

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

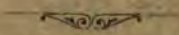
CATALOGUS

VAN DE

Provinciale Bibliotheek

VAN

ZEELAND.

TWEDE DEEL.

Geschiedenis, 2^e gedeelte.

(Geschiedenis en Plaatsbeschrijving van Zeeland.

Kerkgeschiedenis. Hulpwetenschappen.)

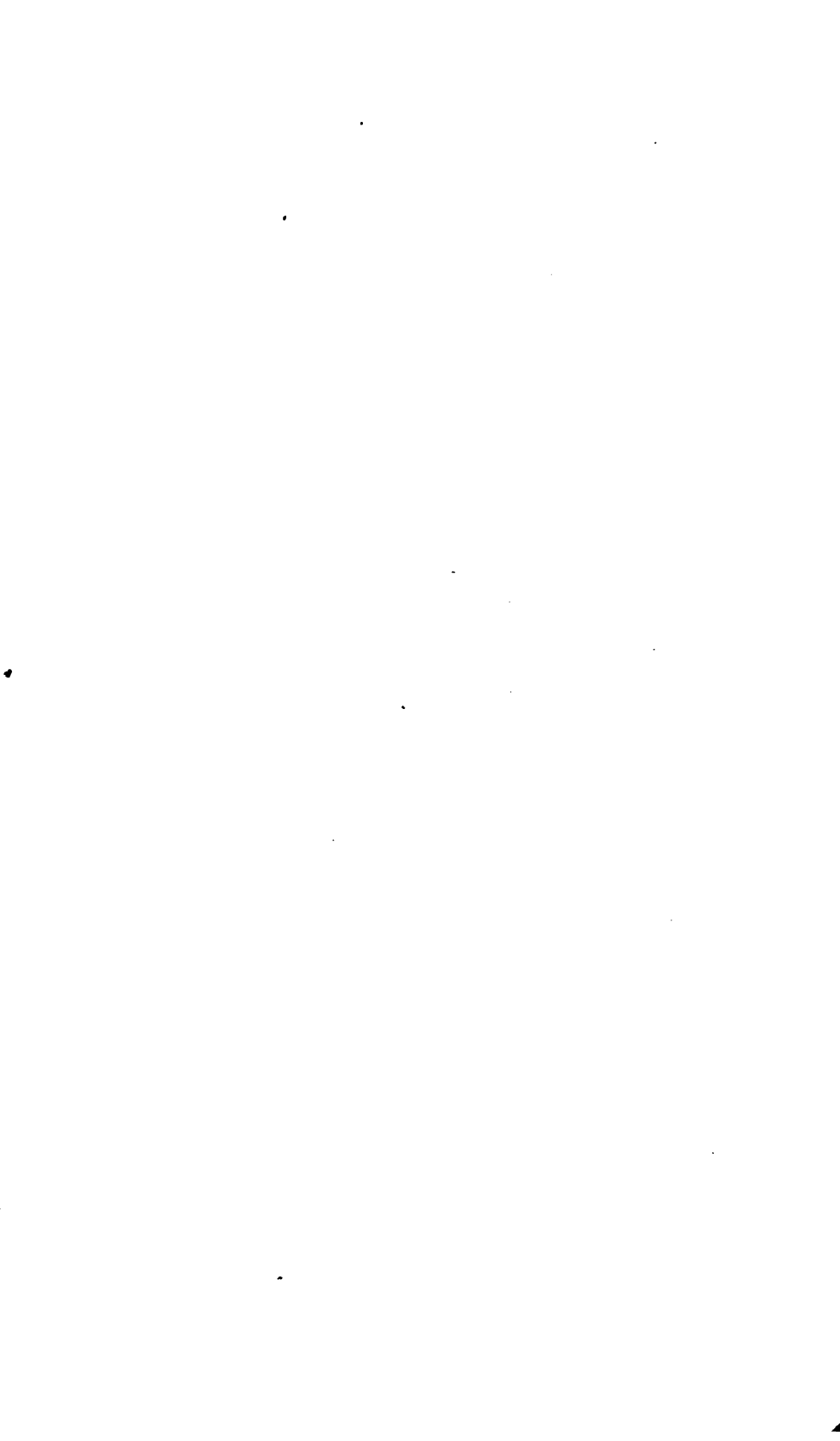

MIDDELBURG.

J. C. & W. ALTORFFER.

—
1907.

CATALOGUS

VAN DE

Provinciale Bibliotheek

VAN

ZEELAND.

TWEEDE DEEL.

Geschiedenis, 2^e gedeelte.

(Geschiedenis en Plaatsbeschrijving van Zeeland.

Kerkgeschiedenis. Hulpwetenschappen.)

Afgevoerd

1923

MIDDELBURG.

J. C. & W. ALTORFFER.

—
1907.

STOOMBOEKDRUK
VAN J. C. & W. ALTORFFER
TE MIDDELBURG.

Z 816
Z 4 C 2
1907
v. 2

INHOUD

GESCHIEDENIS.

(VERVOLG).

Bladz.

V. Geschiedenis en Plaatsbeschrijving van de Provincie Zeeland.

A. Zeeland in het algemeen.

1. Inleiding. Bibliographie. Archiefwezen	1.
2. Werken van gemengden inhoud: Almanakken, Jaarboekjes, Tijdschriften . .	4.
3. Verzamelingen	16.
4. Beschrijving van Zeeland	19.
5. Geschiedenis van Zeeland	27.
6. Oudheidkunde van Zeeland	37.
7. Het volk in zijn bedrijf	43.

B. Afzonderlijke deelen.

1. Walcheren	51.
2. Noord- en Zuid-Beveland	57.
3. Schouwen en Duiveland	59.
4. Tholen en St. Philipsland	60.
5. Zeeuwsch-Vlaanderen	60.

C. Afzonderlijke plaatsen (in alphabetische volgorde).

1. Plaatsen van A tot M	64.
2. Geschiedenis en Plaatsbeschrijving van	
Middelburg	78.
In het algemeen	78.
Straten, Gebouwen	91.
Hygiëne en Veiligheid	95.
Schuttershoven en Sociëteiten.	97.
Vereenigingen.	98.
Kunsten en Wetenschappen; Verzame-	
lingen voor Geschiedenis en Kunst.	102.
Handel en Nijverheid	106.
Instellingen van liefdadigheid enz.	112.
Onderwijs	116.
Kerkelijke zaken.	121.
3. Plaatsen van N tot Z	132.

D. Kaarten betreffende de Provincie Zeeland.

1. Zeeland in het algemeen.	
a. Verzamelingen	165.
b. Zeeland van de vroegste tijden tot	
omstreeks 1550	167.
c. Zeeland van het midden der 16 ^e eeuw	
tot op onzen tijd	171.
d. Kaarten tot bijzondere doeleinden	183.
e. De Grenzen van Zeeland	185.
f. De Zeeuwsche stroomen en de Zeeuw-	
sche kust	187.
2. Walcheren.	
a. In het algemeen	209.
b. Afzonderlijke deelen (alphabetisch	
gerangschikt naar de gemeenten)	207.
3. Noord-Beveland.	

	Bladz.
<i>a.</i> In het algemeen	224.
<i>b.</i> Afzonderlijke deelen	226.
4. Zuid-Beveland.	
<i>a.</i> In het algemeen	227.
<i>b.</i> Afzonderlijke deelen	231.
5. Schouwen en Duiveland	
<i>a.</i> In het algemeen	236.
<i>b.</i> Afzonderlijke deelen	237.
6. Tholen en St. Philipsland.	
<i>a.</i> In het algemeen	241.
<i>b.</i> Afzonderlijke deelen	242.
7. Zeeuwsch-Vlaanderen.	
<i>a.</i> In het algemeen	247.
(Westelijk deel).	251.
(Oostelijk deel).	254.
<i>b.</i> Afzonderlijke deelen	256.

VI. Kerkgeschiedenis.

A. In het algemeen.	
1. Inleiding, Letterkunde, Werken van gemengden inhoud.	267.
2. Oude schrijvers.	269.
3. Latere schrijvers	271.
B. In verschillende tijden.	274.
C. In verschillende landen, uitgezonderd Ne- derland.	279.
D. Nederlandsche Kerkgeschiedenis.	
1. Inleiding, Bibliographie; Tijdschriften en Werken van gemengden inhoud; — Woordenboeken; — Kerkelijke Geo- graphie	287.
2. Katholieke Kerk	289.
3. Nederl. Hervormde Kerk.	297.

	Bladz.
4. Waalsche Kerk	307.
5. Doopsgezinde Kerk	307.
6. Verschillende Secten	309.
7. Joodsche Kerk	311.
E. Inrichting der Kerk; Kerkelijke Oudheden	311.
F. Conciliën en Synoden	313.
G. Geschiedenis der Pausen	319.
H. Geschiedenis der Monnikenorden en der Geestelijke Ridderorden	324.
I. Geschiedenis der Heiligen en Martelaren .	327.
J. Geschiedenis der Zendingen. Uit- en in- wendige Zending.	331.
K. Geschiedenis der Bijbelgenootschappen .	334.

VII. Levensbeschrijving.

A. Algemeene Levensbeschrijving.	
1. In het algemeen	335.
2. Van verschillende landen (uitgezonderd Nederland)	340.
3. Van Nederland	346.
B. Levensbeschrijvingen, Levensberichten, Le- vensbijzonderheden enz. van afzonderlijke personen.	
1. Uit de Oudheid	348.
2. Uit de Middeleeuwen	352.
3. Uit den Nieuwen Tijd (1500—1900).	
a. Vorsten uit het Huis van Oranje	354.
b. Bijzondere personen	366.
C. Portretten van merkwaardige personen, waarbij vele met levensberichten in druk of in handschrift	545.

VIII. Tijdrekenkunde; Oorkondenleer. . . . . 562.

IX. Geslacht-, Wapen- en Zegelkunde.

- A. Inleiding, Bibliographie; — Tijdschriften;
— Handboeken; Genealogische tabellen . . . . . 568.
- B. Werken over den Adel; Jurisprudentia heroica; Ridderorden . . . . . 573.
- C. Geslacht- en Wapenkunde met betrekking tot Nederland; — de Nederlandsche vlag;
— 's Rijks wapen enz . . . . . 576.
- D. Genealogieën van afzonderlijke geslachten en familiën . . . . . 581.
- E. Zegelkunde . . . . . 591.

X. Munt- en Penningkunde.

- A. In het algemeen.
  - 1. Inleiding. Handboeken; Algemeene Verhandelingen. Tijdschriften. . . . . 593.
  - 2. Verzamelingen en Muntkabinetten . . . . . 597.
  - 3. Muntvondsten . . . . . 601.
  - 4. Verkoopcatalogussen . . . . . 603.
- B. Munt- en Penningkunde van afzonderlijke volken.
  - 1. Oostersche Volken, Grieken, Romeinen;
— Nieuwere volken . . . . . 607.
  - 2. Nederlandsche Munt- en Penningkunde. . . . . 617.
- C. Verhandelingen over afzonderlijke munten en penningen . . . . . 631.

XI. Oudheidkunde.

- A. In het algemeen.
  - 1. Inleiding, Bibliographie; — Catalogi van Oudheden . . . . . 635.
  - 2. Tijdschriften; Werken van Oudheidkundige Genootschappen. . . . . 636.

	Bladz.
3. Werken van gemengden inhoud . . .	638.
B. Zeden en Gewoonten.	
1. Van andere Volken	651.
2. Van de Nederlanders.	658.
C. Monumenten.	
1. Van andere Landen	664.
2. Van Nederland.	677.
D. Inschriften.	686.

GESCHIEDENIS.

(VERVOLG).

V. Geschiedenis en Plaatsbeschrijving van de Provincie Zeeland.

A. ZEELAND IN HET ALGEMEEN.

1. INLEIDING. BIBLIOGRAPHIE. ARCHIEFWEZEN.

D., Luctor et Emergo. (In Zeeuwsche Volksalmanak, 1886). 8°.

R. P. J. Tutein Nolthenius, Worstelend Zeeland. (Overgedrukt uit „de Gids”, 1898 en 1899). 2 stn. 8°.

S. de Wind, Iets over Mattheus Smallegange en zijn Kronijk van Zeeland. (Overgedrukt uit Nehalennia, 1849). 8°.

E. B. Swalue, Verslag van: De Waalsche Gemeenten in Zeeland, door J. ab Utrecht Dresselhuis. (In Nehalennia, 1849). 8°.

J. G. Frederiks, Beoordeeling van J. 'H. de Stoppelaar's Inventaris van het oud archief der stad Middelburg. (Overgedrukt uit de Nederlandsche Spectator, 1874). 8°.

J. G. Frederiks, Beoordeeling van „Onze voorouders. Een eerste hoofdstuk uit de geschiedenis van Zeeland, door F. Nagtglas”. (Overgedrukt uit de Nederlandsche Spectator, 1883). 8°.

J. G. Frederiks, Het Graafschap Zeeland, door Jacob van Grijpskerke. (Overgedrukt uit het Maandblad „De Nederlandsche Leeuw”, 1894). 4°.

(J. C. Altorffer), Zeeland. Proeve eener lijst van beschrijvingen van plaatsen, oudheden en zeden van dat gewest. (Overgedrukt uit het Zeeuwsch Jaarboekje en Middelb. Naamwijzer voor 1861). 8°.

J. P. van Visvliet, Het provinciaal archief van Zeeland. (In Nehalennia, 1849). 8°.

J. P. van Visvliet, Over de belangrijkheid der oude charters, berustende in het provinciaal archief van Zeeland enz. (In Archief Zeeuwsch Gen. Deel I. Middelburg, 1856—1863.) 8°.

S. de Wind, Mededeeling omtrent een bundel autographen uit de XVIe eeuw, deels in cijferschrift vervat en berustende op het provinciaal archief voor Zeeland. (Overgedrukt uit Archief Z. G. Deel I. Middelburg, 1856—1863). 8°.

Register op de tien Copulaatboeken, berustende ter (voormalige) Rekenkamer van Zeeland (thans in het Rijks Archief-Depôt in deze provincie). Hs. fol.

Deze boeken bevatten een groot aantal voor de geschiedenis en plaatsbeschrijving van Zeeland hoogstbelangrijke stukken

J. P. van Visvliet, Inventaris van het Oud Archief der provincie Zeeland. Middelburg, 1874—1898. 3 dln. 8°.

I. Kaarten en teekeningen. — II. Chronologische tafel van de charters en oorkonden der Graaflijke regeering, 1119—1574 — III. Beredeneerde inventaris van de charters en oorkonden der Graaflijke regeering (1119—1450).

Niet verder verschenen

M. F. Lantsheer en F. Nagtglas, Zelandia Illustrata. Verzameling van kaarten, portretten, platen enz., betreffende de oudheid en geschiedenis van Zeeland, toebe-

hoorende aan het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen. Middelburg, 1879—1880. 2 dln. — Eerste vervolg, bewerkt door F. Nagtglas. Middelburg, 1885. — Tweede tot vierde vervolg, bewerkt door M. Fokker. Middelburg, 1897—1905. 8°.

Rijks Archief-Depôt in de provincie Zeeland. Het archief der stad Reimerswaal door R. Fruin Th. Az. 's-Gravenhage, 1897. gr. 8°.

Rijks Archief-Depôt in de provincie Zeeland. Het archief der O. L. V. Abdij te Middelburg door R. Fruin. 's-Gravenhage, 1901. gr. 8°.

Rijks Archief-Depôt in de provincie Zeeland. Het archief van Prelaat en Edelen van Zeeland door R. Fruin. 's-Gravenhage, 1904. gr. 8°.

Rijks Archief-Depôt in de provincie Zeeland. Inventarissen en beschrijvingen van kleinere archiefverzamelingen, welke in het Rijks Archief-Depôt dezer provincie berusten:

1. De archieven der directe en indirecte belastingen in Zeeland (door R. Fruin Th. Az.).

2. Beschrijving eener verzameling charters en papieren, afkomstig van de heeren van Beveren en Veere (door R. Fruin Th. Az.).

3. Beschrijving eener verzameling charters en papieren betreffende de provincie Zeeland, afkomstig van verschillende particulieren (door R. Fruin Th. Az.).

4. Beschrijving eener verzameling charters en papieren betreffende de provincie Vlaanderen, afkomstig van verschillende particulieren (door R. Fruin Th. Az.).

5. Beschrijving eener verzameling charters en papieren betreffende het buitenland, afkomstig van verschillende particulieren (door R. Fruin Th. Az.).

6. Overzicht van den inhoud van de oude archieven der Hervormde Kerk in Zeeland (door R. Fruin Th. Az.).

7. Archief van de Vereeniging van Genees- en Heelkundigen in Zeeland (Afdeling Zeeland van de Nederlandsche Maatschappij ter bevordering der Geneeskunst).

8. Beschrijving eener verzameling oorkonden, voorkomende in het Cartularium der heeren van Borselen van Souburg, door R. Fruin.

9. Inventaris der stukken, afkomstig van de familie De Huybert, bewerkt door R. Fruin.

10. Inventaris van het archief van het Comité tot hulp aan gekwetste en zieke krijgslieden in tijd van oorlog (Roode Kruis) te Middelburg, (bewerkt door R. Fruin).

11. Inventaris van het archief van den Wulpenpolder (bewerkt door E. Wiersum).

12. Inventaris van het archief van de ambachtsheerlijkheden van Zaamslag, Aandijk en Othene (bewerkt door E. Wiersum).

13. Inventaris van het archief der Vereeniging van ambachtsgerechtigden van 's-Heer-Arendskerke c.a. (bewerkt door E. Wiersum).

14. Inventaris van de ambachtsheerlijkheid Bruinisse (bewerkt door E. Wiersum).

15. Beschrijving eener verzameling charters en papieren, betreffende de familie van Wakkene—Kappelle, (bewerkt door R. Fruin Th. Az.).

16. Beschrijving eener verzameling charters en papieren, afkomstig van Anna van Bourgondië, vrouwe van Ravestein, meerendeels betreffende de familie van Borselen van Brigdamme en Souburg (door R. Fruin Th. Az.).

17. De archieven van het Geneeskundig staatstoezicht in Zeeland (door R. Fruin Th. Az.). Met vervolg.

18. Registers van den Burgerlijken Stand, berustende in het Rijks Archief-Depôt in Zeeland, (door L. Lasonder). 1904.

N.B. Bovenstaande werkjes zijn overdrukken uit de Verslagen omtrent 's-Rijks oude archieven. (Zie deel I, bladz. 404 van dezen catalogus).

2. WERKEN VAN GEMENGDEN INHOUD: ALMANAKKEN, JAARBOEKJES, TIJDSCHRIFTEN.

Nuttige en vermaaklijke almanach voor 't jaar 1805. Vlis-singen, 1805. 12°.

Jaarboekje of almanak der geconstitueerde magten van het Departement der Monden van de Schelde, voor het jaar 1813. (Fr. en Ned. tekst.) Middelb., 1813 8°.

Zeeuwsche Volks-Almanak voor de jaren 1836 tot 1847. Jaargang 1—12. (Onder redactie van J. Berman en H. M. C. van Oosterzee). Zierikzee, 1836—1847. 12 deelen. Met platen. 8°.

Hierin komen o. a. de volgende stukken voor:

1836. A. Moens, Het dorp Borrendamme. — W. J. P. Kroef, Naams-oorsprong der dorpen Ellemeet en Elkerzee, op het eiland Schouwen, bene-

vens der benaming van eene aldaar aan den duinkant liggende hofstede: de Hel.

1837. S. de Wind, Iets over het kasteel Hellenburg en het dorp Baarland. — J. ab Utrecht Dresselhuis, Oude Godenleer en hedendaagsche volkagebruiken. — N. E. Ernst Vetten, Jacob Cats te Zorgvliet. — A. Moens van Bloois, Keizer Karel V te Vlissingen. — J. Berman, Levensbericht van Siccó Godefridus Nauta.

1838. J. ab Utrecht Dresselhuis, Het jaar 838 of de Deenen in Zeeland. — H. M. C. van Oosterzee, Maria van Haemstede, of het gevecht bij Brouwershaven. — S. de Wind, Hebben onze voorouders deze landen te vroeg bedijkt? — E. B. Swalue, Het scheepje (op de havenpoort) van ter Goes (wederlegd door Dresselhuis in de Goesche Courant van 9 Juli 1855). — E. B. Swalue, Het slot Oostende te Goes en de moerbeziënboom van Jacoba van Beijeren op hetzelfde. — A. Moens van Bloois, Het beleg der stad Zierikzee door de Spanjaarden in 1575 en 1576.

1839. C. M. A. Simon v. d. Aa, Leven en daden van Jan III, vijfde Heer van Renesse, Moermont, Haamstede en Burght. — M. Verbrugge, Het kasteel Zandenburg op het eind der 18de eeuw. — A. Moens van Bloois, De zuidkust van het eiland Schouwen. — J. ab Utrecht Dresselhuis, De voormalige bouwval te Oud Sabbinge. — J. T. Bethe, De Zierikzeenaren te Noordwelle, op den 14 Januarij 1576. (Gedicht.)

1840. Iets over de oude schutterijen en hare hoven met derzelver opschriften te Goes. — J. ab Utrecht Dresselhuis, Het klooster Bethlehem in Schouwen. — A. Moens van Bloois, Bommenede. — Eenige merkwaardigheden uit het leven van Andries Schraver. — H. M. C. van Oosterzee, De kustlichttoren op het eiland Schouwen.

1841. J. Was Jz., Iets over de Confrerie of Gilde van Cloveniers te Scherpenisse, in het eiland Tholen. — E. B. Swalue, Over eenige vermakelikheden van vroegeren tijd in Zeeland. (Met bijvoegsel.) — J. ab Utrecht Dresselhuis, Iets over het slot en de heeren van Baarland. — A. Moens van Bloois, De Rederijkkamer te Veere. — H. Sluijters, Schets van Zeelands grootheid ter zee. — B. Hartog, Romerswaal.

1842. H. A. Callenfels, Het kasteel van Sluis, in Vlaanderen. — J. ab Utrecht Dresselhuis, Het kasteel van Sluis. — A. Moens van Bloois, De onderlinge waarborgvereeniging van arbeiders en werklieden te Zierikzee. — H. M. C. van Oosterzee, Eenige herinneringen van weersgesteldheid, schaarscheit, overvloed enz. in Zeeland.

1843. E. B. Swalue, Het voormalige nonnenklooster Jerusalem te Biezelinge. — A. Moens van Bloois, Het klooster Zion. — J. Bal Snijders, Het Badpaviljoen te Domburg. — H. M. C. van Oosterzee, Iets over eenige zware branden in Zeeland.

1844. K. J. R. van Harderwijk, Iets over Levinus Lemnius. — R. C. H. Römer, De Rethorijkers te Goes. Met een naschrift, door H. M. C. van Oosterzee. — R. C. H. Römer, Adolf Westerwijk. — E. B. Swalue,

De Goessche kerk. — J. ab Utrecht Dresselhuis, Oostindische voyage der drie eerste Zeeuwsche Compagnieschepen. — H. M. C. van Oosterzee, Willem Beukelsz.

1845. R. C. H. Römer, De kloosters te Goes. — J. Was, iets over het zoogenaamd Reigerbosch, onder IJzendijke. — J. C. de Potter, Het stadhuis te Hulst. — A. Moens van Bloois, Lotgevallen van eenige Zeeuwsche zee-lieden. — E. B. Swalue, Hulde aan Mr. Jacob Valcke; met eenige ophelderingen door J. ab Utrecht Dresselhuis.

1846. K. J. B. van Harderwijk, Albert Joachimi. — J. Was, Oorsprong en lotgevallen van het dorpje Waterlandkerkje, in Zeeuwsch-Vlaanderen. — A. Moens van Bloois, Mr. Pieter Mogge van Renesse. — J. C. de Potter, Het kanaal van Terneuzen. — H. M. C. van Oosterzee, Enkele bijzonderheden van het Zeeuwsche taaleigen. — R. B. Swalue, Herinneringen aan de Zeeuwen van vorige eeuwen. — Het voormalig stadhuis te Vlissingen. — H. M. C. van Oosterzee, Stra in Schouwen.

1847. H. M. C. van Oosterzee, Vergelijking van oude maten en gewigten met de Nederlandsche. — H. R. C. Römer, Het smedengilde te Goes. — A. Moens van Bloois, De Hollare-polder. — J. Was, Het Kapoenhof onder St. Maartensdijk. — H. M. C. van Oosterzee, Het darinkdelven.

H. M. C. van Oosterzee, Kort overzicht van de tien eerste jaargangen van den Zeeuwschen Volks-almanak (Overdruk). 8°.

Nehalennia. Jaarboekje voor Zeeuwsche geschiedenis en letteren, uitgegeven door H. M. C. van Oosterzee, voor 1849 en 1850. Middelburg, 1849—1850. 2 dln. Met pln. 8°.

Inhoud:

1849. H. A. Callenfels, Over de aloude Zuidelijke grens van Zeeland. — J. P. van Visvliet, Het provinciaal archief van Zeeland. — S. de Wind, Iets over Matthæus Smallegange en zijn Kronijk van Zeeland. — R. H. C. Römer, De Latijnsche school te Goes. — H. M. C. van Oosterzee, De Latijnsche school te Brouwershaven. — E. B. Swalue, De eerste armen-school in Zeeland en hare uitbreiding tot op den tegenwoordigen tijd. — J. ab Utrecht Dresselhuis, Het Monnikenhof onder Kattendijke. — L. J. F. Janssen, De ondergang der Nehalennia- en andere beelden te Domburg. — H. M. C. van Oosterzee, Kerkelijke curiositeiten. — J. ab Utrecht Dresselhuis, Afdruk en vertaling van het oudste charter in het Archief der Provincie Zeeland. Met aanmerkingen over dit stuk. — Brief van Mr. J. Verheije van Citters aan A. Uijttenhooven. — Verslag van: De Waalsche Gemeenten in Zeeland door J. ab Utrecht Dresselhuis.

1850. J. Verheije van Citters, De opkomst en aanwas van de ambachtsheerlijkheid Poortvliet. — J. P. van Visvliet, Het archief der voormalige

stad Reimerswale. — J. F. Kuyper, Zeelands verzet tegen het Munstersche vredetraktaat, in dezelve aard en beweegredenen, geschiedkundig beschouwd. — J. ab Utrecht Dresselhuys, Johannes van der Goes, 21ste abt van het Maria-klooster te Middelburg. Eene bijdrage tot de 700-jarige geschiedenis van dat klooster. — S. de Wind, Johan de Kanter Phil. z. Fragment uit een onuitgegeven vervolg op de la Rue's Geletterd Zeeland. — L. J. F. Janssen, De Genius van het strand bij Domburg. — J. Was, Het St. Jacobsgilde te St. Maartensdijk. — Charter van Dirk, Bisschop van Verdun, betreffende de kerk te Souburg, van het jaar 1250; medegedeeld en vertaald door J. P. van Visvliet — Octrooi van Prins Willem I nopens de Kerk te Oost-Souburg; medegedeeld door denzelfden. — Tolvrijheid verleend door Graaf Willen V aan de ingezetenen van St. Maartensdijk, 13 Dec. 1357; medegedeeld door J. Was. — Twee brieven, geschreven, de een van wege, de andere door den Lt. Admiraal Michiel Adriaanszoon de Buyter; medegedeeld door P. Scheltema.

Zeeland. Jaarboekje voor 1852—1856, verzameld door H. M. C. van Oosterzee. Met pln., portretten en facsimiles. Middelburg, 1852—1856. 5 dln. 8°.

De belangrijkste stukken hierin zijn:

1852. A. Moens van Bloois, Een zomerdag in Schouwen, 1470. — J. Was, De Doopsgezinden in het eiland Tholen, voornamelijk te St. Maartensdijk, in de 17^e eeuw. — J. Borsius, Onuitgegeven brief van de afgevaardigden der Hervormde Gemeenten in Vlaanderen tot de onderlinge zamenkomst te Gent in 1579; houdende klagte aan de Gedeputeerden der Staten van Holland en Zeeland, over Prins Willem I. — H. Q. Janssen, Verschil in taaleigen tusschen Zeeuwsch-Vlaanderen (4de district) en West-Vlaanderen, nevens overeenkomst van het Zuid-Bevelandsche met het West-Vlaamsche. — J. E. Risseeuw, Iets over de krijgsbedrijven der Vlamingen tegen Zeeland in 1253 en 1304. — J. ab Utrecht Dresselhuys, Beleg van Sluis in 1587. — W. J. Janssen, Levensschets van Govert du Bois. — H. A. Callenfels, Wapens, die voorheen in de Kerk van Tholen hingen. — R. A. Soetbrood Piccardt, Joannes Antonides van der Goes. — S. de Wind, Jan Francken, de getrouwe dienaar van Oldenbarneveld. — H. M. C. van Oosterzee, Pieter Werrecoren.

1853. J. E. Risseeuw, De Heidens in Staats-Vlaanderen. — J. ab Utrecht Dresselhuys, Het testament van Vertielt, gesteld in 't jaar 1308. Eene bijdrage voor de kennis van Oud-Zuid-Beveland. — J. Was, Het opgraven en begraven der kermis. Eene volksvermakelijkheid in Zeeuwsch-Vlaanderen, voornamelijk op het dorp Waterlandkerkje. — A. Moens van Bloois, J. Macquet. — G. N. de Stoppelaar, Eene bladzijde uit Middelburgs geschiedenis, 1501. — H. Q. Janssen, Een blik op St. Anna ter Muiden in 1330. — H. A. Callenfels, Over Sint Anna ten Vrije. — J. Was, De afbeeldingen van Jacoba van Beijeren en Frank van Borselen, te St. Maar-

tensdijk. — J. H. de Stoppelaar, Twee Zeeuwen in Oranje; 1618 en 1630. — H. M. C. van Oosterzee, De Nieuwe Kerk te Middelburg. — J. ab Utrecht Dresselhuis, Het beleg van Sluis in 1587. (Vervolg). — H. M. C. van Oosterzee, Willem Teellinck.

1854. J. ab Utrecht Dresselhuis, De oorsprong en opkomst der stad Sluis. — A. Moens van Bloois, De toren van Westerschouwen. — G. T. Callenfels, Keizer Napoleon in den polder de Zuid-Kraayert. — C. de Jonge, Eene studie uit de helft der 17e eeuw. — G. D. J. Schotel, Cornelis Boey. — J. ab Utrecht Dresselhuis, Het beleg van Sluis in 1587. (Vervolg). — P. A. Leupe, Maerten Thijssen. — J. Was, Iets over de graftombe der van Borssele van St. Maartensdijk. — J. H. de Stoppelaar, Nadere inlichtingen omtrent de geboorteplaats en het geslacht van Johan de Knuyt. — R. A. S. Piccardt, Twee Goesenaren, Jasper Barse en Bernardus Smytegelt. — H. M. C. van Oosterzee, Maria van Reigersbergen. — S. de Wind, Vroegere bestrating en straatverlichting hier te lande en meer bepaaldelijk te Middelburg.

1855. H. Q. Janssen, De doopsgezinde gemeente te Aardenburg en haar edel gedrag in 1672. — P. A. Leupe, Philip Lucasz, Raad en Directeur-Generaal van Nederlandsch Indië. — H. M. C. van Oosterzee, Levensschets van Adriaan Uyttenhooven. — H. A. Callenfels, Redding van Oostburg in 1830. — J. ab Utrecht Dresselhuis, De Redenrijkers te Goes. Eene nalezing. — A. Moens van Bloois, Schetsen uit de geschiedenis der stad Vlissingen. — R. A. Soetbrood Piccardt, Welke was de oorzaak van den tragen voortgang der hervorming in Zuid-Beveland en bepaaldelijk in Goes? — P. A. Leupe, Maerten Thijssen, Hollandsch Zweedsch Admiraal. — Iets over Staats-Vlaanderen in 1794. Adres aan Hun Hoog Mogenden, opgesteld door Adr. Uyttenhooven.

1856. P. A. Leupe, Cornelis Symonsz van der Veer. — R. C. Römer, Een Koninklijk bezoek op Zandenburg. — G. D. J. Schotel, Twee Zeeuwsche rectoren. — J. ab Utrecht Dresselhuis, Het beleg van Sluis in 1587. — P. M. Brutel de la Rivière, Jan Carel Pilaar, zijn leven en zijne werken.

Cadsandria. Zeeuwsch-Vlaamsch Jaarboekje voor 1854—1857, verzameld door J. H. van Dale 1e—4e jaargang. Schoondijke, 1853—1857. 4 dln. Met pln 8°.

De voornaamste der hierin voorkomende stukken zijn:

1854. J. H. van Dale, Mentet Haykens. Historische kronijk van het Oost-Vrije. — H. Q. Janssen, Monnikereede. Met eene aanteekening over Monnikereede in betrekking tot Sluis, door J. H. van Dale. — J. H. van Dale, Het St. Sebastiaansgilde of het gilde der handboogschutters te Kadzand. — J. E. Risseeuw, Iets omtrent de vraag: Of Heydenzee moet gezocht worden in het westelijk deel van Staats-Vlaanderen en of dit geweest tot Zeeland behoorde en de zuidelijke grens dier provincie daarstelde.

1855. J. H. van Dale, De aanslag op de stad Sluis, in het jaar 1606,

beschouwd in betrekking tot de overlevering aangaande Jantje van Sluis. — H. A. Callenfels, *Historie van Oostburg, van 750 tot 1000*. Voorlezing, gehouden in de vergadering van het depart. Oostburg der Maatsch. t. N. v. 't Algemeen. — G. P. Roos, *De Kadaandsche taal*. — P. Meesters, *Vertaling van de Inleiding eener redevoering, gedaan in de Fransche taal, door Willem I, Prins van Oranje, bij de vergadering der Staten van Vlaanderen te Dendermonde, den 17 Julij 1578*. — J. H. van Dale, *Het eiland Koezand*. — J. van der Baan, *Geschiedkundig overzicht van Maurits' krijgverrigtingen in Zeeuwsch-Vlaanderen*. — G. P. Roos, *Een Oud-Vlaamsch liedeken van Hoffmann von Fallerleben. In den Aardenburgschen tongval overgebracht*. — J. Egbert Risseeuw, *Losse aantekeningen omtrent aanzienlijke mannen in Staats-Vlaanderen*. — H. Q. Janssen, *Nalezingen aangaande St. Anna ter Muiden*.

1856. J. H. van Dale, *Keuren der stad Aardenburg in de 14^e eeuw*. — H. Q. Janssen, *Nalezingen aangaande St. Anna ter Muiden*. — J. van der Baan, *Iets over eene plaatselijke bijzonderheid te Zaamslag*. — E. Risseeuw, *Jantje van Sluis, de oudste klokkenist van Vlaanderen. Met aantekeningen, door J. H. van Dale*. — J. H. van Dale, *Instorting der S. Ellooiskerk te Oostburg*. — J. van der Baan, *De Moffeschans*. — J. H. van Dale, *Brand in de S. Ellooiskerk te Oostburg, in den jare 1714*. — J. H. van Dale, *Naamafleiding van Aardenburg*. — G. P. Roos, *Nalezing op J. ab Utrecht Dresselhuis, Aanmerkingen bij den platten grond van Rodenburg of Aardenburg*.

1857. J. H. van Dale, *Ghyssel Hebberecht, vermaner bij de doopsgezinde gemeente te Aardenburg, beschuldigd van socianismus*. — J. H. van Dale, *Watersnood in Vlaanderen in 1423*. — H. Q. Janssen, *Nalezingen aangaande St. Anna ter Muiden*. — J. van der Baan, *Zaamslag in zijn vroegeren toestand beschouwd*. — J. H. van Dale, *Mislukte aanslag op Aardenburg, den 31 Januarij 1641*. — H. A. Callenfels, *Herinneringen aan hetgeen in den tiendaagschen veldtocht in het westelijk deel van Zeeuwsch-Vlaanderen voorviel*. — B. Ph. de Kanter, *Herinneringen aan Aardenburg*. — P. de Kok, *De Saltsburgsche emigranten in het land van den Vrije van Sluis, ten jare 1733*. — A. Walraven, *Petrus Hondius*. — L. C. Meijer, *Het Hof te Zande*.

Cadsandria. *Zeeuwsch Jaarboekje voor 1858—1859, verzameld door J. H. van Dale en H. M. C. van Oosterzee. Nieuwe Serie. Jaargang 1—2. Schoondijke, 1857—1859. 2 deelen. Met platen. 8°.*

De voornaamste stukken hierin zijn :

1858. H. A. Callenfels, *Herinneringen van het gebeurde in het westelijk deel van Zeeuwsch-Vlaanderen, gedurende den tiendaagschen veldtocht. (Vervolg). Met inlichtende en terechtwijzende aantekeningen, door J. Egbert Risseeuw*. — J. H. van Dale, *Der Sluizenaren opstand ten jare*

1477. — J. H. van Dale, Geschilderde glazen in de kerk te Schoondijke. — P. de Kok, De Meikoopdagen. — J. H. van Dale, Bijdrage tot de geschiedenis der doopsgezinde gemeente te Goes, ten jare 1665. — J. van der Baan, De Zeeuwsche schrijfkunstenaar Petrus Nytthus. — H. M. C. van Oosterzee, Schouwensche legende. — J. E. Risseeuw, Iets omtrent kolonel Joseph Ledel en diens handelingen als bevelhebber van Staats-Vlaanderen in de jaren 1830 en 1831.

1859. J. H. van Dale, Tiendweigerig van de vrijlaten in Aardenburger ambacht, beooster en bewester Ee, in 1477. — H. M. C. van Oosterzee, Reinier de Klerk, gouverneur-generaal van Nederlandsch Indië (1777—1780). — H. A. Callenfels, Schets van Staats-Vlaanderen Westelijk deel, in 1604. — H. M. C. van Oosterzee, Eene Zuid-bevelandsche overlevering. — J. van der Baan, De dichters Moorman en Andriessen. — H. M. C. van Oosterzee, Windenburg. — J. H. van Dale, Een blik op het Sluis der 15e eeuw.

Het Spook. Almanak voor het jaar 1854. Middelburg, Alex. A. Crafford. 1853. 8°.

Zeeuwsche almanak voor R. Katholieken, in het jaar des Heeren 1857, bijeengebragt onder toezicht van een R. K. Pastoor. Middelburg, 1857. 8°.

Hierin o. a.: Lijst der Abten van het begin der Abdij van Middelburg tot de oprichting van het Bisdóm in de 16e eeuw. — Bisdóm van Zeeland: Nicolaus de Castro; Johan van Strijen; Karel de Rodoan. — Bedevaart naar de Lieve Vrouwe Polder.

Nieuwe Zeeuwsche Volks-almanak, voor het jaar 1875. Middelburg, 1874. 8°.

Hierin o. a.: J. H. de Stoppelaar, De Zeeuwen aan de westkust van Afrika, 1596—1600. — H. M. Kesteloo, Bladzijden uit de geschiedenis van Westkappel. — G. P. Roos, Heille. — J. van der Baan, Eerste bezoek van Z. K. H. den Prins van Oranje aan Zeeland, 1852. — J. v. d. Baan, Het ringrijden, een echt Zeeuwsch volksvermaak.

Scaldis. Jaarboekje voor de Oudheidkunde en Geschiedenis van Zeeland en Zeeuwsch-Vlaanderen voor 1891—1892, onder redactie van G. A. Vorsterman van Oyen. Jaargang 1—2. Middelburg, 1891—1892. 2 dln. 8°.

Hierin o. a.

1891. De zustermoord. Een paar bladzijden uit de lijfstraffelijke rechtspiegeling te Aardenburg. — H. M. Kesteloo, Een Vorstelijk bezoek te Mid-

delburg in 1515. — Besmettelijke ziekten onder het vee. — Schoolreglement in de steden en ten plattelande, in de heerlijkheden en de dorpen, staande onder de Generaliteit, medegedeeld door D. — A. J. de Smit van den Broecke. — Willem III.

1892. Het Kolveniersgilde te Scherpenisse. — De laatste keur van Biervliet. — J. v. d. Baan, Edele daad van den Vlissinger J. Th. Meeusen. — J. van der Baan, De Hoeksche en Kabeljauwsche onlusten in 1492 te Sluis geëindigd, in 1892 herdacht. — K. Baart, Het varkensslachten in Walcheren. — Misbruiken van stedelijke besturen. — J. v. d. Baan, Tocht van den Franschen Keizer Napoleon in 1811 naar het Zwin. — Het ontstaan der steden.

H. P. Abrahams, De Middelburgsche Courant van haar ontstaan tot de oprichting der Vennootschap ter voortzetting harer uitgifte. 1758—1874. 's-Gravenh. 1898. 8°.

De Middelburgsche Courant 1780—1904. (Zie de afdeling Tijdschriften, Week- en Dagbladen in Deel I, bladz. 34 van dezen catalogus).

Programma van een nieuw Weekblad, getiteld: De Zeeuwsche Staatsbeschouwer; het welke wekelijks zal uitgegeven worden te Middelburg, bij Hendrik en Marinus van Osch. (Middelburg, 1787). 8°.

De Zeeuwsche Staatsbeschouwer. No. 1—20. Middelburg, 1787. 8°.

Het eerste nummer verscheen op Maandag den 23 Juli 1787.

Zeeuwsche Avondbode, 1793—1794. Zie Deel I, bladz. 35 van dezen catalogus).

Historisch Dagblad van Zeeland, 1795—1796. (Zie Deel I, bladz. 35 van dezen catalogus).

De Vriend des Volks. Middelburg, 1796. Zie Deel I, bladz. 33 van dezen catalogus).

Het Zuiden, 1876—1886. (Zie Deel I, bladz. 35 van dezen catalogus).

Verhandelingen uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen. Met register. Middelburg, 1769—1792. 15 dln. in 16 bdn. 8°.

Nieuwe Verhandelingen van het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen. Deel I—V. Middelburg, 1807—1835. 5 dln. 8°.

Nieuwe Werken van het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen. Deel I en II, 1—2. Middelburg, 1839—1845. 8°. Met atlas 4°.

Deel I. J. ab Utrecht Dresselhuis, De provincie Zeeland in hare aloude gesteldheid en geregelde vorming beschouwd. — H. van Wijn, Onderzoek naar den tijd der regeering van Wolfaard den II en III, Heeren van Veere uit den Huize van Borselen. — C. A. Rethaan Macaré, Verhandeling over de bij Domburg gevondene Romeinsche, Frankische, Brittannische Noordsche en andere Munten. — Dagverhaal der ontdekkingen van Jacob Roggeveen, met de schepen den Arend, Thienhoven en de Afrikaanache Galei, in de jaren 1721 en 1722.

Deel II. De Godsdiensleer der aloude Zeelanders, uit oude gedenkstukken, volksoverleveringen en berichten opgemaakt, door J. ab Utrecht Dresselhuis. — De Romeinsche beelden en gedenksteenen van Zeeland, beschreven en opgehelderd door L. J. F. Janssen. (Met 19 platen).

Archief. Vroegere en latere mededeelingen voornamelijk in betrekking tot Zeeland, uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen. Middelb., 1856—1902. 8 dln. 8°.

I. (1856—1863). J. Verhey van Citters, Iets aangaande het wapen, de keizerlijke kroon boven hetzelfde, en de zegels der stad Middelburg. Met eene plaat. — S. de Wind, Iets over de oude baksteen en met verheven beeldwerk, voorhanden in het Zeeuwsch genootschap. — S. de Wind, Mededeelingen omtrent den landreiziger Samuel van de Putte. — S. de Wind, Over den Codex Sancti Bavonis, inhoudende: Vita Karoli Magni enz. berustende op het raadhuis te Middelburg. — Paspoort van Grijskerke, Bijdrage betrekkelijk het ontstaan en de trapsgewijze uitbreiding der stad Middelburg in vroegere eeuwen. Met eene kaart. — J. P. van Visvliet, Mededeelingen omtrent een oud zegel of stempel, onlangs te Sluis gevonden. — C. A. Rethaan Macaré, Tweede verhandeling over de bij Domburg gevonden Romeinsche, Frankische, Brittannische en andere munten. Met platen. — J. P. van Visvliet, Historische beschrijving der voormalige stad Reimerswaal,

uit onuitgegeven archieven dier stad, berustende in het provinciaal archief van Zeeland. — S. de Wind; Mededeeling omtrent een bundel autographen uit de 16^e eeuw, deels in cijferschrift verrat, en berustende op het provinciaal archief van Zeeland. — S. de Wind, Levensschets van den generaal-majoor P. J. Ackermans. — A. J. van Deinse, Over het strandregt, zooals het voorheen in Zeeland geldende was en uitgeoefend werd. — J. P. van Visvliet, Over de belangrijkheid der oude charters, berustende in het provinciaal archief van Zeeland, en bijzonder over een privilegie door Bisschop Jan van Nassau, in den jare 1271, aan de abdij van Middelburg verleend. — W. te Water, Lijst van Zeeuwsche edelen, door geleerdheid lofwaardig. — C. A. Rethaan Macaré, Eene heidensche offerplaats op Walcheren. Met een plaat. — Naberigt. — H. Q. Janssen, Johannes ab Utrecht Dresselhuis. — Lijst der werken en geschriften van J. ab Utrecht Dresselhuis. — A. A. Fokker, Philippus Lansbergen en zijne zonen Pieter en Jacob Bijdragen tot hun leven. — A. Caland, Proeve betreffende eenige belangrijke punten der aan zee of aan de monden der rivieren liggende polders. Met tabel en kaart. — J. Franssen van de Putte, Verslag der plegtige onthulling van het gedenteeken opgericht door vrienden en vereerders van wijlen J. ab Utrecht Dresselhuis.

II. (1866—1869). A. Magielse, Middel van stroomafleiding tot ontzet der aangevallen oevers in Zeeland. — J. Verheije van Citters, Vier verhandelingen: 1. over de vroom-, leen-, hayman- en vrijlanden in Zeeland; 2. over de dijkagien in Walcheren; 3. over de dijk- en waterpenningen; 4. over het regt van dijkvelling. Met 2 gekleurde kaarten. — J. C. de Man, Beschrijving van eenige in het strand van Walcheren gevonden sehedels en van een cranium osteoscleroticum. Met 2 platen. — K. R. Pekelharing, Bijdragen voor de geschiedenis der hervorming in Zeeland, 1524—1572. — G. A. Fokker, Keur der stad Reymerswaal van 10 September 1480 op het teelen en bereiden van meekrap. — F. Caland, Twee rekeningen der stad Hulst uit de eerste helft der XIVe eeuw. — J. H. de Stoppelaar, Het papier in de Nederlanden gedurende de middeleeuwen. Met 16 uitslaande platen. — A. A. Fokker, De ongezondheid van Zeeland. — Nog eene (oudere) verordening (ordonnantie) op het delven, reeden en keuren van meede in Zeeland. — J. van der Baan, Philippus en Petrus Lansbergen. Eene bijdrage als toevoegsel aan die van A. A. Fokker, opgenomen in Archief I, bl. 52—100.

III. (1873—1878). G. A. Fokker, De lomberd en de bank van leening te Middelburg. — Willem III en de Middelburgsche magistraat in 1686. — Brief van J. Boreel (6 Mei 1608) en Testament van Adriaan Beverland, met inleiding van M. F. Lantsheer. — H. Kern, Nertomarius. — Dacinus. — Inventaris van den boedel van Willem Symonsz. 1550. — Inventaris van den boedel van Franchoy van Zandijck 1551, met aantekeningen van J. P. N. Ermerins. — J. H. de Stoppelaar, Nehalennia altaar, met uitslaande plaat. — P. J. Neyt, De afdamming van het Sloe. Zakelijke inhoud van eene

voorzitting, gehouden in het Zeeuwsch genootschap der wetenschappen, met chromolithographische teekening. — J. H. van Dale, Naamlijst van de poorten, torens, steegers, markten, straten enz., der stad Sluis in het midden der 15^e eeuw, verrijkt met eenige aanteekeningen. Met eene afbeelding van het zegel van 't ambacht der smeden en dat van de geestelijken der Onze-Vrouwekerk te Sluis. — G. A. Fokker, Iets over de bevolking van Middelburg vóór 1795. — J. C. de Man, Beenderen van den mammoth en van het uitgestorven rund, opgevischt in den omtrek van Zeeland. — K. R. Pekelharing, In memoriam, met het portret van M. F. Lantsheer. — J. C. de Man, Een elandshoorn, opgevischt in de Schelde. Mededeeling over eenige beenderen in of nabij Zeeland gevonden, met eene plaat en houtsneden in den tekst. — B. C. Cau, Eenige geschiedkundige bijzonderheden betreffende den polder Schouwen, uit authentieke en andere geloofwaardige bescheiden in chronologische orde verzameld. — J. van Vloten, Uit Bellamy's nagelaten brieven en papieren, met eene plaat en houtsneden in den tekst. — A. J. van Deinse en E. Fokker, Iets over armenverzorging in vroegere dagen.

IV. (1878—1879). G. A. Fokker, Repertorium van charters en bescheiden betreffende het Zeeuwsch dijkwezen. — J. Broekema, Cornelis Cornelisz., Willem Barends en hunne tochtgenooten. Naar authentieke stukken, met eene kaart van straat Nassau. — Gedachten over de Dea Nehalennia, aan het Zeeuwsch genootschap der wetenschappen te Vlissingen voorgesteld door Laurens Pieter van de Spiegel, (1773.) Ingeleid door H. Kern. — A. Hollestelle, Geschied- en waterstaatkundige beschrijving van de waterschappen of polders van het eiland Tholen, toegelicht door 23 kaarten van de oude en tegenwoordige gesteldheid.

V. (1880—1884). J. C. de Man, In memoriam A. A. Fokker. — Frans de Potter, Geschiedkundige mededeelingen over Zeeuwsch-Vlaanderen. — A. Hollestelle, Geschied- en waterstaatkundige beschrijving van het in de zestiende eeuw geheel overstroome eiland Noord-Beveland, toegelicht door twee kaarten van de oude- en daarop gevolgde gesteldheid. — D. G. van Teylingen, Eenige bladen uit de geschiedenis van het oude tuchthuis te Middelburg. — G. van Diesen, Drinkwater te Vlissingen, met schets van het werktuig tot bereiding van zoetwater. — J. C. de Man, Derde mededeeling over in de Schelde gevonden beenderen. — H. M. Kesteloo, De stadrekeningen van Middelburg van 1365—1449. — J. Broekema, Geschiedenis der Zeeuwsche munt, van hare oprichting tot de uitvaardiging van de generale ordonnantie van het jaar 1606, waaraan o.a. is toegevoegd eene chronologische lijst van de van 1580—1798 in Zeeland geslagen munten. — F. Caland, Oudste rekening der kerk van Hulst, 1 Oktober 1409 tot 30 September 1410. — J. C. de Man, Het afnemen van sommige ziekten in Middelburg.

VI. (1885—1888). J. C. de Man, De wettelijke bepalingen op het vroegere leveren van medicijnen door doctoren te Middelburg. — H. M. Kesteloo,

De stadsrekeningen van Middelburg (II) van 1450—1499. — J. Broekema, Borsele als ambachtsheerlijkheid en als polder (vóór 1795). — H. M. Kesteloo, De stadsrekeningen van Middelburg (III) van 1500—1549. — J. C. de Man, Vluchtbergen in Walcheren, waarvan in 1887 nog overblijfselen waren te vinden.

VII. (1891—1894). H. M. Kesteloo, De stadsrekeningen van Middelburg (IV) van 1550—1600. — J. Pijnappel Gz., Nehalennia. — J. G. Voegler, Geschiedenis van het Middelburgsch Gymnasium. Eerste tijdvak. Van 1365—1574. De Groote school. — A. Walraven en F. P. Polderdijk, De kuststreek van het Zuid-oostelijk deel van Walcheren in vorige tijden, met 2 kaarten. — J. G. Voegler, Geschiedenis van het Middelburgsch Gymnasium. Tweede—Vierde tijdvak. Van 1574—1894, met eene plaat. — J. C. de Man, Bedenkingen tegen het aannemen van een Burcht als begin van Middelburg. — J. C. de Man, De groote Markt te Middelburg.

VIII. (1897—1902). F. A. Hoefer, Aanteekeningen betreffende de klokspeelen van Middelburg. — H. M. Kesteloo, De stadsrekeningen van Middelburg (V) van 1600—1625. — J. C. de Man, De vluchtbergen in Schouwen, de Bevelanden en Tholen, met 2 kaarten. — H. M. Kesteloo, De stadsrekeningen van Middelburg (VI) 1626—1650. — R. Fruin, Mededeelingen uit het archief der Middelburgsche abdij. — H. M. Kesteloo, 's Gravensteen te Middelburg. — H. M. Kesteloo, De stadsrekeningen van Middelburg (VII) van 1650—1675. — H. M. Kesteloo, De stadsrekeningen van Middelburg (VIII) van 1675—1700. — H. M. Kesteloo, De Kerkelij'rekeningen van Middelburg van 1613—1672. — J. C. de Man, Het wapen van Domburg. — H. M. Kesteloo, De stadsrekening van Middelburg van 1700—1813.

Archief. Vroegere en latere mededeelingen voornamelijk in betrekking tot Zeeland, uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen. (Nieuwe serie). 1903—1906. 4 dln 8°.

1903. Van den Jordaan tot de Schelde (bladzijden uit het Middelburgsch archief), door H. L. de Leeuw. — Walcheren in 1778, door L. Wagenaar. — Bijdragen tot de geschiedenis van den Schotschen stapel te Vere, I—III, door J. W. Perrels. — Een brief van Philippus van Lansbergen, medegedeeld door R. Fruin.

1904. Onderzoek naar de eerste omwalling en omgeving der stad Middelburg, door P. K. Dommissie. Met drie schetsteekeningen en drie uitslaande platen.

1905. Een foutief epigram op een der Middelburgsche tapijten, door J. G. Vogler. — Gosuinus à Buitendijk, door N. M. de Ligt. — Bijdragen tot de geschiedenis van den Schotschen stapel te Dordrecht 1668—1675, medegedeeld door J. L. van Dalen. — Bijdragen tot de geschiedenis van

den Schotschen stapel te Vere, IV, medegedeeld door J. W. Perrels. — Wat zijn „nieuwe erften"? door A. A. Beekman.

1906. De leerlingen van het Middelburgsch gymnasium van 1629 tot 1905, door J. G. Vogler. — Huibert Jacobus Budding en zijn kring. (1834—1839). Eene bladzijde uit de geschiedenis van de afscheiding in Zeeland, uit oorspronkelijke bescheiden beschreven door D. de Rijke. — De prins van Oranje en de Schotsche stapel te Vere in 1668, door N. Japikse.

3. VERZAMELINGEN.

Verzameling van stukken betreffende de geschiedenis en plaatsbeschrijving van Zeeland (door A. J. A. Andriessen). Hs. fol.

Duidelijk handschrift in-fol., bevattende het eerste deel der bijlagen no. 1—80 van een door Andriessen gemaakte beschrijving der veranderingen in Zeeland van 1752—1838. Het tweede deel, waarvan de inhoud wordt opgegeven, ontbreekt.

Aanteekeningen betreffende oproerige bewegingen in Zeeland, van het jaar 1651 tot het jaar 1789. Hs. fol.

Hierin komen tevens een aantal gedrukte stukken voor.

Verzameling van gedrukte stukken over de „Zeeuwsche beroertens” van 1651—1711. 1 dl. fol.

Verzameling van pamfletten en andere stukken over de twisten in Zeeland van 1702 en volgende jaren. 4° en fol.

Drie bundels, gemerkt A, B en C. De stukken in bundel A zijn waarschijnlijk afkomstig van Mr. Alexander de Muincq.

H. M. C. van Oosterzee, Verzameling van elf verschillende stukjes betreffende Zeeland, overgedrukt uit onderscheidene Zeeuwsche Jaarboekjes. 8°.

1. Enige herinneringen van weërgesteldheid, schaarsheid, overvloed enz. in Zeeland. — 2. Enkele bijzonderheden van het Zeeuwsche taaleigen. — 3. Zeeuwsche stedestemmen, in den trant van Huigens. — 4. Stra in Schouwen. — 5. Vader en Zoon. — 6. Kort overzicht van de tien eerste jaargangen van den Zeeuwschen Volks-almanak. — 7. Pieter Werrecoren. — 8. Willem Teelinck. — 9. Fransche Mie. — 10. Kerkelijke curiositeiten, opgesprokkeld door N. Bal Snijders. — 11. Reinier de Klerk, Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië (1777—1780).

Verzameling van „Toevoegsels” tot het Zeeuwsch Jaarboekje en Middelburgschen Naamwijzer. 1851—1874. 18 stukjes. 12°.

1. Beknopte kronyk der stad Middelburg, gedurende de regering van het huis van Oostenrijk, 1482—1574. (1851).

2. Iets over den Middelburgschen Naamwijzer. 1716—1852. (1853).

3. Korte geschiedkundige mededeelingen betreffende de provincie Zeeland.

I. Lijst der afgevaardigden uit de Nederlandsche provinciën, die op den 25 October 1555 den troonsafstand van Keizer Karel V te Brussel hebben bijgewoond. (Medegedeeld voor zoo ver de Provincie Zeeland betreft). (1856).

4. Korte geschiedkundige mededeelingen betreffende de provincie Zeeland.

II. Een brief aan de Rhetorijkers-Kamer te Middelburg, in 1483. — Jaartallen tot herinnering voor de geschiedenis van Zaamalag. (1858.)

5. Korte geschiedkundige mededeelingen betreffende de provincie Zeeland.

III. Het dagboek van Anthony Marinissen, medegedeeld door F. Nagtglas. (1859).

6. Proeve eener lijst van beschrijvingen van plaatsen, oudheden en zeden van dat gewest, door J. C. A(ltorffer). (1860).

7. Het stadhuis te Middelburg en zijne verschillende verbouwingen; eene bijdrage uit echte bronnen samengesteld. Met vijf plattegronden. Door P. v. G. — Uit „Oude Aanteekeningen,” bijzonder omtrent Veere, medegedeeld door A. C. B. (1861).

8. Het Armweeshuis te Middelburg, sedert de stichting in de Noordstraat tot de tijdelijke sluiting op het Noordpoortplein, 1572—1812. Geschiedkundige aanteekeningen door W. J. Zip. (1862).

9. Proeve van onderzoek naar de geschiedenis van een viertal schilderijen hangende ten raadhuize van Middelburg. Door N. B(al) S(nijders). (1863).

10. Eene rustplaats der bannelingen. De graven der Portugeesche Joden te Middelburg. Door F. Nagtglas. (1864).

11. Bijdrage tot de bevolkings-statistiek van Middelburg. — Jan de Munck, stads-architect te Middelburg, door F. Nagtglas. (1865).

12. Kort overzicht der geschiedenis van den Zeeuwschen spoorweg en de daarbij behorende werken. Door G. N. de Stoppelaar. (1866).

13. Henric en Aleide, een Middelburgsche legende. 1574. Door J. C. Altorffer. (1867).

14. De Vlissingsche poort. 1639—1868. Door G. N. de Stoppelaar. — De Vlissingsche poort. Vluchtige indrukken en herinneringen, door J. C. Altorffer. (1868).

15. Levinus Lemnius en Zierikzee in de eerste helft der zestiende eeuw, door F. Nagtglas. (1869).

16. De vergaderingen der Staten van Zeeland van het laatst der zestiende tot het einde der zeventiende eeuw, vluchtig geschetst door F. Nagtglas. (1870).

17. Plattegrond van Middelburg in 1872, waarop zijn aangewezen de jongste veranderingen, door het kanaal en den spoorweg teweeg gebracht. — Alfabetische lijst op de namen der straten enz. binnen Middelburg. (1872).

18. Vorsten uit het Huis van Oranje in Middelburg. (1814—1874). Door J. C. Altorffer.

J. Verheije van Citters, Vier verhandelingen: I. Over de vroom-, leen-, hayman- en vrijlanden in Zeeland; II. Over de dijkagiën van Walcheren; III. Over de dijk- en waterpenningen; IV. Over het regt van dijkvelling. Met 2 gekleurde kaarten. (In Archief, uitgeg. door het Zeeuwsch Genootschap. Deel II. Middelb., 1866—1869). 8°.

C. A. Rethaan Macaré, Overdrukken uit de werken van het Historisch Genootschap te Utrecht. 1850 enz. 1 bnd. 8°.

Hierin o. a. betrekkelijk de geschiedenis van Zeeland:

Verdediging der stad Aardenburg door E. Beeckman.

Uitvinding der verrekijkers door Zacharias Jansen te Middelburg.

Nog iets over het geslacht de Chantraine gezegd Brœucqsaut.

Vrijgeleide door Leycester verleend aan 186 ter zake der hervorming emigrerende families uit Antwerpen naar Middelburg, 1586.

Eenige oorspronkelijke en andere stukken betreffende de woelingen in Zeeland, 1655—1657 en 1692.

Oudste burgemeesters-rekening der stad Middelburg.

Stamboom van het derde geslacht de Moor of Moor, gevestigd geweest zijnde te Vlissingen.

J. ab Utrecht Dresselhuis, Verzameling van zijne geschriften betrekkelijk de provincie Zeeland. (Zie ook deel I bladz. 39—43 van dezen catalogus). 8°.

J. C. de Man, Verzameling van zijne geschriften betreffende de geschiedenis en plaatsbeschrijving van de provincie Zeeland. 3 pf. 8°.

Deze stukken zijn allen met hunne afzond. titels in dezen catalogus opgenomen.

F. Nagtglas, Verzameling van zijne geschriften, betreffende de geschiedenis en plaatsbeschrijving van Zeeland. In drie portef. 8°.

Deze geschriften zijn op hunne plaats in dezen catalogus opgenomen. Zie

de lijst er van in W. Polman Kruseman, Levensbericht van Frederik Nagtglas in Levensberichten v. d. Maatsch. der Ned. Letterkunde. 1904.

B. F. W. von Brucken Fock, Mededeelingen uit het oudere Zeeland. 1. De inentingsgeschiedenis eener jonge dame in 1782. Middelb., 1904. 8°.

Verzameling van pamfletten betreffelijk de geschiedenis van de provincie Zeeland. 4°.

Deze pamfletten zijn beschreven in den *Catalogus van de pamfletten, aanwezig in de Prov. Bibliotheek van Zeeland*.

Verzameling van kleine brochuren betreffende de provincie Zeeland. 1 pf. 8°.

4. BESCHRIJVING VAN ZEELAND.

a. In het algemeen.

Gestaltenis van Out Zeelandt. (Korte levensberichten der graven en beschrijvingen der groote en kleine steden van Zeeland, met hare regeerders in de jare 1647). Gedrukt tot Arnhem, bij Jacob van Biesen, Ordin. Drucker van den Hove van Gelderland. 1647. 4°.

Hoogst zeldzaam werkje. De bladen zijn slechts aan de eene zijde bedrukt. De schrijver is waarschijnlijk Abraham van der Burgh.

Beschryvinge van 't Graafschap van Zeelandt. (Zonder afz. titel). 4°.

J. Reyersbergen (Beygersbergen), Beschryvinge van Zeelandt, hare antiquiteyt ofte ouderdom: mitsgaders de gelegentheyten van de bemuyrde en onbemuyrde steden van der selver eylanden. Vermeedert door M. Z. van Boxhorn. Amsterd., J. van Hilten. 1646. 8°.

Gevoegd achter A. Junius, Tooneel der ghemuurde ende onghemuurde steden en vlekken van Hollant en Westvrieslant. Het bevat de 13 eerste hoofdstukken van Reyersbergen's Chronyk van Zeeland.

Jacob van Grijpskerke, 't Graafschap van Zeeland enz.

Uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen. Middelb., 1882. 8°.

Zie de afd. Staats- en Regeeringsrecht Het eerste hoofdstuk bevat eene beschrijving van Zeeland.

(F. van Heussen), Oudheden en gestichten van Zeeland, behelzende de oudheden, opkomsten en benamingen van de eylanden onder Zeeland behoorende, en van de steden en dorpen, in die eylanden gelegen: beneffens de stichtingen der geestelijke gebouwen, kerken, abdijen, kloosteren enz. Uit het Latijn vertaald en met aantekeningen opgehelderd door H. v. B. (van Rijn). Met kopere platen. Leiden, 1722. 2 dln. 8°.

Hedendaagsche Historie, of Tegenwoordige Staat van alle volkeren; XIX° en XX° deel enz. handelende van Zeeland. Met krtn., plans en printverbeeldingen. Amst., 1751—1753. 2 dln. 8°.

De schrijvers van dit werk zijn: P. Boddaert (Zeeland in het algemeen en Middelburg in het bijzonder), J. Plevier (Kerkelijke zaken), N. v. d. Schutte (Schouwen en Duiveland), J. Dominicus Jz. (Zuid Beveland), J. van Vrybergh (Tholen), I. Pauw (Vlissingen) en P. Haak Kerkman (Vere). De platen zijn grootendeels geteekend door C. Pronk en de kaarten vervaardigd door W. T. Hattinga en diens zonen D. W. C. en A. Hattinga.

Z. Paspoort, Beschrijving van Zeeland, zijnde het 9° en 10° deel van den Tegenwoordigen Staat der Vereenigde Nederlanden, ten deele vervolgd. Middelb., 1820. 8°.

Zeelands Cronyk-Almanach voor de jaren 1777—1792. Bevattende eene beschryvinghe der Provincie Zeeland, van deszelfs opkomst tot op deezen tegenwoordigen tyd enz. Middelb., 1777—1792. 15 dln. Met pln. 12°.

Achtereenvolgens uitgegeven te Middelburg bij Jan Dane (jaargang 1777—1784), P. Gillissen en Zoon (1785—1790) en W. A. Keel en Comp. (1791—92). De beschrijving van Zeeland is door de staking der uitgave onvoltooid gebleven. De deeltjes bevatten de beschrijving der provincie in het algemeen en de stadsbeschrijving van Middelburg. Als schrijver van de 8 eerste deeltjes wordt in het voorbericht voor het 9e deeltje de uitgever Jan Dane genoemd. Anderen geven als schrijver dezer acht deeltjes A. 's-Gravezande

en als dien der volgende P. J. Convenant. Zie Bodel Nijenhuis, Topographische lijst, blz. 163. Van den tekst ontbreken blz. 569—664, die nooit zijn verschenen.

Zeelands Cronyk verkort. (Hetzelfde werk als het voorgaand, zonder den almanak). Deel 1—5, 7—13. (Middelburg, 1777—1792). 12 dln. in 3 bnd. Met pln. 12°.

Deel 6, bevattende blz. 569—664, is niet verschenen.

J. Ermerins, Eenige Zeeuwsche oudheden, uit echte stukken opgeheldert en in het licht gebracht. Middelburg, 1781—1794. 8 dln. Met portr., krtn. en pln. 8°.

I. Het dorp en heerlijkheid Zandyk. — Het dorp en heerlijkheid van den Vrouwen-polder. — De heerlijkheid van Schellach. — De heerlijkheid van Oostkapelle. — Het kasteel en leen van Westhoven, de vryheerlykheid Duynbeeke, en het klooster Zoetendaal. — Het slot en ridder-hofstad Popkensburg, benevens de heerlijkheid Sint-Laurens.

II. Beschryving der heerlykheden van Vossemeer en Vrybergen. .

III. De Heeren van Vere, uit den huize van Borssele. — Het geslacht der Heeren van Borssele van Spreeuwenstein. — De Heeren van Vere uit den huize van Bourgondien, benevens een beschryving van het kasteel en kapittel van Zandenburg.

IV. Beschryving van de geweene stad Rommerswale. — Beschryving der stad Vere. Eerste stuk.

V. Beschryving der stad Vere. Tweede stuk.

VI. Beschryving der stad Vere. Derde stuk.

VII. Beschryving van het eiland Zuidbeveland in het gemeen, en het verdrinken Zuidbeveland in het byzonder. Eerste stuk. — Idem. Tweede stuk: Valkenisse, Waarden, Krabbendyke en Kruiningen.

VIII. Beschryving van het eiland Tholen in het gemeen: in het byzonder het rechtsgebied der stad Tholen, waaronder begreepen de heerlykheden van Schakerloo en Poortvliet, en eindelyk een aanhangsel tot de hooge heerlykheden van Vossemeer en Vrybergen. — Beschryving van de eilanden Schouwen en Duiveland, in het byzonder het rechtsgebied der stad Zierickzee, genaamd Poort-Ambacht; voorts de heerlijkheid van Noordgouwen, en het ambacht van St. Jeronimus-polder.

W. A. Bachiene, Vaderlandsche geographie, of nieuwe tegenwoordige staat en hedendaagsche historie der Nederlanden. Deel II: De Provincie Zeeland. Amsterd., 1791. Met platen. 8°.

- J. de Kanter Ph.z.**, Distantie-tafelen der steden en plaatsen in het ressort van Zeeland. Middelb., 1817. 12°.
- P. N. Muyt**, Geschied- en aardrijkskundige beschrijving der provincie Zeeland', ten gebruike der scholen. Met een kaartje. Z. Boemel, 1821. 8°.
- J. de Kanter Ph.z. en J. ab Utrecht Dresselhuis**, De provincie Zeeland Middelb., 1824. Met kaart en facsim. 8°.
- J. de Kanter Ph.z.**, Algemeene afstands-wijzer voor de provincie Zeeland, en herleidings-tafel om uren en kwartieren gaans in Nederlandsche mijlen over te brengen. Middelb., 1825. 8°.
- J. ab Utrecht Dresselhuis**, De provincie Zeeland, in hare aloude gesteldheid en geregelde vorming beschouwd. Middelb., 1836. Met krt. 8°.
- H. Sluyters**, Aardrijkskundige beschrijving van de Provincie Zeeland. Breda, 1836. Met kaart 8°.
- Alof**, Leerboekje der aardrijkskunde van Zeeland. Kampen, 1862. 8°.
- J. H. van Dale**, Zeeland. Een leesboek voor de volksschool. Oostburg, 1864. 8°.
- J. H. van Dale**, Zeeland. Een leesboek enz. 2°, verbeterde en vermeerderde druk. Oostburg, 1865. 8°.
- J. H. van Dale**, Zeeland. Een geschied- en aardrijkskundig leerboekje voor de middelste en de hoogste klasse der volksschool. Schoonhoven, 1866. 8°.
- W. Swart**, Zeeland. Een lees-leerboekje over de aardrijkskundige gesteldheid van die provincie. Goes, 1874. 8°.
- M. W. van de Garde en A. de Pagter**, Leerboekje der

aardrijkskunde van Zeeland, ten gebruike bij de schoolkaart der provincie Zeeland, ontworpen en geteekend door C. J. Pické. Middelb., 1877. 8°.

b. In bijzonderheden.

A. Hollestelle, Wat Zeeland eertijds was (Bijvoegsel behoorende bij de Ierseksche en Thoolsche Courant van 22 December 1900). 8°.

N. Westendorp, Verhandeling over de grensscheidingen van Zeeland gedurende de middeleeuwen. (Uit N. Westendorp, Verhandelingen over onderwerpen uit het gebied der oudheidkunde en godenleer. Delft, 1826. 8°).

K. K. Douw van der Krap, Naams-oorsprong der Zeeuwsche eilanden en steden, benevens een kort overzicht over de voornaamste bijzonderheden van 400 jaren voor Christus geboorte, alsmede: de opkomst der 6 stemhebbende steden. Zierikzee, 1863. 8°.

F. Seelheim, De grondboringen in Zeeland. Uitgegeven door de Kon. Akademie van Wetenschappen te Amsterdam. Met tabellen, kaarten en figuren. Amst., 1879. 4°.

G. A. van Geytenbeek, Proeve eener geologische verhandeling over de provincie Zeeland, gedurende het heden-daagsche tijdvak. Leiden, 1875. Met pl. 8°.

L. J. Mol, Eene geologische beschouwing in betrekking tot Zeeland. Tholen, 1904. 8°.

J. Lorié, Sondages en Zélande et en Brabant. (Extrait du Bulletin de la Société Belge de Géologie, de Paléontologie et d'Hydrologie. Tome XVII). Bruxelles, 1903. 8°.

A. A. Fokker, J. C. de Man en J. P. Berdenis van Berlekom, Natuurkundige plaatsbeschrijving van de provincie Zeeland. (Bijdragen tot de Geneeskundige Plaatsbe-

schrijving van Nederland, uitgegeven door het Departement van Binnenlandsche zaken. Deel I). 's Gravenh., 1870. 8°.

B. C. Ermerins, Tentamen medicum inaugurale ad depellendam insalubritatis calumniam de regione Zelandica. Lugd. Batav., 1788. 4°.

A. A. Fokker, Onderzoek naar den aard van de epidemische en contagiouse ziekten, die vroeger in Zeeland geheerscht hebben. Prijsverhandeling, bekroond in de Algemeene Vergadering van het Zeeuwsch Genootschap der wetenschappen, uitgegeven door het Genootschap. Middelb. 1860., 8°.

A. A. Fokker, De ongezondheid van Zeeland. (Overgedrukt uit: Archief VII, uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen). Middelb., 1869. 8°.

Statistiek der sterfte in Zeeland, 1874—1877. 4 stn. 4°.

J. P. Krüger, Potamo-chorographie, of naauwkeurige navorschingen over de Schelde, en eenige merkwaardigheden, die omtrent en door deze rivier veroorzaakt, hebben plaats gehad; met een beknopt historisch verhaal van Zeeland, van het verdrongen Zuid-Beveland, mitsgaders van alle plaatsen der Zeeuwsche eilanden, benevens eene mededeeling van de abdijen, kloosters, kerken enz., die daar in vorigen tijd bestaan hebben. Bergen-op-Zoom, 1854. 2 dln. 8°.

David, Recherches sur le cours primitif de l'Escaut. (Extrait des Bulletins de l'Académie Royale de Belgique. T. XVI.) 8°.

F. van Hogendorp, Disputatio historico-politica inaug. de flumine Scaldi clauso. (Pars historica). Lugd. Bat., 1827. 8°.

E. van Bruyssel, Histoire politique de l'Escaut. Paris, 1864. 8°.

W. C. de Crane, Wederlegging eener onjuiste beoordeeling van het zeegat: de Roompot. Zierikzee, 1867. 8°.

R. B. van den Bosch, Enumeratio plantarum Zeelandiae Belgicae indigenarum. 2 stn. 8°.

A. Walraven, Lijst van openbaar en bedekt-bloeiende vaatplanten in Zeeland. (Overgedrukt uit het Ned. Kruidk. Archief III). 1878. 8°.

A. Walraven en D. Lako, Tweede lijst van openbaar en bedekt-bloeiende vaatplanten in Zeeland. (Overgedrukt uit het Ned. Kruidk. Archief VI). 8°.

J. Ermerins, Eerste stichting en lotgevallen van sommige plaatsen ten oosten en westen der Schelde gelegen. (Uit de Verhandelingen uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen. Deel V. 1776). 8°.

J. Ermerins, Eerste stichting en lotgevallen van sommige plaatsen ten Oosten en Westen der Schelde gelegen enz. (Als voorgaand). 8°.

Met schriftelijke aantekeningen van F. Caland.

Merkwaardige en niet min treurige omstandigheden, van 't geen van den 21 October tot Cortgeene, als den 7 November tot Aagtekerke, en niet minder op Zondag den 9 November 1800 is voorgevallen, zoo in deze stad als omliggende steden, dorpen en plaatsen; ook in Holland, als elders door zwaare winden, orkaanen, plasregens en watervloeden; en zoo men vermoed ook aardschudding enz. Middelb. 8°.

W. J. van Campen, Beschrijving van de steden en dorpen gelegen aan den spoorweg Roosendaal—Vlissingen, met eene kaart van evengenoemden spoorweg en van eenige afbeeldingen van de voornaamste gebouwen, staande in Bergen-op-Zoom, Goes, Middelburg en Vlissingen, met gezigten van de reede op de stad Vlissingen en op de haven- en spoorwegwerken. Vlissingen, 1878. 8°.

c. Reizen.

Voyage en Zélande, Flandre et Brabant, fait dans les mois de Juillet et d' Août 1806. Amst., 1807. 8°.

(Ch. Hugo), Victor Hugo en Zélande. Paris, 1868. 8°.

Ch. de Coster, La Zélande. Avec dessins de A. Dillens. (Extrait de: *Le Tour du Monde, nouveau journal des voyages*, 1874). Paris, 1874. 4°.

Carlo de Coster, La Zelandia (Neerlandia). Con 50 disegni di Adolfo Dillens, 1 carta geografica e 1 pianta. Milano, 1875. 8°.

Henry Havard, La Hollande pittoresque. — Le coeur du pays. Voyage dans la Hollande méridionale, la Zélande et le Brabant. 2me édition. Paris et Amsterd., 1878. Met platen. 8°.

A. Dw., Reisje in Zeeland. 1 Juli 1888. 8°.

Uitgegeven bij gelegenheid van de plezierreis der vereeniging „de Wintertervlieren” te Antwerpen per stoomboot Wilford III naar Zierikzee. Zie de Middelb. Cour. v. d. 3 Juli 1888.

P. A. Janssen, Zeeuwsche reisgids. 3e Jaargang. 1893/94. Vlissingen, 1893. 8°.

B. de Beaucourt de Noortvelde, Une excursion à Middelbourg (Zélande). L' Ile de Walcheren. Armoiries et planches diverses. D' Ostende via: Bruges, Maldeghem, Ardenbourg, Breskens, Flessingue. Ostende, 1899. 8°.

Door Zeeland. Uitgave van W. H. J. Dicke. Amsterdam, (1905). Met platen. 8°.

L. G. Hamōn, Door Holland met pen en camera. (In *De Aarde en haar Volken*. Jaarg. 42.) Haarlem, 1906. 4°. Hierin schetsen uit Zeeland met illustratiën.

5. GESCHIEDENIS VAN ZEELAND.

a. Geschiedenis der provincie in het algemeen.

Algemeene levensbeschrijving. ¹⁾

(P. de Groot), *Mémoire touchant le Comté de Zélande et la Seigneurie de Frise.* Hs. fol.

(J. Reygersberg), *Dye Cronijcke van Zeelandt.* Antw., Wed. H. Peetersen, 1551. Met kaart en houtsneden. 4°.

J. Eyndius, *Chronici Zelandiae libri duo.* Ex officina Moulertiana. (Middelb.), 1634. 4°.

Ex. op groot papier.

J. Reygersberg, *De oude Chronijcke ende Historien van Zeelandt.* Van nieuws met eenighe byvoechsels, mitsgaders met de figuren der Graeven van Zeelandt vermeerderd. Middelb., Z. Roman. 1634. 4°.

M. Z. van Boxhorn, *Chroniick van Zeelandt*, eertijds beschreven door d'Heer Johan Reygersbergen, nu verbeterd ende vermeerderd. Middelb., Z. en M: Roman. 1644. 2 dln. 1 bnd. Met houtsn. 4°.

M. Z. van Boxhorn, *Hetzelfde werk.* Middelb., 1644. 2 dln. Met houtsn. 4°.

M. Smallegange, *Nieuwe Cronyk van Zeeland*; 1^e deel, vervattende de voor desen uitgegeven Cronyken van J. Eyndius en J. Reygersberg, veel vermeerderd enz. Met vele kopere platen (en kaarten) verciert. (Met de beschrijving en wapenkaarten van den Zeeuwschen Adel). Middelb., J. Meertens. 1696. Fol.

Niet verder verschenen.

I. Abrahamsen, *Kronyk-register van de voornaamste kerke-*

¹⁾ Voor de levensbeschrijving van afzonderlijke personen zie men de onderafdeeling *Levensbeschrijving* (in alphabetische volgorde).

lyke en wereldlyke geschiedenissen, van 't begin der wereld tot den jaare 1754 enz. Den zesden druk, van nieuws verbeterd en vermeerderd. Middelburg, M. v. Sevenhoven. Zonder jaar. 8°.

Achteraan van bladz. 97—136: Korte- en beknopte Chronyk van de Opkomst der zes stemmende Steden van Zeeland; met hare voornaamste gestigten en gebouwen enz.

- I. Abrahamsen**, Korte en beknopte Chronyk van de Opkomst der zes stemmende Steden van Zeeland; met haar voornaamste gestigten en gebouwen; de vermeerdering en vergrooting der zelve, met de opkomst, voortgang, bloei der Commercie, en verdere bejegening enz. Middelburg, M. van Sevenhoven. Z. j. 8°.

Nieuwe uitgaaf van blz. 97—136 van het voorgaand werk, met afzond. titel en paginatuur en met Romeinsche in plaats van oud-Hollandsche letters. Deze uitgaaf is gevoegd achter een exemplaar, van den zesden druk van den Kronyk-register, blz. 1—96, geheel gelijk aan het voorgaand.

- A. Kluit**, *Conspectus historiae criticae comitatus Hollandiae et Zeelandiae. Accedit ejusdem epistola ad P. H. van de Wall, de nonnullis, quae in nupera editione Chronici Vernaculi Rhythmici Aemilii Stoke occurrunt.* Traj., 1773. 4°.

- A. Kluit**, *Historia critica comitatus Hollandiae et Zeelandiae ab antiquissimis inde deducta temporibus. Medioburgi*, 1777. 2 deelen. 4°.

I. 1. *Chronicon Hollandiae vetustissimum anonymi monachi Egmondani ab anno 647 ad annum 1205, notis Matthaei Douzae aliorumque nec non perpetuo editoris commentario illustratum.* 2. *Uberiores aliquot excursus in Chron. Holland. anonymi monachi Egmondani.*

II. *Codex diplomaticus.*

- J. H. van Dale**, *Tijdsfel van de geschiedenis der Provincie Zeeland.* Schoonhoven, 1866. 8°.

Lijst der Edele Heeren Rekenmeesters van de Graaffelyke en Provinciale Rekenkamer van de Edele Mogende Heeren

Staatn van Zeeland, in der tyd geweest, en nog zynde. 1788. 3 bladen fol.

P. de la Rue, Geletterd Zeeland, verdeeld in drie afdeelingen, bevattende in zig de schryvers, geleerden en kunstenaars, uit dien staat geboortig, met bygevoegd levensverhaal der voornaamsten onder dezelve. Middelb., 1734. 4°.

Ex. op groot papier.

P. de la Rue, Geletterd Zeeland enz (als voorg). Tweede druk, met eenige noodige veranderingen en èttelijke vermeerderingen; zynde hieragter ook geplaatst de Byschriften op de groote en smalle steden van Zeeland. Middelb., 1741. 4°.

P. de la Rue, Staatkundig en heldhaftig Zeeland, verdeeld in twee afdeelingen, bevattende in zig de vermaardste mannen van staat en oorlog, die daar voortgesprooten zijn. Middelb., 1736. 4°.

Ex. op groot papier.

F. Nagtglas, Levensberichten van Zeeuwen, zijnde een vervolg op P de la Rue, Geletterd, staatkundig en heldhaftig Zeeland. Uitgegeven door het Zeeuwsch Genootsch. der Wetenschappen. Middelb., 1890—1893. 2 dln. 8°.

G. de Wind, Oratio inaug. de praeclaris Zelandorum meritis in rempublicam-litterariam. Mediob., 1778. 4°. (Zie beneden onder Middelburg).

W. te Water, Lijst van Zeeuwsche edelen, door geleerdheid lofwaardig. (In Archief, uitgeg. door het Zeeuwsch Genootschap. Deel 1. Middelb., 1856—1863).

H. Sluijters, Korte levensschetsen van eenige vermaarde en verdienstelijke Zeeuwen. Middelb., 1846. 8°.

Naamlijsten van Zeeuwsche geneeskundigen. Hs. fol.

In deze verzameling, bijeengebracht door dr. A. A. Fokker en dr. J. C. de Man, komen voor: 1. Brief van dra. Fokker, de Marrée, de Man en Damme over het plan tot oprichting eener vereeniging, 17 April 1848. — 2. Lijst van Stads doctoren te Middelburg, waarschijnlijk opgemaakt uit de Gasthuis-archieven, 1574—1700. — 3. Lijst van Med. doctoren van 1676 met gapingen tot 1901. — 4. Lijst van de chirurgijns van het Gasthuis te Middelburg, 1487 tot 1679, (afgedrukt in het Ned. Tijdschrift voor Geneeskunde, 1877). — 5. Lijst van chirurgijns te Middelburg sedert het jaar 1501, door den chirurgijn L. Cats uit het register van het chirurgijns-gilde opgemaakt, voortgezet tot 1901. — 6. Lijst van vroedvrouwen te Middelburg van 1673 tot 1764. — 7. Aanteekeningen betreffende apothekers te Middelburg in de 18^e eeuw. — 8. Lijstjes bij de vorige te raadplegen. — 9. Naamlijst der leden van de Vereeniging van genees- en heekundigen in Zeeland, 1848—1874. — 10. Lijst van vroedmeesters en vroedvrouwen te Middelburg en Ambachten, 1754—1770. — 11. Lijst van de van 1643—1685 aan de Hoogeschool te Utrecht ingeschreven studenten uit Zeeland. — 12. Lijst van Zeeuwsche studenten, ingeschreven te Groningen voor de medicijnen 1615—1756. Lijst van Zeeuwsche studentten, ingeschreven te Groningen, 1615—1772. — 13. Lijst van te Leiden gepromoveerde Zeeuwen, 1655 tot 1815, met opgave van geboorteplaats, datum van promotie en dissertatie. — 14. Lijsten van doctoren te Vlissingen van 1612 tot 1856. — 15. Lijsten van chirurgijns te Vlissingen, van 1604 tot 1749. — 16. Lijst van medicinae doctoren te Vere, 1484 met gapingen tot 1841. — 17. Lijst van doctoren te Zierikzee tuschen de jaren 1568 en 1860. — 18. Lijst van stads doctoren te Zierikzee 1569—1800, met aanteekeningen. — 19. Lijst van doctoren te Goes, 1603—1865 (met gapingen). — 20-25. Aanteekeningen en berichten betr. doctoren te Goes. — 26. Lijst van med. doctoren te Tholen, van de 16^e eeuw met gapingen tot 1864. — 27. Brief van dr. J. M. Boom over doctoren te Tholen. — 28. Lijsten van geneeskundigen ten plattenlande van Zeeland. — 29. Verschillende aanteekeningen betr. doctoren door dr. J. C. de Man. — 30. Aanteekeningen van Verheije van Citters over het Gasthuis te Middelburg.

Levensberichten van Zeeuwsche medici, bijeengebracht door wijlen dr. Adr. A. Fokker, hier en daar bijgewerkt door J. C. de Man. Hs. fol.

Levensberichten van Zeeuwsche medici, bijeengebracht door wijlen Adr. A. Fokker, hier en daar bijgewerkt door J. C. de Man. Uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen uit het fonds-Verbrugge met

bijdrage van de Afdeeling Zeeland der Nederl. Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst. Middelb., 1901. 8°.

J. C. de Man, Korte biographiën van leerlingen der Geneeskundige School te Middelburg. (In: De Geneeskundige School, hare lectoren en leerlingen, 1825 tot 1866, door J. C. de Man). Middelb., 1902. 8°.

J. C. de Man, Korte biographiën der pharmaceutische leerlingen van de Geneeskundige School te Middelburg, ingeschreven sedert December 1824 tot 1866. (In: De Geneeskundige School te Middelburg, 1825—1866, 2° stuk, door J. C. de Man). Middelb., 1904. 8°.

b. In verschillende tijden.

F. Nagtglas, Onze voorouders. Een eerste hoofdstuk uit de geschiedenis van Zeeland. Middelb., 1883. 8°.

E. B. Swalue, Losse bladen uit de vroegere geschiedenis van Zeeland. (In Zeeuwsche Volksalmanak, 1845). 8°.

E. B. Swalue, Herinnering aan de Zeeuwen van vorige eeuwen. (In Zeeuwsche Volksalmanak, 1846). 8°.

E. B. Swalue, Historische kleinigheden, uit de oude geschiedenis van Zeeland. (In Zeeuwsche Volksalmanak, 1847). 8°.

J. E. Risseeuw, De staatkundige hervormers in Zeeland en Vlaanderen beschouwd bij het licht der geschiedenis. (In Acht Nutsverhandelingen, uitgegeven onder toezicht van J. H. Dale). 1870. 8°.

Afdruk en vertaling van het oudste charter in het archief der provincie Zeeland, van Boudewijn II, bisschop van Utrecht, 1188. Met aanmerkingen over dit stuk, door J. ab Utrecht Dresselhuis. (Overdruk uit Nehalennia, 1849). 8°.

J. J. de Smet, *Mémoire sur la guerre de Zélande* (1803—1805). (Extrait). 1843. 4°.

De Rekeningen der Grafelijkheid van Zeeland onder het Henegouwsche Huis, uitgegeven door H. G. Hamaker. (Werken v. h. Hist. Gen., gevestigd te Utrecht. Nieuwe serie. No. 29 en 30). Utrecht, 1879—1880. 2 dln. 8°.

Onderzoek naar de waarheid van het verhaal aangaande de regtspleging van Karel den Stouten over den Stadhouder (of Stadvoogd) in Zeeland; benevens een overzicht van het-gene dezen aangaande is geschreven of gedrukt. 8°.

Lettre de Maximilien de Bourgogne, gouverneur de Hollande, de Zélande et d' Utrecht, à la reine Marie, gouvernante des Pays-Bas, sur les inondations survenues en Zélande, et la difficulté d' obtenir de cette province l'aide qui lui avait été demandée, 18 Janvier 1551. (In Bulletin de la Comm. Royale d' Histoire, 2e Serie, XII). 8°.

E. B. Swaloe, *De daden der Zeeuwen gedurende den opstand tegen Spanje.* Amsterdam, 1846. 8°.

J. ab Utrecht Dresselhuis, *Onderzoek, of, en in hoever, de Zeeuwen deel genomen hebben aan het Verbond der Edelen in 1565.* (Overdruk). 8°.

De Legende van den Geusen troubele over Zeelant in den jare 1572 ende 1573 door een Roomsche Catholyk tijdgenoot. Met een voorwoord van G. D. J. Schotel. Leiden, 1872. 8°.

A. 's Gravezande, *Bijzonderheden betreffende de inneming van Zierikzee, de satisfactie van Goes en Tholen in: De Unie van Utrecht herdacht enz.* Middelbg., 1779. 8°.

Brief van de Zeeuwsche gecommitteerden ter Generaliteit aan de Staten van Zeeland, geschreven 1584 Juli 10,

den dag van den moord, op Prins Willem I gepleegd.
Met facsimile. fol.

Het origineel van dezen brief berust in 's Rijks archief-depôt in Zeeland bij de verzameling relatieven, behorende tot de resolutiën der Staten van Zeeland.

C. A. Rethaan Macaré, Stukken betreffende de woelingen in Zeeland in 1655—1657. (In Cod. Dipl. v. h. Hist. Gen. 2e Serie. Deel I). 8°.

C. A. Rethaan Macaré, Stukken betreffende de woelingen in Zeeland in 1692. (In Codex Dipl. v. h. Hist. Gen. 2e Serie. Deel I). 8°.

A. Moens van Bloois, Lotgevallen van eenige Zeeuwsche zeelieden, op eenen togt naar Amerika, in 1694. (In Zeeuwsche Volksalmanak, 1845). 8°.

M. W. MacLaine Pont, Oud-Zeeuwsche gastvrijheid (1781). (In de Gids 1898). 8°.

B. Fruin, Correspondentiën te Middelburg en te Goes. (Overgedrukt uit de Bijdragen en Mededeelingen van het Historisch Genootschap. Deel 26). 8°.

Zeeuwse Vreugde, betoond in het ontvangen en inhalen van den Prince van Oranjen en het verkiezen tot Eerste Edele van Zeeland enz. 1668. 4°.

Nauwkeurige beschryving van de plechtigheden by de receptie en inhuldiging van Willem V als Eerst Edele van Zeeland, Marquis der stad Veere en Heer van Vlissingen: voorgevallen in den Jare 1766. Uit vele echte aanteeeningen t' zamengesteld. Middelb., (1766). 8°.

Het verheugd Zeeland, bij het plechtig bezoek van Z. D. H. Willem V, benevens deszelfs Koninglyke Gemalinne en vorstelijke spruiten, den 18 van Zomermaand 1786 en volgende dagen. Met Kunstplaten. Amst., 1787. 8°.

- Brieven van Prins Willem V aan Baron van Lijnden van Blitterswijk**, Representant van den Eersten Edele van Zeeland. Met vergunning van H. K. H. Mevrouw de Prinses von Wied, Prinses der Nederlanden, uitgegeven onder toezicht van F. de Bas. 's-Gravenh., 1893. 8°.
- F. Nagtglas**, De laatste stadhouder voor het laatst in Zeeland. (Overgedrukt uit „Iris,” 1886). 8°.
- C. F. Gijsberti Hodenpijl**, Het bezoek van Napoleon I en Marie Louise aan Zeeland in 1810. (Overgedrukt uit het Tijdschrift „Nederland”). 1901. 8°.
- Reis van Z. M. den Koning door de Provincie Zeeland van 21 tot 30 Mei 1862.** (Overgedrukt uit de Nieuwe Rotterdamsche Courant van 23 Mei tot 1 Junij). fol.
- A. A. Brendonck**, Het bezoek door Z. M.-Koning Willem III aan Zeeland gegeven in de maand Mei 1862. Middelb., 1862. 8°.
- J. H. de Stoppelaar**, Willem III in Zeeland. Gedenkboek van Zijner Majesteits verblijf in dat gewest, 21—30 Mei 1862. Eene bijdrage tot de kennis der tegenwoordige gesteldheid van Zeeland en zijne bewoners. Met 5 gekleurde platen Middelb., 1863. 8°.
- J. A. Snijders A.J.Czn. en S. C. Coenraads Pieterse**, Gedenkboek der Meifeesten in Zeeland, bij gelegenheid van het zilveren kroningsjubilé van Z. M. Willem III (12 Mei 1874). Middelb., 1875. 8°.
- Stukken betreffende de Meifeesten in de provincie Zeeland, 1874.** In één portefeuille 8°.
- M. M. de Lange Boom**, Neerlands Koningin en de Koningin-Regentes in Walcheren. Gedenkboek van Harer Majesteiten verblijf aldaar, 21—25 Augustus 1894. Met drie platen. Middelb., 1895. 8°.

De Boerengeneraals in Zeeland. 30 September—2 October 1902. Middelburg, 1902. Met portr. en pln. 8°.

c. Kerkgeschiedenis van Zeeland.

(J. ab Utrecht Dresselhuys), Maria-vereeering in Zeeland: eene bijdrage tot het boek van J. A. M. Mensinga. (Overdruk). 8°.

Quintyn Weytssen, Naauwkeurig verhaal van de aanstelling des heeren Nicolaas de Castro tot eersten bisschop van Middelburch in Zeeland, in 't jaar 1561. (Uitgegeven door F. van Mieris). Door veele oorspronglyke en onbekende stukken versterkt. Leyden, 1757. 8°.

J. W. te Water, Kort verhaal der reformatie van Zeeland in de 16^e eeuw; benevens eenige verhandelingen dienende tot ophelderinge van de historie der Kerkhervorminge aldaar. Begonnen door W. te Water, voltooid en uitgegeven door deszelfen zoon. Middelb., 1766. 8°.

K. R. Pekelharing, Bijdragen voor de geschiedenis der hervorming in Zeeland, 1524—1572. (In Archief, uitgeg. door het Zeeuwsch Genootschap. Deel II. Middelb., 1866—1869).

B. Fruin, Overzicht van den inhoud van de oude archieven der hervormde Kerken in Zeeland. (Overdruk). 8°.

J. Rursius, Vindex Coetus Zeelandici ofte bescherminghe raeckende den Coetum gehouden in Zeelandt, in den Jare 1613, teghen de onhegronde, erghelicke beschuldigingen van Pieter Lansbergen, die hy in zijne twee verandtwordingen onlanghs achter een in druck wt gegeven heeft. Middelb., 1648. 8°.

Aanteekeningen meest betreffende predikanten in de Hervormde Gemeenten in Zeeland, nagelaten door P. Fret en J. van der Baan. Hs. Eén portefeuille. fol.

Door de erfgenamen van eerstgenoemde ten geschenke gegeven aan den heer H. M. Kesteloo te Domburg en door dezen aan de provinciale bibliotheek afgestaan.

De aantekeningen hebben betrekking op de volgende gemeenten: Axel; Biggkerke; Borssele; Breskens; Brouwershaven; Burgt en 'Haamstede; Cadzand; Dreischor; Elkerzee; Haamstede en Burgt; 's Heer-Jansland; Hoek; Hontenisse; Kerkwerve; Koudekerke; Middelburg; Ossenisse; Oud-Vossemeer; Ouwerkerk; Ovezande; Driewegen en Baarland; Renesse en Noordwelle; Serooskerke in Walcheren; Sint-Laurens; Sint-Philipsland; Souburg (Oost- en West-); Souburg (West-); Terneuzen; Vlissingen; Westkapelle; Wissekerke (Noord-Beveland); Wolfaartdijk; IJzendijke; Zeamsiag; Zonnemaire; Zuidzande; benevens Bergen-op-Zoom en Dordrecht.

Aantekeningen uit de Akten der Classis van Walcheren. Hs. fol.

Deze aantekeningen bestaan uit: 1°. eene lijst der predikanten, die van 1572 tot 1815 onder de Classis van Walcheren bevestigd zijn; 2°. zaken van algemeenen aard; 3°. naamlijsten van predikanten in de gemeenten der andere Classen in de provincie Zeeland. Zie hierover Nav. XLIII, 359.

Originele en authentique stukken, die gedient hebben zoo in de kerkelyke als civile en criminele procedures, gehouden tegen Renatus Stenhuys, voormaals predikant te Liefkenshoek Uytgegeven met consent en autorisatie van de Gecomm. Raden van Zeeland. Middelb., J. Bakker. 1761. 8°.

De Geestelijkheid ontmaskerd: in een oprecht en waarachtig verhaal der onderdrukkingen geleden bij Johan van Dalen, geboortig uit Zeeland en Friesschen Candidaat. Amsterd., 1805. 8°.

Jan van Daalen, Appendix tot mijne verdediging op het relaas der onderdrukkingen door mij geleden en by den openbaaren druk gemeen gemaakt in dezen jaare 1805. 8°.

J. J. Story, Treurig lot den predikant Joannes Jacobus Story in kerkelijke procedures door het Klassikaal Bestuur van Middelburg en het Provinciaal Kerkbestuur van Zeeland

toebereid, beschreven door hem zelf. (Met twee vervolgen. Leyden, 1834—1835. 8°.

J. J. Story, Hoogst belangrijke bijdrage tot de Kerkgeschiedenis van de Nederlandsche Hervormde Kerk in 1831 tot 1835, behelzende eene schandvlek gezegde Kerk, door het Klassikaal bestuur van Middelburg en Provinciaal Kerkbestuur van Zeeland, in de behandeling van den gepensioneerde predikant J. J. Story, aangedaan. Leyden, 1836. 8°.

J. ab Utrecht Dresselhuis, De Waalsche gemeenten in Zeeland, voor en na de herroeping van het Edict van Nantes. Eene bijdrage tot de geschiedenis van de Hervormde Kerk in de Nederlanden. Bergen-op-Zoom, 1848. 8°.

P. A. Klap, Voorheen in Zeeland. Geschiedkundige schetsen. Zierikzee, 1895. 8°.

D. de Rijcke, Huibert Jacobus Budding en zijn kring. (1834—1839). Eene bladzijde uit de geschiedenis van de afscheiding in Zeeland, uit oorspronkelijke bescheiden beschreven. (Overgedrukt uit: Archief 1906, uitgeg. door het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen). Middelb., 1906. 8°.

6. OUDHEIDKUNDE VAN ZEELAND.

Zeden en gewoonten; — Monumenten.

J. C. de Man, Vluchtbergen in Walcheren, waarvan in 1887 nog overblijfselen waren te vinden. (Overgedrukt uit: Archief VIe deel, 3^e stuk, uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen). Middelb., 1888. Met kaart. 8°.

J. C. de Man, De vluchtbergen in Schouwen, de Bevelanden en Tholen. (Overgedrukt uit: Archief VIIIe deel, 2°

stuk, uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen). Middelburg., 1897. 8°.

Aan het slot een overzicht van de voormalige en nog gedeeltelijk voorhanden vluchtbergen op de eilanden van Zeeland, 1891 en 1897; benevens eene kaart van de eilanden van Zeeland met aanduiding van de plaats der vroegere en nog aanwezige vluchtbergjes. Op deze kaart zijn de grenzen der eilanden in 1897 en de vermoedelijke omtrek der eilanden in de 12^e of 13^e eeuw, naar de voorstelling van Dresselhuis, aangegeven.

J. C. de Man, Twaalf schedels van Reimerswale en de bevolking van Zeeland. Middelb., 1893. 8°

J. C. de Man, De verspreiding der bevolking in Oud-Zeeland's eilanden Walcheren, Noord- en Zuid-Beveland en Saftinge, opgehelderd door craniologische onderzoekingen. Rapport van de Commissie voor Ethnographie. (Met een kaartje). (Overgedrukt uit het Ned. Tijdschrift voor Geneeskunde. 1895. Deel II) 8°.

A. Hollestelle, Hoe en door wie Zeeland eerst is bewoond geweest. (Overgedrukt uit de Ierseksche en Thoolsche Courant). 1901. 8°.

D. van Cruisselbergen, Verhandeling over de bewoners van Zeeland tot aan de vijftiende eeuw; hunne zeden en godsdienstplichten; den oorsprong en voortgang, welken de fraaije letteren, kunsten en wetenschappen onder dezelve gehad hebben. (Uit: Verhand. Z. Gen. Deel II). 8°.

B. F. W. von Brucken Fock, Friezen in Zeeland. 8°.

J. ab Utrecht Dresselhuis, De godsdienstleer der aloude Zeelanders, uit oude gedenkstukken, volksoverleveringen en berigten opgemaakt. Middelb., 1845. 8°.

F. Nagtglas, Uit het Zeeuwsche volksleven. Middelb.; 1885. 8°.

(A. Ruysch), Het vooroordeel tegen Zeeland. Opgedragen aan het 1^e regiment infanterie. Vlissingen, 1851. pl°.

A. Ruysch, Vooroordeel tegen Zeeland. (Andere uitgave van hetzelfde gedicht). Zwolle, 1872. 8°.

S. J. van Nispen Muller, De dapperheid der Zeeuwen, openlijk in de gehoorzaal van Middelburgs Illustre School op den 22 Maart 1782 opgezongen. Middelb., 1782. 8°.

J. ab Utrecht Dresselhuis, Over de verdiensten der Zeeuwen, als beoefenaren der kunsten, inzonderheid der beeldende kunsten. (Uit Lettervruchten, ingezameld van wege het Departement Sluis der Maatsch. tot N. v. 't. Alg.). 1826. 8°.

H. Kern, (Zeeuwsche) eigennamen en verkleinwoordjes. (Overgedrukt uit den Taal- en letterbode). 8°.

J. J. van der Horst, De kleederkamer van een Zeeuwsch edelman in het jaar 1600. (Overdruk). 1858. 8°.

Zeeuwsche Kleederdrachten. Herinnering aan het bezoek van H. M. de Koningin en H. M. Koningin-Regentes aan het eiland Walcheren, 21 Augustus 1894. (Met platen). (Middelb., J. C. & W. Altorffer). 4°.

Uitgegeven door de Commissie, gevormd om H. H. M. M. bij Haar verblijf te Middelburg gelegenheid te geven, kennis te maken met de verschillende kleederdrachten der vrouwelijke bevolking van het platteland van Zeeland. De tekst is bewerkt door J. A. Frederiks (Het historisch kostuum in Zeeland) en dr. J. C. de Man (De hedendaagsche kleederdrachten).

R. A. Soetbrood Piccardt, Kerkelijke bepalingen in Zeeland omtrent het huwelijk uit den aanvang der 17de eeuw. (Overgedrukt uit Zeeland, Jaarboekje voor 1856). 8°.

Rechtsgeleerde en historische verhandeling der jaar- en weekmarkten in Zeeland in 't gemeen en der Middelburgsche kermis in het bijzonder. Hs. 4°.

Door Pieter de Maret, geb. te Middelburg in 1747, overl. 1825. Zie **Brasser**, Verhandeling over de Zeeuwsche jaarmarkten blz. 5; **Nagtglas**, Levensberichten van Zeeuwen, II, 131.

J. J. Brasser, Geschied- en recht-kundige verhandeling van de week- en jaar-markten, mitsgaders van de zo genaamde kermissen; bijzonderlijk in Zeeland. (Uitgegeven door C. J. Steenlack). Leyden, 1792. 8°.

De Kermissen of jaarmarkten in Zeeland. (Overdruk). 1835. 8°.

Zeeuwsche Spectator over de boedel en het testament van Capitein Willem Credo onder de toezigt van Gerard Bacot, predikant te Koudekerk, en syn vrou Paulina Credo; nevens een journaal of dag-lyst van een bedroefde reis naa het vermakelyk Alphen. 1734 8°.

Rapport naar aanleiding van een ingesteld onderzoek omtrent den zedelijken en materiëlen toestand der arbeidende en dienstbare bevolking ten platten lande. Middelb., 1849. 8°.

De Marsy, Le Congrès Belge d'histoire et d'archéologie Anvers—Zélande. Caen et Paris, 1889. Met pln. 8°.

Bulletin monumental publié sous les auspices de la Société Française d'archéologie pour la conservation des monuments historiques. Série VI. Tome V.

P. Saintenoy, Rapports sur les travaux du Congrès International pour la protection des oeuvres d'art et des monuments tenu à Paris et du Ve Congrès d'histoire et d'archéologie de Belgique tenu à Middelbourg (Zélande, Pays-Bas). (Extrait des Annales de la Société d'Archéologie de Bruxelles, t. IV, 1890). Bruxelles, 1890. 8°.

Compte rendu des travaux du Congrès tenu à Anvers et Middelbourg (Zélande) les 2, 3, 4 et 5 Septembre 1889, sous la direction de l'Académie d'Archéologie de Belgique et des Sociétés de Bruges, Charleroi et Namur, par Aug. van Speybroeck. Bruges, 1890. 8°.

V. de Stuers, Aanteekeningen voor de tentoonstelling betreffende Zeelands monumenten. 's-Gravenh., 1893. 8°.

Wonderlijke Antiquiteyten, welke men gevonden heeft in Januarij 1647, buyten de Stadt Domburgh, inde grondt aen den oever van de zee. Wt welck men klaerlijk kan verstaen hoedanigh in oude tijden dese landen zijn geweest. Mitsgaders, onse Voor-ouderen noch heydenen zijnde, wat Godsdienst sy hebben ghepleeght. Middelb., 1647. kl. 8°.

H. Danckers, Afbeeldinge van de overoude rarieteysten aen de strandt ontrent Domburch in den eylande van Walcheren bij Dijkgraef ende geswoorens van de vijf Ambachten gevonden den 5^{en} Januarij 1647 enz. fol.

M. Z. van Boxhorn, Bediedinge van de tot noch toe onbekende afgodinne Nehalennia, over de duserf ende meer jaren onder het sandt begraven, dan onlanx ontdeckt op het strandt van Walcheren in Zeelandt. Leyden, W. C. van der Boxe. 1647. Met pln. 4°.

Vraagen voorghestelt ende opghedraaghen aan M. Z. van Boxhorn, over de bediedinge van de tot noch toe onbekende afgodinne Nehalennia, onlangs by hem uytgegeven. Leyden, W. C. van der Boxe. 1647. 4°.

M. Z. van Boxhorn, Antwoord op de vraaghen, hem voorgesteld over de bediedinge van de afgodinne Nehalennia. In welke de ghemeine herkomste van der Griecken, Romeinen ende Duytschen Tale uyt den Scythen duydelijk bewesen ende verscheiden oudheden verklaert worden. Leyden, W. C. van der Boxe. 1647. 4°.

N. Blancardus en J. Lydius, Twee brieven over de overoude overblijfselen van verscheidene beelden, geheiligt en opgeoffert aan de afgodinne Nehalennia, welkers ronden tempel anno 1647 op 't strant van Walcheren bij Domburgh ontdeckt en gevonden is. Uit het Latijn vertaalt door C. v. A (van Arkel). Hs. van M. Z. van Boxhorn met copie door D. van Alphen. 4°.

(W. C. H. van Lijnden tot Blitterswijk), Verhandelinge over de Godin Nehalennia 1796. 8°.

(J. W. te Water), Antwoord op de vraag, door het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen voorgesteld, betreffende de Dea Burorina op een ouden steen, te Domburg gevonden (Uit de Nieuwe Verhandelinge van het Zeeuwsch Gen. der Wetensch. Deel 1. 1807). Met plaat. 8°.

Ch. Pougens, Doutes et conjectures sur la Déesse Néhalennia. Paris, 1810. 8°.

J. ab Utrecht Dresselhuis, Eenige aanmerkingen over de Domburgsche oudheden. (Overdruk). 1827. 8°.

L. J. F. Janssen, De Romeinsche beelden en gedenksteen van Zeeland, uitgegeven van wege het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen. Met XIX platen. Middelb., 1845. 8°.

Afbeeldingen der op de godsdienst betrekking hebbende gedenkstukken van steen, gevonden op het strand bij Domburg enz. behoorende bij J. ab Utrecht Dresselhuis, De Godsdienstleer der aloude Zeelanders enz. en L. J. F. Janssen, De Romeinsche beelden en gedenksteen van Zeeland, beschreven en opgehelderd. gr. 4°.

C. Leemans, Gedenkteekens van Hercules Magusanus. Eene oudheidkundige bijdrage. (Overgenomen uit den Algemeenen Kunst- en Letterbode, 1846). 8°.

C. A. Rethaan Macaré, Eene heidensche offerplaats op Walcheren. (Overgedrukt uit: Archief enz., uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen. Deel I. Stuk IV. Met pl. Middelburg, 1863. 8°.

C. Leemans, Nehalennia-altaar onlangs te Domburg ontdekt. (Overgedrukt uit de Versl. en Meded. der Kon.

Akad. v. Wetensch. Afd. Lettark. 2^e Reeks, deel II).
Amsterd., 1871. 8°.

J. H. de Stoppelaar, Nehalennia altaar, met uitslaande
plaat. (In Archief, uitgeg. door het Zeeuwsch Genoot-
schap. Deel III. Middelb., 1873—1878). 8°.

Gedachten over de Dea Nehalennia, aan het Zeeuwsch Ge-
nootschap der Wetenschappen te Vlissingen voorgesteld
door Laurens Pieter van de Spiegel, (1773). Ingeleid
door H. Kern. (In Archief, uitgeg. door het Zeeuwsch
Genootschap. Deel IV. Middelb., 1878—1879). 8°.

H. Kern, Nehalennia. (Overgedrukt uit den Taal- en letter-
bode). 8°.

J. Pijnappel Gz., Nehalennia. (In Archief, uitgeg. door
het Zeeuwsch Genootschap. Deel VII. Stuk II. Middelb.,
1892. 8°.

S. de Wind, Iets over de oude baksteen en met verheven
beeldwerk, voorhanden in het Zeeuwsch Genootschap.
(In Archief, uitgeg. door het Zeeuwsch Genootschap. Deel
I. Middelb., 1856—1863). 8°.

7. HET VOLK IN ZIJN BEDRIJF.

Regulement van de Commerce Compagnie der stad Mid-
delburg. (Middelburg), 1721. fol.

Chr. S. Matthaeus, Kort gevat Jaar-boek van de edele ge-
oectroyeerde Oost-Indische Compagnie ter Kamer van Zeeland
enz. Vervattende een Naamlijst van de heeren Bewind-
hebberen der voorsz. Kamer, benevens vier notitiën, inhou-
dende het op stapel zetten, af-loopen, uitvaren ende t'huis
komen der schepen van en voorgemelde kamer enz. Uit authen-
tyque stukken by-een vergadert. Middelb., 1759. 8°.

Register van alle zoodanige instructiën, ordres en bevelens,

mitgaders brieven en papieren, als door Bewindhebberen van de Oost-Indische Compagnie ter Kamer Zeeland, in de Scheeps-doos zijn over en medegegeven. fol.

J. F. Muller, Verhandeling over de schadelijkheid der wisselcours en derzelver waare oorzaaken in de provincie van Zeeland enz. Middelb., 1786. 8°.

J. Stroobant Janse, De reductie van den Zeeuwsch-Nederlandschen zilveren ducast of zoogenaanden Zeeuwschen-rijksdaalder, beschouwd als eene hoofd-oorzaak des vervals en der niet weder opkomst van den handel in Zeeland. Middelb., 1843. 8°.

J. van de Graft, De tapijtfabrieken der 16^e en 17^e eeuw, gevolgd door eene historische beschrijving der zeven tapijt-behangels in de groote vergaderzaal der Provinciale Staten van Zeeland. Met 7 kopergravuren van Ch. Onghena te Gent. Middelburg., 1869. 8°.

C. de Waard, De Middelburgsche tapijten. (Overgedrukt uit Oud-Holland 1897). 4°.

J. G. Vogler, Een foutief epigram op een der Middelburgsche tapijten. (Archief Z. G. 1905). 8°.

J. H. de Stoppelaar, Het papier in de Nederlanden gedurende de Middeleeuwen, inzonderheid in Zeeland. Middelb., 1869. Met afbeeldingen. 8°.

(J. A. Zip), Overzicht van marktprijzen van granen te Middelburg, pachtprizen van landerijen en polderlasten in den polder Walcheren, in de jaren 1801—1900. (Uitgegeven door het Centraal Bureau voor de Statistiek. 's-Gravenh., 1904. 8°.

Verzameling van stukken over de afdamming van de Oosterschelde en het Sloe:

D. Dronkers, Over de afdamming van het Sloe. (In de Middelb. Courant v. d. 9 Maart 1848).

(S. de Wind), Herinnering aan het oordeel van eenen deskundigen over de afdamming van het Sloe. 8o.

(J. ab Utrecht Dresselhuis), Brief aan een vriend over de afdamming van het Sloe. Middelb., 1848. 8o.

B. P. G. van Diggelen, Eenige beschouwingen over de afdamming van het Sloe en betrekkelijk de verdere belangen van Zeeland, met den gunstigen invloed van derzelver bevordering op de provincie Noord-Brabant en het hertogdom Limburg. Middelb., 1848. 8o.

J. ab Utrecht Dresselhuis, Nog iets over de afdamming van het Sloe, naar aanleiding van Eenige beschouwingen over de afdamming van het Sloe enz. door B. P. G. van Diggelen. Goes, 1848. 8o.

B. P. G. van Diggelen, De afdamming van het Sloe nader aangeprezen. Middelb., 1844. 8o.

D. Dronkers, De afdamming van de Oosterschelde. Een woord aan belanghebbenden, naar aanleiding van het verslag der Gedeputeerde Staten van Zeeland van 3 Julij 1849. Middelb., 1849. 8o.

D. Dronkers, De afdamming van de Oosterschelde, ten vervolge van: Een woord aan belanghebbenden enz. 8o.

Memorie betrekkelijk het herdijken van het in de 16^e eeuw verdrongen land van Zuid-Beveland. (Met eene kaart, getiteld: Afdamming van de Oosterschelde en het kanaal door Zuid-Beveland. Maart 1850). 's Gravenh., 1850. 8o.

Algemeene beschouwingen en voorstellen, betreffende de uitvoering van een plan tot het graven van een kanaal door het eiland Walcheren en het afdammen van het Sloe, door Paspoort van Grijskerke c. s. Middelb., 1851. fol.

Memorie betreffende de door de heeren Paspoort van Grijskerke, J. F. Bijleveld van Serooskerke, J. C. van den Broecke, G. A. Fokker en D. Dronkers, te Middelburg aan Z. M. den Koning gevraagde voorloopige concessie tot aanleg van een havenkanaal van Middelburg naar de Westerschelde en tot afdamming van het Sloe. 1852. fol.

Adres aan den Koning tot verkrijging van eene voorloopige concessie tot afdamming van het Sloe en het graven van een kanaal van de Westerschelde naar Middelburg in verbinding met de tegenwoordige haven, door D. Dronkers, W. R. Boddaert, A. van Haften, J. J. de Kanter en D. A. Dronkers. 1 Junij 1862. fol. .

A. R. Blommendal, Des barrages de l' Escaut Oriental et du Sloe au point de vue technique. La Haye, 1867. 8o.

Les barrages de l' Escaut Oriental et du Sloe considérés au point de vue juridique. Gand, 1867. 8o.

G. G. Vreede, Examen de la question du barrage de l' Escaut Oriental. Utrecht, 1867. 8o.

(G. A. Fokker), Le barrage de l'Escaut Oriental. Observation sur le rapport de la Commission Internationale, par un membre de la 2e Chambre des États-Généraux des Pays-Bas. La Haye, 1867. 8°.

J. W. van Lansberge, A propos du barrage de l'Escaut. 2e édition, augmentée d'une carte explicative. La Haye, 1867. 8°.

Du barrage de l'Escaut Oriental et du Sloe au point de vue des traités et des faits. Réponse à M. van Lansberge, par un diplomate Belge. Brux., 1867. 8°.

(J. W. van Lansberge), Réponse A un diplomate Belge par l'auteur de la brochure, intitulée A propos du barrage de l'Escaut. La Haye, 1867. 8°.

D. de Garcia de la Vega, La Hollande et les traités à propos des barrages de l'Escaut Oriental et du Sloe. Étude de droit international. Brux., 1867. 8°.

D. de Garcia de la Vega, Les brochures hollandaises et le barrage de l'Escaut. Brux., 1867. 8°.

(E. J. J. B. Cremers), Erreurs ou sophismes? A propos des brochures d'un diplomate Belge et de M. Garcia de la Vega sur le barrage de l'Escaut Oriental, par un ancien diplomate Néerlandais. La Haye, 1867. 8°.

H. Vigneron, Guerre à la Hollande. Révision des traités de 1839. Brux., 1867. 8°.

Barrages de l'Escaut Oriental et du Sloe. Exposé des négociations communiqué à la Chambre des Représentants, session de 1866—1867. Met kaart. fol.

M. Wellens, Des barrages de l'Escaut et de leur influence sur le bras occidental du fleuve. (Extrait des annales des travaux publics de Belgique, t. 24). Brux., 1867. Met kaart. 8°.

Adviezen over de gevolgen der ontworpen afdammingen van de Oosterschelde en het Sloe. (Afgedrukt uit de bijlagen van de notulen der Vergadering van het Kon. Instit. v. Ingenieurs v. d. 13 Nov. 1866). 's-Gravenh., 1867. 8°.

Adviezen over de gevolgen der ontworpen afdammingen enz. Tweede bundel. (Afgedrukt uit de bijlagen van de notulen der vergaderingen v. h. Kon. Inst. v. Ingenieurs v. d. 11 Februarij en den 14 April 1868). 's-Gravenh., 1868. 8°.

P. J. Neyt, De afdamming van het Sloe. Zakelijke inhoud van eene voorlezing, gehouden in het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen. Middelb., 1873. 8°.

P. J. Neyt, De afdamming van het Sloe. (Overgedrukt uit het Tijdschrift van het Kon. Instit. van Ingenieurs 1872—1873). 's-Gravenh., 1873. Met pln. 4°.

A. A. Bekaar, Iets over den invloed der afdamming van het Sloe op de Zeeuwsche stroomen. (Overgedrukt uit het Tijdschrift van het Kon. Instituut van Ingenieurs, 1873—1874). 4°.

Verzameling van stukken betreffende den Zeeuwschen spoorweg en bijbehorende werken :

D. Dronkers, Eenige beschouwingen over het doelmatige tot het daarstellen van een spoorweg, uit de hoofdstad van Zeeland, door de provinciën Noord-Brabant en Limburg. Met een kaartje. Middelb., 1845. 8°.

Eenige beschouwingen over het ondoelmatige van eenen spoorweg, uit de hoofdstad van Zeeland door een bewoner van Zuid-Beveland. Zierikzee, 1845. 8°.

Concessie, verleend aan Dirk Dronkers en Cie voor den aanleg en de exploitatie van een spoorweg van Middelburg, met een zijtak tot Vlissingen, door de eilanden Walcheren en Zuid-Beveland, de provincie Noord-Brabant en het hertogdom Limburg tot Maastricht, benevens voor de uitvoering der ontworpen haven- en kanaalwerken op het eiland Walcheren, en van die tot afdamming van het Sloe, dd. 11 Maart 1846. 8°.

(D. Dronkers), IJzeren spoorweg van Vlissingen en Middelburg op Venlo en Maastricht. (Middelb., 1846). 8°.

Beschouwing van den Zeeuwsch-Duitschen spoorweg, verbindende den mond der Schelde met de Maas en den Rijn enz., waarvan concessie is verleend aan D. Dronkers en Cie. Met bijgevoegde statistieke tabellen, het belangrijke der onderneming aantoonende, alsmede de rapporten der Engelsche en Nederlandsche ingenieurs. Middelb., 1846. Met kaart. 8°.

D. Dronkers, Verzoekschrift aan Z. M. den Koning der Nederlanden betrekkelijk het ontwerp van eenen spoorweg van Vlissingen naar de Duitsehe grenzen enz. Middelb., 1858. 8°.

Koninklijk besluit van den 21 Augustus 1854 betrekkelijk de concessie van den spoorweg, uitgaande van Vlissingen tot aan de Maas tegenover Venlo, met de aanvullingen en wijzigingen, daarin gebragt bij Z^r M^e. besluit van den 18 Augustus 1856. Middelb., 1856. 8°.

Y. Suermondt, P. J. Landry c.s., Adres aan Z. M. den Koning en Memorie over den aanleg en de exploitatie der Zuider-spoorwegen, ter verbinding van Rotterdam en Vlissingen met den linker Rhijnoever en Maastricht. 1858. 8°.

Missive van de concessieaanvragers Sprenger c.s. aan den Minister van Binnenl. Zaken betreffende den aanleg van een spoorweg in Zeeland. 1858. fol.

Adres van Gedeputeerde Staten van Zeeland aan den Koning, waarin zij het belang van deze provincie bij een spoorweg door Zeeland op Vlissingen uiteenzetten. 1858. fol.

Missive van de Gedeputeerde Staten van Zeeland aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal betreffende den Zeeuwschen spoorweg. 1858. fol.

Verzoekschrift van de Commissie benoemd door de gemeentebesturen van Middelburg, Vlissingen en Goes en de aldaar gevestigde Kamers van Koophandel en Fabrieken betreffende het aanleggen van een Zeeuwschen spoorweg. fol.

Zelandus (J. C. van den Broecke), Zeelands vernedering. Open brief aan

de Zeeuwsche afgevaardigden der Staten-Generaal betrekkelijk den Zeeuwsch-Limburgschen spoorweg. Middelb., 1858. 8°.

Zelandus (J. C. van den Broecke), Zeelands vernedering. Open brief enz. Tweede oplage met voorrede. Middelb., 1858. 8°.

Behandeling van het Wetsontwerp tot onteigening van perceelen ten behoeve van den spoorweg van Goes langs Middelburg naar Vlissingen en van een kanaal van Vlissingen naar Middelburg, met daarbij behoorende werken, in de Tweede Kamer den 14 December 1865. (Bijvoegsel van de Middelburgsche Courant van 21 en 26 December 1865). 2 stn. fol.

Behandeling in de Eerste Kamer den 29 December 1865 van het Wetsontwerp tot onteigening van perceelen ten behoeve van den spoorweg van Goes langs Middelburg naar Vlissingen en van een kanaal van Vlissingen naar Middelburg, met daarbij behoorende werken. (Bijvoegsel van de Middelb. Courant van 12 en 18 Januari 1866). 2 stn. fol.

Wet van den 31sten December 1865 tot onteigening van perceelen ten behoeve van den spoorweg van Goes langs Middelburg naar Vlissingen en van een kanaal van Vlissingen naar Middelburg, met daarbij behoorende werken. (Staatsbl. 1865, n°. 196). 8°.

Staats-spoorweg en Kanaal door Walcheren. Kennisgeving van Burgemeester en Wethouders van Middelburg aan de ingezetenen dier stad van de aanneming van bovengenoemd wetsontwerp. Middelb., 30 December 1865. fol.

H. J. A. Verduchène, De Zeeuwsche spoorweg. Middelb., 1866. 8°.

D. Dronkers, De Zeeuwsche spoorweg. Met een kaartje van een gedeelte van Walcheren, Zuid- en Noord-Beveland, hoofdzakelijk aanwijzende de oevers van het Sloe, het Veergat en de Zandkreek. 1866. fol.

H. J. A. Verduchène, Een woord tot wederlegging van de brochure „De Zeeuwsche Spoorweg” van den heer D. Dronkers. Middelb., (1866). 8°.

J. Snijder, Het voorstel tot verlegging van den mond der Middelburgsche haven bij Veere en het bouwen der sluiswerken in de onmiddelijke nabijheid dier gemeente; in verband tot de brochure „De Zeeuwsche Spoorweg” van den heer D. Dronkers. Middelb., 1866. 8°.

Map of Holland and the adjacent countries shewing the proposed and existing lines of railway. Brux., Z. j. (1866 ?). in plano.

Middelburgsche Courant, 1866, No. 133, bevattende het Kon. Beal. van 29 Juni 1866 tot onteigening van eigendommen in verschillende gemeenten ten behoeve van den aanleg van den spoorweg van Goes langs Middelburg naar Vlissingen en van het kanaal van Vlissingen naar Middelburg met daarbij behoorende werken. Met twee bijvoegsels. fol.

G. N. de Stoppelaar, Kort overzicht der geschiedenis van den Zeeuwschen spoorweg en de daarbij behoorende werken. (Overgedrukt uit het Zeeuwsch Jaarboekje en Middelburgsche Naamwijzer voor 1866). 8°.

Kennisgeving van het Gemeente-bestuur van Middelburg van de opening van het nieuw scheepvaartkanaal door Zuid-Beveland op 11 October 1866. pl°.

G. N. de Stoppelaar en W. Appel, De Zeeuwsche spoorweg, zijn geschiedenis van het eerste ontwerp tot heden, en beschrijving der feesten te Middelburg, bij den aanvang der werken op Walcheren. Middelb., 1867. Met plaat. 8°.

Vereeniging voor Volksvermaken te Middelburg. Programma der feesten te Middelburg op den 9 en 10 Juli 1867 ter viering van den aanvang der werken voor den Zeeuwschen spoorweg en van het te graven Kanaal door Walcheren. (Aanplakbiljet). Middelb., 1867. gr. fol.

Politie-verordening op de feestviering op 9 en 10 Juli 1867. (Aanplakbiljet). Middelb. 1867. fol.

Feestwijzer voor de viering van den aanvang der spoorweg- en kanaalwerken op het eiland Walcheren te Middelburg op den 9 en 10 Juli 1867. Middelburg, 1867. 8°.

Feestgroet aan de heeren Mr. R. W. Baron van Lijnden, 's Konings Commissaris in Zeeland, en Mr. J. F. Bijleveld van Serooakerke, Burgemeester van Middelburg. 8°.

(J. C. Altorffer), Middelburg, 9 en 10 Juli 1867. Een Spoor-lied. Middelb., 1867. 8°.

Volkaliëdj gedrukt en rondgestrooid bij den Allegorischen optogt te Middelburg, 9 Juli 1867. Middelb., 1867. 8°.

A. F. Siffé, Kinderlied bij het volksfeest te Middelburg, den 9 en 10 Juli 1867. 8°.

Verslag der feestviering op 9 en 10 Juli 1867 in de Middelb. Courant. (Middelb. Cour. van den 11 Juli 1867; no. 110). fol.

Dankbetuiging van de Vereeniging voor volksvermaken aan de burgerij van Middelburg, 12 Juli 1867. (Aanplakbiljet). fol.

Programma van het feestconcert door het orkest van het Paleis voor Volksvlijt te Amsterdam, onder directie van Joh. M. Coenen; aangeboden aan het bestuur der Vereeniging voor volksvermaken te Middelburg op 22 Juli 1867. 8°.

Coupletten aan het bestuur der Vereeniging voor Volksvermaken toegezongen op het hun aangeboden feestconcert, 22 Juli 1867. 8°.

Berichten in de Middelburgsche Courant van verschillende aanbestedingen ten behoeve van de spoorweg- en kanaalwerken in Walcheren. (Middelb. Cour. 1867. n°. 71 en 75; 1868, n°. 19, 142, 170, 186, 190 en 205; 1869, n°. 83, 77 en 89). 11 stn. fol.

Wet tot onteigening van perceelen ten behoeve van den aanleg van een kanaal van Veere naar Kleverskerke. (Middelb. Courant, 27 Oct. 1867, n°. 172). fol.

A. J. Wiessner, Afscheidsgroet aan de Vlissingsche poort te Middelburg. (Zierikzeesche Nieuwsbode, 23 Nov. 1867, n°. 2470). fol.

J. C. Altorffer, De Vlissingsche poort. Vluchtige indrukken en herinneringen. (Overgedrukt uit het Zeeuwsch Jaarb.) Middelb., 1868. 8°.

Publicatie van den Burgemeester van Middelburg van den 22 April 1869,

waarbij alle optogten en zamenscholingen van personen worden verboden. (Aanplakbiljet). fol.

Publicatie van den Commissaris des Konings in Zeeland wegens de ongeregelgheden op Walcheren, 27 April 1869. (Aanplakbiljet). fol.

Verbodsbepalingen nopens zamenscholingen en volksoptogten. Publicatie van den Burgemeester van Middelburg, 28 April 1869. (Aanplakbiljet). fol.

Aan de Werklieden bij de Spoorwegwerken te Arnemuiden. Publicatie van den Burgemeester van Arnemuiden, 28 April 1869 tegen het deelnemen aan de ongeregelgheden. (Aanplakbiljet). fol.

Een ernstig, waarschuwend woord aan de werklieden bij de Sluis- en Kanaalwerken te Veere en Vrouwepolder. Publicatie van den Burgemeester van Veere en Vrouwepolder, 30 April 1869. (Aanplakbiljet). fol.

Aan de werklieden bij de Spoorwegwerken te Koudekerke. Publicatie van den Burgemeester van Koudekerke, 1 Mei 1869. (Aanplakbiljet). fol.

Ongeregelgheden onder de spoorweg- en kanaalwerkers op Walcheren. Adres van ingezetenen van Middelburg aan den Raad dier gemeente, 30 April 1869, gepubliceerd 3 Mei 1869. (Aanplakbiljet). fol.

A. M., Chemin de fer d' Anvers vers Flessingue et Bergen-op-Zoom. Anvers, 1870. Met kaart. 8°.

Stukken betreffende de feestviering te Middelburg bij de opening van den Zeeuwschen spoorweg op den 29 Februari 1872:

1. Circulaire van de Vereeniging „Uit het volk—Voor het volk” aan de ingezetenen van Middelburg, met voorloopig plan eener feestviering ter gelegenheid der opening van den Zeeuwschen spoorweg tot Middelburg.
2. Tweede circulaire der bovengenoemde Vereeniging.
3. Feestnummer der Nieuwe Middelburgsche Courant. fol.
4. Feestwijzer.
5. Feestelijke begeleiding. Reglement van orde.
6. Gedichten van A. F. Siffé, J. C. Altorffer en E. J. Kiehl.
7. Gedicht van een ongenoemde, op het verschijnen van het gedicht van Kiehl, in de Nieuwe Middelb. Courant van 2 Maart.
8. Middelburg's verbinding aan den spoorweg, 29 Februari 1872. Feestuitgave der Middelburgsche Courant. (Met afbeelding van het stationsgebouw). fol.
9. Menu van het feestdiner. 8°.
10. Verzameling van verschillende toegangkaarten enz.
11. Verslag van de feestviering te Middelburg. (Middelb. Courant, 1872, nos. 53, 54 en 58). 3 stn. fol.

Circulaires van de feestcommissie te Middelburg. 23 Juli en 23 Augustus 1873. 2 stn.

S. C. Coenraads Pieterse, Uitvoerig verslag der feestelijkheden bij de plechtige opening der haven-, kanaal- en spoorwegwerken te Vlissingen op 7, 8, 9 en 10 September 1873. Middelburg, 1873. 8°.

Feestviering te Vlissingen, 9—11 September 1873. (In de Middelb. Courant 1873, nos. 215, 216 en 217). 3 stn. fol.

De havens bij Vlissingen. Feestuitgave der Middelb. Courant, van Dinsdag 9 September, 1873 n°. 214. (Met afbeelding der havens). fol.

Feestnummers van de Vlissingsche Courant (op Oranjepapier gedrukt). 1873, nos. 73 en 74. (Met bijvoegsel). 3 stn. fol.

Feestviering te Vlissingen den 7, 8, 9 en 10 September 1873, ter gelegenheid van de opening der groote Rijks Haven-, Sluis-, Kanaal- en Spoorwegwerken in die gemeente. Programma der feestelijkheden. Vlissingen, 1873. 8°.

Verzameling van liederen en gelegenhedsgedichten bij de feestelijke opening der haven- en kanaalwerken te Vlissingen, vervaardigd door J. C. Altorffer. 7 stn. 8°.

W. J. van Campen, Beschrijving van de steden en dorpen gelegen aan den spoorweg Roosendaal-Vlissingen, met een kaart van bovengenoemden spoorweg enz. Vlissingen, 1873. 8°.

B. AFZONDERLIJKE DEELLEN.

1. WALCHEREN.

M. Gargon, Walchersche Arkadia, waar in op een zoetvoerigen trant, onder zedige lief-kozeryen en stichtelyke bespiegelingen, oorspronk, heerlijkheden, ambachten, vliedbergen, dijken, stroomen enz. van Walcheren, inzonderheid de beroemde Nehalennia en Herkules Maguzanus nagespoort en opgeheldert worden. 2° druk. Met kopere platen. Leyden, 1715—1717. 2 dln. 8°.

M. Gargon, Walchersche Arkadia, enz. 3° druk. Middelburg, 1755. 2 dln. Met platen. 8°.

M. C. K., Kort en beknopt redenerend landreisje van twee perzoonen door het vermakelyk eiland Walcheren, behelzende de oude gesteldheid en eenige byzonderheden van hetzelfde. Middelb., 1759. 8°.

T. Speeleveldt, Brieven over het eiland Walcheren. Met platen 's-Gravenh., 1808. 8°.

J. ab Utrecht Dresselhuis, Geschied- en oudheidkundige wandelingen door het eiland Walcheren. Met platen. — De Zuidwatering. Middelb. 1842. 8°.

F. Nagtglas, Een bezoek aan Walcheren (in 1860). (Uit het Leeskabinet, 1861). Met pln. 8°.

F. Nagtglas, Een bezoek aan Walcheren in 1860. Middelb., 1862. 8°.

Vermeerderde en verbeterde uitgave van het voorgaand.

L. Mulder, Het oordeel van een buitenlandschen deskundige over het eiland „Walcheren,” en vooral over het landgoed „Overduin.” (Overgedrukt uit het Tijdschrift ter bevordering van „Nijverheid,” deel V). 8°.

H. J. E. Gerlach, Landhuishoudkundige beschrijving van Walcheren. Haarlem, 1885. 8°.

Uitstapje naar de provincie Zeeland. Bezoek aan het eiland Walcheren. (Ned. en Fr. tekst). Middelb., 1890. 8°.

F. Nagtglas, Walcheren in vogelvlucht. (Uit Elzevier's Geïllustreerd Maandschrift. 1894). Met pln. 8°.

Eduard van Tsoe-Melren (J. E. van Someren Brand), Walcheren, toen de Koningin er was. (Uit Elzevier's Geïll. Maandschrift. 1894). Met 13 illustratiën. 8°.

J. A. van Noppen, Beschrijving van het eiland Walcheren, (met eenige voorafgaande bijzonderheden der provincie Zeeland). Middelb., 1895. 8°.

J. Lemoine-Bellière, Un jour dans l'île de Walcheren. Illustrations de Jean Heylemans. Gand. 8°.

Flushing, Middelburg and the island of Walcheren. Middelb., z. j. Met kaarten. 8°.

Gids door Walcheren, uitgegeven door de Vereenigingen tot bevordering van het vreemdelingenverkeer in Walcheren te Middelburg en Vlissingen. Middelb. Met schetskaarten en platen. (Eerste druk). 8°.

Gids door Walcheren, uitgegeven door de Vereenigingen tot bevordering van het vreemdelingenverkeer in Walcheren te Middelburg en te Vlissingen. (Veel vermeerdeerde druk). Middelb., 1901. Met pln. 8°.

Gids door Walcheren, uitgegeven door de Vereeniging tot bevordering van het Vreemdelingenverkeer in Walcheren te Middelburg. Middelburg, (1905). Met kaarten en platen. 8°.

H. M. Kesteloo, Zeelands tuin (Walcheren). (Overgedrukt uit het Domburgsch Badnieuws, 1904). 8°.

J. F. Rinke, Schoone plekjes in Nederland. IX. Walcheren. Wandelingen van Middelburg uit naar Vlissingen, West-Kapelle, Domburg, Veere enz. Baarn, 1906. kl. 4°.

A. Walraven en **F. P. Polderdijk**, De kuststreek van het Zuid-oostelijk deel van Walcheren in vorige tijden, met 2 kaarten. (In Archief, uitgeg. door het Zeeuwsch Genootschap. Deel VII. Middelb., 1891—1894).

Ontwerp van intekening op eene verzameling van kunstplaten, verbeeldende de schoonste gezichten van het eiland Walcheren, doch meest van buitenplaatsen, geteekend door **J. Arends**. Met eene korte beschrijving van die buitenplaatsen, dorpen of steden, waartoe die gezichten behooren. 4°.

Hiervan verscheen alleen eene Beschrijving der buitenplaats St. Jan ten Heere. (Op zwaar papier gedrukt). 1780. langw. 4°.

C. A. Rethaan Macaré, Eene heidensche offerplaats op Walcheren. (Overgedrukt uit Archief. Vroegere en latere mededeelingen, voornamelijk in betrekking tot Zeeland. Deel IV). 1859. 8°.

Verzameling van stukken in de procedures door Burge-

meesteren, Schepenen en Raden der stad Middelburg en door de Staten en Gecommitteerden uit de breede Geërfden des Eilands Walcheren, gevoerd tegen Mr. Johan Willem Parker, oud-Burgemeester der stad Middelburg enz. en diens weduwe Jacoba Maria van Buren. 1768—1783. 6 stn. fol.

Naamwyzers der leden van de regeering en verdere ambtenaren en bedienden der Dykagie van Walcheren; alsmede der landrechten, landsvierscharen, mitsgaders de ambtenaren en bedienden in de Smalsteden en ambachtsheerlijkheden in denzelven eilande, voor de jaren 1784 en 1785. Middelb. 2 dln. 8°.

A. Schraver, Verhandeling over de suatie van Walcheren. (Uit de Nieuwe Verhandelingen van het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen). 8°.

D. Dronkers, De duinen van Walcheren, eene goudmijn voor de inwoners van Middelburg, Vlissingen enz. Middelb., 1869. 8°.

L. Bomme (en anderen), Verhandelingen over zeeinsecten, voorkomende aan het strand van Walcheren. (Uit de Verhandelingen van het Zeeuwsch Genootsch. der Wetenschappen). In één band. 8°.

J. G. de Man, De intocht van den mol in Walcheren. (Overdruk). 1885. Met afbeeld. 8°.

C. Pilleterius, Plantarum tum patriarum, tum exoticarum, in Walachria, Zeelandiae insula, nascentium synonymia. Middelburgi, R. Schilders. 1610. 8°.

C. Pilleterius, Plantarum tum patriarum, tum exoticarum, in Walachria, Zeelandiae insula, nascentium synonymia. Middelburgi, 1610. 8°.

Hetzelfde werk. Op den titel staat geschreven: Eruditissimo juveni Cornelio Carreman author D.D.

A. F. Sifflé, De Deenen in Walcheren, (Zomermaand 838). Zeeuwsche legende. (Gedicht, voorgedragen in het Mid. Depart. der Maatsch. tot Nut van 't Algemeen). 1838. 8°.

A. M. Brederoode, De Noormannen op het eiland Walcheren in den jare 874. Amsterd., 1845. 8°.

De Walchersche Robinson; zynde eene zeldzame, doch tevens ware geschiedenis, behelzende deszelfs geboorte, op een onbekend eiland: zeldzame huishouding aldaar, buiten eenige zamenleving, en wonderlyke verlossing van hetzelfde. Door hem zelve beschreven. Tweede uitgaaf. Rotterdam, z. j. 8°.

L. Wagenaar, Walcheren in 1778. (Archief, uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap. 1903). 8°.

Vervolg op het Leven van Buonaparte, of verzameling der bijzonderheden zijner reize, gedaan door het voormalig België, eiland Walcheren enz. in 1803. Uit het Fransch vertaald. Gorinchem, 1804. Met portr. 8°.

J. van Dijkshoorn, De landing der Engelschen in Zeeland. Vlissingen, 1809. 8°.

J. van Dijkshoorn, De landing der Engelschen in Zeeland. 2° druk. Rotterdam, 1809. 8°.

Korte beschrijving en dagverhaal der landing van de Engelschen in het departement Zeeland in de maand Augustus 1809. Amsterdam, 1809. 8°.

Letters from Flushing; containing an account of the expedition to Walcheren, Beveland, and the mouth of the Scheldt, under the command of the Earl of Chatham. To which is added a topographical and statistical account of the island of Walcheren and Beveland. By an Officer of the eighty-first regiment. London, 1809. 8°.

S. van Hoek, Geschiedkundig verhaal van de landing en den inval der Engelschen in Zeeland in het jaar 1809. Met platen. 1° deel. Haarlem, 1810. 8°.

Niet verder verschenen.

Kort en onpartydig verhaal der expeditie der Engelschen op de rivier de Schelde, behelzende hunne landing in Walcheren, Zuidbeveland enz.; de gevegten door hen geleverd, en de steden door hen ingenomen enz., opgesteld door een Ooggetuigen. Schiedam, 1810. 8°.

Expédition de l' Escaut. Enquête, pièces et documens relatifs aux affaires de l' Escaut, communiqués aux deux Chambres du Parlement d' Angleterre. Paris, 1810. 8°.

A short narrative of the late campaign of the British army under the orders of the Earl of Chatham, with preliminary remarks of the topography channels of Zeeland. London, 1810. Met kaarten. 8°.

Walcheren, in geographischer, statistischer und militairischer Hinsicht betrachtet. Nebst Bemerkungen über die Ursachen, welche die Engländer bestimmt haben, diese Insel wieder zu räumen. Leipzig, 1810. 8°.

Deductie in de zaak van den Luitenant-Generaal S. J. Bruce, (gecommandeerd hebbende Z. M.'s troepen op de eilanden Walcheren en Zuidbeveland), tegen den Procureur-Generaal van het Hooge Nationale Gerechtshof. Amst., 1810. 8°.

J. Granier, Topographie médicale de l' île de Walcheren, suivie d' une exposition clinique des principales maladies, qui ont paru dans les hopitaux de Middelbourg, depuis l' automne de 1811 jusqu' au milieu de l' été de 1812. Breda, 1812. Met pl. 8°.

J. de Kanter Ph.z., De Franschen in Walcheren. Middelb., 1814. 8°.

C. Ebersson, Verhaal van het gebeurde in Walcheren, gedurende den benaauwdten toestand van dat eiland onder de Fransche heerschappij in 1813 en in 1814 tot op den val van Napoleon. Zierikzee, 1817. 8°.

Echt en omstandig verhaal der gewigtigste gebeurtenissen in het eiland Walcheren gedurende de blokkade der Engelschen, van de maand November 1813 tot den tyd der overwinning door de Franschen in Mey 1814. Middelb., 8°.

Eenige herinneringen uit de geschiedenis van Walcheren. November 1813—Mei 1814. (Middelb. Courant, 14 Nov. 1863).

F. Nagtglas, De laatste maanden der Fransche heerschappij in Walcheren (November 1813—Mei 1814). Middelb., 1864. 8°.

(P. F. Loysen), Walcheren's dank- en juichtoon, bij verlossing en algemeen vrede in Grasmaand 1814. Middelb., 1814. 8°.

N. A. de Gaay Fortman, Iets over de houding der classis Walcheren tegenover de Doopsgezinden binnen haar ressort. (Overdruk). 8°.

2. NOORD- EN ZUID-BEVELAND.

A. Hollestelle, Geschied- en waterstaatkundige beschrijving van het in de zestiende eeuw geheel overstroomde eiland Noord-Beveland, toegelicht door twee kaarten van de oude- en daarop gevolgde gesteldheid. (In Archief, uitgeg door het Zeeuwsch Genootschap. Deel V. Middelb., 1880—1884).

A. A. Looijen, Noord-Bevelands verlossing van het Fransche juk in 1813 dankbaar herdacht. Nijmegen, 1864. 8°.

C. Zwigtmán, Staal van Zeeuwschen heldenmoed of het

voorgevallene in Noordbeveland, op den 13. van Wintermaand des jaars 1813. (Gedicht). Middelburg, 1820. 8°.

J. ab Utrecht Dresselhuis, Wandelingen door Zuid- en Noordbeveland. Een geschied- en oudheidkundig school- en volksleesboek. Goes, 1833—1837. 3 stn. 8°.

J. Ermerins, Eenige Zeeuwsche oudheden enz. behelzende een beschrijving van het eiland Zuidbeveland in het gemeen, en het verdronken Zuidbeveland in het byzonder. Middelb., 1793. 2 stn. 1 bud. Met krt. en pl. 8°.

F. Nagtglas, Een kijkje in Zuid-Beveland. (Uit: Eigen Haard, 1876. N°. 15). fol.

J. van der Baan, Kerkelijke geschiedenis van de Hervormde Gemeenten in de Classis Goes, in den vorm van geschiedkundige naamlijsten der predikanten bij die gemeenten. Eerste aflevering: 's Heer-Arendskerke en Baarsdorp. Goes, (1867). 8°.

Niet verder verschenen.

Cohier van verhueringe der thienden, aankomende de gemeene saak in den eylande van Zuyd-Beveland over den oegst ende jare (1766). Goes, 1743. fol.

Hierin de namen van vele tiendblokken.

J. Kousemaker Pz., Zuidbevelandsche kleederdracht. (Overgedrukt uit de Oude Tijd). 8°.

(J. Kousemaker Pz.), Uit het Zuid-Bevelandsche volksleven; door G. van den Bergh Hz. (Overgedrukt uit Het Leeskabinet). 1871. 8°.

J. Kousemaker Pz., Een praatje over Zuid-Beveland. (Overdruk). 8°.

(J. Kousemaker Pz.), Levensgeschiedenis van een Zuid-Bevelandschen wees. Bijdrage tot kenschetsing van Zuid-

Bevelandsche toestanden, gebruiken en eigenaardigheden; door een weezenvriend. Uitgegeven ten voordeele van het op te rigten Zuid- en Noord-Bevelandsch plattelandsweshuis. Goes, 1868 8°.

3. SCHOUWEN EN DUIVELAND.

J. Ermerins, Eenige Zeeuwsche oudheden enz. behelzende een beschrijving van de eilanden Schouwen en Duiveland, in het byzonder het rechtsgebied der stad Zierikzee, genaamd Poort-Ambacht Voorts de heerlykheid van Noordgouwen en het ambacht van St. Jeronimus-polder. Uitgegeven door H. A. Bruining). Middelb, 1797. 8°.

P. D. de Vos, Uit Schouwen en Duiveland's verleden. Zierikzee, 1902. 2 stukken. 8°.

I. 1. Borrendamme. 2. Eenige Kerkelijke bijzonderheden. 3. De Nobelpoort te Zierikzee. 4. De Kleine of Gasthuiskerk te Zierikzee. 5. Eene herinnering aan het Predikheeren-Klooster te Zierikzee. — II. Het stadhuis te Zierikzee.

W. N. Wolterink, Potloodschetsen uit het „Land van Zierikzee.” Met platen. (Overgedrukt uit het tijdschrift „Europa”). Dordr., 1870. 8°.

A. de Vlieger, Het jaar 1566 en de Vlaamsche passementwever te Zierikzee, Schouwen en Duiveland, of de Kerkhervorming voor 300 jaren. Zierikzee, 1869. 8°.

P. A. Klap, Een geschil tusschen de Staten van Zeeland en de Classis Schouwen en Duiveland. (Overgedrukt uit het Archief voor Nederlandsche Kerkgeschiedenis. Deel VI). 1896. 8°.

Namen- en ambtenwijzer voor het district Zierikzee; bevattende de eilanden Schouwen, Duiveland, Tholen en St. Philipsland, 1834—1840, 1842, 1843, 1845 en 1847. Zierikzee, 1834—1847. 11 dln. 12°.

B. C. Cau, Eenige geschiedkundige bijzonderheden betreffende den polder Schouwen, uit authentike en andere geloofwaardige bescheiden in chronologische orde verzameld. (In Archief, uitgeg. door het Zeeuwsch Genootschap. Deel III. Middelb., 1873—1878).

A. J. F. Fokker, Een nieuwe vijand onzer zeeweringen. 's Gravenh., 1889. Met pl. 8°.

4. THOLEN EN ST. PHILIPSLAND.

J. Ermerins, Eenige Zeeuwsche oudheden enz. behelzende een beschrijving van het eiland Tholen in het gemeen: in het byzonder het rechtsgebied der stad Tholen, waar onder begreepen de heerlykheden van Vossemeer en Vrybergen. Middelb., 1794. 8°.

(J. Ermerins), Eenige Zeeuwsche oudheden enz. behelzende de beschrijving der heerlykheden van Vossemeer en Vrybergen. Met pln. Middelb., 1784. 8°.

A. Hollestelle, Geschied- en waterstaatkundige beschrijving van de waterschappen of polders van het eiland Tholen, toegelicht door 23 kaarten van de oude en tegenwoordige gesteldheid. (In Archief, uitgeg. door het Zeeuwsch Genootschap. Deel IV. Middelb., 1878—1879).

5. ZEEUWSCH-VLAANDEREN.

Bijdragen tot de oudheidkunde en geschiedenis, inzonderheid van Zeeuwsch-Vlaanderen, verzameld door H. Q. Janssen en J. H. van Dale. Middelb., 1856—1862. 6 dln. 8°.

J. Egberts Risseeuw, Acht nutsverhandelingen. Uitgegeven onder toezicht van J. H. van Dale. Oostburg, 1870. 8°.

F. de Potter, Geschiedkundige mededeelingen over Zeeuwsch-Vlaanderen. (In Archief, uitgeg. door het Zeeuwsch Genootschap. Deel V. Middelb., 1880—1884).

B. Hunnius, Het Staatliche Vlaanderen of de Zeeuwsche Buise; de welke met de veranderinge, die 't zeewaater aan de Zeeuwsche eylanden heeft gegeven, ons vooral ook de die doet sien, dewelke het naburig Vlaanderen is overgekomen door 't verloop van die wateren, die onse sterkten aldaar plagten te zyn tot een zee-muir; om 'er door als in het verschiet te vertoonen de noodzakelykheid van de Barrière; te gelyke met sekere voorberigten over den loop van de Zeeuwsche stroomen, om te dienen voor een getrouwe raad in de waater-nooden van desen tijd. Middelb., (1718). 8°.

Description abrégée géographique et historique du Brabant Hollandois et de la Flandre Hollandoise, contenant un détail précis de distribution de ces pays, de leur situation, climat, gouvernement, forces, nombre et mœurs des habitans etc. Tiré du Hollandois. Paris et Bruxelles, 1788. 8°.

Journal van een reyse na en door Staats Vlaanderen en Brabant, gedaan met hun E. Mog. Heeren Is. Sweers en W. Alberda, wegens de Raad van Staaten derwaarts in commissie gaande, begonnen 4 Junij 1770 en geëyndigt 16 Julij. Hs. 4°.

Beschrijving van Staats-Vlaanderen, benevens de gebeurtenissen van vorige tijden en van die, voorgevallen sedert den heiligen strijd tegen oproer en geweld. Komende hierin voor de kloeke daad van J. Hobein. Alsmede eene beschrijving der Schelde en van de steden en dorpen van Staats-Vlaanderen. Amst. Met plaat. 8°.

Almanach du Département de l' Escaut pour les années 1811 et 1813. Gand, 1811 et 1813 2 dln. 8°.

Bedenkingen voor en tegen de vereeniging van Staats-Vlaanderen met de provincie Zeeland. (Overgedrukt uit de Middelb. Courant). Middelb., 1820. 8°.

(L. G. Bouricius), Verhaal van het gevecht der kanonneerbooten No. 41 en 42 bij het Hazegras, op den 5 Augustus 1831. Voorafgegaan door eene antikritiek van een gedeelte der recensie in de Vaderl. Letteroef. (Oct. 1832), van het geschrift van Ch. Durand: Dix jours de campagne. Leeuw., 1832. 8°.

P. Meesters, Mislukte aanval op Staats-Vlaanderen door den Vicomte de Pontécoulant en Doctor Grégoire, in de laatste dagen van October 1830. Een kluchtig heldenbedrijf. Amst., 1833. 8°.

D. van Eck, Over de plaatsing eener regtbank in Staats-Vlaanderen. Middelb., 1850. 8°.

J. J. de Smet, Essai sur les noms des villes et communes de la Flandre Occidentale et de la Flandre Zélandaise. (Mémoires de l' Académie Royale de Bruxelles, Tome XXVI). 1851. 4°.

A. De Hoon, Mémoire sur les polders de la rive gauche de l' Escaut et du littoral Belge. Bruxelles, 1853. 8°.

De Zeeuwsch-Vlaamsche telegraaf-lijn. Onpartijdige beoordeeling van een ministerieel voornemen, door Luctor-Ementor. Oostburg, 1867. 8°.

F. Nagtglas, Zeeuwsch-Vlaanderen. „Een achterhoek aan den overkant.” (Uit Eigen Haard, 1876. No. 29—31). fol.

H. A. van Dalsum, Zeeuwsch-Vlaanderen en het kroondomein. (Uit het Katholiek Sociaal Weekblad 1905). 4°.

G. P. Roos, Beknopt geschied- en aardrijkskundig woordenboek van Zeeuwsch-Vlaanderens westelijk deel (voormalig

4^e district van Zeeland), met het oog op zijne wording en verdere ontwikkeling en op de nabij gelegene gemeenten van Oost- en West-Vlaanderen, grootendeels naar onuitgegevene kaarten en handschriften. Oostburg, 1874. 8°.

J. ab Utrecht Dresselhuis, Het distrikt van Sluis in Vlaanderen beschouwd in deszelfs wording, natuurlijke, burgerlijke en zedelijke gesteldheid. Middelb., 1819. 8°.

Generaelen staet 's Lands van den Vryen voor het jaer 1794, waer bygevoegt is den generaelen staet 's Lands van den Vryen tot Sluys. Brugge, (1794). 8°.

J. H. van Dale, Een parel aan de kroon der gedenkdagen van het westelijk deel van Zeeuwsch-Vlaanderen. (24 Mei 1862). Oostburg, 1862. Met portret. 8°.

N. A. van Dellen, Nissi ofte gedenck-teecken, op-gericht tot ghedachtenisse van die seer wonderlicke ende miraculeuse verlossinge, nu onlangs in Vlaenderen gheschiet, als de Spaenjaerden het Eylant van Cadsant met geweld meynden in te nemen. Middelb., H. van der Hellen. 1621. 4°.

J. de Hullu, De verovering van het land van Cadzand onder het beleid van Prins Maurits van Oranje in 1604. Breskens, 1904. 8°.

Catalogus der domeingronden gelegen in den ten jare 1864 bedijkten Zwinpolder. Met kaart. 8°.

Beschrijving der charters, deel uitmakende van het archief van Hulsterambacht (door M. H. van Visvliet). (1503—1682). 8°.

A. E. Gheldolf, Notes sur la carte des pays inondés en 1583 au nord du Hulst, St. Gilles, Vracene, Beveren, Melsele et Zwynrecht. (Extrait du Messenger des sciences historiques de Belgique). Gand, 1842. Met kaart. 8°.

C. AFZONDERLIJKE PLAATSEN, IN ALPHABETISCHE VOLGORDE.

1. PLAATSEN VAN A TOT M.

Aagtekerke. — H. M. Kesteloo, Aagtekerke. Middelb., 1893. 8°.

Aardenburg. — G. A. Vorsterman van Oyen, Het archief van Aardenburg. I. Beredeneerde catalogus van de handvesten, rekeningen enz. uit het tijdperk van de graven van Vlaanderen, 1201—1604. Middelb., 1889. 8°.

Aardenburg. — Rechtsbronnen der stad Aardenburg. Uitgegeven door G. A. Vorsterman van Oyen. (Oude Vaderlandsche Rechtsbronnen. XV). 's Gravenh., 1892. 8°.

Aardenburg. — Petronella Moens, Iets over Aardenburg en deszelfs lotgevallen. (Uit: Vriend des Vaderlands. Deel IV. 1830). 8°.

Aardenburg. — Petronella Moens, Eerkrans voor Aardenburg. Amst., 1788. 4°.

Aardenburg. — A. Peursens, Historisch verhaal van de attaque, welke de Franschen op de stad Aardenburg, op den 26 en 27 Junij 1672 hebben gedaan. (Naar het handschrift van Mei 1674). (Uit: J. Scheltema, Geschieden Letterk. Mengelingen, V). 8°.

Aardenburg. — H. de Vreese, Oprecht en bondigh verhaal van de attaque der Franse op Aerdenburgh, gedaan op den 26 en 27 Junij 1672. Middelburgh, A. van Poulle. 1675. 8°.

Aardenburg. — J. Nieuwenhuyzen, Verhandeling over de stad Aardenburg en derzelver lotgevallen tot op den vijandlijken, doch mislukten aanval door de Franschen op die

stad in den jaare 1672. (In J. Nieuwenhuysen, *Leerredenen enz.* Amst., 1798. 8°.

Aardenburg. — P. Meesters, Iets tot toelichting van de verdediging van Aardenburg tegen de Franschen, den 26 en 27 Junij 1672, voorkomende in onderscheidene geschiedkundige werken en latere tijdschriften. (Uit Recensent ook der Recensenten. Deel 28. 1835). 8°.

Aardenburg. — Verdediging der stad Aardenburg door E. Beeckman, 1672. Medegedeeld door Rethaan Macaré, namens van Kinschot te 's Hage. . (Uit *Kronyk v. h. Hist. Genootsch.* 1850, blz. 347). 8°.

Aardenburg. — J. H. van Dale; De dood van Elias Beeckman. (Overgedrukt uit de *Handelingen en Mededeelingen van de Maatsch. der Nederl. Letterkunde.* 1865). 8°.

Aardenburg. — M. Kenneth, Aardenburg in 1672. Dramatisch tafereel in drie bedrijven. Amst. 1870. 8°.

Aardenburg. — G. A. Vorsterman van Oyen, De berenning van Aardenburg in 1672. Verzameling van uit- en onuitgegevene stukken aangaande de geschiedenis van Aardenburg van 1660—1680. Schoonhoven, 1872. Met plattegr. en facsim. 8°.

Aardenburg. — Tweede eeuwfeest van Aardenburg's verdediging tegen een aanval der Franschen, 26 en 27 Juni 1672—1872. Feestwijzer. (Met geschiedk. aantekeningen). Oostb. en Aardenb., 1872. 8°.

Aardenburg. — G. A. Vorsterman van Oyen, Feestrede uitgesproken ter gelegenheid van het 2° eeuwfeest van Aardenburg's verdediging tegen de Franschen op den 26 en 27 Junij 1672. Schoonhoven, 1872. 8°.

Aardenburg. — Joh^a. Dyserinck, „Vrede zij in uwe ves-

ting." Een toepasselijk woord, ter wijding van het tweede eeuwfeest van Aardenburg's verdediging, uitgesproken in de Doopsgezinde Kerk aldaar. Haarl., 1872. 8°.

Aardenburg. — J. ab Utrecht Dresselhuis, Oud Aardenburg en deszelfs handel in het begin der 14^e eeuw. (Overgedrukt uit de Werken der Ned. Maatsch. der Ned. Letterk., deel VI). Leiden, 1844. Met pln. en bijlagen. 2 stn. 8°.

Aardenburg. — Beschouwingen over een plan tot verfraaijing van het marktplein te Aardenburg. 1861. 8°.

Aardenburg. — J. van der Baan, Eerste godsdienstoefening van de Doopsgezinden te Aardenburg 7 December 1614. (Uit het Algemeen Nieuws- en Advertentieblad voor Zeeuwsch-Vlaanderen).

Aardenburg. — H. Broese van Groenou, Uit het verleden der Doopsgezinde Gemeente te Aardenburg. (Overgedrukt uit de Doopsgezinde Bijdragen, 1876—1884) 6 stn. 8°.

Aardenburg. — G. A. Vorsterman van Oyen, Eene lijdensgeschiedenis. Drie brieven aan dr. J. L. J. de Gloppe, geneesheer aan het burgergasthuis. Middelb., 1893. 8°.

Arnemuiden. — H. M. Kesteloo, Geschiedenis en plaatsbeschrijving van Arnemuiden. Middelb., 1876. 8°.

Arnemuiden. — J. van der Waeijen, Arnemuiden verheerlijkt in eene predicatie gehouden op den 16 Augustus 1693. Hs. 8°.

Arnemuiden. — Het oud-archief van den kerkeraad en de diaconie der Nederduitsch Hervormde gemeente te Arnemuiden (door R. Fruin Th. Az.). 8°.

Arnemuiden. — Een tweetal gelegenhedspreken. Bevestigingsrede door S. G. Geertsema Beckeringh, predikant

te Kleverskerke, en intreerede door J. M. Kutte, predikant te Arnemuiden. Uitgesproken 22 Maart 1874. Middelburg, 1874. 8°.

Axel. — J. Scharp, Geschiedenis en costumen van Axel, behelzende eene plegtige kerkelyke redenvoering, uitgesproken op het 200-jaarg eeuw-feest der vryheid van gemelde stad, den 17 van Hooimaand 1786, met eene meenigte nooit uitgegeevene stukken. Middelb., 1787—1788. 3 dln. Met pln. 8°.

Axel. — F. Caland, De oudste stadsrekening van Axel, Aug. 1492—25 Aug. 1493. (Overgedrukt uit de Kronijk van het Histor. Genootsch. 1868). 8°.

Axel. — H. B. J., Het Heilige Kruis te Axel. (Overgedrukt uit het Jaarboekje van Alberdingk Thijm. 1899). 12°.

Axel. — J. van der Baan, Over de kerk van de Hervormde Gemeente te Axel. (Uit de Neuzensche Courant, 1876).

Axel. — J. van der Baan, Kerkgebouw te Axel. (Overgedrukt uit de Navorscher. 1880). 8°.

Biervliet. — J. K. H. Cromjongh, Biervliet en Willem Beukels. (Overdruk). 8°.

Biervliet. — J. J. Raepsaet, Note sur la découverte de caquer le hareng, faite par Guillaume Beukels, pilote de Biervliet, lue à la Séance de l' Académie des Sciences et Belles-Lettres de Bruxelles, le 18 November 1816. (Gand, 1816). 8°.

Biervliet. — J. J. Raepsaet, Réponse aux observations de Noel de la Morinière sur l' invention de caquer le hareng. Gand, 1819. 8°.

Biervliet. — P. J. Frederiks, Het eeuwfeest te Biervliet

in 1886. (Overgedrukt uit de Nederlandsche Spectator, 1886). 8°.

Biervliet. — (D. van Basselaar), Uitboezeming van Biervliet's burgerij na het uitreiken van het Metalen Kruis. Middelb., 1884. 8°.

Biggekerke. — K. Wielemaker, Biggekerke. Zijn burgerlijke en kerkelijke geschiedenis. Uitgegeven met steun van het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen. Middelburg, 1904. 8°.

Breskens. — R. Fruin, De oude archieven van Breskens. (Overgedrukt uit de Verslagen omtrent 's Rijks oude archieven. 1900). 's Gravenh., 1901. 8°.

Borsele. — J. Broekema, Borsele als ambachtsheerlijkheid en als polder (voor 1795). (In Archief, uitgeg. door het Zeeuwsch Genootschap. Deel VI. Middelb., 1885—1888). 8°.

Brouwershaven. — Iets over Brouwershaven en zijne kerk. (Overgedrukt uit de Middelburgsche Courant van 13 en 14 December 1875). 8°.

Bruinisse. — J. van der Baan, Kerkhistorische bijdrage over de hervormde gemeente te Bruinisse, bij gelegenheid van haar 300-jarig bestaan. (Met schriftelijke aantekeningen van F. Caland). Zierikzee, 1890. 8°.

Clinge. — P. J. de Coninck, Beschrijving der gemeente Clinge en inrichting der kerkelijke parochie Nieuwnamen. St. Nikolaes, 1863. 8°.

Colijnsplaat. — J. van Leeuwen, Tweetal gelegenheidsleerredenen. Afscheid op de gemeente O. L. Vrouwepolder en intrede te Colijnsplaat. Ten voordeele eener werking te Colijnsplaat. Middelb., 1846. 8°.

Domburg. — H. M. Kesteloo, Wandelingen door de voormalige smalstad Domburg. Middelb., 1871. 8°.

Domburg. — H. M. Kesteloo, Domburg en zijne geschiedenis. Omgewerkte en vermeerderde uitgave van „Wandelingen door de voormalige smalstad Domburg.” Middelb., 1890. 8°.

Domburg. — J. C. de Man, Het wapen van Domburg. (Overgedrukt uit: Archief, VIIIe Deel, uitgeg. door het Zeeuwsch Gen. der Wetenschappen). Middelb., 1901. 8°.

Domburg. — A. F. Sifflé, Aan Domburg. (Gedicht). Middelburg, 1839. 8°.

Domburg. — Marie de Man, Que sait-on de la plage de Dombourg? (Overgedrukt uit het Tijdschrift van het Ned. Gen. voor Munt- en Penningkunde). Amsterd., 1899. Met pln. 8°.

Domburg. — J. C. de Man, De begraafplaats „Bloemendaal” te Domburg. (Overgedrukt uit het Nederlandsch Tijdschrift voor Geneeskunde. Jaargang 1889). 8°.

Domburg. — Afdruk van het stel platen, behoorende tot de MS. beschrijving der Domburgsche Oudheden van H. Cannegieter. fol.

Domburg. — J. C. Altorfier, Een Domburgsch speelreisje in oude dagen. (Overgedrukt uit het Lees kabinet). 1871 8°.

Domburg. — (J. G. Frederiks), Domburg. Middelb., 1849. 8°.

Domburg. — Bestek en voorwaarden waarnaar zal worden aanbesteed: het bouwen van een geheel nieuw hôtél op de badplaats Domburg, overeenkomstig de teekening enz. 1865. Met teekening. fol.

Domburg. — L. J. de Marrée en P. J. van Dam, Iets over Domburg en zijne badinrigting. (Rapport uitgebragt door

de Commissie uit de afdeeling „Zeeland” der Nederl. Maatsch. tot bevordering van Geneeskunde. 1867). (Overgedrukt uit het Tijdschrift voor Gezondheidsleer,. 8°

Domburg. — F. Nagtglas, Domburg. (Overgedrukt uit Eigen Haard, 1877). 4°.

Domburg. — H., Domburg. (Feuilleton in het Utrechtsch Dagblad van den 26 Augustus 1877). fol.

Domburg. — C. H. E(lout), Iets over Domburg en hare badinrigting. Middelb., 1878. 8°.

Domburg. — F. Nagtglas, Domburg. Middelb., 1881. 8°.

Domburg. — J. M. Janssen, De beteekenis en het gebruik der zeebaden (naar het Hoogduitsch), in verband beschouwd met het Noordzeebad Domburg. Middelb., 1883. 8°.

Domburg. — Domburgsch Badnieuws en Vreemdelingenlijst. Jaargang I—XXIV. 1883—1906. Middelb., 1883—1906. 24 dln. in 5 bdn. 4° en fol.

Domburg. — H. M. Kesteloo, Het schuttershof te Domburg, zijne bezitters en bewoners. (Overgedrukt uit het Domburgsch Badnieuws, 1906). 8°.

Elkerzee. — H. M. C. van Oosterzee, Leerrede, gehouden bij den vernieuwden aanvang der godsdienstoefeningen, na het herstel der kerk te Elkerzee. Zierikzee, 1838. 8°.

Goes. — Catalogus der verzameling van voorwerpen betrekkelijk geschiedenis en oudheidkunde ten stadhuize van Goes. Met drie bijlagen, waarvan de eerste bevat de lijst der gilden-goederen, de tweede de archieven der boogschutters-gilden, en de derde de lijst der verzameling brieven en handteekeningen. 4°.

Goes. — Lijst van de Balliuwen, Burgemeesters, Schepenen,

Raden der stad Goes en derzelver Ministers, mitsgaders der Kiezers en subalterne collegien, voor zoo verre dezelve uit de oude notulen en andere aantekeningen hebben kunnen worden nagespeurd. (1411—1865). Hs. fol.

Goes. — Naamlijst van baljuwen, burgemeesters, schepenen enz. der stad Goes, van 1411—1785. Hs. 4°.

Goes. — Naamwyzer der stad Goes en eiland Zuid-Beveland, mitsgaders Oost-Beveland, Wolfaertsdyk en St. Joos-land. Voor de Jaaren 1767—1795, 1801, 1803, 1808, 1820—1840, 1842—1867 en 1880. Goes, 1776—1880. 80 dln. 12°.

Van 1767 tot 1775 onder den titel: Naam- en berigt-boekje der stad Goes en eiland van Zuid-Beveland enz.

Goes. — Maandboekje der stad Goes en eilanden Zuid- en Noord-Beveland. Jaargang I—VI. 1826—1831. 2 bdn. 8°.

Goes. — (W. P. de Jonge), Korte schets wegens den oorsprong en de stichting der stad Goes, met betrekking op derzelver gewichtigste gebeurtenissen tot op het jaar 1630. Voorafgegaan door een kort woord wegens het eerste bestaan van Zeeland en Zuid-Beveland. Met eenige aantekeningen. Goes, 1847. 8°.

Goes. — R. A. S. Piccardt, Bijzonderheden uit de geschiedenis der stad Goes. Voorlezingen. Goes, (1865). 8°.

Goes. — (L. P. van de Spiegel), Historie van de satisfactie, waar mede de stad Goes en het eiland van Zuid-Beveland zich begeeven hebben onder het stadhouderschap van Prins Willem van Orange, in het jaar 1577. Uit veele oorspronkelijke gedenkstukken saamgesteld. Beneffens eenige verhandelingen betrekkelyk tot de historie en regeeringsform van dien tyd. Goes, 1777. 8°.

Goes. — Jan te Water, Reden-voering ter blyde Tweede

Eeuw-gedachtenisse der Verlossinge van onder de Spaansche heerschappije door de verdraginge met Prins Willem den I voorgevallen op den 22 Maart 1577 voor Goes en Zuid-beveland. Middelburg, 1777. 1°.

Waerachtig verhael van de verschillen en oneenigheden tusschen de Regenten te Goes, in den jare 1691 en 1692 voorgevallen. 4°.

Zie omtrent dit en andere stukken betreffende regeeringsgeschillen te Goes den Catalogus van pamfletten.

Goes. — M. G. de Boer, Patriottische bewegingen in Goes. (Overdruk). 8°.

Goes. — A. W. Egter, Kort en echt verhaal van het gebeurde binnen de stad Goes, sederd den 20 Augustus tot den 22 September 1795. Goes, (1795). 8°.

Goes. — W. Lamers, Feestrede, gehouden in de Grootte Kerk te Goes, op uitnoodiging van de plaatselijke Commissie voor de Inhuldigingsfeesten, op 15 September 1898. Goes, 1898. 8°.

Goes. — R. A. Soetbrood Piccardt, Een zonderling testament uit de 16° eeuw. (Overgedrukt uit: Zeeland. Jaarb. voor 1856). 8°.

Goes. — R. A. Soetbrood Piccardt, Twee Goesenaren, Jasper Barse en Bernardus Smytegelt. (Overgedrukt uit: Zeeland. Jaarboekje voor 1854). 8°.

Goes. — Verslag in de Middelb. Courant van de feestelijke opening van de eerste Zeeuwsche Spoorweg-lijn, te Goes op den 1 Juli 1868. fol.

Goes. — Feestuitgave van de Middelb. Courant bij gelegenheid van de opening van de eerste Spoorweg-lijn, op 1 Juli 1868. (Met gedichten van A. F. Siffé en N. Bal Snijders). fol.

Goes. — H. G. Hartman Jz., Gedenkschrift van het Blaaubeenfeest. Herinnering aan de dagen van 17, 18 en 19 September 1877 te Goes. Met portret. Goes, 1877. 8°.

Goes. — Uitvoerig programma der feestvieringen bij gelegenheid van het 25-jarig jubilé van Mr. M. J. Blaaubeen als burgemeester van Goes. Goes, 1877. 8°.

Goes. — Stukken betreffende den oorsprong der goederen en fondsen, vroeger behoord hebbende aan de gecombineerde administratie van het algemeen armmiddel en der godshuizen te Goes (door I. L. H. Liebert). Met ahangsel. (Goes, 1857). 2 stn. 8°.

Goes. — (L. P. van de Spiegel), Over de armoede en bedelaary, met betrekkinge tot de provincie van Zeeland, en byzonder tot de stad Goes en eiland van Zuid-Beveland. Goes, Z. j. 12°.

Goes. — L. P. van de Spiegel, Over de armoede en bedelary, met betrekkinge tot de provincie van Zeeland, en byzonder tot de stad Goes en eiland van Zuid-Beveland. 2° druk. Met een voorrede. 's Gravenh., 1805. 8°.

Goes. — Historische beschrijvinge van het Gasthuis in Goes, vóór den tijd der reformatie het Klooster van St. Agneta. Hs. 4°.

Goes. — B. C. H. Römer, De processien ter eere der Lieve Vrouw en des H. Sacraments te Goes. (Uit Kist en Boyaards, Archief voor Kerkel. Gesch. Deel 18). 1847. 8°.

Goes. — B. A. Soetbrood Piccardt, Welke was de oorzaak van den tragen voortgang der hervorming in Zuidbeveland en bepaaldelijk in Goes? (Overgedrukt uit: Zeeland. Jaarboekje voor 1856). 8°.

Goes. — J. ab Utrecht Dresselhuis, De Hervormde Ge-

meente te Goes en hare leeraren in 1846; of vier gelegenheden leerredenen, door de laatsten voor de eerste in dat jaar uitgesproken. Benevens eene naamlijst der Hervormde Predikanten te Goes sedert het begin der Hervorming tot het jaar 1847. Goes, 1847. 8°.

Goes. — J. van der Baan, Kerkelijke procedure over de zaak van Philippus en Petrus Lansbergen, predikanten te Goes, in 1613. (Overgedrukt uit het Kerkhistorisch Archief, verz. door N. C. Kist en W. Moll. IV. 1866). 8°.

Goes. — Domela Nieuwenhuis, Berigt omtrent de Lutherschen te Goes. (Uit Bijdragen tot de Geschiedenis der Evang.-Luth. kerk in de Nederlanden. VI). Utrecht 1845. 8°.

Groede. — J. C. Schultz Jacobi, De Luthersche Gemeente te Groede in het land van Katzand. (Uit: Bijdragen tot de geschiedenis der Evang. Luth. Kerk in de Nederlanden, door hemzelve en F. J. Domela Nieuwenhuis. 5° stuk). 1844. 8°.

Groede. — M. W. MacLaine Pont, Oud-Zeeuwsche gastvrijheid. (Overgedrukt uit de Gids, 1898). 8°.

Haamstede. — D. Nieuwhof, Burgerlijk en kerkelijk gedenkboek van Haamstede, deels ook van Burgh. Tholen, 1857. 8°.

Haamstede. — D. Nieuwhof, Het soldatenoproer. De pacificatie van Gent. De bevrijding van Zierikzee. De oprigting der Herv. Gemeente te Haamstede; toevoegsel en verbetering tot en van het Burgerlijk en kerkelijk gedenkboek van Haamstede, deels ook van Burgh. Middelb. 1875. 8°.

Haamstede. — Beschrijving van den kapitalen kustlichttoren, staande aan de westzijde van het eiland Schouwen. (Overgedrukt uit: De Nieuwe Recensent. 1863). 8°.

's-Heer-Arendskerke. — G. C. A. Juten, Testament van Heer Willem Wissenzoon, pastoor van 's Heerarendskerke. (1518). (Overgedrukt uit de „Bijdragen voor de Geschiedenis van het Bisdom van Haarlem”). 8°.

's-Heer-Arendskerke. — Kerkelijke geschiedenis van de Hervormde Gemeente te 's-Heer-Arendskerke en Baarsdorp. Goës, (1867). 8°.

's-Heer-Arendskerke. — A. Niermeyer, Afscheidsrede, gehouden te 's-Heer Arendskerke, op den gedenkdag der kerkhervorming, in 1852. Goes, 1853. 8°.

's-Heer-Arendskerke. — J. Verheul Dz., De kerk te 's-Heer-Arendskerke. (Uit het Bouwkundig Weekblad, van het jaar 1906). Met platen. 4°.

Hulst. — J. van Lansberghe, Beschryvinge van de stad Hulst, behelzende haer oude opkomst, aanwasch, tegenwoordige toestandt en veelvuldige gedenckwaardige saecken, van tijdt tot tijdt daer in voorgevallen. 's Gravenhage, G. Rammazeyn. 1687. 8°.

Hulst. — J. C. de Potter, Beschrijving van de stad en het ambacht van Hulst, zoo als dezelve voorkomt in het Aardrijkskundig Woordenboek der Nederlanden. Gorinchem, 1844. 8°.

Hulst. — F. Caland, Twee rekeningen der stad Hulst uit de eerste helft der 16^e eeuw. (Overgedrukt uit: Archief VII, uitgegeven door het Zeeuwsch Genootsch. der Wetensch.). Middelb., 1869. 8°.

Hulst. — Warhafftige und eigentliche Neue Zeitung von der starcken Statt Hulst, wie dieselbe den 18 Aug. 1596 erobert ist worden. (Catal. van Pamfl., n°. 33). Cölln, J. Christoffel. 1596. 4°.

Hulst. — Journaal van de belegeringhe ende inneminghe der starcke Stadt Hulst ende derzelve schanssen enz. Amst., J. van Hilten. 1645. 4°.

Cat. v. Pamfl., n°. 923. Zie ook in dien catalogus de kaarten en platen betreffende het beleg van Hulst, n°. 924—930.

Hulst. — C. Beuckelaer, Schrick van Vlaenderen en Brabant etc. midtsgaders de beschrijvinghe van de belegeringhe ende veroveringhe van de stercke stad Hulst enz. Middelb., A. de Later. 1646. 4°.

Hulst. — J. Sceperus, Verbaesde verwondering der Castilianen en danckbare vreughe der Vereenighde Nederlanders over het innemen van de Stadt Hulst en deszelfs onderhorige sterckten, door Frederick Henrick, int korte voorgesteld op den 22 November 1645, in de dancksegginge over Hulst. Ter Goude, 1646. 8°.

Hierachter: J. Sceperus, Over de eeuwighen vrede tusschen Philips den IV en de Staten Generael. Amsterd., Z. j. -- Idem, Den laetsten Steen, ofte Sluyt-steen aen de Neederlantsche Republiick, gheleydt . . op den 21 Augusti des jaers 1651. Ter Goude, 1652.

Hulst. — J. H. Jungius, De wonderen van Jehova, onder Neerlants Israel, uit kerkelyke en wereltlyke Historiën aangewezen, en ter gedachtenisse van de gelukkige verlossinghe der stat Hulst uit de maght van Spanje onder het beleid van Frederik Henrik enz. Leiden, 1722. 4°.

Hulst. — J. H. Jungius, Het vervolg van Jehovaes wonderen onder Neerlants Israël enz. Leiden, 1724. 4°.

Hulst. — J. W: Paris, Eben-haezer of 100-jarige gedachtenis van het overgaan der stad Hulst uit de macht van Spanje aan den Staat der Vereenigde Nederlanden, gehouden den 5 Nov. 1745. Middelb., (1746). 4°.

Hulst. — J. van der Baan, Overgang van Hulst aan Prins Frederik Hendrik, 5 November 1645. (Uit het Algemeen Nieuws- en Advertentieblad voor Zeeuwsch-Vlaanderen).

Hulst. — F. Caland, Oudste rekening der kerk van Hulst, 1 Oktober 1409—20 September 1410. (In Archief, uitgeg. door het Zeeuwsch Genootschap. Deel V. Middelb., 1880—1884). 8°.

Hulst. — G. C. A. Juten, Het stadhuis van Hulst verbrand in 1485. (Overgedrukt uit „Geschiedkundige Bladen.” Jaargang II). 8°.

Hulst. — J. van der Baan, Ramp door het bliksemvuur aan toren en kerk te Hulst toegebracht. (Uit het Algemeen Nieuws- en Advertentieblad voor Zeeuwsch-Vlaanderen. 1876).

Hulst. — J. van der Baan, Sterfdag van Cornelius Jansenius te Gent 11 April 1576 (geb. te Hulst in 1510). Uit de Neuzensche Courant van 19 April 1876).

Hulst. — J. van der Baan, Sterfdag van den Hulsterschen dichter Johan Moorman. 22 September. (Uit het Algemeen Nieuws- en Advertentieblad voor Zeeuwsch-Vlaanderen, 1875).

Hulst. — J. C. Nidelstein Walter, Leerrede ter gedenkserviering van het 200-jarig bestaan der Hervormde Gemeente te Hulst, op 9 November 1845. Gorinchem, 1845. 8°.

Hulst. — E. J. F. P. J. G. Vogelvanger, Beschrijving eener hofstede in Zeeland (land van Hulst). (Uit: De Nieuwe Boeren-Goudmijn. 1866). 4°.

Kerkwerve. — J. van der Baan, Kerkhistorische beschouwing van de Hervormde Gemeente van Kerkwerve gedurende haar 270-jarig zelfstandig bestaan. Zierikzee, 1896. 8°.

Kloetinge. — Verslag van het eerste Zuider-Zendingsfeest gehouden te Kloetinge den 2 Juli 1873. (Overgedrukt uit de. Goesche Courant). Goes, 1873. 8°.

Kloetinge. — Eerste Zuider Zendingsfeest te Kloetinge, den 2den Juli 1873. Verslag van wege de Hoofdcommissie. Arnhem, 1873. 8°.

Koudekerke. — Naamlijst der predikanten der Nederduitsche Hervormde Gemeente te Koudekerke, welke sedert de Kerkhervorming aldaar van tijd tot tijd in vaste bediening zijn geweest. Middelb., 1856. pl°.

Koudekerke. — Ter gedagtenis van Gerard Bacot, in zijn leven Predicant te Koudekerk in den Eilande van Walcheren, overleden den 3 Januari 1735. (Gedicht). 4°.

Mariekerke. — Marie de Man, Le cimetière de Mariekerke. (Extrait de la Revue belge de numismatique, année 1885). Bruxelles, 1885. 8°.

2. GESCHIEDENIS EN PLAATSBSCHRIJVING VAN MIDDELBURG.

In het algemeen.

J. H. de Stoppelaar, Inventaris van het oud archief der stad Middelburg, 1217—1581. Middelb., 1883. 8°.

M. H. van Visvliet, Inventaris der rechterlijke archieven van Middelburg. Met een inleiding van W. O. Swaving. Middelb., 1906. 4°.

Verslagen betreffende het Oud archief der gemeente Middelburg, over 1896—1906. (Overdrukken). 11 stn. 8°.

R. Fruin Th. Azn., Het archief der Middelburgsche weeskamer in den Franschen tijd. (Overdruk van het Nederlandsch Archievenblad. 1897/98). 8°.

C. A. Bethaan Macaré, Oudste Burgemeestersrekening der stad Middelburg. (Overgedrukt uit de Codex dipl. Neerl.

van het Historisch Genootschap te Utrecht. 2° Serie, 2° deel, 1° afdeeling). 8°.

De stadsrekeningen van Middelburg van 1450 en 1469, toegelicht door A. 's Gravezande. (Overgedrukt uit de Bijdragen tot de Oudheidkunde en Geschiedenis, inzonderheid van Zeeuwsch-Vlaanderen. Deel III). 1858. 8°.

J. G. Frederiks, Aanteekeningen uit de stadsrekeningen van Middelburg. (Overgedrukt uit het Archief voor Nederlandsche Kunstgeschiedenis). 4°.

H. M. Kesteloo, De stadsrekeningen van Middelburg van 1385—1810 Stuk I—IX. (Overgedrukt uit: Archief. Deel V—VIII. Uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen). Middelb., 1881—1902. 8 stn. 8°.

Naamlijst der geborene-, gehuwde- en overledene personen, binnen de stad Middelburg en Ambachten. 1792—Mei 1898. Middelb., 1792—1898. 107 jaargangen in 48 bdn. 8°.

Naamwyzer waar in vertoond werden alle de naamen en woonplaatsen van de Magistraat der stad Middelburg, verder alle d' hooge en aanzienelyke Ambtenaaren, haare vergaderingen houdende in de Abdie. Eindelyk d' Edele Heeren Bewindhebberen van d' Oost- en West-Indise Comp. enz. 1716—1809. (Jaargang 1—94). Middelb., 1716—1809. 94 dln. in 21 bdn. 12°.

Middelburgsche naamwijzer voor de jaren 1817—1852. (Jaargang 95—130). Middelburg, 1817—1852. 36 dln. in 9 bdn. 12°.

Vervolg van het voorgaand. In de 7 jaren tusschen 1809 en 1817 werd geen naamwijzer uitgegeven. Als vervolg verscheen in grooter formaat en met veranderden titel:

Zeeuwsch Jaarboekje en Middelburgsche naamwijzer, 1853—1900 (Jaargang 131—169). Middelburg, 1853—1900. 39 dln. 8°.

Niet verder verschenen.

Iets over den Middelburgschen naamwijzer. 1716—1852. (Toevoegsel het Zeeuwsch Jaarboekje en Middelburgschen naamwijzer voor 1853). 8°.

Adresboek van Middelburg voor de jaren 1886, 1892, 1894—1897, en 1899—1907. Samengesteld door J. S. Frederiks. Middelb., 1886—1907. 15 deelen. 8°.

J. Ehrlich, Bijdrage tot de kennis der geschiedenis en den verderen aanwas der stad Middelburg in den stroom der Arne. Middelb., 1848. Met krt. en pl. 8°.

J. Ehrlich, Historische bijdragen betreffende de oude topografische gesteldheid van Middelburg. (Uit: Middelburgsche Courant, 1851, no 28 en 1853, nos. 139 en 140). fol.

J. Ehrlich, Historische bijdrage betreffende de oude topografische gesteldheid van Middelburg. (Overgedrukt uit de Middelb. Courant). 8°.

Paspoort van Grijskerke, Bijdrage betreffende het ontstaan en de trapsgewijze uitbreiding der stad Middelburg in vroegere eeuwen. Met eene kaart. (In Archief, uitgeg. door het Zeeuwsch Genootschap Deel I. Middelb., 1856—1863). 8°.

P. K. Dommisce, Onderzoek naar de eerste omwalling en omgeving der stad Middelburg. (Overgedrukt uit: Archief 1904, uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen). Middelb., 1904. Met drie schetsteekeningen en drie uitslaande platen. 8°.

J. C. de Man, De vermoedelijke afkomst van achttien steenen werpkogels, gevonden onder den keldervloer van een huis aan de Molstraat te Middelburg. Middelb., 1898. Met krt en pln. 8°.

J. C. de Man, Het zuidelijk deel van den op het laatst der

16^e eeuw afgebroken muur van Oud-Middelburg. Middelb., 1900. Met platen. 8°.

J. C. de Man, Bedenkingen tegen het aannemen van een Burcht als begin van Middelburg. (In Archief, uitgeg. door het Zeeuwsch Genootschap. Deel VII. Middelb., 1891—1894). 8°.

J. Verheije van Citters, Iets aangaande het wapen, de keizerlijke kroon boven hetzelfde, en de zegels der stad Middelburg. Met eene plaat. (In Archief, uitgeg. door het Zeeuwsch Genootschap. Deel I. Middelb., 1856—1863). 8°.

J. C. de Man, De groote Markt te Middelburg. (In Archief, uitgeg. door het Zeeuwsch Genootschap. Deel VII. Middelb., 1891—1894). 8°.

F. Nagtglas, Middelburg en omstreken geschetst. Met plattegrond der stad. Middelb., 1872. 8°.

F. Nagtglas, Gids voor Middelburg en omstreken. Met plattegrond der stad. Tweede, veel vermeerderde druk. Middelb., 1878. 8°.

F. Nagtglas, Gids voor Middelburg en omstreken. Met plattegrond der stad. Derde, veel vermeerderde druk. Middelb., 1884. 8°.

R. de Beaucourt de Noortvelde, Une Excursion à Middelbourg (Zélande). L'île de Walcheren. Armoiries et planches diverses. Ostende, 1899. 8°.

Willebrord (F. Nagtglas), Een blik in de toekomst. Middelb., 1871. 8°.

Beknopte kronijk der stad Middelburg, gedurende de regering van het huis van Oostenrijk, 1482—1574. (Toevoegsel tot den Middelburgschen naamwijzer, 1851). 8°.

De Magistraet der stad Middelburgh, die geregeert hebben sedert Anno 1560. Middelb., J. Meertens. 1694. 8°.

De Magistraat der stad Middelburg, die geregeert hebben sedert anno 1560. Middelb., W. de Klerk. (1744). 4°.

J. van Vloten, Onderzoek van 's Konings wege ingesteld omtrent de Middelburgsche beroerten van 1566 en 1567, naar 't oorspronkelijk handschrift uitgegeven. Utrecht, 1873. 8°.

J. van Vloten, Middelburgs beleg en overgang (1572—1574), naar de oorspronkelijke bescheiden geschetst. Middelb., 1874. 8°.

J. C. Luitingh, De daden der Zeeuwen of de belegering van Middelburg. Een verhaal uit den 80-jarigen oorlog. Harderwijk, (1874). Met pln. 8°.

N. Bal Snijders, Kort overzicht van het ontzet van Middelburg door de burgerij van Vlissingen en Veere, met hulptroepen van Prins Willem I, 20 Februarij 1574. Middelb., 1874. 8°.

J. P. Schaberg, De scheepsstrijd bij Roemerswaal, den 29^{en} Januarij 1574 (Voor driehonderd jaren. Volksbladen ter herinnering aan de schoonste bladzijden uit onze geschiedenis enz. 1873—1874. No. 7). Utrecht, 1875. 8°.

H. J. van Lummel, Middelburg genomen. 19 Februari 1574. (Voor driehonderd jaren. Volksbladen enz. No. 8). Utrecht, 1875. 8°.

A. 's Gravezande, Tweede Eeuw-gedachtenis der Middelburgsche vryheid, zoo in den godsdienst als burgerstaat; of historische aaneenschakeling van gebeurtenissen der stad Middelburg in Zeeland ten tyde der Nederlandsche beroerten; doch inzonderheid gedurende de benaauwingen en

beleggeringe dier stad, benevens het daar op gevolgde overgaan derzelve enz. Middelb., 1774. 8°.

A. van der Sloot, Twe honderdjarige gedagtenis der verlossinge van Middelburg uit de Spaansche en antichristische dwingelandye enz. Middelb., (1774). 8°.

Gedagtenis der verlossinge van Zeelands Hoofd- en Hof-Stad Middelburg van onder de Spaansche Heerschappij enz. Gedicht met aantekeningen. Middelb., A. de Vin. 1774. pl°.

M. van Sevenhoven, Gedenk-zang voor de inwoonders der stad Middelburg, op de vervulling van het tweede eeuwgetyde der verlossing van de Spaansche heerschappij. Middelb., 1774. 8°.

(M. van Sevenhoven), Gedenk-zang voor de inwoonders der Stad Middelburg op de vervulling van het tweede eeuwgetyde der verlossing van de Spaansche heerschappij. 3° druk. Middelb., M. van Sevenhoven. 1775. 8°.

J. Claerbout, 't Beleg en overgaan der stad Middelburg, of het verwerpen van het Spaansche juk, geschied op den 20 Februari 1574. Treur-bly-einde-spel. 3° verbeterde druk, verrykt met een opmerkelyke voorreden. Vlissingen, P. Roelofs. 1788. 8°.

Boisot en Mondragon, of de belegering en verovering der stad Middelburg, treurspel, ter gedagtenis derzelve stad- en landgenooten. Middelburg, 1791. 8°.

H. Krajesteijn, De Watergeuzen of het beleg en ontzet der stad Middelburg. Historisch tooneelspel. Middelb., 1815. 8°.

A. van Deinse, Feestrede ter 250-jarige gedachtenis der verlossing van Middelburg uit het geweld van Spanje. Middelb., 1824. 8°.

Middelburg ten tijde der Nederlandsche beroerten tot het overgaan derzelve aan Willem den Eerste, Prins van Oranje en Nassau. Volksuitgave bij gelegenheid van het 3^e eeuwfeest op 20 Februarij a. s. (Middelb., 1874). 12°.

Derde eeuwfeest van Middelburgs bevrijding, 20 Februari 1874. Programma der opvoering door de rederijderskamer Vriendschap en Vergenoeging van de dramatische schets: Het morgenlicht van een nieuw leven, door Zelandus. 8°.

J. H. van Linschoten, De zoon van den beeldsnijder. Eene historische schets uit den tijd van het martelaarschap der Republiek (1556—1574). Nijmegen, Z. j. Met pln. 8°.

J. C. Altorffer, Henric en Aleide. Een Middelburgsche legende. 1574. (Overgedrukt uit het Zeeuwsch Jaarboekje en Middelburgsche Naamwijzer. 1867). Middelb., 1867. 8°.

Journael van de Politike Scherminkeldans en Boere Furie gehouden binnen Middelburgh in Julio en Augusto des Jaers 1672. Hier neven een breede Heeren-Sift. 1673. 4°.

P. J. Beronicii Poëtae incomparabilis Quae extant. P. Rabus recensuit et Georgarchontomachiae notas addidit, insertis anonymi cujusdam commentariolis, quibus nomina propria et difficiliora quaedam explicantur. — De Weergalooze dichter P. J. Beronicus ten deele voor de Nederduitsche vertaalt, met een byvoegsel in de voorreden van 's mans leven door P. Rabus. 2^e druk. Amsterdam, 1692. Met pln. 8.

De Georgarchontomachia, door Beronicus voor de vuist gedicht, is een verhaal van een aanval der boeren op Middelburg in 1672.

P. J. Beronicii Poëtae incomparabilis Quae extant. P. Rabus recensuit et Georgarchontomachiae notas addidit. — Boeren- en Overheidsstrijd, voor de vuist gedicht door P. J. Beronicus, in 't Nederduitsch overgezet door P.

Rabus. Nevens eenige andere gedichten enz. 4° druk. Amst., 1716. Met gekleurde platen. 8°.

P. J. Beronici *Georgarchontomachia, caeterorumque ejus carminum sylvula; quorum prius carmine Belgio secutum.* — Boeren- en Overheids-strijd; en de overige gedichten van P. J. Beronicius; welkers eerste in Nederduitsche vaarzen is nagevolgd door J. B. Waarby gevoegd is het zonderling leven des dichters; een goed aantal van Nederduitsche aantekeningen; en een keurig zestal van fraaije koperen platen. Goes en Middelb.. 1766. 8°.

(**P. J. Beronicius**), *Georgarchontomachiae sive expugnatae Messopolis libri II, carmine epico extemporaneo conscripti auctore N. Autopte.* — Boer- en Staed-strydt ofte twee stukken van het innemen van Middelburch, voor de vuyst gestelt in heldendigt door N. Ooghgetuyge. In Neerlantse trant overgebracht. 4°.

Willem III en de Middelburgsche Magistraat in 1686. (Overgedrukt uit: Archief III, 1° stuk, uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen). Middelburg, 1872. 8°.

Verzameling van verscheidene zinspreuken ter blyde inhuldiging van Willem Carel Hendrik Friso tot Stadhouder, Capitein en Admiraal Generaal van Zeeland, te Middelburg, den 20 van Bloeimaand 1747. Middelburg, L. Taillefert Dz. 8°.

Echt verhaal der plundering en verdere aangerechte baldadigheden binnen Middelburg in Zeeland, op den 29 en 30 Junij, 1 en 2 Julij 1787, nevens het voorgevallene na dien tijd, tot het in den eed nemen der schutters van de schutterij der Edele Busse. Hs. 4°.

J. de Puyt Jz., Kort verhaal van een geweldig oproer

voorgevallen binnen Middelburg van Vrijdag 29 Juni tot Maandag 2 Juli 1787. Hs. 4°.

A. J. V. Cauwenberg, Omstandig verhaal van het voorgevallene te Middelburg in Zeeland, by gelegenheid der revolutie in den jaare 1787. Behelzende de plunderingen en andere aanmerkingswaardige gebeurtenissen, aldaar voorgevallen, uit echte en geloofwaardige stukken byeen verzameld. Gedrukt in Holland. 1796. 8°.

G. van Citters, Defensie en verontschuldiging tegen de hem opgelegde beschuldiging betrekkelijk de omstandigheden van de jaaren 1786, 1787 en 1788. Middelb., (1798). 8°.

C. F. Gijsberti Hodenpijl, Het bezoek van Napoleon I en Marie Louise aan Zeeland in 1810. (Overgedrukt uit het Tijdschrift „Nederland“). 1901. 8°.

A. Andisé, Aandoeningen en gedachten bij het zien van onzen souverainen vorst te Middelburg en te Arnemuiden, den 11^{den} en 12^{den} van Herfstmaand 1814. Middelburg, 1814. 8°.

C. Schutters, Hulde aan Z. K. H. den Souvereinen Vorst der Vereenigde Nederlanden, bij Hoogstdeszelfs komst te Middelburg in Zeeland, den 12 van Herfstmaand 1814. Middelb., S. van Benthem. 1814. 8°.

A. F. Siffé, Welkomgroet aan Zijne Majesteit Koning Willem den Tweeden, bij Hoogstdeszelfs aankomst te Middelburg, in Augustus 1841. Middelb., 1841. 8°.

E., Hoe Middelburg tot luister en welvaart gekomen is. Romance. (Middelb., 1846). 8°.

Zeeuwsch-Duitsche spoorweg. Buitengewone Middelburgsche Courant van 12 Maart 1846. fol.

De 12e Maart 1846. Feestlied op het verkrijgen der concessie tot den Zeeuwisch Duitschen spoorweg. Woorden van A. F. Siffé; in muziek gebragt met begeleiding voor piano door S. Samehtini. fol.

A. F. Siffé, Het volksfeest te Middelburg, den 18 Maart 1846. (Gedicht). Middelb., 1846. 8°.

Verslag van den brand, die op Zondag den 28 Junij 1857 de gemeente Middelburg zoo deerlijk heeft geteisterd. 8°.

Stukken betreffende de feesten te Middelburg bij gelegenheid van het bezoek van de Koninklijke Societeit St. Cecilia van Mechelen, in Augustus 1857.

Programma's. Welkomstlied door A. F. Siffé. Verslag in de Mechelsche Courant.

Programma voor het bezoek van Zijne Majesteit den Koning in Zeeland, in de maand Mei 1862. 8°.

Feestgeschenk opgedragen aan Nederland's jeugd, den 17 November 1863. Middelburg, P. J. Milborn. 1863. fol°.

H. Boonen, Toespraak gehouden bij de gedachtenisviering der verlossing van Nederland, ten jare 1813, op den 17 November 1863. Middelb., 1863. 8°.

Programma voor de feestviering te Middelburg op 17 November 1863. 8°.

Verslag der feestviering te Middelburg op 17 November 1863. (Mid. Courant van 19 November 1863). fol°.

Feestgeschenk bij de vijftigjarige herdenking van Nederlands herstelling, uitgereikt door het Gemeente-bestuur van Middelburg. (Geschied- en redekunstig gedenkschrift van Nederlands herstelling in den jare 1813, door J. H. van der Palm). Schiedam, 1863. 8°.

30 April 1864. — 30 April 1814 tot 30 April 1864. Een woord vóór onze aanstaande feestviering, door Zelandus Middelb., 1864. 8°.

Programma van de viering van den 30 April 1864, den vijftigsten verjaardag van Middelburg's verlossing van de Fransche overheersching. Middelb., 1864. In pl°.

Feestwijzer voor de viering van den 30 April 1864, den 50^{en} verjaardag van Middelburg's verlossing van de Fransche overheersching. 8°.

(J. C. Altorffer), Verslag van de feestviering te Middelburg op 30 April 1864 in de Goesche Courant. fol.

R. A. S. Piccardt, Feestrede gehouden bij de gedachtenisviering van Middelburgs verlossing van de Fransche overheersching. Middelb., 1864. 8°.

Programma's, circulaires en andere stukken betreffende de feestviering bij den aanvang der spoorweg- en kanaalwerken op het eiland Walcheren, op den 9 en 10 Juli 1867. pl° en 8°.

Feestwijzer voor de viering van den aanvang der spoorweg- en kanaalwerken op het Walcheren te Middelburg, op den 9 en 10 Juli 1867. 8°.

G. N. Stoppelaar en **W. Appel**, De Zeeuwsche spoorweg, zijn geschiedenis van het eerste ontwerp tot heden en Beschrijving der feesten te Middelburg bij den aanvang der werken op Walcheren. Met een plaat van den allegorischen optocht, door J. W. Gerstenhauer Zimmerman. Middelb., 1867. 8°.

Feestgroet aan de heeren Mr. R. W. Baron van Lijnden en Mr. J. F. Bijleveld van Serooskerke. 8°.

J. C. Altorffer, Middelburg, 9 en 10 Julij 1867. Een spoorlied. Middelb., 1867. 8°.

Volksliedje gedrukt en rondgestrooid bij den Allegorischen optocht te Middelburg, 9 Julij 1867. Middelb., 1867. 8°.

Kinderlied bij het volksfeest te Middelburg, den 9 en 10 Julij 1867, door A. F. Siffé. 8°.

F. Nagtglas, Twee feestdagen te Middelburg. (1846 en 1868). 8°.

Eeuwfeest van het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen in 1869. Menu van het feestmaal. 8°.

Programma van het 12° Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres. (Middelburg 1872). 8°.

Handelingen van het 12° Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres, gehouden te Middelburg den 3, 4 en 5 September 1872. Middelb., 1873. 8°.

Congresblad. Nummer 1—5. Middelb., 3, 4, 5, 6, en 10 September 1872. 5 stn. 4°.

Feestwijzer voor het 12° Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres te Middelburg, September 1872. 8°.

J. C. Altorffer, Uit de Congresdagen. Middelburg, 2—6 September 1872. (Gedicht). 8°.

Stukken betreffende de feesten op 29 Februari 1872 bij gelegenheid der opening van den spoorweg Goes-Middelburg. 5 stn. 8°.

Circulaires, Feestwijzers, Verslagen, Feestliederen door E. J. Kiehl, J. C. Altorffer, A. F. Siffé en N. Bal Snijders.

Programma der feestviering te Middelburg, ter herdenking van de 25-jarige regering van Z. M. Willem III, 13 Mei 1874 2° druk. Middelb., 1874. 8°.

Feestnommer der Nieuwe Middelburgsche Courant bij de viering van 's Konings Zilveren Krooningsfeest, op 12 Mei 1874. fol.

Nationale feestviering, Mei 1874. Liederen, gezongen bij de godsdienstoefening in de Nieuwe Kerk te Middelburg, Woensdag 13 Mei 1874. (Middelb., 1874). 8°.

J. C. Altorffer, Vorsten uit het Huis van Oranje in Middelburg. (1814—1874) (Overgedrukt uit het Zeeuwsch Jaarboekje en Middelburgsche Naamwijzer 1874). Middelb. 1874. 8°.

Programma van de feestviering bij de opening van het droogdok te Middelburg op Vrijdag den 30 Juni 1876, met een inleidend woord der feestcommissie Middelburg, 1876. 8°.

Circulaires en andere stukken betreffende de feestviering bij de opening van het droogdok te Middelburg in Juni 1876. 8°.

Fragmenten uit de Kindercantate „Michiel Adriaansz. de Ruyter,” uitgevoerd door een koor van 400 kinderen, bij gelegenheid van het bezoek van HH. MM. de Koningin en de Koningin-Regentes, 21—25 Augustus 1894. 4°.
Prachtexemplaar op zwaar papier.

Afdruk van het titelblad van het Album ten geleide van J. C. K. Klinkenberg's schilderij „Het Stadhuis te Middelburg” aangeboden aan H. M. Koningin Wilhelmina door de ingezetenen van Zeeland's hoofdstad, Augustus 1894. 4°.

Officieel programma van de Kroningsfeesten te Middelburg in 1898. 8°.

Programma voor de ontvangst der Boeren-generaals op Woensdag 1 October 1902 te Middelburg. 8°.

Tweedaagsch Muziekfeest te Middelburg der Zangvereniging: „Tot Oefening en Uitspanning,” op Vrijdag 3 en Zaterdag 4 Juni 1904 in het gebouw „de Concert- en

Gehoorzaal," Lange Singelstraat. Middelburg, 1904. Met portretten. 8°.

Verslag van het Muziekfeest te Middelburg in de Nieuwe Rotterdamse Courant van den 5 en 6 Juni 1904. 2 stn. fol.

Straten, Gebouwen.

Alphabetische lijst op de namen der straten, pleinen, kaaien enz. binnen Middelburg, zooals zij op de naam-bordjes zullen vermeld worden. (Toevoegsel tot het Zeeuwsch Jaarboekje en Middelburgsche Naamwijzer 1872). 8°.

Cohier van den honderdsten penning van de huizen en erven binnen Middelburg van den jare 1576. (Overgedrukt uit het Gemeenteverslag van 1902 en 1903). 2 stn. 8°.

Met lijst der straten; alphabetische lijst van de namen der huizen; index der persoonsnamen; lijst van de namen en woonplaatsen van de magistraat van Middelburg 1577/1578.

M. Fokker, Proeve van eene lijst bevattende de vroegere namen der huizen in Middelburg. Uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen uit het Fonds-Verbrugge. Middelburg, 1904. 4°.

Register bevattende de nummers der gebouwen van de stad Middelburg, volgens de verdeling der wijken en die van het kadastrale plan. Middelb., 1840. 8°.

Beschrijving van de meeste openbare gebouwen van Middelburg. Hs. 8°.

A. A. Fokker en J. C. de Man, De gestichten en openbare gebouwen van Middelburg. Middelburg, 1857. 2 stukken. 8°.

J. A. Frederiks, De Abdij van Middelburg. (In: Technische Mededeelingen als inleiding tot het bezoek aan Zeeland van het Kon. Instituut van Ingenieurs, 1904). 's Gravenh., 1904. Met afbeeldingen. gr. 4°.

Beschrijving van het Stadhuis te Middelburg door het bestuur der Maatschappij tot bevordering der bouwkunst, afdcel. Rotterdam, behoorende bij de teekeningen volgens opmeting van J. J. Vormer en H. J. Geerts vervaardigd. Handschrift. fol.

Hierbij brieven van Bodel Nijenhuis, de Wind en Vormer, 1854.

Stadhuis te Middelburg, in acht platen. (In: Afbeeldingen van oude bestaande gebouwen, uitgegeven door de Maatschappij tot bevordering der bouwkunst. Aflevering 3 en 4). Amsterdam, 1858 en 1859. 2 stn. fol.

Met beschrijving van dat gedeelte hetwelk in den Gothischen stijl gebouwd is, door W. N. Rose.

P. v. G., Het stadhuis te Middelburg in zijne verschillende verbouwingen; eene bijdrage uit echte bronnen zamengesteld. Met vijf plattegronden. (Toevoegsel tot Zeeuwsch Jaarboekje en Middelburgsche naamwijzer 1861). 8°.

G. N. de Stoppelaar, Het Stadhuis te Middelburg. (Uit den Catalogus der oud- en zeldzaamheden enz. aanwezig in de Oudheidkamer ten stadhuize van Middelburg). 1857. 8°.

N. B. S., Proeve van onderzoek naar de geschiedenis van een viertal schilderijen hangende ten raadhuize van Middelburg. (Toevoegsel tot Zeeuwsch Jaarboekje en Middelburgsche naamwijzer 1863). 8°.

J. A. Frederiks, De restauratie van den stadhuistoren te Middelburg. (Uit het Bouwkundig Weekblad, 1883). fol.

H. M. Kesteloo, 's Gravensteen te Middelburg. (Overgedrukt uit Archief VIIIe deel, uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen). Middelburg, 1900. 8°.

D. G. van Teylingen, Eenige bladen uit de geschiedenis van het oude tuchthuis te Middelburg. (In Archief uitgeg. door het Zeeuwsch Genootschap. Deel V. Middelb., 1880—1884).

Reglement voor de dienst in het burgerlijk en militair huis van verzekering te Middelburg. Middelb., 1855. 8°.

Marie de Man, De kosten van het bouwen van een Munthuis te Middelburg in 1363—1366. (Overgedrukt uit het Tijdschrift van het Kon. Ned. Genootsch. v. Munt- en Penningk.). Amsterd., 1900. 8°.

G. N. de Stoppelaar, De Vlissingsche poort te Middelburg. 1639—1868. (Overgedrukt uit het Zeeuwsch Jaarboekje en Middelburgsche Naamwijzer). Middelb., 1868. 8°.

M. J. S., Afscheids-groet gewijd aan de Vlissingsche poort te Middelburg. (Middelb., 1867). 8°.

J. C. Altorffer, De Vlissingsche poort. Vluchtige indrukken en herinneringen. (Overgedrukt uit het Zeeuwsch Jaarboekje en Middelburgsche Naamwijzer). Middelburg, 1868. 8°.

(M. C. Paspoort), De Noord Monster, St Pieters of Oude kerk te Middelburg. (Overdruk). 1833. 8°.

N. C. Lambrechtsen, Verslag aangaande eene in het jaar 1817 ontdekte grafzerk en een daar onder bedekt menschelijk geraamte in de Koorkerk te Middelburg. (Overgedrukt uit de Nieuwe Verhand. v. h. Zeeuwsch Gen. der Wetensch. Deel III). 8°.

Bericht over bovengenoemden grafsteen in de Algemeene Konst- en Letterbode voor het jaar 1820. No. 48. 8°.

Iets over het in 1817 gevondene graf in de Abdij-kerk te Middelburg. (In de Algemeene Konst- en Letterbode voor het jaar 1821. No. 28). 8°.

Ordres en Reglementen vastgesteld bij de gezamentlijke geïnteresseerden in de drie geassocieerde Bogten staande in

de Nieuwekerk dezer Stadt naast dat der Heeren Kiezeren, thans genaamt den Eendragt 1785. fol.

J. de Kanter Ph.z., Redevoering, uitgesproken bij de plegtige ontblooting van het herstelde praalgraf der gebroeders Jan en Cornelis Evertsen in de Nieuwe Kerk te Middelburg. Middelb., 1818. 8°.

F. Nagtglas, Grabschriften in de Koorkerk te Middelburg. (Overgedrukt uit de Bijdragen tot de Oudheidkunde en Geschiedenis, inzonderheid van Zeeuwsch-Vlaanderen, deel IV) 1859. 8°.

F. A. Hoefer, Aanteekeningen betreffende de klokkenspellen van Middelburg. (In Archief, uitgeg. door het Zeeuwsch Genootschap. Deel VIII.) Middelb., 1899. 8°.

Bestek en voorwaarden op welke zal worden aanbesteed het bouwen van een nieuw Gasthuis, op het Noordplein te Middelburg, overeenkomstig de teekening, met inbegrip van alle daartoe vereischt wordende materialen en gereedschappen. 1862. fol.

H. Rekker, Rede bij de inwijding van het nieuw gebouwde Gasthuis te Middelburg, den 24 October 1866 uitgesproken. Middelburg, 1866. 8°.

Achterin: Ontwerp van een nieuw Gasthuis te Middelburg, door C. Krijger, architect der Godshuizen.

J. C. de Man, De regentenstukken toebehoorende aan de Godshuizen te Middelburg. Herinnering bij zijn uitreden uit het bestuur der Godshuizen. Middelburg, 1899. 8°.

J. A. Frederiks, Het West-Indische huis te Middelburg. (Uit het Bouwkundig Weekblad. 1883). fol.

Bestek en voorwaarden tot het bouwen van eene leerschool en lokalen voor gymnastiek-, muziek- en teekenonderwijs, benevens conciergewoning. Met 4 afbeeldingen. 1879. fol.

(**W. J. Wendel**), Ter herinnering aan het feest op den 3^{en} Maart 1881 gevierd bij de aanvaarding der in 1880 gestichte gebouwen voor de Rijkskweekschool voor Onderwijzers met daaraan verbonden Leerschool te Middelburg. 8°.

Bestek en voorwaarden, wegens het bouwen van een openbare school voor lager onderwijs met gymnastieklokaal op de Nieuwe haven. 1881. 8°.

Bestek en voorwaarden, wegens het gedeeltelijk afbreken van de voormalige wisselbank en het verbouwen en inrigten hiervan tot school voor lager onderwijs voor meisjes, met woning voor de onderwijzeres. 1882. 8°.

Bestek en voorwaarden, wegens het gedeeltelijk afbreken van de school voor openbaar lager onderwijs H no. 1 in de Langedelft, en het maken en inrigten van een scholengebouw enz. op de bestaande funderingen. 1883. 8°.

F. P. J. Sibmacher Zijnen, Redevoering uitgesproken bij gelegenheid der inwijding van het nieuwe gebouw van het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen op den 22 December 1888. (Overgedrukt uit de Middelb. Courant). 8°.

J. A. Frederiks, Het nieuwe gebouw van het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen. (Overgedrukt uit de Middelburgsche Courant, 1888). 8°.

Jan Kalf, Gevelsteen. Met afbeeldingen van het huis „de Steenrots” en het huis „de Gouden Zon” te Middelburg. (In: Het Huis oud en nieuw. Jaarg. 3, Aflev. 4). Amsterd., 1905. 4°.

Hygiëne en veiligheid.

A. A. Fokker en **J. C. de Man**, Proeve eener geneeskundige plaatsbeschrijving van de stad Middelburg. (Overgedrukt uit het Tijdschrift voor Geneeskunde). 8°.

A. Caland, Beschouwingen over den gezondheidstoestand van Nederland en bijzonder van Middelburg. Middelb., 1857. 8°.

J. C. de Man, Het afnemen van sommige ziekten in Middelburg. (In Archief, uitgeg. door het Zeeuwsch Genootschap. Deel V. Middelburg, 1880—1884). 8°.

J. C. de Man, De wettelijke bepalingen op het vroegere leveren van medicynen door doctoren te Middelburg. Overgedrukt uit: Archief, uitgeg. door het Zeeuwsch Genootschap. Deel VI). Middelb., 1885. 8°.

Voorzorgsmaatregelen tegen de Cholera (door de Directie der Vereeniging tot het bezoeken der armen). 1866. 8°.

De Koepok-inenting. Een woord van aanbeveling door de Vereeniging van genees- en heelkundigen in Zeeland, aan de inwoners der stad Middelburg. Middelb., 1849. 8°.

Verslagen van de Vereeniging ter bevordering van animale koepok-inenting te Middelburg over de jaren 1899—1906. 8 stukken. 8°.

Verslag van de bevindingen en handelingen der gezondheids-commissie, ingesteld voor de gemeente Middelburg, over 1903—1906. 4 dln. 8°.

J. Ehrlich, Proeve eener geschiedenis van het brandwezen te Middelburg, voorgedragen in eene algemeene vergadering der leden van het brandwezen aldaar den 4 Februari 1857. 8°.

Ordonnantie op den Brand, gemaakt bij Burgemeesters, Schepenen ende Raaden der Stad Middelburg in Zeeland. Vervat in drie deelen. (Met ampliatiën). 1695—1793. Middelb., J. J. Callenfels A.Lz. Met pln. 4°.

Het eerste deel bevat bepalingen tot voorkoming van brand, het tweede tot het spoedig blusschen van brand, het derde geeft aan hoe de bluschgereedschappen in goeden staat moeten worden onderhouden en waar geplaatst.

- S. de Wind**, Vroegere bestrating en straatverlichting hier te lande en meer bepaaldelijk te Middelburg. (Overgedrukt uit het Jaarboekje Zeeland voor 1854). 8°.
- P. J. G. van Diggelen**, Is de onderhandsche aanbesteding der straatverlichting door oeconomisch gas in het belang der gemeente? Middelb., 1853. 8°.
- P. Polet**, Middelburg Electrisch Verlicht. Uit officiële bronnen samengesteld. Middelb., 1889. 8°.
- C. Boudewijnse**, Eenige beschouwingen over Electrische Verlichting, naar aanleiding van de brochure van den heer P. Polet getiteld: „Middelburg Electrisch Verlicht.” Middelb., 1889. 8°.
- P. Polet**, Memorie van beantwoording aan den heer C. Boudewijnse, naar aanleiding zijner Beschouwing over de brochure „Middelburg Electrisch Verlicht.” Middelb., 1889. 8°.
- C. Boudewijnse**, Replik op de memorie van beantwoording van den heer P. Polet. Middelb., 1889. 8°.
- D. Dronkers**, De duinen van Walcheren, eene goudmijn voor de inwoners van Middelburg, Vlissingen, enz. Middelb., 1869. 8°.
- (P. Polet)**, Eene duinwaterleiding te Middelburg. Middelb., 1886. Met kaart en plaat. 8°.
- Duinwater te Middelburg**. Vlissingen, 1887. 8°.

Schuttershoven en Societeiten.

- Lijst der leden van de Groote Societeit binnen de stad Middelburg**, ten jare 1758. 1 blad, in plano.
- Leges van de Groote Societeit**, gearresteert den 21 April 1758. 1 blad, in plano.

Lyst der Heeren Leden van de Confrerie van St. Joris en Groote Societeit te Middelburg in Zeeland, volgens hun Eds. intekening, begonnen den 23 April 1758. (Middelburg), 1766. 8°.

Lyst der Heeren Leden van de Confrerie van St. Joris, te Middelburg in Zeeland, volgens de jaaren van hun Eds. aanneming, zo als dezelve waaren op den 1 February 1773. (Middelburg), 1773. 8°.

Hierachter volgen: 1°. Reglement van de Groote Societeit, gearresteert den 21 April 1758. — 2°. Ampliatie van het reglement op de Groote Societeit. — 3°. Gearresteert plan van combinatie der Groote Societeit met de Confrerie van St. Joris, beide te Middelburg.

Wet voor het Schuttershof de Edele Handboog of Confrerie van St. Sebastiaan binnen Middelburg. 1811. 8°.

De Naamlijst der leden is bijgewerkt tot 1836.

G. N. de Stoppelaar, Inventaris der archieven van de Confrerie van St. Sebastiaan, gevestigd in haren hove: de Edele Handboog te Middelburg. 1867. 8°.

G. N. de Stoppelaar, Het schuttengilde van den Edelen Handboog, Confrerie van St. Sebastiaan te Middelburg. 8°.

Wetten voor de Vaderlandsche Societeit, gevestigd binnen Middelburg in Zeeland, door de vergadering geaprobeerd en gearresteerd op den 9 Mey 1797. Middelb., 1797. 8°.

Reglement voor het Kolfgezelschap buiten de Koepoort der stad Middelburg. Middelb., 1836. 8°.

Catalogus der historische tentoonstelling gehouden ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan der sociëteit de Verenoeging te Middelburg van 12—15 Maart 1895. Middelb., 1895. 8°.

Vereenigingen.

Reglement van de Vereeniging: Saturnus, opgericht te Middelburg den 1 Juni 1860. 8°.

Reglement voor eene Vereeniging van Kiesbevoegden te Middelburg, onder de zinspreuk: Eendragt en Vrijheid, tot daarstelling der candidatuur voor de tweede kamer der Staten-Generaal, de Provinciale Staten en den Gemeenteraad. (1852). 8°.

Reglement voor de vereeniging Het Metalen Kruis, afdeling Middelburg, opgericht den 18 September 1854. Middelb., 1854. 8°.

Statuten der Vrijwillige Scherpschutters-Vereeniging te Middelburg. 1867. 8°.

A. Fokker, Losse bladen uit de geschiedenis van het Chirurgijns-gilde te Middelburg. (Overdruk). 1877. 8°.

Ter herinnering aan het 50-jarig bestaan van de Vereeniging van genees- en heekundigen in Zeeland (thans Afdeling Zeeland van de Ned. Maatsch. tot bevordering der Geneeskunst). Middelb., 1898. 8°.

Vernieuwd reglement voor het Natuurkundig Gezelschap, opgericht binnen Middelburg in Zeeland, den 29 November 1780. Middelb., 1854. 8°.

Statuten en huishoudelijk reglement van de Vereeniging Het Natuurkundig Gezelschap te Middelburg. Middelb., 1899. 8°.

Typografische vereeniging „Harmonie en Vriendschap.” Feestprogramma's en liederen. 1849—1878. 26 stn. 8°.

Geen Rozen zonder Doornen. Bijdragen vervaardigd door eenige leden der vereeniging: Harmonie en Vriendschap. Middelb., 1854. 8°.

Feestzang-bundel. Meerendeels vervaardigd door de leden der Typografische Vereeniging: „Harmonie en Vriendschap” te Middelburg. Middelb., 1864. — Idem. Tweede bundel. Middelburg, 1879. 2 stn. 8°.

Typografische vereeniging „Harmonie en Vriendschap.”
 Feestprogramma ter gelegenheid van het 40-jarig bestaan.
 1888. 8°.

Programma en liederen voor de herdenking van het 50-jarig
bestaan der Typografische Vereeniging: „Harmonie en
Vriendschap” te Middelburg, op den 15 Januari 1898. 8°.

Gedenkboekje van het 50-jarig bestaan der Typografische
Vereeniging „Harmonie en Vriendschap” te Middelburg.
 1847—1897. Middelb., 1898. 8°.

Verzameling van stukken betreffende het Departement Mid-
delburg der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen. 8°.

F. Nagtglas, Geschiedenis van het Departement Middelburg der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen van 1793—1866. Middelb., 1867.

Huishoudelijk reglement van het Departement Middelburg. 1865.

Verslagen van het Departement Middelburg, 1868—1870. 6 stn.

W. J. Zilleen, Aanspraak bij het aankondigen van het overlijden van Mr. D. A. B. van Berlekom. Middelb., 1808.

Afdruk van het diploma als eere-voorzitter van H. A. Abrahams. 1869. fol.

F. Nagtglas, Jacobus Johannes de Kanter geschetst. Middelb., 1870.

Vraagpunten te bespreken in de vergaderingen van het Departement 1865/66.

Rapport over de oprichting van een werkhuis te Middelburg. Middelb., 1865.

Plan van uitvoering van een werkhuis te Middelburg. Middelb., 1866.

Rapport over de begrafenissen te Middelburg. Middelb., 1868.

Verslagen van den toestand der hulpbank te Middelburg, over de jaren 1866, 1889, 1890 en 1893. 4 stn.

Iets over de volks-bibliotheek te Middelburg.

Catalogus der volks-bibliotheek van het Departement Middelburg. Middelb., 1868. — Idem. Middelb., 1873.

Grondbeginselen en wetten der kunst en wetenschap be-
vorderende Maatschappij V. W. Afdeeling Middelburg.
 Opgericht in het jaar 1818. (Middelb.), 1871. 8°.

Jaarverslagen van de kunst en wetenschap bevorderende
maatschappij V. W., Afdeeling Middelburg, over de jaren
 1862—1863; 1872—1873; 1878—1879, en 1880—1881.
 Middelb., 1862—1881. 4 stn. 8°.

J. C. Altorffer, Het hulkje van V. W. 1818—1843. — Bij het 25-jarig bestaan van het Middelburgsche V. W. 1843. (Twee gedichten). 8°.

J. C. Altorffer, Veertig jaren. 1818—1858. Een dichterlijke feestgave, der afdeeling Middelburg van de kunst en wetenschap bevorderende maatschappij V. W., bij haar 40-jarig bestaan, aangeboden (Overgedrukt uit de Rederijker, 1858). 8°.

J. C. Altorffer, Rede uitgesproken ter feestviering van het 50-jarig bestaan der afdeeling Middelburg van de kunst en wetenschap bevorderende maatschappij V. W. (Middelb., 1868). 8°.

Reglement voor de Vereeniging tot het regelen en bevorderen van volksvermaken te Middelburg. Middelburg, 1865. 8°.

Herinnering aan de tentoonstelling van schilderijen, teekeningen, photographiën enz. op de bovenzaal van het raadhuis te Middelburg, in October en November 1866 (door de Vereeniging: Uit het volk, voor het volk). Middelburg, 1866. 8°.

Tentoonstelling van schilderijen, teekeningen, gravuren en photographiën, op de bovenzaal van het raadhuis te Middelburg, geopend van 30 Maart tot 18 April 1868 (door de Vereeniging: Uit het volk, voor het volk). Middelb., 1868. 8°.

Vereeniging „Uit het Volk—Voor het Volk” te Middelburg. Tentoonstelling van kunst en nijverheid, met wedstrijd voor den handwerksman. 1881. Middelb., 1881. 8°.

Vereeniging „Uit het Volk—Voor het Volk” te Middelburg. Zeeuwsche tentoonstelling van nijverheid en kunst toege-

past op nijverheid, benevens wedstrijd voor den handwerksman. 1889. Middelb., 1889. 8°.

Overzicht van het door de vereeniging „Uit het volk—Voor het Volk” te Middelburg verrichte gedurende haar 25-jarig bestaan. Bijlage van het 25^e jaarverslag der vereeniging, 1889/90. 8°.

Jaarverslagen van de Vereeniging: „Uit het Volk—Voor het Volk” te Middelburg. 1886—1901. 10 stn. 8°.

Stukken betreffende de Vereeniging voor volksvermaken:
Uit het volk, voor het volk. 8°.
Circulaires, programma's enz.

Statuten der Vereeniging tot bevordering van het vreemdelingenverkeer in Walcheren, te Middelburg. Goedgekeurd bij Kon. besluit van 10 Augustus 1892 no. 26. 8°.

Verslag der Vereeniging tot bevordering van het vreemdelingenverkeer in Walcheren te Middelburg over het jaar 1897. 8°.

Vereeniging tot bevordering van het vreemdelingenverkeer in Walcheren te Middelburg. Overzicht van haar 10-jarig bestaan. 1902. 8°.

Kunsten en Wetenschappen; Verzameling voor
Geschiedenis en Kunst.

J. C. Altorffer, Over de invoering der boekdrukkunst te Middelburg. Middelb., 1878. 8°.

N. C. Lambrechtsen van Ritthem, Beknopte geschiedenis van de Middelburgsche Rethorijkkamer Het Bloemken Jesse. (Overdruk). 8°.

Den Boom der Schriftueren van VI Personagien ghespeelt tot Middelburgh in Zeelant, den eersten Augusto in

't jaer 1539. Op nieuw uitgegeven met een ophelderende woordenlijst door G. D. J. Schotel. Utrecht, 1870. 8°.

A. Roggeveen, 't Nederlandsche treur-spel, synde de Verkrachte Belgica, vertoonende d'onheylen daer in voorgevallen, 't sedert den 25 October 1555 tot den 10 July 1584. Verthoont op 't Edel Reden-Hof binnen Middelburgh, door het Broederschap van de Edele Bloeme Jesse, onder het woort In Minne Groeyende. Middelburgh. z. j. (1669). 8°.

Nieuw-Jaers Gift aen Mittels Reden-hof, op de geestige vragen van Pallas, voorgesteld door de redenaers en liefhebbers van de Spruyte Jesse; onder 't woord in Minnen Groeyende; beantwoort binnen Middelburg in Zeeland, den 1 Jan. 1680. Middelb., 1680. 8°.

P. Borellus, De vero telescopii inventore, cum brevi omnium conspiciliorum historia. Hagae Comitum, 1655. 4°.

J. de Kanter Ph.z. en J. ab Utrecht Dresselhuis, Oorspronkelijke stukken betreffende de uitvinding der verrekijkers binnen de stad Middelburg, als eene latere bijlage tot het werk De Provincie Zeeland, in 1828 uitgegeven. Middelb., 1835. 8°.

Uitvinding der Verrekijkers door Zacharias Jansen te Middelburg. (Overgedrukt uit de Kronijk van het Historisch Genootschap te Utrecht. 1851). 8°.

P. Harting, De twee gewigtigste Nederlandsche uitvindingen op natuurkundig gebied. (Overgedrukt uit het Album der Natuur, 1859). 8°.

P. Harting, Oude optische werktuigen, toegeschreven aan Zacharias Janssen en eene beroemde lens van Christiaan Huygens teruggevonden. (Overgedrukt uit het Album der Natuur). 8°.

J. G. Frederiks, Johan Lipperhey van Wesel, burger van

Middelburg en uitvinder der verrekijkers. (Overgedrukt uit *De Tijdspiegel*, 1885). 8°.

H. Japikse, Het aandeel van Zacharias Janse in de uitvinding der verrekijkers. Uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen. Middelb., 1890. 8°.

C. de Waard Jr., De uitvinding der verrekijkers. Eene bijdrage tot de beschavingsgeschiedenis. Uitgegeven met steun van het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen. 's-Gravenh., 1906. 8°.

A. Favaro, La invenzione del telescopio secondo gli ultimi studi. (Atti del Reale Istituto Veneto di Scienze, Lettere ed Arti. Anno accademico 1906—1907. Tomo LXVI). Venezia, 1907. 8°.

Statuten van de Vereeniging: „Voor de Kunst” te Middelburg. 1904. 8°.

H. J. Krom, Kort ontwerp eener beschrijving van het Planetarium, staande in het Museum Medioburgense. Middelb., 1791. 8°.

F. Nagtglas, Catalogus der oud- en zeldzaamheden, schilderijen, teekeningen en portretten in het kabinet van het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen. Middelb., 1869. 8°.

Naamlijst van geschiedkundige en ethnographische voorwerpen toebehoorende aan het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, bewerkt door J. C. de Man, J. A. Frederiks en F. Nagtglas. 8°.

Catalogus van schilderijen en portretten toebehoorende aan het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, bewerkt door W. D. Luteijn, 8°.

Naamlijst van fossilia, en in of nabij den grond, meestal

in Zeeland, gevonden voorwerpen, geplaatst in de zoogenaamde Steenen Kamer van het Zeeuwsch Genootschap, bewerkt door J. C. de Man en J. A. Frederiks. 8°.

Naamlijst van voorwerpen van zoölogischen aard, alsmede van anthropologische en pathologische voorwerpen, toebehoorende aan het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, door J. C. de Man. Middelb., 1869. 8°.

Naamlijst van de vogels uitmakende de verzameling van het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, door L. J. de Marrée. Middelb., 1869. 8°.

Naamlijst van in Zeeland verzamelde Coleoptera en Lepidoptera, bewaard in het kabinet van het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, door P. de Bruyne. Middelb., 1869. 8°.

Catalogus der Conchyliën, toebehoorende aan het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, door Y. Keijzer. Middelb., 1869. 8°.

Naamlijst der mineraliën en van eene geologische suite in het Kabinet van het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, door A. A. Fokker en F. Seelheim. Middelb., 1869. 8°.

Catalogus der penningen en munten in Kabinet van het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, door A. H. G. Fokker. Middelb., 1869. 8°.

Verslagen van het verhandelde in de algemeene vergaderingen van het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen van 1869—1884. 3 deelen. 8°.

Hierin de vervolgen van de bovenstaande naamlijsten en catalogi.

NB. Voor de catalogi der boek-, kaart- en plaatverzamelingen van het Zeeuwsch Genootschap zie men boven deel I bladz. 84.

Catalogus der numismatische verzameling van het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, bewerkt door M. G. A. de Man. Middelb., 1907. 8°.

C. A. Rethaan Macaré, Inventaris van voorwerpen betreffende de geschiedenis en oudheidkunde, aanwezig in de oudheidskamer ten raadhuis van Middelburg. (Overgedrukt uit de Kronijk van het Hist. Genootsch. te Utrecht). Utrecht, 1855. 8°.

G. N. de Stoppelaar, Catalogus der oud- en zeldzaamheden, schilderijen, teekeningen en portretten, aanwezig in de oudheidskamer ten raadhuis van Middelburg Middelb., 1870. 8°.

G. N. de Stoppelaar, Catalogus der oud- en zeldzaamheden enz. Tweede, vermeerderde uitgaaf. Middelb., 1876. 8°.
Voorin beschrijving van het stadhuis te Middelburg.

G. N. de Stoppelaar, Catalogus der oud- en zeldzaamheden enz. Derde, vermeerderde uitgaaf. Middelb., 1887. 8°.

Vervolg op den Catalogus der Oudheidkundige verzameling ten stadhuise van Middelburg. Aanvulling van de derde uitgaaf 1887. 8°.

Vereeniging tot het oprichten en in stand houden van eene Zeeuwsche openbare verzameling van hedendaagsche kunst, genaamd „Kunstmuseum te Middelburg.” Opgericht den 15 December 1886, geopend den 8 April 1887. 8°.

Eerste jaarverslag van de Vereeniging het Kunstmuseum te Middelburg, uitgebracht in de vergadering van den 30 Mei 1888. 8°.

J. A. Frederiks, De oude kunst in het Kunstmuseum te Middelburg. (Overgedrukt uit de Middelburgsche Courant). 8°.

Handel en Nijverheid.

Marie de Man, De Middelburgsche gilden in 1781. (Overdruk). 8°.

T. Speleveld, Over de opslkking der Middelburgsche haven.
Met kaartje. (Nieuwe verhandelingen van het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen. Deel II). Middelb., 1808. 8°.

J. P. Bourjé, De opening van Middelburgs nieuwe haven, den 9 van Oogstmaand 1817. Met eene afbeelding van den gedenkpenning. Middelb., 1817. 8°.

A. I. Snouck Hurgronje, Godsdienstige opwekking aan de Nederd. Herv. Gemeente te Middelburg, bij het openen der nieuwe haven op den 9 Augustus 1817. Middelb., 1817. 8°.

A. Willeboordse, Vreugdebazuin, geblazen bij het finaal openen van de derde nieuwe haven der stad Middelburg, op den 9 Augustus 1817. Middelb., 1817. In plano.

H. Krayesteyn, Mercur en Ceres, bij het openen der nieuwe haven van Middelburg. Zinnebeeldige voorstelling, met zang. Middelb., 1817. 8°.

C. Schutters, Vreugdezang bij de opening der Nieuwe Middelburgsche haven, op den 9 van Oogstmaand 1817. Middelb., (1817). 8°.

Iets over de havenwerken der stad Middelburg. (Uit de Middelb. Courant, 1819, no. 109).

Over de plechtigheid van het leggen van den eersten steen voor de Gedenknaald op de punt van de Dwars- en Rouaansche kade, 24 Aug. 1819. (Uit de Middelb. Courant, 1819, no. 102).

A. Caland, Memorie betreffende den verachterden toestand der tegenwoordige Middelburgsche haven, en advis om die haven ook voor de grootste zeeschepen bevaarbaar te maken en met geringe kosten bevaarbaar te houden. Middelb., 1857. 8°.

(J. J. van Uije), Advies aan den Gemeenteraad te Middelburg, om aan te besteden het uitdiepen van het havenkanaal, het herstellen van derzelver leidijken, met het onderhoud dier werken gedurende tien jaren. 1857. 8°.

D. Dronkers, Een woord aan mijne medeburgers, bij het lezen van de Memorie betreffende den verachterden toestand der Middelburgsche haven enz. door den heer A. Caland, en het Advies van den heer J. J. van Uije aan den gemeenteraad te Middelburg over het zelfde onderwerp. Middelb., 1857. 8°.

De Middelburgsche haven. (Middelb., 1857). 8°.

A. Caland, Nadere beschouwingen over het herstel en de verbetering der Middelburgsche haven. Middelb., 1858. 8°.

J. van den Broecke, Verhandeling over de Wisselbank der stad Middelburg, en de middelen ter spoedige herstelling van dezelve in haare vorige werkzaamheden. Middelb., 1800. 8°.

Rapporten der Gecommitteerden van saldohouders in de Wisselbank, uitgebracht 17 Augustus 1795, 18 Augustus 1796, 8 Januari 1798, 14 Januari 1799 en 6 Januari 1800. 5 stn. 1 bnd. fol.

Ordonnantie op de Wisselbank binnen de stad Middelburg in Zeeland, gearr. den 11 Nov. 1802. Middelb., 1803. 4°.

Ampliatie van de ordonnantie op de Wisselbank binnen Middelburg, 30 December 1805. 4°.

Regulement van de Commerce Compagnie der stad Middelburg in Zeeland. (1721). fol.

Verordeningen rakende het beheer der Commerce-Compagnie. Middelb., z. j. fol.

Korte inhoud van het Reglement der Commerce-Compagnie, gearresteerd 24 Maart 1721. — Extract uit het verbaal van de vergadering van Commissarissen en Hoofd-Participanten v. d. 8 Maart 1842. — Idem, v. d. 11 Mei 1847. — Idem v. d. 8 Mei 1849.

Reglement op het beheer der Commerce-Compagnie te Middelburg. 1869. (Met de veranderingen. 1873). 8°.

A list of the names of all such proprietors of the Bank of England, who are qualified to vote at the ensuing election, to be made Governor and Deputy-Governor, on Tuesday the 7th April; and of Directors, on Wednesday the 8th of April. Together with an abstract of the by-laws concerning elections etc. Londen, 1767. fol.

Op deze lijst komen verscheiden namen van Zeeuwen voor.

Pleyt-memorïe in de zaak van 't (met slaven bevrachte) schip Middelburgs Welvaren. Middelburg, (1751). 4°.

Middelburgsche Wagt-Almanach op het jaar 1800, voorzien met alle de Zeeuwsche Jaar-, Paarden-, Beesten- en Leer-markten, door D. J. van Dam. Middelb., H. Snel. 8°.

P. Pous, Onderzoek naar de geschiktheid der stad Middelburg tot den handel op en van de Oost-Indiën, en of het belang der Bataafsche Republic medebrengt, dat een gedeelte derzelve aldaar gevestigd blijve. Middelb., 1802. 8°.

Rapport van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Middelburg, op de Missive van den Staatsraad Directeur Generaal van het Departement van Koophandel en Kolonien, de dato 31 December 1816, relatief het drijven van den Chinaschen theehandel. 8°.

(P. Pous), Bedenkingen van directeuren der Chinasche expeditien te Middelburg, tegens den voortduur eener onbepaalde aanvoer van thee in Nederland. (Middelb., 1821). 8°.

Plan tot oprigting van een handel-fonds te Middelburg. Middelburg, 1849. 8°.

Ontwerp statuten eener naamlooze vennootschap, tot oprigting eener verzekering-maatschappij tegen zeegevaar, gevestigd te Middelburg (door A. H. G. Fokker). 1857. 8°.

De Koffij-veilingen der Nederlandsche Handel-Maatschappij, inzonderheid in betrekking tot Middelburg. .Open brief aan de leden der tweede kamer van de Staten-Generaal. Middelb., 1858. 8°.

F. Nagtglas, Jan de Munck, stads-architect te Middelburg. (Toevoegsel tot het Zeeuwsch Jaarboekje en Middelburgsche Naamwijzer. 1865). 8°.

Dienstregeling (Eerste officiële) op de spoorlijn Roosendaal—Middelburg. Aanvangende den 1sten Maart 1872. 8°.

J. C. Altorffer, Het Prins-Hendrik-Dok te Middelburg. (Overgedrukt uit het Zeeuwsch Jaarboekje en Middelburgsche Naamwijzer 1876). Middelb., 1876. 8°.

Plan van intekening voor een fonds tot oprigting en voortzetting van fabryken en manufactuuren binnen deeze stad Middelburg in Zeeland. Middelb., P. Gillissen. Z. j. 8°.

(H. den Bouwmeester), Aan heeren leden van den Gemeenteraad en den Kamer van Koophandel en Fabrieken te Middelburg. (Middelb., 1857). 8°.

J. J. de Kanter, Beschouwingen naar aanleiding van het adres van den heer H. den Bouwmeester, aan de leden van den Gemeenteraad en de Kamer van Koophandel, betreffende zijn verzoek om als makelaar te worden aangesteld. Middelb., 1857. 8°.

W. C. Borsius, Opmerkingen omtrent de beschouwingen van den heer J. J. de Kanter nopens de makelaardij-questie. Middelb., 1857. 8°.

Verslagen der Kamer van Koophandel en Fabrieken omtrent

den staat van handel, nijverheid en scheepvaart in de gemeente Middelburg, over 1873 en volgende jaren. 8°.

Statuten der Middelburgsche stoompellerij en meelfabriek, opgericht den 15 November 1856. 8°.

Beschouwingen naar aanleiding der circulaire van den Raad van bestuur van de Middelburgsche stoompellerij en meelfabriek, de dato 31 Mei 1863. Middelb., 1863. 8°.

Statuten van de Middelburgsche vlaserij, opgericht te Middelburg, den 1 Mei 1865. Middelb., 1865. 8°.

A. de Zeeuw, Open brief aan heeren aandeelhouders der gemeenschappelijke slachterij. Middelb., (1869). 8°.

Catalogus van de tentoonstelling van voorwerpen van nijverheid, gehouden te Middelburg van 2 tot 14 Augustus 1858, door het Departement der Maatsch. tot bevordering van Nijverheid. 3° druk. Middelb., 1858. 8°.

Verslag van de Commissie voor de tentoonstelling van voorwerpen van nijverheid, gehouden te Middelburg, van 2 tot 14 Augustus 1858, uitgebragt in de vergadering van het departement Middelburg der Ned. Maatsch. tot bevordering van Nijverheid. Middelb., 1858. 8°.

Stukken betreffende het Landhuishoudkundig congres te Middelburg in 1862. 8°.

Programma's. Toespraak aan de leden. Bezoek der leden aan den Wilhelminapolder. Berichten over den toestand van de veldgewassen enz. in Juni 1862. Naamlijst van boeken over landbouw en aanverwante vakken. Menu van het feestmaal enz.

Stukken betreffende het Nijverheidscongres te Middelburg in 1864. 8°.

. Programma's, menu's enz.

Catalogus der tentoonstelling van Zeeuwsche oud- en merk-

waardigheden, in de Provincie Zeeland of elders voorhanden.
2° druk. Middelburg, 1870. 8°.

Stukken betreffende de tentoonstelling van Zeeuwsche oud-
en merkwaardigheden te Middelburg in 1870.

Programma, Circulaires enz.

Catalogus der tentoonstelling van gastoestellen voor ver-
warming en drijfkracht te Middelburg, Januari 1884.
Middelb., 1884. 8°.

J. A. Frederiks, Eene belangrijke tentoonstelling (van
toestellen en inrichtingen tot verwarming met gas, benevens
van werktuigen die door gas worden gedreven, zoogenaamde
gasmotoren). (Overgedrukt uit de Middelb. Courant). 8°.

Zeeuwsche tentoonstelling van nijverheid en van kunst
toegepast op nijverheid, benevens wedstrijd voor den hand-
werksman. Middelb., 1889. 8°.

Catalogus der tentoonstelling van toestellen voor de duin-
waterleiding te Middelburg in 1892. Middelburg, 1892. 8°.

Geïllustreerde Catalogus van de tentoonstelling van oude
koperwerken (dinanderies enz.), Middelburg, 1904. Mid-
delburg, J. C. & W. Altorffer. 8°.

Jos. Destrée, Het oude koperwerk op de tentoonstelling
te Dinant en te Middelburg. (In Onze Kunst, IV° Jaar-
gang 1905). Antwerpen en Amsterdam, 1905. Met 71
afbeeldingen in en buiten den tekst. 4°.

Instellingen van liefdadigheid enz.

De Archieven, berustende onder het bestuur der Gods-
huizen te Middelburg. Inventaris van de oude archieven
1843—1812, door C. de Waard. Middelb., 1907. 4°.

Verordening op de inrigting en het bestuur der Godshuizen.
Middelburg, 1855. 8°.

Gewisselde stukken tusschen den Gemeenteraad en het Bestuur der Godshuizen betreffende de Gasthuisquaestie. (Overgedrukt uit de Handelingen van den Gemeenteraad van Middelburg). Middelb., 1906. 8°.

L. Schorer, Morgen en avondgebeden ten dienst en nut van het Oud en Nieuw Weeshuis der Stad Middelburg. Middelb., 1737. 4°.

P. F. Loysen, Afscheidsaanspraak aan de kinderen in het Armweeshuis te Middelburg, met heilwensch, ook over de onderscheidene betrekkingen der directie van hetzelfde enz. uitgesproken den 15 Mei 1803. Middelb., 1803. 8°.

Verbaal van de inwijding van het Armweeshuis op de Heeren-gracht te Middelburg, 24 Oct. 1859. 4°.

W. J. Zip, Het Armweeshuis te Middelburg, sedert de stichting in de Noordstraat tot de tijdelijke sluiting op het Noordpoortplein, 1572—1812. Geschiedkundige aantekeningen. Middelb., 1861. 8°.

N. Bollaert, Annotatien van meest alles dat is voorgevallen en verrigt aan en in het Borger-Weeshuis, van de stigting anno 1720 tot op heden. Nevens de stigting van een Apotheek in den jare 1749, en verdere resolutien, apostillen en extracten van anno 1717 tot op heden. 1792. Hs. Met teekening in kleuren. 4°.

A. 's Gravezande, Vredegroet ter inwijding van het nieuw gebouwde armziekenhuis, op de Heeregragt te Middelburg enz. Met geschiedkundige aantekeningen, meest uit oude en noch ongedrukte bescheiden opgehelderd. Middelb., 1785. 8°.

H. Bekker, Rede bij de inwijding van het nieuw gebouwde Gasthuis te Middelburg. Middelb., 1866. Met plaat. 8°.

Inrichting voor het armbestuur binnen Middelburg in Zeeland; mitsgaders instructien voor de onderscheidene Com-

missien uit dezelve; huishoudelijk reglement naar welke de Eerwaarde Broederen gehouden zyn zich te reguleeren. Middelb., J. J. van de Sande en S. van Benthem. Z.j. (1805). 8°.

S. Sr. Coronel, Middelburg voorheen en thans. Bijdrage tot de kennis van den voormaligen en tegenwoordigen toestand van het armwezen aldaar. Middelburg, 1859. 8°.

Vijfde verslag der Vereeniging tot bevordering van ambachten en handwerken onder de Israëlieten te Middelburg. (Dienstjaar 1851). 8°.

Statuten der Vereeniging tot het bezoeken der armen te Middelburg. Herdrukt Januarij 1879. — Idem. Herzien 1881. 2 stn. 8°.

Naamlijsten van de leden der Vereeniging tot het bezoeken der armen te Middelburg, 1860—1880. 9 stn. 8°.

Verslagen der Vereeniging tot het bezoeken der armen te Middelburg. Middelb., 1857—1906. 10 stn. 8°.

Aanspraak van den voorzitter der Vereeniging tot het bezoeken der armen te Middelburg, ter opening van de vijftiende algemeene vergadering op den 21 October 1858. 8°.

Aan de Wijkbezoekers der „Vereeniging tot het bezoeken der armen.” 1879. 8°.

Reglement op de uitreiking van buitengewone bedeeling aan de armen op nieuwjaarsdag (door de Vereeniging tot het bezoeken der armen te Middelburg). 1856. 8°.

Reglement voor de verdeeling der soepkaarten, die ter beschikking worden gesteld van de Vereeniging tot het bezoeken der armen. 1856. 8°.

A. M. Cramer, De vraag: Moet de werkinrigting te Middel-

burg nog verder blijven bestaan? tevens met betrekking op het meer of minder wenschelijke van werkinrigtingen in het algemeen, beantwoord. (Overdruk). Middelb., 1857. 8°.

Rapport over de oprichting van een werkhuis te Middelburg. (Gedrukt volgens besluit der vergadering van het Departement Middelburg der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen). Middelb., 1865. 8°.

Wederlegging der gemaakte bedenkingen tegen de oprichting van een werkhuis te Middelburg. Middelb., 1866. 8°.

Plan van uitvoering van een werkhuis te Middelburg. Middelb., 1866. 8°.

De Spaarbank van het Departement Middelburg der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen gedurende haar 50-jarig bestaan (1819—1869) in statistieke opgaven geschetst. Middelb., 1869. 4°.

Reglement eener spaarkas voor handswerkslieden en minvermogenenden, opgericht door de Vereening tot het bezoeken der armen te Middelburg, benevens eenige toelichtende aanmerkingen nopens den aard en het doel dezer spaarkas. Middelb., 1852. 8°.

Aanteekening-boekje der Spaarkas van werklieden binnen Middelburg. 8°.

Ordonnantie op het erigeren van een Huys van Leeninghe binnen Middelburg, in Zeelandt. Middelb., 1686. 4°.

Loterye by de heeren Burgemeesteren, Schepenen en Raden der Stadt Middelburgh aengesteld tot beneficie van de Banck van Leeninge. Middelb., 1677. 4°.

G. A. Fokker, De Lombard en de Bank van Leening te Middelburg. (Overgedrukt uit: Archief III, uitgeg. door het Zeeuwsch Genootsch. der Wetenschappen). Middelb., 1872. 8°.

Waarschouwinge tegen het beleenen van goederen door anderen dan den huurder der Geoctroyeerde Leenbank, 8 January 1757. fol.

Jaarverslagen van de Vereeniging „Ons Huis” te Middelburg, 1894/95—1905/06. 12 stn. 8°.

P. J. de Kruijter, De werkverschaffing te Middelburg. (Overdruk). 1894. 8°.

P. Pous, Plan eener inrichting tot goedkoope voeding van behoeftigen binnen Middelburg. Middelb., z. j. 8°.

Verslagen van de Vereeniging Kindervoeding te Middelburg, 1895/96—1904/05. 10 stn. 8°.

D. Bimmel en C. J. Biemens, Arm Middelburg. Hoe het woont! Hoe het leeft! Met teekeningen van Mej. A. O. Middelburg, 1904. 8°.

D. Bimmel en C. J. Biemens, Arm Middelburg enz. Tweede vermeerderde druk. Middelburg, 1904. 8°.

A. de Troye, Arm Middelburg, hoe het woont, hoe het leeft. Door een anderen bril bekeken dan die van den Bestuurdersbond. Middelb., 1904. 8°.

Onderwijs.

Verzameling van inwijdingsredevoeringen, uitgesproken aan de Illustre School te Middelburg:

Joannis Aalstii Oratio inaug. de vita actiosa et sapientiae studiis, dicta publice in templo novo A. D. 10 Septemb. 1709, cum professionem philosophiae in Illustri Medioburgensi Athenaeo auspicaretur. Mediob. Zelandorum, 1709. 4°.

Joannis Biermanni Sermo primordialis de regno servatoris glorioso, recitatus in templo novo A. D. 19. Novemb. 1710, cum sanctissimae theologiae professionem in Illustri Medioburgensi Athenaeo exordiretur. Mediob. Zel., 1710. 4°.

Alberti Voget Oratio de natatilibus ad aram Jehovach non factis: splendidae audientium celebritati recitata, cum in Illustri Mattiacorum Museo professionis theologiae exordium induceret. Mediob. Zel., 1723. 4°.

Albertus Voget, Leeraar in de Kerk en Illustre School te Middelburg, den Lezer Saligheid! enz. (Aankondiging van Voget, dat hij in de Gehoorplaats der Illustre School te Middelburg om de 14 dagen ook Nederduitsche lessen zal geven over gewijde en godgeleerde stoffen). Middelb., L. Bakker. 1722. fol.

Dionysii van de Wynperse Carmen heroicum quo laudem Medioburgi, Zelandiae metropolis, publice in Athenaeo Messopolitano celebravit, Anno 1740, postrid. Id. Sept. (Vervaardigd op den leeftijd van 16 jaar binnen den tijd van veertien dagen). Mediob., 1740. 4°.

Adriani Kluit Oratio inauguralis pro Imperatore Juliano Apostata, habita Medioburgi in Ill. Gymnasii auditorio publico, quum lectoris eloquentiae et literarum Graecarum, nec non scholarum rectoris munus sollemniter auspicaretur. D. XVII. Kal. Dec. A. Ae. V. 1769. Mediob., 1769. 4°.

G. de Wind Oratio inauguralis de sapientia divina in admirabili corporis humani fabrica quam maxime elucente, habita Medioburgi in Ill. Gymnasii Auditorio publico, quum Lectoris Anatomes, Chirurgiae et Artes obstetricandi munus sollemniter auspicaretur A. D. 26 Februari 1772. Medioburgi, 1772. 4°.

A. Kluit en G. de Wind, Inwijngs Redevoeringen, tot lof van Keizer Julian den Afvalligen, en over de Goddelijke Wijshheid, die in het verwonderlijke kunstgewrocht des menschelijken lichaams doorstraalt. Uit het Latijn vertaald. Middelburg, 1772. 8°.

H. J. Krom, Inwijngs Redevoering, over den waren en den ingebeelden vooropod der Christen Kerke, voornamelijk uit de Kerkelijke Geschiedenis beschouwd. In het openbaar uitgesproken den 22 Maart 1775, wanneer hij, in de Illustre School, te Middelburg, het ambt van Hoog-leeraar der Kerkelijke Geschiedenis plegtig aanvaardde. Uit het Latijn vertaald door A. van Solingen. Middelb., 1776. 8°.

Adriani Kluit Oratio inauguralis, de superstitiosissimo juxta atque perniciosissimo in templis et urbibus sepiundo ritu. Dicta publice A. D. VII. Kal. Octobr. 1776, quum in Illustri Medioburgensium Athenaeo eloquentiae et linguae Graecae professionem rite capesseret. Mediob., 1776. 4°.

Adr. Kluit, Inwijngsrede over den bijgeloovigen oorsprong en schadelijke gevolgen van 't begraven in kerken en steden. Uitgesproken den 25 Sept. 1776 bij de plechtige aanvaarding van zijnen post als hoogleeraar in de welgsprekendheid en Grieksche taal in de Doorluchtige Schole te Middelburg. Uit het Latijn. Middelb., 1777. 8°.

Gerardi de Wind Oratio inauguralis de praeclaris Zelandorum meritis in Republicam-Litterariam dicta publice D. IV. Kal. Augusti A. Ae. V. 1778, quum in Illustri Medioburgensium Athenaeo anatomiae, chirurgiae et artis obstetricandi professionem sollemniter auspicaretur. Mediob., 1778. 4°.

Andr. Andriessen, Inwijngs-rede by de plechtige aanvaarding van zynen post als Hoogleeraar in de Heilige Godsgeleerdheid in de Doorluchtige Schole te Middelburg. Uit het Latyn vertaald door J. W. de Bruyn. Middelb., 1778. 8°.

Jonae Guilielmi Te Water Oratio de praestantia et dignitate Historiae Batavae, publice habita, die 15 Martii A. V. Ae. 1780, cum Philosophiae et Historiae Patriae docendae provinciam, in Illustri Medioburgensium Athenaeo, solemniter auspicaretur. Medioburgi, 1780. 4°.

J. P. Fokker, Oratio inauguralis, de immortalitatis spe, in disciplinam morali non tantum necessaria, dicta publice ad diem 25 Junii A. Ae. V. 1788, quum Mathesin, Physicen et Astronomiam, publice praelegendi munus in Illustri Medioburgensium Athenaeo, solemniter auspicaretur. Medioburgi, 1788. 4°.

J. P. Fokker, Inwijngsredevoering, waarin wordt aangewezen, dat de nuttigheid van de onsterfelykheid der ziele zich niet slegts bepaalt tot de zedekunde; uitgesproken den 25 Juny 1783, wanneer hij in het Athenaeum Illustre te Middelburg het ambt van lector in de wis-, natuur en starrekunde plegtig aanvaardde. Uit het Latyn vertaald door J. H. Krom. Middelb., J. Abrahams. 1784. 8°.

Guilielmi Kist Oratio de barbariae tenebris per Graecos Romanosque scriptores feliciter depulsis. Publice habita Medioburgi. A. D. 5 Septembris 1787 in Ill. Athenaei auditorio publico, quum historiarum munus sollempni ritu auspicaretur. Mediob., 1787. 4°.

C. H. D. Ballot, Redevoering over de beoeffening der natuurkunde, als voor eenen godvruchtigen Christen, ook volgens de Heilige Schrift, zeer betaamelijk en nuttig zijnde. Uitgesproken te Middelburg 1789 bij het plegtig aanvaarden van het hoogleeraar-ambt in de wijsbegeerte, en bijzonder in de proef-ondervindelijke natuurkunde. Uit het Latijn vertaald door J. S. S. Ballot Jr. Middelb., 1790. 8°.

Adriani van Solingen Oratio inauguralis: de praestantia recentiorum in arte obstetricia progressuum. Publice dicta Medioburgi die 16 Septembris 1792 in Illustris Athenaei auditorio: quum artem obstetriciam publice praelegendi munus sollempni ritu auspicaretur. Additae sunt adnotationes aliquot, quibus elementa recentiorum demonstrantur. Medioburgi, 1792. 8°.

A. van Solingen, Inwydings-redevoering: over de verplichtingen des verloskundigen in het bestuur der hartstochten by de geboorte van den mensch: in het openbaar uitgesproken op den 7 van Bloemaand 1801 by gelegenheid der plechtige aanvaarding van het Hoogleeraarsambt in de Verloskunde by de Illustre School te Middelburg in Zeeland. Middelb., 1801. 8°.

Uitnoodiging tot bijwoning der Inwydings-redevoering van A. van Solingen op 7 Mei 1801. Middelburg. In plano.

Naamregister der boeken, vereert aan de Chirurgyens Ontleed-Kamer der stad Middelburg. Middelb., 1746. 4°.

J. C. de Man, De Geneeskundige School te Middelburg, hare lectoren en leerlingen, 1825—1866. Middelburg, 1902—1904. 2 dln. 8°.

Zie verder omtrent deze school de afd. Geneeskunde in deel V van dezen catalogus.

F. Th. Reitz, Oratio de Gymnasio Medioburgensi: die 18 Septembris 1758 habita in Auditorio publico. (Met geschreven aantekeningen van M. F. Lantsheer). Medioburgi, 1758. 4°.

Wetten en orden omtrent de Latijnsche scholen te Middelburg, gearresteerd door heeren Curatoren, den 12 Febr. 1771. Middelb., 1771. 4°.

E. Epkema, D. M. viri spectatissimi Jani Adriani Modera. 1827. 8°.

G. A. Schneither, Prolusio scholastica, habita die 3 Oct. 1832, in memoriam viri doctissimi Econis Epkema, Gymn. Mediob. Rectoris emeriti, defuncti die 1 Febr. 1832, a. aet. 73. Mediob., 1832. 8°.

J. G. Vogler, Geschiedenis van het Middelburgsch Gymnasium, van 1865—1894. (Overgedrukt uit: Archief VII° deel, 2° en 4° stuk; uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen). Middelb., 1894. Met plaat. 8°.

J. G. Vogler, De leerlingen van het Middelburgsch Gymnasium van 1629 tot 1905. (In Archief, uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen. 1906). Middelb., 1906. 8°.

Verslag omtrent den toestand van het Gymnasium te Middelburg over de jaren 1889—1906. 11 stn. 8°.

L. Bomme, Redenvoering ter inwyng van het Teeken-collegie tot voortzetting van de schilder-, beelthouw- en bouwkunde, binnen de stad Middelburg opgericht, by deszelfs eerste aanvangneeming op den 2 November 1778. Middelb., (1778). 8°.

(Chr. Herklots); Redevoering by gelegenheid van de 25^e algemeene vergadering met honoraire leden en uitdeeling der eereprijzen van het Teeken-Academie der stad Middelburg. Middelburg, 1803. 8°.

P. Herklots, Redevoering ter gelegenheid van de uitdeeling der prijzen in de 50^e algemeene vergadering van dirigerende en honoraire leden der Teeken-Akademie te Middelburg. Middelb., 1829. 8°.

Verslagen omtrent den toestand van het middelbaar onderwijs in de gemeente Middelburg, 1897—1905. 8 stn. 8°.

Programma's van het onderwijs gegeven aan de Rijks Hoogere Burgerschool te Middelburg, 1892/93—1906/07. 8 stn. 8°.

H. van Hall, De Kruidtuin van 's Rijks Hoogere Burgerschool te Middelburg. Systematische lijst van planten met verklaring en vertaling, alsmede opgave van hare Nederlandsche namen. Middelb., 1874. 8°.

Almanak van de Rijks Hoogere Burgerschool te Middelburg. 1871. Middelburg, J. C. en W. Altorffer. 1871. 8°.

Verordening op de Burgeravondschool te Middelburg. Vastgesteld den 11 Juli 1891. 8°.

Statuten der Vereeniging tot oprigting en instandhouding van „de Ambachtsschool” te Middelburg, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 26 Maart 1881. 8°.

Statuten der vereeniging „de Ambachtsschool” te Middelburg, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 4 November 1884 No. 50 en gewijzigd bij Kon. besluiten van 3 Mei 1895 No. 38, 7 Mei 1901 No. 77 en 15 Maart 1904 No. 29. 8°.

Verslagen der Vereeniging „De Ambachtsschool” te Middelburg over 1893—1905. 10 stn. 8°.

Reglement van het Instituut, onder de zinspreuk Chesed Negnurim, ter onderwijzing van de Israelitische jeugd, te Middelburg. Middelb., 1819. 8°.

E. J. W. Koch, Een schoone feestdag. (Overgedrukt uit de Hervorming). 1881. 8°.

L. de Man, Afscheidswoord gesproken bij gelegenheid der prijsuitdeeling aan de kinderen van school C. Middelb., 1888. 8°.

Verslagen van de Plaatselijke Commissie van Toezicht op het Lager Onderwijs te Middelburg over 1880 en volgende jaren. 8°.

Kerkelijke zaken.

R. Fruin, Het archief der O. L. V. Abdij te Middelburg. 's-Gravenh., 1901. gr. 8°.

R. Fruin, Vier nog onuitgegeven oorkonden uit de XIIe eeuw betreffende de Middelburgsche abdij. (Afgedrukt uit de „Bijdragen voor de geschiedenis van het Bisdom van Haarlem.”) 1901. 8°.

R. Fruin, Mededeelingen uit het archief der Middelburgsche abdij. (In Archief, uitgeg. door het Zeeuwsch Genootschap Deel VIII. Middelb., 1897—1902). 8°.

Brief van Ghislain Scryvers, griffier aan het Hof van Utrecht, aan Roeland de Pottere, pensionaris van Prelaat en Edelen van Zeeland. Uitgegeven door R. Fruin. (Afgedrukt uit de „Bijdragen voor de geschiedenis van het Bisdom van Haarlem.”) 8°.

Servitia, tienden en exemtiegelden, opgebracht door de O. L. Vrouwen-Abdij te Middelburg, medegedeeld door R. Fruin. (Overgedrukt uit de Bijdragen en Mededeelingen van het Hist. Gen.; gevestigd te Utrecht. Deel XXII). 8°.

Historie ende mirakelen van de Alderheyligste Hostie, in het jaar 1374 tot Middelburg in Zeeland in zienlyk vleesch veranderd, van daer naer Keulen, ende van Keulen naer Loven overgebracht, alwaer zy in de Kerk der EE. PP. Augustynen tot grooten troost der Geloovige bewaerd wierd, en nu in S. Jacobs Kerk verplaetst. Nieuwen druk en verbeterd. Loven, (1804). 8°.

H. Q. Janssen, De stichting eener vicarie op S. Cornelis-altaar in de Westmonsterkerk te Middelburg in 1496. (Overgedrukt uit N. Archief v. Kerk. Gesch. Deel II).

G. J. Vos Az., En de Heer zag Petrus aan. Gedachtenisrede van de 300-jarige stichting der Nederduitsche Hervormde Gemeente te Middelburg, in verband met de verlossing der stad in 1574. Middelb., 1874. 8°.

H. M. Kesteloo, De kerkelijke rekeningen van Middelburg van 1613—1672. (Uit Archief. Vroegere en latere mededeelingen enz., uitgegeven door het Zeeuwsch Gen. der Wetenschappen. Deel VIII. Stuk 4). Middelb., 1901. 8°.

F. Nagtglas, De algemeene kerkeraad der Nederd. Herv. Gemeente te Middelburg, van 1574—1860. Middelb., 1860. 8°.

F. Nagtglas, De kerkeraad der Nederduitsche Hervormde gemeente te Middelburg, tegenover de Doopsgezinden, Voetwasschers en Martinisten van 1574—1608. (Overgedrukt uit de Bijdragen tot de Oudheidkunde en Geschiedenis, inzonderheid van Zeeuwsch-Vlaanderen, Deel VI). 1862. 8°.

Naam-lyst van alle de Predikanten der Nederduitsche Gereformeerde Kerke te Middelburg, zedert de openbare invoeringe der Kerk-hervorming. Uitgegeven door A. 's Gravezande en A. van der Sloot. 2° Uitgave. Middelb., (1764). 8°.

Naam-lyst van alle de Predikanten der Nederduitsche Gerefor-

meerde Kerke te Middelburg, zedert de openbare invoeringe der Kerk-hervorming. Uitgegeven door Adr. 's Gravezande en Aug. van der Sloot. 2^e Uitgave. Middelb., (1764). 8°.

Met geschreven aantekeningen en bijgewerkt tot 1880.

Naam-lyst van alle de Predikanten der Nederduitsche Gereformeerde Kerke te Middelburg, zedert de openbare invoeringe der Kerk-hervorminge (1574—1782). Uitgegeven door Adr. 's Gravezande en Aug. van der Sloot. 3^e uitgave. Middelb., (1782). 8°.

Naamlyst der Predikanten, Ouderlingen en Diakenen, die de Gereformeerde Nederduitsche Kerke en armen der stad Middelburg in Zeeland bediend hebben, sedert de Reformatie, of van het jaar 1574 tot het jaar 1782 ingesloten. Vernieuwde uitgave. Middelb., 1782. 8°.

Andere uitgave in kleiner formaat, vermeerderd met de naamlijsten van de ouderlingen en diakenen, welke afzond. titels en paginatuur hebben. De naamlijst der predikanten is bijgewerkt tot het jaar 1876, die der ouderlingen tot het jaar 1855, die der diakenen slechts tot 1783.

Naamlijst van alle de Predikanten der Nederduitsche Gereformeerde Kerk te Middelburg, sedert de openbare invoering der Kerk-hervorming (1574—1815). (Uitgegeven door J. de Fremery). Middelb., 1815. 8°.

Naamlijst van alle de Predikanten der Nederduitsche Gereformeerde Kerk te Middelburg, sedert de openbare invoering der Kerk-hervorming, aangevangen den 20 Februarij 1574 tot op dezen tegenwoordigen tijd. Middelb., 1815. 8°.
Bijgewerkt tot 1824.

Naamlyst van alle de Predikanten enz. Middelb., 1815. 8°.
Bijgewerkt tot 1835.

Naamlijst der heeren Predikanten, die gepredikt hebben over den geheelen inhoud van den Bybel, beginnende in den jare 1714 tot den 19 November 1767 ingesloten. Benevens de naamen van al de heeren Predikanten van

de Waalsche en Engelsche Kerken, met eenige bysonderheden raakende die Kerken; van het begin dat dezelve gestigt zyn, tot heden toe. Als mede het bevestigen der Nederduitsche Predikanten, en door wie dezelve bevestigd zyn, ook de Collecte welke telkens bij het uitprediken van den Bybel gecollecteert is, benevens de Collecte van de dank- vast- en bededagen. Middelb., (1767). 8°.

Naamlijst der heeren Predikanten, die gepredikt hebben over den geheelen inhoud van den Bybel, beginnende in den jaare 1714 tot 19 November 1767 ingesloten enz. (Als voorg.). Middelb., (1767). 8°.

Met schriftelijke aantekeningen.

Aantekening van het Vervolg van den geheelen Bybel, zoo als dezelve wekelijks des Dingsdags en Donderdags avonds, in de Nieuwe Kerk der stad Middelburg door de heeren Predikanten verhandeld is; begonnen den 2 February 1745, en geëindigt den 16 November 1767. Benevens eenige Kerkelyke veranderingen in dien tusschen-tyd voorgevallen, uitgegeven door P. V. D. M. kl. 8°.

Naamlyst der heeren Predikanten, welke den geheelen inhoud van den Bybel, in hun weeklyksche tourbeurten der gemeente verklaard hebben, binnen de stad Middelburg in Zeeland: van den 24 November 1767, tot den 9 September 1790. Middelb., 1792. 8°.

Feest- en passietexten voor de Christelijke Hervormde Gemeente te Middelburg. Middelb., 1804. 8°.

Achteraan: Naamlijst der predikanten van 1575—1803.

J. van der Baan, Het legaat van Agatha Porrenaar. Geschiedkundige bijdrage voor de diaconien der Hervormde Gemeenten, zoowel vroeger als thans tot Zeeland behorende. Middelb., 1873. 8°.

H. Boonen, De strijd tegen W. Momma. Eene bladzijde uit de Kerkgeschiedenis van Middelburg. (Overdruk). 8°.

Bericht aan de Nederduitsche Hervormde Gemeente te Middelburg nopens de verbeteringe van het openbaare psalmgezing. Middelb., 1776. 8°.

Bericht van de Gecommitteerden tot den publiken eerdienst der Nederduitsche Hervormde gemeente te Middelburg, aan de leden derzelve gemeente, houdende verslag van hun verrichte, uit krachte der Commissie, op hen gestrekt, den 19 September 1799, en van hun advys op de daarin vervatte artuculen. Middelb., 1804. 8°.

Een woord aan de Gemeente der Hervormden te Middelburg, ter instandhouding van hunnen openbaren godsdienst. Middelb., 1810. 8°.

(J. P. Walthoeber), De Kerkelijke strijd bij de Nederduitsche Hervormde Gemeente te Middelburg, sedert de maand September 1855; bevattende onder anderen de tusschen de kerkeraad, het collegie van heeren predikanten en 's lands regering gewisselde stukken, door Vrienden der Waarheid, met een voorwoord van A. P. A. du Cloux. Rotterdam, 1857. 8°.

Wat willen de Oprigters van het nieuwe Kerkgebouw op de Rouaansche kade te Middelburg. Aangetoond door **. (Middelb.), z. j. 8°.

Hebben wij vrede bij de Bevestigings-rede, uitgesproken door Ds. E. J. W. Koch, bij de bevestiging van Ds. J. P. Nonhebel, den 6 April 1862? door een lid der Gemeente. Middelb., 1862. 8°.

Hebben wij vrede met het woord van het lid der Gemeente? door Adriaan. Middelb., 1862. 8°.

A. M. Cramer, Weest toch onpartijdig! Beschouwing en beoordeeling van verschillende onlangs uitgekomeene vlugschriften. Middelb., 1865. 8°.

P. de Kam, Een woord ter bestrijding en overdenking op het boekken van den Heer Littooi, getiteld: Belijdenis, avondmaal en tucht. Middelb., (1879). 8°.

Sibmacher Zijnen, De Middelburgsche Kerkeraad en de Aannemings-Kwestie. Eene bladzijde uit de geschiedenis van de Nederl. Hervormde Kerk in onze dagen. Middelb., 1879. 8°.

D. Rijnders, Een woord aan de Gemeente. Naar aanleiding van het door Dr. Sibmacher Zijnen geschrevene in zijne brochure: „de Middelburgsche Kerkeraad en de Aannemings-kwestie.” Middelb., 1879. 8°.

J. F. L. Abresch, Het Klassikaal bestuur van Middelburg, en de Aannemings-kwestie. Eene andere bladzijde uit de geschiedenis van de Nederl. Hervormde Kerk in onze dagen. Middelb., 1879. 8°.

F. P. J. Sibmacher Zijnen, Het verzet des Kerkeraads in zake de aanneming van lidmaten verhaald en toegelicht. Middelb., 1880. 8°.

C. C. Schot Cz., Kritische aanmerkingen op de brochure van dr. F. P. J. Sibmacher Zijnen „Het verzet des Kerkeraads enz.” Middelb., 1880. 8°.

Adres aan het Provinciaal Kerkbestuur van Zeeland, in zake de ongeregeldheden in den kerkeraad der Nederduitsch Hervormde Gemeente te Middelburg. (Met zes bijlagen). Middelb., 1881. 8°.

Volledige uitgave van officieele stukken, rakende den kerkelijken strijd te Middelburg, tot staving van den onhoudbaren toestand onzer tegenwoordige kerkelijke organisatie. Middelb., 1881. 8°.

E. J. W. Koch, Uit de Kerkelijke kwestie te Middelburg. (Overgedrukt uit de Hervorming). Het vonnis. 1881. 8°.

Sibmacher Zijnen, Hoe zal het nu verder gaan met de aanneming van lidmaten? Mededeelingen en opmerkingen. (Met drie bijlagen). Middelb., 1882. 8°.

A. Littooi, „Onze gescheiden broeders hadden ook moeten blijven.” Is dat waar? Middelb., 1885. 8°.

N. A. de Gaay Fortman, De wettige Kerkorde van 1618—1819. Rapport uitgebracht aan de Classikale Vergadering van Middelburg, gehouden den 25 Juni 1884. Middelb., 1885. 8°.

Openbare brief van het Classicaal Bestuur van Middelburg aan ds. P. J. W. Klarhamer, gevolgd door een schrijven aan de Ned. Herv. gemeenten in de Classis. Middelb., 1887. 8°.

Bericht van Reformatie. Aan de leden der Nederduitsche Gereformeerde Kerk te Middelburg, (van wege den kerkeraad der Nederd. Gereform. Kerk te Middelburg, thans doleerende). 1887. 8°.

A. Littooi, Openbare brief aan het (Ned. Herv.) Classicaal Bestuur van Middelburg, naar aanleiding van zijnen openbaren brief aan ds. P. J. W. Klarhamer, en aan de Ned. Herv. gemeenten in de Classis. Middelb., 1887. 8°.

Brief van, en antwoord aan de Ned. Ger. Gem. (doleerende) te Middelburg, met een woord uit het door ds. A. Littooi gesprokene in het biduur. Uitgegeven door den Kerkenraad der Chr. Ger. Gem. te Middelburg. Goes, 1887. 8°.

P. J. W. Klarhamer, Tot de Wet en tot de Getuigenis! Het antwoord dat de belijdenis der Gereformeerden geeft op de vraag: Wat is de kerk, — welk is het ambt der geloovigen, — en waaruit wordt de ware van de valsche kerk gekend. Middelb., 1887. 8°.

Accurate onderrechtinge van Gods besondere Voorsienicheyt

in de beroeping van Abrahamus van der Velde tot een Dienaar Christi in die florissante ende treffelijke gemeeynte van Middelburg enz. Middelb., S. Bartelsen. 1662. 4°.

J. G. Frederiks, De legenden betreffende Dns. Petrus Santvoort, Theol. dr., Predikant te Middelburg van 1700—1708. (Overgedrukt uit de Middelb. Courant van September 1892). Middelb., 1892. 12°.

P. J. H., Iets ter gedachtenis van Andreas Andriessen, in leven predikant en hoogleeraar te Middelburg. Middelb., 1800. 8°.

P. H. van Lis, Twee bevestigingsleerredenen. (De eerste uitgesproken bij de bevestiging van Ds. A. I. Snouck Hurgronje, 1805, de tweede bij de bevestiging van Ds. C. Koolhaas, 1807). Middelb., 1808. 8°.

C. Schutters, Dichtmatige overdenkingen op het overlijden van Pieter Hendrik van Lis, in leven leeraar bij de Nederd. Herv. Gemeente te Middelburg, den 18 van Herfstmaand 1809. Middelb., 1809. 8°.

C. Schutters, Opwekking aan de Nederd. Herv. Gemeente te Middelburg tot dankbare erkentenis bij het verblijven van haren hartelijk geliefden leeraar A. I. Snouck Hurgronje. Middelb., 1815. 8°.

(P. F. Loysen), Bij het beroep van D. M. Kakebeen, leeraar in de gemeente van Middelburg, tot herder en leeraar in die van Amsterdam, den 2^{den} van Bloeiimaand 1820. Middelb., 1820. 8°.

P. F. Loysen, Bij het vertrek van D. M. Kakebeen uit de Gemeente van Middelburg naar die van Amsterdam. Middelb., 1820. 8°.

P. F. Loysen, Gedachten bij het zoo onverwachte overlijden van C. Koolhaas, Leeraar in de Herv. Gemeente te Mid-

delburg, op den 13den van Herfstmaand 1820. Middelb., 1820. 8°.

P. F. Loysen, Bij het vertrek van D. Molenaar uit de gemeente te Middelburg naar die van 's-Gravenhage, na zijne gehoudene afscheids-rede. Middelb., 1822. 8°.

P. F. Loysen, Aan A. I. Snouck Hurgronje, bij de 25-jarige vervulling van zijn werk als herder en leeraar in de Ned. Herv. Gemeente te Middelburg, den 24 November 1830. (Middelb., 1830). 8°.

C. Schutters, Overdenkingen, in dichtmaat gebragt, bij de plegtige aftreding van A. I. Snouck Hurgronje, als herder en leeraar bij de Nederd. Herv. Gemeente te Middelburg, den 30 van Zomermaand 1844. Middelb., 1844. 8°.

B., Aan A. I. Snouck Hurgronje, Theologiae Doctor en Predikant te Middelburg, bij het bekomen van zijn emeritaat, den 1 Julij 1844. Middelb., 1844. 8°.

A. I. Snouck Hurgronje, Tweetal gelegenheids-leerredenen. (Afscheidsrede te Middelburg, den 30e Juni 1844. — Bevestigingsrede te Middelburg, den 24e November 1844). Middelb., 1845. 8°.

A. Slotemaker Cz., Leerrede, uitgesproken na zijne herstelling uit eenè langdurige en gevaarlijke krankte, den 27 December 1846. Middelb., 1847. 8°.

G. Waller, Leerrede tot afscheid van de Hervormde Gemeente te Middelburg, uitgesproken den 1 October 1848. Middelb., 1848. 8°.

J. F. Kuyper, Afscheids-rede voor de Gemeente van Middelburg uitgesproken. Middelb., 1849. 8°.

J. P. Hasebroek, Afscheidsrede, gehouden te Middelburg, 26 October 1851. 2^e druk. Middelb., 1852. 8°.

J. J. L. ten Kate, Afscheidsreden, gehouden te Middelburg den 9 April 1860. Middelb., 1860. 8°.

H. Boonen, Mijne laatste getuigenis. Toespraak bij het nederleggen van zijn ambt aldaar. Middelb., 1871. 8°.

J. H. L. Roozemeijer, Afscheidswoord naar aanleiding van 2 Cor. XIII : 13, gesproken tot de Ned. Hervormde Gemeente te Middelburg, op den 15 Augustus 1880. Middelb., 1880. 8°.

Sibmacher Zijnen, Herinnerings-ure van 25-jarige Evangelie-prediking te Middelburg, den 30 October 1881 gevierd. Middelb., 1881. 8°.

E. J. W. Koch, Afscheidswoord. 28 December 1884. Middelb., 1885. 8°.

Liste des Pasteurs de l' Église wallonne de Middelbourg (1574—1904), précédée de quelques remarques sur le temps de sa fondation. Middelbourg, de l' imprimerie d' Abrahams frères. In plano.

(J. H. Gerlach), Jean de Labadie à Middelbourg, d'après des documents inédits. (Extrait du Bulletin de la Commission de l' histoire des Églises Wallonnes. Tome IV. 1890). 8°.

J. B. D. Wibmer, Cantate pour la dédicace des orgues dans l' Église Wallonne de Middelbourg. Middelb., 1815. 8°.

E. Wiersum, Het archief der Engelsche gemeente te Middelburg. (Overdruk). 1901. 8°.

A. W. Frater, Brief historical sketch of the English Reformed Churches of Middelburg and Flushing. (From Our Magazine. Vol. IV. 1898). 4°.

Naamlyst der predikanten, ouderlingen en diakenen, die

de Engelsche Gereformeerde Gemeente te Middelburg be-
diend hebben, sedert hare oprichting in den jare 1623
tot op den tegenwoordigen tyd: benevens eenige byzon-
derheden die Gemeente betreffende. Middelb., 1770. 8°.

Naamlyst der predikanten, enz. (als voorg.) doch met schrif-
telijke aantekeningen en bijgewerkt tot 1881). Middelb.,
1770. . 8°.

J. Yair, A sermon, preach'd at thé English church of Mid-
leburgh, on the 6 of September 1761, being the first
time that an organ was used in the said church. (Eng.
en Ned. tekst). Middelb., (1762). 8°.

E. J. W. Koch, Toespraak, gehouden ter herinnering aan
B. H. Carp, in leven Predikant der Eng. Herv. Gemeente
van Middelburg en Vlissingen. Middelb., 1881. 8°.

E. J. W. Koch, In memoriam B. H. Carp Wzn. (Over-
gedrukt uit de Hervorming). 1881. 8°.

F. J. Domela Nieuwenhuis, Geschiedenis der Luthersche
gemeenten te Middelburg, Vlissingen en Veere. (Afdr.
uit de Bijdr. tot de Gesch. der Luth. Kerk in de Neder-
landen. V° stuk). 8°.

J. N. Damen, Leerrede over Psalm 122, vs. 1—4, gehouden
den 20 van Bloëimaand 1792, ter gedachtenisse van den
opbouw en de inwyding der Luthersche kerk binnen Mid-
delburg, op den 20 May van 't jaar 1742. Haarlem,
1793. 8°.

H. Haaring, Feestrede over het honderdjarig bestaan der
Evangeliesch-Luthersche kerk te Middelburg, gehouden Mei
1842. Met aantekeningen en bijlagen. Middelb., 1842. 8°.

J. L. Bleeker en H. R. Snijder, Toespraken gehouden
bij gelegenheid der herdenking van het derde half-eeuw-

getijde van den opbouw der Luthersche kerk te Middelburg op 23 Mei 1892. 8°.

Feestliederen bij de gedachtenisviering van het 150-jarig bestaan van het kerkgebouw der Evangelisch Luthersche Gemeente te Middelburg, gehouden den 23 Mei 1892. 8°.

H. Haaring, Leerrede uitgesproken ter gelegenheid der groote ramp van Hamburg en van andere bezoeken van latere jaren. Middelb., 1842. 8°.

F. H. Michelsen, Een Goddelijk Evangelie. Afscheidswoord aan mijne Gemeente, uitgesproken te Middelburg in de Luthersche Kerk. Middelb., 1869. 8°.

C. P. van Eeghen Jr., Adriaan van Eeghem, Doopsgezind Leeraar te Middelburg. 1655—1709. Eene historische studie. Amsterd., 1886. 8°.

Tj. Kielstra, Zou Jezus geloof vinden? Een gewetensvraag. — Een afscheidswoord. Middelburg, 17 Februari 1901. Middelb., 1901. 8°.

F. Nagtglas, Eene rustplaats der bannelingen. De graven der Portugesche Joden te Middelburg. (Overgedrukt uit het Zeeuwsch Jaarboekje en Middelb. Naamwijzer, 1864). 8°.

H. L. de Leeuw, Van den Jordaan tot de Schelde (bladzijden uit het Middelburgsch archief). In Archief, uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen. 1903. Middelburg, 1903. 8°.

Ter Gedachtenis aan het tweehonderdjarig bestaan der Israëlitische kerk te Middelburg. 1705—1905. Middelb., 1906. 8°.

3. PLAATSEN VAN N TOT Z.

Nieuw- en St.-Joosland. — A. Walraven en F. P. Pol-

derdijk, Geschiedenis en plaatsbeschrijving van de gemeente Nieuw- en St. Joosland. Met twee platen en eene historisch-topographische kaart. Middelb., 1896. 8°.

Nieuw- en St.-Joosland. — P. R(ozemond), Geschiedkundig overzicht van het toe te voegen grondgebied aan Nieuw- en St. Joosland. Middelb., 1896. 8°.

Nieuw- en St.-Joosland. — Lijst van predikanten van de hervormde gemeente te Nieuw- en St. Joosland. fol.

Nieuwvliet. — H. Broese van Groenou, Wijlen de (Doopsgezinde) gemeente te Nieuwvliet. (Overgedrukt uit de Doopsgezinde Bijdragen van 1889). 8°.

Oostburg. — (J. ab Utrecht Dresselhuis), Iets over Oostburg. (Uit den Vriend des Vaderlands, Deel V. 1831). 8°.

Oostburg. — Eenige berigten aangaande den opbouw van de, in het jaar 1714, afgebrande St. Eloy's kerk te Oostburg. (Uit Lettervruchten, ingezameld van wege het Departement Sluis der Maatsch. tot N. v. 't Alg.). 8°.

Oostburg. — J. E. Risseeuw, Het Benedictijner Klooster of het Huis van Sint Pieter te Oostburg. Oostburg, 1860. 8°.

Oostburg. — H. A. Callenfels, Redding van Oostburg in 1830. (Overgedrukt uit: Zeeland. Jaarboekje voor 1855). Met kaartje. 8°.

Oostburg. — A. Bax, Feestrede ter viering van zijne 25-jarige Evangeliebediening in de Hervormde Gemeente van Oostburg. Schoondijke, 1857. 8°.

Oostkapelle. — (J. Ermerins), De heerlijkheid van Oostkapelle in Walcheren. (Eenige Zeeuwsche oudheden enz. Deel I). Middelburg, 1781. Met kaart en plaat. 8°.

Overduin. — J. C. Altorffer, Op „Overduin.” Herinneringen van een Congreslid aan den zesden September 1872. Als handschrift gedrukt. (Middelburg, 1872). 8°.

Philippine. — F. Caland, Iets over het veer tusschen Mauritsfort en Philippine en vice-versa. (Overgedrukt uit de Bijdr. tot de Oudheidk. en Gesch., inzond. van Zeeuwsch-Vlaanderen. Deel V). 8°.

Popkensburg. — (J. Ermerins), Het slot en ridder-hofstad Popkensburg, benevens de heerlykheid Sint Laurens in Walcheren. (Eenige Zeeuwsche Oudheden enz. Deel I). Middelb., 1781. 8°.

Rammekens. — W. J. N. Landré, Rammekens Een blad-zijde uit de geschiedenis van Zeeland. (Overgedrukt uit het Leeskabinet). 1873. 8°.

Reimerswaal. — R. Fruin Th.Az., Het archief der stad Reimerswaal. (Rijks-archief-dépôt in de provincie Zeeland). 's-Gravenh., 1897. 8°.

Reimerswaal. — J. Ermerins, Eenige Zeeuwsche oudheden enz. behelzende eene beschrijving van de geweene stad Rommerswale. Middelb., 1788. 8°.

Reimerswaal. — A. Loosjes Pz., Ewoud van Lodijke of de ondergang der Zeeuwsche stad Romerswaal, treurspel, benevens eene beknopte beschrijving der gemelde stad. Haarlem, 1808. 8°.

Reimerswaal. — J. P. van Visvliet, Historische beschrijving der voormalige stad Reimerswaal, uit onuitgegeven archieven dier stad, berustende in het provinciaal archief van Zeeland. (Overgedrukt uit: Archief; uitgeg. door het Zeeuwsch Genootschap. Deel I. Middelb., 1856—1863). 8°.

Reimerswaal. — A. Geluk J.Az., Beschrijving der stad

Reimerswaal, in haren bloei en ondergang. Na zijn overlijden bewerkt door F. Caland. Middelb., 1877. 8°.

Reimerswaal. — J. Stamperius, De ondergang van Reimerswaal. Een verhaal. Heusden, (1896). Met pln. 8°.

Reimerswaal. — Jac. Anspach, Reimerswaal. (Overgedrukt uit de Navorscher XXXVIII). 1888. 8°.

Sas-van-Gent. — P. Godewyck, Hollandschen Mars aen Frederick Henrick op het veroveren van de stercke en vermaerde forteres 't Sas van Gent. Dordr., M. de Bot, 1644. 4°.

Sas-van-Gent. — J. van der Veen, Zege-sang over het Sas van Gent enz. Amst., J. Broersz. 1644. 4°.

Sas-van-Gent. — Journael van alle het voorgevallene zedert (gedurende) de beleegering te Sas van Gent in den jaere 1747, medegedeeld door F. Caland. (In Bijdr. tot de Oudheidk. en Geschiedenis van Zeeuwsch-Vlaand. Deel IV). 8°.

Sas-van-Gent. — P. Manteau van Dalem, Tractaet in materie van zee-wercken ende dyckagie tot verbeteringhe van de Sasse-vaart ende vermeerderinghe van de natuyrlijke sterckte van de Stadt van 't Sas enz. Met kaart. 8°.

Sas-van-Gent. — A. de Bast, Notice historique sur l'ancien canal du Sas et sur la construction de celui de Gand à Terneuzen, suivie du programme des fêtes qui ont eu lieu à l'occasion de son ouverture. Gand, 1827. 8°.

Sas-van-Gent. — A. de Bast, Geschiedkundige beschrijving van het oude Sassche Kanaal en de delving van de nieuwe vaart van Gent tot Neuzen, naar het Fransch door G. A. le Normant. Gent, 1827. 8°.

Sas-van-Gent. — Couplets chantés au banquet donné à Sas-

de-Gand, le 18 Novembre 1827, par les Etats-Députés des deux provinces de la Flandre et de la Zélande, à l'occasion de l'ouverture solennelle du canal de Gand à Neuzen. 8°.

Sas-van-Gent. — F. Caland, Opening van 't kanaal van Gent naar Sas van Gent, 4 April 1862. (In Middelb. Cour. van 3 April 1862. N°. 40. Bijvoegsel).

Sas-van-Gent. — Fred. Caland, De Hervormde Gemeente van Sas van Gent. Historische bijdrage. Met twee afbeeldingen. 's-Gravenh., 1904. 8°.

Sas-van-Gent. — Myrthe-krans gevlogten ter inwijding van den heer Nic. Gargon, M. Dr. tot herder en leeraar van de gemeente J. C. te Sas van Gent. Vlissingen, z. j. 4°.

Schakerloo. — A. Geluk J. Az., Eenige bijzonderheden omtrent het voormalige dorp Schaakerloo, gelegen in den polder van dien naam bij Tholen. Tholen, 1848. 8°.

Schellach. — (J. Ermerins), De heerlijkheid van Schellach in Walcheren, het geslacht der heeren van Borssele van Schellach of van Laterdale, en het huis van Laterdale binnen Vere. (Eenige Zeeuwsche oudheden enz. Deel I). Middelb., 1781. 8°.

Schore en Vlakte. — J. F. van Binsbergen, Korte geschiedenis der kerken en gemeente van Schore en Vlakte. Zierikzee, 1845. 8°.

St.-Anna-ter-Muiden. — H. Q. Janssen, St. Anna ter Muiden, beschouwd als plaats, sedert het ontstaan der stad Mude in 1241, en als Christelijke gemeente, van den aanvang der 16^e eeuw tot op onze dagen. Eene geschiedkundige proeve. Middelb., 1850. Met afbeeld. v. zegel. 8°.

St.-Anna-ter-Muiden. — H. Q. Janssen, St. Anna ter Muiden, beschouwd als plaats, sedert het ontstaan der stad Mude in 1241, en als Christelijke gemeente, van den aanvang der 16^e eeuw tot op onze dagen. Middelb., 1850. Met plaat. 8°.

Met door den schrijver bijgevoegde schriftel. aantekeningen.

St.-Anna-ter-Muiden. — H. Q. Janssen, Een blik op St. Anna ter Muiden in 1830. (Overgedrukt uit: Zeeland. Jaarboekje voor 1853). 8°.

St.-Anna-ter-Muiden. — H. Q. Janssen, Nalezingen aangaande St. Anna ter Muiden. (Overgedrukt uit „Cassandra. Zeeuwsch-Vlaamsch jaarboekje voor 1855 en 1856”). 2 stukken. 8°.

St.-Anna-ter-Muiden. — H. Q. Janssen, Afscheidsrede te Vrouwepolder en intreerede te Sint Anna ter Muiden, gehouden 25 Maart en 1 April 1855. Middelb., 1855. 8°.

St.-Maartensdijk. — Edward van Even, Notice sur Pierre Werrecoren, imprimeur à St-Maertensdyk, en Zélande, (1478). (Extrait du tome VIII du Bulletin du Bibliophile belge). Bruxelles, 1851. 8°.

St.-Maartensdijk. — J. van der Baan, Geschiedkundige naamlijst van de predikanten der Hervormde Gemeente te St. Maartensdijk (Eiland Tholen). 's Gravenh., 1892. 4°.

Sluis. — Maandblad voor het district van Sluis (in Vlaanderen), uitgegeven van wege deszelfs departement: tot Nút van 't Algemeen. Jaargang 1823—1825. Sluis, 1822—1825. 3 dln. 8°.

Hierin: Weinig bekend stuk over de verdediging van Aardenburg in 1672. — Nader verhaal van 't gepasseerde in en omtrent den aanval der Fransen op Aardenburg. — Oudheden in den kerkmuur te Sluis gevonden. — Een Fransche kaper door den beurtschipper van Middelburg op Sluis genomen. — Afbeelding van oud geschut te Sluis. — J. ab Utrecht Dresselhuis, Iets over de graftomben in de voormalige St. Janskerk te Sluis.

— J. W. Callenfels, Dichtstukken. — J. ab Utrecht Dresselhuis, Trekken van Sluisschen heldenmoed.

Sluis. — Lettervruchten, ingezameld van wege het departement Sluis (in Vlaanderen) der Maatschappij: tot Nut van 't Algemeen. Jaarg. 1826—1830. Sluis, 1826—1830. 5 deelen. 8°.

Hierin: Iets over de beeldtenis van P. P. Rubbens. — Eenige grafschriften uit de voormalige St. Janskerk te Sluis. — J. ab Utrecht Dresselhuis, Over de verdiensten der Zeeuwen, als beoefenaren der kunsten, inzonderheid der beeldende kunsten. — De opbouw van de in 1714 afgebrande kerk te Oostburg. — Een blik op de geschiedenis van Sluis. — Iets over de oude bevolking van Sluis. — Sluis in 1436 en 1437. — Munten te Sluis gevonden.

Sluis. — P. Meesters, Een blik op de geschiedenis van Sluis in Vlaanderen. (Uit Lettervruchten enz). 8°.

Sluis. — J. ab Utrecht Dresselhuis, De oorsprong en opkomst der stad Sluis. Eene bijdrage tot de geschiedenis van Vlaanderen. (Overgedrukt uit: Zeeland. Jaarboekje voor 1854). 8°.

Sluis. — J. H. van Dale, Een blik op de vorming der stad Sluis en op den aanleg harer vestingwerken van 1382 tot 1587. Middelb, 1871. Met plattegrond en afbeelding van zegels. 8°.

Sluis. — P. Meesters, Over de oude bevolking van Sluis. (Uit Lettervruchten enz.). 8°.

Sluis. — G. C. A. Juten, Sluis. (Overdruk uit „Geschiedkundige Bladen,” afl. 5, 1905). 8°

1. Oudheid en stichting der stad. — 2. De twee oudste oorkonden.

Sluis. — J. H. van Dale, Reglement voor de scheepvaart en de heffing der tollén op het Zwin, van den jare 1252, ontdekt in de archiven van Sluis. (Overgedrukt uit de Bijdragen tot de Oudheidk. en Gesch., inzonderheid van Z. Vlaanderen. Deel V). 1860. 8°.

Sluis. — J. van der Baan, Het aandeel der Goesenaren aan de ondersteuning der Hoekschen te Sluis in 1492. (Overgedrukt uit de Kronijk van het Hist. Gen. te Utrecht. XXII. Jaarg. 1866). 8°.

Sluis. — J. van der Baan, De Hoeksche en Kabeljauwsche onlusten te Sluis geëindigd. (13 October 1492). (Uit het Algemeen Nieuws- en Advertentieblad voor Zeeuwsch-Vlaanderen, 1875).

Sluis. — J. H. van Dale, Jan Pauwels Cornelissen. (In 1584 beboet met het aanbieden eener ijzeren vuist aan de stad Sluis). (Overgedrukt uit de Oude Tijd. 1870). 8°.

Sluis. — E. van Bruyssel, Documents inédits sur la prise de l'Écluse par le prince de Parme en 1587. (Extrait du t. IV, 3me série, des Bulletins de la Comm. Royale d' Histoire). 8°.

Sluis. — J. ab Utrecht Dresselhuis, Beleg van Sluis in 1587. (Overgedrukt uit: Zeeland. Jaarb. voor 1852, 53, 54 en 56). 8°.

Sluis. — P. Meesters, Mislukte aanslag op Sluis in Vlaanderen, den 12 Junij 1606, een kluchtig heldenbedrijf. (Overgenomen uit de Nieuwe Keur van Nuttige en Aangename Mengelingen. Jaargang 1833). Amst., 1833. 8°.

Sluis. — J. H. van Dale, Het mislukte verraad. Eene bladzijde uit de geschiedenis der stad Sluis. Oostburg, 1863. 4°.

Sluis. — J. H. van Dale, De Sluische beurtschipper Gerrit van den Hoecke in 1695. Eene bladzijde uit de geschiedenis der stad Sluis. Oostburg, 1872. 4°.

Sluis. — J. Bagelaar, Sluys in Vlaanderens eerste dank- en gedenkdag wegens de inruyming dier stad en omleggende

forten, met gansch Staats-Vlaanderen en Braband, door de Franschen aan hunne Hoog Mogende den 28 January 1749, aldaar plechtelyk geviert met eene kerkelyke redenvoeringe. Waarin ook vervat is een kort verhaal van het voorgevallene enz. Dordrecht, 1749. 4°.

Sluis. — Verhaal van het beleg der vesting Sluis in Vlaanderen door de Franschen in den jare 1794, door eenen Officier van het toenmalige garnizoen. (Door W. Camp). Met een plan der vesting en der attaque. Amst., 1822. 8°.

Sluis. — H. J. van Dortmont de Bargues en J. A. Janssen, Aanspraken bij de plegtige uitreiking van den eere-degen, den kapitein B. J. H. van Hopbergen, Kommandant der stad Sluis, aangeboden door het departement Sluis der Maatsch. tot Nut van 't Algemeen. (Sluis, 1831). 8°.

Sluis. — J. H. van Dale, Naamlijst van de poorten, torens, steegers, markten, straten enz. der stad Sluis in het midden der 15^e eeuw, verrijkt met eenige aanteekeningen. (Overgedrukt uit: Archief III, uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen). Middelb., 1875. 8°.

Sluis. — H. A. Callenfels en J. ab Utrecht Dresselhuis, Het Kasteel van Sluis. (Overgedrukt uit het mengelwerk van den Zeeuwschen Volks-almanak voor het jaar 1842). Zierikzee, 1844. Met pln. 8°.

Sluis. — G. C. A. Juten, Het stadhuis van Sluis. (Uit „Bulletin van den Nederlandschen Oudheidkundigen Bond"). 8°.

Sluis. — (J. A. Dorrenboom), Naamlijst van de voorwerpen in de oudheidskamer te Sluis. 8°.

Sluis. — J. P. van Visvliet, Mededeeling omtrent een oud zegel of stempel, onlangs te Sluis gevonden. (In Archief,

uitgeg. door het Zeeuwsch Genootschap. Deel I. Middelb., 1856—1863). 8°.

Sluis. — J. P. V. W. Ferleman, Beschrijving en inscriptiën der graftombes en eenige grafzerken, geplaatst geweest zijnde in de St. Janskerk te Sluis, verbrand den 16 September 1811. Hs. 1829. fol.

Hierbij behooren de beide volgende teekeningen:

Sluis. — Plattegrond der afgebrande St. Jans-Kerk te Sluis. Hs. in plano.

Sluis. — Afbeelding van de St. Jans-Kerk te Sluis, van de Zuidzijde te zien, vóór den brand. Teekening in O. I. inkt. 4°.

Sluis. — H. A. Callenfels, Eenige grafschriften uit de voormalige St. Jans-Kerk te Sluis. (Uit Lettervruchten enz.). 8°.

Sluis. — Iets over de graftombes in de voormalige St. Janskerk te Sluis. (Uit Lettervruchten enz.). 8°.

Sluis. — G. C. A. Juten, Grafschriften in de St. Janskerk te Sluis. 1902. 8°.

Sluis. — Gevonden potten in den muur der afgebrokene kerk te Sluis. (Uit Lettervruchten, ingezameld van wege het Departement Sluis der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen). 8°.

Sluis. — J. H. van Dale, Het Sluisehe Sint-Kathelijnegilde en zijn merkwaardige drinkhoorn. (Overgedrukt uit de Oude Tijd. 1870). 8°.

Sluis. — Instelling van weldadigheid. 12° en 15° verslag der Kon. Kantwerkschool, onder de zinspreuk „Doet wel en ziet niet om,” gevestigd te Sluis in Zeeland, over de jaren 1865 en 1868. 2 stn. 8°.

Sluis. — Wet van de Kamer van Rhetorika „De Oranjabloem” te Sluis, opgericht den 17 Maart 1864. Sluis, 1864. 8°.

Sluis. — G. C. A. Juten, *Slusana sacra*. (Een achttal stukken betreffende de O. L. V. kerk te Sluis). 1904. 8°.

Sluis. — G. C. A. Juten, Ignatius Albertus de Vloo, Pastoor van Sluis 1748—1758. (Overgedrukt uit *De Katholieke Gids*, 1903). Haarlem, 1903. 8°.

Souburg (Oost- en West-). — M. C. Paspoort, *De gemeente Oost- en West-Souburg, eene statistische bijdrage tot de plaatsbeschrijving van Zeeland, uit echte bronnen zamengesteld*. Middelb., 1860. 8°.

Souburg (Oost- en West-). — Hulde aan C. A. Kam, predikant te Oost- en West-Souburg bij gelegenheid van zijne 40-jarige ambtsbediening, 1829—1869, door de leden en oud-leden van den ring Vlissingen. 8°.

Stavenisse. — H. Steenberg, *Stavenisse*. Amsterd., 1885. 8°.

Ter-Neuzen. — D., *Oorsprong van den naam Ter Neuzen*. (Uit de *Terneuzensche Courant*. 1877). fol.

Ter-Neuzen. — J. van der Baan, *De Hervormde Gemeente van Ter Neuzen en hare leeraren*. Ter Neuzen, (1894). Met portr. van den schrijver. 8°.

Ter-Neuzen. — A. de Bast, *Notice historique sur l'ancien canal du Sas, et sur la construction de celui de Gand à Terneuzen, enz.* (Zie onder *Sas-van-Gent*).

Ter-Neuzen. — A. de Bast, *Notice historique sur l'ancien canal du Sas, et sur la construction de celui de Gand à Neuzen, etc.* 2e édition. Gand, 1827. 8°.

Ter-Neuzen. — A. de Bast, *Relation historique des tentatives faites par les Gantois, pendant plusieurs siècles,*

pour s' ouvrir une communication directe avec l' océan.
Gand, 1829. 8°.

Ter-Neuzen. — O. Bruneel et E. Braun, Le canal de Ter-
neuzen. Gand, 1881. Met kaarten. 4°.

Tholen. — A. Hollestelle en P. Laban, Inventaris van het
oud-archief der stad Tholen, bevattende een chronologische
opgaaf en omschrijving van de charters, oorkonden, reke-
ningen enz. daarop betrekking hebbende. Tholen, 1888. 8°.

Tholen. — A. Hollestelle, Geschiedkundige beschrijving
van Tholen en omstreken, samengesteld naar de oorspron-
kelijke bronnen en de plaatselijke gesteldheid van het land.
Uitgegeven vanwege het Fonds-Verbrugge (door het
Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen). Met eene kaart.
Middelburg, 1897. 8°.

Vere. — Beschrijving eener verzameling charters en papieren,
afkomstig van Jacob van den Moere, ontvanger van Be-
veren, berustende ten gemeentehuize van Veere (door R.
Fruin Th.Az.). (1371—1490). 8°.

Vere. — J. Ermerins, Eenige Zeeuwsche oudheden enz. be-
helzende eene beschrijving der stad Vere. Middelb., 1790—
1792. Met krt. en pl. 3 stn. 2 bdn. 8°.

Vere. — F. Nagtglas, Een bouwval in Nederland (Over-
gedrukt uit de Vaderl. Letteroefeningen, 1859). 8°.

Vere. — Uit „oude aantekeningen,” bijzonder omtrent
Veere. Medegedeeld door A. C. B. (Toevoegsel tot Zeeuwsch
Jaarboekje en Middelburgsche naamwijzer 1861). 8°.

Vere. — Ph. P. Visser, Veere. Zijne belangwekkende histo-
rische monumenten en herinneringen (Boon's Geïllustreerd
Magazijn. 7° Jaargang. N°. 1). 1905. Met platen. 8°.

Vere. — J. Ermerins, Eenige Zeeuwsche oudheden enz. behelzende de Heeren van Vere uit den Huize van Borssele en uit den Huize van Bourgondien; benevens een beschrijving van het kasteel en kapittel van Zandenburg. Middelb., 1786. Met pln. 2 dln. 1 bnd. 8°.

Vere. — H. van Wijn, Onderzoek naar den tijd der regering van Wolfaard den Tweeden en Derden, Heeren van Vere, uit den Huize van Borselen. Middelb., 1837. 8°.

Vere. — M. Verbrugge, Biddert Wolfert van Borselen van Ter Veere, de laatste van dien naam. Anno 1468—1487. Eene bijdrage tot de geschiedenis des vaderlands. (Medegedeeld in de vergadering van het Zeeuwsch Genootsch. der Wetenschappen. 1848). 8°.

Vere. — M. Verbrugge, Ridder Wolfert van Borselen van Ter Veere, enz. (Uit Vaderlandsche Letteroefeningen. 1848). 8°.

Vere. — J. van Iperen, Tweehonderdjarig jubel-feest der Nederlandsche vryheid, of plegtige redenvoeringe ter gedagtenisse der afwerpinge van het Spaansch juk, uitgesproken in de Groote kerk ter Veere, op den III van Bloecimaand 1772. Met eenige bylagen. Middelb., 1772. 8°.

Vere. — A. Andriessen Jz., Plechtige inhuldiging van Willem Karel Hendrik Friso enz. als Markgraaf van Vere, op den 1 Juny 1751, met egte stukken beschreven. Versierd met de afbeeldingen der Eerepoorten en andere Sie-raadjen. Amsterd., 1751. fol.

Vere. — J. van Iperen, De statige inhuldiging van Willem V enz. als Markgraaf van Veere, den 28 Mei 1766, met inlasschingen van aanmerkingen ter ophelderinge der vaderlandsche historie, van aanspraken en van eenen Latynschen en Nederduitschen lierzang. Opgeluisterd met kunstplaten enz. Middelb., 1767. fol.

Vere. — Verhaal van het verrichte te Vere op den 18 February 1795. Vere. 8°.

Vere. — Verzameling van eenige stukken betreffende het edele Handbogenhof te Vere. Vere, 1786. 4°.

I. Lotgevallen van dezen Hove. — II. Ordonnantie van denzelven Hove. — III. Eed voor de Schutters. — IV. Naamlyst der Schutters, van 1589 tot 1786.

Vere. — Naamlijsten der heeren Regenten en verdere leden van het edele Handbogenhof te Vere 1769, 1773, 1778, 1784, 1787—1794. 12 stn. fol.

Vere. — Naamlyst van Overman, Dekens en verdere leden van het Handbogenhof, te Vere, over den Jare 1807. Vere, P. R. Beukers. 1807. pl°.

Vere. — Berigt nopens de Rederykkamer der stad Vere. (In: Iets van H. A. Tollé, predikant te Vere). Vere, 1790. 8°.

Vere. — Reglement van de rederijkerskamer „Excelsior,” onder de zinspreuk „Oefening baart Kunst,” opgericht te Veere, den 14 December 1871. Middelb., 1871. 8°.

Vere. — Concordat ende nieuwe Confederatie, gemaect tusschen de Heeren Gecommitteerden van de Heeren van Schotlant, ende de Heeren Gecommitteerden van de Edelen van Zeelandt, zijn Hoogheyd den Heere Prince van Orange, ende de Magistraet der Stadt Vere, rakende de Schotse Stapel-goederen binnen de selve Stadt. Uyt de Fransche in de Nederduytsche Tale over-gebracht bij W. v. A. Middelb., 1664. 4°.

Vere. — J. Yair, An account of the Scotch trade in the Netherlands, and of the staple port in Campvere. London, 1776. 8°.

Vere. — The Staple Contract betwixt the Royal Burrows

of Scotland and the city Campvere in Zealand, with the several amplifications, prolongations and ratifications thereof. Published by order of the General Convention of Royal Burrows, in July 1749. To which is prefixed an historical account of the Staple by a private gentleman. Edinburgh, 1749. 8°.

Vere. — J. W. Perrels, Bijdragen tot de geschiedenis van den Schotschen Stapel te Vere. I—IV. (Archief Z. G. 1903 en 1905). 8°

Vere. — F. Nagtglas, Een huishoudboekje van 1407 (gevonden te Veere). (Overgedrukt uit de Bijdragen tot de Oudheidkunde en Geschiedenis, inzonderheid van Zeeuwsch-Vlaanderen, deel IV). 1859. 8°.

Vere. — Veere en de kermis. (Overgedrukt uit het Maandblad de Volksvriend van 1 Mei 1871). fol.

Vere. — W. J. N. Landré, Iets over de kerk te Veere. (Overgedrukt uit het Lees kabinet, 1875). 8°.

Vere. — J. J. van der Horst, De altaarschilderij der Sint-Pauluskapelle, in de O.-L.-V.-Kerk ter Vere. (Overdruk). 1858. 8°.

Vere. — R. Fruin, Kerkelijk Veere. (Supplement). Overgedrukt uit de „Bijdragen voor de Geschiedenis van het Bisdom Haarlem.” 8°.

Vere. — Nieuwe naamlijst der predikanten in de Nederduitsche gemeente van Veere, zedert de afwerpinge van het Spaansche juk ten jaare 1572. Veere, C. M. van de Graaf. Z. j. in plano.

Vere. — J. Renier, Nieuwe naamlijst der predikanten in de Hervormde Gemeente van Vere, sedert de afwerping van het Spaansche juk ten jare 1572, op nieuws overge-

zien, verbeterd en met de noodige ophelderingen en geschiedkundige aanmerkingen verrijkt. Middelb., 1834. 8°.

Vere. — J. Renier, Nieuwe naamlijst der predikanten in de Hervormde Gemeente van Vere enz. Middelb., 1834. 8°.

Hetzelfde werk, met eenige schriftelijke aantekeningen.

Vere. — J. van Iperen, Historische redenvoering bij het ontdekken der gedenknaalde, opgericht ter eere van Joannes van Migrode, den eersten en voornaamsten Kerkhervormer van Zeeland, op den 1sten December 1773, uitgesproken in de Grootte Kerk te Veere. Met de afbeeldsels van van Migrode en de Gedenknaalde versierd. Amst., 1774. 8°.

Hierachter volgen nog: J. van Iperen, Afscheid van de Classis van Walcheren en de gemeente van Ter Veere, nevens de eerste leerrede op het Oost-Indisch Compagnie-schip Europa. 2^e druk Amst., 1779. — Dez., Intrede te Batavia; nevens een inleidings-redevoering tot de openbaare lessen over de wysbegeerte en fraaije letteren. Amst., 1780. — H. Wachter, Lyk- en lof-rede op J. van Iperen, uitgesproken in de Kasteels-Kerk (te Batavia). Amst., 1781.

Vere. — J. Renier, De verdiensten van Joannes van Migrode omtrent de hervorming in Zeeland, en bijzonder in de stad Vere, in een helder daglicht gesteld, of tweehonderdjarige gedachtenis-rede ter eere van bovengemelden man, met geschied- en oordeelkundige aantekeningen verrijkt. Middelb., 1827. 8°.

Vere. — J. van Iperen, Afscheid van de Classis van Walcheren en de gemeente van Ter Veere enz. 2e druk. Amsterd., 1779. 8°.

Vere. — (J. C. S. Du Roc), Les trois témoignages de la terre ou sermon sur ces paroles de la première Épître Catholique de S. Jean, par J. C. S. D. R., Pasteur de l'Église Walonne de Ter-Veer. Leyden, 1694. 8°.

Vere. — James Low, The uncertainty of life considered: a funeral-sermon, preached at Campvere in Zeeland, July 5.

1789, on the death of several respectable members of the Scotch-factory and Court there. Flushing, 1790. 8°.

Vere. — James Low, A solemn appeal to the understanding of Christians, in favour of revealed religion. Rotterdam, 1799. 8°.

Vlissingen. — (H. P. Winkelman), Inventaris van het archief van de gemeente Vlissingen. Vlissingen, 1874. 8°.

Hierbij een vervolg tot 1876. Hs.

Vlissingen. — Inventaris der boeken, handschriften, kaarten, prenten en andere voorwerpen, gelegateerd aan de stad Vlissingen door Willem van der Os. (Middelburg), 1891. Met portret. 8°.

Vlissingen. — J. W. te Water, Naamlysten van de regering van Vlissingen, Bailjuwen, Burgemeesters, Schepenen, Raaden enz. als mede der Gedeputeerden van wegen deze stad in de hooge Provinciale en Generaliteits collegien. Middelburg, 1767. fol.

Afzonderlijke uitgave van de naamlijsten achter J. W. te Water, Plechtige inhoudiging van Willem V.

Vlissingen. — (J. Schildius ?), Beschrijvinge van Vlissingen. (Achter: Costumen, Ordonnantien en Statuten der stad Vlissingen. Zie de afdeeling Staats- en Regeeringsrecht van Zeeland). Hs. fol.

Vlissingen. — P. Snyders, Beschrijving der stad Vlissingen, van desselfs opkomst en verderen voortgank, alsmede het politycq, burgerlijk en kerkelijk bestuur dezer stad en hare lotgevallen van het jaar 620 tot 1798. Hs. 4°.

Vlissingen. — H. P. Winkelman, Geschiedkundige plaatsbeschrijving van Vlissingen. Vlissingen, 1873. Met krt. en plattegr. 8°.

Vlissingen. — F. J. Winter Tromp, Vlissingen in zangen. Dordrecht, 1793. 8°.

Vlissingen. — (W. K. M. Vrolik), Vlissingen. (Overgedrukt uit De Gids. 1873). 8°.

Vlissingen. — J. H. Gallée, Vlissingen. (Uit Elzevier's Geill. Maandschr., 1894). Met illustratiën. 8°.

Vlissingen. — C. P. I. Dommisse, De geschiedenis van de Westpoort te Vlissingen en de in een harer torens gevestigde Oudheidskamer, in verband met de historie der stad. Vlissingen, 1903. Met afbeeldingen. 4°.

Vlissingen. — M. F. Besteben., Vlissinghen geus, of Vlissingens verwerpinghe van 't Spaensche juck en begevinghe onder de bescherminge van de Prins van Orangie. Geschiedt den 8 April (zijnde Paeschdag) 1572. Amsterd., 1646. 4°.

Vlissingen. — J. W. te Water, Tweede eeuw-feest van de vryheid in den burgerstaat en godsdienst binnen de stad Vlissingen sedert den 6 van Grasmaand 1572. Middelh., 1772. 8°.

Vlissingen. — J. J. Brahé, Kerkelyke redenvoering ter gelegenheid van het tweede eeuwgetyde der Vlissingische vryheid, op den 6 van Grasmaand 1772 aldaar uitgesproken. Vlissingen, 1772. 8°.

Vlissingen. — J. J. Brahé, Vlissing. eeuw-vreugde op den twee-honderdsten geboortedag harer vryheid, den 6 van Grasmaand 1772. Met printverbeeldingen versierd. Vlissingen, 1773. 8°.

Vlissingen. — D. van Cruisselbergen, Oratio panegyrica qua excussi ante II saecula Hispanicae servitutis jugi memoriam celebravit, publice dicta Flissingae in Aede Gallicana VI Idus Aprilis 1772. Mediob., (1772). 4°.

Vlissingen. — J. J. Wagenaer, Carmen panegyricum sive

lusus poeticus in natalem ducentesium, seu annum jubilaum quartum duri Hispanicae tyrannidis jugi a Flissingae civibus 6 Aprilis 1772 fortiter excussi, publice recitatum Flissingae in aede Gallicana 6 Idus Aprilis 1772. Mediob., 1772. 4°.

Vlissingen. — J. J. Wagenaer, Carmen panegyricum etc. (Hetzelfde als het voorg., op zwaar papier). Mediob., 1772 4°.

Vlissingen. — (J. van der Woordt), Ter gelegenheid van het tweede eeuwgety der Nederlandsche vryheid, ingehaald te Vlissingen, den 6 April 1572, gevierd en herdacht den 6 April 1772. (Gedicht). Middelb., 1772. 4°.

Vlissingen. — N. C. Lambrechtsen, Diss. hist.-jurid. inaug., sistens defensionem civitatis Vlissinganae, anno 1572, in libertatum se vindicantis. Traj., 1773. 4°.

Vlissingen. — H. F. van Rosmalen, De eerstelingen der vryheid, of Brielle en Vlissingen verlost. Vlissingen, 1872 8°.

Vlissingen. — G. L. Fruitier de Talma, Feestrede ter herdenking der verlossing van Vlissingen, in den jare 1572, gehouden op den zesden April 1872. Vlissingen, 1872. 8°.

Vlissingen. — H. Q. Janssen, Vlissingen, de tweede lichtstraal aan den morgen onzer vryheid. (Voor drie-honderd jaren. Volksbladen enz. 4° Jaargang. N° 3). Wageningen, 1872. 8°.

Vlissingen. — (H. P. Winkelman), Het derde eeuwfeest te Vlissingen, gevierd 6 April 1872. Door een lid van de feestcommissie. Vlissingen, 1873. 8°.

Vlissingen. — Verzameling van stukken betreffende de feesten te Vlissingen in April 1872. 11 stn. 8°.

Vlissingen. — D. Th. Huët, Inhuldiging van Willem Karel

Hendrik Friso enz. als Erf-heer van Vlissingen, op den 5 Junij 1751. Met koperen platen versierd. Amsterd., 1753. fol.

Vlissingen. — J. W. te Water, Plechtige inhuldiging van Willem V enz. als Erf-heer van Vlissingen op den 30 Mei 1766, met eene voorafgaande beschryvinge van de voornaamste geschiedenissen der stad Vlissingen sedert haare eerste beginselen tot op dezen tyd. Middelb., 1767. fol.

Vlissingen. — Memorie van Mr. Paul Changuion, Oudschepen en Raad, mitsgaders Oud pensionaris honorair en Secretaris der stad Vlissingen, nopens de procedures van personeel arrest, tegen denzelven in zyne laatstgemelde qualiteit den 17 October 1770 ontgonnen enz. Middelb., Zonder jaar. fol.

Vlissingen. — (J. de Witte van Citters), Een fraai huwelijk. 1775. (Overdruk). 8°.

Vlissingen. — I. Ingelse, De genaderijke leidingen Gods met zijne uitverkorenen, gebleken in de onlusten op het eiland Walcheren in de jaren 1776 tot 1779, ontstaan door de begunstiging der Roomsch-Katholieken te Vlissingen en de gewelddadige invoering der Nieuwe Psalmberijming te Westkapelle, met de gestrengte vervolging van hen, die aan de Oude berijming gehecht bleven. Middelb., Z. j. (1869). 8°.

Vlissingen. — Twee brieven van een Zeeuwsch heer aan zyn vriend te Amsterdam, zynde een echt en onzydig bericht omtrent de thans heerschende onlusten in Zeeland en voornamentlyk wegens het bouwen eener Roomsche Kerk te Vlissingen Met bylagen. 2° druk Amsterd., 1779. 8°.

Vlissingen. — De Vryheid aan den Raad en Burgery der stad Vlissingen. (Gedicht door E. Wolff geb. Bekker). Hoorn, 1778. 8°.

Vlissingen. — *Philopatiana*, den Zeeuwschen Burgervaderen toegewyd, gedurende de onlusten, onder eenige landlieden in Walcheren ontstaen (door P. J. C.). Amsterd., 1778. 8°.

Vlissingen. — Brief van een Amsterdamsch heer, in antwoordt aan zijn vriend in Zeeland, nopens de aldaar heerschende onlusten, en de Boomsche Kerk te Vlissingen. Alkmaar, 1779. 8°.

Vlissingen. — Brief van een Veereenaar, aan een' zijner vrienden te Leyden, behelsende executie ter Veere, verrigt aan drie boeren van West-Cappellen, in het eyland Walcheren, op den eersten Mey dezes Jaars 1779. 8°.

Vlissingen. — H. J. J. Bijleveld, Verhandeling over de geschillen met Frankrijk betreffende Vlissingen, sedert 1795 tot op den afstand dier vesting in 1807. Akademisch proefschr. Middelb. 1865. 8°.

Vlissingen. — C. van Epen, Klaagzang bij den vreselijken storm en watervloed, die de veelvuldige rampen van Vlissingen, in den nacht, tusschen den 14 en 15 van Louwmaand 1808 volmaakte. Vlissingen. 8°.

Vlissingen. — Omstandig verhael van het schrikkelyk bombardement van Vlissingen, gevolgd door de naemlyste van de slagtoffers van dat vreeselyk bombardement. Brugge, z. j. 8°.

Vlissingen. — A. F. Lammens, Rapport der événemens qui ont eu lieu avant, pendant et après le bombardement de la ville de Flessingue, depuis le 29 Juillet jusqu' au 26 Septembre 1809, délivré au gouvernement. 1810. 8°.

Vlissingen. — (C. Schutters), Drie fragmenten, uit de overdenkingen van een vriend der godsdienst en der menschheid. Vlissingen, (1809). 8°.

Ontboezemingen tijdens het bombardement van Vlissingen.

Vlissingen. — E. Thierry, Notice sur M. Le Chanteur, commissaire principal de la marine, suivie d'actes inédits relatifs aux sièges de Flessingue et d'Anvers, en 1809 et 1814. Cherbourg, 1848. 8°.

Vlissingen. — Stukken betreffende de feesten bij gelegenheid der onthulling van het gedenkteeken ter eere van Betje Wolf en Aagje Deken op het Betje-Wolfsplein te Vlissingen op Donderdag 21 Juli 1884.

Photographiën der Monumentale Fontein (voor- en achterzijde). Programma's der feesten. Verslag van het feest in de Mid. Courant. Feestliederen.

Vlissingen. — P. K. Dommissie, De worsteling en wording der Hervormde gemeente te Vlissingen. Vlissingen, 1872. 8°.

Vlissingen. — G. Vrolikhert, Vlissingsche Kerkhemel, ofte levensbeschrijving van alle de Hervormde Leeraren, die, sedert den afval van Spanjen 1572, tot op dezen tyd, in de Nederduytsche Kerke van Vlissingen, gearbeydt hebben, waar by komen de lysten van alle de Engelsche en Walsche Leeraren dier stad; als ook der genen, die in alle de Zeeuwsche steden, en te Dordregt, in de Latijnsche tale onderwezen hebben. Vlissingen en Middelb., 1758. 8°.

Vlissingen. — G. Vrolikhert, Vlissingsche Kerkhemel, enz. Vlissingen en Middelb., 1758. 8°.

Hetzelfde werk als het voorg. met schriftelijke aantekeningen van W. Kimyzer, sedert 1760 predikant te Vlissingen.

Vlissingen. — G. Vrolikhert, Vlissingsche Kerkhemel, enz. Vlissingen en Middelb., 1758. 8°.

Hetzelfde werk als het voorg., met MS. aantekeningen van J. W. te Water, gekopieerd door dr. J. H. Oosterdijk, 1846.

Vlissingen. — Orde der feest- en lydensstoffen, zoo als men die jaarlyks in de Nederduitsche Gereformeerde Gemeente des Heeren, te Vlissingen, gewoon is te prediken; met byvoeginge van de gelykluidende texten. Vlissingen, 1797. 8°.

Achteraan: Naamlijst der predikanten, welke te Vlissingen in de Nederd. Herv. Gem. gediend hebben en nog dienen, bijgewerkt tot 1806.

Vlissingen. — Orde der feest- en lydensstoffen, zooals men die jaarlyks in de Nederduitsche Gereformeerde Gemeente te Vlissingen gewoon is te prediken; met byvoeginge van gelykluidende texten. Vlissingen, 1797. 8°.

Achterin eene Naamlyst der predikanten, welke te Vlissingen, in de Nederd. Herv. Gem. gediend hebben en nog dienen, 1572—1796, bijgewerkt tot 1880.

Vlissingen. — J. J. Brahé, De Kerkklust van Vlissingen vertroost door 't herbouwen en inwyden van haar' afgebranden tempel: ter gelegenheid, dat . . . Matthias van Dam de vernieuwde Oostkerk inzeggende op den 15 van Wynmaand 1752. Middelb., 1752. 4°.

Vlissingen. — J. J. Brahé, Kerkelyke redenvoering ter gelegenheid der inwydinge van het nieuw orgel te Vlissingen in de St. Jacobs of Groote Kerke. Middelb., 1769. 4°.

Vlissingen. — J. J. van Toorenenbergen, Toespraak aan de Nederduitsche Hervormde Gemeente te Vlissingen, bij de toewijding van haar nieuw kerkgebouw aan de dienst des Heeren, op Zondag den 1^{en} December 1861. Vlissingen, 1862. 8°.

Vlissingen. — Wet van het lul-collegie gevestigd te Port-Fort, onder de zinspreuk: Nugando discimus nugari. Vlissingen, (1846). 8°.

Vlissingen. — Reglement voor de societeit Gezelligheid, opgericht te Vlissingen, den 1 Julij 1848. 8°.

Vlissingen. — A. J. van Deinse en E. Fokker, Iets over armenverzorging in vroegere dagen. (Overgedrukt uit Archief III, uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen). Middelb., 1878. 8°.

Geschiedenis der armenzorg te Vlissingen van 1580 tot ongeveer 1800.

Vlissingen. — A. E. Tromp, Geschiedkundig overzicht van den aanleg en de gemaakte veranderingen aan het dok der marine te Vlissingen en de daar voor liggende groote zee-sluis, met vermelding van belangrijke bijzonderheden der constructie en andere, 1600—1848. (Overgedrukt uit de Verhandelingen en Berigten betrekkelijk het Zeewezen en de Zeevaartkunde, door J. Swart en G. A. Tindal. 1851). 8°.

Vlissingen. — F. Caland, Een woord over de marine werf te Vlissingen. Ter-Neuzen, 1861. 8°.

Vlissingen. — B. J. Tideman, Het maritiem etablissement te Vlissingen. Amsterd., 1865. 8°.

Vlissingen. — B. J. Tideman, Het maritiem etablissement te Vlissingen. Vervolg. 8°.

Vlissingen. — Stoomvaart Vlissingen-New York. Handelingen en bescheiden betreffende het voorstel van vijf leden der Tweede Kamer van de Staten-Generaal. 's Gravenh., 1872. 8°.

Vlissingen. — S. C. Coenraads Pieterse., Uitvoerig verslag der feestelijkheden bij de plechtige opening der haven-, kanaal- en spoorwegwerken te Vlissingen op 7, 8, 9 en 10 September 1873. Middelb., 1873. 8°.

Vlissingen. — Verslag van de feestelijkheden bij de opening van de haven-, kanaal- en spoorwegwerken te Vlissingen, September 1873. (Feestnummer van de Middelb. Courant). Met plaat. fol.

Vlissingen. — F. P. J. Sibmacher Zijnen, Toespraak naar aanleiding der feestelijke opening van de haven te Vlissingen. Middelb., 1873. 8°.

Voor andere stukken betreffende de opening der Vlissingsche havenwerken zie men hiervoor blz. 51.

Vlissingen. — M. H. van Lee, Ouverture du port de

Flessingue. (Extrait du Moniteur des Intérêts Matériels).
Bruxelles, 1873. 8°.

Vlissingen. — W. T. Mulvany, Projected international communication in the North and East of Europe through the new harbour of Flushing, at the mouth of the Scheldt, in Holland. Dusseldorf, September 1873. Met kaart. 4°.

Vlissingen. — S. Piccardt, Een gelukkig levensteeken. De proeftocht der eerste mailboot van Vlissingen naar Sheerness, beschreven door een tochtgenoot; met eenige bijlagen betreffende den nieuwen maildienst. Goes, 1875. 8°.

Vlissingen. — W. M. Visser, Scheepsbouw voor 's Lands vloot. Vervolg op de Proeve van een ontwerp voor een Strijder onzer Zeemacht. Rotterdam, 1888. 8°.

Hoofdstuk II handelt over de Kon. Maatschappij „De Schelde” te Vlissingen.

Vlissingen. — Arie Smit, Open brief aan den heer W. M. Visser, schrijver van de brochure „Scheepsbouw voor 's Lands vloot.” Vlissingen, 1888. 8°.

Vlissingen. — Jos. van Raalte, De werkplaatsen der Koninklijke Maatschappij „De Schelde” te Vlissingen. (In: Technische Mededeelingen als inleiding tot het bezoek aan Zeeland van 18—20 Augustus 1904 door het Kon. Instituut van Ingenieurs). 's-Gravenh., 1904. Met afbeeldingen. gr. 4°.

Vlissingen. — Stukken betreffende de feestviering ter herdenking van den 300sten geboortedag van M. Az. de Ruijter, op den 23 Maart 1907:

Geïllustreerd feestprogramma. pl°. — Officieele feestwijzer. 8°. — Programma van de uitvoering der feestantates in de Groote- of St. Jacobskerk te Vlissingen. 8°. — Cantate Michiel Adriaanszoon de Ruijter. Woorden van P. Landsman. Muziek van M. H. van 't Kruijs. 4°. — Klein Nederland. Woorden van P. Landsman. Muziek van M. H. van 't Kruijs. 4°.

Vrouwenpolder. — (J. Ermerins), Het dorp en heerlykheid van den Vrouwenpolder in Walcheren. (Eenige Zeeuwsche oudheden enz. Deel I). Middelb., 1781. 8°.

Vrouwenpolder. — J. van Lesuwen, Tweetal gelegenheidsleerredenen. Afscheid op de gemeente O. L. Vrouwenpolder enz. (Zie op Colijnsplaat hiervoor bladz. 68). 8°.

Vossemeer. — (J. Ermerins), Beschryving der heerlykheden van Vossemeer en Vrybergen. Met platen. Middelb., 1784. 8°.

Vossemeer. — J. Ermerins; Register oft kort begrip der voornaemste saaken, vervat in de notulboeken der Edele Hooge Heerschappen van Oud- ende Nieuw-Vossemeer beginnende met den jaare 1500. Hs. 8°.

Met fraaie penteekening op den titel door J. F. A. von Bonn.

Vossemeer. — J. F. van Bastelaar, (dijkwerker sedert 1786), Het snipperuurtje, of omstandig verhaal over het bedijken en droogmaken van den nieuwen polder bij Oud-Vossemeer. Tholen, 1843. 8°.

Westhoven. — (J. Ermerins), Het kasteel en leen van Westhoven, de vryheerlykheid Duynbeke en het klooster Zootendaal in Walcheren. (Eenige Zeeuwsche oudheden enz. Deel I). Middelb., 1781. Met pl. 8°.

Westhoven. — A. L. G. Bosboom-Toussaint, Het kasteel Westhoven in Zeeland. Haarlem, 1882. 8°.

Westhoven. — J. Haccou, Het kasteel Westhoven. (Gedicht. Uit het Tijdschrift ter bevordering van algemeene kundigheden). 8°.

Westkapelle. — K. Baart, Westkapelle, hare bevolking, Westkapelsche dijk, geschiedkundig en karakteriseerend beschreven. Met 2 kaarten. Middelb., 1889. 8°.

Westkapelle. — F. Nagtglas, De zeedijk te Westkappel in Januarij 1868. (Overdruk). Met plaat. 8°.

Westkapelle. — J. F. W. Conrad, Westkappelsche dijk.
Met plaat. (Overdruk). 8°.

Westkapelle. — L. van Krimpen, De Westkapelsche zeedijk.
(Overgedrukt uit het Weekblad „De Ingenieur,” Orgaan
van het Koninklijk Instituut voor Ingenieurs en van de
Vereeniging van Delftsche Ingenieurs). 's-Gravenh., 1904.
Met afbeeldingen. gr. 4°.

Wilhelminadorp. — J. ab Utrecht Dresselhuis, Tweetal
leerredenen ter inwijding van een nieuwe Gemeente en
Kerk te Wilhelminadorp, en bevestiging van eenen jongen
Leeraar. Goes, 1841. 8°.

Het eerste gedeelte bevat de geschiedenis van den Wilhelminapolder en
is afzonderlijk gepagineerd.

Wolfaartsdijk. — J. van der Baan, Wolfaartsdijk, geschetst
als eiland en ambachtsheerlijkheid, als burgerlijke en ker-
kelijke gemeente, van de vroegste tijden tot op heden.
Met autentieke bijlagen en uitvoerige geslachtregisters.
Goes, 1866. 8°.

Wolfaartsdijk. — Bestek en voorwaarden met teekening ter
aanbesteding van het afbreken van de bestaande kerk met
toren, enz. en het daarstellen van een nieuw kerkgebouw,
met toren, consistorie, enz. te Wolfaartsdijk. 1860. 8°.

Wolfaartsdijk. — J. Fransen van de Putte, Verslag der
plechtige onthulling van het gedenkteeken opgericht door
de vrienden en vereerders van wijlen Dr. J. ab Utrecht
Dresselhuis. (Overgedrukt uit: Archief. Vroegere en latere
mededeelingen voornamelijk in betrekking tot Zeeland. Deel
V). 8°.

Wolfaartsdijk. — J. Kousemaker Pz., Onthulling van het
gedenkteeken ter eere van Dr. J. ab Utrecht Dresselhuis,
te Wolfaartsdijk, 1 November 1862. (Overdruk). 1862. 8°.

Wolfaartsdijk. — S. Piccardt, Onthulling van het gedenkteeken ter eere van Johannes ab Utrecht Dresselhuis te Wolfaartsdijk 1 November 1862. (Uit de Goesche Courant van 3 November 1862). fol.

Zaamslag. — J. van der Baan, Geschiedkundige beschouwing van Zaamslag, van de vroegste tijden tot op heden, zoo in het burgerlijke als voornamelijk in het kerkelijke. Met fac-similes. Neuzen, 1859. 8°.

Zaamslag. — Jaartallen tot herinnering voor de geschiedenis van Zaamslag, beschouwd als Heerlijkheid, Gemeente en Dorp. (Korte geschiedkundige mededeelingen betrekkelijk de Provincie Zeeland. II. Toevoegsel tot den Middellandschen naamwijzer voor 1858). 8°.

Zaamslag. — J. van der Baan, Jona Willem te Water te Zaamslag geboren, 28 October 1740. (Uit het Algemeen Nieuws- en Advertentieblad voor Zeeuwsch-Vlaanderen, 1875).

Zaamslag. — Ds. Scharp en de smid van Zaamslag. Een woord, gericht aan de redactie van den Volksalmanak tot nut van 't algemeen, en opgedragen aan allen die de waarheid liefhebben en eerbied gevoelen voor een ieders godsdienstige overtuiging. Ter-Neuzen, 1861. 8°.

Zaamslag. — D. de Rijcke, Adriaan Walraven, de smid van Zaamslag. Episode uit den Franschen tijd. (In: De Zeeuw, Christelijk-Historisch Dagblad voor Zeeland Jaargang 1902). fol.

Zandenburg. — J. Ermerins, Beschrijving van het kasteel en kappittel van Zandenburg. (In: Eenige Zeeuwsche oudheden. Deel III). Middelb., 1786.

Zandijk. — (J. Ermerins), Het dorp en heerlijkheid van Zandijk in Walcheren. (Eenige Zeeuwsche oudheden enz. Deel I). Middelb., 1781. Met pl. 8°.

Zierikzee. — Verslag van den toestand van het oud-archief der gemeente Zierikzee, over 1899—1901. Zierikzee, 1900—1902. 3 stn. 8°.

Zierikzee. — P. D. de Vos, Aanteekeningen uit de Poortboeken van Zierikzee 1802—1810. (Overgedrukt uit het Maandblad van het Geneal.-heraldiek genootschap „De Nederl. Leeuw,” 1894). 8°.

Zierikzee. — Maandblad voor de Afdeeling Zierikzee (van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen). Eerste jaargang. Zierikzee, 1827. 8°.

Zierikzee. — Zieriksee of Zierikzee. (In de Zierikseesche Courant, 1888, n° 19). fol.

Zierikzee. — P. van Noemer, Oratio in laudem urbis Zierikzaeae, habita in solemnī promotione scholastica die 30 Maji 1754 in templo Gallicano. Zierikzaeae, 1754. 4°.

Zierikzee. — J. de Kanter Ph.z., Chronijk van Zierikzee. 2° uitgave. Zierikzee, 1795. 8°.

Zierikzee. — O. Groeneyk, Kronijk van Zierikzee, ten vervolge op die van J. de Kanter Ph.z. Zierikzee, 1821. 8°.

Zierikzee. — A. I. van Cattenburch, Intogt der Hollanders binnen Zierikzee, onder Jonker Willem, Grave van Oostervant. (1804). Geschiedkundige aanteekeningen ter opheldering van de maskerade, gehouden door de leden van het Leidsche studenten-corps in Junij 1865. Met een portret, 3 wapenkaarten en eene kaart van Zeeland. Leiden, 1865. 8°.

Zierikzee. — F. Nagtglas, Levinus Lemnius en Zierikzee in de eerste helft der zestiende eeuw. (Overgedrukt uit het Zeeuwsche Jaarboekje en Middelburgsche Naamwijzer 1869). Middelb., 1869. 8°.

- Zierikzee.** — Buitengewone feestviering ter herdenking aan het 300-jarig bestaan van Nederlands onafhankelijkheid, gehouden te Zierikzee, 16 Julij 1872. Zierikzee, 1872. 8°.
- Zierikzee.** — Werther (J. Th. Oosterman). De Zierikzeesche vrijheidsdag. Historische schets der gebeurtenissen te Zierikzee en in Schouwen en Duiveland, van 1572—1576. Zierikzee, 1872. 8°.
- Zierikzee.** — A. Camphuysen, Oratio de Lievino Janssono Lychnite, recitata Zierizaei in aede Valonica, 17 kalend. Octob. 1772. Zierikzee, 1772. 4°.
- Zierikzee.** — A. Camphuysen, Bedevoering over Lieven Jansson Kaarsemaker, uitgesproken te Zierikzee op den 15 van Herfstmaand 1772 in de Walsche Kerk, ter gelegenheid van de plechtige bevordering der schooljeugd. Vertaald door C. van der Gryp. Zierikzee, 1773. 8°.
- Zierikzee.** — A. Camphuysen, Bedevoering over Lieven Jansson Keerse-maker, Gouverneur der stad Zierikzee en geheel Zeeland beoosten Schelde. Uit het Latyn vertaald door C. van der Gryp, en nu met de noodige bewyzen en bylagen betrekkelyk het te Zierikzee voorgevallen ten jare 1572 voorzien en daarby gevoegd door A. J. de Ruever. Middelb., 1778. 8°.
- Zierikzee.** — N. E. Ernst Vetten, Lieven Janszoon Kaarsemaker. — Nog een blik op Lieven Janssen Kaarsemaker. 2 stukken. 8°.
- Zierikzee.** — Waerachtich verhael van tgene, dwelck aengaet die rebellie ende opruericheyt vande gemutineerde Spaig-naerden in Zeelant, terstont. nae dinnemen van Zierixzee, Anno 1576. Brussel, M. van Hamont. 1576. 4°.
- Zierikzee.** — Tractaet van de overleveringhe der stadt Zierixzee. Rotterdam, D. Mullem. 1576. 4°.

Zierikzee. — J. de Witte van Citters, Een brief uit Oost-Duiveland, tijdens het beleg van Zierikzee in 1576. (Overgedrukt uit de Bijdragen voor Vad. Gesch. en Oudheidk. N. S., Deel V.). 8°.

Zierikzee. — J. van de Velde, Tweehonderd-jarig jubelfeest ter gedagtenisse der verlossing van de stad Zierikzee uit de Spaansche dwingelandy, plegtig geviert op den zevenden November 1776 in eene Kerkelyke leerreden over Psalm LXVI : vs. 12. Met bygevoegde aantekeningen en bylagen. Zierikzee, 1777. 8°.

Zierikzee. — W. J. P. Kroef, Feestrede, uitgesproken by gelegenheid der viering van het derde halve eeuwfeest ter gedachtenis der verlossing van de stad Zierikzee en eilanden uit de Spaansche dwingelandy, in de openbare vergadering des departements der Maatschappij: tot Nut van 't Algemeen, afdeeling Zierikzee, op den 3 Nov. 1826. Zierikzee, 1827. 8°.

Zierikzee. — S. de Kok, Historisch verhaal wegens het gebeurde omtrent het verschrikkelijk oproer, voorgevallen op Maandag den 24 September 1787 binnen de stad Zierikzee, in een samenspraak tusschen een landman en een heer. 2° druk. Zierikzee, 1788. 4°.

Zierikzee. — Kort verhaal van de reorganisatie en plechtige installatie der gewapende burgerij te Zierikzee, benevens de stamlijst van het bataillon, zooals hetzelfde was na reorganisatie in Mei 1797. Zierikzee, 1797. 8°.

Zierikzee. — P. J. Andreae, Geschiedenis der Evang.-Luthersche Gemeente te Zierikzee. (Overgedrukt uit de Bijdragen tot de geschiedenis der Evang.-Luth. Kerk in de Nederlanden). Utrecht, 1845. 8°.

Zierikzee. — P. J. Andreae, Leerrede, gehouden ter ge-

legenheid van vervulde 25-jarige Evangelieprediking. Zierikzee, 1851. 8°.

Zierikzee. — P. J. Andreae, Leerrede, gehouden ter gedachtenis van vervulde 25-jarige Evangelie-dienst te Zierikzee. Zierikzee, 1854. 8°.

Zierikzee. — (P. D. de Vos), Gids voor Zierikzee en de eilanden Schouwen en Duiveland. Met 22 platen. Uitgegeven door de Vereeniging tot bevordering van het vreemdelingen-verkeer te Zierikzee. Zierikzee, (1896). 8°.

Zierikzee. — (P. D. de Vos), Gids voor Zierikzee en de eilanden Schouwen en Duiveland. Tweede vermeerderde druk. Zierikzee, (1900). Met pl. 8°.

Zierikzee. — W. Lootens, Beschryving van het oude en nieuwe orgel in de Groote of St. Lievens Monster-Kerk der stad Zierikzee. Benefens eenige korte aanmerkingen over de oudste orgelen tot op deezen tyd. Zierikzee, 1771. 8°.

Zierikzee. — (J. Berman), Geschiedkundige beschrijving der door den hevigen brand van 6 op 7 October 1832 geheel verwoeste St. Lievens Monster of Groote Kerk te Zierikzee. Met eene uitslaande plaat. Alkmaar, 1834. 8°.

Zierikzee. — J. Berman, Beschryving van de St. Lievens Monsterkerk, te Zierikzee, op den 7 October 1832, door brand ten eenemale verwoest. Met 4 platen. Zierikzee, 1834. 8°.

Zierikzee. — (Bodel Nijenhuis), Iets wegens de Groote of St. Lievens Kerk en Toren te Zierikzee. (In Kunst- en Letterbode, 1832. No. 45). 8°.

Zierikzee. — (Bodel Nijenhuis), Toevoegsel tot het Iets wegens de Groote of St. Lievens Kerk en Toren te Zierikzee. (In Kunst- en Letterbode, 1832. No. 47). 8°.

Zierikzee. — Opstel of notice van een museum van oudheden, schilderijen enz. welke zich vereenigd bevinden bij een inwoner der stad Alkmaar enz. 1854. 8°.

Hierin eene beschrijving van het altaarstuk uit de St. Lievens-Monsterkerk te Zierikzee.

Zierikzee. — Monumental inscriptions at Zierikzee, relative to the De Pottère family. Hs. fol.

Zierikzee. — P. D. de Vos, De grafschriften der voormalige St. Lievens-Monsterkerk, te Zierikzee. (Overgedrukt uit het Maandblad van het Genealogisch-heraldiek genootschap „De Nederlandsche Leeuw,” 1895). 8°.

Zierikzee. — F. Nagtglas, De echo van het oude huis. („De Groote Mossel” te Zierikzee). (Uit „Eigen Haard,” 1882. No. 44). Met afbeeld. fol.

Zierikzee. — P. D. de Vos, De Latijnsche school te Zierikzee en hare rectoren van de eerste helft der XVI^{de} eeuw tot 1880. (Overgedrukt uit het Maandblad van het Genealogisch-heraldiek genootschap „De Nederlandsche Leeuw,” 1899). 8°.

Zierikzee. — Huishoudelijk wet-boek van de achtbaare Loge de Star in het Oosten, gevestigd te Ziericzee, onder het Grootmeesterschap nationaal der Bataafsche Republiek in eene verlichte plaats, alwaar stilzwijgenheid, eendracht en vrede heerschen. 8°.

Zierikzee. — (P. D. De Vos), Beschrijving der lotgevallen van het begrafenisfonds onder de zinspreuk „Tot Nut van 't Algemeen,” opgericht te Zierikzee den 1 Juli 1811. Zierikzee, 1902. 8°.

Zierikzee. — G. A. B. M., Aanmerkingen over de Zierikzeesche en Brouwershavensche zeegaten, en de daarstelling van een dok, ter beveiliging der koopvaardij-schepen. Rotterdam, 1841. 8°.

Zierikzee. — W. C. de Crane, Wederlegging eener onjuiste beoordeeling van het zeegat: de Roompot. Zierikzee, 1867. 8°.

Zierikzee. — F. Caland, Over den loop der oude haven binnen de stad Zierikzee. (Overgedrukt uit de Bijdragen tot de Oudheidk. en Geschiedenis, inz. van Z.-Vlaanderen. Deel V). 8°.

Zierikzee. — Reglement van orde voor de fabriek van callicots te Zierikzee. Zierikzee, 1841. 8°.

Zierikzee. — J. A. Dompeling, Leerrede ter gelegenheid van de oprigting der nieuwe Zierikzeesche visscherij, gehouden in de Grootte Kerk, den 28 November 1819, en Aanspraak en gebed bij het uitvaren der eerste haringschepen, gedaan in de Kleine Kerk, den 14 Junij 1820 te Zierikzee. Zierikzee, 1821. 8°.

D. KAARTEN BETREFFENDE DE PROVINCIE ZEELAND.

1. ZEELAND IN HET ALGEMEEN.

a. Verzamelingen.

Verzameling van kaarten en platen uit Smallegange's Nieuwe Cronijk van Zeeland. Middelb., 1696.

Verzameling van kaarten en platen uit den Tegenwoordigen Staat van Zeeland. Amsterdam, Is. Tirion. 1751—1753.

Een en twintig keurlijke Gezigten van de zes stemmende Steden van Zeeland en derselver voornaamste gebouwen, geteekend door C. Pronk en C. Schouman en in 't koper gebragt door J. C. Philips. Zijnde alle eerste en beste afdrukken. Middelburg, Pieter Gillissen. (1753).

Een en twintig keurlijke Gezigten van de zes stemmende Steden van Zeeland enz.

Hetzelfde werk als het voorgaande; zeer fraai exemplaar.

Atlas van Zeeland; vervattende naauwkeurige kaarten van alle de eilanden, op order van Z. D. H. den Prince van Oranje, meetkundig opgenomen door de Heeren Hattinga, gedurende de jaren 1744 tot 1752, benevens grondtekeningen en gezigten der steden, afbeeldingen van de voornaamste openbaare gebouwen, dorpen, sloten, heerenhuizen enz., naar 't leven getekend door C. Pronk, alsmede portraiten van eenige der vermaardste staatsmannen en zeehelden. Amsterdam, Is. Tirion. 1760.

Speculum Zelandiae d. i. een Beschryvinge ofte afbeelding der steden, ambachts-heerlijkheden, dorpen, castelen, ridderslijke hofsteden, huysen en gebouwen, gelegen in de Eylanden en de Graeflijkheyt van Zeelandt. Amsterdam, Wed. Ottens en Zoon.

La Galerie Agréable du Monde, où l'on voit en un grand nombre de cartes très-exactes et de belles tailles-douces les principaux empires, roïaumes, républiques, provinces, villes, bourgs et forteresses etc. dans les quatre parties de l' Univers, divisée en LXVI tomes: Zeelande, tomes I—III. Leide, P. van der Aa.

Verzameling van kaartjes en platen uit den Cronyk-Almanach van Zeeland. Middelb., 1777—1792.

Topographische en militaire kaart van het Koninkrijk der Nederlanden. (Hiervan de bladen betreffende de provincie Zeeland). Schaal 1: 50.000. 8 bladen. Gegraveerd 1860—1864.

Waterstaatskaart van Nederland, op de schaal van 1: 50.000. (Hiervan de bladen betreffende de provincie Zeeland). 16 bladen. Bewerkt 1872—1875.

Gemeente-Atlas van Zeeland, naar officiële bronnen bewerkt door J. Kuijper. Leeuwarden, Hugo Suringar, 1865—1872.

b. Zeeland van de vroegste tijden tot omstreeks 1550.

Descriptio veteris agri Batavi et Frisii omnisque regionis quae hodie est in ditione VII Foederatorum cis et ultra Rhenum. Auctore Mensone Alting. 42 × 33.

Zeeland ten tijde der Batavieren.

In M. Alting, *Notitia Germaniae inferioris antiquae*. Amsterd., 1697.

Descriptio veteris agri Batavi et Frisii etc. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 42 × 33.

In F. Halma en M. Brouerius van Nidek, *Tooneel der Vereenigde Nederlanden*. Deel I. Leeuwarden, 1725.

Descriptio agri Batavi aliorumque qui hodie cis Rhenum in ditione VII Foederatorum. Auctore Mensone Alting. 42 × 33.

Zeeland ten tijde der Batavieren op grotere schaal.

In M. Alting, t. a. p.

Descriptio agri Batavi etc. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 42 × 33.

In F. Halma en M. Brouerius van Nidek, t. a. p.

Francorum primae sedes. Incisum Brugis a Johanne f. Johannis de Mel Brug. ejus manum dirigente Olivario Vredio J. C. Brugensis anno Christi 1647. 31 × 27.

Zeeland in de 5^e eeuw volgens Vredius.

In M. Smallegange, *Nieuwe Cronyk van Zeeland*. Middelb., 1696.

Francorum primae sedes etc. (Ander ex. van dezelfde kaart. 31 × 27.

Uit Smallegange, t. a. p.

Caarte van Zeeland, gelijk dat gelegen was in den Jaare 600, volgens een out caartje gevonden onder de overblijfsels der bibliotheek van 't Clooster tot Egmont in Hol-

land, wanneer Zeeland sonder dijken tegen de watervloeden dier tijt beschermt wierd door duijnen of hooge landen. 54×48 .

Teekening in kleuren.

Gelegenheid van Zeeland zooals het was in het zeshonderdste jaar na Christus' geboorte enz. (Dezelfde kaart als de voorgaande), 60×48 .

Teekening in kleuren.

Kaart van Zeeland, gevonden in 't Klooster van Egmond, zoo als het was in 't Jaar 600, en toen Willebrord dat eiland bekeerde, leggende zonder dijken, en alleen door de duinen veilig tegen de zee en vlooden. Westkapelle was toen de bloeienste stad. (Met aantekeningen van P. Resen). 21×18 .

Verkleinde kopie van de voorgaande kaart.

In M. Gargon, Walchersche Arkadia. Middelb., 1755.

Kaart van Zeeland, gevonden in 't Klooster van Egmond enz. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 21×18 .

In J. B. Krüger, Potamo-chorographie. Deel I. Bergen op Zoom, 1854.

Descriptio Frisiae haereditariae inter Scaldim et Kinnum, sub Carolinis, auctore Mensone Alting. 40×32 .

Zeeland in de eerste helft der 9e eeuw.

In Alting, t. a. p.

Descriptio Frisiae haereditariae etc. (Ander exemplaar derzelfde kaart). 40×32 .

Uit Alting t. a. p.

Regio Somonae Scaldi Oceanoque inclusa Flandriae nomine appellata. (A°. 861). 18×16 .

Zeeland in 861 volgens Vredius.

In O. Vredius, De seghelen der graven v. Vlaanderen. Brugge, 1640.

Regio Somonae Scaldi Oceanoque inclusa Flandriae nomine appellata. A°. 861. 18×16 .

Kopie van de kaart van Vredius.

In Smallegange t. a. p.

In Oudheden en gestichten van Zeeland. Deel I. Leiden, 1722.

In J. B. Krüger, Potamo-chorographie. Deel II. Middelb., 1854.

Pars I Frisiae haereditariae cis Mosam quae Wasda, nunc Zelandia, una cum Provincialib. VII Foederator. ultracitraque Scaldim et Mosam, sub Ottonibus potissimum. Auctore M. Alting. 40 × 32.

Zeeland in de 10e eeuw.

In Alting, t. a. p.

In Halma en Brouerius v. Nidek, t. a. p.

Pars I Frisiae haereditariae etc. (Ander exemplaar derzelfde kaart). 40 × 32.

Uit Alting t. a. p.

Kaart vertoonende de provincie Zeeland in de 12^e eeuw met aanwijzing der latere bedijkingen en tegenwoordige grenzen, door J. ab Utrecht Dresselhuis. 40 × 39.

In Dresselhuis, De provincie Zeeland in hare aloude gesteldheid. Middelb., 1836.

Kaart vertoonende de Provincie Zeeland in de 12^e eeuw enz. (Ander ex. derzelfde kaart). 40 × 39.

Uit Dresselhuis t. a. p.

Kopie der kaart vertoonende de Provincie Zeeland in de 12^e eeuw, met aanduiding der latere bedijkingen en tegenwoordige grenzen, door J. ab Utrecht Dresselhuis. 40 × 39.

In Hogerwaard, Memorie enz. Middelb., 1898.

Historische Karte von Zeeland nach Utrecht Dresselhuis. (Besondere Bearbeitung des Verfassers). 1 : 333.000. 20 × 20.

In F. Müller, Das Wasserwesen der Niederl. Provinz Zeeland. Berlin, 1898.

Die gheleghenthelyt des lants van Zeelandt hoe dattet ten tijden was als den Roomschen Coninck, Coninc Willem Grave van Zeelandt, regnerende was ontrent den Jaere 1230 of daer ontrent. 29 × 19.

In Reygersbergh, Kron. v. Zeeland. Antw., 1551.

Kaart van Zeeland, zooals het gelegen was omtrent den Jaare 1230, te vinden in den eersten druk der Chronyke van Zeeland door Jan Jansen Reygersberch. 29×19 .

In Ermerins, Zeeuwache Oudheden. I. Middelburg, 1781.

Kaart van Zeeland enz. (Als in voorg. nummer). 29×19 .

Uit Ermerins, t. a. p.

Kaart van Vlaanderen en Zeeland, zooals het was ten tijde van Guy van Dampierre, omstreeks 1274.

Kopie op perkament in kleuren.

Zie over deze kaart Zel. Illustr. I, 14—19.

Caerte van Zeeland, gelyk dat gelegen was in 't Jaer 1274. 33×26 .

In Smallegange, t. a. p.

Caerte van Zeeland enz. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 33×26 .

In La Galerie agréablé du monde.

Kaart van Zeeland gelyk dat was in het jaar 1274. 22×18 .

In Beschryving van het oude Batavische zeestrant. 's Gravenh., 1753.

Kaart van Zeeland gelyk dat was in 't Jaer 1274. 9×8 .

In Zeelands Cronyk Almanach 1777.

Caerte van Zeeland, gelyk dat gelegen was in 't Jaer 1274. Steendruk van P. W. M. Trap. 33×26 .

Dezelfde kaart als die in Smallegange.

In A. L. van Cattenburch, Intogt der Hollanders binnent Zierikzee, onder Jonker Willem, Grave van Oostervant. Leiden, 1865.

Zeeland omstreeks 1200. 54×39 .

In A. A. Beekman, De strijd om het bestaan. Zutphen, 1887.

Zeeland omstreeks 1200. Naar Dresselhuis, Boers en anderen 27×20 .

In H. Blink, Nederland en zijne bewoners. Deel I. Kaart VII.

Kaarte van Zeeland. (Bovenaan: Deze kaarte is gemaakt

1540 door Jaques Horenbout, bekragtigt 1651 door J. Elands, en weeder opgenoomen 1663 door H. Schroots). 18 × 13.

De kaart stelt den toestand van 1274 voor.

In Gargon, Walchersche Arkadia. Deel I, blad. 162.

Kaarte van Zeeland enz. 18 × 13.

Dezelfde kaart als in het voorgaand nummer.

c. Zeeland van het midden der 16^e eeuw
tot op onzen tijd.

Zelandicarum insularum exactissima et nova descriptio,
auctore D. Jacobo a Daventria. 46 × 33.

Uit A. Ortelius, Theatrum orbis terrarum. Antw. 1571.

Zelandicarum insularum exactissima et nova descriptio,
auctore D. Jacobo a Daventria. 46 × 33.

In A. Ortelius, Theatrum orbis terrarum. 1592.

Zelandicarum insularum exactissima et nova descriptio,
auctore D. Jacobo a Daventria. 46 × 33.

Dezelfde kaart. Uit A. Ortelius, Theatrum orbis terrarum. Antw. 1592.

Zelandia Comitatus. Per Gerardum Mercatorem. 46 × 32.

In G. Mercator, Atlas. Duisb. Cliv. 1595.

Selandia. 12 × 9.

In Caert-thresoor, inhoudende de tafelen des gansche werelts landen, met beschrijvingen. Middelburgh, Barent Langenes. 1598.

Zelandia Comitatus. Per Gerardum Mercatorem. 47 × 32.

In G. Mercator, Atlas. Amsterd., 1619.

De achterzijde met Franschen tekst.

Zelandia Comitatus. Per Gerardum Mercatorem. 47 × 32.

Dezelfde kaart als boven. De achterzijde met Latijnschen tekst.

(Zelandia Comitatus). Petrus Keerius excudit. 46 × 34.

Ongekleurd. Aan de achterzijde de beschrijving in het Latijn; in den rechter benedenhoek een gezicht op Middelburg.

(Zelandia Comitatus). C. J. Visscher excudebat anno 1631.
46×34.

Ongekleurd. Aan de achterzijde de beschrijving in het Nederlandsch. In den rechter benedenhoek een gezicht op Middelburg.

Zelandiae typus. 31×23.

In Guicciardini, Besch. v. alle de Nederlanden. Uitgave 1612. Idem in de uitgave 1648.

Zelandiae typus. 31×23.

Ander ex. derzelfde kaart, ongekleurd.

Zelandiae typus. 31×23.

Nog ander ex. van dezelfde kaart, gekleurd.

Zelandia. 19×12.

In Guicciardini, Omnium Belgii, sive Inferioris Germaniae regionum descriptio. Arnheimii, 1616.

Zelandia. 19×12.

Dezelfde kaart als de voorgaande.

Zelandia Comitatus. 17×12.

In Nieuw Nederlandsch Caertboek door A. Goos. Amsterdam, 1615.

Flandria et Zelandia comitatus. Apud Guiljelmum Blaeuw.
50×38.

In W. en J. Blaeu, Toonneel des Aerdrijcx. Amsterdam, 1636.
Ongekleurd.

Flandria et Zelandia comitatus. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 50×38.

In G. et J. Blaeu, Theatrum orbis terrarum. Amsterdam, 1635.
Gekleurd.

Flandria et Zeelandia comitatus. Apud Guiljelmum Blaeu.
50×49.

In A. Sanderus, Flandria Illustrata. Col. Agr., 1641.

Flandria et Zelandia Comitatus. 34×25.

In Zeiller, Topographia Circ. Burgund. Frankf. a. M., 1654.

Zeelandia Comitatus. Magnifico Amplissimo Doctissimoque

viro D. Simoni Bellimontio Reipub. Middelburgensis Syndico etc. DD. C. Dankerio. Cornelis, Danckerts Excudit. 48×38.

Ongekleurd. De achterzijde onbedrukt.

Zeelandia Comitatus. Magn. Ampliss. Doctiss. Viro D. Simoni Bellimontio Reipub. Middelburgensis Syndico etc. D. D. Guiljelmus Blaeu. 48×36.

In W. en J. Blaeu, Toonneel des Aerdrijcx. Amsterd., 1635.

Ongekleurd.

Zeelandia Comitatus enz. (Als voorgaand). 48×36.

Ander ex. van dezelfde kaart.

Zeelandia Comitatus. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 48×36.

Met gekleurde grenzen en de beschrijving aan de achterzijde in het Hoogduitsch.

Zeelandia Comitatus. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 48×36.

In G. et J. Blaeu, Theatrum orbis terrarum. Amsterdam, 1635.

Gekleurd.

Zeelandia Comitatus. Nobilissimo etc. D. Joanni de Knuyt. etc. D. D. Joannes Janssonius. 48×37.

Verbeterde uitgave van de voorg. kaart.

De achterzijde niet bedrukt; ongekleurd.

Zeelandia Comitatus etc. (Als voorgaand). 48×37.

Dezelfde kaart, gekleurd.

Zelandia Comitatus. 23×16.

In de Vyerighe Colom. Amsterd., Jacob Aertz. Colom (c^a. 1640).

Zelandia Comitatus. 33×25.

In Zeiller, Topographia etc. 1654.

Zelandiae Comitatus novissima tabula, delineata per Nicolaum I. Visscherum, nunc autem emendata et aucta per B. Ottens. Amsterd., Wed. Ottens en Zoonen. (c^a. 1690). In 9 bladen. Elk blad 53×46.

Zelandiae Comitatus novissima tabula, delineata per Nicolaum I. Visscherum, nunc autem emendata et aucta per R. Ottens. Amsterd., Wed. Ottens en Zoonen. (c^a. 1690).
In 9 bladen. Elk blad 53×46.

Ander exemplaar van de voorgaande kaart.

Met gekleurde grenzen.

Topographie de la Zélande en 9 feuilles, traduite de l'Hollandois. Dédiee et présentée au Roy par Le Rouge, Ing^r. Géographe. Paris, 1748.

In 9 kaarten, elk weer verdeeld in 4 kleinere, dus in het geheel 36 bladen, elk blad 26×23.

Fransche bewerking van de voorg. kaart.

Met gekleurde grenzen.

Topographie de la Zélande. (Dezelfde kaart als voorgaande). Paris, 1748.

Opgeplakt op linnen in étui. In 4 bladen, elk blad 81×68. Gekleurd.

Topographie de la Zélande etc. (Andere uitgave der voorgaande kaart). Paris, 1785.

In 9 bladen, opgeplakt op linnen, elk blad 53×45. Ongekleurd.

Comitatus Zelandiae novissima delineatio per Nicolaum Visscher. (Met opdracht aan Adriaan Veth, raadpensionaris van de Staten van Zeeland). 55×46.

Gekleurd.

Comitatus Zelandiae novissima delineatio per Nicolaum Visscher. Nunc apud Pet. Schenk Jun. (Met opdracht aan Adriaan Veth). Cum Privil. Ordin. General. Belgii Foederati. 55×46.

Comitatus Zelandiae novissima delineatio etc. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 55×46.

Met gekleurde grenzen; de voorgaande is geheel gekleurd.

Comitatus Zelandiae novissima delineatio per Nicolaum Visscher. (Met opdracht aan Adriaan Veth). Cum Privil. Ordin. General. Belgii Foederati. 55×46.

Ongekleurd.

Comitatus Zelandiae novissima delineatio. (Met opdracht aan Adriaan Veth, door Z. Rooman). 55×46.

Gekleurd.

Le Comté de Zeelande. Dressé sur les mémoires les plus nouveaux. Par le Sr. Sanson, Géographe ordinaire du Roy. Paris, H. Jaillot. 1681. 55×41.

Gekleurd.

Le Comté de Zeelande, dressé sur les mémoires les plus nouveaux par le Sr. Sanson, géographe ordinaire du roy. Paris, H. Jaillot. 1692. 78×54.

Gekleurd.

Le Comté de Zeelande etc. (Dezelfde kaart als de voorgaande). Paris, H. Jaillot, 1692. 78×54.

Fraai exemplaar, met breede randen.

Gekleurd.

Comitatus Zelandiae tabula, emendata a Frederico de Wit. Amstelodami. 54×46.

Gekleurd.

Comitatus Zelandiae tabula etc. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 54×46.

Met gekleurde grenzen.

Comitatus Zelandiae tabula emendata a Frederico de Wit Amstelodami. Ex Officina I. Covens et C. Mortier. 54×46.

Andere uitgave der voorgaande kaart.

Nova et accurata Comitatus Zelandiae tabula. Multis locis correcta atque edita per C. Allard. Amstelodami, apud Covens et Mortier. 54×46.

Ex. op zwaar papier; gekleurd.

Nova et accurata Comitatus Zelandiae tabula, multis locis correcta atque edita per C. Allard. Carolus Allard excudit cum Privil. ord. Holl. et Westfr. 54×46.

Andere uitgave der voorgaande kaart; ongekleurd.

Nova et accurata Comitatus Zelandiae tabula, etc. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 54×46.

Gekleurd.

Nova et accurata Comitatus Zelandiae tabula, etc. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 54×46.

Ex. op zwaar papier, fraai gekleurd.

Nova et accurata Comitatus Zelandiae tabula, multis locis correcta atque edita per C. Allard. 54×46.

In La Galerie agréable du monde.

Nova Zeelandiae Comitatus tabula, emendata a Reinero et Josua Ottens Amstelaedami. Nieuwe kaart van het Graafschap Zeeland, opgemaakt uit de beste kaarten en van misslagen gezuiverd door R. en J. Ottens. 59×46.

Ongekleurd.

Nova Zeelandiae Comitatus tabula etc. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 59×46.

Gekleurd.

Nova Zeelandiae Comitatus tabula etc. (Nog ander exemplaar van dezelfde kaart). 59×46.

Met gekleurde grenzen.

Nova Zeelandiae Comitatus, ad usum Serenissimi Burgundiae Ducis. — Le Comté de Zeelande à l'usage de Monseigneur le Duc de Bourgogne. A Paris, chez. H. Jaillot. 58×45.

Ongekleurd.

Zeelandiae Comitatus novissima et accuratissima delineatione mappa geographica repraesentatus per Tob. Conrad Lotter, S. Caes. et Reg. Cathol. Majestatis geogr. et chalcographum Augustae Vind. 56×46.

Naeukeurige Nieuwe Land-caert des Graefschaps Zeeland. Tot Middelburgh by Johannes Meertens enz. 53×45.

In Smallegange, Nieuwe Cronyk van Zeeland. Middelb., 1696.

Naeukeurige Nieuwe Land-caert enz. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 53×45.

Ongekleurd.

Naeukeurige Nieuwe Land-Caert enz. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 53×45.

Gekleurd.

Naeukeurige Nieuwe Land-caert des Graefschaps Zeeland.

Te Leide by C. Vermey. A°. 1718. 53×45.

Andere uitgave van de kaart in Smallegange.

In La Galerie agréable du monde.

Naeukeurige Nieuwe Land-caert des Graefschaps Zeeland.

Te Leide by C. Vermey. A°. 1718. 53×45.

Dezelfde kaart als n°. 89. Ongekleurd.

Naeukeurige Nieuwe Land-caert des Graefschaps Zeeland.

Te Leide by C. Vermey. A°. 1718. 53×45.

Dezelfde kaart als de voorgaande. Gekleurd.

Exemplaar op zwaar papier.

De Provincie van Zeeland. 23×16.

Ongekleurd.

Zeeland. 42×32.

In Halma c. s., Toonneel der Vereen. Ned., II. Leeuw., 1725.

Zeeland. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 42×32.

Ongekleurd.

Zeeland. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 42×32.

Gekleurd.

Zeeland. In twee bladen, elk blad 21×13.

In Nieuw en beknopte kaart-boekje. Deventer, Joan de Lat. 1735.

La Zélande suivant les nouvelles observations de Messrs. de l'Académie Royale des Sciences etc., augmentées de nouveau. A Leide, chez Pierre van der Aa. 28×22.

In La Galerie agréable du monde.

La Zélande suivant les nouvelles observations de Messrs.

de l'Académie Royale des Sciences etc., augmentées de nouveau. A Amsterdam chez Cövens et Mortier. 29×21.

Kaart van Zeeland. Te Amsterdam by Isaak Tirion. 37×31.
In Tegenw. Staat van Zeeland. I. Amsterd., 1751.

Kaart van Zeeland. Te Amsterdam by Isaak Tirion. 37×31.
Ander exemplaar van de voorgaande kaart, op groot papier met breede randen.
Ongekleurd.

Kaart van Zeeland. Te Amsterdam by Isaak Tirion. 37×31.
Nog ander exemplaar van de voorgaande kaart, op groot papier met breede randen.
Gekleurd.

Kaarte van de provincie Zeeland en derselver stroomen naar de nieuwste waarnemingen. Te Amsterdam bij I. Covens en Zoon. (Bovenaan:) Carte nouvelle de la province de Zélande et de ses fleuves. 50×44. Ongekleurd.

Kaarte van de provincie Zeeland enz. 50×44.
Dezelfde kaart als de voorgaande, gekleurd.

Kaarte van de provincie Zeeland enz. 50×44.
Dezelfde kaart als de voorgaande, met gekleurde grenzen.

Nieuwe Kaart van Zeeland. Door J. van Jagen. Amsterdam, T. Crajenschot. 1767. 12×8.

Nieuwe Kaart van Zeeland. Amsterdam, T. Crajenschöt 12×8.
Gekleurd.

Comitatus Zelandiae. 21×16.
In Nieuwe Geographische en Historische Atlas van de Zeven Vereenigde Provinciën. Amsterdam, (1772).

Comitatus Zelandiae. 21×16.
Ander ex. van de voorgaande kaart.

Kaart van Zeeland. 1776. 9×8.
In Zeelands Cronijk Almanach. Middelburg, 1777.

Nieuwe Kaart van de Provincie Zeeland. J. C. Roeder del.
J. van Jagen sculp. 1791. Aetat. $81\frac{1}{2}$. 21×16 .

Nieuwe Kaart van de Provincie Zeeland. J. C. Roeder del.
 21×16 .

Dezelfde kaart als de voorgaande, zonder den naam van den graveur
J. van Jagen.
Op groot papier.

Nieuwe Kaart van de Provincie Zeeland, behoorende tot
het Vaderlandsch Woordenboek van J. Kok. J. C. Boeder
delin. J. van Jagen fecit 1792, aet. 82. 37×31 .
Gekleurd.

Nieuwe Kaart van de Provincie Zeeland enz. (Dezelfde
kaart als de voorgaande). 37×31 .
Met gekleurde grenzen.

Nieuwe Kaart van de Provincie Zeeland enz. (Dezelfde
kaart als de voorgaande, doch zonder de bijvoeging in het
inschrift: Behoorende tot enz.).
Ongekleurd.

Nieuwe Kaart van het Departement van de Schelde en Maas.
Te Amsterdam bij Mortier Covens en Zoon. C. Covens
delin. C. van Baarsel sculp. 29×21 .
Met de verdeeling in ringen.
In C. Covens, Nieuwe Zak- en Reis-atlas der Bataafsche Republiek. Amsterd.,
1799.

Zeeland. Cooper de Let sculp. Published October 20, 1809,
by R. Phillips, London. 12×12 .
In Letters from Flushing. London, 1809.

Kaart van het departement Zeeland. Haarlem, A. Loosjes Pz.
1809. 35×30 .

Nouvelle carte topographique du département de l'Escaut,
divisée en 4 Arrondissemens avec ses Cantons et Justices
de Paix. Dressée par G. Goethals. Gand, T. J. Bogaert
de Clercq. 1809. 42×45 .

Topographical sketch of the province of Zealand from the latest surveys 50×38.

In A short narrative of the latest campaign of the British army under the orders of the Earl of Chatham. London, 1810.

Kaart van de Provincie Zeeland. 1821. 16×16.

In P. N. Muyl, Besch. der prov. Zeeland. Z. Boemel, 1821.

Reiskaart der provincie Zeeland door J. de Kanter Phil.z. 1823. Te Middelburg bij de Gebroeders Abrahams. 56×24.

In de Kanter en Dresselhuis, De provincie Zeeland. Middelb., 1824.

Kaart van Zeeland met een gedeelte van Zuid-Holland (tot Delft) en een gedeelte van Noord-Brabant (tot Oudendbosch). Zonder opschrift. (Door Kraijenhof. 1829). 86×80.

Kaart van Zeeland. 17×19.

In H. Sluijters, Aardr. besch. van de provincie Zeeland. Breda, 1836.

Zélande, divisée en arrondissemens et cantons, dressée et gravée par van Baarsel et Tuijn. La Haye, Weijgand et Benster. 1840. 52×41.

Uit den Atlas du Royaume des Pays-Bas.

Nouvelle carte de la province de Zélande, dressée et gravée par C. van Baarsel et fils. La Haye, chez F. J. Weygand. 52×42.

Op linnen gedrukt.

A. Gouka, Handboekje, bevattende de opgaven van de namen der steden, dorpen, gehuchten, rivieren enz., welke op de genommerde kaart van Zeeland, ten dienste van school- en huisonderwijs, voorkomen. Middelb., 1843. 8°.

Zeeland. 36×28.

Uit H. Reding, School-atlas van het Koninkrijk der Nederlanden. 's Gravenhage, J. E. Schroevers.

Met de grenzen der 5 schooldistricten.

Kaart van Zeeland. Door P. van der Poel. Steendruk van H. J. Backer. 17×19.

Afzonderlijke afdruk van de kaart in H. Sluijters, Aard. besch. van de provincie Zeeland.

Kaart van Zeeland. Uitgegeven bij de gebr. Abrahams te Middelburg. Steendruk van T. Hooiberg te Leiden. 18×20.

Kaart van Zeeland. Uitgegeven bij de gebr. Abrahams te Middelburg. Steendruk van T. Hooiberg te Leiden. 17×19.

Andere druk van de voorgaande kaart.

Kaart van de Provincie Zeeland in hare tegenwoordige gesteldheid met al de bedijkingen, kanalen, afwateringen, kunstwegen, telegraaflijnen enz., uit goede bronnen en gedane waarnemingen in de jaren 1856—1859 te zamengesteld door A. Magielse en J. J. Brandt. (Schaal 1 : 80.000) Middelburg, T. P. Roest. 1860. 96×81.

Provincie Zeeland met duidelijke aanwijzing van deszelfs stroomen en zeegaten. Ontworpen en op steen gegraveerd door J. Jaeger. Groningen, J. Oomkens Jz. 35×29.

Jaeger's Atlas der Nederlanden. No. 6.

Gekleurd.

Provincie Zeeland enz. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 3^e druk. 35×29.

Op linnen gedrukt.

Provincie Zeeland. Schaal van 1 : 400.000. Geteekend door J. Kuyper. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 18×15.

In J. Kuyper, Gemeente-atlas van Zeeland.

Kaart van de Provincie Zeeland. Vervaardigd naar de Topographische en Militaire Kaart van het Ministerie van Oorlog. Uitgegeven door Is. An. Nijhoff en Zoon. Arnhem, 1865. Schaal van 1 : 200.000. 64×46.

Met gekleurde grenzen.

Kaart van de Provincie Zeeland. Vervaardigd naar de Topographische en Militaire Kaart van het Ministerie van

Oorlog en naar Schetsen der Gemeenten van P. H. Witkamp.
Uitgave van H. Bogaerts en J. Smulders en Co. 1866.
Door J. Smulders en Co. 's Hage. Schaal 1 : 200.000.
64×46.

Nieuwe bewerking der voorgaande kaart.
Gekleurd.

Kaart van Zeeland. 1870. Uitgegeven door de Gewest.
Vereen. Noord-Holland van het Ned. Onderwijzers-Ge-
nootschap. Schaal 1 : 400.000. 17×14.
Ongekleurd.

Kaart van Zeeland. 1872. (Nieuwe druk van de voor-
gaande kaart). 17×14.
De grenzen gekleurd.

Carte de la Province de Zélande pour servir au voyage de
Charles de Coster. 1874. Yves et Barret sc. Gravé par
Erhard. 23×15.
In Le Tour du Monde. 28.

Atlas van de Provincie Zeeland door C. J. Pické en T. A.
Lambrechtsen. (In 8 bladen). Groningen, J. H. van de
Weyer. Z. j. (1877). Elk blad 46×43. Met bijlage.

Kaart van Zeeland. Geteekend door P. H. Witkamp. Uit-
gave van J. Voltelen te Arnhem. 32×23.
Ongekleurd.

Kaart van Zeeland. (Latere uitgave van de voorgaande).
32×23.
Proefdruk.

Kaart van Zeeland. (Dezelfde kaart als de voorgaande).
32×23.
Met gekleurde grenzen.

Nieuwe Kaart van Zeeland. Ontworpen en geteekend door
J. Holm. Gegraveerd en uitgegeven bij A. W. den Doop
te Middelburg. 1887—1890. Schaal 1 : 50.000. In 6
bladen. Elk blad 69×46. Met bijlage.

Das heutige Zeeland nach Kuyper. (Besondere Bearbeitung des Verfassers). 1 : 330.000. 25×20.

In F. Müller, t. a. p. Berlin, 1898.

Gemeentekaart van Zeeland door W. J. Geerling. Schaal 1 : 200.000. Uitgave: J. Smulders en Co. te 's Gravenhage. (1902). 33×45.

Met alphabetisch plaatsenamenregister met aanwijzing in welk vak ze op de kaart voorkomen.

Kaart van de provincie Zeeland met afstandswijzer en plaatsregister naar de nieuwste gegevens vervaardigd door F. Bruins. Uitgave van Willem Kamerlingh te Groningen. 57×50.

Zeeland. Ontworpen en geteekend door J. Kuijper. (Schaal 1 : 165.000. Kopergravure door T. C. Zürcher. Lith: Tresling en Co. Amsterdam). Zwolle, W. E. J. Tjeenk Willink. Uitgaaf 1905. 50×38.

Met alphabetisch register.

d. Kaarten tot bijzondere doeleinden.

Kaart van Zeeland, Noord-Brabant en Limburg, waarop het eerste ontwerp is aangegeven van een spoorweg door de drie zuidelijke provinciën. 20×13.

In H. Dronkers, Het doelmatige tot het daarstellen van een spoorweg uit de hoofdstad van Zeeland. Middelb., 1845.

Schetskaartje behorende bij de aanvraag tot concessie van de Zuider-spoorwegen (door Y. Suermondt c.s.). 1858. Schaal 1 : 800.000. 31×19.

Map of Holland and adjacent countries, shewing the proposed and existing lines of railway. The proposed line connecting Flushing at the mouth of the Scheldt with Venloo and Maastricht on the Meuse and Dusseldorf and Arnhem on the Rhine colored red. Etablissement géographique de Bruxelles. S. d. 57×58.

Kaartje van een gedeelte van Walcheren, Zuid- en Noord-Beveland, behoorende bij de brochure van D. Dronkers, De Zeeuwsche Spoorweg. 1866. 27×20.

Schetskaart, getiteld: Chemin de fer d'Anvers à Woensdrecht en correspondance directe avec la ligne néerlandaise vers Goes, Middelbourg et Flessingue etc. Door A. M. 30×22.

In A. M., Chemin de fer d'Anvers vers Flessingue et Bergen-op-Zoom. Anvers, 1870.

Kaart van den spoorweg van Roosendaal tot Vlissingen, uitgegeven bij P. G. de Vey Mestdagh te Vlissingen. 17×70.

In J. W. van Campen, Beschrijving van de steden en dorpen gelegen aan den spoorweg Roosendaal—Vlissingen. Vlissingen, 1873.

Aanwijzing der calamiteuse polders in Zeeland en de verschillende liniën der achterliggende subsidiërende polders. Schaal van 1 : 80.000. Steendr. v. I. en H. van Langenhuisen. In twee bladen. 72×29 en 54×51.

In Verslag der Staatscommissie v. d. Cal. pold. in Zeeland. 1869.

Gedeeltelijke Kople der Kaart van Zeeland, ontworpen en geteekend door J. Kuijper. 1889. Schaal 1 : 165.000. (Ter aanduiding van de Calamiteuse polders of waterschapen in Zeeland).

In M. B. G. Hogerwaard, Memorie. Middelb., 1893.

Kaart van de eilanden van Zeeland met aanduiding van de plaats der vroegere of nog aanwezige vluchtbergjes; door J. C. de Man 53×31.

Hierop komen voor Walcheren, Noord-Beveland en Zuid-Beveland.

In Archief, uitgegeven door het Zeeuwsch Genootsch. Deel VIII. Middelb., 1897.

Kaart van de eilanden van Zeeland enz. (Als in de voorgaande). 44×26.

Met de eilanden Schouwen en Duiveland, Tholen en St. Philipsland.

In Archief, t. a. p.

Übersicht der Befuerung der zeeländischen Gewässer und der angrenzenden Gebiete. 1: 1.000.000. 13×7.

In F. Müller t. a. p. Berlin, 1898.

Kaart van Zeeland en West-Noord-Brabant. Schaal 1: 300.000. Met afstanden in kilometers langs de hoofdwegen, ten dienste van wielrijders. Amsterdam, 1902. 42×29.

Uit Atlas van Nederland door E. de Geest.

Gedrukt op linnen.

Ten Brink's Reiskaart van Zuid-Holland, Zeeland en West-Noord-Brabant. Voornamelijk ten dienste van motor-, auto- en wielrijders en voor het kantoor en op reis. Schaal 1: 300.000. Met kilometer-afstand tusschen de plaatsen onderling. Meppel, 1905. 48×42.

Kaart van Zeeland na den vloed op 12 Maart 1906, met de vloedhoogten op verschillende waarnemingspunten, door A. A. Beekman. 34×32.

In Tijdschrift van het Kon. Ned. Aandr. Gen. 1906.

e. De Grenzen van Zeeland.

Grensscheidingen van Zeeland, uyt Ortelius. 7×12.

In Gargon, Walchersche Arkadia. Deel I. 3e druk. Middelb., 1755.

Frontier Steden en Sterckten om Zeelandt. 34×17.

In Smallegange, Nieuwe Cronijk van Zeeland. Middelb., 1696.

Carte particulière des environs d'une partie des limites en Flandre, entre les terres de S. M. I. et Catholique, et celles des États-Généraux des Provinces-Unies. Levé par Nicolas Suly, Capitaine et Ingénieur. Commencé le 15 Février 1716 à Blanckenberg, et fini le 30 May à L'Ouverslacht. A la Haye, chez H. Scheurleer. 66×16.

Carte des nouvelles limites en Flandre, en la quelle l'on voit la première demande, faite par les États Généraux au Congrez d'Anvers, ce qui leur a été accordé le 15 Novembre

1715 par l' article 17 du Traité de Barrière, et ce qui leur a été déduit par le Marquis de Prié à la Haye le 22 Décembre 1718. 82×18.

In Traité de Barrière. Gand, 1715.

Carte des différentes limites et du terrain limitrophe en Flandre de la Maison d'Autriche et de la République d'Hollande, publiée l'an 1720. (Hierbij een „Aenwyzer op de kaarte der limyt-scheydingen in Vlaenderen van de jaeren 1664, 1715 en 1718, uytgegeven te Gent by Augustyn Graet, in 't Jaer 1720"). 80×17.

In Verzameling van eenige Staats-stukken over het grondgebied in de Nederlanden. 's Hage, 1734.

Kaart van de limietscheidingen van het jaar 1664 in Vlaanderen, door D. Dollaart, gecopieerd door W. T. Hattinga in October 1740, en naar deze copie bewerkt en met de nieuwe limietscheiding van 1716 vermeerderd door Cornelis Markee. 192×87.

Teekening in kleuren.

Carte topographique des rives de l'Escaut Occidental et du canal de Gand à Terneuzen; indiquant les polders, digues, écluses, wateringues, ainsi que les limites des Flandres et de la Zélande. Par A. E. G(heldolf). 1832. 95×64.

Opgeplakt op linnen in étui.

Zeeland. (Kaartje van Zeeland op kleine schaal, waaronder een kaartje van de Schelde van Antwerpen tot Fort Bath, dienende tot aanwijzing van de grenzen met België). Samen 23×24.

Ongekleurd.

Zeeland. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 23×24.

Met gekleurde grenzen.

Kaart van het zuidelijk gedeelte der provincie Zeeland, waarop de grens met België door kleur aangegeven is. (c^o 1839). 81×56.

f. De Zeeuwsche stroomen en de Zeeuwsche kust.

(In 't algemeen).

Carte du littoral de la Flandre au 9e et au 19e siècles. Annexe de l'ouvrage de P. Bortier, *Le littoral de la Flandre au 9e et au 19e siècles.*

Twee kaartjes op een blad. Zeeland komt hierop voor tot op de breedte van Middelburg.

Beschrijvinghe der Landen ende Zee-custen van Eembderlandt, d'Ommelanden ofte Groningerlandt, Oostvrieslandt, ofte Vrieslandt over zee, Westvrieslandt ende Waterlandt, Hollandt, Zeelandt ende Vlaenderen; mitsgaders waer die Rivieren ende stroomen haren inganck ende uytgauck nemen; hoe die Canalen ende zee-gaten derselver landen strecken; wat sanden, platen, haecken, bancken ende ondiepten daer omtrent ende beneffens legghen. Door Lucas Janssen Waghenae. Johannes à Doetecum sculpsit. 1590. 55 × 19.

In Waghenaar, Threoor der Zee-vaert. Amsterdam, 1596.

Pascaert van de Custe van Vlaenderen, van Walcheren tot Cales en Bouloigne in Vranckrijck. (Daaronder:) Afbeeldinghe van de vermaerde scehaven ende stad van Duynkercken enz. door Pieter Codde van Enchuysen. (Met beschrijving aan de keerzijde). Amsterdam, H. Hondius. 1631. 51 × 44.

Paskaart van Duinkerken tot den Hoek van Schouwen. (Zonder opschrift, waarschijnlijk uitgegeven door Joh. van Keulen en Zonen te Amsterdam, na 1735). 100 × 83.

Nieuwe Paskaart van Oostende tot den Hoek van Schouwen en principaelyk van den Deurloo en het Veergat, in welke worden aangewezen de diepten, droogten, tonnen en peylingen in die gaten, alles volgens de opgave van kundige lootsen en zeelieden ontworpen, en nader opgenomen door Stephanus van der Loeff en Bonifacius Cau,

in den Jaare 1774. Uitgegeven bij Johannes van Keulen en Zoonen tot Amsterdam. 63×61 .

Kaart van de kusten en zeegaten van Blankenberg tot Hoek van Holland. (Teekening op papier). 288×63 .

Kaart van den beneden mond en een gedeelte der Wester Schelde met het Veergat, het Sloe, den Brackman en het Hellegat, met de aanpalende duinen, dijken en schorren, benevens de daarin bestaande zandbanken en diepten, in den jare 1818 en 1819, onder directie van den Inspecteur Generaal A. F. Goudriaan, opgemeten, gepeild en geteekend door W. van Wijngaarden en A. Decker. In twee bladen. Elk blad 58×85 .

Kaart van den beneden mond en een gedeelte der Ooster Schelde, met het Veergat, de Zandkreek en de Keeten, met de aanpalende duinen, dijken en schorren . . . in den jare 1820 . . . opgemeten, gepeild en geteekend door W. van Wijngaarden en A. Decker. In twee bladen. Elk blad 58×85 .

Vervolg op de Generale kaart der Ooster en Wester Schelde, met de aanpalende dijken en schorren, benevens de daarin bestaande zandbanken en diepten, in den jare 1822 (en volgende jaren) . . . opgemeten, gepeild en geteekend door W. van Wijngaarden en A. Decker. In twee bladen. Elk blad 85×58 .

Kaart van het Gat van Brouwershaven, de Bieningen of Grevelingen en de Krammer, benevens de Keeta en de Eendragt, met de aanpalende dijken en schorren, benevens de daarin bestaande zandbanken en diepten, in de jaren 1823 en 1824 opgemeten, gepeild en geteekend door W. van Wijngaarden en A. Decker. In twee bladen. Elk blad 58×85 . Schaal 1 : 40.000.

Kaart van het Goedereesche Gat, de Flaques, het Volkraak,

het Haringvliet, het Vuile Gat en het Hollandsch Diep enz. in de jaren 1827 en 1828 opgemeten, gepeild en geteekend door W. van Wijngaarden en A. Decker. In twee bladen. Elk blad 85×58 . Schaal van 1 : 40.000.

De vijf bovenstaande kaarten vormen een volledige hydrographische kaart van de Zeeuwsche en Zuid-Hollandsche stroomen uit het begin der 19e eeuw.

Hydrographische kaart der zeegaten van de monden der Schelde, met de reeden van Vlissingen en Veere; trigonometrisch opgenomen, in plan gebracht en geteekend op last van Z.E. den Minister van Marine door J. C. Rijk. Rotterdam, 1825. 90×84 .

Hierbij eene „Beschrijving.” Rotterd., 1825. 8°. — Hetzelfde, opnieuw nagezien en bijgewerkt door A. van Rhijn. 's Gravenh., 1843. 8°.

Afdamming van de Ooster Schelde en Kanaal door Zuid-Beveland. Maart 1850. 89×59 .

In: Memorie betr. het herdijken van het in de 16e eeuw verdronken land van Zuid-Beveland. 's-Gravenh., 1850.

Escaut Belge. Carte jointe au mémoire de Mr. van Alstein. Bruxelles, 1857. 54×23 .

Carte de la jonction de l'Escaut Oriental et de l'Escaut Occidental. 33×25 .

In: Barrages de l'Escaut Oriental et du Sloe (Chambre des Représentants. Session 1866—1867).

Carte de l'Escaut Oriental et de l'Escaut Occidental. 33×25 .

In Wellens, Des barrages de l'Escaut. Brux., 1867.

Kaart van de Nederlandsche beneden rivieren in 1872; vervaardigd op last van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in Zeeland J. F. W. Conrad, door G. A. Escher. Schaal 1 : 200.000. Middelburg, T. P. Roest. 67×49 .

Atlas van 44 kaarten, aantoonende de dijken en onderzeesche oevers van de Calamiteuse Polders in Zeeland, volgens opnemingen en peilingen, gedaan in het jaar 1860. Verzameld door den Hoofd-Ingenieur Jhr. J. R. T. Ortt. fol.

Verzameling van de kaarten der waterschappen voor de

waterkeeringen van de Calamiteuse Polders of Waterschappen. Lith. T. P. Roest, Middelburg. 26 bladen. fol.

Verzameling van de kaarten der grenzen van de werken tot zeeweering en oeververdediging van de Calamiteuse Polders of Waterschappen. Lith. T. P. Roest en C. H. J. van Benthem Jutting. Middelburg, 28 bladen. fol.

M. B. G. Hogerwaard, Dwarsprofillen der geulen langs de oevers van de Zeeuwsche stroomen (volgens de peilingen van 1882 en 1883). langw. fol.

(In bijzonderheden).

Hydrographische kaart der Honte of Westerschelde van bewesten Vlissingen tot boven den Doel. Opgenomen en in plan gebragt op last van het Departement van Marine in 1862 en herzien in 1867 door A. R. Blommendal, geassisteerd door P. J. Buijskens. Schaal 1 : 25.000. In twee bladen.

Hydrographische kaart van de Westerschelde bij Bath. Opgenomen en in plan gebragt op last van het Departement van Marine door A. R. Blommendal, geassisteerd door P. J. Buijskens. Schaal 1 : 10.000. 1870.

Die Wester Schelde von Vlissingen bis Hoedekenskerke. 1 : 150.000. 17×8.

In F. Müller t. a. p. Berlin, 1898.

Die Wester Schelde von Hoedekenskerke bis zur belgischen Grenze. 1 : 200.000. 13×7.

In F. Müller t. a. p. Berlin, 1898.

Kaart van den mond der Westerschelde. (Gedeeltelijke kopie der kaart van W. van Wijngaarden en A. Decker, volgens opmetingen en peilingen in 1818 en 1819 verricht). Schaal 1 : 40.000. Geteekend door L. R. Plasschaert. 39×24.

In Hogerwaard, De oeververdediging in Zeeland sedert 1860. IV. Middelb., 1886.

Kaart van den mond der Westerschelde, geextraheerd uit die van den Kapitein Luitenant ter Zee J. C. Rijk, opgenomen in de jaren 1823 en 1824. A. Caland del. Steendr. van H. J. Backer. 45×41.

In A. Caland, Verhand. over het bouwen van een fort in den mond der Westerschelde. Zierikzee, 1836.

Kaart van den mond der Westerschelde. Schaal 1 : 50.000. Geteekend door J. Holm. 36×27.

In Hogerwaard t. a. p. IV. Middelb., 1886.

Die Mündung der Wester Schelde. 1 : 100.000. 18×18.

In F. Müller t. a. p. Berlin, 1898.

Kaart van het gedeelte der Westerschelde, begrepen tusschen Breskens—Vlissingen en Eendragtspolder—Hoek van Baarland. (Gedeeltelijke kopie der kaart van N. J. Visscher, 1632, waarop de platen en de oever van Borssele en Ellewoutsdijk volgens de Hydrographische kaart van 1878/79 in rood zijn aangegeven). Geteekend door J. Holm. 82×53.

In Hogerwaard t. a. p. V. Middelb., 1887

Kaart van het gedeelte der Westerschelde, begrepen tusschen Breskens—Vlissingen en Eendragtspolder—Hoek van Baarland. Schaal 1 : 50.000. Geteekend door J. Holm. 52×28.

In Hogerwaard t. a. p. V. Middelb., 1887, en VI. Middelb., 1889.

Kaart van een gedeelte der Westerschelde (Pas van Neuzen) en van den mond van den Brakman. Schaal 1 : 50.000. Geteekend door J. Holm. 39×29.

In Hogerwaard, t. a. p. I. Middelb., 1884.

Kaart van het gedeelte der Westerschelde, gelegen voor het waterschap de Vereenigde polders van Ossensisse. Schaal 1 : 50.000. Geteekend door J. Holm. 35×27.

In Hogerwaard t. a. p. III. Middelb., 1884.

Theil der Westerschelde zwischen Zeeuwisch Vlaanderen und Zuid Beveland. 1: 83.333 $\frac{1}{3}$. 17×17.

In F. Müller t. a. p. Berlin, 1898.

Kaart van den linkeroever van den mond der Westerschelde.
In twee bladen. Schaal 1: 5000. Verkend en geteekend door de opzichters van den Provincialen Waterstaat J. Mulder en L. B. Plasschaert. 170×53 en 167×53.

In Hogerwaard t. a. p. IV. Middelb., 1886.

Kaart van den linkeroever der Westerschelde tusschen de haven van Breskens en den mond van den Brakman. (Gedeeltelijke kopie der kaart van Visscher, 1632). 53×27.

In Hogerwaard, t. a. p. VI. Middelb., 1889.

Kaart van den linkeroever der Westerschelde van de haven van Breskens tot den Thomaespolder. Schaal 1: 5000. 215×50.

In Hogerwaard, t. a. p. VI. Middelb., 1889.

Kaart van den linkeroever der Westerschelde wederzijds van den mond van den Brakman. Schaal 1: 5000. 156×53.

In Hogerwaard, t. a. p. VI. Middelb., 1889.

Kaart van den linkeroever der Westerschelde beoosten den Brakman tot de Belgische grens. (Gedeeltelijke kopie der kaart van N. J. Visscher, 17^e eeuw). 94×26.

In Hogerwaard, t. a. p. XI. Middelb., 1903.

Kaart van den linkeroever der Westerschelde beoosten den Brakman tot de Belgische grens. (Gedeeltelijke kopie der kaart van W. T. Hattinga, 1745). 75×26.

In Hogerwaard, t. a. p. XI. Middelb., 1903.

Kaart van den linkeroever der Westerschelde beoosten den Brakman tot de Belgische grens. (Gedeeltelijke kopie der kaart van W. van Wijngaarden en A. Decker (1818—1830). Schaal van 1 el voor 40.000 ellen. 106×26.

In Hogerwaard, t. a. p. XI. Middelb., 1903.

Kaart van den linkeroever der Westerschelde beoosten den Brakman tot de Belgische grens. (Gedeeltelijke kopie der Hydrographische kaart. Opneming 1890—1891; herzien 1894 en 1901). Schaal 1 : 50.000. 101×26 .

In Hogerwaard, t. a. p. XI. Middelburg, 1908.

(Kaart van den) Oever te Neuzen en voor den Nieuw Neuzenpolder. 1860. Schaal van 1 : 10.000. Steendr. v. J. D. Steuerwald 57×29 .

In Raad van den Waterstaat voor Zeeland. Nota's en andere stukken.

Kaart van den oever van den calamiteusen Nieuw Neuzen polder, met het Pas van Neuzen en de Suiker plaat. Schaal 1 : 5000. Geteekend door L. R. Plasschaert. 70×55 .

In Hogerwaard, t. a. p. I. Middelb., 1884.

Kaart van den oever van het waterschap de Vereenigde polders van Ossenissee, met de daarvoor gelegen platen en zee-gaten. Schaal van 1 : 25.000. Geteekend door L. R. Plasschaert. 81×30 .

In Hogerwaard t. a. p. III. Middelb., 1884.

Situatieteekening van den oever van den calamiteuzen polder Nieuwe Neuzen. Schaal 1 : 5000. 104×26 .

In Hogerwaard t. a. p. XI. Middelb., 1908.

Situatieteekening van den Rijksoever voor 'Ter Neuzen en van den oever voor de polders Noord, Serlippens en Nieuw Othene Schaal 1 : 5000. 106×26 .

In Hogerwaard t. a. p. XI. Middelb., 1908.

Situatieteekening van den oever voor de calamiteuze polders Margaretha, Kleine Huissens en Eendragt. Schaal 1 : 5000. 136×26 .

In Hogerwaard t. a. p. XI. Middelb., 1908.

Situatieteekening van den oever van den calamiteuzen Eendragt polder, voor de polders van Lijnden en Willem

III en voor het waterschap Stoppeldijk c.a. Schaal 1 : 5000.
86×26.

In Hogerwaard t. a. p. XI. Middelb., 1908.

Situatietekening van den oever voor het waterschap
Ossenisse. Schaal 1 : 5000. 69×26.

In Hogerwaard t. a. p. XI. Middelb., 1908.

Situatietekening van den oever voor het calamiteuze wa-
terschap Walzoorden. Schaal 1 : 5000. In twee bladen.
91×26 en 93×26.

In Hogerwaard t. a. p. XI. Middelb., 1908.

NB. De zes bovenstaande kaarten vormen met de drie vroeger genoemde
eene kaart van den geheelen linkeroever der Westerschelde op de schaal
van 1 : 5000, van omstr. het jaar 1900.

Kaart van den oever van het eiland Walcheren. (Gedeel-
telijke kopie der kaart van N. J. Visser. 17^e eeuw.) Ge-
teekend door J. J. A. Sprenger. 58×53.

In Hogerwaard t. a. p. VII. Middelb., 1892.

Kaart van den geheelen oever van het eiland Walcheren.
Schaal 1 : 50.000. Geteekend door J. Holm. 48×62.

In Hogerwaard t. a. p. VII. Middelb., 1892.

Küstenkarte von Walcheren. 1 : 100.000. 24×21.

In F. Müller t. a. p. Berlin, 1898.

Kaart van den oever van de Westwating (eiland Walcheren).
Schaal 1 : 5000. Geteekend door L. R. Plasschaert. 160×26.

In Hogerwaard t. a. p. VII. Middelb. 1892.

Kaart van den Westkapelschen zeedijk. Schaal 1 : 5000.
Geteekend door A. Rooijen. 78×26.

In Hogerwaard t. a. p. VII. Middelb., 1892.

Lageplan des Westkapelschen Deiches. 1 : 7500. 30×11.

In F. Müller t. a. p. Berlin, 1898.

Kaart van den oever der Noordwating, Noorderstrand
(eiland Walcheren). Schaal 1 : 5000. Verkend door L. R.
Plasschaert 192×26.

In Hogerwaard, t. a. p. VII. Middelburg, 1892.

Kaart van den oever der Noordwatering, Zuiderstrand (eiland Walcheren). Schaal 1 : 5000. Geteekend door L. R. Plasschaert. 125×26.

In Hogerwaard, t. a. p. VII. Middelb., 1892.

Kaart van den oever der Oostwatering (eiland Walcheren). Schaal 1 : 5000. Verkend door L. R. Plasschaert. 261×26.

In Hogerwaard t. a. p. VII. Middelb., 1892.

Kaart van den oever van de Zuidwatering (eiland Walcheren). Schaal 1 : 5000. Geteekend door L. R. Plasschaert. 133×27.

In Hogerwaard t. a. p. VII. Middelb., 1892.

NB. De zes bovenstaande kaarten vormen eene kaart van van den geheelen oever van Walcheren uit het laatst der 19e eeuw, op de schaal 1 : 5000.

De Beede van Vlissingen naar Rammekens. 1800—1865.

Schaal 1 : 50.000. Vijf kaartjes op een blad, elk 18×8.

In Adviezen v. h. Kon. Inst. v. Ing. over de gevolgen der ontworpen afdammingen van de Oosterschelde en het Sloe. 's-Gravenh., 1867.

Kaart van den polder Borsselen met zijn vooroever, overgenomen uit de kaart van N. J. Visscher, die overeenkomt met die van J. Aerlebout in 1632, en is bijgewerkt door J. F. W. Conrad in 1874.

In J. F. W. Conrad, Waterbouwk. aantek. over de Zeeuwsche oeververdediging. Middelb. 1874.

Kaart van den rechteroever der Westerschelde tusschen het Sloe en Baarland. In 3 bladen. Schaal 1 : 5000. Geteekend door L. R. Plasschaert. (130+157+89)×53.

In Hogerwaard, t. a. p. V. Middelb., 1887.

Kaart van de afdamming der Oosterschelde en het kanaal door Zuid-Beveland. Maart 1850. 89×59.

In Memorie betreffende het herdijken van het in de 16e eeuw verdronken land van Zuid-Beveland. 's-Gravenh., 1850.

Kaart van de verbindingen tusschen de Ooster- en Westerschelde. Schaal 1 : 100.000. 66×40.

In Adviezen over de gevolgen der ontworpen afdammingen van de Oosterschelde en het Sloe enz. 's-Gravenh., 1867.

Schets van het Veergat, het Sloe en de Zandkreek. Schaal 1: 50.000. Gedrukt bij Coenraads. 49 × 41.

In A. A. Bekaar, Iets over 'den invloed der afdamming van het Sloe op de Zeeuwsche stroomen. Overgedr. uit het Tijdschr. v. h. Kon. Inst. v. Ing. 1873—1874.

Kaart van het Veersche Gat en het Sloe. (Gedeeltelijke kopie der kaart van Hattinga. 1750—51). — **Kaart van het Veersche Gat.** (Gedeeltelijke kopie der Hydrographische kaart, verschenen 1878). Schaal 1: 50.000. Geteekend door A. van Rooijen. 50 × 37.

In Hogerwaard, t. a. p. VII. Middelb., 1892.

Kaart van het Veersche Gat naar de kaart van W. van Wijn-gaarden en A. Decker. Opgemeten 1818—1819. Schaal 1: 40.000 20 × 26.

In Hogerwaard t. a. p. Vervolg op stuk II. 's-Gravenh., 1906.

Kaart van het Veersche Gat naar de Hydrographische kaart. Opgenomen 1855, uitgegeven 1862. Schaal 1: 50.000. 20 × 26.

In Hogerwaard t. a. p.

Kaart van het Veersche Gat naar de Hydrogr. kaart, opge-meten 1875—1876. Schaal 1: 50.000. 20 × 26.

In Hogerwaard t. a. p.

Kaart van het Veersche Gat naar de Hydrogr kaart, opge-nomen 1898—1899. Schaal 1: 50.000. 20 × 26.

In Hogerwaard t. a. p.

Kaartje van het Sloe, en het Kanaal van Welzingen, be-hoorende tot de ontwerpen ter verbetering van gemeld Kanaal en van de Haven van Middelburg. 1806. Door W. C. van Baarsel 52 × 30.

In Nieuwe Verhand. v. h. Zeeuwsch Gen. II, 1.

Het Sloe in 1680, volgens opmeting van Jan Manteau. — Het Sloe in 1819, volgens opmeting van W. van Wijn-

gaarden en A. Decker. — Het Sloe in 1870. Schaal 1 : 40.000. Gedrukt bij Coenraads. 55 × 29.

In P. C. Neyt, De afdamming van het Sloe. 's-Gravenh., 1873.

Schets van het Sloe. 1 : 40.000. (Met dwarsprofielen van den Sloedam). 55 × 29.

In P. J. Neyt, De afdamming van het Sloe. Middelb., 1873.

Bovendeel der Zandkreek en van de Schengen, 1751—1860. Schaal van 1 : 52820. Steendr. v. J. D. Steuerwald. 's Hage. 21 × 17.

In Verslag betr. de oeververdediging in Zeeland door den Raad v. d. Waterstaat. 's-Gravenh., 1862.

Die Gewässer des nördlichen Zeeland. 1 : 150.000. 33 × 22.

In F. Müller t. a. p. Berlin, 1898.

Kaart van het westelijk gedeelte der Oosterschelde, gelegen tusschen Noord-Beveland en Schouwen. (Gedeeltelijke kopie der kaart van N. J. Viischer. 17^e eeuw). 69 × 26.

In Hogerwaard t. a. p. Vervolg op stuk II. 's Gravenh., 1905.

Kaart van het westelijk gedeelte der Oosterschelde. (Gedeeltelijke kopie der kaart van W. van Wijngaarden en A. Decker, volgens opmeting van 1820). 83 × 26.

In Hogerwaard t. a. p.

Kaart van het westelijk gedeelte der Oosterschelde. (Gedeeltelijke kopie der Hydrographische kaart. 1827). Schaal van 1 : 50.000. 95 × 26.

In Hogerwaard t. a. p.

Kaart van het westelijk gedeelte der Oosterschelde, gelegen tusschen Noord-Beveland en Schouwen. Schaal 1 : 50.000. Geteekend door J. Holm. 50 × 24.

In Hogerwaard t. a. p. II. Middelb., 1884.

Der Seearm zwischen Schouwen und Noord Beveland. 1 : 100.000. 25 × 12.

In F. Müller t. a. p. Berlin, 1898.

Kaart van het westelijk gedeelte der Oosterschelde (Zeevat van Zierikzee). Gedeeltelijke kopie der Hydrographische kaart, opneming 1898—1899. (De noordkust van Noord-Beveland volgens opmeting van den Provinciaalen Waterstaat). Schaal 1 : 50.000. 82×26.

In Hogerwaard t. a. p. Vervolg op stuk II. 's-Gravenh., 1905.

Kaart van het oostelijk gedeelte der Oosterschelde. Gedeeltelijke kopie der kaart van N. J. Visscher, 17^e eeuw. 60×26.

In Hogerwaard t. a. p. X. 's-Gravenh., 1902.

Kaart van het oostelijk gedeelte der Oosterschelde. Gedeeltelijke kopie der kaart van Hattinga, 1744—1751. 67×26.

In Hogerwaard t. a. p. X. 's Gravenh., 1902.

Kaart van het oostelijk gedeelte der Oosterschelde. Gedeeltelijke kopie der kaart van W. van Wijngaarden en A. Decker, 1820. Schaal 1 : 40.000. 62×26.

In Hogerwaard t. a. p. X. 's Gravenh., 1902.

Kaart van het oostelijk gedeelte der Oosterschelde. Gedeeltelijke kopie der Hydrographische kaart. Opneming 1885—1886 en 1890—1891. Schaal 1 : 50.000. 87×26.

In Hogerwaard, t. a. p. IX. Middelb., 1900.

Kaart als boven, waarop in rood de plaatsen van de schelpdierenvisserij en -teelt zijn aangegeven. 87×26.

In Hogerwaard, t. a. p. X. 's Gravenh., 1902.

Karte der Fischereien in der Ooster Schelde. 1 : 100.000. 16×12.

In F. Müller, t. a. p. Berlin, 1898.

Karte der Austernbank in der Ooster Schelde bei Yerseke (Zuid Beveland). 1 : 66.000. 14×11.

In F. Müller, t. a. p. Berlin, 1898.

Kaart van den noordelijken oever van Noord-Beveland. Schaal van 1 : 10.000. Steendruk van J. D. Steuerwald. 59×23.

In Raad van den Waterstaat. Nota's en andere stukken.

Kaart van de noordkust van Noord-Beveland, overgenomen uit de Waterstaatskaart van Nederland en waarop is bijgewerkt de toestand van 1842 uit de kaart van Ch. Bernards, en die der thans verzwoegen polders uit de kaarten van J. Simons, S. Aenemaat en N. Visscher, door J. W. F. Conrad in 1874. Schaal 1 : 50.000. 26×13.

In J. W. F. Conrad, Waterbouwk. aantek. over de Zeeuwsche oeververdediging. Middelb., 1874.

Die Nordküste von Noord Beveland. (Nach J. W. F. Conrad). 1 : 100.000. 13×5.

In F. Müller, t. a. p. Berlin, 1898.

Kaart van den noordelijken oever van het eiland Noord-Beveland, opgemaakt naar de gewone jaarlijksche peilingen en metingen van 1883 en de doorpeilingen verrigt in 1882. Schaal van 1 : 10.000. Geteekend door L. R. Plasschaert. 174×51.

In Hogerwaard, t. a. p. II. Middelb., 1884.

Situatietekening van den oever der polders Oud-Noord-Beveland en Al te klein en van den calamiteuzen polder Leendert Abraham. Schaal 1 : 5000. 128×26.

In Hogerwaard t. a. p. X. 's Gravenh., 1902.

Kaart van den oever der Wilhelmina- en Oostbevelandpolders, in het begin van 1856, met aanduiding der oeveren dijkvallen van dat jaar. Schaal 1 : 2500. Steendr. v. J. D. Steuerwald. 54×27.

In Verslag betr. de oeververdediging in Zeeland door den Raad v. d. Waterstaat: 's Gravenh., 1862.

Kaart van het meest aangevallen oevervak der Wilhelmina- en Oostbevelandpolders. 1860 en 1861. Schaal 1 : 2000. Steendr. v. J. D. Steuerwald. 74×26.

In Raad v. d. Waterstaat v. Zeeland. Nota's en andere stukken.

In Verslag betr. de oeververdediging in Zeeland enz. 's Gravenh., 1865.

Situatietekening van den oever voor den polder Onrust

langs het Veergat en den Roompot, schaal 1 : 10.000.
79×26.

In Hogerwaard t. a. p. Vervolg op stuk II. 's Gravenh., 1905.

Situatietekening van den oever voor de polders Onrust, Jacoba, Anna Friso, Maria, Thoorn, Vliete, Nieuw-Noord-Beveland en Oud-Noord-Beveland langs Roompot, Ooster-Schelde en Schaar van Colijnsplaat; schaal 1 : 10.000.
178×26.

In Hogerwaard t. a. p. Vervolg op stuk II. 's-Gravenh., 1905.

Situatietekening van den oever van den calamiteuzen polder Oost-Beveland en van den polder Wilhelmina. Schaal 1 : 5000. 110×26.

In Hogerwaard t. a. p. X. 's-Gravenh., 1902.

Situatietekening van den noordelijken oever van het waterschap de Breede Watering bewesten Yerseke. Schaal 1 : 5000. In twee bladen. 111×26 en 103×26.

In Hogerwaard t. a. p. X. 's-Gravenh., 1902.

Kaart van den oever van Schouwen met Duiveland. Gedeeltelijke kopie der Hydrographische kaart. Opneming 1885—1886. Schaal 1 : 50.000. Lith. C. H. J. van Benthem Jutting. Middelburg. 96×50.

In Hogerwaard t. a. p. VIII. Middelb., 1898.

Kaart van den polder Bruinisse, met de beoosten gelegen vaarwaters, kreeken, schorren en slikken, zamengesteld uit de in 1753 vervaardigde kaarten der Ingenieurs D. W. C. en A. Hattinga, door J. F. W. Conrad in 1874. Schaal 1 : 40.000. 26×23.

In J. F. W. Conrad, Waterbouwkundige aantekeningen. Middelb., 1874.

Situatietekening van den oever van den calamiteuzen polder Burgh en Westland. Schaal 1 : 5000. 103×41.

Als voren van den polder Westernen Ban van Schouwen. Schaal 1 : 10.000. 109×26.

Als voren van den polder Oosteren Ban van Schouwen.
Schaal 1: 5000. 107×26.

Als voren van het district Noorderstrand. Schaal 1: 5000.
107×26.

Als voren van de districten Scharendijke en Langendijk.
Schaal 1: 5000. 105×53.

Als voren van het district Brouwershaven van den polder
Borrenbrood. Schaal 1: 5000. 79×49.

Als voren van het waterschap Nieuw Bommenede en van
den polder Zounemaire. Schaal 1: 5000. 94×52.

Als voren van den oever van polder Dreischor. Schaal 1:
5000. 95×52.

Als voren van den noordelijken oever van het waterschap
Ooster- en Sir Jansland. Schaal 1: 5000. 62×53.

Als voren van het calamiteuze waterschap Bruinisse. Schaal
1: 5000. In twee bladen. Elk 102×59.

Als voren van den zuidelijken oever van het waterschap
Ooster- en Sir Jansland. Schaal 1: 5000. 96×53.

Als voren van den oever van het waterschap de Vier Bannen
van Duiveland (zuidelijke oever). Schaal 1: 5000. 95×53.

Als voren van den oever van het waterschap Gouweveer en
Zelke en het district Zuidhoek. Schaal 1: 5000. 134×53.

Als voren van het district Borrendamme. Schaal 1: 5000.
138×53.

Als voren van het district Flauwers. Schaal 1: 5000.
108×53.

Als voren van het district Koudekerke. Schaal 1: 5000.
105×52.

De zestien laatstgenoemde kaarten worden gevonden in deel VIII van Hogerwaard's Oeververdediging in Zeeland sedert 1860. Middelb., 1898.
Ze vormen tezamen eene kaart van den geheelen oever van Schouwen en Duiveland in den tegenwoordigen toestand.

Kaart van het Keeten, het Mastgat en de Mosselkreek. Ge-deeltelijke kopie der Hydrographische kaart. Opneming 1885—1886. Schaal 1: 50.000. 57×26.

In Hogerwaard t. a. p. IX. Middelb., 1900.

Situatietekening van den oever der polders Deurloo, Razer-nij, Schakerloo, Nieuw Strijen, Steenland en Poortvliet. Schaal 1: 5000. 135×26.

Als voren van het calamiteus waterschap Scherpenisse en van den polder Muije. Schaal 1: 5000. 127×26.

Als voren van het calamiteus waterschap Stavenisse en van de polders Oud Kempenshofstede, Moggershil en Anna Vosdijk. Schaal 1: 5000. 172×26.

Als voren van den calamiteuzen polder Suzanna. Schaal 1: 5000. 79×26.

De vier bovenstaande kaarten hebben betrekking op den oever van Tholen langs de Oosterschelde, het Keeten, het Mastgat en de Mosselkreek. Ze komen voor in deel IX van Hogerwaard's Oeververdediging in Zeeland sedert 1860. Middelburg, 1900.

2. WALCHEREN.

a. In het algemeen.

Kaart van de opgewassen landen in het eiland Walcheren, opgemaakt door Verheije van Citters ten jare 1799 en be-rustende bij het Zeeuwseh Genootschap der Wetenschappen te Middelburg. 54×41.

Teekening in kleuren.

Kopie.

Kaart aanwijzende de oude gesteldheid van het eiland Wal-

cheren, opgemaakt door Verheije van Citters in het jaar 1813. 26×20.

Teekening in kleuren.

Kopie.

Kaart van Walcheren in zijne opkomst en eersten aanwas, door Verheije van Citters. 23×21.

In Archief, uitgeg. door het Z. Gen. der Wetensch. II. Middelb., 1865.

Entstehung der „Haymannen” und „Vrijlanden” der Insel Walcheren. 9×9.

In F. Müller t. a. p. Berlin, 1898.

Caertie van het eiland Walcheren, geteykend door D. Davitz in den jare 1620 of wel vijf à zes jaren vroeger of later, uit welker sponcie (daar niets schriftelijk op aangeteykend was) dit caartie opgemaakt is door P. Wiltshut, 1728. 51×44.

Teekening op papier in kleuren.

Walcheren. 23×16.

In De Vyerighe Colom. Amsterd., Jacob Aertz. Colom. (c^a. 1640)

Walachria Zelandiae Cisscaldinae insula occidentalis. 55×45.

De rugzijde bedrukt.

Uit „De Vereenighde Nederlanden.”

De kaart stelt den toestand voor tusschen de jaren 1645 en 1671.

(Kaart van Walcheren) per Nic. Visscher, cum privilegio Ordin. General. Belgii Foederati. 53×46.

Deze kaart stelt den toestand na 1678 voor.

(Kaart van Walcheren) per Nic. Visscher, cum privilegio Ordin. General. Belgii Foederatie. 53×46:

Ander exemplaar van de voorgaande kaart.

Op deze is het rechtsgebied van Middelburg, Vlissingen, Vere en Arne-
muiden volgens de nieuwe rechterlijke indeeling van Prins Willem I
van het jaar 1574 door kleuren aangeduid.

**Nieuwe kaart van het eiland Walcheren, zijnde het ver-
makelijkste gedeelte van het Graafschap van Zeeland, zeer**

naauwkeurig afgedeelt in Jurisdictionen der Steeden en Districten der Dorpen en Heerlijkheden. Te Amsterdam bij de Wed. Ottens en Zoone. 53×46.

Nieuwe uitgave van de kaart van Nic. Viasscher. Ongekleurd.

Nieuwe kaart van het eiland Walcheren enz. (Dezelfde kaart als de voorgaande). Te Amsterdam bij de Wed. Ottens en Zoone. 53×46.

De grenzen en de verdeeling in wateringén door kleuren aangegeven.

Nieuwe kaart van het eiland Walcheren enz. (Dezelfde kaart als de voorgaande). Te Amsterdam bij de Wed. Ottens en Zoone. 53×46.

Dezelfde kaart op zwaar papier

Nieuwe kaart van het eiland Walcheren enz. (Nog ander exemplaar van de voorg. kaart). Te Amsterdam bij de Wed. Ottens en Zoone. 53×46.

Gekleurd.

Insula Valachria in Comitatu Seelandia sita, annexis districtibus et dominatibus, mappa geographica accurate excusa a Tobia Conrado Lotter. 57×48.

Gekleurd.

Insula Valachria etc. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 57×48.

Exemplaar op zwaar papier.

Gekleurd.

Kaart van het eiland Walcheren op ordre van zyne doorl. Hoogh. W. C. H. Friso enz meetkundig opgenomen in den jaare 1750 door de Ingenieurs D. W. C. en A. Hattinga. Uitgegeven te Amsterdam bij Is. Tirion 1753. 38×34.

In Tegenw. Staat van Zeeland. II.

Kaart van het eiland Walcheren enz. door D. W. C. en A. Hattinga. Amsterd., Is Tirion. 1753. 38×34.

Dezelfde kaart als de voorgaande.

Exemplaar op zwaar papier met breede randen.

Kaart van het eiland Walcheren enz. door D. W. C. en A. Hattinga. Amsterd., Is. Tirion. 1753. 38 × 34.

Dezelfde kaart, op linnen, in portefeuille.

De heerlijkheden door kleuren aangeduid.

Kaart van Walcheren, door A. G. van Prooijen. Middelburg, Gebr. Abrahams. 1829. 39 × 36.

Met aanduiding der buitenplaatsen en hofsteden door cijfers en een afzonderlijk blaadje met de namen.

Ongekleurd.

Kaart van Walcheren, door A. G. van Prooijen. Middelburg, Gebr. Abrahams. 1829. 39 × 36.

Dezelfde kaart als de voorgaande, met gekleurde grenzen en wegen.

Kaart van het eiland Walcheren volgens de opmetingen van het kadaster, opgedragen aan de Centrale Directie van voornoemd eiland, door P. Lampert. Schaal 1 : 50.000. Middelburg, 1852. 52 × 44.

Ongekleurd.

Kaart van het eiland Walcheren enz. door P. Lampert. Schaal 1 : 50.000. (Dezelfde kaart als de voorgaande). Middelburg, 1852. 52 × 44.

De grenzen der wateringën gekleurd.

Kaart van het eiland Walcheren met de ontworpen kanaal-, haven-, spoorwerken enz. Uitgegeven bij de Gebroeders Abrahams te Middelburg. 1865. Schaal 1 : 25.000. 94 × 75.

Kaart van Walcheren in zijn tegenwoordigen toestand, vervaardigd door J. J. van Nieukerken en L. Kuiler. Schaal 1 : 50.000. Middelburg, 1875. 56 × 42.

Kaart van Walcheren enz. door J. J. van Nieukerken en L. Kuiler. Nieuwe herziene uitgave. Schaal 1 : 50.000. Middelburg, 1898. 56 × 42.

Kaart van Walcheren enz. door J. J. van Nieukerken en L.

Kuiler. Nieuwe herziene uitgave. Schaal 1 : 50.000. Middelburg, 1900. 56×42.

Kaart van Walcheren. (Met eene lijst der voornaamste buitens en de lengte der wegen in kilometers). 26×19.

In Gids door Walcheren. 1906.

Carte de Walcheren. (Avec. Liste des principales maisons de campagne et Longueur des chemins en kilomètres) 26×19.

Dezelfde kaart als de voorgaande.

In: Guide de Walcheren. 1907.

Caerte van het Canael komende van Rammekens tot aan het Ooster hoofd der haven der stad Middelburg, gemaakt op versoek der Heeren Thesauriers der stad Middelburg in den jare 1725, door S. Anemaet. 142×41.

Teekening op papier in kleuren.

Plan van een gedeelte des grooten wegs no. 1 van Cleef naar Duinkerken, voor zoo verre die het eiland Walcheren traverseert. 54×41.

Teekening in kleuren.

Kaart van Walcheren met de buitenplaatsen. (Begin 19^e eeuw). In 4 bladen, elk 20×18.

Teekening in kleuren.

Op linnen in portefeuille.

Dezelfde kaart als de voorgaande, meer bijgewerkt.

Teekening in kleuren.

Op linnen, in portefeuille.

Kaart van een gedeelte der eilanden Walcheren en Zuidbeveland, overgelegd aan de Commissie, welke zich onledig houdt met het beramen der middelen voor het graven van een kanaal door Walcheren en de afdamming van het vaarwater het Sloe. Schaal 1 : 40.000. 71×56.

Teekening op zwaar papier in kleuren.

Kaart van Walcheren met zijne vluchtbergen, door J. C. de Man. 39×34.

In Archief, uitgegeven door het Z. Gen. der Wetensch. Deel VI. Middelb., 1888.

Kaart van het Noord-Westelijk deel van Walcheren. 16×11.

In Gids door Walcheren. 1906.

Carte pour la promenade dans les environs de Dombourg et d'Oostkapelle. 24×17.

Nieuwe bewerking der voorgaande kaart op grooter schaal.

In: Guide de Walcheren. 1907.

b. Afzonderlijke deelen.

(Alphabetisch gerangschikt naar de gemeenten).

Aagtekerke. — Gemeente Aagtekerke. Schaal 1 : 25.000.

Uitgave van H. Suringar te Leeuwarden. 1867. 15×18.

In J. Kuyper, Gemeente-atlas van Zeeland.

Arnemuiden. — (Plattegrond van) Arnemuyden. 30×23.

In Guicciardini, Beschrijving van alle de Nederlanden. Amsterd., 1612. —

Idem. Amsterd., 1648.

Arnemuiden. — (Kaart van) Arnemuyden (en naaste omgeving). 52×41.

Met de Latijnsche beschrijving aan de achterzijde.

Uit Blaeu, Theatrum Urbium.

Gekleurd.

Arnemuiden. — (Kaart van) Arnemuiden (en naaste omgeving). 52×41.

Met de beschrijving in het Nederlandsch aan de achterzijde.

Uit Blaeu, Tooneel der Steden. Amsterd., 1649.

Ongekleurd.

Arnemuiden. — Gemeente Arnemuiden. Schaal van 1 :

50.000. Uitgave van H. Suringar te Leeuwarden. 1866.

18×15.

In J. Kuyper, Gemeente-atlas van Zeeland.

Arnemuiden. — Afteekening van een gedeelte der Arne, gemeenlijk genaamd het Arnemuidsche Gat, met de daarin liggende en volgens het concept van J. de Munck, alsmede van den Hr. A. Paardekoper daarin nog te leggen rijsdam en pakwerk, nauwkeurig afgeschetst door L. D. de Munck. Middelburg, 1754. 86×34.

Teekening op papier in kleuren.

Arnemuiden. — Vaart van de Sloe naar de stad Arnemuiden met de diepten bij laag water aangeteekend met zwarte cijfers en bij hoog water met roode cijfers, benevens de slikken en schorren en langsheen loopende dijken. Opgenomen en geкартеerd door J. Massol. Middelburg, 1754. 86×34.

Teekening op papier in kleuren.

Arnemuiden. — Afteekening van een gedeelte der Arne, vervattende het nog te maken nieuwe kanaaltje voor de stad Arnemuiden en een deel van 't oude kanaal of vaarwater gegraven in 't jaar 1754; opgenomen en in kaart gebracht door L. D. de Munck, Ingenieur. Middelburg, 1755. 60×45.

Teekening op papier in kleuren.

Arnemuiden. — Kaarte vertoonende een gedeelte van het Arnemuidse Gat met de legginge der dijken, soo aan het Nieuwland als de Arnemuidse dijk van het Oosterhooft der haven bij het Stadts werckhuis tot aan het eynde der zoutketen bij Arnemuiden, met een gedeelte der Oude haven. Gemeten en geкартеert door mij ondergeschreeven Jac Joh. Klenée, geadm. landm. Den 9 April 1779. 96×60.

Teekening op papier in kleuren.

Arnemuiden. — Kaart van een gedeelte van het Arnemuidse Canaal en Welzingen, tot aan de Caloot; naauwkeurig en meetkundig opgenomen en geкартеerd; 't Arnemuidse Canaal in Maart 1793, 't Vlakke en de Caloot in September en Welzingen in April 1794, door G. de Feyter. 163×44.

Teekening op papier in kleuren.

Arnemuiden. — Kaart van een gedeelte van het Arnemuidsche Gat, van Arnemuiden tot het Sloe. Z. j. 19×57.

Teekening in kleuren.

Biggekerke. — Gemeente Biggekerke. Schaal van 1:37.500.

Uitgave van H. Suringar te Leeuwarden. 1868. 15×18.

In J. Kuyper, Gemeente-atlas van Zeeland.

Biggekerke. — Schetskaart van de gemeente Biggekerke, door K. Wielemaker.

In K. Wielemaker, Biggekerke. Zijn burgerlijke en kerkelijke geschiedenis. Middelb., 1904.

Biggekerke. — Schetskaart van de heerlijkheid Biggekerke, door K. Wielemaker.

In K. Wielemaker, t. a. p.

Brouwershaven. — Brouersavia, ejus insulae in Zelandia oppidum, quae a Scalde flumine, Scaldia cognominatur. 23×14.

In Braun, Theatrum urbium I, 21. Col. Agrip. 1572.

Brouwershaven. — Gemeente Brouwershaven. Schaal van 1:25.000. Uitgave van H. Suringar te Leeuwarden. 1866. 15×18.

In J. Kuyper, Gemeente-atlas van Zeeland.

Domburg. — Afdeeling van de Stad Domburgh. 34×27.

In Smallegange, t. a. p.

Domburg. — Plattegrond van de Stad Domburgh. 34×27.

In Oudheden en Gestichten van Zeeland. I. Leiden, 1722.

Domburg. — Gemeente Domburg. Schaal van 1:25.000.

Uitgave van H. Suringar te Leeuwarden. 1865. 15×18.

In J. Kuyper, t. a. p.

Domburg. — Plattegrond van Domburg, door C. D. Nagtglas Versteeg. Schaal 1:5.000. 25×22.

In H. M. Kesteloo, Domburg en zijne geschiedenis. Middelb., 1890.

Domburg. — Wandelkaart van Domburg en omstreken

door C. D. Nagtglas Versteeg. Nieuwe herziene uitgave.
Middelburg, 1894. 64×50.

Domburg. — Wandelkaart van een deel van Domburg en
aangrenzende bosschen. Schaal 1 : 8000. 46×17.

In Gids door Walcheren. 1905.

Domburg. — Proménades autour de Dombourg et bois
environnants. Echelle 1 : 8000. 46×17.

Nieuwe uitgave van de voorgaande kaart.

In: Guide de Walcheren. 1907.

Grijpskerke. — Gemeente Grijpskerke. Schaal van 1 : 50.000.

Uitgave van H. Suringar te Leeuwarden. 1866. 15×18.

Koudekerke. — Gemeente Koudekerke. Schaal van 1 : 50.000.

Uitgave van H. Suringar te Leeuwarden. 1866. 18×15.

In J. Kuyper, Gemeente-atlas van Zeeland.

Laurens (Sint). — Gemeente Sint Laurens. Schaal van

1 : 37.500. Uitgave van H. Suringar te Leeuwarden.

1866. 18×15.

In J. Kuyper, t. a. p.

Meliskerke. — Gemeente Meliskerke. Schaal van 1 : 37.500.

Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1868. 18×15.

In J. Kuyper, t. a. p.

Middelburg. — De Stad Middelburg en hare achterevo-
lgende nitleggingen.

In Archief, uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschap-
pen. I. Middelb., 1856—1863.

Middelburg. — Plattegrond van het Noord-Oostelijke ge-
deelte van Middelburg. 36×21.

Uit J. Ehrlich, Bijdrage tot de kennis der geschiedenis van het ontstaan
en den verderen aanwas der stad Middelburg in den stroom der Arne.
Middelb., 1848.

Middelburg. — Plattegrond van het Noord-Oostelijke ge-
deelte van Middelburg. 36×21.

Afdruk van de voorgaande kaart op zwaar papier.

Middelburg. — Oud-Middelburg van den jaere 1400. 33×27.

In Smallegange t. a. p. Middelb., 1696.

Middelburg. — Oud Middelburg van den Jaere 1400. 33×27.

Ander ex. derzelfde kaart.

Middelburg. — Oud Middelburg van den Jaere 1400. 33×27.

In Oudh. en Gestichten van Zeeland. I. Leiden, 1722.

Middelburg. — Oud Middelburg van den Jaere 1400. 33×27.

Ander ex. van de voorgaande kaart.

Middelburg. — Oud Middelburg van den Jaere 1400. 33×27.

Dezelfde kaart als de beide voorg. in La Galerie agréable du monde.

Middelburg. — Plattegrond van Oud Middelburg. 13×12.

In M. Gargon, Walchersche Arkadia. Deel I. 3e druk. Middelb., 1755.

Middelburg. — Plattegrond van Oud Middelburg. 13×12.

Ander ex. derzelfde kaart.

Middelburg. — Plattegrond van Oud Middelburg van den jaere 1400. 9×8.

In Zeelands Chronyk-Almanach. 1778.

Middelburg. — Plattegrond van Oud Middelburg van den jaere 1400. 9×8.

Ander ex. van dezelfde kaart.

Middelburg. — Middelburg en omgeving tot 1550. Door P. K. Domrisse. A°. 1903. 43×33.

Acht schetaskaarten op één blad: 1. de bodem; 2. infra vallum; 3. na 1100; 4. na 1266; 5. na 1317; 6. na 1365/74; 7. en 8. de toestand omstreeks 1550: de kaart naar van Nieukerken, de stad naar van Deventer.

In Archief, uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen. 1904.

Middelburg. — Middelburgum, Selandiae opp: situ, opere, et mercimonii florentiss. 34×31.

In Braun, Theatrum urbium II, 28. Col. Agripp. 1575.

Middelburg. — Middelburch. 28×23.

In Guicciardini, Beschrijving van alle de Nederlanden. Amsterd., 1612. — Idem. Amsterd., 1648.

Middelburg. — Middelburgum. Ampliss. prudentiss. viris
D. D. Praetori, Consulibus, Scabinis et Senatui Urbis
Middelburgensis tabulam hanc D. D. D. J. Blaeu. 56×46.

In Blaeu, Tooneel der Steden. Amsterd., 1649.

Middelburg. — Middelburg. 26×17.

In Zeiller, Topographia etc. 1854.

Middelburg. — Afbeelding van de Stad Middelburg in Zeeland, nauwkeurig zoo de publycke gebouwen als alle de particuliere huysen kennelyk naar 't leven geteykent door Cornelis Goliat. Gedruckt by Johannes Meertens. 52×45.

In Smallegange t. a. p.

Middelburg. — Afbeelding van de Stad Middelburg in Zeeland enz. (Dezelfde kaart als de voorgaande) Door Cornelis Goliat. Te Leyden by Christiaen Vermey. 1717. 52×45.

Andere uitgave van de voorgaande kaart.

Middelburg. — Middelburgum. F. de Wit excudit. Amstelodami. 52×41.

In Ondh. en Gestichten v. Zeeland. I. Leiden, 1722.

Middelburg. — Middelburgum. F. de Wit excudit. Amstelodami. 52×41.

In La Galerie agréable du monde.

Middelburg. — Platte Grond van de Stadt Middelburgh. Opgenomen ingevolge de orders van Thresorieren deser Stadt door den Ingenieur Abraham Zehender, Anno 1739. Benevens de wapens van de Baljuwen, Burgemeesteren, Schepenen, Raaden, Pensionarissen en Secretarissen. Amsterd., Covens en Mortier. 1739. 70×48.

Middelburg. — Nieuwe grondtekening van Middelburg, naar een getekend plan van den Ingen^r. Zehender door Dr. Nettis, ter opheldering van den Tegenwoordigen Staat van Zeeland, uitgegeven door Is. Tirion. 1751. 21×17.

In Tegenw. Staat van Zeeland. Deel I.

Middelburg. — Nieuwe grondtekening van Middelburg enz.
(Dezelfde kaart als de voorgaande). 21×17.

Ander ex. van de voorgaande kaart.

Middelburg. — Nieuwe grondtekening van Middelburg enz.
Amsterd., Is. Tirion. 1751. 21×17. Met de randen. 34×27.

Afdruk van de voorgaande kaart op zwaar papier met breede randen.

Middelburg. — Nieuwe grondtekening van Middelburg enz.
Amsterd., Is. Tirion. 1751. 21 · 17. Met de randen 55×44.

Nog andere afdruk van dezelfde kaart op zwaar papier met zeer breede randen.

Middelburg. — Afbeelding van de Stad Middelburg in Zeeland. 19×17.

In Nieuwe Geogr. en Histor. Atlas van de Zeven Vereenigde Provinciën. Amsterd., (1772).

Middelburg. — Grondteekening der stad Middelburg. 1777.
9×8.

In Zeelands Chronyk-Almanach. 1778.

Middelburg. — Plattegrond der Baginagie of Oud Bagynhof te Middelburg. 1778. 10×8.

In Zeelands Cronyk-Almanach. 1779.

Middelburg. — Plattegrond der Baginagie of Oud Bagynhof te Middelburg. 1778. 25×18.

Dezelfde kaart als de voorgaande op grootere schaal.

Teekening op papier in O. I. Inkt.

Middelburg. — Plan de Middelbourg. 19×14.

In Les Délices des Pays-Bas. Tome V. Anvers, 1786.

Middelburg. — Afbeelding van de Stad Middelburg in Zeeland.
(Met Aanwysinge van de Publycke Gebouwen). 19×17.

Middelburg. — Plan de la ville de Middelbourg. (Geteekende plattegrond uit het begin der 19e eeuw). 77×50.

Middelburg. — Plattegrond der Stad Middelburg. Geteekend door A. G. van Prooijen. Middelb., 1830. 35×28.

Ongekleurd.

Middelburg. — Plattegrond der Stad Middelburg. Geteekend door A. G. van Prooijen. Middelb., 1830. 35×28.
Gekleurd.

Middelburg. — Plattegrond der Stad Middelburg. Geteekend door A. G. van Prooijen. Middelb., 1830. 35×28.
Met aanduiding der verschillende wijken door kleuren en letters.

Middelburg. — Plattegrond van Middelburg, met aanduiding der wijken en buitenwijken. 40×34.
Teekening in kleuren.

Middelburg. — Plattegrond van Middelburg, vervaardigd onder toezigt van J. H. Mulder, door J. J. Brandt. Middelburg, 1853. 80×58.
De wijken zijn door kleuren en de loop der riolen door gestippelde lijnen aangeduid.
Opgeplakt op linnen in portefeuille.

Middelburg. — Gemeente Middelburg. Schaal 1 : 50.000.
Uitgave van H. Suringar te Leeuwarden 1867. 18×15.
In J. Kuyper t. a. p.

Middelburg. — Gemeente Middelburg. (No. 2. Stad) Schaal 1 : 10.000. Geteekend door J. Kuyper. Uitgave van H. Suringar te Leeuwarden. 18×15.
In J. Kuyper t. a. p.

Middelburg. — Middelburg. Schaal 1 : 10.000. Geteekend door J. Kuyper, (met het adres van J. C. & W. Altorffer), 1872. 20×15.

Middelburg. — Plattegrond van Middelburg in 1872, waarop zijn aangewezen de jongste veranderingen, door het Kanaal en den Spoorweg teweeggebracht.
In Zeeuwsch Jaarb. en Middelburgsche Naamw. 1872. Toevoegsel.

Middelburg. — Plattegrond van Middelburg. Schaal 1 : 10.000. Geteekend door J. Kuyper.
In F. Nagtglas, Middelburg en omstreken. Middelb., 1872.

Middelburg. — Nieuwe plattegrond der stad Middelburg, met kanaal en spoorweg, benevens aanduiding der rioolen, wijken en nummers der hoekhuizen. 1873. Gedrukt en uitgegeven ter boek- en steendrukkerij van T. P. Roest te Middelburg. 57×44.

Op linnen.

Middelburg. — Nieuwe plattegrond der stad Middelburg enz. 1873. 57×44.

Dezelfde kaart als de voorgaande.

Op linnen, gevouwen in portefeuille.

Middelburg. — Nieuwe plattegrond der stad Middelburg enz. 1873. 57×44.

Dezelfde kaart als de voorgaande, met enkele aantekeningen.

Gedrukt op linnen, in portefeuille.

Middelburg. — Plattegrond van Middelburg. Uitgegeven door J. C. & W. Altorffer. 1878. Schaal 1 : 8.335.

In F. Nagtglas, Middelburg en omstreken. 2e druk. Middelb., 1878.

Middelburg. — Plattegrond van Middelburg. Geheel opnieuw bewerkt onder toezicht van den gemeentebouwmeester, met aanduiding van kanaal, spoorweg, riolen, wijken en nummers der hoekhuizen. Uitgave van J. C. & W. Altorffer. 1898. 65×45.

Opgeplakt op linnen.

Middelburg. — Plan der Stadt Middelburg. 1 : 13.333 $\frac{1}{3}$. 13×10.

In F. Müller, t. a. p. Berlin, 1898.

Middelburg. — Plattegrond van Middelburg. Schaal van 1 : 8335. Lith: C. H. J. van B. Jutting. Middelburg, (1905). 24×17.

In Gids door Walcheren. Middelb., 1905.

Middelburg. — Plattegrond van Middelburg. Geheel opnieuw bewerkt onder toezicht van den gemeentebouwmeester. Met aanduiding van kanaal, spoorweg, wijken enz. Uitgave van J. C. & W. Altorffer. (Middelb., 1905). 32×22.

Nieuw- en St. Joosland. — Kaart van Nieuwerkerke, Oud-Arnhemuiden, den Hayman en Welzinge. (Zie Catalogus der Oud- en Zeldzaamheden enz. aanwezig in de Oudheidkamer ten Stadhuize van Middelburg, door G. N. de Stoppelaar. 3^e, verm. uitgaaf. 1887, n°. 37). Door F. P. Polderdijk. 18×11.

In Archief, uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap der Wetensch. VII. Middelb., 1894.

Nieuw- en St. Joosland. — Kaartje van het Zuidoostelijk deel van Walcheren in de 15^e en 16^e eeuw, door F. P. Polderdijk. Schaal 1 : 40.000. 27×33.

In Archief enz. VII. Middelb., 1894.

Nieuw- en St. Joosland. — Historisch-topographische kaart van de gemeente Nieuw- en St. Joosland en omgeving, door F. P. Polderdijk. Schaal 1 : 10.000. 77×97.

In A. Walraven en F. P. Polderdijk, Geschiedenis en plaatsbeschrijving van de gemeente Nieuw- en St. Joosland. Middelb., 1896.

Nieuw- en St. Joosland. — Afbeelding van het kanaal of vaarwater genaamd Welzingen, door L. D. de Munck, Ingenieur. 1754. 186×60.

Teekening op papier in kleuren.

Nieuw- en St. Joosland. — Kaart van den Johanna polder, gelegen in het Nieuwland. Door M. Hoek en W. de Puydt. 1773.

Teekening op papier.

Nieuw- en St. Joosland. — Gemeente Nieuw- en St. Joosland. Schaal van 1 : 57.500. Uitgave van H. Suringarte Leeuwarden. 1866. 15×18.

In J. Kuyper, t. a. p.

Oostkapelle. — Kaart van de Jurisdictie van Oostcappelle van 't jaar 1667 en 1668, nagezien door den Ingenieur Maurain de Saineterre 1728. 12×19.

In J. Ermerius, Zeeuwsche Oudheden. I. Midd., 1781.

Oostkapelle. — Kaart van de Jurisdictie van Oostcappelle enz. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 22×19.

Afz. afdr. van de kaart van Ermerina.

Oostkapelle. — Kaart van de Jurisdictie van Oostcappelle enz. 22×19.

Afdruk van de voorgaande kaart op zwaar papier met breede randen.

Oostkapelle. — Gemeente Oostkapelle. Schaal 1: 37.500.

Uitgave van H. Suringar te Leeuwarden. 1866. 18×15.

In J. Kuyper, t. a. p.

Bitthem. — Gemeente Ritthem. Schaal van 37.500. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1866. 15×18.

In J. Kuyper, t. a. p.

Bitthem. — Rammekens of Zeeburg. 48×36.

In Blaeu, Tooneel der Steden. Amst., 1649.

Bitthem. — Rammekens, oft Zee-burg. Gedrukt tot Amsterdam bij F. de Wit. 48×36.

In La Galerie agréable du monde.

Bitthem. — Figurative kaart van het fort Rammekens en aansluitende dijken, gecopieerd door Engelvaart. 1805. 34×29.

Kopie door L. I. Dhaenens. 1872.

Bitthem. — Kaart van het end van Welzingen zoo als het gelegen heeft in 't jaar 1731. Gecopieert na een kaart van I. de Munck door G. D. Feyter. 73×50.

Teekening in kleuren.

Serooskerke. — Gemeente Serooskerke. Schaal 1: 25.000.

Uitgave van H. Suringar te Leeuwarden. 1866. 18×15.

In J. Kuyper, t. a. p.

Souburg (Oost- en West-). — Gemeente Oost- en West-Souburg. Schaal 1: 37.500. Uitgave van H. Suringar te Leeuwarden. 1866. 18×15.

In J. Kuyper t. a. p.

Vere. — De Stad Vêere, zoo als die zig nog bevond korts

naar den Jaare 1500, of met het begin der 16^e eeuw.
31×23.

In J. Ermerins, Zeeuwsche Oudheden. V. . Middelb., 1791.

Vere. — De Stad Veere enz. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 31×23.

Uit J. Ermerins t. a. p

Vere. — De Stad Veere enz. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 31×23.

Afz. afdruk van de voorgaande kaart.

Vere. — Vere. 30×22.

In Guicciardini, Beschrijving van alle de Nederlanden. Amsterd., 1612. —
Idem. Amsterd., 1648.

Vere. — Vere. 30×22.

Afzonderlijke afdruk van de voorgaande kaart, zonder het cijfer 64 rechts beneden.

Vere. — Veere. 52×41.

In Blaeu, Tooneel der steden. Amsterd., 1649.

Vere. — Veere. 52×41.

Dezelfde kaart als de voorgaande, doch met de Nederl. beschrijving aan de rugzijde.

Vere. — Veere. F. de Wit excudit. Amstelodami. (Andere druk van de kaart van Blaeu). 52×41.

Op zwaar papier met breede randen; de achterzijde niet bedrukt.
Ongekleurd.

Vere. — Veere. F. de Wit excudit. Amstelodami. 52×41.

Dezelfde kaart als de voorgaande.
Gekleurd.

Vere. — Veere. 25×21.

Gelijke voorstelling als op die van Blaeu, doch de wapens van Zeeland en Vere rechts geplaatst.

Vere. — Veere. 25×21.

Ander ex. der voorg. kaart.

Vere. — Der Veer. 15×17.

In Zeiller, Topographia etc. 1654.

Vere. — De Stad Vere. 33×27.

In Smallegange t. a. p. Middelb., 1696.

Vere. — De Stad Vere. 33×27.

Rechts bovenaan: 568 N°. 1.

Uit Smallegange.

Vere. — De Stad Vere. 33×27.

Bovenaan rechts: Pars VI Pag. 27.

Uit Historia episcopatuum foeder. Belgii. Antv., 1755.

Vere. — De Stad Vere. 33×27.

Dezelfde kaart als de voorgaande.

In Oudheden en gestichten van Zeeland. I. Leiden, 1722.

Vere. — De Stad Vere. 33×27.

In La Galerie agréable du monde.

De kaart is gelijk aan die van Smallegange.

Vere. — De Stad Vere. 33×27.

Ander ex. van de voorgaande kaart.

**Vere. — Nieuwe grondtekening der Stad Veere, ter op-
helderinge van den tegenwoordigen Staat van Zeeland.**

Uitgegeven te Amsterdam bij Is. Tirion. 1753. 21×17.

In Tegenw. Staat van Zeeland. Deel II.

**Vere. — Nieuwe grondtekening der Stad Veere enz. (De-
zelfde kaart als de voorgaande). 21×17.**

Ander ex. van de voorg. kaart.

**Vere. — Nieuwe grondtekening der Stad Veere enz. Amsterd.,
Is. Tirion. 1753. 21×17. Met de randen 55×42.**

Afdruk van de voorgaande kaart op zwaar papier met breede randen.

Vere. — De Stad Ter Veere. 18×13.

In M. Gargon, Walchersche Arkadia. Deel I. 3e druk. Middelburg, 1755.

Vere. — De Stad Ter Veere. 18×13.

Ander ex. der voorg. kaart.

**Vere. — Kaart van Veere tot het Fort den Haak, opge-
nomen door C. Jager, Capitein-Lieutenant ter Zee. Copie
van D. van Gessel Jr. 44×28.**

Teekening met aanduiding der stelling van de Fransche en Bataafsche oorlogsvaartuigen na den storm van 22 Oct. 1800.

Vere. — Schetskaart van Vere en Zandijk, waarop de grachten in blauw en de wegen in geel zijn aangeduid. 33×21.

Teekening door L. J. Dhaenens.

Vere. — Veere, 1838. Schaal van 1 : 2500. Gecopieerd in 1869 door L. J. Dhaenens. 42×55.

Teekening in kleuren.

Vere. — Gemeente Veere c. a. Schaal van 1 : 25.000.

Uitgave van H. Suringar te Leeuwarden. 1867. 18×15.

In J. Kuypers, Gemeente-atlas van Zeeland

Vlissingen. — Oud Vlissingen van den Jare 1500. 33×27.

In Smallegange t. a. p. Middelb., 1696.

Vlissingen. — Oud Vlissingen van den Jare 1500. 33×27.

Uit Smallegange t. a. p.

Vlissingen. — Oud Vlissingen van den Jare 1500. 33×27.

Dezelfde kaart als de beide voorgaanden.

In La Galerie agréable du monde.

Vlissingen. — Oud Vlissingen van den Jare 1500. 17×12.

De voorgaande kaart op kleinere schaal.

In M. Gargon, Walchersche Arkadia.

Vlissingen. — Plattegrond van de stad Vlissingen waarop met lijnen aangegeven is de oorspronkelijke grootte vóór 1572, benevens de eerste vergrooing in 1590, en de tweede uitbreiding in 1609. (Het origineel berust bij het Zeeuwsch Genootschap te Middelburg). Tresling en Co., Hof Lith. Amsterdam. 56×40.

In H. P. Winkelman, Geschiedk. plaatsbeschr. van Vlissingen. Vlissingen, 1878.

Vlissingen. — Filissinga. 29×22.

In Guicciardini, Beschrijving van alle de Nederlanden. Amsterd., 1612. —

Idem. Amsterd., 1648.

Vlissingen. — Filissinga. 29×22.

Ander ex. der voorg. kaart.

Uit Guicciardini t. a. p.

Vlissingen. — Flissinga munitissimum Zelandiae oppidum, tutissimum nautarum et nauclerorum domicilium. 42×22.

In Braun, Theatrum urbium. V, no. 28. Col. Agripp., 1618.

Vlissingen. — Vlissingen. 52×41.

In Blaeu, Tooneel der steden. Amsterd., 1649.

Vlissingen. — Vlissingen. 26×17.

In Zeiller, Topographia etc. 1654.

Vlissingen. — Vlissingen. 33×27.

In Smallegange, t. a. p. Middelb., 1696.

Vlissingen. — Vlissingen. 33×27.

Ander ex. van de voorgaande kaart.

Uit Smallegange t. a. p.

Vlissingen. — Vlissingen. 33×27.

Dezelfde kaart als die van Smallegange, zonder de verwijzing bovenaan.

In Oudheden en gestichten van Zeeland. I. Leiden, 1722.

Vlissingen. — Vlissingen. 33×27.

Dezelfde kaart, doch bovenaan: Pars VI. Pag. . . .

Uit Historia episcopatum foederati Belgii. Antw., 1755.

Vlissingen. — Vlissingen. 33×27.

Ander ex. dan de vorige kaart, met breede randen.

Vlissingen. — Vlissingen. 33×27.

Andere uitgave van dezelfde kaart.

In La Galerie agréable du monde.

Vlissingen. — Vlissingen. F. de Wit excudit. 50×40.

In La Galerie agréable du monde.

Vlissingen. — Vlissingen. 50×40.

Dezelfde kaart als die van de Wit, doch zonder diens naam.

Vlissingen. — Nieuwe grondtekening der Stad Vlissingen,

opgenomen in den Jaare 1750, door F. A. Franz. Ter opheldering van den Tegenwoordigen Staat van Zeeland, uitgegeven te Amsterdam bij Is. Tirion. 1753. 24×17.

In Tegenw. Staat van Zeeland. Deel II.

Vlissingen. — Nieuwe grondtekening der Stad Vlissingen enz. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 24×17.

Uit Tegenw. St. van Zeeland.

Vlissingen. — Nieuwe grondtekening der Stad Vlissingen enz. Amsterd., Is. Tirion. 1753. 24×17. Met de randen: 55×42.

Afzonderlijke fraaie afdruk van de voorgaande kaart op zwaar papier met breede randen.

Vlissingen. — Sketch of the attack of Flushing by the left wing of the army under command of the Earl of Chatham, August 1809.

Kaart van Vlissingen en omstreken met de Fransche verdedigingswerken.

In A short narrative of the late Campaign of the British army etc. London, 1810.

Vlissingen. — Flushing, a strongly fortified town on the Island of Walcheren, at the mouth of the Western Scheldt, and the principal port of the ci-devant Seven United Provinces, the grand means of security to the passage of that river. Published by R. Philips. London, 24×18.

Vlissingen. — Extract uit de kaart van het eiland Walcheren (Vlissingen en omstreken) door de Ingenieurs D. W. C. en A. Hattinga 1750, met de verdedigingswerken in 1811 en 1812 gemaakt. Tresling en Co. Hof Lith. Amsterd., 52×32.

In H. P. Winkelman, Geschiedk. plaatsbeschrijving van Vlissingen. Vlissingen, 1873.

Vlissingen. — Kaart in twee bladen van de stad Vlissingen, opgemaakt door de landmeters van de eerste klasse

voor het kadaster A. Holster Az. en A. Hansum. Schaal
1 : 1250. 1824. Elk blad 97×65.

Teekening in kleuren.

Vlissingen. — Gemeente Vlissingen. Schaal 1 : 25.000.

Uitgave van H. Suringar te Leeuwarden. 1867. 18×15.

In J. Kuyper, t. a. p.

Vlissingen. — De vesting Vlissingen. Schaal 1 : 5.000.

1867. 40×29.

In H. P. Winkelman, t. a. p.

Vlissingen. — Kaart der gemeente Vlissingen, waarop zijn aangeduid de spoorweg-, kanaal-, haven- en dokwerken met toekomstige uitbreidingen, vervaardigd met goedkeuring van Z.E. den Minister van Binnenlandsche Zaken. Schaal 1 : 5.000. Vlissingen, 1873. 98×74.

Vlissingen. — Kaart der havenwerken te Vlissingen op 1 Januari 1875. Uitgegeven te Vlissingen bij C. van der Weijde. Vervaardigd door M. J. van Hoogstraten. 72×56.

Vlissingen. — Kaart der stad Vlissingen met de spoorweg-, kanaal-, haven- en dokwerken. Schaal 1 : 5000. Vlissingen, P. G. de Vey Mestdagh. 1875. 64×50.

Vlissingen. — View of the harbour of Flushing at the mouth of the river Scheldt, opened by the King of the Netherlands, 8th of September 1873, and of the canal and railroad to Middelburgh, in connection with the centre of Europe, — and of the wharfs, dry docks, principal establishments for shipping and commerce at both places. (With description). Middelb., 1876

Vlissingen. — Plan der Stadt Vlissingen. 1 : 15.000. 22×11.

In F. Müller, t. a. p. Berlin, 1898.

Vlissingen. — Plattegrond van Vlissingen. Lith: C. H. J. van B. Jutting. Middelburg. 24×17.

In Gids door Walcheren, 1905.

Vlissingen. — Vlissingen en omstreken. 16×11.

In Gids door Walcheren, 1905.

Vrouwenpolder. — Gemeente Vrouwenpolder. Schaal van 1: 75.000. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1866. 18×15.

In J. Kuyper, t. a. p.

Westkapelle. — Gemeente Westkapelle. Schaal van 1: 50.000. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1865. 15×18.

In J. Kuyper, t. a. p.

Zoutelande. — Gemeente Zoutelande. Schaal van 1: 37.500. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1865. 18×15.

In J. Kuyper, t. a. p.

3. NOORD-BEVELAND.

a. In het algemeen.

Kaart van Oud-Noordbeveland in de Middeleeuwen, door A. Hollestelle. Schaal 1: 50.000. 37×22.

In Archief, uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap. Deel V. Middelb., 1883.

Kaart van Oud-Noordbeveland in de Middeleeuwen (door A. Hollestelle). Schaal van 1: 50.000. 37×22.

Teekening op doorschijnend papier.

Kaart van de gelegenheid der gorsinge van Oresant, mitagaders de buiten-meilanden en landen, zooals die gelegen zijn anno 1582, volgens F. Levinus Ruyts te Zierikzee. Gecopieerd naar het origineel door L. J. Dhaenens. 49×30.

Teekening op papier in kleuren.

Kaart van Noord-Beveland met de polders Oud-Noord-Be-

veland, Nieuw-Noord-Beveland, Frederikspolder en polder van Wissekerke, met de omliggende schorren. Zonder jaar (± 1652). 50×41.

Tekening op papier in kleuren.

Kaarte der eilanden Noordbeveland, Wolphartsdyk en Oostbeveland, op ordre van zyne Doorl. Hoogh. W. C. H. Friso enz. meetkundig opgenomen 1751, door D. W. C. en A. Hattinga. Uitgegeven te Amsterdam, bij Is. Tirion. 1753. 37×30.

In Tegenw. Staat van Zeeland. Deel II.

Kaarte der eilanden Noordbeveland enz. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 37×30.

Uit Tegenw. Staat van Zeeland. Deel II.

Kaarte der eilanden Noordbeveland enz. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 37×30.

Exemplaar op zwaar papier, met breede randen.
Ongekleurd.

Kaarte der eilanden Noordbeveland enz. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 37×30.

Ander exemplaar op zwaar papier, met breede randen.
Gekleurd.

Kaarte der eilanden Noordbeveland enz. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 37×30.

Fraai gekleurd exemplaar der voorgaande kaart op zwaar papier met zeer breede randen.

Kaarte der eilanden Noordbeveland enz. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 37×30.

De heerlijkheden door kleuren aangeduid.
Opgeplakt op linnen, in portefeuille.

Kaarte der eilanden Noordbeveland enz. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 37×30.

Nog ander exemplaar van de kaart van Hattinga, met bijtekening der veranderingen van 1753 tot 1820.

Kaart der eilanden Noordbeveland, Wolphartsdyk en Oostbeveland. (Gedeeltelijke kopie der kaart van D. W. C. Hattinga en A. Hattinga. 1751). 36×26.

In Hogerwaard t. a. p. Vervolg op stuk II. 's-Gravenh. 1905.

Kaart van het eiland Noord-Beveland. (Met aanduiding van de groote wegen der 2^e klasse, van de buurtwegen der 2^e klasse en van de buurtwegen der 3^e klasse of polderwegen). 52×29.

Teekening uit het begin der 19^e eeuw.

Kaart van het eiland Noord-Beveland met zijne voormalige wateren en plaatsen in rood voorgesteld, door A. Hollestelle. Schaal 1 : 50.000. 35×17.

In Archief, uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap. Deel V. Midelb. 1883.

Kaart van Noord-Beveland met zijne voormalige wateren en plaatsen in rood voorgesteld (door A. Hollestelle). Schaal op 1 : 50.000. 35×17.

Teekening op doorschijnend papier.

b. Afzonderlijke deelen.

Kats. — Gemeente Kats. Schaal 1 : 50.000. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1868. 15×18.

In J. Kuyper, Gemeente-atlas van Zeeland.

Kolijnsplaat. — Gemeente Kolijnsplaat. Schaal van 1 : 50.000. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1867. 18×15.

In J. Kuyper, t. a. p.

Kortgene. — Gemeente Kortgene. Schaal van 1 : 37.500. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1865. 18×15.

In J. Kuyper, t. a. p.

Wissekerke. — Gemeente Wissekerke. Schaal van 1 : 80.000. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1865. 18×15.

In J. Kuyper, t. a. p.

Wissekerke. — Kaart van een Tiendeblok, bekend onder den naam van de Groote Warmoespot, gelegen in den

polder Nieuw-Noordbeveland, gemeente Wissenkerke, aankomende Mr. C. J. Versluijs van Krabbendijke en Nieuwlande. Door P. Kooiman. 1839. 71×48.

Teekening op papier.

Wissekerke. — Kaart van de Derde Tiendeblok, gelegen in den Wissenkerke polder, eiland Noordbeveland, aankomende mr. C. J. Versluijs van Krabbendijke en Nieuwlande. Door P. Kooiman. 1839. 71×48.

Teekening op papier.

Wissekerke. — Kaart van de Zesde Tiendeblok, gelegen in den Wissenkerke polder, eiland Noordbeveland, aankomende mr. C. J. Versluijs van Krabbendijke en Nieuwlande. Door P. Kooiman. 1839. 71×48.

Teekening op papier.

Wissekerke. — Kaart van de Soelekerke polder met de nummers en de grootte der kavels. Z. j. 116×66.

Teekening op papier.

Wissekerke. — Kaart van den Soelekerke polder, met aanwijzing der ligging en grootte der gronden, zooals deze bij ieder der geïnteresseerden in dien polder in eigendom toebehooren. Door P. Kooiman. 1824. 129×62.

Teekening op papier.

Wissekerke. — Polder Vliete in 1751. Schaal van 1 : 50.000. 11×8.

In Raad van den Waterstaat. Nota's en andere stukken.

Wissekerke. — Polder Vliete in 1860. Schaal van 1 : 50.000. 11×8.

In Raad van den Waterstaat, t. a. p.

4. ZUID-BEVELAND.

a. In het algemeen.

Kaart van Oud Noord- en Zuid-Beveland. 22×15.

In J. ab Utrecht Dresselhuis, Wandelingen door Zuid- en Noord-Beveland. Goes, 1838.

Utraque Bevelandia et Wolfersdyck, Insulae Orientaliores Zelandiae Cisscaldinae, vernacule, De Oostelycke Eylanden van Bewester-Scheld. 47×44.

Met de beschrijving op de achterzijde.

Uit: Belgica Foederata, p. 61 et 62.

Utraque Bevelandia et Wolfersdyck, Insulae Orientaliores Zelandiae Cisscaldinae etc. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 47×44.

Uit de Spaansche uitgave van Vereenigd Nederland, bladz. 123 en 124.

Nieuwe kaart van de eilanden Zuid en Noord Beveland, Wolfersdyk en de Heerlijkheden van Vosmaar, Poortvliet, Martensdyk en met de nieuwe bedijkinge, als mede van 't Marquisaat van Bergen. Amsterd., Wed. Ottens en Zoone. 115×47.

Gekleurd.

Kaart van het eiland Zuidbeveland, op ordre van Z. D. Hoogheid W. C. H. Friso enz. meetkundig opgenomen door W. T. Hattinga in den Jaare 1747 en 1748. Uitgegeven te Amsterdam bij Is. Tirion. 1753. 61×32.

In Tegenw. Staat van Zeeland. Deel II.

Kaart van het eiland Zuidbeveland, door W. T. Hattinga. Amsterdam, Is. Tirion. 1753. 61×32.

Ander exemplaar van dezelfde kaart.

Uit Tegenw. Staat v. Zeeland. Deel II.

Kaart van het eiland Zuidbeveland enz. (Dezelfde kaart als de voorg.). 61×32.

Bijgewerkt tot 1849.

Kaart van het eiland Zuidbeveland enz. Amsterd., Is. Tirion. 1753. 61×32.

Afdruk op zwaar papier.

Ongekleurd.

Kaart van het eiland Zuidbeveland enz. Amsterd., Is. Tirion. 1753. 61×32.

Ander ex. van dezelfde kaart: afdruk op zwaar papier, met aanduiding door kleuren van de grenzen der heerlijkheden.

Kaart van het eiland Zuidbeveland enz. Amsterd., Is. Tirion
61×32.

Nog ander ex. op zwaar papier.
Gekleurd.

Kaart van het eiland Zuidbeveland enz. Amsterd., Is. Tirion.
1753. 61×32.

Zeer fraai gekleurd ex. op zwaar papier, met breede randen.

Kaart van het eiland Zuidbeveland enz. Amsterd., Is. Tirion.
1753. 61×32.

Op dit ex. zijn de wegen door kleur aangegeven.
Opgeplakt op linnen, in portefeuille.

Kaart van Zuid- en Noord-Beveland. 22×15.
In Dresselhuis, Wandelingen. Goes, 1888.

Kaart van het eiland Zuid-Beveland met Wolphaarsdijk,
door J. F. W. Conrad. Schaal 1 : 50.000. Goes, 1858.
22×48.

Kaarte van Zuytbevelandt beoosten de Yerseke-Ee, vóór den
jare 1530. (Thans grootendeels vormende de zoogenaamde
Yersekische Mossel- en Oesterbanken in de Ooster-Schelde).
Ontworpen en geteekend door C. Hollestelle. Schaal 1 :
50.000. Tholen, 1897. 48×48.

Met bijkaartje: Grondteekening der Stad Reymerswael, vermoedelijk oorspronkelijk vervaardigd door Jacobus van Deventer, omstreeks het jaar 1550.

(Verdronken Zuid-Beveland). Grondteekening der stad
Reimerswaal, vermoedelijk vervaardigd door Jacobus van
Deventer, omstreeks het jaar 1550. 16×20.

In A. Geluk J.Az., Beschrijving der stad Reimerswael. 1877.

Generale beschryvinge of kaarte des Marquisaats van Bergen
op den Zoom en alle de aangedijkte polders op de
Schelde daaronder sorteerende. Door Rute 1575. . . Ge-
copieert door D. W. C. Hattinga. 1784. 56×42.

Kopie-teekening naar die van Hattinga, in kleuren.

Generale kaart des Marquisaats van Bergen op den Zoom,
en alle de aangedykte landen en polders op de Schelde daar
onder sorterende. A°. 1575. Getekent A. Braams, laat-
stelijk den 14 Sept. 1789 door J. P. van der Loef binnen
Veere. 21×20.

In J. Ermerins, Zeeuwsche Oudheden. Deel VII. Middelb., 1793.

Generaale kaart des Marquisaats van Bergen op den Zoom
enz. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 21×20.

In J. B. Krüger, Potamo-chorographie enz. Deel I. Bergen-op-Zoom,
1854.

Pas-caert vande ghelegentheyte vande Schans te Santvliet;
vertoonende de verdroncken overwaterde landen, nieuw aan-
gewassen gorsingen ende de kreeken oft killen in ende door
deselve tusschen Bergen op Zoom en Antwerpen. Van
nieus verbeterd door Claes Jansz. Visscher. Amsterd. 1628.
42×28.

Hierop komt het oostelijk gedeelte der provincie Zeeland voor. Zie Cat.
v. Pamfl., no. 669.

Pas-caert vande ghelegentheyte vande Schans te Santvliet.
(Eenigszins anders dan de voorgaande, bijgewerkt en zich
verder noordwaarts uitstrekkende). Van nieuw verbeterd
door Claes Jansz. Visscher. 1631. 63×39.

Hierop is de tocht van de Spaansche vloot naar het Slaak aangeduid.
Zie Cat. v. Pamfl., no. 745.

Kaart van het oostelijk gedeelte van Zeeland met eene voor-
stelling van den slag op het Slaak. 1631. 33×23.

Andere uitgave van de vorige kaart, in kleiner formaat.

Tabula Castelli ad Sandflitam qua simul inundati agri, allu-
viones, fossae, alvei, quae Bergas ad Zomam et Antverpiam
interjacent, annotantur. Excudit G. Blaeuw. Amsterd.,
1635.

In Blaeu, Tooneel des Aerdrycx. Amsterd., 1635.
Ongekleurd.

Tabula Castelli ad Sandflitam etc. (Dezelfde kaart als de voorgaande).

In Blaeu, *Theatrum orbis terrarum*. Amsterd., 1685.

Tabula Castelli ad Sandflitam etc. Amstelodami, Apud Joan. Janssonium. 48×33.

Caerte van 't Scheldt ende Santvliet, vertoonende de verdroncken overwaterde landen, nieuw aengewassen gorsingen ende de kreeken oft killen in ende door de selve tusschen Bergen op Zoom en Antwerpen. Van nieuws verbeterd door Claes Jansz. Visscher. 1638. 67×40.

b. Afzonderlijke deelen.

Baarland. — Gemeente Baarland. Schaal van 1 : 37.500.

Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1865. 15×18.

In J. Kuyper, *Gemeente-atlas van Zeeland*.

Borssele. — Polder Borssele in 1748. Schaal van 1 : 50.000. 11×8.

In Raad v. d. Waterstaat. Nota's en andere stukken.

Borssele. — Polder Borssele in 1860. Schaal van 1 : 50.000. 11×8.

In Raad v. d. Waterstaat t. a. p.

Borssele. — Gemeente Borssele. Schaal 1 : 50.000. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1867. 18×15.

In J. Kuyper t. a. p.

Borssele. — De polder Borssele met zijn vooroever, overgenomen uit de kaart van N. J. Visscher, die overeenkomt met die van J. Aerlebout in 1632 en is bijgewerkt door J. F. W. Conrad in 1874. 26×10.

Driewegen. — Gemeente Driewegen. Schaal van 1 : 25.000.

Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1868. 15×18.

In J. Kuyper, t. a. p.

Ellewoutsdijk. — Gemeente Ellewoutsdijk. Schaal van 1 : 37.500. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1868. 18×15.

In J. Kuyper, t. a. p.

Goes. — **Goesa.** 50×37.

Plattegrond der stad Goes.

In Blaeu, Tooneel der Steden. Amsterd., 1649.

Goes. — **Goesa.** 50×37.

Ander ex. van de voorgaande kaart.

Met de beschrijving in het Ned. aan de achterzijde

Goes. — **Goesa.** 50×37.

Andere afdruk der voorg. kaart.

De achterzijde niet bedrukt.

Goes. — **Goesa.** 25×21.

Dezelfde plattegrond op kleinere schaal.

De achterzijde bedrukt.

Goes. — **Der Goes.** 29×17.

In Zeiller, Topographia etc. 1654.

Goes. — **De Stad Goes.** C. de Bye fecit. 33×27.

In Smallegange t. a. p.

Goes. — **De Stad Goes.** C. de Bye fecit. 33×27.

Ander ex. van de voorgaande kaart.

Uit Smallegange t. a. p.

Goes. — **De Stad Goes.** C. de Bye fecit. 33×27.

Rechts van boven: Pars VI. Pag. 51.

Dezelfde kaart als de voorgaande.

Uit (H. F. v. Heussen), Hist. episcop. etc.

Goes. — **De Stad Goes.** C. de Bye fecit. 33×27.

Dezelfde kaart als de voorgaanden.

In Oudheden en gestichten van Zeeland. Deel II. Leiden, 1722.

Goes. — **De Stad Goes.** C. de Bye fecit. 33×27.

Nog eens dezelfde kaart.

In La Galerie agréable du monde.

Goes. — De Stad Goes. C. de Bye fecit. 33×27.

Ander ex. van de kaart uit La Galerie agréable du monde.

Goes. — Nieuwe grondtekening der Stad Goes, naaukeurig opgenomen en getekend in 1744 door Kornelis van der Weel. Uitgegeven te Amsterdam door Is. Tirion. 1753. 38×17.

In Tegenw. Staat van Zeeland. Deel II.

Goes. — Nieuwe grondtekening der Stad Goes enz. door Kornelis van der Weel. Amsterd., Is. Tirion. 1753. 38×17.

Dezelfde kaart als de voorgaande.

Uit Tegenw. Staat van Zeeland t. a. p.

Goes. — Gemeente Goes. Schaal van 1 : 25.000. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1867. 15×18.

In J. Kuyper t. a. p.

's-Gravenpolder. — Gemeente 's-Gravenpolder. Schaal van 1 : 37.500. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1866. 18×15.

In J. Kuyper t. a. p.

's-Heer-Abtskerke. — Gemeente 's-Heer-Abtskerke. Schaal van 1 : 37.500. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1866. 18×15.

In J. Kuyper t. a. p.

's-Heer-Arendskerke. — Gemeente 's-Heer-Arendskerke. Schaal van 1 : 75.000. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1867. 18×15.

In J. Kuyper t. a. p.

's-Heerenhoek. — Gemeente 's-Heerenhoek. Schaal van 1 : 37.500. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1865. 15×18.

In J. Kuyper t. a. p.

Heinkenszand. — Gemeente Heinkenszand. Schaal van 1 :

37.500. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1866. 15×18.

In J. Kuyper t. a. p.

Hoedekenskerke. — Gemeente Hoedekenskerke. Schaal van 1 : 37.500. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1866. 18×15.

In J. Kuyper t. a. p.

Ierseke. — Gemeente Yerseke. Schaal van 1 : 50.000. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1866. 18×15.

In J. Kuyper t. a. p.

Kapelle. — Gemeente Kapelle. Schaal van 1 : 50.000. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1867. 18×15.

In J. Kuyper t. a. p.

Kattendijke c. a. — Gemeente Kattendijke. Schaal van 1 : 50.000. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 18×15.

In J. Kuyper t. a. p.

Kattendijke c. a. — Kaart van Oost-Beveland en de schorren Goenje, Hongaarsdijk en Mosselbank. 37×26.

Teekening op papier.

Kattendijke c. a. — Kaart van den Wilhelmina-Polder en Oostbeveland. Mei 1842. Schaal van 1 : 20.000. Middelburg, T. P. Roest. 50×33.

Kattendijke c. a. — Kaart van den Wilhelmina-Polder en Oostbeveland 1860. Schaal van 1 : 20.000. Middelburg, T. P. Roest. 50×30.

Kloetinge. — Gemeente Kloetinge. Schaal van 1 : 50.000. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1867. 15×18.

In J. Kuyper t. a. p.

Krabbendijke. — Gemeente Krabbendijke. Schaal van 1 :

37.500. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1865. 18×15.

In J. Kuyper t. a. p.

Kruiningen. — Gemeente Kruiningen. Schaal van 1 : 50.000.

Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1866. 18×15.

In J. Kuyper t. a. p.

Nisse. — Gemeente Nisse. Schaal van 1 : 37.500. Uitgave als boven. 1866. 15×18.

In J. Kuyper t. a. p.

Nisse. — Nisse. 33×24.

Plattegrond van het dorp.

Teekening in kleuren.

Oudelande. — Gemeente Oudelande. Schaal van 1 : 25.000.

Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1865. 18×15.

In J. Kuyper, t. a. p.

Ovezand. — Gemeente Ovezand. Schaal van 1 : 37.500.

Geteekend door J. Kuyper. Uitgave als boven. 18×15.

In J. Kuyper, t. a. p.

Rilland-Bath. — Kaarte van de Rillandse en Batse schorren, liggende aan het eynde van Zuytbeveland enz., door D. W. C. Hattinga, 5 Maart 1748. Gecopieerd door C. Marke, 27 April 1748. 43×39.

Teekening op papier in kleuren.

Rilland-Bath. — Kaart van de Rillandsche en Batsche schorren, liggende aan het einde van Zuid-Beveland enz. door D. W. C. Hattinga, 1748. Gecopieerd naar het origineel door L. J. Dhaenens, 1832. 43×39.

Teekening op papier in kleuren.

Rilland-Bath. — Gemeente Rilland en Maire. Schaal van 1 : 50.000. Uitgave als boven. 1867. 18×15.

In J. Kuyper, t. a. p.

Rilland-Bath. — Gemeente Fort Bath. Schaal van 1 : 25.000.

Uitgave als boven. 1865. 15×18.

In J. Kuyper, t. a. p.

Schore. — Gemeente Schore. Schaal van 1 : 37.500. Uitgave als boven. 1867. 18×15.

In J. Kuyper, t. a. p.

Waarde. — Gemeente Waarde. Schaal van 1 : 37.500. Uitgave als boven. 1866. 18×15.

In J. Kuyper, t. a. p.

Wemeldinge. — Gemeente Wemeldinge. Schaal van 1 : 37.500. Uitgave als boven. 1867. 18×15.

In J. Kuyper, t. a. p.

Wolphaartsdijk. — Gemeente Wolphaartsdijk. Schaal van 1 : 50.000. Uitgave als boven. 1867. 18×15.

In J. Kuyper, t. a. p.

5. SCHOUWEN EN DUIVELAND.

a. In het algemeen.

Kaart van Schouwen in zijn opkomst en eersten aanwas, door Verheije van Citters. 23×21.

In Archief, uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap. Deel II. Middelburg, 1865.

Nieuwe kaart van 't Eiland Schouwen en Duiveland, zijnde het vrugtbaarste gedeelte van het Graafschap van Zeeland. Amsterdam, Wed. Ottens en Zoone. 82×46.

Op deze kaart zijn de heerlijkheden afzonderlijk gekleurd.

Nieuwe kaart van het eiland Schouwen en aanhorige polders, alsmede van geheel Duiveland. Ten nauwkeurigen afgemeten door Daniel Verburcht; en opnieuw opgenomen in den jaare 1747 met alle de vooroevers en plaaten voor dezelve, alsmede met alle de batterijen, door Corn. D. Kanter. Amsterd., Is. Tirion. 1748. 109×48.

Met de wapens der dorpen, heerlijkheden en ambachten.

Dezelfde kaart, blad Duiveland. 55×48.

Kaarte van Schouwen en Duiveland, op ordre van zijne

Doorl. Hoogh. W. C. H. Friso enz. meetkundig opgenomen A°. 1752, door D. W. C. en A. Hattinga. Uitgegeven te Amsterdam bij Is. Tirion. 1753. 61×32.

In Tegenw. Staat van Zeeland. Deel II.

Kaarte van Schouwen en Duiveland enz. door D. W. C. en A. Hattinga. Amsterd., Is. Tirion. 1753. 61×32.

Deselfde kaart als de voorgaande. Ongekleurd.

Uit Tegenw. Staat v. Zeeland t. a. p.

Kaarte van Schouwen en Duiveland enz., door D. W. C. en A. Hattinga. Amsterd., Is. Tirion. 1753. 61×32.

Afdruk op zwaar papier. Gekleurd.

Kaart van Schouwen en Duiveland. (Gedeelte der kaart van Zeeland van Magielse en Brandt, vermeld op bladz. 181). 37×24.

Opgeplakt op linnen, in étui.

Kaart van Schouwen. Schaal 1 : 50.000. Verkend 1856. Gegraveerd op het Top. Bureau. 1861. 81×32.

Blad Zierikzee van de groote Top. Kaart v. Nederland.

Ex. op zwaar papier met breede randen.

b. Afzonderlijke deelen.

Brouwershaven. — Gemeente Brouwershaven. Schaal 1 : 25.000. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1866. 15×18.

In J. Kuyper, Gemeente-atlas van Zeeland.

Bruinisse. — Gemeente Bruinisse. Schaal van 1 : 37.500. Uitgave als boven. 1866. 15×18.

In J. Kuyper, t. a. p.

Burgh. — Gemeente Burgh. Schaal van 1 : 25.000. Uitgave als boven. 1885. 18×15.

In J. Kuyper, t. a. p.

Dreischor. — Gemeente Dreischor. Schaal van 1 : 37.500. Uitgave als boven. 1866. 18×15.

In J. Kuyper, t. a. p.

Duivendijke. — Gemeente Duivendijke. Schaal 1 : 50.000.

Uitgave als boven. 1866. 15×18.

In J. Kuyper, Gemeente-atlas van Zeeland.

Elkerzee. — Gemeente Elkerzee. Schaal van 1 : 25.000.

Uitgave als boven. 1865. 15×18.

In J. Kuyper t. a. p.

Ellemeet. — Gemeente Ellemeet. Schaal van 1 : 37.500.

Uitgave als boven. 1865. 15×18.

In J. Kuyper t. a. p.

Haamstede. — Gemeente Haamstede. Schaal van 1 : 50.000.

Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1865. 18×15.

In J. Kuyper t. a. p.

Kerkwerve. — Gemeente Kerkwerve. Schaal van 1 : 50.000.

Uitgave als boven. 1866. 18×15.

In J. Kuyper t. a. p.

Nieuwerkerk. — Gemeente Nieuwerkerk. Schaal van 1 :

50.000. Uitgave als boven. 1865. 18×15.

In J. Kuyper t. a. p.

Noordgouwe. — Gemeente Noordgouwe. Schaal van 1 : 25.000

Uitgave als boven. 1866. 15×18.

In J. Kuyper t. a. p.

Noordwelle. — Gemeente Noordwelle. Schaal van 1 : 37.500.

Uitgave als boven. 1867. 15×18.

In J. Kuyper t. a. p.

Oosterland. — Gemeente Oosterland. Schaal van 1 : 50.000.

Uitgave als boven. 1866. 15×18.

In J. Kuyper t. a. p.

Ouwerkerk. — Gemeente Ouwerkerk. Schaal van 1 : 37.500.

Uitgave als boven. 1867. 18×15.

In J. Kuyper t. a. p.

Renesse. — Gemeente Renesse. Schaal van 1 : 25.000.

Uitgave als boven. 1866. 18×15.

In J. Kuyper t. a. p.

Serooskerke. — Gemeente Serooskerke. Schaal van 1:87.500.

Uitgave als boven. 1866. 15×18.

In J. Kuyper t. a. p.

Zierikzee. — Zirizea. (Met de opdracht:) Ampliss., consultiss. et spectatiss. Dominis D. Consulibus Inclytae Civitatis Zirizeensis D. Matheo Rollando ac D. Stephano Bellemo hanc novam delineationem dictae urbis offert et dedicat I. Endenus. 53×42.

In Blaeu, Tooneel der Steden. Amsterd., 1649.

Zierikzee. — Zirizea. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 53×42.

Met de beschrijving in het Nederlandsch aan de achterzijde.

Ongekleurd.

Zierikzee. — Zirizea. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 53×42.

Met de beschrijving in het Nederlandsch aan de achterzijde.

Fraai gekleurd.

Zierikzee. — Zirizea. (Nog andere uitgave van dezelfde kaart). 53×42.

Met de Latijnsche beschrijving aan de achterzijde.

Uit de Latijnsche uitgave van den atlas van Blaeu.

Ongekleurd.

Zierikzee. — Zürickzee. 14×18.

In Zeiller, Topographia etc. 1654.

Zierikzee. — Zirizea vulgo Zierickzee. F. de Wit excudit Amstelodami. 51×40.

In La Galerie agréable du monde.

Zierikzee. — Zirizea vulgo Zierickzee. F. de Wit excudit Amstelodami. 51×40.

Dezelfde kaart als de voorgaande.

Ongekleurd.

Zierikzee. — Zirizea vulgo Zierickzee. Covens et Mortier Excudit Amstelodami. 51×40.

Dezelfde voorstelling als op de beide vorige.

Ex. op zwaar papier, fraai gekleurd.

Zierikzee. — Zirizea vulgò Zierickzee. (Geheel dezelfde kaart als de voorgaande, doch zonder naam). 51×40.

De achterzijde evenals bij de voorgaande niet bedrukt.
Ongekleurd.

Zierikzee. — Zirizea vulgò Zierickzee. 51×40.

Gelijk de vorige, doch met de Latijnsche beschrijving aan de achterzijde.
Ongekleurd.

Zierikzee. — De Stadt Zieric-zee in Plattegront. 40×27.

In Smallegange t. a. p.

Zierikzee. — De Stadt Zieric-zee in Plattegront. 40×27.

Ander ex. derzelfde kaart.

Zierikzee. — De Stadt Zieric-zee in Plattegront. 40×27.

Rechts van boven: Pars VI. Pag. 41.

Uit (H. F. van Heussen), Historia episcopatum etc.

Zierikzee. — De Stadt Zieric-zee in Plattegront. 40×27.

Dezelfde kaart als de voorgaande.

In Oudheden en gestichten van Zeeland. Deel II.

In La Galerie agréable du monde.

Zierikzee. — Nieuwe Grondtekening van Zierikzee, verbeterd door J. Hemerijk, ter opheldering van den Tegenwoordigen Staat van Zeeland. Uitgegeven door Is. Tirion. 1751. 26×17.

In Tegenw. Staat van Zeeland. Deel I.

Zierikzee. — Nieuwe Grondtekening van Zierikzee enz. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 26×17.

Ex. op gewoon papier.

Zierikzee. — Nieuwe Grondtekening van Zierikzee enz. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 26×17.

Ex. op zwaar papier.

Zierikzee. — Nieuwe Grondtekening van Zierikzee enz. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 26×17.

Nog ander ex. op zwaar papier, met zeer breede randen.

Zierikzee. — Gemeente Zierikzee. Schaal van 1 : 37.500.

Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1866. 15×18.

In J. Kuyper; Gemeente-atlas van Zeeland.

Zonnemaire. — Gemeente Zonnemaire. Schaal van 1 :

25.000. Uitgave als boven. 1865. 18×15.

In J. Kuyper t. a. p.

Zonnemaire. — Gemeente Zonnemaire no. 2. (Afdeling

Bommenede). Schaal van 1 : 37.500. Geteekend door J.

Kuyper. Uitgave als boven. 18×15.

In J. Kuyper t. a. p.

6. THOLEN EN ST. PHILIPS LAND.

a. In het algemeen.

Kaart van het land van „Ter Tholen” in de 10^e of 11^e eeuw, door A. Hollestelle. Schaal 1 : 100.000. 18×17.

In Archief, uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen. Deel IV. Middelb., 1879.

Nieuwe kaart van het eiland van Tholen, Nieuw Vosmaer en Philipland, opgenomen door W. T. Hattinga in den Jare 1744, Ter opheldering van den Tegenwoordigen Staat der Vereenigde Nederlanden, uitgegeven te Amsterdam bij Is. Tirion. 1735. 38×30.

In Tegenw. St. v. Zeeland. Deel II.

Nieuwe kaart van het eiland Tholen enz. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 38×30.

Ander exemplaar van de vorige kaart.

Uit den Tegenw. St. v. Zeeland.

Nieuwe kaart van het eiland Tholen enz. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 38×30.

De heerlijkheden zijn op dit ex. door verschillende kleuren aangegeven.

Nieuwe kaart van het eiland Tholen enz. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 38×30.

Exemplaar op zwaar papier met breede randen.

Ongekleurd.

Nieuwe kaart van het eiland Tholen enz. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 38×30.

Exemplaar op zwaar papier met breede randen.

Zeet fraai gekleurd.

Nieuwe kaart van het eiland Tholen enz. (Dezelfde kaart als de voorgaande). 38×30.

Opgeplakt op linnen in portefeuille.

Kaart van het eiland Tholen in zijne tegenwoordige gesteldheid, door A. Hollestelle. Schaal 1 : 100.000. 18×17.

In Archief, uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap. Deel IV. Mid-
delburg, 1879.

Kaart van het eiland Tholen na den vloed van 12 Maart 1906, door A. A. Beekman. 18×17.

In Tijdschrift v. h. Kon. Ned. Aardr. Gen. 1906.

b. Afzonderlijke deelen.

Annaland (Sint). — Kaart van St. Annaland omstreeks 1470, door A. Hollestelle. Schaal 1 : 40.000. 16×13.

In Archief t. a. p.

Annaland (Sint). — Kaart van St. Annaland omstreeks 1500, door A. Hollestelle. Schaal van 1 : 40.000. 16×13.

In Archief t. a. p.

Annaland (Sint). — Kaart van de polders van St. Annaland omstreeks 1670, door A. Hollestelle. Schaal van 1 : 40.000. 16×13.

In Archief t. a. p.

Annaland (Sint). — Gemeente St. Annaland. Schaal van 1 : 50.000. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1867. 18×15.

In J. Kuyper, Gemeente-atlas van Zeeland.

Annaland (Sint). — Kaart van de polders van St. Annaland in hunne tegenwoordige gesteldheid (1879), door A. Hollestelle. Schaal van 1 : 40.000. 16×13.

In Archief t. a. p.

Maartensdijk (Sint). — Kaart van het waterschap St. Maartensdijk op het eind der 13^e eeuw, door A. Hollestelle. Schaal van 1 : 40.000. 13×16.

In Archief t. a. p.

Maartensdijk (Sint). — Kaart van het waterschap St. Maartensdijk in zijne tegenwoordige gesteldheid (1879), door A. Hollestelle. Schaal van 1 : 40.000 13×16.

In Archief t. a. p.

Maartensdijk (Sint). — Gemeente St. Maartensdijk. Schaal van 1 : 50.000. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1866. 15×18.

In J. Kuyper t. a. p.

Maartensdijk (Sint). — St. Maartensdyk. 34×27.

Plattegrond der plaats in Smallegange t. a. p.

Maartensdijk (Sint). — St. Maartensdyk. 34×27.

Als voren in La Galerie agréable du monde.

Oud-Vosmeer. — Kaart van de gronden van Oud-Vosmeer kort voor de bedijking van den polder Oud-Vossemeer (voor 1411), door A. Hollestelle. Schaal van 1 : 40.000. 18×21.

In Archief t. a. p.

Oud-Vosmeer. — Kaart van het waterschap Oud-Vossemeer in zijne tegenwoordige gesteldheid, door A. Hollestelle. Schaal van 1 : 40.000. 18×12.

In Archief t. a. p.

Oud-Vosmeer. — Gemeente Oud-Vosmeer. Schaal van 1 : 50.000 Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1865. 15×18.

In J. Kuyper t. a. p.

Poortvliet. — Kaart van Poortvliet in zijne eerste opkomst, door J. Verheije van Citters. 9×13.

In Nehalennia. Jaarboekje, 1850.

Poortvliet. — Kaart van Poortvliet in zijne tegenwoordige grootte, door J. Verheije van Citters. 9×13.

In Nehalennia t. a. p.

Poortvliet. — Kaart van de polders van Poortvliet vóór hunne bedijking, door A. Hollestelle. Schaal van 1 : 40.000. 15×16.

In Archief t. a. p.

Poortvliet. — Kaart van het waterschap Poortvliet in zijne tegenwoordige gesteldheid, door A. Hollestelle. Schaal van 1 : 40.000. 14×19.

In Archief t. a. p.

Poortvliet. — Gemeente Poortvliet. Schaal van 1 : 50.000. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1866. 15×18.

In J. Kuyper t. a. p.

Scherpenisse. — Kaart van Scherpenisse en Westkerke voor de bedijking, door A. Hollestelle. Schaal van 1 : 40.000. 16×18.

In Archief t. a. p.

Scherpenisse. — Kaart van de watering van Scherpenisse en Westkerke op het eind der 16^e eeuw, door A. Hollestelle. Schaal van 1 : 40.000. 15×13.

In Archief t. a. p.

Scherpenisse. — Kaart van de watering van Scherpenisse en Westkerke omstreeks het midden der 17^e eeuw, door A. Hollestelle. Schaal van 1 : 40.000. 15×13.

In Archief t. a. p.

Scherpenisse. — Kaart van de watering van Scherpenisse en Westkerke, kort na de overstroming van 21 Sept. 1671, met de later daarin gelegde inlaagdijken aangeduid. Schaal van 1 : 40.000. 15×13.

In Archief t. a. p.

Scherpenisse. — Kaart van de watering van Scherpenisse

en Westkerke in hare tegenwoordige gesteldheid (1875),
door A. Hollestelle. Schaal van 1 : 40.000. 15×13.

In Archief t. a. p.

Scherpenisse. — Gemeente Scherpenisse. Schaal van 1 :
37.500. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden.
1867. 18×15.

In J. Kuyper t. a. p.

Stavenisse. — Kaart van den Oud Kempenshofstede-polder
en de schorren van Stavenisse met het later gevolgde
plan van bedijking (1560), door A. Hollestelle. Schaal
van 1 : 40.000. 15×13.

In Archief t. a. p.

Stavenisse. — Kaart van den Stavenisse-polder met later
daar verkregen aanwinsten (1660), door A. Hollestelle.
Schaal van 1 : 40.000. 15×13.

In Archief t. a. p.

Stavenisse. — Káart van de polders van Stavenisse in
hun tegenwoordigen toestand, door A. Hollestelle. Schaal
van 1 : 40.000. 15×13.

In Archief t. a. p.

Stavenisse. — Gemeente Stavenisse. Schaal 1 : 37.500.
Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1867. 18×15.

In J. Kuyper t. a. p.

Tholen. — Kaart van Schakerloo in de 12^e eeuw of voor
de bedijking van den Vijftienhonderdgemeten-polder door
A. Hollestelle. Schaal van 1 : 40.000. 15×14.

In Archief t. a. p.

Tholen. — Kaart van Oud-Schakerloo, door A. Hollestelle.
Scala 1 : 20.000. 42×31.

In A. Hollestelle, Geschiedkundige beschrijving van Tholen en omstre-
ken. Middelburg, 1897.

Tholen. — Kaart van de polders Rooland en Broek in de

15^e eeuw, door A. Hollestelle. Schaal van 1 : 40.000. 9×7.

In Archief t. a. p.

Tholen. — Kaart van de polders Rooland en Broek in hunne tegenwoordige gesteldheid, door A. Hollestelle. Schaal 1 : 40.000. 9×7.

In Archief t. a. p.

Tholen. — Kaart van de rivier de Eendracht en de polders daar aan gelegen zoo die was A°. 1555. 47×18.

In J. Ermerins, Zeeuwsche Oudheden. Deel II.

Tholen. — Dezelfde kaart. 47×18.

Afzonderlijke afdruk van de voorgaande kaart.

Tholen. — Dezelfde kaart. 47×18.

Met de verklaring der cijfers beneden, in het handschrift van Verheije van Citters.

Tholen. — Kaarte van Bergen op Zoom, Steenberg en de nieuwe fortificatien gemaect tot bevrijdinge van 't Landt van Ter Tolen in 't jaar 1628. Visscher excudit. 35×26.

Hierop een gedeelte van het eiland Tholen met het „Voe-meer" (de Eendracht). Met „Verklaringhe": t' Amsterdam, by Claes Jansz. Visscher. Anno 1628.

Tholen. — Kaart van het waterschap de Vrije Polders onder Tholen in zijne tegenwoordige gesteldheid, door A. Hollestelle. Schaal 1 : 40.000. 15×14.

In Archief t. a. p.

Tholen. — Gemeente Tholen. Schaal van 1 : 50.000. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden 1866. 15×18.

In J. Kuyper t. a. p.

Tholen. — Tolen. 50×41.

Plattegrond der stad.

In Blaeu, Tooncel der Steden. Amsterd., 1649.

Tholen. — Ter Tolen. 13×17.

In Zeiller, Topographia etc. 1654.

Tholen. — Tolen. F. de Wit excudit Amstelodami. 50×41.

Andere uitgave van de voorgaande kaart.

In La Galerie agréable du monde.

Tholen. — Tolen. Covens et Mortier excudit Amstelodami. 50×41.

Nog ander uitgave van de voorgaande kaart, op zwaar papier, met breede randen.

Fraai gekleurd.

Tholen. — De Stad Tholen. (Met bijkaartje: Tholen, alsoo gelegen in den Jaere 1595). 34×27.

In Smallegange, Kroniek van Zeeland. Middelb., 1696.

Tholen. — De Stad Tholen enz. (Geheel dezelfde kaart als de voorgaande). 34×27.

Uit Smallegange t. a. p.

Tholen. — Platte Grond der Stad Tholen, gemeten door D. W. C. Hattinga A° 1744. Is. Tirion Excudit 1758. 21×17.

In Tegenw. Staat van Zeeland. Deel II.

Tholen. — Platte Grond der Stad Tholen enz. (Ander exemplaar der voorgaande kaart). 21×17.

Uit Tegenw. Staat van Zeeland. Deel II.

Philipsland (Sint). — Gemeente Sint Philipsland. Schaal van 1 : 50.000. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1866. 18×15.

In J. Kuyper, Gemeente-atlas van Zeeland.

7. ZEEUWSCH-VLAANDEREN.

a. In het algemeen; — westelijk deel; — oostelijk deel.

Carte hydrographique des parties du Nord-Ouest de l'Europe, jointe au *Mémoire de l'Abbé Mann*. 16×20.

Schetskaart waarop de oude zeekust is aangeduid, toen Zeeuwsch-Vlaanderen nog onder de zee lag bedolven.

In *Mém. cour. et mém. des savants étr.*, publ. par l'Académie Royale. Collection in 8°. Tome V.

Nova antiquae Flandriae geographica tabula qualis sub Balduino Ferreo et Juditha, primis ejusdem provinciae comitibus, fuit. Auth. Nicasio Fabio. 45×33.

In Sanderus, *Flandria Illustrata*. Col. Agripp., 1641.

La rive gauche de l'Escaut vers l'an 960, d'après les documents authentiques et l'étude des lieux. 21×15.

Schetskaart waarop de toestand van Zeeuwsch-Vlaanderen in de 10e eeuw is voorgesteld.

In *Mém. cour. etc. t. a. p.*

La rive gauche de l'Escaut vers l'an 1300. 36×18.

Kaart van Zeeuwsch-Vlaanderen in het begin der 14e eeuw.

In *Mém. cour. etc. t. a. p.*

Carte indiquant les limites des anciens diocèses s'étendant sur le sol de la Flandre durant le Moyen Age. 54×31.

In J. G. Canneel, *Histoire du diocèse de Bruges*.

Kaart van het noordelijk gedeelte van Vlaanderen in het begin der 14e eeuw, met het inschrift: Facies hujus tractus sub Guidone Dampetra, Flandriae comite, obiit anno 1304. 17×9.

In A. Ortelius, *Theatrum orbis terrarum*. 1592.

Flandria. Gerardus Mercator describebat. 50×38.

Hierop komt geheel Zeeuwsch-Vlaanderen voor.

In A. Ortelius, *Theatre oft Toonneel des Aerthbodems*. 1571.

Flandriae comitatus descriptio. Ad autographum Gerardi Mercatoris, in hanc formulam contrahebat, parergaque addebat Ab. Ortelius. 47×36.

In A. Ortelius, *Theatrum orbis terrarum*. 1592.

Flandria Comit: Per Gerardum Mercatorem. 46×31.

In G. Mercator, *Atlas*. Duisb. Clivor. 1595.

La rive gauche de l'Escaut vers l'an 1610, d'après les documents historiques. 32×16.

Zeeuwsch-Vlaanderen in het begin der 17e eeuw.

In *Mém. cour. etc. t. a. p.*

Flandria Comit: Per Gerardum Mercatorem. 46×31.

In G. Mercator, Atlas. Amsterd., 1619.

Carte particulière de Bruges, l'Écluse et de Cazandrie. A Deventer chez Jean de Lat et à Almelo chez Jacob Keizer. 24×21.

In Reis- en Handatlas van Vlaanderen, Brabant en aanleggende landschappen enz. Amsterd., S. J. Baalde. Z. j. (omstr. 1740).

Carte particulière de Hulst, Axel, Sas de Gand et de Ysendyk. A Deventer chez Jean de Lat et à Almelo chez Jacob Keizer. 24×21.

In Reis- en Handatlas van Vlaanderen enz.

Carte particulière d'Anvers et de Zantvliet. A Deventer chez Jean de Lat etc. (Als boven). 31×21.

In Reis- en Handatlas van Vlaanderen enz.

De drie bovenstaande kaarten bevatten geheel Zeeuwsch-Vlaanderen.

Nieuwe kaart van het westelijkste gedeelte van Staats-Vlaanderen. Amsterd., Is. Tirion. 1747. 37×32.

Nieuwe kaart van het oostelijkste gedeelte van Staats-Vlaanderen. Amsterd., Is. Tirion. 1747. 37×32.

De twee bovenstaande kaarten vormen samen een volledige kaart van Staats-Vlaanderen in twee bladen.

Gekleurd.

Nouvelle carte topographique du Département de l'Escaut, divisée en 4 Arrondissemens avec Cantons et Justices de Paix, dressée par G. Goethals. Gand., 1809. 41×44.

Staats-Vlaanderen in den Franschen tijd, ingedeeld bij het Département der Schelde.

Nouvelle carte topographique du Département de l'Escaut etc., dressée par G. Goethals. Gand, 1809. 41×44.

Ander ex. van dezelfde kaart.

Atlas National de France. No. 92. Département de l'Escaut, divisé en 4 Arrondissemens et en 41 Cantons. Paris. S. d.

Les polders de la rive gauche de l'Escaut, divisés en Arrondissements par décret impérial du 28 Décembre 1811. 32×18.

In Mém. cour. etc. t. a. p.

Topographische kaart van het voormalig Staats Vlaanderen, met een gedeelte van Oost Vlaanderen; strekkende van voor Antwerpen langs den linker oever der Westerschelde tot de Noordzee; bevattende al de, tot het jaar 1818 bedijkte polders, verdeeld in zes Arrondissemerten, volgens het Reglement van Administratie der Polders in het voormalige Departement der Schelde, gearresteerd 28 December 1811. Door L. de Pauw. 1819. 128×54.

Carte topographique des rives de l'Escaut Occidental et du canal de Gand à Terneuzen, indiquant les polders, digues, écluses, wateringues, ainsi que les limites des Flandres et de la Zélande. Par A. E. G(heldolf). Bruxelles, 1832. 91×62.

Van deze kaart, evenals van de voorgaande, zijn meerdere exemplaren aanwezig.

Evacuation des eaux des Flandres No. 1. Flandre Orientale. Carte des poldres compris entre la tête de Flandre et le Canal de Terneuzen. Octobre 1839. Dressée par J. B. Wolters. Publiée par ordre du Ministère des Travaux publics. 222×66.

Évacuation des eaux des Flandres. No. 2. Flandre Orientale. Carte des poldres compris entre le Canal de Terneuzen et la ligne séparative des deux Flandres. Octobre 1839. Dressée par J. B. Wolters. Publiée par ordre du Ministre des Travaux publics. 198×62.

Évacuation des eaux des Flandres. No. 3. Flandre Occidentale. Carte des terrains qui versent leurs eaux dans le Zwyn. Octobre 1839. Dressée par l'Ingénieur en

Chef de la Flandre Occidentale. Publiée par ordre du Ministre des Travaux publics. 106×122.

De drie bovenstaande kaarten, geheel Zeeuwsch-Vlaanderen bevattende, zijn elk voorzien van een Tableau des ouvrages d'art établis pour l'écoulement des eaux.

Topographische kaart van België. Schaal 1 : 80.000. Blad Antwerpen. 1849.

Topographische kaart van België. Schaal 1 : 80.000. Blad Brugge. 1849.

De beide bovenstaande kaarten bevatten geheel Zeeuwsch-Vlaanderen.

Carte indiquant l'étendue géographique du dépôt moderne de la Flandre et les limites maritimes de la Belgique ancienne, par A. H. Dumont. 19×11.

In Mémoires couronnés et mémoires des savants étrangers, publ. par l'Académie Royale. (1853).

(Westelijk deel).

Carte géographique et héraldique du Franc de Bruges, par Pierre Pourbus. 113×67.

Verkleinde kopie van de groote kaart van het Vrije van Brugge door P. Pourbus, vervaardigd in 1562 en volgende jaren. Hierop komt het westelijk gedeelte van Zeeuwsch-Vlaanderen voor. Zie Zel. Illustr. II, 473. Met een „Notice” door den chevalier Marchal. Bruges, 1852.

Kaart van een gedeelte van Zeeuwsch-Vlaanderen bewesten den Brakman. Z. j. (Omstreeks 1600). 90×51.

Teekening in kleuren.

Nova et accuratissima descriptio tractus illius Flandriae per quem superioribus hisce annis anno scilicet Christi 1600 et sequentibus atque inprimis anno 1604 et hoc 1605 variae expeditiones susceptae resque summae memorabiles bello gestae fuerunt etc. Adjecta item omnium circumstantium urbium et oppidorum ac munimentorum exactissimae delineationis, omnia accurate dimensa et singula suis locis diligenter collocata. Petrus Kaerius caesavit. 51×36.

In G. Mercator, Atlas. Amsterd., 1619.

Flandriae Teutonicae pars orientior. G. et J. Blaeuw exc. Amsterdami. 50×38.

Hierop het westel. gtd. van Staate-Vlaanderen.

In Appendix A. Ortelii et atlantis G. Mercatoris. Amsterd., 1631.
Ongekleurd.

Flandriae Teutonicae pars orientior. G. et J. Blaeuw exc. Amsterdami. 50×38.

Dezelfde kaart als de voorgaande, gekleurd.

In Blacu, Theatrum orbis terrarum. Amst., 1635.

Flandriae Teutonicae pars orientior. G. et J. Blaeuw exc. Amsterdami. 50×38.

Nog eens dezelfde kaart, ongekleurd.

In Blaeu, Tooneel des Aardrijcx. 1635.

Partie de la Flandre Orientale. 23×15.

Hierop Zeeuwsch-Vlaanderen bewesten den Brakman.

In De Vyerighe Colom. Amsterd., Jacob Aertz. Colom. (c^a. 1640).

Franconatus, vulgo Het Vrije. 49×37.

Kaart van het Vrije van Brugge, waartoe het westelijk deel van Zeeuwsch-Vlaanderen, na de verovering het Vrije van Sluis genoemd, behoorde.

In Sanderus, Flandria Illustrata. 1641.

Episcopatus Brugensis. 49×37.

Volgens de kerkelijke indeeling van Philips II behoorde het westel. deel van Zeeuwsch-Vlaanderen tot het bisdom Brugge.

In Sanderus, Flandria Illustrata. 1641.

Flandriae Comitatus pars Batava, tam in ejusdem subjacentia quam vicina territoria, accuratissima divisa per Nicolaum Visscher. Amst. Bat. cum privil. Ordin. Gen. Belgii Foederati. 54×46.

't Meerder deel van 't Oost-Vrye in Vlaenderen, vertonende d' oprechte gelegentheyd der Landen, Fortressen en Schansen ende de nieuw bedijckte Polders 't sedert den Jare 1648. 't Amsteldam gedrukt by Nicolaes Visscher. Anno 1656. Door Jac. Mogge, met opdracht aan H. Thibaut en A. van Hecke. 63×46.

't Meerder deel van 't Oost-Vrye in Vlaenderen, vertonende d' oprechte gelegentheyd der Landen, Fortressen, Schansen ende de nieuw bediickte Polders. Door Jac. Mogge. Amsterdam, Wed. Ottens en Zoone. 63×46.

Opgedragen aan Hendrik Thibaut en Adriaan van Hecke door Jac. Mogge. Gekleurd.

Kaart van de Noordelijke Polders van het westelijk deel van Zeeuwisch-Vlaenderen. 1656—1861. Schaal van 1 : 41.380. Steendruk van J. D. Steuerwald. 64×26.

In Raad van den Waterstaat, Verslag betr. de oeververdediging in Zee-land. 's-Gravenh., 1862.

Caertie van de Passageule, vertoonende haare verkortingen, om door dezelve een doorgaande vloed en ebbe te doen gaan tot in den Brackman, door den Ingenieur P. Wilt-schut. 1738. 72×16.

In: Verhaal hoe dat het Project door den Captein en Ingenieur Wilt-schut geformeert op de Passageule, . . . in de waereld is gekomen enz. 's-Gravenh., 1738.

Caertie van de Passageule enz (Afzonderlijke afdruk van de voorgaande kaart). 72×16.

Caerte indiquerende de watergeleeden, sluijsen, bruggen en heulen van de Wateringe van den Capitalendam. Geformeert door den landmeter P. Bruggeman. Watervliet. 68×42.

In Descriptie van de Wateringe van den Capitalen Dam enz. Gend, 1825.

Kaart wegens de uitloozing der Vlaamsche wateren en het graven van een uitwateringskanaal van Selsaete tot in de Noordzee tusschen Blankenbergh en Heijst. 120×48.

Teekening op doorschijnend papier in kleuren.

Carte à l'appui du Mémoire sur le Canal de Salzaete. Novembre 1838. 78×24.

In J. O. Andries, Recherches historiques sur les voies d'écoulement des eaux de Flandres etc. Bruges, 1838.

Kaart van den Zwinpolder, vervaardigd in Mei 1865 door

Flandriae Teutonicae pars orientalis. G.
 Amsterdami. 50×38.

Hierop het westel. gèd. van Staats-Vlaanderen.
 In Appendix A. Ortelii et atlantis G. Mercatoris.
 Ongekleurd.

Flandriae Teutonicae pars orientalis. (
 Amsterdami. 50×38.

Dezelfde kaart als de voorgaande, gekleurd.
 In Blaeu, Theatrum orbis terrarum. Amst.,

Flandriae Teutonicae pars orientalis
 Amsterdami. 50×38.

Nog eens dezelfde kaart, ongekleurd.
 In Blaeu, Tooneel des Aardrijcx. 1635.

Partie de la Flandre Orientale. 2^e

Hierop Zeeuwsch-Vlaanderen bewesten den
 In De Vyerighe Colom. Amsterd., Jacol

Franconatus, vulgo Het Vrije.

Kaart van het Vrije van Brugge, waart
 Vlaanderen, na de verovering het v
 In Sanderus, Flandria Illustrata. 16

Episcopatus Brugensis. 49×3

Volgens de kerkelijke indeeling van
 van Zeeuwsch-Vlaanderen tot he
 In Sanderus, Flandria Illustrata.

Flandriae Comitatus pars Ba
quam vicina territoria, ac
Visscher. Amst. Bat. cu
derati. 54×46.

't Meerder deel van 't O
d' oprechte gelegenthey
sen ende de nieuw l

1648. 't Amsteld

1656. Door J.

en A. van Ha

4 Meerder deel van 't Oost-Vlaamsche Landt. Blaeu.

af sprechte gelegentheden der Landt. Blaeu.
ende de nieuw betijden Staten. Blaeu.
sterdam, Wd. Oude et Brouwer. Brakman.

Opdragen en Staten. Blaeu. Aertz. Colom. (c. 1640).
Gekleed.

werd Coeck sculp. 52×42.

Kaart van de Rijnlandsche Landt.

Leeuw-Flaumen. Blaeu.

Stroom van de Rijnlandsche Landt.

in de Rijnlandsche Landt. Aertz. Colom. (c. 1640).
Gekleed.

Blaeu.

Caertje van de Rijnlandsche Landt. Johannes et Cornelius Blaeu.

van de Rijnlandsche Landt.

van de Rijnlandsche Landt.

van de Rijnlandsche Landt.

van de Rijnlandsche Landt.

van de Rijnlandsche Landt.

van de Rijnlandsche Landt.

van de Rijnlandsche Landt.

van de Rijnlandsche Landt.

van de Rijnlandsche Landt.

van de Rijnlandsche Landt.

van de Rijnlandsche Landt.

van de Rijnlandsche Landt.

van de Rijnlandsche Landt.

van de Rijnlandsche Landt.

van de Rijnlandsche Landt.

van de Rijnlandsche Landt.

van de Rijnlandsche Landt.

van de Rijnlandsche Landt.

van de Rijnlandsche Landt.

van de Rijnlandsche Landt.

van de Rijnlandsche Landt.

van de Rijnlandsche Landt.

van de Rijnlandsche Landt.

van de Rijnlandsche Landt.

van de Rijnlandsche Landt.

van de Rijnlandsche Landt.

van de Rijnlandsche Landt.

van de Rijnlandsche Landt.

van de Rijnlandsche Landt.

van de Rijnlandsche Landt.

van de Rijnlandsche Landt.

den beëdigden landmeter J. Lansen Croin. Schaal van 1 : 5000. 86×55 .

In: Catalogus der Domeingronden, gelegen in den ten jare 1864 be-
dijkten Zwinpolder. Middelburg, 1865.

Kaart van een gedeelte van het voormalig Vierde District van Zeeland, waarop is aangeduid het ontworpen Uitwateringskanaal voor de polders uitlozende op het Zwin en voor die uitlozende op den Brakman door de sluizen aan den Kapitalen Dam. Schaal 1 : 20.000. Middelb., T. P. Roest Z. j. 60×72 .

Kaart van het voormalig 4e district der provincie Zeeland, door J. W. Koster. 1871. Schaal van 1 : 50.000. Middelb., T. P. Roest. 60×45 .

Uitwateringskanaal naar de Wielingen in het voormalig 4e district van de provincie Zeeland. Schaal 1 : 165.000. Door A. A. Bekaar. 15×18 .

(Oostelijk deel).

Carte du Métier de Hulst et du pays de Saeftingen au Comté de Flandre en 1575. Avec Notes. Par A. E. Gheldolf. (Extrait du Messager des Sciences historiques de Belgique). Gand, 1842. 38×28 .

Kaart van Hulsterambacht, met den nieuwen Vlaamschen dijk tusschen Hulst en Sas van Gent. Amsterd., 1634. 27×29 .

Flandria partes duae, quarum altera proprietaria, altera imperialis vulgo dicitur. 52×41 .

Hierop het oostelijk deel van Staats-Vlaanderen.

In Blaeu, Toonneel des Aerdrycx. Amsterd., 1635.

Ongekleurd.

Flandriae partes duae, quarum altera proprietaria, altera imperialis vulgo dicitur. 52×41 .

Dezelfde kaart als de voorgaande, gekleurd.

In de Latijnsche uitgaaf van den atlas van Blaeu.

De vier Ambachten. 23×15.

Hierop Zeeuwach-Vlaanderen beöosten den Brakman.

In De Vyerighe Colom. Amsterd., Jacob Aertz. Colom. (c^e. 1640).

Kaerte van de Vier Ambachten. Geraerd Coeck sculp. 52×42.

Hierop Hulster- en Axeler-Ambacht.

In Sanderus, Flandria Illustrata. 1641.

Kaerte van de Vier Ambachten. Geraerd Coeck sculp. 52×42.

Ander exemplaar van dezelfde kaart.

Episcopatus Gandavensis. Johannes et Cornelius Blaeu. excudebant. 50×41.

Volgens de kerkelijke indeeling van Philips II behoorde tot het Bisdom

Gent Zeeuwach-Vlaanderen beoosten den Brakman, het decanaat Hulst.

In Sanderus t. a. p. 1641.

Nieuwe Kaerte van 't Landt van Waes ende Hulster Ambacht, vertoonende oock de Stroomen van de Ooster ende Wester Schelde. Uyt verscheyden stucken bij een gebracht door Claes Jansz. Visscher. C. J. Visscher excudebat. 54×47.

Nieuwe Kaerte van 't Landt van Waes ende Hulster Ambacht, vertoonende oock de Stroomen van de Ooster ende Wester Schelde. per Nicolaum Visscher. Cum Priviligio Ordin. General. Belgii Foederati. C. J. Visscher excudebat. 54×47.

Nieuwe Kaerte van 't Landt van Waes ende Hulster Ambacht, vertoonende oock de stroomen van de Ooster ende Wester Schelde, per Nicolaum Visscher. Nunc apud Pet. C. Schenk Jr. C. J. Visscher excudebat. 54×47.

't Meerder deel van Staats Vlaanderen, vervattende het Asseneder, Axeler en Hulster Ambacht, als mede het lant van Saeftingen, den Doel etc., nevens een groot deel van

de rivier de Schelde met zijne Forten en Sterktens. Amsterd.,
Wed. Ottens en Zoone. 106×47.

Carte du Comté d'Alost ou Flandre Impériale. 15×11.

Hierop Zeeuwsch-Vlaanderen beoosten den Brakman.

In De Beaulieu, Les plans et profils des principales villes etc. (2e helft der 17e eeuw).

Polders du Bas Escaut en Belgique. Pl. II. Rives du Bas Escaut en Belgique, représentant par induction la situation des lieux au commencement du onzième siècle.

In U. N. Kummer, Essai sur les travaux de fascines et la construction des digues, ou description du réendiguement des polders du Bas Escaut. Tome I. Atlas. 1849.

Polders du Bas Escaut en Belgique. Pl. III. Situation des lieux à l'époque du siège d'Anvers. 1583—1585.

In U. N. Kummer t. a. p.

Polders du Bas Escaut en Belgique. Pl. IV. Situation des lieux à l'époque du traité de paix de Munster. 1648.

In U. N. Kummer t. a. p.

Polders du Bas Escaut en Belgique. Pl. V. Situation des lieux à l'époque du traité de la barrière. 1715.

In U. N. Kummer t. a. p.

Polders du Bas Escaut en Belgique. Pl. I. Situation des lieux, année 1844.

In U. N. Kummer t. a. p.

In bovenst. vijf kaarten ligt het voorgestelde terrein slechts voor een klein deel op Zeeuwsch grondgebied.

Die jüngste Landgewinnung in Zeeland, die „Bedijking Saeftingen.” 1 : 40.000. 14×18.

In F. Müller, Das Wasserwesen der niederl. Provinz Zeeland. Berlin, 1898.

b. Afzonderlijke deelen.

Aardenburg. — Ardenburgum. (Plan der vestingwerken). 24×15.

In Flandria Illustrata. 1641.

Aardenburg. — Aerdenburgh. 36×23.

In Blaeu, Tooneel der Steden. Amsterd., 1649.

Aardenburg. — Aerdenburgh. 36×23.

Dezelfde plattegrond als de voorgaande.

De achterzijde niet bedrukt. Gekleurd.

Aardenburg. — Ardenburg. 28×17.

In Zeiller, Topographia etc. 1654.

Aardenburg. — Platte Grondt van Ardenburg. 29×17.

Deze kaart stelt den toestand voor van omstreeks 1672.

Aardenburg. — Aardenburg in 1672. 58×32.

In G. A. Vorsterman van Oijel, De berenning van Aardenburg in 1672. Schoonhoven, 1872.

Aardenburg. — Aardenburg in 1672. 58×32.

Nog twee exemplaren van de voorgaande kaart.

Aardenburg. — (Plattegrond van) Aardenburg. 29×17.

In Dresselhuis, Oud-Aardenburg en deszelfs handel in het begin der 14e eeuw. (Nieuwe werken van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde. Deel VI. (1844).

Aardenburg. — Gemeente Aardenburg. Schaal van 1 :

50.000. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1866. 15×18.

In J. Kuyper, Gemeente-atlas van Zeeland.

Anna-ter-Muiden (St.). — Gemeente St. Anna-ter-Muiden.

Schaal van 1 : 25.000. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1865. 15×18.

In J. Kuyper, t. a. p.

Axel. — (Plattegrond van de vestingwerken van) Axel. 25×20.

In Sanderus, Flandria Illustrata. 1641.

Axel. — Axel. 25×20.

In Blaeu, Tooneel der Steden. 1649.

Axel. — Axel. 26×17.

In Zeiller, Topographia etc. 1654.

Axel. — Plan de la ville d'Axel. 15×11.

In De Beaulieu, t. a. p.

Axel. — Plan der stad Axel. (1747). 28×18.

In Scharp, Geschiedenis en costumen van Axel. Middelb., 1787.

Axel. — Plan der stad Axel. 22×18.

Afzonderlijke afdruk der voorgaande kaart.

Axel. — Gemeente Axel. Schaal van 1 : 50.000. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1867. 18×15.

In J. Kuyper, Gemeente-atlas van Zeeland.

Biervliet. — Birvliet. 18×18.

In Zeiller, Topographia etc. 1654.

Biervliet. — Gemeente Biervliet. Schaal van 1 : 50.000.

Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1867. 18×15.

In J. Kuyper, t. a. p.

Boschkapelle. — Gemeente Boschkapelle. Schaal van 1 : 50.000. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1865. 15×18.

In J. Kuyper, t. a. p.

Breskens. — Gemeente Breskens. Schaal van 1 : 50.000.

Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1868. 18×15.

In J. Kuyper, t. a. p.

Cadzand. — Cadsant. 38×24.

In Bleau, Tooneel der Steden. Amsterd., 1649.

Cadzand. — Cassandria. 18×15.

In Zeiller, Topographia etc. 1654.

Cadzand. — Gemeente Cadzand. Schaal van 1 : 50.000.

Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1867. 15×18.

In J. Kuyper, t. a. p.

Clinge. — Gemeente Clinge. Schaal van 1 : 75.000. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1866. 18×15.

In J. Kuyper, t. a. p.

Eede. — Gemeente Eede. Schaal van 1 : 50.000. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1868. 18×15.

In J. Kuyper, t. a. p.

Graauw en Langendam. — Gemeente Graauw en Langendam. Schaal van 1 : 50.000. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden 1865. 15×18.

In J. Kuyper, t. a. p.

Groede. — Gemeente Groede. Schaal van 1 : 50.000. Uitgave als boven. 1867. 18×15.

In J. Kuyper, t. a. p.

Heille. — Gemeente Heille. Schaal van 1 : 50.000. Uitgave als boven. 1867. 15×18.

In J. Kuyper, t. a. p.

Hengstdijk. — Gemeente Hengstdijk. Schaal van 1 : 25.000. Uitgave als boven. 1867. 18×15.

In J. Kuyper, t. a. p.

Hoek. — Gemeente Hoek. Schaal van 1 : 50.000. Uitgave als boven. 15×18.

In J. Kuyper, t. a. p.

Hontenisse. — Gemeente Hontenisse. Schaal van 1 : 100.000. Uitgave als boven. 1866. 15×18.

In J. Kuyper, t. a. p.

Hoofdplaat. — Gemeente Hoofdplaat. Schaal van 1 : 50.000. Uitgave als boven. 1867. 18×15.

In J. Kuyper, t. a. p.

Hulst. — Hulst. 25×20.

In Sanderus, Flandria Illustrata. 1641.

Hulst. — Kaart van Hulst en omstreken met de stelling der belegeringstroepen van Frederik Hendrik. Door A. Santvoort. Amsterdam, 1645. 38×31.

Met beschrijving. Zie den Catal. van pamfletten, no. 924.

Hulst. — Kaart van Hulst en omstreken tijdens het beleg in 1645. 37×28 .

Catal. van Pamfletten, no. 925.

Hulst. — Kaart van Hulst en de naaste omgeving tijdens het beleg in 1645. 25×20 .

Deze kaart komt overeen met die in Sanderus, *Flandria Illustrata*. 1641.
Met beschrijving. Zie Catal. v. pamfletten, no. 926.

Hulst. — Kaart van Hulst en omstreken met de belegeringswerken er om heen in 1645. C. J. Visscher excudebat. Amsterdam, 1645. 41×37 .

Met beschrijving. Zie Catal. v. pamfletten, no. 927.

Hulst. — De Belegeringe van de Stadt Hulst, door Syn Hoogheyt den Prince van Orangien int Jaer 1645. Getekent ende met de ketting gemeten door Johan van Duynen, Ingenieur ende geadmitteert Landtmeester by de H. Staten. 56×43 .

In Blaeu, *Tooneel der Steden*. Amsterd., 1649.

Hulst. — Hulst. 25×20 .

In Blaeu, *Tooneel der Steden*. Amsterdam, 1649.

Hulst. — Hulst. 23×36 .

Plattegrond van de nieuwe vestingwerken.

In Blaeu, *Tooneel der Steden*. Amsterdam, 1649.

Hulst. — Hülst. 27×17 .

In Zeiller, *Topographia etc.* 1654.

Hulst. — Hulst, in Vlaanderen (wel eer de laatste verwinninge van Frederik Hendrik) bevrijd door het vermeesteren van den Grooten en Kleenen Kyckuit, den 30 Aug. 1702. P. Schenk exc. Amsterdam. 19×14 .

Kaart van Hulst en omstreken, in rood gedrukt en gegraveerd door A. Schenk.

In de Verzameling van 80 kaarten en plans van vestingen enz. in Europa. Amsterdam, 1704—1706.

Hulst. — Gemeente Hulst. Schaal van 1 : 25.000. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1867. 15×18.

In J. Kuyper, t. a. p.

Jans-Steen (St.). — Gemeente St. Jans Steen. Schaal van 1 : 50.000. Uitgave als boven. 1867. 15×18.

In J. Kuyper, t. a. p.

Koewacht. — Gemeente Koewacht. Schaal van 1 : 50.000. Geteekend door J. Kuyper. Uitgave als boven. 18×15.

In J. Kuyper, t. a. p.

Kruis (St.). — Gemeente St. Kruis. Schaal van 1 : 50.000. Uitgave als boven. 15×18.

In J. Kuyper, t. a. p.

Nieuwvliet. — Gemeente Nieuwvliet. Schaal van 1 : 50.000. Uitgave als boven. 1868. 15×18.

In J. Kuyper, t. a. p.

Oostburg. — Oostburg. 38×24.

In Blaeu, Tooneel der Steden. Amsterdam, 1649.

Oostburg. — Oosburg. 28×17.

In Zeiller, Topographia Circ. Burgund. Frankf. a. M., 1654.

Oostburg. — Gemeente Oostburg. Schaal van 1 : 50.000. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1867. 15×18.

In J. Kuyper, t. a. p.

Ossenissee. — Gemeente Ossenissee. Schaal van 1 : 50.000. Geteekend door J. Kuyper. Uitgave als boven. 15×18.

In J. Kuyper, t. a. p.

Overslag. — Gemeente Overslag. Schaal van 1 : 25.000. Uitgave als boven. 1866. 15×18.

In J. Kuyper, t. a. p.

Philippine. — Philippine. 24×15.

In Sanderus, Flandria Illustrata. 1641.

Philippine. — Philippine. 24×15.

In Blaeu, Tooneel der Steden. Amsterdam, 1649.

Philippine. — Philipinen. 17×15.

In Zeiller, Topographia etc. 1654.

Philippine. — Plan du Fort Philippine. 15×11.

In De Beaulieu, t. a. p.

Philippine. — Gemeente Philippine. Schaal van 1 : 50.000.

Geteekend door J. Kuyper. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 18×15.

In J. Kuyper, t. a. p.

Retranchement. — Gemeente Retranchement. Schaal van

1 : 50.000. Uitgave als boven. 1866. 15×18.

In J. Kuyper, t. a. p.

Sas-van-Gent. — Het Sas van Ghendt. 24×15.

In Sanderus, Flandria Illustrata. 1651.

Sas-van-Gent. — Het Sas van Ghendt. 24×15.

Dezelfde kaart als de voorgaande.

Gekleurd.

Sas-van-Gent. — Het Sas van Ghendt belegert den 28 Julij

1644 door zijn Dr. Hoocheijt Frederick Hendrick van Nassow Pr. van Orangien etc. C. J. Visscher excudit. 54×43

Met onderschrift in zes kolommen : t' Amstelredam, Gedrukt by Claes Jansz. Visscher. 1644.

Sas-van-Gent. — Kaerte van de belegering van Tsas door

de H^o. M^o. Heeren de Staten Generael der Vereenichde Nederlanden onder 't beleid van Sijn Hoocheijt den Prince van 'Oranje. Anno 1644. Ende is met de omliggende landen van dien gemeeten en geteekent bij Balthazar Floris van Berckenroode, Lantmeter en Caertmaker van de H. Staten Generael. Johannis de Wilde Exc. Middelburg. 23×20.

Sas-van-Gent. — Nieuwe Afbeeldinge van 't Sas van Gendt,

benefens desselfs belegering Tot Amsterdam bij Corn.

Danckerts. 35×26.

Sas-van-Gent. — 't Sas van Gent, (met het inschrift:) Sassa sive Cataracta Gandavensis, ut munita est ab Ordinibus Belgicae Foederatae. 1644. 25×36.

In Blaeu, Tooneel der Steden. Amsterd., 1649.

Sas-van-Gent. — Sassa Gandensis obsessa et expugnata ab Illmo. Principe Friderico Henrico . . . Anno 1644. Observé sur le lieu par N. Renaut Sédannois, mathématicien. 54×43.

In Blaeu, Tooneel der Steden. Amsterd., 1649.

Sas-van-Gent. — Het Sas van Gent, beleegert den 28 July Anno 1644 en door Accoort veroverd den 6 September. (Boven links:) Tweede deel Fol. 168. 36×28.

Uit Commelin, Fred. Hendr. 1652.

Sas-van-Gent. — Het Sas van Gent enz. (Als in voorgaand nommer). 36×28.

Dezelfde kaart als de voorgaande, doch andersom genomen.

Uit Commelin, Fred. Hendr. 1652.

Sas-van-Gent. — 't Sas van Gent. (Bovenaan links:) 280. 2. deel. 16×13.

Dezelfde voorstelling als op de voorgaande kaart, doch kleiner.

Sas-van-Gent. — Plan du Sas de Gand. 15×11.

In De Beaulieu t. a. p.

Sas-van-Gent. — Gemeente Sas van Gent. Schaal van 1: 50.000. Geteekend door J. Kuyper. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 15×18.

In J. Kuyper, Gemeente-Atlas van Zeeland.

Schoondijke. — Gemeente Schoondijke. Schaal van 1: 50.000. Uitgave als boven. Z j. 18×15.

In J. Kuyper, t. a. p.

Sluis. — Plattegrond van de stad Sluis, in het midden der 15^e eeuw, ontworpen door J. H. van Dale, en in kaart gebracht door L. Noest Az. 1871. 58×35.

In J. H. van Dale, Een blik op de vorming der stad Sluis enz. Mid-
delb., 1871.

Sluis. — Kaart van Sluis en omstreken tijdens het beleg in
1604, door Fl. Balthazar. 61 × 45.

Zie den Catal. v. Pamfletten, no. 85.

Sluis. — Kaart van Sluis en omstreken in 1604, met in-
schriften in het Nederlandsch en Fransch en aan de lin-
kerzijde een bijschrift in het Hoogduitsch. Petrus Kaerius
caesavit. 36 × 29.

Zie den Catal. v. Pamfletten, no. 86.

Sluis. — Kaart van Sluis en omstreken in 1604, met ver-
klaring aan de linkerzijde: Warachtige afconterfeitinge
van het beleg van Sluys. 41 × 29.

Zie den Catal. v. Pamfletten, no. 87.

Sluis. — Kaart van Sluis en omstreken in 1604, met in-
schrift: Slusa expugnata, virtute Ill^{mi}. Princ. Mauricii
Nassavii; armis Potentiss. D. D. Ordinum Belgicae Foede-
ratae, Anno 1604. 50 × 38.

In Blaeu, Tooneel der Steden. Amsterd., 1649.

Sluis. — Carte figurative van de stadt van Sluys metten
omligghende Steden ende plaetsen, zoo die nu zijn teghen-
wordigh, ghemaect naer de conste. Jaques Horenbault
fecit et excud. Gandavi, 1605. 42 × 31.

Opgeplakt op linnen.

Sluis. — Kaerte van Sluys, het Zwin ende de schansen
aen weder sijden. Uytgegeven ende ghedruckt bij Claes
Jansz. Visscher. 1627. 45 × 35.

Zie den Catal. v. Pamfletten, no. 654.

Sluis. — Sluys. 46 × 32.

In Sanderus, Flandria Illustrata. Col. Agr., 1641.

Sluis. -- Sluys. 46 × 32.

In Blaeu, Tooneel der Steden. Amsterd., 1649.

Sluis. — Sluys. 17×13.

In Zeiller, Topographia etc. 1654.

Sluis. — Grond-tekening van de Stad Sluis in Vlaanderen. 24×17.

Uit den Tegenwoordigen Staat van alle volkeren. Deel XII. Amsterd., 1740.

Sluis. — Plan de la ville de l'Écluse en Flandre. Platte grond van de stadt Sluys. Te Amsterdam by Covens en Mortier. F. de Bakker delin. et sculp. 1748. 50×39.

Sluis. — Plan van het beleg der vesting Sluis in Vlaanderen door de Franschen in den jare 1794. 36×28.

In Verhaal van het beleg der vesting Sluis in Vlaanderen in den jare 1794, door eenen officier van het toenmalige garnizoen. Amsterd., 1822.

Sluis. — Gemeente Sluis. Schaal van 1 : 25.000. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1865. 15×18.

In J. Kuyper, t. a. p.

Stoppeldijk. — Gemeente Stoppeldijk. Schaal van 1 : 50.000. Geteekend door J. Kuyper. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 15×18.

In J. Kuyper, t. a. p.

Ter-Neuzen. — Ter Neuse. 25×20.

In Sanderus, Flandria Illustrata. 1641.

Ter-Neuzen. — Ter Neuse. 25×20.

Dezelfde kaart als de voorgaande.

In Blaeu, Tooneel der Steden. Amsterd., 1649.

Ter-Neuzen. — Plan du Fort de Terneuse. 15×11.

In De Beaulieu, t. a. p.

Ter-Neuzen. — Gemeente Neuzen. Schaal van 1 : 50.000.

Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1867. 15×18.

In J. Kuyper, t. a. p.

Waterlandkerkje. — Gemeente Waterlandkerkje. Schaal

van 1 : 50.000. Geteekend door J. Kuyper. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 18×15.

In J. Kuyper, t. a. p.

IJzendijke. — (Plan van de vestingwerken van) Ysendycka. 24×15.

In Sanderus, *Flandria Illustrata*. 1641.

IJzendijke. — Ysendyck. 37×23.

In Blaeu, *Tooneel der Steden*. Amsterd., 1649.

IJzendijke. — Ysendyck. 25×17.

In Zeiller, *Topographia etc.* 1654.

IJzendijke. — (Plattegrond van) IJzendijke. A°. 1751 naar D. W. C. en A. Hattinga. Gekopiëerd door L. J. Dhaenens in 1874. 30×42.

Teekening in kleuren.

IJzendijke. — Gemeente IJzendijke. Schaal van 1 : 80.000.

Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1867. 15×18.

In J. Kuyper, t. a. p.

Zaamslag. — Caerte van de nieuwe dyckagie van Saemslach ende geïnclaveerde polder, bedyckt in den Jaer 1649 uyt den ambachte van Axel. Door J. Wissche. 64×54.

Zaamslag. — Kaart van de Heerlijkheid van Zaamslag en onderhoorige polders, door S. Boutens, 1764. Gecopiëerd door Jacobus van den Berge, 1771. 63×65.

Teekening op perkament in kleuren.

Zaamslag. — Gemeente Zaamslag. Schaal 1 : 50.000. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1867. 15×18.

In J. Kuyper t. a. p.

Zuiddorpe. — Gemeente Zuiddorpe. Schaal van 1 : 50.000.

Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 1866. 18×15.

In J. Kuyper, t. a. p.

Zuidzande. — Gemeente Zuidzande. Schaal van 1 : 50.000.

Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden. 15×18.

In J. Kuyper, t. a. p.

VI. Kerkgeschiedenis.

A. IN HET ALGEMEEN.

1. INLEIDING, LETTERKUNDE, WERKEN VAN GEMENGDEN INHOUD.

H. J. Krom, Inwijings Redenvoering over den waren en den ingeeelden voorspoed der Christen Kerke, voornamelijk uit de Kerkelijke Geschiedenis beschouwd. Uit het Latijn vertaald door A. van Solingen. Middelb., 1776. 8°.

J. G. B. Acquoy, Kerkgeschiedenis en geschiedenis van het Christendom. Rede bij de aanvaarding van het hoogleeraarsambt. Leiden, 1882. 8°.

H. G. Kleyn, De Christelijke archaeologie in hare verhouding tot de geschiedenis des Christendoms. Rede bij de aanvaarding van het hoogleeraarsambt. Utrecht, 1888. 8°.

B. ter Haar, De Historiographie der Kerkgeschiedenis geschetst. Utrecht, 1870—1873. 3 stn. in 2 dln. 8°.

H. Oort, Atlas voor Bijbelsche en Kerkelijke geschiedenis, in 54 groote en kleine kaarten met beschrijvenden tekst. Groningen, 1884. 8°.

Johannis Tritthemii De scriptoribus ecclesiasticis, sive per scripta illustribus in Ecclesia viris, cum Appendicibus duabus eorum qui vel à Tritthemio animadversi non fuere, vel seculo interim nostro scriptis suis claruerunt, aut clarent adhuc, liber unus Appendicum istarum prior nata est nuper in Galliis, posterior nunc recens additur, auctore Balth. Werlino. Coloniae, Petr. Quentel. 1546. 4°.

Guil. Cave, Scriptorum ecclesiasticorum historia literaria, a Christo nato, usque ad saeculum XIV. Accedunt scriptores gentiles Christianae religionis oppugnatores, et cujusvis

saeculi breviarium. Additur ad finem cujusque saeculi Conciliorum omnium tum generalium, tum particularium historica notitia. Accedunt ab aliis manibus duae appendices, in unam congestae, ab ineunte saeculo XIV ad annum usque MDXVII, ab ipso Autore correctae et auctae (door H. Wharthon en B. Geer). Editio novissima. Coloniae Allobrogum, 1722. fol.

Thesaurus Novus Anecdotorum Prodit nunc primum studio et opera Edm. Martene et Urs. Durand Presbyt. et Monach. Benedictinorum e Congr. S. Mauri. Lutetiae Paris, 1717. 5 deelen. fol.

I. Regum ac Principum, aliorumque virorum illustrium epistolae et diplomata. — II. Urbani Papae IV. epistolae; Clementis Papae IV. epistolae; Joannis XXII processus varii in Ludovicum Bavarum et ejus assecclas; Innocentii VI registrum epistolarum anno 1361; aliaeque plura de Schismate Pontificum Avenionensium monumenta. — III. Chronica varia, aliaeque monumenta historica. — IV. Varia Concilia, Episcoporum statuta synodalia, Monasteriorum ac Congregationum decreta. — V. S. S. Patrum aliorumque auctor. ecclesiast. opuscula.

Thesaurus Monumentorum Ecclesiasticorum et Historicorum, sive Henrici Canisii Lectiones Antiquae, ad saeculorum ordinem digestae variisque opusculis auctae, quibus praefationes historicas, animadversiones criticas, et notas in singulos auctores adjecit J. Basnage. Antverpiae, R. et G. Wetstenii. 1725. 4 dln. fol.

I. Saeculum 3—7. — II. Saecul. 8 et 9. — III. Saecul. 10—12. — IV. Saecul. 13—16.

Thesaurus Monumentorum Ecclesiasticorum et Historicorum, sive Henrici Canisii Lectiones Antiquae etc. (Hetzelfde werk als het voorgaand). Amsterdam, R. et G. Wetstenii. 1725. 4 dln. 6 bdn. fol.

P. Nieuwland, Lectiones historico-ecclesiasticae, ofte vermaakelijkheden uit de Kerkgeschiedenis. 's-Gravenhage, J. Thierry. 1779. 8°.

Verzameling van studiën en opstellen op kerkhistorisch gebied. 1665—1672. 4°.

- a. J. J. Zentgrafius, *Colluvies Quackerorum, secundum ortum, progressum et dogmata monstrosa delineata*. Argentorati, J. Staedel. 1665. 4°.
- b. Christoph. Angelus, *Euchiridium de statu hodiernorum Graecorum, Graece conscriptum, jam cum versione Latina et annotationibus, cura G. Fehlvii, adornatum*. Lipsiae, (1666). 4°.
- c. E. Veielius, *Exercitatio histor.-theologica de ecclesia Graecanica hodierna*. Argentorati, J. Staedelius. 1666. 4°.
- d. Mich. von Oppenbusch, *Exercitatio histor.-theologica in qua religio Moscovitarum breviter delineata et exhibita*. Argentorati, J. Staedelius. 1677. 4°.
- e. Joach. Hesterberg, *Ecclesia Waldensium, orthodoxiae Lutheranae testis et socia, in theatrum publicum producta*. Argentorati, J. Staedelius. 1668. 4°.
- f. S. Schultetus, *Ecclesia Muhammedana breviter delineata*. Argentorati, J. Staedelii. 1668. 4°.
- g. Joh. Fechtius, *Disquisitio de Judaica ecclesia, in qua facies ecclesiae, qualis hodie est, et historia per omnium seculorum aetatem, et parallelismus cum ecclesiis Papaea, Calviniana et Syncretica breviter exhibetur*. Argentorati, J. Staedelii. 1670. 4°.
- h. J. U. Wildt, *Ecclesia Aethiopica breviter adumbrata et solenni disputationi submissa*. Editio 2^a. Argentorati, J. Staedelius. 1672. 4°.

2. OUDE SCHRIJVERS.

Eusebii Pamphili, Ruffini, Socratis, Theodoriti, Sozomeni, Theodori, Evagrii, et Dorothei Ecclesiastica Historia, sex prope seculorum res gestas complectens: Latine jam olim partim scripta, partim e Graeco conversa: et nunc ex fide Graecorum codicum per Jo. Jac. Grynæum illustrata, explicata, restituta: Chronographia insuper et lectionis sacrae historiae luculenta methodo exornata. Basilæ, Ex officina Eusebii Episcopii et Nic. Fratris Haeredum. 1570. fol.

Thesaurus Temporum. Eusebii Pamphili, Caesareae Palaestinae Episcopi, Chronicorum Canonum historiae libri II, interprete Hieronymo, ex fide vetustiss. Codicum castigati. Item auctores omnes derelicta ab Eusebio et

Hieronymo continuantes. Ejusdem Eusebii Utriusque partis Chronicorum Canonum reliquiae Graecae, antehac non editae. Opera ac studio Jos. Justi Scaligeri. Ejusdem Jos. Scaligeri notae et castigationes in Latinam Hieronymi interpretationem et Graeca Eusebii. Ejusdem Jos. Scaligeri Isagogicorum Chronologiae Canonum libri III, ad Eusebii Chronica, et doctrinam de temporibus admodum necessarii. Lugd. Bat., Thomas Basson, Sumpt. Commelinorum. 1696. fol.

Eusebii Pamphili Ecclesiasticae historiae libri X. Ejusdem de vita Constantini libri IV, quibus subjicitur oratio Constantini ad sanctos et panegyricus Eusebii. Henr. Valesius Graecum textum collatis IV MSS. codicibus emendavit, Latine vertit et adnotationibus illustravit. Moguntiae, Chr. Gerlach et S. Beckenstein. 1672. fol.

B. Rienstra, Disputatio histor.-theol., de fontibus, ex quibus historiae ecclesiasticae opus hausit Eusebius Pamphili, et de ratione, qua iis usus est. Traj. ad Rhen., 1833. 8°.

Socratis Scholastici et Hermiae Sozomeni Historia ecclesiastica. Henr. Valesius Graecum textum collatis MSS. codicibus emendavit, Latine vertit et annotationibus illustravit. Moguntiae, Chr. Gerlach et S. Beckenstein. 1677. fol.

Theodoriti Episcopi Cyri et Evagrii Scholastici Historia ecclesiastica. Item excerpta ex historiis Philostorgii et Theodori Lectoris. Henr. Valesius Graeca ex MSS. codicibus emendavit, Latine vertit et annotationibus illustravit. Moguntiae, S. Beckenstein. 1679. fol.

Nicephori Callisti Xanthopuli Ecclesiasticae historiae libri XVIII, Sacratiss. Rom. Regis Ferdinandi liberalitate, opera vero ac studio Joan. Langi e Graeco in Latinum sermonem translati, nuncque denuo in lucem editi. Basileae, Joan. Operinus et Hervagius. 1561. fol.

Nicephori Callisti Xanthopuli Ecclesiasticae historiae libri XVIII, Sacratiss. Rom. Regis Ferdinandi liberalitate, opera vero ac studio Joan. Langi e Graeco in Latinum sermonem translati, nuncque denuo castigatiores et scholiis ad marginem permultis superadditis, auctiores in lucem editi. Adjecimus magni Aurelii Cassiodori Tripartitam, quam vocant, historiam, loculenter a mendis prope infinitis cum suo indice, repurgatam. Francof., Impensis Sig. Feyerabendii. 1588. fol.

3. LATERE SCHRIJVERS.

(Centuriatores Magdeburgenses). Ecclesiastica historia, integram Ecclesiae Christi ideam, quantum ad locum, propagationem, persecutionem, tranquillitatem, etc. secundum singulas Centurias, perspicuo ordine complectens. Per aliquot studiosos et pios viros in urbe Magdeburgica. Basileae, Joan. Oporinus. 1559—1567. Centuriae I—XI. 4 dln. fol.

(Jean Crespin), L' estat de l' Église, avec le discours des temps, depuis les Apostres sous Néron, jusques à présent, sous Charles V. Contenant en bref les histoires tant anciennes que nouvelles, celles spécialement qui concernent l' Empire et le siège Romain, la vie et decrets des Papes, le commencement, accroissement et décadence de la religion Chrestienne. 1556. 8°.

(Jean Crespin), L' estat de l' Église, avec le discours des temps depuis les Apostres jusques au présent. Augmenté et reveu par Jean Taffin, ministre de l' Eglise Franç. à Flessingue. Bergues sur le Zoom, 1605. 4°.

Hierachter: Paul Eber, L' Estat de la religion et république du Peuple Judaïque depuis le retour de l' exil de Babylone jusques au dernier saccagement de Jerusalem. Trad. de Latin en François (par Jean Taffin). Bergues sur le Zoom, 1604.

Abr. Bucholceri Isagoge Chronologica. Id est : Opusculum, ad annorum seriem in Sacris Bibliis contexendam, compendio viam monstrans ac fundamenta indicans. Acc. Index Chronol. a mundo condito ad annum Christi 1580 deductus. In officina Santandreana. 1596. 8°.

Caes. Baronii Annales ecclesiastici. Editio postrema ab ipsomet aucta et recognita. Moguntiae et Antverpiae, 1601—1609. 12 deelen in 6 banden. fol.

Caes. Baronii Annales ecclesiastici (a Christo nato ad annum usque 1198). Novissima editio, postremum ab auctore aucta et recognita. Antverpiae, ex officina Plantiniana. 1610—1629. 12 deelen. fol.

J. G. Bisciola, Epitome annalium ecclesiasticorum Caesaris Baronii. Colon. Agrippinae, 1602. 4°.

Henr. Spondanus, Annales ecclesiastici, ex XII tomis Caes. Baronii cardinalis, in epitomen redacti. Editio altera, priori longe accuratior. Une cum vita ejusdem cardinalis; ac nonnullis posthumis lucubrationibus, ad annales pertinentibus, necnon et notis ad eosdem annales..., ac brevi auctario ab eo tempore quo Baronius cessavit, usque ad annum 1622. Moguntiae, Antonius Hieratus. 1623. 2 deelen in één band. fol.

Henr. Spondanus, Annalium ecclesiasticorum Caes. Baronii continuatio, ab anno 1197, quo is desiit, ad finem 1646. Lugduni, 1678. 3 dln. 2 bdn. fol.

Ant. Pagi, Critica histor.-chronologica in universos annales ecclesiasticos Caesaris Cardinalis Baronii. Editio novissima accuratior, cui accessit Dissertatio Hypatica, seu de Consulibus Caesareis. Antverpiae, Fratres de Tournes 1727. 4 deelen. fol.

- Aug. Torniellus**, Annales sacri, et ex profanis praecipui, ab orbe condito ad eundem Christi passione redemptum, ab eodem quarta hac editione recogniti, et sexcentis locis aucti et locupletati. Antverpiae, ex officina Plantiniana. 1620.
- J. F. Buddei** Historia ecclesiastica Veteris Testamenti ab orbe condito usque ad Christum natum variis observationibus illustrata. Editio III^a. Halae Magdeburgicae, 1726—1729. 2 deelen. 4°.
- Jaartallen** voorkomende in Het Oude Testament, opnieuw uit den grondtekst overgezet en van inleidingen en aantekeningen voorzien door A. Kuenen, I. Hooykaas, W. H. Kusters en H. Oort, voor de pers bewerkt door H. Oort; gerangschikt door H. L. E. Dormaar. (Leiden, 1903). gr. 8°.
- Afbeeldingen** van de heilige historien des Ouden en Nieuwen Testaments, met korte byschriften en gedigten verrykt door Joh. Vollenhove. Amsteld., Nic. Visscher. Z. j. 4°.
- H. Muntinghe**, Geschiedenis der menschheid naar den bijbel. Amsterd., 1801—1819. Met bladwijzers. 11 dln. 8°.
- G. O. Post**, Eerste beginselen van de geschiedenis der Christelijke Kerk. Middelb., 1821. 8°.
- A. Goedkoop**, Bijbelsche beschouwing van den staatkundigen toestand des menschedoms, gedurende de onderscheidene tijdperken van deszelfs bestaan op aarde. 1842. 8°.
- H. Thiele**, Geschiedenis der Christelyke Kerk. Vrij bewerkt naar het Hoogduitsch door H. van Berkum, met eene voorrede van P. Hofstede de Groot. Tweede uitgaaf. Sneek, 1858. 8°.
- O. Bischoff**, Geschichte des christlichen Kirche in Bildern. Leipzig, 1855. 2 dln. 8°.
- O. Bischoff**, Geschiedenis der Christelijke Kerk in tafereelen.

Vrij naar het Hoogduitsch door H. Nieuwhuis en F. C. Wijle. Met platen. Wildervank, 1859. 2 dln. 8°.

B. IN VERSCHILLENDE TIJDEN.

William Craig, Het leeven van Jezus Christus. Naar de tweede uitgave uit het Engelsch vertaald door E. Wolf, Geb. Bekker. Hoorn, 1770. 8°.

F. Nösselt, Het leven van Jezus Christus, den Heiland der wereld, naar de gewijde geschiedverhalen der vier Evangelisten. Naar het Hoogduitsch bewerkt door J. B. Roll. Met platen en eene kaart van Palestina. Amsterd. en Utrecht, 1845. 8°.

Is de Apostel Petrus te Rome geweest? Verslag van de beraadslagingen, op den 9^{den} en 10^{den} Februari 1872 te Rome tusschen Catholieke en Protestantsche Godgeleerden over dit geschilpunt gehouden. Amsterd., 1872. 8°.

B. Tideman Jz., Het Essenisme. Acad. proefschrift. Leiden, 1868. 8°.

Verhandelingen over de uitbreiding des Christendoms, door J. W. Statius Muller en N. G. van Kampen. (Verhand. v. h. Teyler's Godgel. Gen. Deel XXIII). Haarlem, 1809. 4°.

G. V. Lecher, Das apostolische und das nachapostolische Zeitalter, mit Rücksicht auf Unterschied und Einheit zwischen Paulus und den übrigen Aposteln, zwischen Heidenchristen und Judenchristen. (Verhand. v. h. Teyler's Godgel. Gen. Deel XXXV). Haarlem, 1851. 4°.

J. B. van Loenen, Antiochië in de geschiedenis van het Christendom. Proefschrift. Leiden, 1891. 8°.

J. M. Schrant, Het oproer te Antiochië en deszelfs afloop; of het vermogen van de Godsdienst. Gend, 1829. Met pl. 8°.

J. Borsius, Dissertatio theol. inaug., de primorum hominum Christianorum vita privata. Lugd. Batav., 1825. 8°.

W. A. van Hengel, Disputatio de bonorum communione, ab antiquissimis Christi sectatoribus instituta. (Comm. Latinae Tertiae Classis Inst. R. B. Vol. IV). Amsterd., 1833. 4°.

W. Beyschlag, Die christliche Gemeindeverfassung im Zeitalter des neuen Testaments. (Verhand. Teyler's Godgel. Gen. Nieuwe serie. Deel III. 1° Stuk). Haarlem, 1874. 8°.

J. H. Maronier, De inrichting der Christelijke gemeenten, vóór het ontstaan der Katholieke Kerk. (Verhand. Teyler's Godgel. Gen. Nieuwe serie. Deel III. 2° stuk). Haarlem, 1874. 8°.

P. A. Klap, Het godsdienstig-zedelijk leven der Christenen gedurende de zes eerste eeuwen volgens de Acta Conciliorum. Proefschrift. Zierikzee, 1892. 8°.

C. E. Hooijkaas, Oud-Christelijke ascese. Onderzoek naar de getuigenissen betreffende het ascetische leven in het Christendom der eerste en tweede eeuw. Acad. proefschrift. Leiden, 1905. 8°.

J. Le Sueur, Histoire de l'église et de l'empire, depuis la naissance de Jesus-Christ, jusqu' à la fin du Xe. siècle. Amsterd., P. Mortier. 1730. 8 dln. 4 bdn. 4°.

B. Pictet, Histoire de l'église et du monde, pour servir de continuation à l'Histoire de l'église et de l'empire de Mr. Le Sueur (1000—1200). Amsterdam, P. Mortier. 1732. 3 dln. 4°.

H. D. Hellema, Kritische beschouwingen over de keizerlijke verordeningen aangaande de Christenen, van Tiberius tot Decius. Proefschrift. Leiden, 1893. 8°.

H. D. Tjeenk Willink, Justinus Martyr in zijne verhouding tot Paulus. Bijdrage tot de kennis der geschiedenis van het oudste Christendom. Acad. proefschrift. Zwolle, 1867. 8°.

H. G. Kleyn, Jacobus Baradaeüs, de stichter der Syrische Monophysietische kerk. Acad. proefschrift. Leiden, 1882. 8°.

L. Keller, Eene bijdrage tot de geschiedenis der Oud-Evangelische gemeenten. Uit het Hoogduitsch door Tj. Kielstra. Middelburg z. j. 8°.

J. J. Kotzé Gz., Specimen histor.-theol. de Lactantio. Traj. ad Rhen., 1861. 8°.

F. Bungener, Ambrosius en de vierde eeuw uit het Fransch. vertaald door H. M. C. van Oosterzee. Schiedam, 1858. 8°.

Verhandelingen over den staat der Christenheid bij de opkomst van Mohammed, door Michael Pap Szathmari, Jeronimo de Bosch, P. A. C. Hugenholtz en Valentinus Slothouwer. (Verhand. Teyler's Godgel. Gen. Deel V). Haarlem, 1785. 4°.

E. J. Diest Lorgion, Bonifacius. Groningen, 1855. 8°.

J. P. Müller, Bonifacius en de beginselen van zijnen arbeid. Acad. proefschrift. Amsterd., 1869. 8°.

J. P. Müller, Bonifacius. Eene kerkhistorische studie. Amsterd., 1869 en 1870. 2 dln. 8°.

E. B. Swalue, Disputatio acad. inaug., de discidio Ecclesiae Christianae in Graecam et Latinam Photii auctoritate maturato. Lugd.-Batav., 1829. 4°.

Phil. a Limboreh, *Historia inquisitionis*. Cui subjungitur liber sententiarum inquisitionis Tholosanae ab anno Christi 1307 ad annum 1323. Amstelod., H. Wetstenius. 1692. fol.

W. Seyfridus, *Commentatio de Johannis Hussi martyris, vita, fatis et scriptis*. Cum annotationibus J. C. Mylii denuo publicata. Praefatus est de hodierno Moravorum Fratrum coetu nec priscis Fratrum Unitatis nec Evangelicis Ecclesiis adscribendo F. A. Hallbauer. Hilperhusae, 1743 4°.

Verhandelingen over het beginsel der Kerkhervorming in de zestiende eeuw, door L. Weydmann en M. Schaaf Grattama. (Verhand. v. h. Teyler's Godgel. Gen. Deel XXXI). Haarlem, 1832. 4°.

V. L. van Seekendorf, *Uitvoerige en onpartydige Historie der Reformatie door Dr. Martin Luther en andere voortreflyke mannen, zedert den Jare 1515 en vervolgens, in Duitschland en de aangrenzende ryken gewrocht enz.* Alles getrokken uit de authentike stukken, archiven en geheime Kancellery van de Hertogen van Saxen, en met groote geleertheit en oordeel, historisch en staatkundig beschreven. Verduitscht, in een geheel nieuwe historische orde geschikt, en merkelyk vermeerdert door E. Ferickius. Met printverbeeldingen en portraitten verciert. Delft, 1728 en 1730. (Deel I en III). fol.

Achter het 3e deel is gevoegd: De goude en zilvere Eergedagtenis of medalische Historie der Reformatie.

J. H. Merle d'Aubigné, *Histoire de la Réformation du 16me siècle*. 4me Édition. Bruxelles, 1844—1853. 5 vol. 8°.

Herm. von der Hardt, *Historia literaria reformationis in honorem jubilaei anno 1717, constans quinque partibus*. Francofurti et Lipsiae, 1717. fol.

Dan. Gerdes, *Scrinium antiquarium sive miscellanea Gro-*

ningana nova ad historiam reformationis ecclesiasticam praecipue spectantia. Inseruntur tractatus varii generis, epistolae, orationes etc. Groningae et Bremae, (1748). 8 dln. 4 bdn. 4°.

Ch. de Villers, Essai sur l'esprit et l'influence de la Réformation de Luther. 5me édition, augmentée du précis historique de la vie de Martin Luther, de Melancton, revue et publiée avec une préface et des notes, par A. Maeder. Paris et Strasbourg, 1851. 8°.

J. G. Muller, Gedenkwaardigheden uit de geschiedenis der kerkhervorming in de zestiende eeuw. Uit het Hoogduitsch vertaald, met bijvoegselen. Utrecht, 1809—1811. 2 deelen. 8°.

W. N. Munting, Bijzonderheden uit de tijden der hervorming, betreffende de daden, lotgevallen, gevoelens en het karakter der hervormers. Utrecht, 1815—1824. 2 dln. 8°.

Jo. Henr. a Seelen, Stromata Lutherana, sive variorum scriptorum ad sacrorum emendationem, Augustanam confessionem, versionem bibliorum, articulos Smalcaldicos etc. spectantium ... syntagma. Lubecae, 1740. 8°.

E. C. d'Engelbronner, De causis quibusdam emendatorum per Lutherum aliosque seculo XVI sacrorum, vulgo parum cognitis, vel certe parum memoratis, prolusio. Hagae Com., 1808. 8°.

H. Q. Janssen, Jacobus Praepositus, Luthers leerling en vriend, geschetst in zijn lijden en strijden voor de hervormingszaak. Amsterd., 1862. Met facsim. 8°.

H. Q. Janssen, Jacobus Praepositus, Luthers leerling en vriend, geschetst in zijn lijden en strijden voor de hervormingszaak. Amsterd., 1862. Met facsim. 8°.

Met door den schrijver bijgevoegde schriftel. aantekeningen.

J. Tichler, Diss. histor.-theol. inaug., de indole sacrorum emendationis, a Zuinglio institutae, rite dijudicanda. Traj. ad Rhen., 1827. 8°.

M. A. Perk, Beknopte geschiedenis van het Protestantisme. Een huis- en handboek. Met eene voorrede van B. ter Haar. Dordrecht, 1861. 8°.

A. Ypeij, Geschiedenis van de Kristlijke Kerk in de 18e eeuw. 1797—1808. 9 dln. 8°.

L'abbé Bénard, Le Christ et le Césarisme moderne ou l'Église et la révolution religieuse et sociale. Paris, 1869. 8°.

Merz, Ultramontaansche wonderziekte, in de tweede helft der negentiende eeuw. Purmerende, 1873. 8°.

C. IN VERSCHILLENDE LANDEN, UITGEZONDERD NEDERLAND.

P. Gillis, Kerckelycke Historie van de Gereformeerde Kercken, vergadert in eenighe Valeyen van Piedmont, en haere nagebueren, eertijds genaamt Waldensen. Mitsgaders een aanhangsel. Uyt het Frans door Gillis van Breen. Amst., 1657. 4°.

Jean Leger, Histoire générale des églises évangéliques des vallées de Piémont ou Vaudoises, où l'on voit la perpétuité de leur discipline et de leur doctrine, depuis leur origine dès le onzième siècle jusqu' à présent; avec un abrégé de la vie de l'auteur écrite par lui-même. Leyde, J. le Carpentier, 1669. 2 deelen in één band. Met kaart. fol.

M. A. Perk, Der Waldenzen glorieijke terugkeer in

hunne valleien, (16—27 Augustus 1689), na twee eeuwen herdacht. Arnhem, 1889. 8°.

Anti-Choppinus seu epitola congratulatoria M. Nicodemi Turlupini ad M. Renatum Choppinum S. Unionis Hispanitalogallicae Advocatum incomparabilissimum. Cui accesserunt Epistola M. Benedicti Passavantii (Th. Bezae) responsiva ad commissionem sibi datam a ven. D. Petro Lysero etc. et Matagonis de Matagonibus (Fr. Hotomani) monotoriale adversus Italogalliam Antonii Matharelli Alvernogeni. Itemque Strigilis Papirii Massoni Wiliorbani, 1593. 8°.

Door Jean de Villiers Hotman.

Théod. de Bèze, Les vrais pourtraits des hommes illustres en piété et doctrine, du travail desquels Dieu s'est servi en ces derniers temps, pour remettre sus la vraie religion en divers pays de la Chrestienté. Avec les descriptions de leur vie et de leurs faits plus mémorables. Plus, quarante-quatre emblèmes Chrestiens. Traduicts du latin de Théodore de Besze (par Sim. Goulart). Genève, Jean de Laon, 1581. 4°.

Conformité de la discipline ecclésiastique des protestans de France avec celle des anciens Chrétiens. Rouen, 1678. 4°.

K. Curths, De Bartholomeus-nacht van het jaar 1572, beschouwd in deszelfs aanleiding en gevolgen voor de godsdienst der hervormden in Frankrijk. Uit het Hoogduitsch vertaald en met aanteekeningen voorzien door W. N. Munting. Dordrecht, 1827. 8°.

Ernst Stähelin, Der Uebertritt König Heinrichs des Vierten von Frankreich zur römisch-katholischen Kirche, und der Einfluss dieses Fürsten auf das Geschick der französischen Reformation von dem Zeitpunkt der Bartholomäusnacht

an bis zum Erlasse des Ediktes von Nantes. Eine reformationsgeschichtliche Studie. 2te Ausgabe. Basel, 1682. 8°.

M. A. Perk, De herroeping van het edict van Nantes. (18/22 October 1685). Arnhem, 1885. 8°.

Rabaut le Jeune, Annuaire ou répertoire ecclésiastique à l'usage des églises réformées et protestantes de l'Empire Français, contenant une notice historique sur la situation civile, politique et religieuse des Réformés en France depuis l'Édit de 1787; l'organisation de toutes les Églises réformées et protestantes d'après la loi du 18 Germinal an 10; les lois et décrets rendus en leur faveur depuis 1787; leur discipline; le tableau de tous les pasteurs etc. Paris, 1807. 8°.

Louis Bridel, Trois séances sur Paul Rabaut et les protestants français au 18me siècle. Lausanne, 1859. 8°.

Almanach des Protestans de l'Empire Français pour les années 1808, 1809 et 1810. Paris. 3 dln. 8°.

I. Cobbin, Geschiedkundige beschouwing der Hervormde Kerk van Frankrijk, van derzelver oorsprong af aan tot op den tegenwoordigen tijd, met eenige aanteekeningen als bijlagen. Uit het Engelsch. Dordrecht, 1817. 8°.

J. T. Bodel Nyenhuis, De kerkelijke toestand der op het einde van de 18^e eeuw naar St. Omer uitgeweken Nederlanders. (Overdruk. 1866). 8°.

L. A. van Langeraad, De Nederlandsche ambassadekapel te Parijs. Kerkhistorische studie. Uitgegeven door het Provinciaal Utrechtsch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen. 's-Gravenh., 1893—1894. 2 dln. 8°.

Ch. Rahlenbeck, L'Inquisition et la Réforme en Belgique. Anvers. Bruxelles, 1857. 8°.

Ch. Bahlenbeck, La Réformation devant la critique. (Extrait de la Revue trimestrielle, 1868). 8°.

Ch. Bahlenbeck, Les réfugiés Belges du 16e siècle à Francfort-sur-le-Mein. (Extrait de la Revue trimestrielle, 1868). 8°.

Ch. Bahlenbeck, Les protestants de Bruxelles. Gand, 1877. 8°.

J. A. Llorente, Histoire critique de l'inquisition d'Espagne, depuis l'époque de son établissement par Ferdinand V jusqu' au règne de Ferdinand VII. Traduite de l'Espagnol, par A. Pellier. 2e édition. Paris, 1818. 4 dln. 8°.

A. Capadose, De kracht des geloofs, of bijzonderheden uit het leven en lijden van D. Manuel Matamoros, gevangen om zijns geloofs wille in Spanje. Uit eenige zijner brieven opgemaakt. Met portr. en facsim. Amsterdam, 1862. 8°.

J. H. Halbertsma, De Friesche kerk te Rome. (Overgedrukt uit de Vrije Fries, 1866). 8°.

Célerier, De Kerkhervorming te Genève in tafereelen. Naar het Fransch door P. Hofstede de Groot. Groningen, 1853. 8°.

C. van Proosdij, Theodorus Beza, medearbeider en opvolger van Calvijn. Leiden, 1895. 8°.

J. F. Schannat, Vindemiae literariae, hoc est, veterum monumentorum ad Germaniam sacram praecipue spectantium Collectio I et II etc. Fuldae et Lipsiae, M. G. Weidmannus 1723—1724. 2 dln. 1 bnd. fol.

J. H. Sonstral, Geschiedenis van het Hussitismus van zijn oorsprong in de 14de eeuw, tot dat het bij den majesteits-brief van keizer Rudolf als eene Protestantsche kerk erkend wordt. Groningen, 1862. 2 dln. 3 stn. 8°.

Ph. Marheineke, De hervorming voornamelijk in Duitschland, in haar ontstaan, hare ontwikkeling, uitbreiding en vestiging. Naar het Hoogduitsch. Met aantekeningen en een vervolg, behelzende de hervorming in Nederland, door E. B. Swalue. Amsterd., 1847. 8°.

J. J. van Toorenenbergen, Luther aan de Hoogeschool. Bede uitgesproken in eene openbare les aan de Universiteit van Amsterdam. Amsterd., 1888. 8°.

Acta in conventu Ratisbonensi. (Vitebergae, 1541). — Colloquium Wormaciense institutum Anno 1540 autoritate Caroli V ad dirimendas controversias ecclesiasticas. Vitebergae, 1542. — Legatio Adriani Papae VI. ad Conventum Nurembergensem, anno 1522 missa. Vittembergae, 1538. — Phil. Melanchton, Epistola de Conventu Ratisbonensi ad Joh. Caesarium. (Witebergae, 1541). Vier stukken in één band. 4°.

J. A. F. Weitz von Mengo, Fragmente zur Toleranzgeschichte in vier erklärten Kupfertafeln. 1785. Met portret. 8°.

Tj. Kielstra, Het Muntersche Oproer. 1534—1535. (Overgedrukt uit de Doopsgezinde Bijdragen, 1888). 8°.

J. P. Müller, Die Mennoniten in Ostfriesland vom 16. bis zum 18. Jahrhundert. Aktenmässige kulturgeschichtliche Darstellung. Teil I. Emden und Borkum, Amsterd., 1887. 8°.

Stukken betreffende de Diaconie der Vreemdelingen te Emden. 1560—1576. Uitgegeven door J. J. van Toorenenbergen. (Werken der Marnix-Verëeniging, I. 2). Utrecht, 1876. 8°.

Handelingen van den Kerkeraad der Nederlandsche Gemeente te Keulen 1571—1591. Uitgegeven door H. Q. Janssen en

J. J. van Toorenenbergen. (Werken der Marnix-Vereeniging, I. 3). Utrecht, 1881. 8°.

Historisch Verhaal van de verdrevene bannelingen uyt het Aarts-Bisdom van Saltzburg. Uyt het Hoogduitsch door I. le Long. Amsterd., 1733. Met pln. 3 dln. 8°.

H. Q. Janssen, De gemeente te Assweiler en het synodaal fouds, voor haar gesticht. (Overdruk). (1878). 8°.

W. P. C. Knuttel, Geschiedenis en kritiek der hedendaagsche oud-katholieke beweging in Duitschland van Juli 1870 tot Mei 1877. Acad. proefschrift. Leiden, 1877. 8°.

Reinkens, Herderlijke brief aan alle aan het Oud-katholiek geloof getrouwe, priesters en leeken in het Duitsche Rijk. Uit het Hoogduitsch overgezet. Rotterd., 1873. 8°.

W. I. Leendertz, Melchior Hofmann. (Verhand. Teyler's Godgel. Gen. Nieuwe serie, XI, 1). Haarlem, 1883. 8°.

F. O. zur Linden, Melchior Hofmann, ein Prophet der Wiedertäufer. Mit neun Beilagen. (Verhand. Teyler's Godgel. Gen. Nieuwe serie, XI, 2). Haarlem, 1885. 8°. (D 61).

E. Kovács, Het Protestantisme in Hongarijê gedurende de laatste twintig jaren. Acad. proefschrift. Leiden, 1869. 8°.

F. Moncaei **Fridevallianus**, Ecclesiae Christianae veteris Britannicae incunabula regia, sive de Claudia Rufina regia virgine, eademque A. Pudentis conjuge syntagma. Tornaci, C. Martinus. 1614. 8°.

Jer. Collier, An ecclesiastical history of Great Britain, chiefly of England: from the first planting of Christianity, to the end of the reign of King Charles II, with a brief account of the affairs of religion in Ireland. Collected

from the best ancient historians, councils, and records. London, 1708—1714. 2 dln. fol.

Thomas Saga Erkebyskups. Fortaelling om Thomas Becket Erkebiskop of Canterbury. To bearbeidelser samt fragmenter af en tredie. Efter gamle haandskrifter udgiven af C. B. Unger. Christiania, 1869. 8°.

S. A. J. de Ruever Groneman, Diatribe in Johannis Wicliffi, reformationis predromi, vitam, ingenium, scripta. Traj. ad Rhen., 1837. 8°.

Kerkerdaads-Protocolen der Hollandsche Gemeente te Londen, 1569—1571, uitgegeven door A. Kuyper. Utrecht, 1870. 8°.

Gheschiedenissen ende Handelingen die voornemelick aengaen de Nederduytsche Natie ende Gemeeynten, wonende in Engelandt ende int bysonder tot Londen, vergadert door S. Buytinck (tot 1620), C. Calandrinus (tot 1625) ende Aem. van Culenborgh (tot 1627). Uitgegeven door J. J. van Toorenenbergen. Utrecht, 1873. 8°.

W. J. Ch. Moens, The Marriage, Baptismal, and Burial Registers, 1571 to 1874, and Monumental Inscriptions of the Dutch Reformed Church, Austin Friars, London. With a short account of the strangers and their churches. Lympington, 1884. 4°.

J. H. Hessels, Register of the attestations or certificates of membership, confessions of guilt, certificates of marriages, betrothals, publications of banns etc. preserved in the Dutch Reformed Church, Austin Friars, London, 1568 to 1872. London a. Amst., 1892. 4°.

W. J. Ch. Moens, The Walloons and their Church at Norwich; their history and registers. 1565—1832. In two parts. Lympington, 1887—1888. 4°.

R. Keyser, Den norske Kirkes Historie under Katholicismen. Christiania, 1856—1858. 2 dln. 4 stn. 8°.

L. Daae, Symbolae ad historiam ecclesiasticam Provinciarum Septentrionalium magni dissidii synodique Constantiensis temporibus pertinentes. Christianiae, 1868. 4°.

Petri Jarrici Thesaurus rerum Indicarum, in quo Christianae ac Catholicae religionis tam in India Orientali quam aliis regionibus Lusitanorum opera nuper detectis ortus, progressus et incrementa ad annum usque 1611 recensentur. Opus nunc primum a Matth. Martinez a gallico in latinum sermonem translatum. Coloniae Agrippinae, sumpt. P. Henningii. 1615 4 dln. 3 bdn. 8°.

Aanmerkelijk historisch verhaal van de Inquisitie der Portugeesen in Goa en andere gewesten van Oost-Indiën. Uut het Frans vertaalt. Middelb., G. Horthemel, de Jonge. 1688. 8°.

Cl. Buchanan, Onderzoekingen naar den toestand des Christendoms in Azië, benevens eenige berigten aangaande de overzettingen der H. Schrift in de Oostersche talen. Volgens de 9^e uitgave uit het Engelsch vertaald en met eenige aantekeningen vermeerderd door J. Werninck. Haarlem en Rotterd., 1814. 8°.

P. Hofstede, Oost-Indische Kerkzaken, zoo oude als nieuwe, meest alle uit oorspronglyke en ongedrukte stukken by een verzameld. Rotterd., 1779. 2 dln. 8°.

C. A. L. van Troostenburg de Bruijn, De Hervormde Kerk in Nederlandsch Oost-Indië onder de Oost-Indische Compagnie, (1602—1795). Arnhem, 1884. 8°.

C. A. L. van Troostenburg de Bruijn, Biographisch woordenboek van Oost-Indische predikanten. Nijmegen, 1893. 8°.

J. Werninck, Onderzoekingen naar den toestand des Christendoms in Zuid-Afrika, getrokken uit de Reis van J. Campbell, en uit de brieven der zendelingen tot het einde van het jaar 1815. Groningen, 1817. 8°.

E. Tanjore Corwin, A manuel of the Reformed Church in America, (formerly Ref. Prot. Dutch Church). 1628—1878. 3^e edition, revised and enlarged. New-York, 1879. Met pln. en portretten. 8°.

Centennial of the Theological Seminary of the Reformed Church in America, (formerly Ref. Prot. Dutch Church). 1784—1884. New-York, 1885. Met pln. 8°.

(J. S. Bussing), The accepted emblem of the Reformed Church in America. Met wapen. 12°.

D. NEDERLANDSCHE KERKGESCHIEDENIS. ¹⁾

a. INLEIDING, BIBLIOGRAPHIE; TIJDSCHRIFTEN EN WERKEN VAN GEMENGDEN INHOUD; — WOORDENBOEKEN; —
KERKELIJKE GEOGRAPHIE.

Chr. Sepp, Bibliotheek van Nederlandsche Kerkgeschiedschrijvers. Opgave van hetgeen Nederlanders over de geschiedenis der Christelijke Kerk geschreven hebben. Leiden, 1886. 8°.

W. P. C. Knuttel, Nederlandsche bibliographie van Kerkgeschiedenis. Amsterdam, 1889. 8°.

G. M. C. Loeff, De Nederlandsche Kerkgeschiedschrijver Geeraardt Brandt. Acad. proefschrift. Utrecht, 1864. 8°.

H. Q. Janssen, Catalogus van het oud Synodaal archief.

¹⁾ Voor de Kerkgeschiedenis van verschillende provinciën en steden raadplegen men ook de afdeelingen: *Geschiedenis en plaatsbeschr. v. Nederland en Geschied. en plaatsbeschr. v. Zeeland.*

Met de indices des oude provinciale kerkelijke archieven.
 Uitgegeven op last van de algemeene Synode der Nederl.
 Herv. Kerk. 's-Gravenh., 1878. 8°.

Archief voor Kerkelijke Geschiedenis, inzonderheid van Nederland. Verzameld door N. C. Kist en H. J. Royaards. Leyden, 1829—1849. 20 dln. 8°.

Nieuw Archief voor Kerkelijke Geschiedenis, inzonderheid van Nederland. Verzameld door N. C. Kist en H. J. Royaards. Schiedam en Leyden, 1852—1854. 2 dln. 8°.

Kerkhistorisch Archief. Verzameld door N. C. Kist en W. Moll. Amsterdam, 1857—1866. 4 dln. 8°.

Archief voor Nederlandsche Kerkgeschiedenis. Onder redactie van J. G. R. Acquoy, H. C. Rogge en Aem. W. Wybrands. 's Gravenh., 1885—1899. 7 dln. 8°.

Nederlandsch Archief voor Kerkgeschiedenis. Onder redactie van H. C. Rogge en F. Pijper. Nieuwe serie. Deel I—V. 's Gravenh., 1902—1907. 5 dln. 8°.

Bijdragen voor de geschiedenis van het bisdom van Haarlem. Deel I—XV. Haarlem, 1873—1888. 15 dln. 8°.

Archief voor de geschiedenis van het Aartsbisdom Utrecht. Bijdragen, verzameld en uitgegeven op last en onder toezicht van Z. D. H. den Aartsbisschop. Deel I—XXXII. Met register op deel 1—XX. Utrecht, 1875—1907. 32 dln. 8°.

Werken der Marnix-Vereeniging. Serie I. Deel 1—3. — Serie II. Deel 1—3. — Serie III. Deel 1—5. Utrecht, 1870—1885. 11 dln. 8 bnd. 8°.

Serie I: 1. Kerkeraads-protocollen der Hollandsche gemeente te Londen. 1569—1571, uitgegeven door A. Kuyper. — 2. Stukken betreffende de diaconie der vreemdelingen te Emden, 1560—1576, uitgegeven door J. J. van Toorenenbergen. — 3. Handelingen van den kerkeraad der

Nederlandsche gemeente te Keulen, 1571—1591, uitgegeven door H. Q. Janssen en J. J. van Toorenenbergen.

Serie II: 1. Acten van de colloquia der Nederlandache gemeenten in Engeland, 1575—1624, uitgegeven door J. J. van Toorenenbergen. — 2. Acten van Classicale en Synodale vergaderingen der verstrooide gemeenten in het land van Cleef, Sticht van Keulen en Aken, 1571—1589, uitgegeven door H. Q. Janssen en J. J. van Toorenenbergen. — 3. Acta van de Nederlandsche Synoden der zestiende eeuw, verzameld en uitgegeven door F. L. Rutgers.

Serie III. 1. Gheschiedenissen ende handelingen die voornemelick aengaan de Nederduytsche natie ende gemeeynten, wonende in Engeland ende int bysonder tot Londen, vergadert door S. Ruytinck, C. Calandrius ende Aem. van Culenborgh, uitgegeven door J. J. van Toorenenbergen. — 2. Brieven uit onderscheidene Kerkelijke Archieven, verzameld en uitgegeven door H. Q. Janssen en J. J. van Toorenenbergen. — 3. Bescheiden aangaande de Kerkhervorming in Vlaanderen, uitgegeven door H. Q. Janssen. — 4. Brieven uit onderscheidene Kerkelijke Archieven, verzameld en uitgegeven door H. Q. Janssen en J. J. van Toorenenbergen. — 5. Brieven uit onderscheidene Kerkelijke Archieven, verzameld en uitgegeven door J. J. van Toorenenbergen.

B. Glasius, Godgeleerd Nederland. Biographisch woordenboek van Nederlandsche Godgeleerden. 's Hertogenb., 1851—1856. 3 dln. 8°.

H. Visscher en L. A. van Langeraad, Het Protestantsche Vaderland. Biographisch woordenboek van Protestantsche Godgeleerden in Nederland. Aflevering 1 enz. Utrecht, 1903 enz. 8°.

W. A. Bachiene, Kerkelijke Geographie der Vereenigde Nederlanden, in zich behelzende eene Beschryvinge van den staat der Synoden, Klassen en Gemeenten. Amsterd., 1768—1773. 4 stn. in 2 bdn. Met kaarten. 8°.

H. M. C. van Oosterzee, De Nederlandsche Hervormde Kerk, in haren uitwendigen toestand. Handboek der Kerkelijke Geographie. Schiedam, 1865. 8°.

2. KATHOLIEKE KERK.

M. Z. van Boxhorn, Nederlandsche Historie, behelsende

de Staat van de Nederlandsche Kerk voor de Hervorming, mitsgaders de eerste Veranderingen in den Godsdienst en Leere, neffens de hardè Vervolgingen daar over ontstaan in de Nederlanden, voor en tot de tyden van Carel de V. Hier is by gevoegt den Nederlandschen Sulpitius van Jac. Baselius, of de Hist. van de Christel. Godsdienst in Nederl. ingestelt; bedorven en gesuivert: Vermeedert met een Voorreden, door Melch. Leydekker. Met koperen platen (van C. Luyken) verciërd. Tweede Druk. Amsterdam, 1739. 8°.

W. Moll, Kerkgeschiedenis van Nederland vóór de Hervorming. Deel I en II. Arnhem, 1864—1867. 2 dln. in 3 bdn. 8°.

J. Chapeavillus, Qui gesta pontificum Tungrensium, Trajectensium et Leodiensium scripserunt, auctores praecipui. Accessit Aegid. Bucherii de primis Tungrorum seu Leodiensium Eposcopis historica disputatio, itemque chronologia posteriorum. Leodii, C. Ouwerx. 1612—1616. 3 dln. 4°.

J. B. L. de Castillon, Sacra Belgii chronologia, in duas partes distributa. Prima continet ordine alphabetico omnium fere metropolitanarum, cathedralium et collegiatarum ecclesiarum origines et fundatores; altera novarum omnium et quarumdam antiquarum dioecesium series episcoporum, usque ad annum 1719, adjectis non paucis quae eorum gesta et mores ac temporis historiam concernunt. Bruxellis, J. Leonard. 1719. 8°.

(H. F. van Heussen), Kerkelijke Historie en Outheden der zeven Vereenigde Provinciën: begrepen in byzondere verhandelingen. Alles in 't Latyn beschreeven door H. V. H. en in 't Nederduits overgeset en met aantekeningen opgehieldert door H. V(an) R(ijn). Hier by komt eene korte verhandeling van het Geld, inzonderheit in het Stift Utrecht door F. van Mieris. Leiden, 1726. 6 dln. 3 bdn. Met pln. fol.

Inhoud:

I. *Batavia Sacra*, of Kerkelijke Historie en Oudheden van Batavia, behelzende de levens van onze eerste geloofsverkondigers; mitsgaders van de Utrechtsche bisschoppen, en van de voornaamste personen die hier te lande in geleerdheid of heiligheid uitgemunt hebben. Leyd., 1725.

II. Historie ofte beschryving van 't Utrechtsche Bisd. Leyden, 1725.

III. Oudheden en gestichten van het rechte Zuid-Holland en van Schiedland, van Rhyndland, en wel voornaamentlijk van de stad Leyden, van Delft en Delfland, mitsgaders van 's Gravenhage. Leiden, 1726.

IV. Oudheden en gestichten van Kennemerland, Amstelland, Noordholland en Westvriesland. Oudheden en gestichten van Zeeland. Leiden, 1725.

V. Oudheden en gestichten van Vriesland tuschen 't Vlie en de Lawers, van Groningen en Groningerland, als mede van het Land van Drent. Leiden, 1726.

VI. Oudheden en gestichten van het bisdom van Deventer. Beschryving der bisschoplyke munten en zegelen van Utrecht in 't bijzonder, door F. van Mieris. Leiden, 1726.

(H. F. van Heussen), *Historia Episcopatum Foederati Belgii; utpote Metropolitani Ultrajectini, nec non suffraganeorum Harlemensis, Daventriensis, Leovardiensis, Groningensis, et Middelburgensis. In qua singulariter eminent Provinciarum antiquitatis, Urbium et Pagorum incrementa, Ecclesiarum, Abbatiarum, ac Coenobiorum origines, fundatores, patroni, jurisdictiones, privilegia, jura et possessiones etc. Per H. F. v. H. Antverpiae et Ultrajecti, 1755. 2 dln. Met pln. en krt. fol.*

Joan. de Beka et Wilh. Heda, *De episcopis Ultrajectinis, recogn. et notis historicis illustr. ab Arn. Buchelio Batavo. Accedunt Lamb. Hortensii Montfortii secessionum Ultrajectinarum libri, et Siffridi Petri Frisii Appendix ad historiam Ultrajectinam. Ultrajecti, J. a Doorn. 1643. Met krt. fol.*

Joannis de Beka Canonici Ultrajectini *Chronicon, versum Belgice ab Anonymo, qui et passim non pauca addidit, et ubi Beka desiit res gestas est persecutus usque ad Co-*

mitem Hollandiae Philippum Burgundum et Episcopum Traject. Rudolphum van Diepholt. (In Veteris Aevi Analecta. Ed. A. Matthaeus. Deel III). 4°.

(H. F. van Heussen), Batavia Sacra, of Kerkelyke Historie en Oudheden van Batavia, behelzende de levens van onze eerste geloofsverkondigers; mitsgaders van de Utrechtsche bisschoppen, en van de voornaamste personen die hier te lande in geleerdheid of heiligheid uytgemunt hebben. Met kopere platen. In 't Latijn beschreeven door T. S. F. H. L. H. etc. Vertaald en met aantekeningen opgehelderd door H. F. B. Antwerpen, 1715—1716. 3 dln. Met platen. 8°.

M. de Kock, Specimen hist. jurid. inaug. de potestatis civilis episcoporum praecipue Trajectinorum in regno Francorum initiis atque incrementis. Trajecti ad Rhen., 1838. 8°.

E. Roelants, Geschiedenis van de kerkelijke scheuring in het Bisdom Utrecht (1423—1457), waarbij tevens wordt aangetoond derselver invloed, zoo op de Kerk en Pries-terregering in België, als op de voorbereiding der Hervorming in ons vaderland. (In: Twee verhandelingen betreffende de geschiedenis en oudheden van Nederland. Gron., 1839). 8°.

(K. P. Hoyneck van Papendrecht), Historia de rebus Ecclesiae Ultrajectensis, a tempore mutatae religionis in Foederato Belgio, monumentis autenticis roborata, variisque dissertationibus illustrata. Col. Agrippinae et Bruxelles, 1725. 4°.

K. P. Hoyneck van Papendrecht, Historie der Utrechtsche Kerke, zedert den tyd der veranderde Godsdienst in de Vereenigde Nederlanden. Hier by komen veelley

gedenkschriften, met ettelyke verhandelingen enz. Uyt het Latyn vertaalt. Mechelen, 1728. fol.

Acta visitationis dioecesis Daventriensis, ab Aegidio de Monte factae 1571, bewerkt door R. E. Hattink. (Uitgegeven door de Vereeniging tot beoefening van Overijselsch regt en geschiedenis). Zwolle, 1888. 8°.

P. Dolmans, Observationes apologeticae pro Episcopatu Trajectensi ad Mosam. Antverpiae, A. Everaerts. (1740). 8°.

Analecta Gijsberti Coeverinx Pars II, bewerkt door G. van den Elsen en W. Hoevenaars. Uitgave van het Provinciaal Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in Noord-Brabant. ('s Hertogenb, 1905). 8°.

R. C. H. Römer, Geschiedkundig overzicht van kloosters en abdijen. in de voormalige graafschappen van Holland en Zeeland. Leiden, 1854. 2 dln. 8°.

P. M. Bots, De oude Kloosters en abdijen van het tegenwoordige bisdom van Haarlem. In alphabetische volgorde, met korte toelichtingen. Rijsenburg, 1883. 8°.

W. J. Hofdijk. — De Kloosterorden in Nederland, historisch onderzocht en beschreven door W. J. Hofdijk, en afgebeeld door D. van der Kellen Jr. Haarlem, 1865. 8°.

J. C. van Slee, De Kloostervereeniging van Windesheim, eene filiaalstichting van de Broeders van het Gemeene Leven. Kerkhistorische studie. Leiden, 1874. 8°.

J. G. R. Acquoy, Het klooster te Windesheim en zijn invloed. Uitgegeven door het Prov. Utr. Gen. v. Kunsten en Wetenschappen. Utr., 1875—1880. 3 dln. 8°.

Gesta abbatum Orti sancte Marie. Gedenkschriften van de Abdij Mariengarde in Friesland. Naar het te Brussel bewaarde handschrift uitgegeven, met inleiding, aantekeningen en register door Aem. W. Wybrands. Uitgegeven voor rekening van het Friesch Genootschap van Geschied-, Oudheid- en Taalkunde. Leeuw., 1879. 8°.

Aem. W. Wybrands, De abdij Bloemhof te Wittewierum in de dertiende eeuw. Bijdragen tot de geschiedenis van kerk en beschaving in Nederland. Uitgegeven door de Koninklijke Akademie van Wetenschappen te Amsterdam. (Letterk. Verh. der Kon. Akad. Deel XV). Amsterd., 1883. 4°.

Aem. W. Wybrands, De abdij Bloemhof te Wittewierum in de dertiende eeuw. Bijdragen tot de geschiedenis van kerk en beschaving in Nederland. Uitgegeven door de Kon. Acad. van Wetenschappen te Amsterdam. Amsterd., 1883. 4°.
Afzonderlijke uitgave van het voorg. werk.

Het klooster van Diepenveen. Handschrift, uitgegeven en toegelicht door M. R. E. H. Opzoomer. 's-Gravenh., 1886. 8°.

B. J. M. de Bont, De „regale” abdij van Egmond, haar stichting, bloei en verwoesting. Naar de oudste en jongste bronnen bewerkt. (Met eene afbeelding naar een oorspronkelijke schilderij uit de 16^e eeuw). Amsterd., 1905. 8°.

Paul Fredericq, Inquisitio haereticae pravitatis Neerlandica. Geschiedenis der Inquisitie in de Nederlanden tot aan hare herinrichting onder Keizer Karel V (1025—1520). Deel I: de Nederlandsche Inquisitie tijdens de elfde, twaalfde en dertiende eeuwen. Met twee kaarten. Gent en 's-Gravenhage, 1892. 8°.

Corpus documentorum inquisitionis haereticae pravitatis Neerlandicae. Verzameling van stukken betreffende de Pauselijke en Bisschoppelijke Inquisitie in de Nederlanden, uitgegeven door Paul Fredericq en zijne leerlingen. Deel

I—V. Gent en 's-Gravenh., 1889—1906. 5 dln. 8°.

I. Tot de herinrichting der Inquisitie onder Keizer Karel V. (1025—1520). Met twee kaarten. — II. Stukken tot aanvulling van het eerste deel. (1077—1518). — III. Stukken tot aanvulling van deelen I en II. (1236—1518). Algemeene registers op de drie eerste deelen. — IV. Tijdvak der Hervorming in de 16e eeuw. (1514—23 September 1525). — V. Tijdvak der Hervorming in de 16e eeuw. Eerste vervolg (1525—1528).

H. Q. Janssen, Beantwoording der Prijsvraag, uitgeschreven door de Académie d'Archéologie de Belgique: *«faire connaître la vie de l' hérésiarque Tanchelin ou Tanchelm, exposer ses doctrines et en apprécier l' influence sur les idées religieuses des Anversois au XIIe siècle.»* Antwerpen, 1867. 8°.

H. W. Tydeman, Verhandeling over den Nederlandschen aartsketter uit het begin der 12e eeuw, Tanchelyn of Tanchelm. Leiden, 1808. 8°.

G. Visser, Hendrik Mande. Bijdrage tot de kennis der Noord-Nederlandache mystiek. 's-Gravenh., 1899. 8°.

H. Cuykuis, Paraenetica de Henrico Bochorinck desertore Catholicae religionis etc. Antv., J. Keerbergius. 1595. 8°.

E. B. Swalue, De Kardinaal Nicolaas van Cusa, en zijne werkzaamheid als pauselijk legaat in Nederland. Eene bijdrage ter regte beoordeeling, zoowel van Cusa's denkwijze en invloed, als van den Godsdienstigen en Kerkelijken toestand onzes vaderlands in de tijden der voorbereiding eener Kerkhervorming. (Uit het Archief voor Kerk. Geschiedenis. Deel IX). 8°.

Dav. Marien, Fausse position ofte valschen regel van practijcke der Paepsche Kramers ende Koop-lieden enz. Middelb., A. Baldeus. 1658. 8°.

Andreae Tiarae Annotationes. Aanteekeningen betreffende

de Roomsch-Katholieke Kerk in Friesland, sedert de hervorming tot het jaar 1696. Uitgegeven naar het eenig bekende handschrift, met ondersteuning van het Friesch Genootsch. v. geschied-, oudheid- en taalkunde te Leeuwarden, door G. H. van Borssum Waalkes. Leeuwarden, 1894. 8°.

Epistel totten Friesen, naar het handschrift van het Friesch Genootschap van Geschied-, Oudheid- en Taalkunde te Leeuwarden bewerkt door G. H. van Borssum Waalkes. Leeuwarden, 1903. 8°.

Geuse-kost; opgedist in Paapse schotelen, handelende van de souvereine oppermagt, en heerschappye der Roomsche Pausen, aangetoond uit hare eigen schryvers. Met figuren. Gedrukt, . . . A°. 1725. 8°.

A. Goedkoop, Saemenspraek tusschen een oom, zijn neef en een pastor. 3° uytgave. 1837. 8°.

(A. Goedkoop), De Paus van Roomen te vinden in de Heylige Schriftuer. Zonder jaar. 12°.

Histoire d'un morceau de bois. — Un prêtre catholique romain enseigné, concernant la présence réelle, par une Souris. Paris. S. d. 12°.

De geschiedenis van een stuk hout, (Uit het Fransch vertaald). — Een Roomsche Catholyk priester aengaende de wezenlyke tegenwoordigheyt onderwezen door eene muys. (Uyt het Fransch vertaald). 1843. 8°.

Uitgegeven door A. Goedkoop, pred. te Gent.

Berigt van het voorgevallene gedurende de processie by gelegenheid van den H. Sacramentsdag te Soumois met den priester A. Bauduin. Uit het Fransch vertaald door J. A. G. . . ., voor rekening van den uitgever A. Goedkoop. Brussel, 1851. 12°.

De H. Kerke, geschiedkundig beschouwd in haren oorsprong en ingevoerde nieuwigheden. Uit het Fransch vertaald (door A. Goedkoop). 8°.

Desiderius, De reliquienkas nagezien ter gelegenheid van de St. Servatius-feesten te Maastricht Apeldoorn, 1884. 8°.

F. A. Hartsen, Beschouwingen over het Catholicisme, zijne uitbreiding en den weg om het te bestrijden. Leyden, 1869. 8°.

A. Capadose, Réponse au Pape Pie IX. La Haye, 1869. 8°.

C. W. Opzoomer, Een woord tot mijne Katholieke landgenooten. Amsterd., 1869. 8°.

J. A. de Bijk, Protest tegen het woord van Mr. C. W. 'Opzoomer' tot zijne Katholieke landgenooten. Leiden, 1869. 8°.

De Protest-Meeting te Utrecht — 17 December 1888. — Stenographisch verslag. Utrecht, 1888. 8°.

B. Bennink Janssonius, Geschiedenis der Oud-Roomsch katholieke Kerk in Nederland. Bijdrage tot de kennis van den tegenwoordigen strijd in de Roomschkatholieke Kerk. 's Gravenh., 1870. 8°.

Fr. Nippold, Die altkatholische Kirche des Erzbisthums Utrecht. Geschichtliche Parallele zur altkatholischen Gemeindebildung in Deutschland. Heidelberg, 1872. 8°.

P. Hofstede de Groot, De Oud-Catholieke beweging in het licht der Kerkgeschiedenis. Groningen, 1877. 8°.

3. NEDERL. HERVORMDE KERK.

Bibliotheca Reformatoria Neerlandica. Geschriften uit den tijd der Hervorming in de Nederlanden, opnieuw uitge-

geven en van inleidingen en aantekeningen voorzien door S. Cramer en F. Pijper. Deel I—IV. 's-Gravenhage, 1903—1904. 4 dln. 4°.

I. Polemische geschriften der Hervormingsgezinden, bewerkt door F. Pijper. — II. Het Offer des Heeren (de oudste verzameling martelaarsbrieven en offerliederen), bewerkt door S. Cramer. — III. De oudste Roomsche bestrijders van Luther, bewerkt door F. Pijper. — IV. Leerstellige en stichtelijke geschriften van Joann. Anastasius Veluanus e. a., bewerkt door F. Pijper..

J. Uytenbogaert, Kerckelicke Historie, vervatende verscheyden gedenckwaardige saecken, in de Christenheyt voorgevallen, van het jaar 400 af, tot in het jaer 1619. Voornamentlijk in dese Geunierde Provincien. Rotterdam, 1647. fol.

J. Triglandius, Kerckelycke Geschiedenissen, begrypende de swaere en bekommerlijke geschillen, in de Vereenigde Nederlanden voorgevallen, met derzelver beslissinge, ende aenmerkingen op de Kerckelycke historie van J. Wtenbogaert. Leyden, 1650. fol.

G. Brandt, Historie der Reformatie en andere Kerckelijke Geschiedenissen in en omtrent de Nederlanden. Met eenige Aentekeningen en Aenmerkingen. Naerder oversien, merkelyk vermeerdert en vervolgt tot het jaer 1600. De tweede druk (alleen van het 1° deel). Amsterdam en Rotterdam, 1674—1704. 4 dln. Met portretten 4°.

G. Brandt, Historie der Reformatie en andere Kerkelijke geschiedenissen in en omtrent de Nederlanden. Op nieuw overzien en met eenige aantekeningen vermeerderd, door Y. van Hamelsveld. 3° druk. Met nieuwe plaeten en portraiten. Amsterd., 1787—1788. 2 dln. 8°.

J. J. Altmeyer, Les Précurseurs de la Réforme aux Pays-Bas. La Haye, 1886, 2 dln. 8°.

De Ortu et Processu Calvinianae Reformationis in Belgio.

In quo exhibentur pacta et foedera ibidem inita, et demonstratur nullam eorum a Reformatioribus habitam esse rationem. Authore C. L. S. V. V. Coloniae, M. Vredenburgius. 1673. 8°.

De schrijver is E. Loots. Zie J. W. te Water, Historie van het verbond en de smeekschriften der Nederlandsche edelen. Deel IV, blz. 378.

J. G. de Hoop Scheffer, Geschiedenis der Kerkhervorming in Nederland van haar ontstaan tot 1531. Amsterd., 1873. 2 deelen. 8°.

C. P. Hofstede de Groot, Honderd jaren uit de geschiedenis der Hervorming in de Nederlanden, 1518—1619. Leiden, (1883). 8°.

G. J. Vos, Geschiedenis der Vaderlandsche Kerk van 680 tot 1842. Tweede, door den auteur herziene druk. Dordrecht, 1888. 8°.

J. Reitsma, Geschiedenis van de Hervorming en de Hervormde Kerk der Nederlanden. Groningen, 1893. 8°.

Broes, W., De Engelsche Hervormde Kerk, benevens haren invloed op onze Nederlandsche, van den tijd der hervorming aan. Delft, 1825. 2 dln. 8°.

Willem te Water, Tweede Eeuw-getyde van de Geloofs-belydenisse der Gereformeerde Kerken van Nederland, ge-viert in een Historisch Verhael van Derselver Opstellers, Goetkeürders, Verdedigers, enz. en van Derzelver Berispers en Vyanden. Middelburg, 1762. 8°.

Adr. 's Gravezande, Twee honderd jarige gedachtenis van het eerste synode der Nederlandsche Kerken onder het Kruis; en, zo in, als buiten Nederland, allesins verstrooid; gehouden te Wesel den 3 November 1568. Gevierd in eene Kerkreden over 1 Cor. XIV : 40 te Middelburg in Zeeland, den 20 Nov. 1768. Met eenige aantekeningen en bylagen enz. Middelburg, 1769. 8°.

Joannis Agricolae Islebiensis Apophthegmata nonnulla.
Nunc primum edidit Lud. Dase. Christianiae, 1886. 4°.

L. A. van Langeraad, Guido de Bray. Zijn leven en werken.
Bijdrage tot de geschiedenis van het Zuid-Nederlandsche
protestantisme. Zierikzee, 1884. 8°.

B. ter Haar, Specimen histor.-theolog. Petri Datheni vitam
exhibens. Accedit brevis de ejus scriptis, indole ac meritis
disquisitio. Traj., 1858. 8°.

H. Q. Janssen, Petrus Dathenus. Een blik op zijne laatste
levensjaren, vooral op zijne twistzaak met Oranje; naar
aanleiding van een tal onuitgegeven brieven, van, aan en
over hem geschreven. Delft, 1872. 8°.

H. Q. Janssen, Nog eenige sprokkelingen betreffende Pe-
trus Dathenus. (Overdruk). 8°.

J. Wiardi, Huibert Duifhuis, de Prediker van St. Jacob.
Acad. proefschrift. Amsterd., 1858. 8°.

Philosyntomos (A. Snellen), Huibert Duifhuis. (Uit Volks-
bibliotheek. 2° jaargang). Amsterd., 1879. 8°.

G. J. Brutel de la Rivière, Het leven van Hermannus
Moded, een der eerste Calvinistische predikers in ons
vaderland. Acad. proefschrift. Haarlem, 1879. 8°.

G. Tjalma, Philips van Marnix, heer van St. Aldegonde.
Historisch-dogmatische studie. Proefschrift. Amsterdam,
1896. Met portret. 8°.

H. Q. Janssen, Petrus Hyperphragmus of Pieter Overdhage,
anders gezegd Pieter de Zuttere: eene bladzijde uit de
wordingsgeschiedenis der Nederlandsche Hervormde Kerk.
(Overdruk uit de „Studiën en bijdragen op 't gebied van
historische theologie, verzameld door W. Moll en J. G.
de Hoop Scheffer,” deel IV). 8°.

J. J. Diest Lorgion, Verhandeling over Regnerus Praedinius. Groningen, 1862. Met portret. 8°.

F. Pijper, Jan Utenhove. Zijn leven en zijne werken. Acad. proefschrift. Leiden, 1883. 8°.

P. H. Roessingh, Jacobus Alting, een bijbelsch godgeleerde uit het midden der 17^e eeuw. Akad. proefschrift. Groningen, 1864. 8°.

H. Visscher, Guilielmus Amesius. Zijn leven en werken. Proefschrift. Haarlem, 1894. Met portret. 8°.

Joh. Bottesii de Grandivilla Declaratio qua breviter exponuntur causae suae conversionis ad Reformatam Orthodoxorum Religionem, ut et praecipui confessionis suae articuli, quos adversariorum calumniis regerit. Lugd. Batav., 1644. 8°.

A. H. Haentjens, Simon Episcopus als apologeet van het Remonstrantisme in zijn leven en werken geschetst. Proefschrift. Leiden, 1899. Met portret. 8°.

J. Borsius, Hermannus Faukelius, zijn leven, karakter en letterkundige verdiensten. (Overdruk). 8°.

P. J. Wijminga, Festus Hommius. Academisch proefschrift. Leiden, 1899. Met portret. 8°.

C. D. Sax, Carolus Niëllius. Proefschrift. Amsterd., 1896. Met portret. 8°.

W. J. M. Engelberts, Willem Teellinck. Acad. proefschrift. Amsterd., 1898. Met portret. 8°.

H. W. ter Haar, Jacobus Trigland. Academisch proefschrift. 's Gravenh., 1891. 8°.

J. D. de Lind van Wijngaarden, Antonius Walaeus. Acad. proefschrift. Leiden, 1891. Met portret. 8°.

J. Borsius, Antonius Walaëus, in zijn leven en zijne verdiensten geschetst. (Overdruk). 8°.

S. P. Heringa, Specimen hist.-theol. de Hermanno Witsio, Theologo Biblico. Amstelodami, 1861. 8°.

J. I. Doedes, De Santhortsche geloofsbelijdenis en de Menuet en de domineespraak. (Overgedrukt uit de Bibliogr. Adversaria. Deel V). 8°.

F. J. Los, Wilhelmus à Brakel. Proefschrift. Leiden, 1892. 8°.

W. C. van Manen, De procedure tegen Pontiaan van Hattem, 2 Juli 1680—8 Juli 1683. (Overgedrukt uit het Archief voor Nederlandsche Kerkgeschiedenis Deel I). 1885. 8°.

Verantwoordinge van P. van Hattem, dienende tot een Nader Bericht van de Coetuale Vergaderinge, tegenwoordig vergadert binnen Middelburgh, overgelevert aan de selve op den 27sten Mey 1683 door den selven Pontiaan van Hattem. In 't licht gebraght door een Liefhebber der Waerheydt. 1709. 8°.

Twee Remonstrantien door de E. Classis van Walcheren, Schouwen, Tholen en Bergen, in den Jare 1713 overgeleverd aan H. E. M. Heeren Staten van Zeeland, rakende de Hattemistise Libertinisterie. Middelb., S. Clement. 1713. 4°.

Andere Remonstrantie door de E. Classis van Walcheren, in den Jare 1714 overgeleverd aan H. E. M. Heeren Staten van Zeeland, rakende de Hattemistise Libertinisterie. Middelb., S. Clement. 1714. 4°.

J. P. de Bie, Het leven en de werken van Petrus Hofstede. Proefschrift. Rotterd., 1899. Met portret, platen, geneal. lijst en facsim. 8°.

J. Borsius, Mededeeling van eenige nog onbekende bijzon-

derheden aangaande mr. Jacob Roggeveen, inzonderheid met betrekking tot zijne godsdienstige denkwijze. Eene bijdrage tot de geschiedenis van het godsdienstige separatisme in Nederland. (Overdruk). 8°.

Originele en authentique stukken, die gediend hebben zoo in de kerkelyke als civile en criminele procedures, gehouden tegen Renatus Stenhuys, predikant te Liefkenshoek. Middelb., 1761. 8°.

W. J. Lente, Het leven en werken van Johan Jacob Wettstein. Proefschrift. Leiden, 1902. 8°.

G. J. Vos Az., Groen van Prinsterer en zijn tijd. 1800—1876. Studiën en schetsen op het gebied der vaderlandsche kerkgeschiedenis. Dordrecht, 1886—1891. 2 dln. 8°.

Irenaeus Alethophilus (H. M. C. van Oosterzee), De strijd der partijen in de Nederlandsche Hervormde Kerk van het kerkelijk standpunt beschouwd. Een woord van vrede. 's Hertogenbosch, 1851. 8°.

K. J. Pieters, D. J. van der Werp en J. R. Kreulen, Apologie. Is de Afscheiding in Nederland van het Hervormd Kerkgenootschap, zooals het thans en sedert 1816 bestaat, uit God of uit de Menschen? Deze vraag op nieuw onderzocht en beantwoord. Eene bijdrage, om het standpunt der Christel. Afgesch. Geref. Kerk te leeren kennen. Franeker, 1856. 8°.

W. L. van Oosterzee, Gedachtenis-rede bij vervulde vijftigjarige Evangelie-bediening in de Ned. Herv. Kerk. 's Hertogenb., 1855. 8°.

H. Q. Janssen, Rede, gehouden bij gelegenheid zijner 40-jarige Evangeliebediening. Oostburg, 1880. 8°.

A. Pierson, Tot opheldering en verzoening. Antwoord aan
Ds. Chantepie de la Saussaye. Haarlem, 1864. 8°.

Dr. A. Pierson aan zijne laatste gemeente. Arnhem,
1865. 8°.

A. Réville, Nous maintiendrons. Lettre au Dr. A. Pierson à l'occasion de ses adieux à sa dernière église. Arnhem, 1865. 8°.

C. W. Opzoomer, Oud of nieuw? Redevoering ter opening der Akademische lessen. Amsterd., 1865. 8°.

J. I. Doedes, „Oud én nieuw!” de leus der Christelijk-Orthodoxe theologie. Inlichtend en teregtwijzend schrijven na Mr. C. W. Opzoomer's uitval en beschuldiging in zijn „Oud of Nieuw?” Utrecht, 1865. 8°.

F. P. J. Sibmacher Zijnen, De bezoldigde hoogleeraar en de bezoldigde predikant beide evenzeer geroepen tot vrijheid en eerlijkheid. Openbare brief aan den Hoogleeraar Dr. J. I. Doedes. Schoonhoven, 1865. 8°.

A. Réville, Notre foi et notre droit. Un dernier mot en réponse à M. le Dr. Pierson. Arnhem, 1866. 8°.

A. Pierson, De Moderne richting en de Kristelijke Kerk. (Antwoord aan Dr. A. Réville op diens brief getiteld: Nous maintiendrons). Arnhem, 1866. 8°.

C. W. Opzoomer, Nog eens: Oud of nieuw? Antwoord aan Dr. J. I. Doedes. Amsterd., 1866. 8°.

Cd. Busken Huet, Ongevraagd advies, in de zaak van Pierson tegen Réville c. s. Haarlem, 1866. 8°.

Johs. Hooijkaas Herderscheê, Aan Cd. Busken Huet, adviseerend lid van de Hervormde Kerk. Nijmegen, 1866. 8°.

A. Kuenen, Het goed recht der modernen. Leiden, 1866. 8°.

E. G. Jungius, Het begrip van Kerk, naar den geest van het protestantisme. Naar aanleiding van Cd. Busken Huet's ongevraagd advies. Zierikzee, 1866. 8°.

J. H. Scholten, Supranaturalisme in verband met Bijbel, Christendom en Protestantisme. Eene vraag des tijds. Leiden, 1867. 8°.

Groningen op reis naar Dordt? Een antwoord aan den schrijver van: „Groningen op reis naar Dordt? Drie vragen op de aanstaande Kerkelijke verkiezing.” Groningen, 1867. 8°.

J. C. Zaalberg Pz., Een verboden preek. Na weigering van kansel en spreekzaal te 's Gravenhage met een toelichtend schrijven uitgegeven. Alkmaar, 1868. 8°.

A. Coquerel fils, Évangile et liberté. Discours d'ouverture des prédications protestantes libérales, prononcé le 5 Avril 1868. Paris, 1868. 8°.

E. J. P. Jorissen, Een vermeend ongeluk en een wezenlijk gevaar. Groningen, 1868. 8°.

J. A. Schuurman, Waarom verlaat ik een niet ongezegenden werkkring in het moederland en vertrek ik naar Indië? 's Gravenh., 1868. 8°.

A. Kuyper, Kerkvisitatie te Utrecht in 1868 met het oog op den kritieken toestand onzer kerk historisch toegelicht. Utrecht, 1868. 8°.

L. Tinholt, Christelijke doop of spot-doop? Stukken betreffende het voorgevallene bij eene doopsbediening te Workum, met aanmerkingen en toelichtingen uitgegeven. Amsterd., 1868. 8°.

D. Chantepie de la Saussaye, De crisis. Kerkelijke tijd-
vragen, vrijmoedig beoordeeld. 2^e druk. Rotterdam,
1868. 8°.

J. H. Gunning Jr., Bluscht den geest niet uit. Toespraak
den 2^{den} Augustus 1868, na de uitspraak der synode in
zake Dr. J. C. Zaalberg Pz., tot de Hervormde gemeente
te 's Gravenhage gehouden. 's Gravenh., 1868. 8°.

C. P. Tiele, De rechte verhouding tusschen godsdienst en
staat. Een woord voor den tijd, uitgesproken te Rotter-
dam, den 27sten September 1868. Amsterd., 1868. 8°.

J. I. Doedes, 1917. Een blik in het jaar negentien hon-
derd zeventien. Theologisch-kerkelijke spoorweg-mijnering.
Voorlezing. Utrecht, 1868. 8°.

L. Tinholt, Doop of herdoop? Vervolg op „Christelijke
doop of spotdoop?” Met een naschrift over Dr. Niemeyer's
„Open brief.” Amsterd., 1869. 8°.

Verslag der eerste algemeene vergadering van Nederlandsche
vrijdenkers, gehouden 12 September 1869 te Amsterdam.
Amsterd., 1869. 8°.

A. Kuyper, Vrijmaking der Kerk. (Overgedrukt uit de
Heraut). Amsterd., 1869. 8°.

H. D. Pfann, Openbaar en vrijmoedig getuigenis tegen de
overheersching der modernen in de Evangelisch Luther-
sche gemeente te Amsterdam. Amsterd., (1870). 8°.

L. W. E. Rauwenhoff, De actualiteits-politiek van de
Synode der Ned. Herv. Kerk in het jaar 1870. 8°.

A. Kuyper, Het modernisme een fata morgana op Christe-
lijk gebied. Amsterd., 1871. 8°.

De overrompeling van de Nieuwe Kerk te Amsterdam en

de bespreking van een persoonlijk feit in de Tweede Kamersitting van den 4^{den} Juli 1890. 8°.

4. WAALSCH Kerk.

Bulletin de la Commission pour l'Histoire des Églises Wallonnes. (1re. série). Tom. I—V. 2me. série. Tom. I—IV. La Haye, 1885—1907. 9 vol. 8°.

D. F. Poujol, Histoire et influence des églises wallonnes dans les Pays-Bas. Paris, 1902. 8°.

J. ab Utrecht Dresselhuis, De Waalsche gemeenten in Zeeland, voor en na de herroeping van het edict van Nantes. Eene bijdrage tot de geschiedenis van de Hervormde Kerk in de Nederlanden. Bergen op Zoom. 1848. 8°.

W. N. du Rieu, Rapport sur les travaux de la Commission pour l'histoire des églises wallonnes depuis son origine. (Extrait). 1884. 8°.

Rapport sur les travaux de la Commission de l'histoire des Églises wallonnes pendant l'année 1892—1893, à la Réunion des députés des Églises wallonnes à Nimègue, le 21 juin 1894 et jours suivants. 8°.

Rapport annuel de la Commission de l'histoire et de la bibliothèque des Églises wallonnes, présenté aux députés des Églises wallonnes réunis à Haarlem, le 27 juin 1895 et jours suivants. 8°.

Rapport de la Commission de l'histoire et de la bibliothèque des Églises Wallonnes, présenté aux Députés des Églises wallonnes réunis à Arnhem, 1896. 8°.

5. DOOPSGEZINDE Kerk.

J. G. de Hoop Scheffer, Inventaris der archiefstukken

berustende bij de Vereenigde Doopsgezinde Gemeente te Amsterdam. 1888. 2 dln. 8°.

I. Archief betreffende de Doopsgezinden in 't algemeen.

II. Archief der gemeente te Amsterdam. Archief van Doopsgezinde gemeenten buiten Amsterdam.

Menno Simons' Tractaat over zijn uitgang van het pausdom. Voor het eerst gedrukt in 1554, zijnen vrienden in nieuwe uitgave aangeboden (door C. P. van Eeghen Jr.). Amsterd., 1889. 8°.

Menno Simons, Tractaten over den doop, het avondmaal, enz. Vooraafgegaan door een kort levensbericht en M. S' „Uitgang van het Pausdom.” 2° vermeerderde druk. Amsterd., 1892. Met portret. 8°.

Feestgave op Menno Simons' 4de eeuwfeest.

S. Blaupot ten Cate, Geschiedkundig onderzoek naar den Waldenzischen oorsprong van de Nederlandsche Doopsgezinden. Amsterd.; 1844. 8°.

T. J. van Braght, Het bloedig Tooneel of Martelaers-spiegel der Doops-gezinde of weereeloose Christenen. Den tweeden druk, bysonder vermeerdert met veele autentijke stukken, en over de hondert curieuse konstplaten. Amsterd., 1685. 2 dln. fol.

S. Blaupot ten Cate, Geschiedenis der Doopsgezinden in Friesland, van derzelver ontstaan tot dezen tijd, uit oorspr. stukken en echte berigten opgemaakt. Leeuw., 1839. Met kaarf. 8°.

S. Blaupot ten Cate, Geschiedenis der Doopsgezinden in Groningen, Overijssel en Oost-Friesland, van derzelver ontstaan tot dezen tijd, uit oorspronkelijke stukken en echte berigten opgemaakt. Met bijlagen en kaarten. Leeuw. en Gron., 1842. 2 dln. 8°.

S. Blaupot ten Cate, Geschiedenis der Doopsgezinden in

Holland, Zeeland, Utrecht en Gelderland, van derzelver ontstaan tot op onzen tijd, uit oorspr. stukken en echte berigten opgemaakt. Amsterdam, 1847. 2 dln. 8°.

J. G. de Hoop Scheffer, De Brownisten te Amsterdam gedurende den eersten tijd na hunne vestiging, in verband met het ontstaan van de broederschap der Baptisten. (Overgedrukt uit de Verslagen en Mededeelingen der Koninklijke Akad. van Wetenschappen. Afdeeling Letterk. 2° Reeks. Deel X). Amsterd. 1881. 8°.

A. M. Cramer, Levensbeschrijving van David Joris. (Uit het N. Archief voor Kerkel. Geschied. D. V.) 8°.

A. M. Cramer, Bijvoegselen tot de levensbeschrijving van David Joris. (Uit het Nederl. Archief voor Kerkel. Gesch. D. VI.) 8°.

Sam. Muller, Feestrede ter viering van het 50-jarig bestaan der Algemeene Doopsgezinde Societeit. Amsterd., 1861. 8°.

Johs. Dyserinck, De vrijstelling van den Eed voor de Doopsgezinden. Eene historische studie. (Overgedrukt uit „de Gids”, 1882). 8°.

Johs. Dyserinck, De vrijstelling van den Eed voor de Doopsgezinden. Vermeerde herdruk uit „de Gids” van Oct. en Nov. 1882. Haarlem, 1883. 8°.

Th. Kielstra, Geschriftjes ten behoeve van de Doopsgezinden in de verstrooiing. No. 3. Hans Denck, (1498—1527). 8°.

6. VERSCHILLENDE SECTEN.

(Aegid. Afhacker), *Ενωτικόν* sive Pacificatorium dissecti Belgii, in quo post historicam relationem originis et progressus eorum dissidiorum quae in foederatis Belgii provinciis

Remonstrantes et Contra-Remonstrantes per annos aliquot exagitarent, vera inquiritur ratio dissensiones istas componendi et solidam in Religionis negotio concordiam ineundi Per Salom. Theodotum. Editio II^a. Ursellis, 1618. 8°.

Joannis Malderi Anti-Synodica, sive animadversiones in decreta Conventus Dordraceni, quam vocant Synodum Nationalem, de quinque doctrinae capitibus, inter Remonstrantes et Contraremonstrantes controversis. Antverpiae, Ex Officina Plantiniana. 1620. 8°.

Brieven en onuitgegeven stukken van Johannes Wtenbogaert. Verzameld en met aantekeningen uitgegeven door H. C. Rogge. Utrecht, 1868—1875. 3 dln. 7 stn. 8°.

J. G. Frederiks, Brieven en onuitgegeven stukken van Johannes Wtenbogaert. (Overgedrukt uit de Nederl. Spectator, 1871, 1872 en 1874). 3 stn. 8°.

J. H. Maronier, Jacobus Arminius. Een biografie. (Met portret en handteekening). Amsterdam, 1905. 4°.

A. van Geluwe, Belydenisse van Rebecca Broeckaers uyt 's-Graven-haegh, huys-vrouwe van Martinus de Baets, inde welke sy is af-sweerende alle oude ende nieuwe ketterijen ... Antwerpen, Wed. Jan Cnobbaert. 1650. 8°.

(A. van Geluwe), Een commediants tonneel eerst op-gherecht door den konstighen bouw-meester Sigismundus Limmer, substituyt bailliu van Hulster-ambacht. . . In het licht ghegheven door Christiaen van Pieterskercke. Antw., Wed. Jan Cnobbaert, 1652. 8°.

(A. van Geluwe), Davids slinger teghen Goliath. . . d. i. den Vlaemschen boer teghen Cornelius Gendtman, predikant van Hulst. Antw., Wed. Cnobbaerts. 1653. 8°.

(A. van Geluwe), Het verloren proces, ofte reden-kampstrydt tusschen domine G. Vœtius ende A. van Geluwe,

Vlaemschen boer. Antw., Wed en erfgen. van Jan Cnob-
baert. 1858. 8°.

F. A. Snellaert, Arnoud van Geluwe, bygenaemd de
Vlaemsche boer. Rousselaere, 1855. 8°.

H. van Berkum, De Labadie en de Labadisten, eene blad-
zijde uit de geschiedenis der Nederlandsche Hervormde
Kerk. Sneek, 1851. 2 dln. 8°.

J. H. Gerlach, Jean de Labadie à Middelbourg, d'après
des documents inédits. (Extrait). 8°.

F. P. J. Sibmacher Zijnen, Herinneringen uit de 17e eeuw.
Voorlezing. Middelburg, 1876. 8°.

J. C. van Slee, De Rijnsburger Collegianten. Geschied-
kundig onderzoek. Bekroond door Teyler's Godgeleerd
Genootschap. Haarlem, 1895. Met platen. 8°.

J. Dirks, De Hernhuttersche gemeente te Akkrum in 1797.
(Uit mededeelingen van J. S. Bokma te Akkrum en G.
Colmjon te Leeuwarden). (Overdruk). 1880. 8°.

7. JOODSCHE KERK.

H. J. Koenen, Geschiedenis der Joden in Nederland. Uit-
gegeven door het Prov. Utr. Genootsch. van Kunsten en
Wetenschappen. Utrecht, 1843. 8°.

E. INRICHTING DER KERK; KERKELIJKE OUDHEDEN.

Willibald Beyschlag, Die christliche Gemeindeverfassung
im Zeitalter des neuen Testaments. Von der Teyler'schen
theologischen Gesellschaft gekrönte Preisschrift. Harlem,
1874. 8°.

J. H. Maronier, De inrichting der Christelijke Gemeenten,

vóór het ontstaan der Katholieke Kerk. Bekroond en uitgegeven door Teylers Godgeleerd Genootschap. Haarlem, 1874. 8°.

Rod. Hospiniani De origine, progressu, ceremoniis et ritibus festorum dierum Judaeorum, Graecorum, Romanorum et Turcarum libri III. Tiguri, Apud Joan. Wolphium, typis Frosch. 1592. fol.

Hierachter: Ejusdem Festa Christianorum h. e.: de origine, progressu, ceremoniis et ritibus festorum dierum Christianorum liber unus. Ibid. 1593.

Rod. Hospiniani De origine, progressu, usu et abusu templorum ac rerum omnium ad templa pertinentium libri V. Tiguri, In Officina Froschoviana. 1587. fol.

Hierachter: Ejusdem De origine et progressu Monachatus etc. Tiguri, ibid. 1588. Zie Geschiedenis der Monnikenorden.

Rod. Hospiniani Historia Sacramentaria, cum refutatione sophismatum et argumentorum Rober. Bellarmini. Tiguri, J. Wolphius. 1598 et 1602. 2 dln. in 1 bnd. fol.

V. Hellopaei Zikzai De sacramentis in genere, sive de tota re sacramentaria tractatio. (Genevae) Sumptibus E. Vignon et J. Stoer. 1585. 8°.

De Boomsche Kerk, hare feest- en heilige dagen onpartijdig, geschied- en oordeelkundig onderzocht in het licht van het Evangelie. Utrecht, 1856. 8°.

Jo. Jac. Chiffletii De linteis sepulchralibus Christi Servatoris crisis historica. Antverpiae, ex officina Plantiniana. 1624. Met pln. 4°.

Jo. Jac. Chiffletii De linteis sepulchralibus Christi Selvatoris crisis historica. Antverpiae, ex officina Plantiniana. 1688. Met pln. 4°.

Hierachter volgen nog: Joan. Chiffletii Aqua Virgo, fons Romae celeberrimus. Joan. Chiffletii Vetus imago St^{ae} Deiparae in jaspide viridi. Ejusdem Annulus pontificius Pio Papae II assertus. Ejusdem De fabulae Joannae Papissae.

Joann. Jac. Chiffletius, Geminae matris sacrorum titulus sepulchralis explicatus; verus exequiarum ritus una detectus Antverpiae, ex officina Plantiniana Balth. Moreti. 1634. 4°

Julius Chiffletius, Aula sacra principum Belgii; sive commentarius historicus de Capellae Regiae in Belgio principis, ministris, ritibus atque universo apparatu etc. (Zie deel I van dezen catalogus, bladz. 361). 4°.

G. D. J. Schotel, De Openbare Eeredienst der Nederlandsche Hervormde Kerk in de 16°, 17° en 18° eeuw. Haarlem, 1870. Met pln. 8°.

G. D. J. Schotel, De Openbare Eeredienst der Nederl. Hervormde Kerk in de 16°, 17° en 18° eeuw. Tweede, vermeerderde en geïllustreerde uitgave door H. C. Rogge. Leiden, (1906). 8°.

F. CONCILIËN EN SYNODEN.

Conciliorum omnium, tum generalium, tum provincialium atque particularium, quae jam inde ab Apostolorum temporibus usque in praesens habita sunt, etc tomus tertius. Coloniae Agrippinae, G. Calenius et haer. J. Quentelii. 1567. fol.

Concilia generalia et provincialia, Graeca et Latina, quaecunque reperiri potuerunt. Item Epistolae Decretales et Romanor. Pontific. vitae. Omnia studio et industria Sever. Bini, recognita, aucta, notis utilissimis illustrata et historica methodo disposita. Coloniae Agrippinae, sumpt. Ant. Hierati. 1618. 4 dlp. 5 bnd. fol.

J. Lenfant, Histoire du Concile de Pise, et de ce qui s'est passé de plus mémorable depuis ce Concile jusqu'

au Concile de Constance. Enrichie de portraits. Amsterd., 1724. 2 dln. 1 bnd. 4°.

Herm. von der Hardt, Magnum oecumenicum Constantiense concilium de universali ecclesiae reformatione, unione, et fide. Francof. et Lipsiae, in officina Chr. Genschii. 1698—1700 6 dln. in 3 bdn. Met krt., pln. en portretten. fol.

J. Lenfant, Histoire du Concile de Constance. Nouvelle édition, enrichie de portraits, revue, corrigée et augmentée considérablement par l'auteur. Amsterd., 1727. 2 dln. 4°.

J. Lenfant, Histoire de la guerre der Hussites et du Concile de Basle. Enrichie de portraits et de vignettes. Amsterd., 1791. 2 dln. 1 bnd. 4°.

Innocentius Gentilletus, Examen Concilii Tridentini, in quo demonstratur, in multis articulis hoc Concilium antiquis Conciliis et Canonibus, Regiaeque auctoritati contrarium esse. Genevae, D. Probus et H. Vjollier. 1586. 8.

Mart. Chemnicus, Examen Concilii Tridentini. Opus integrum, quatuor partes, in quibus praecipuorum capitum totius doctrinae Papisticae, firma et solida refutatio collata est, uno volumine complectens. Genevae, Steph. Gamonetus. 1614. fol.

Petri Suavis Polani Historiae Concilii Tridentini libri VIII, ex Italicis summa fide ac cura Latini facti. Editio nova, ab ipso auctore multis locis emendata et aucta. 1622. 4°.

Paolo Sarpi, Histoire du Concile de Trente. Traduite de l'Italien en François, avec des notes, par P. F. le Courayer. Amsterd., 1736. 2 dln. 4°.

L. F. Bungener, Histoire du Concile de Trente. Paris, 1847. 2 dln. 8°.

Decreta provincialis concilii Senonensis, celebrati sub reverendiss. domino Antonio a Prato etc. anno 1528. Parisiis, Ex officina Somonis Colinaei. 1532. fol.

Confessionis Synodi Petricoviae anni 1551 explicatio. Moguntiae, 1557. fol.

Confessio Catholicae Fidei Christiana, facta in Synodo Provinciali habita Petrikoviae 1551. Antverpiae, 1559. 8°.

J. H. L. Roozemeijer, De Wezelsche synode herdacht. Leerrede. Middelburg, 1868. 8°.

H. Q. Janssen, De Synode te Emden in 1571. N°. 3 van Voor Drie-honderd Jaren. Volksbladen ter herinnering aan de schoonste bladzijden uit onze geschiedenis. Harderwijk, 1871. 8°.

Acta van Classicale en Synodale Vergaderingen der verstrooide gemeenten in het land van Cleef, Sticht van Keulen en Aken, 1571—1589, uitgegeven door H. Q. Janssen en J. J. van Toorenenbergen. Utrecht, 1882. 8°.

Acten van de Colloquia der Nederlandsche Gemeenten in Engeland, 1575—1624, uitgegeven door J. J. van Toorenenbergen. Utrecht, 1872. 8°.

Acta der Nederlandsche Synoden der 16° eeuw, verzameld en uitgegeven door F. L. Rutgers. Utrecht, 1889. 8°.

Verzameling van alle Synodale vergaderingen, zoo nationale als provinciale, gehouden zoo buiten als binnen de provincie Zeeland, benevens andere stukken, daartoe behorende (1571—1656). Hs. 4°.

Acta Synodalia of gearresteerde kerken-ordeningen van Zeelandt, van de Jaren 1591, 1620 en 1638, uitgegeven

ingevolge de Resolutie van de Gecommitteerde Raaden van Zeelandt, van den 13 Februari 1755. Middelb., 1755. 4°.

Acta der Provinciale en Particuliere Synoden, gehouden in de Noordelijke Nederlanden gedurende de jaren 1572—1620, verzameld en uitgegeven door J. Reitsma en S. D. van Veen. Groningen, 1892—1899. 8 dln. 8°.

I. Noord-Holland 1572—1608. — II. Noord-Holland 1618—1620. Zuid-Holland 1574—1592. — III. Zuid-Holland 1593—1620. — IV. Gelderland 1579—1620. — V. Zeeland 1579—1620. Overijsel 1584—1620. — VI. Friesland 1581—1620. Utrecht 1586—1620. — VII. Groningen 1595—1620. — VIII. Drente 1598—1620.

J. Borsius, Onuitgevene akten der vergadering van eenige gereformeerde predikanten, uit de onderscheidene gewesten der Vereenigde Nederlanden, in 1616 te Amsterdam zamengekomen. Met toelichtende aanmerkingen. (Overdruk). 8°.

Judicium Synodi Nationalis Reformatarum Ecclesiarum Belgicarum, habitae Dordrecht, Anno 1618 et 1619 . . . de quinque doctrinae capitibus in Ecclesiis Belgicis controversis. Promulgatum 6 May 1619. Dordrecht, J. Berewout et F. Bosselaer, Soc. Caninii. 1619. 4°.

Oordeel des Synodi Nationalis der Gereformeerde Kercken van de Vereenichde Nederlanden, gehouden binnen Dordrecht, inden Jare 1618 ende 1619. . . Over de bekende vijf Hooft-stucken der Leere, daer van inde Ghereformeerde Kercken dezer Vereen. Nederl. verschil is ghevallen. Uytghesproken op den, 6 May 1619. Uyt het Latijn . . . overgheset. Dordrecht, J. L. Berewout en zijne Medestanders. 1619. 4°.

Acta Synodi Nationalis, Dordrecht habitae anno 1618 et 1619. Accedunt plenissima de quinque articulis Theologorum judicia. Dordrecht, typis I. J. Caninii et Soc. 1620. fol.

Acta Synodi Nationalis Dordrecht habitae Anno 1618 et

1619. Accedunt plenissima, de Quinque Articulis, Theologorum Judicia. Dordrecht, I. J. Caninius. 1620. 4°.

Acta Synodi Nationalis, Dordrecht habitae anno 1618 et 1619. Accedunt plenissima, de quinque articulis, Theologorum judicia. Lugd. Batav., Is. Elzevirius. 1620. fol.

Acta et Scripta Synodalia Dordracena Ministrorum Remonstrantium in Foederato Belgio. Herder-wiici, ex officina typographi synodalis. 1620. 4°.

Acta ofte Handelinghen des Nationalen Synodi, ghehouden tot Dordrecht, Anno 1618 ende 1619. Hier comen oock by de volle Oordeelen van de vijf Artijckelen. Dordrecht, Is. Jansz. Canin. 1621. fol.

Acta Synodi Nationalis Dordrecht habitae Anno 1618 et 19, post dimissionem Theologorum Exterorum, vulgo Post-Acta. Hagae-Comitis, Hillebrandus a Wouw. 1668. 4°.

Livre Synodal; contenant les articles résolus dans les Synodes des Églises Wallonnes des Pays-Bas, publié par la Commission de l'histoire des Églises Wallonnes. Tome I. 1563—1685. Tome II. 1686—1688. La Haye, 1896—1904. 2 dln. 8°.

Deze beide deelen sluiten aan bij de reeds bestaande „articles synodaux imprimés” 1688—1810, 10 dln. 8°. In het eerste deel bevinden zich eene „Table des matières” en eene „Liste alphabétique des noms de personnes, d'églises et de lieux” over de jaren 1563—1685, in het tweede deel over de jaren 1686—1810.

Handelingen van de Algemeene Christelijke Synode der Hervormde Kerk in het Koninkrijk der Nederlanden van 1816—1850 en 1856. Met algemeen register over 1816—1840. 's-Gravenh., 1821—1856. 38 dln. 4°.

A. van Deinse, Kerkelijke redevoering ter opening van de Algemeene Synode der Hervormde Kerk in het Koninkrijk

der Nederlanden, gehouden in 's-Gravenhage, in de Kloosterkerk. Middelb., 1820. 8°.

J. Meerman, Aanspraaken, gedaan op de Gereformeerde Zuidhollandshe Synode van Buuren en Breda, in Julij 1807 en Julij 1808. 's Gravenh., 1808. 8°.

De Kercken-ordeningen der Ghereformeerder Nederlandtscher Kercken, in de vier Nationalen Synoden ghemaect ende ghearresteert: Mitsgaders eenighe anderen in den Provinciaalen Synoden van Hollandt ende Zeelandt gheconcipteert ende besloten: waerby noch anderen, in bysondere vergaderinghen goet ghevonden, by ghevoeght zijn. Delft, J. Andriessz. 1612. 4°.

Eerste uitgave.

De Kercken-ordeningen der Ghereformeerder Nederlandtscher Kercken, in de vier Nationale Synoden gemaect ende gearresteert. Mitsgaders eenige anderen in den Provinciaalen Synoden van Hollandt ende Zeelandt geconcipteert ende besloten. Waer by noch anderen, in bysondere vergaderingen goet-gevonden, by-gevoecht zijn. De vijfde editie. Delft, A. Cloeting. Z. j. 4°.

Hierachter in handschrift de handelingen der prov. synoden van Zeeland van 1597—1638, en de handelingen der Nat. Syn. te Dordrecht, nadat de uitheemsche theologen vertrokken waren.

Kercken-ordeninge; gestelt inden Nationalen Synode der Ghereformeerde Kercken, . . . binnen Dordrecht, in den Jare 1618 ende 1619. Ende alsoo goet ghevonden ende ghearresteert by de Staten 's Landts van Utrecht, op den 6 Augusti 1619. Utrecht, Sal. de Roy. 1620. 4°.

Kerckeordonnantie voor de Christelyke Evangelische Gemeente, welke, volgens de Augsburgsche Geloofsbelydenisse, vergaedert te Middelburgh in Zeelant; door derzelver voorstanderen rypelyk overwoogen, naeuwkeurigh

naegezien en in de Vreeze des Heeren opgesteld. Middelb., A. Meerkamp. 1734. 4°.

La Confession de foy des Églises réformées des Païs-bas, représentée en deux colonnes. L'une portant la confession ancienne, et l'autre la revision qui en a esté faite au Synode National de Dordrecht, l'an 1619. Publié par ordre du Synode des Églises Wallonnes, tenu à Leyden le 14 Sept. 1667. Leyden, 1669. 4°.

J. Borsius, Overzicht van het trapsgewijze toegenomen en bekrachtigde gezag der geloofsbelijdenis en van den catechismus, als formulieren van eenigheid in de Nederl. Herv. Kerk. Van den aanvang der Hervorming tot op de Synode van Dordrecht, in 1618 en 1619. (Uit het Archief voor Kerk. Gesch. Deel IX). 8°.

J. J. van Toorenenbergen, Eene bladzijde uit de geschiedenis der Nederlandsche geloofsbelijdenis, ter gedachtenisviering bij haar 3^e eeuwgetijde beschreven en met de oorspronkelijke bescheiden uitgegeven 1561—1861. Met 2 fac-similes. 's Gravenh., 1861. 8°.

G. GESCHIEDENIS DER PAUSEN.

Sibrandi Lubberti De Papa Romano libri X, scholasticae et theologiae collati cum disputationibus Rob. Bellarmini. Franekeræ, Aeg. Radaeus 1594. 8°.

Guil. Barclaii De potestate Papae: an et quatenus in Reges et Principes seculares jus et imperium habeat: liber posthumus. Mussiponti, Fr. du Bois et Jac. Garnich. 1609. 8°.

D. G. G. Muller Massis, Disquis. histor.-theol. de Justini

Febronii libro: de Statu Ecclesiae et legitima Romani Pontificis potestate sive de Johanne Nicolao Honthemio strenuo libertatis ecclesiasticae vindice. Traj., 1863. 8°.

Taxae Cancellariae Apostolicae et taxae Sacrae Poenitentiariae Apostolicae, d. i., Schattinge van de Cancellarie en Penitentie-kamer van den Paus van Romen, gecollationeert, gedrukt ende geauthentiseert nae 'texemplae van Leo X tot Romen anno 1514. 's Hertogenb., Steph. du Mont, 1664. 8°.

Het Hof van Romen, bestaande in desselfs Paus en Kardinalen, zo als het geconstitueert was ten tyde van de laatste verkiezinge van Paus Benedictus den XIII op den 29 May 1724. Amsterd., 1724. 4°.

H. G. Hasse, Ueber die Vereinigung der geistlichen und weltlichen Obergewalt im Römischen Kirchenstaate. (Verhand. Teyler's Tweede Genootschap. Deel XXVII). Haarlem, 1852. 4°.

S. H. ten Cate, Open brief aan de redactie van „de Tijd”, naar aanleiding van hare verzuchting over „Het Pausdom, zijn ontstaan, bloei en verval, naar het Hoogduitsch van H. Rau.” Zwolle. 1871. 8°.

C. S. Wollschläger, Die Zeitreihe der Päpste bis auf die Gegenwart. Eine kurzgefasste chronologische Übersicht der Geschichte der Päpste. Eisenach, 1873. 8°.

Pavelige Nuntiers Regnskabs og Dagböger, førte under Tiende-Opkraevningen i Norden 1282—1284, med et Anhang of Diplomer. Udgivne ved P. A. Munch. Christiania, 1864. 8°.

Bab. Platinae De vitis ac gestis summorum Pontificum ad sua usque tempora liber I. Huic additae sunt vitae ac

res gestae eorum qui iterum fuere Pontificum, a Paulo videlicet II ad Julium hujus nominis III. Ejusdem item Platinae: De falso et vero bono dialogi tres. Contra amores I. De vera nobilitate I. De optimo cive II. Panegyricus in Bessarionem. Oratio ad Paulum II de bello Turcis inferendo. Coloniae, J. Gennepaeus. 1551. fol.

Acta Romanorum Pontificum, a dispersione discipulorum Christi usque ad tempora Pauli IV, qui nunc in Ecclesia tyrannizat: ex Joan. Balei Sudovolgii Angli majore catalogo Anglorum scriptorum desumpta, et in tres Classes, Libros vero septem, divisa. Basileae, Joan. Oporinus. 1558. 8°.

Phil. Mornayus Plessiacus Marlianus, *Mysterium iniquitatis seu Historia Papatus*, quibus gradibus ad id fastigii enisus sit, quamque acriter omni tempore ubique a piis contra intercessum Asseruntur etiam jura Imperatorum, Regum et Principum Christianorum adversus Bellarminum et Baronium Cardinales. Salmurii, Thom. Portaeus. 1611. fol.

Phil. de Mornay, *Le mystère d' iniquité*, c' est à dire, l' histoire de la Papauté, par quels progrez elle est montée à ce comble, et quelles oppositions les gens de bien lui ont fait de temps en temps. Où sont aussi défendus les droicts des Empereurs, Rois et Princes Chrestiens, contre les assertions des Cardinaux Bellarmin et Baronius. Saumur, Th. Portau. 1611. Met pl. fol.

Phil. de Mornay, *Seigneur du Plessis Marly*, *Le mystère d' iniquité*, c' est à dire, l'histoire de la Papauté, par quels progrez elle est montée à ce comble, et quelles oppositions les gens de bien luy ont fait de temps en temps. Où sont aussi défendus les droicts des Empereurs, Rois et Princes Chrestiens, contre les assertions des Cardinaux Bellarmin et Baronius. Genève, Phil. Albert. 1612. 8°.

J. A. Wijlie, Geschiedenis, leer, geest en uitzigten des pausdoms. Het eerste werk, dat door het Evangelisch Verbond is bekroond. Naar het Engelsch en Hoogduitsch. Met een voorwoord van J. I. Doedes. Tiel, 1856. 8°.

Philippus, cardinalis de Montibus, Elogia S. R. E. Cardinalium illustrium a Pontif. Alexandri III ad Benedictum XIII. Romae. A. de Rubeis. 1751. Met randwerk en vignetten. fol.

(**Piere Du Puy**), Histoire du différend d'entre le Pape Boniface VIII et Philippes le Bel, roy de France, où l'on voit ce qui se passa touchant cette affaire depuis l'an 1296 jusques en l'an 1311 sous les Pontificats de Boniface VIII, Benoist XI et Clément V. Ensemble le procès criminel fait à Bernard, évesque de Pamiez, l'an 1295. Le tout justifié par les actes et mémoires pris sur les originaux. Paris, S. et G. Cramoisy. 1655. fol.

Simplex narratio, indicans et exponens, meretriculam quandam Anglam nunquam papam fuisse, neque unquam in rerum natura extitisse et unde figmentum illud originem duxisse creditur. Incerto Autore. (Witebergae), 1588. 4°.

Jesuitas, pontificum Romanorum emissarios, falso et frustra negare papam Joannem VIII fuisse mulierem. 1588. 4°.

Joan. Chiffletii. De fabula Joannae Papissae. (Achter Chiffetii De linteis sepulchralibus etc. Antv. 1688). 4°.

N. C. Kist, De Pausin Joanna: (Eene aanwijzing, dat het onderzoek harer geschiedenis nog geenszins afgedaan of gesloten is). Uit het N. Archief voor Kerkel. Gesch. Deel III). 8°.

William Roscoe, Geschiedenis van het leven en de regering van Paus Leo den Tienden, verrijkt met aanmerkingen van H. P. K. Henke. Naar het Engelsch en Hoogduitsch. Haarlem, 1808—1811. 4 dln. 8°.

Pauli V Papae excommunicationis sententia adversus Serenissimum Ducem et Senatum ac universum Dominium Venetum, ob decreta sua . . . et pro iisdem diversorum gravissimorum Serenissimae Reipubl. Venetae cum theologorum tum jurisconsultorum responsiones, in quibus tam dictae excommunicationis nullitas et iniquitas, quam eorundem decretorum validitas et aequitas demonstratur. Francoforti, 1607. 4°.

A Pii Papae II excommunicatione injusta Sigismundi Archiducis Austriae . . . et Gregorii de Heimburg Appellationes et Contradictiones, Theodori Laelii episcopi Feltrensis et dicti Gregorii Heimburgensis contrariis disputationibus, discussae et illustratae. Cum notis. Francoforti, 1607. 4°.

Responsio Joannis Pedrezzani ad quendam libellum, qui Italico sermone scriptus inscribitur, Responsum cujusdam doctoris in theologia ad literas ei scriptas a quodam Rev^{do}. illius amico, super Brevi censurarum, a sanctitate Papae Pauli quinti publicatarum contra Dominos Venetos etc. Ingolstadii, 1607. 4°.

Gerardi Loppersii Frisii Catholici Antagonistae sententiae Ill^{mi}. ac Rev^{mi}. Card. Baronii in Sacro Consistorio dictae propugnatio, adversus Joannem Marsilium Neapolitanum. Ingolstadii, 1607. 4°.

Controversiae memorabilis inter Paulum V Pontificem Max. et Venetos, de excommunicatione contra eosdem Venetos Romae promulgata 17 Aprilis anno 1606 acta et scripta varia, summa fide ex Italico in Latinum sermonem conversa, prout Romae et Venetiis excusa prodierunt. In Villa Sanvincentiana, 1607. 8°.

Christianorum Reipublicae Venetae civium et amicorum ad antichristianam cardinalis Baronii paraenesin responsio. 1607. 8°.

Examen Fulminis Pontificii a Papa Paulo V in Serenissimam

Reipublicam Venetam emissi, a Paulo Veneto, Ordinis Servorum Monacho Italica lingua conscriptum, et Venetiis anno 1606 cum licentia superiorum typis vulgatum: nunc vero . . . in Latinam translatum interprete Petro Pappo a Tratzberg. Groningae, 1607. 8°.

Met het voorgaande in één band.

Saint-Marc Girardin, Het Pausdom in zijnen toestand op 1 Januarij 1860. Amsterdam, 1860. 8°.

A. Frentrop S. J., Over de wereldlijke magt van den paus. Voorafgegaan door een' brief van S. P. Lipman over dat zelfde onderwerp. 's-Gravenh., 1860. 8°.

H. GESCHIEDENIS DER MONNIKENORDEN EN DER GEESTELIJKE RIDDERORDEN.

Rod. Hospinianus, De origine et progressu Monachatus ac Ordinum Monasticorum, Equitumque Militarium omnium libri VI. Tiguri, In officina Froschoviana. 1588. fol.

Geschiedkundige beschouwing der Monnikenorden en kloosters. Naar het Hoogduitsch bewerkt door J. C. A. Sanders. Haarlem, 1822. 2 dln. 8°.

Monumenta ordinis minorum. Generalis quaedam regulae privilegiorum declarationum, constitutionum ac fere omnium sacrum minorum ordinem contingentium summo labore conquisita collectio. Salmanticae, 1511, 4°.

A. Miraeus, Ordinis Praemonstratensis Chronicon, in quo coenobiorum istius instituti per orbem christianum origines, viri item sanctitate scriptisque illustres fideliter recensentur. Coloniae Agrippinae, 1613. 8°.

Lud. de Miranda, Directorium sive manuale praelatorum

regularium. Salmanticae, Susanna Munoz. 1615. 2.dln.
1 bnd. fol.

Revelatio Ordinis SS^{mae} Trinitatis Redemptionis Captivorum
sub Innocentio III° Anno 1198. Parisiis, 1633. fol.

Plaatwerk voorstellende het leven van B. Joannis de Matã, geb. 1154,
gest. 1213.

Boeken en brochures over de Roomsche-Katholieke Kerk
in 't algemeen en de Orde der Jezuiten in het bijzonder
(aanwezig in de Bibliotheek der Universiteit van Amsterdam).
Amsterd., 1901. 8°.

M. Elias Hasenmuller, Historia Jesuitici Ordinis. Francofurti a. M., 1595. 8°.

Melchior Inchofer, La Monarchie des Solipses, traduite de
l'original latin. Avec des remarques. Amsterd., 1721. 8°.

Hierachter volgen nog, met doorlopende paginatuur: Extrait du livre
intitulé Le Jésuite sur l'échafaud; Requêtes pour la réforme des Jésuites;
Instruction aux princes sur la manière dont se gouvernent les Jésuites.

Merkwaardige ontdekkingen van den Heere Bentzschek
op zyne reizen in Vrankryk in eenen brief medegedeeld
aan zynen oom te Londen, vervattende alle de ongehoorde
bedriegeryen, listigheden en gruweldaaden der Jezuiten en
anderer R. Geestelyken enz. Uit het Engelsch vertaald
door J. P. Peeters. Gedrukt voor rekening van het Ge-
nootschap der Geleerden. 1754. Met plaat. 8°.

Heinrich Wiskemann, Leer en werken der Jezuiten op
godsdienstig, zedelijk en staatkundig gebied. Eene be-
kroonde prijsverhandeling. Purmerend, 1860. 8°.

Multiplex, Onze oorlogsverklaring aan de Compagnie van
Loyola. Barneveld, (1888). 8°.

P. J. Blok, De Jezuiten. 1893. (In Verspreide studiën
op het gebied der geschiedenis. Groningen, 1903). 8°.

M. A. N. Rovers, Een woord naar aanleiding van dr. Blok's rede over „de Jezuïeten.” Utrecht, 1893. 8°.

G. C. A. Juten, De orde van den H. Gulielmus in Noord- en Zuid-Nederland. Leuven, 1906. 8°.

Pierre Du-Puy, Histoire de l'ordre militaire des Templiers ou Chevaliers du Temple de Jérusalem, depuis son Établissement jusqu' à sa Décadence et sa Suppression. Nouvelle édition, revue, corrigée et augmentée d'un grand nombre de Pièces Justificatives. Ouvrage qui pourra servir de Supplément à l'Histoire de l'Ordre de Malthe, auquel on a uni une partie des Biens de celui des Templiers. Bruxelles, 1751. Met pln. 4°.

Ph. G.^{***}, Mémoires historiques sur les Templiers, ou Éclaircissemens Nouveaux sur leur Histoire, leur Procès, les Accusations intentées contr' eux, et les Causes secrètes de leur Ruine; puisés, en grande partie, dans plusieurs Monumens ou Écrits publiés en Allemagne. Paris, 1805. Met portr. van J. de Molay. 8°.

Fr. J. M. Raynouard, Monumens historiques, relatifs à la condamnation des Chevaliers du Temple, et à l'abolition de leur ordre. Paris, 1813. 8°.

S. de Wind, Verhandeling over de vernietiging van de orde der Tempelieren, bijzonder met betrekking tot ons Vaderland. (Overdruk). 1822. 8°.

C. H. Maillard de Chambure, Règle et Statuts secrets des Templiers, précédés de l'histoire de l'établissement, de la destruction et de la continuation moderne de l'Ordre du Temple, publiés sur les manuscrits inédits des Archives de Dijon, de la Bibliothèque Corsini à Rome, de la Bibliothèque royale à Paris, et des Archives de l'Ordre. Paris, 1840. Met wapen en facsim. 8°.

C. G. Addison, Geschiedenis der Tempelridders. Naar den 2^{en} druk uit het Engelsch vertaald door C. J. Zweerts. Amsterdam, 1848. 2 dln. in 1 bnd. 8°.

Wilhelm Havemann, Geschichte des Ausgangs des Tempelherrenordens. Stuttgart und Tübingen, 1846. 8°.

Réné Auber de Vertot, Histoire des Chevaliers Hospitaliers de S. Jean de Jérusalem, appelez depuis Chevaliers de Rhodes et aujourd'hui Chevaliers de Malthe. Paris, 1726. 5 dln. 8°.

Réné Auber de Vertot, Histoire des Chevaliers de Malte. Baume, 1835. 12 vol. 12°.

W. J. d'Ablaing van Giessenburg, De Duitsche Orde, of beknopte geschiedenis, indeeling en statuten der Broeders van het Duitsche Huis van St. Marie van Jerusalem. 's Gravenh., 1857. 8°.

I. GESCHIEDENIS DER HEILIGEN EN MARTELAREN.

Bibliographie de martyrologes. (Bibliotheca Belgica. Bibliographie générale des Pays-Bas, par le bibliothécaire en chef et les conservateurs de la bibliothèque de l'université de Gand. 1re série. Tome XIX). Gand et la Haye, 1880—1890. 8°.

Postola Sögur. Legendariske fortaellinger om Apostlernes LIV deres kamp for Kristendommens udbredelse samt deres martyrdød. Efter gamle haandskrifter udgivne af C. R. Unger. Udgiven som Universitetsprogram for andet semester 1873. Christiania, 1874. 8°.

Hellagra Manna Sögur. Fortaellinger og legender om Hellige Maend og Kvinder. Efter gamle haandskrifter

udgivne af C. R. Unger. Universitetsprogram for første semester 1877. Christiania, 1877. 2 vol. 8°.

Thomas Saga Erkebyskups. Fortälling om Thomas Becket Erkebiskop af Canterbury enz. Zie bladzijde 285 van dit deel.

Passionael. Hier beghint dat anderde stuc van den passionael welck in den latijn gheheten is aurea legenda . . . (Aan het einde:) Hier eyndet ende gaet wt dat anderde stuck vanden passionael ofte gulden legende mit dat martirológium ende is gheprent in die stadt van Utrecht bi mi Jan Veldener. 1480. Met titelplaat. 4°.

Het eerste stuk van dit ex. van den Passionael ontbreekt.

Passionael. Hier beghint twinter stuck des Passionaels, dat ghehieten is Aurea legenda. (Aan het einde:) Wten latine in duytsche ghetransponeert ende ghecorrigeert. Voleynt te Parijs in Sint Jacobs strate. By Wolfgang Hopyl. int teyken van Sint Jorys, voer Willem Houtmart . . . te Brusel in Brabant. 1505. 4°.

Passionael. Hier begint tsomer stuck van den Passionael. (Aan het einde:) Wten latine in duytsche ghetranslateert ende gheemendeert. Gheprent te Parijs int Sint Jacobs strate in teyken van Sint Jorys, voor Willem Houtmart . . . te Brusel. 1505. 4°.

De beide bovenst. werken in één band; samen vormen ze een volledig exemplaar van den Passionaal.

De probatis Sanctorum Historiis, partim ex tomis Aloysii Lipomani, partim etiam ex egregiis manuscriptis codicibus collectis, et nunc recens recognitis per F. Laurentium Surium Carthusianum. Coloniae Agrippinae, Gervinus Calenius et haeredes Quentelii. 1576—1586. 7 dln. fol.

Die legende ende dat leven van Sinte Franciscus ende hoe hi die vijf wonden ontfinc ende van veel scone mirakelen

die hi ghedaen heeft; ende dat leven van Sinte Clara.
Leyden, Jan Severen. 1504. Met houtsn. 4°.

Bartholomaeus (degli Albizzi) de Pisis, *Opus aureae et inexplicabilis bonitatis et continentiae Conformitatum scilicet vitae beati Francisci ad vitam Jesu Christi. Mediolanum*, 1518. fol.

Tweede uitgave van dit zeldzame werk, dat in 1510 voor 't eerst in druk verscheen.

Den wyngaert van Sinte Franciscus vol schoonre historien, legenden ende duechdelijcke leeringhen allen menschen seer profijtelyck. (Aan het einde:) Gheprent Thantwerpen binnen die Camerpoorte Int huys van Delft bi mi Hendrick Eckert van Homberch. 1518. 4°.

J. B. Masculus, *Encomia coelituum, digesta per singulos anni menses et dies. Una cum veterum fastis, recentibus victorias, triumphos, sacrificia, ceterasque res insignes, Romanorum inprimis atque Graecorum, quibus Christianae religionis praeponunter fasti. Ob raritatem et elegantiam recusa, ornata tabulis aeneis, cura et impensis Negotii Acad. Caesar. Francisceae Viennae*, 1763. 12 dln. 8°.

Joan. Molanus, *Natales Sanctorum Belgii, et eorundem chronica recapitulatio. Lovanii, J. Masius et Ph. Zangrius*. 1595. 8°.

Fasti Sanctorum quorum vitae in Belgicis bibliothecis manuscriptae. Item Acta Praesidalia SS. Martyrum Tharaci, Probi et Andronici: nunc primum integre edita. Collectore Heriberto Rosweydo. Antverpiae, ex officina Plantiniana. 1607. 8°.

Aub. Miraëus, *Fasti Belgici et Burgundici. Bruxelles, J. Pepermannus*. (1622). 8°.

Ant. Sanderus, *Hagiologium Flandriae, sive de Sanctis ejus provinciae libri III. Insulis, Tussanus le Clercq*. 1639. 8°.

J. Ghesquierus et C. Smetius. *Acta Sanctorum Belgii selecta*, quae tum ex monumentis sinceris necdum in Bollandiano opere editis, tum ex vastissimo illo opere, servata primigenia scriptorum phrasi, collegerunt, chronologico ordine digesserunt, commentariisque ac notis illustrarunt J. Ghesquierus et C. Smetius. Complectens *Acta Sanctorum Belgii* ab exordio Ecclesiae Christianae usque ad annum Christi 532. Cum figuris. Bruxellis, M. Lemaire. 1783—1789. 5 dln. 4°.

Catalogus codicum hagiographicorum Bibliothecae Regiae Bruxellensis. Ediderunt Hagiographi Bollandiani. (*Analect. Boll.* tom. II—VIII). Pars I. Codices latini membranei. Tom. I et II. Bruxellis, 1886—1889. 2 dln. 8°.

Analecta Bollandiana. Ediderunt C. de Smedt, G. van Hooff, J. de Backer e. a. presbyteri S. J. Tomi I—XXIII. (Cum indicibus in tomos I—XX). Bruxellis, 1882—1904. 23 dln. gr. 8°.

F. Bogaerts, *Histoire du culte des saints en Belgique envisagé comme élément social.* Anvers, 1848, 8°.

Adr. Cornelisz. van Haemstede, *De geschiedenissen ende den doot der vromer Martelaren, die om het getuygenisse des Evangeliums haer bloet gestort hebben, vanden tijden Christi af, totten jare 1559 toe, by de welcke noch sommige daer toe ghedaen ende op het cortste by een vergadert zijn.* (Emden, Goswin Goebens?), 1565. 4°.

Tweede uitgave; de eerste is van 1559. Beide zijn zeer zeldzaam.

Abr. Mellinus, *Eerste deel van het Groot Recht-ghevoelende Christen Martelaers-Boeck: ghenoechsam vervatende een kerckelijcke historie van den opgangh, voortgangh en ondergangh der vervolgingen. Alles uyt de H. Out-Vaders en getrouwe Kerckelijcke Historie-schrijvers by een vergadert*

ende in order gestelt. / Dordrecht, I. Jz. Canin, en Amsterd., J. E. Cloppenburg. 1619. Met houtsneden. fol.
Niet verder verschenen.

Guil. Estius, *Historiae martyrum Gorcomiensium*, majori numero fratrum minorum, qui pro fide Catholica a perduellibus interfecti sunt anno 1572, libri IV. Duaci, Ex officina B. Belleri. 1603. 8°.

Martelaers Spiegel der werelose Christenen t' zedert A°. 1524. (Door J. Outerman, J. Govertsz, J. de Ries, P. Jansz. Twisck, Syv. Pietersz e. a.). Haerlem, Hans Paschiersz. van Wesbusch. 1631(—1632). fol.

T. J. van Bragt, *Het Bloedig Tooneel of Martelaers Spiegel der Doops-gesinde of Weereloose Christenen*, die om 't getuygenis van Jesus haren Salighmaker, geleden hebben ende gedood zijn, van Christi tijd af, tot desen tijd toe. Versamelt uyt verscheyde geloofweerdige Chronijken, Memorien en Getuygenissen. Den Tweeden Druk, bysonder vermeerdert met veele autentijke Stucken, en over de hondert curieuse Konstplaten. Amsterd., H. Sweets, J. ten Hoorn, J. Bouman en D. van den Dalen. 1685. 2 dln. fol.
Ander exemplaar van het op bladz. 308 genoemde werk.

Het Offer des Heeren (de oudste verzameling doopsgezinde martelaarsbrieven en offerliederen), bewerkt door S. Cramer. (Bibliotheca Reformatoria Neerlandica. Deel II). 's-Gravenh., 1904. 4°.

I. M. J. Hoog, *De Martelaren der Hervorming in Nederland tot 1566*. Acad. proefschrift. Schiedam, 1885. 8°.

J. GESCHIEDENIS DER ZENDELINGEN. UIT- EN INWENDIGE ZENDING.

J. Haafner, *Verhandeling over het nut der zendelingen*

en zendelinggenootschappen. (Verhand. v. h. Teyler's Godgel. Gen. Deel XXII). Haarlem, 1807. 4°.

G. van Kooten, Over de pogingen van het Zendeling-Genootschap ter uitbreiding van het Evangelie. Eene redevoering, gehouden in de algemeene vergadering des genootschaps te Rotterdam. Dordrecht, 1817. 8°.

Memorie betreffende de oprigting eener maatschappij tot bevordering van de Christelijke belangen van Nederlandsch-Indië. Met een voorwoord van L. W. C. Keuchenius. Utrecht, 1866. 8°.

A. A. Kleijn, Kort overzicht van de geschiedenis der zending in Oost- en West-Indië. Rotterdam, 1901. 8°.

H. M. C. van Oosterzee, De Zendingszaak in betrekking tot de uitstorting des Heiligen Geestes in de Gemeente. Feestrede, uitgesproken bij de jaarlijksche vergadering der Afdeeling 's Hertogenbosch van het Nederl. Zendelinggenootschap. 's Hertogenb., 1852. 8°.

N. Poulain, De Evangelische Zending als getuige van den Goddelijken oorsprong des Christendoms. Uit het Fransch vertaald en uitgebreid door J. Riemens. 2^e veel vermeerderde druk. Utrecht, 1882. 8°.

F. Pleijte, pred. te Zierikzee, Redevoering in de algemeene vergadering van het Nederl. Zendeling-Genootschap te Rotterdam, den 21 Julij 1831. Rotterdam, 1831. 8°.

C. W. Stronek, Redevoering gehouden voor het Nederlandsche Zendelinggenootschap, in deszelfs Algemeene Vergadering te Rotterdam, den 19 Julij 1838. Rotterdam, 1838. 8°.

L. Proes, Berigt aan de leden en begunstigers van het Nederlandsche Zendelinggenootschap in de Afdeeling Friesland. 1884. 8°.

Mededeelingen van wege het Nederlandsche Zendelinggenootschap: bijdragen tot de kennis der Zending enz. van Nederlandsch Indië (thans onder redactie van C. Poensen). Deel 35—48. Rotterdam, 1891—1904. 12 dln. 8°.

W. v. N. Soc. Jes., Gaspar Berse of de Nederlandsche Franciscus Xaverius. Eene bijdrage tot de geschiedenis der Sociëteit van Jezus in Indië van 1546—1553. Rotterd., 1870. 8°.

Zendelingskaarten van Formosa en naburige eilandjes, met randschriften in het Chineesch. (Onderaan:) Printed by the Presbyterian Mission Press, Shanghai. 2 stn. 59×51 cM.

A. Goedkoop, Verdediging van het karakter van wijlen dr. (J. T.) van der Kemp tegen de beschuldigingen tegen hem ingebracht in Lichtenstein's Reizen in het zuidelijk gedeelte van Afrika. (Uit het Tijdschrift van Kunsten en Wetenschappen van het Depart. der Zuiderzee). 1813. 8°.

Levensberigt van J. T. van der Kemp, Med. Doct. en Zendeling in Zuid-Afrika. Groningen, 1831. 8°.

D. C. van der Kemp, Johannes Theodorus van der Kemp, Medicinae Doctor, als aan de hand der Voorzienigheid, langs de donkerste wegen, opgevoed, voorbereid en bekwaam gemaakt, om als zendeling op te treden, ter uitbreiding van het Evangelie onder de heidenen van Zuid-Afrika. Met bijlagen en aantekeningen. Amsterd., 1848. Met portr. 8°.

D. C. van der Kemp, Levensgeschiedenis van den Med. Doctor J. T. van der Kemp, Zendeling ter uitbreiding van het Evangelie onder de Heidenen van Zuid-Afrika; met aantekeningen. Amsterd., 1864. Met portr. 8°.

E. J. van Wisselingh J.Pz., Goud uit schuim. Bijdragen tot bevordering der Christelijke belangstelling in den ar-

Promptuarium iconum insigniorum a seculo hominum, subjectis eorum vitis, per compendium ex probatissimis autoribus desumptis. Lugduni, apud Gulielmum Rovillium. 1553. 2 stn. 1 bnd. Met houtsneeporetten in medaillon. 4º.

Pauli Jovii Elogia virorum bellica virtute illustrium. Basil., P. Perna. 1575. fol.

Pauli Jovii Elogia virorum literis illustrium, quotquot vel nostra vel avorum memoria vixere. Basil., P. Perna. 1577. fol.

Pauli Jovii Vitae illustrium virorum, tomis duobus comprehensae et propriis imaginibus illustratae. Basil., P. Perna. 1578. fol.

Joan. Faber, In imagines illustrium ex Fulvii Ursini Bibliotheca a Theod. Gallaeo expressas, commentarius. (Waarachter:) Illustrium imagines, ex antiquis marmoribus, nominatibus et gemmis expressae, quae extant Romae maior pars apud Fulvium Ursinum. Editio altera, aliquot imaginibus et J. Fabri ad singulas commentario auctior et illustrior. Antverpiae, ex officina Plantiniana. 1606. 4º.

(**N. de Clerck**), Tooneel der Keyseren ende Coningen van Christenryck sedert den onderganck van het Griecks Keyserdom. Vervatende hare Beeltenissen, Afcomsten ende voornaemste daden. Ende also 't Sommier der Historie van meer dan 150 Jaren herwaerts. Bij een vergadert door N. D. C. Delf, 1615. fol.

(**N. de Clerck**), Tooneel der beroemder Hertogen, Princen, Graven ende Krygs-helden van Christenryck, binnen dese drij laeste eeuwen. Vervatende hare beeldnissen, afcomsten ende voornaemste daden. Mitsgaders den oorspronck ende huijdigen staet der vermaerder republiken van Venetien, Genna, Switserland ende Geneven. Door N. D. C. Delf, 1617. fol.

Jac. Phil. Tomasinus, *Illustrium virorum elogio iconibus exornata*. Patavia, Don. Pasquardus et Soc. 1630. 4°.

(T. Fendt en M. Z. Boxhorn), *Monumenta illustrium virorum et elogio*. Editio nova, aucta antiquis monumentis in agro Trajectino repertis. Traj. ad Rhenum, 1671. fol.

Men zie over dit werk Gerdes, *Florilegium*, p. 46 en 124; Saxii *Onomasticon*, IV, 855. Deze uitgave wordt door Burman, *Traj. erud.*, p. 120, aan J. G. Graevius toegeschreven.

Virgil Malvezzi, *Historisch-polityke werken*. Uit het Italiaens vertaelt door M. Smallegange. Amsterd., 1679. Met afbeeld. 8°.

Bevat de levensbeschrijvingen van Romulus, Tarquinius Superbus, Alcibiades, Coriolanus, David en Olivares.

(L. van den Bosch), *Het Vorstelyck Treur-toonneel, of op- en onder-gangh der Grooten*. Begrypende omtrent hondert jaren van 1500 tot 1600 toe. Uyt verscheyde schryvers en talen versamelt, door L. v. Bos. Geceerd met kunstige afbeeldingen der voornaemste personen. Amsterd., N. van Ravesteyn. 1652. 8°.

(L. van den Bosch), *Leeven en Daden der doorluchtigste Zee-helden en Ontdeckers van Landen deser eeuwen*. Beginnende met Chr. Colombus . . . en eyndigende met M. A. de Buyter enz. door V. d. B. Amsterd., 1676. Met pln. en portr. 4°.

L. van den Bosch, *Treur-toonneel der doorluchtige mannen, of op- en ondergang der grooten, vertoont in de rampzalige geschiedenissen van keyzers, koningen, prinsen, vorsten en andere voorname personagien*. Beginnende met het Roomsche Keizerryk en vervolgende tot aan 't jaar 1698. Met figuren door J. Luyken. Amsterd., J. ten Hoorn. 1698. 3 dln. 4°.

L. van Zanten, *Treur-tooneel der doorluchtige vrouwen*,

of op- en ondergang der vorstinnen en andere beruchte vrouwelijke personagien. Beginnende met de Assyrische monarchie en vervolgende tot aan het eynde deser eeuw. Met figuren, door J. Luyken. Amsterd., J. ten Hoorn. 1699. 4°.

Levensbeschryving van beroemde en geleerde mannen, met hedendaagsche sterfgevallen en andere nieuwigheden. Amsterdam, 1730—1733. 6 dln. 8°.

Philippus Cardinalis de Montibus, Elogia S. R. E. Cardinalium pietate, doctrina, legationibus ac rebus pro Ecclesia gestis illustrium a Pontificatu Alexandri III ad Benedictum XIII, apposita eorum imaginibus quae in pinacotheca Philippi Cardinalis de Montibus spectantur. (Hetzelfde werk als op bladz. 322). Romae, 1751. fol.

Prosper Marchand, Dictionnaire historique, ou mémoires critiques et littéraires, concernant la vie et les ouvrages de divers personnages distingués, particulièrement dans la république des lettres. La Haye, 1758—1759. 2 dln. 1 bnd. fol.

De levens van gedenkwaardige mannen en vrouwen uit de 18° eeuw. Gevolgd naar het Hoogduitsch van Samuel Bauer, met eenige oorspronkelijke Hollandsche levens vermeerderd. Amsterd., 1808—1815. 9 dln. 5 bdn. 8°.

Karl Stein, Levensbijzonderheden van eenigen der meest vermaarde mannen van den tegenwoordigen tijd, aangevuld tot op heden. Haarlem, 1811. 8°.

Gebonden achter het laatste deel van het voorg. werk.

Biographie Universelle et portative des contemporains ou Dictionnaire historique des hommes vivants et des hommes morts depuis 1788 jusqu' à nos jours, qui se sont fait remarquer par leurs écrits, leurs actions, leurs talents, leurs vertus ou leurs crimes; publié sous la direction de

M. M. Rabbe, Vieilh de Boisjolin et Sainte-Preuve. Paris, 1836. Met supplement. 5 dln. 8°.

Mannen van beteekenis in onze dagen. Levensschetsen en portretten bijeengebracht (door H. Tiedeman en van af deel VI) door N. C. Balsem (later onder redactie van E. D. Pijzel). Deel 1—25. Haarlem, 1870—1894. 25 dln. — **Mannen en Vrouwen van beteekenis in onze dagen.** Levensschetsen en portretten, bijeengebracht door E. D. Pijzel (sedert 1899 onder redactie van J. Kalf Jr.). Deel 26—37. Haarlem, 1895—1906. 12 dln. — **Samen** 37 dln. 8°.

Deze levensberichten zijn hierachter in den catalogus opgenomen.

The library of standard biographies. London, Hutchinson and Co. 1903—1906. 15 dln. 8°.

De werken zijn met hunne afzonderlijke titels in den catalogus opgenomen.

Alphabetische catalogus der handschriftelijke documenten, brieven, enz. berustende in de verzameling van G. J. Beeldsnijder van Voshol. Utrecht, 1838. 8°.

Catalogus van handschriften en eigenhandige brieven, verzameld door G. J. Beeldsnijder van Voshol. 1850. 8°.

Catalogue of autograph letters and original manuscripts by eminent personages of the 17th, 18th and 19th centuries, including unique relics of Lord Byron and Miss Chaworth and a long series by Napoleon and his family. London, z. j. 8°.

Johan Meerman, Josia. Antoninus Pius en Hendrik IV met elkander vergeleken. 's Gravenh., 1807. 8°.

P. Romeijn, Drie forsche karakters. Jeremia de profeet — Phocion — Cato van Utica. Leiden, 1891. 8°.

2. VAN VERSCHILLENDE LANDEN (UITGEZONDERD
NEDERLAND).

Nathanis Chytraei De vita excellentium imperatorum liber sive Aemilii Probi vel Cornelii Nepotis, ex emendatione Lambini: Item de viris illustribus libellus vulgo attributus C. Plinio Secundo. Francofurti ad Moenum, 1577. 4°.

Corn. Nepotis vulgo **Aemilii Probi** De vita excellentium Imperatorum Graecorum ac Romanorum. Cum commentariis D. Lambini; access. commentarii, adnotationes et notae G. Longolii, H. Magii et J. Savaronis. Francof., 1608. fol.

Corn. Nepotis vulgo **Aemilii Probi** De vita excellentium Imperatorum Graecorum ac Romanorum. Cum commentariis D. Lambini; access. comment., adnot. et notae G. Longolii, H. Magii et J. Savaronis etc. Francofurti, 1608. fol.

Ander ex. van hetzelfde werk.

Corn. Nepotis Opera quae quidem exstant historica virorum domi militiaeque illustrium Graecorum Romanorumque. Explicata studio And. Schotti. Francof., 1609. fol.

Corn. Nepotis Opera quae quidem exstant historica virorum domi militiaeque illustrium Graecorum Romanorumque. Explicata studio And. Schotti. Francof., 1609. fol.

Ander ex. van hetzelfde werk.

Corn. Nepotis Vitae excellentium imperatorum, cum integris notis J. Gebhardi, H. Ernstii et J. A. Bosii, et selectis A. Schotti; D. Lambini, G. Longolii, H. Magii, J. Savaronis, aliorumque doctorum: nec non excerptis P. Danielis. Curante A. van Staveren. Lugd. Bat., 1734. 8°.

Plutarchi Cheronei Graecorum Romanorumque illustrium vitae. Basileae, Mich. Isingrinus, 1552. fol.

Plutarque de Chaeronée, La vie des hommes illustres grecs et romains, comparées l'une avec l'autre. Translatées par Jaques Amyot. Lyon, Estienne Michel. 1758. 4 tom. 3 vol. 8°.

Plutarchi Vitae parallelae seu comparatae, Guil. Xylandri Augustani interpretatione postremo recognita. Cum annotationibus-etc. Francofurti ad Moenum, 1592. 3 dñf. 8°.

Plutarchus, T'Leven der doorluchtige Grieken ende Romeynen, tegen elck anderen vergeleken. Wt de Griecsche sprake overgeset door J. Amyot. Mitsgaders het leven van Hannibal, Scipio den Africaen, uyt het Latyn verfranscht by Carolus Clusius. Voorder het leven van Epaminondas, Philippus van Macedonien, Dionysius den ouden (Tyran van Sicilien), Augustus Cesar, Plutarchus ende Seneca ... beschreven door Aemilius Probus ... Te samen verduyscht door A. v. Z(uylen) v. N(yevelt). Delft, 1644. fol.

Plutarchus, Levens. (Alexander en Caesar). Uit het Grieksch door B. H. Steringa Kuyper. Amsterd., S. L. van Looy en H. Gerlings. 1896—1898. 2 dln. 8°.

Diogenis Laertii De vitis, dogmatibus et apophthegmatibus clarorum philosophorum libri X, Graece et Latine, cum subjunctis integris annotationibus Is. Casauboni, Th. Aldobrandini et Mer. Casauboni. Latinam Ambrosii versionem complevit et emendavit M. Meibomius. Seorsum excusas Aeg. Menagii in Diogenem Observationes auctiores habet Vol. II. Ut et ejusdem Syntagma de Mulieribus Philosophis; et Joach. Kühnii ad Diogenem Notas. Amst., H. Wetstenius. 1698. 2 dln. Met portretten. 4°.

Diogenes Laertius, Les vies des plus illustres philosophes de l' antiquité, avec leurs dogmes; leurs systèmes, leur morale et leurs sentences les plus remarquables. Traduites du grec. Avec portraits. Amsterd.; 1758. 3 dln. 8°.

André Thevet, Les vrais pourtraits et vies des hommes illustres Grecs, Latins et payens, recueilliz de leurs tableaux, livres, medalles antiques et modernes. Paris, vefue I. Kervert et Guill. Chaudière. 1584. Met pln. fol.

Urb. Gottofr. Siberus, De illustribus Alemannis, inprimis iis quos Magdeburgum ob nobilitatem gentis a VII retro seculis ad se recepit atque inde per omnem Europam in publicum orbis commodum diffudit, commentatio. Lipsiae, 1710. 4°.

Monumenta pietatis et literaria virorum in re publica et literaria illustrium, selecta. Francof. ad Moenum, 1701. 4°.

Melchior Adamus, Vitae Germanorum philosophorum, qui seculo superiori, et quod excurrit, philosophicis ac humanioribus literis clari floruerunt. Haidelb., impensis Jonae Rosae. 1615. 8°.

Melchior Adamus, Vitae Germanorum medicorum, qui seculo superiori, et quod excurrit, claruerunt: congestae ad annum usque 1620. Haidelb., impensis Jonae Rosae. 1620.

De twee bovenstaande werken in één band.

Melchior Adamus, Vitae Eruditorum, cum Germanorum tum exterorum. Editio III^a. Franc. ad Moenum, J. Maximil. à Sande. 1706. fol.

Melchior Adamus, Vitae Germanorum jure consultorum et politicorum; qui superiori seculo, et quod excurrit, floruerunt. Haidelb., impensis Jonae Rosae. 1620. 8°.

Melchior Adamus, Vitae Germanorum theologorum qui superiori seculo ecclesiam Christi voce scriptisque propagarunt

- et propugnarunt, congestae et ad annum usque 1618 deductae. Francofurti, sumpt. Jonae Rosae viduae. 1653. — Decades duae continentes vitas theologorum exterorum principum etc. Francof. etc. 1653. 8°.
- H. Witten**, Memoriae theologorum nostri seculi clarissimorum renovatae decades VI. Francofurti, M. Hallervord. 1674—1675. 8°.
- H. Witten**, Memoriae jurisconsultorum nostri seculi clarissimorum renovatae decades IV. Francofurti, M. Hallervord. 1676. 8°.
- H. Witten**, Memoriae medicorum nostri seculi clarissimorum renovatae decades II. Francofurti, M. Hallervord. 1676. — Memoriae philosophorum, oratorum, poetarum, historicorum et philologorum nostri seculi clarissimorum renovatae decades IV. Francofurti, M. Hallervord. 1677. 8°.
- Paul. Freherus**, Theatrum virorum eruditione clarorum a saeculis aliquot ad haec usque tempora florentium. Norimbergae, J. Hofmannus. 1688. Met portretten. fol.
- Jo. Casp. Zeumerus**, Vitae professorum theologiae, jurisprudentiae etc. qui in Academia Jenensi vixerunt et adhuc vivunt, una cum scriptis a quolibet editis. Jenae, 1711. — **Scaevolae Sammarthani** Elogia doctorum in Gallia virorum qui nostra patrumque memoria floruerunt. Editio nova. Jenae, 1696. 8°.
- H. Pipping**, Sacer decadam septenarius, memoriam theologorum nostra aetate clarissimorum renovatam exhibens. Lipsiae, 1705. — Trias decadam, memoriam theologorum nostrae aetatis clariss. renovatam exhibens etc. Lipsiae, 1707. 8°.
- B. H. Rollius**, Memoriae philosophorum, oratorum, poetarum, historicorum et philologorum, inde a Lutheri reforma-

tione ad nostra usque tempora clarissimorum renovatae decades II. Rostochi et Lipsiae, 1710. — F. G. Gotteri *Elogia clarorum virorum qui Altenburgum nostra patrumque memoria illustrarunt. Acced. epistolae Reinesii etc.* Jenae, 1713. 8°.

J. H. von Seelen, *Athenae Lubecenses sive de Athenaei Lubecensis insignibus meritis, per institutionem optimorum virorum acquisitis, in rempublicam sacram, civilem et litterariam commentarius etc.* Lubecae, 1719. 4 dln. 8°.

F. C. Hagen, *Memoriae philosophorum, oratorum, poetarum, historicorum et philologorum nostrae aetatis clarissimorum renovatae.* Francof. et Lipsiae, 1710. 8°.

Christ. Gryphius, *Apparatus sive dissertatio isagogica de scriptoribus historiam seculi XVII illustrantibus.* Lipsiae, 1710. 8°.

Christ. Gryphius, *Vitae selectae XVII eruditissimorum hominum a clarissimis viris quibusdam scriptae.* Vratislaviae, 1739. 8°.

J. Brucker und **J. J. Haid**, *Bildersal berühmter Schriftsteller, in welchem derselbigen Bildnisse vorgestellt, und ihre Lebens-umstände u. s. w. erzählt werden.* Augspurg, 1741—1755. 2 dln. in 1 bnd. fol.

Anhang zu dem Bildersaal berühmter und gelehrter Schriftsteller des gegenwärtigen Jahrhunderts. Herausgegeben von J. Brucker und J. J. Haid. Augspurg, 1766. fol.

Leben und Bildnisse der grossen Deutschen, von verschiedenen Verfassern und Künstlern. Herausgegeben von A. Klein. Band I—III. Mannheim, 1785—1791. 2 dln. fol.

Thomas Smith, *Vitae quorundam eruditissimorum et illustrium virorum.* Londini, 1707. 4°.

I. Jacobus Usserius. — II. Joannes Cosinus. — III. Henricus Briggius.
— IV. Joannes Bainbridgius. — V. Joannes Gravius. — VI. Petrus Junius. — VII. Patricius Junius. — VIII. Joannes Dee.

Pierre de Bourdeille, abbé de Brantome, et André, vicomte de Bourdeille, *Oeuvres complètes*. Édition revue et augmentée d'après les manuscrits de la bibliothèque royale avec notices littéraires, par J. A. C. Buchon. Paris, 1838. 2 dln. gr. 8°.

I. Des Hommes: grands capitaines estrangers et françois; couronnels et maîtres de camp françois, discours sur les duels. II. 1. Des Hommes: d'aucunes belles rodomontades espaignolles; sur M. de la Noue; d'aucunes retraites de guerres. 2. Des Dames: des dames illustres; des dames galantes; opusculs divers. — A. de Bourdeille; Du maniement de la guerre; correspondance.

Ant. Teissier, *Les éloges des hommes scavans, tirez de l'histoire de M. de Thou, avec des additions contenant l'abrégé de leur vie, le jugement et le catalogue de leurs ouvrages*. 2e édition revue, corrigée et augmentée. Utrecht, F. Halma. 1696. 2 dln. in 1 bnd. 8°.

Mémoires pour servir à l'histoire des hommes illustres dans la république des lettres, avec un catalogue raisonné de leurs ouvrages. (Par Nicéron). Vol. 1—11, 13—31. Paris, 1727—1735. 30 dln. in 31 bnd. 8°.

Jos. Lavallée, *Annales nécrologiques de la légion d'honneur*. Avec portraits. Paris, 1807. 8°.

Biographie moderne, ou galerie historique, civile, militaire; politique et judiciaire, contenant les portraits politiques des Français de l'un et l'autre sexe, morts ou vivans, qui se sont rendus plus ou moins célèbres, depuis le commencement de la révolution jusqu' à nos jours. Paris, 1815. 2 dln. 8°.

J. M. de Macedo, *Brazilian biographical annual*. Vol III. Rio de Janeiro, 1876. 8°.

3. VAN NEDERLAND.

Aub. Miraëus, *Elogia illustrium Belgii scriptorum, qui vel Ecclesiam Dei propugnarunt, vel disciplinas illustrarunt.* Antverpiæ, sumpt. viduæ et heredum Joannis Belleri. 1602. 8°.

(C. et V.), *Biographie des hommes remarquables de la Flandre Occidentale.* Bruges, 1843—1849. 4 vol. 8°.

H. del Vaux, *Dictionnaire biographique de la province de Liège, avec des chronologies des princes qui ont dominé dans les différents pays formant la province.* Liège, 1845. 8°.

Levensbeschryving van eenige voornaame meest Nederlandsche mannen en vrouwen. Uit egte stukken opge-maakt. Amsterd., 1774—1783. 10 dln. 8°.

Dictionnaire historique, ou Histoire abrégée de tous les hommes, nés dans les XVII Provinces Belghiques, qui se sont fait un nom par le génie, les talens, les vertus, les erreurs etc. depuis la naissance de J. C. jusqu' à nos jours. Pour servir de supplément aux *Délices des Pays-Bas.* Anvers, 1786. 2 tom. 1 vol. 8°.

J. A. de Chalmot, *Biographisch woordenboek der Nederlanden, bevattende de levensbeschrijvingen van staatsmannen, krygshelden, geleerden, digters, schilders en andere kunstenaars. Met (platen en) portraitten.* Amsterd., 1798—1800. Deel I—VIII. 8°.

Dit werk loopt van A—Drebbel.

J. Scheltema, *Staatkundig Nederland. (Biographische kaart van 1400—1800).* Amsterd., 1805. fol.

J. Scheltema, *Staatkundig Nederland; een woordenboek*

tot de biographische kaart van dien naam. Amsterd., 1805—1806. 2 dln. 8°.

J. Adler, Plutarque des Pays-Bas, ou vies des hommes illustres de ce royaume; précédé d'une introduction historique. Brux., 1828. 3 dln. Met portr. 8°.

J. C. Kobus en **W. de Bivecourt**, Beknopt biographisch handwoordenboek van Nederland, behelzende de levensbeschrijvingen van vele personen, die zich in Nederland hebben bekend gemaakt; onder medewerking van anderen bijeengebracht. Zutphen, 1854—1861. 3 dln. 8°.

A. J. van der Aa, Biographisch woordenboek der Nederlanden, bevattende levensbeschrijving van zoodanige personen, die zich op eenigerlei wijze in ons Vaderland hebben vermaard gemaakt. Voortgezet door K. J. R. van Harderwijk en G. D. J. Schotel. Haarlem 1852—1878. 21 deelen. 8°.

A. J. van der Aa, Biographisch woordenboek der Nederlanden enz. (Hetzelfde werk als voorg.) Haarlem, 1852—1878. 12 dln. Met portretten. 4°.

Levensberichten der afgestorven medeleden van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde te Leiden, van 1850—1906. (Bijlagen tot de Handelingen der Maatschappij). Leiden, 1850—1906. 8°.

De afzonderlijke levensberichten zijn hierachter in dezen catalogus opgenomen.

Levensberichten van afgestorven leden der Koninklijke Akademie van Wetenschappen, voorkomende in het Jaarboek der Koninklijke Akademie van Wetenschappen, gevestigd te Amsterdam. 1857—1906. 8°.

Deze levensberichten zijn hierachter in den catalogus opgenomen.

J. de Wal, Nederlânders, studenten te Heidelberg en te Genève, sedert het begin der Kerkhervorming. (Overge-

druckt uit de Verslagen en Mededeel. der Maatsch. v. Ned. Letterk.) Leiden, 1865. 8°.

Lavater Jr., Politieke photographiën van de aftredende leden der Tweede Kamer. Sneek, 1879. 8°.

Castor et Pollux, In de Tweede Kamer. Portretten. Sneek, 1881. 8°.

F. Netscher, In en om de Tweede Kamer. Parlementaire portretten en schetsen. Amsterd., 1889. 8°.

F. Netscher, Uit ons Parlement. Portretten en schetsen uit de Eerste en Tweede Kamer. Met illustraties van J. Holswilder. Amsterd., (1890). 8°.

Gedenkboek van het Kroningsjaar 1898. Beeltenissen van Nederlandsche mannen en vrouwen, die door verdiensten of talent, in kleiner of grooter kring een beteekenisvolle plaats hebben weten in te nemen. Uitgevers-Maatschappij „Vivat.” Amsterd., (1898). 4°.

„**Wie is dat?**” Biografische naamlijst, welke de vraag „Wie is dat?” beantwoordt met mededeeling omtrent levensloop, werken enz. ten opzichte van alle landgenooten, die door ambt of bediening, beoefening van kunst of wetenschap op den voorgrond treden. Amsterd., 1902. 8°.

B. LEVENSBESCHRIJVINGEN, LEVENSBERICHTEN, LEVENSBIJZONDERHEDEN ENZ. VAN AFZONDERLIJKE PERSONEN.

1. UIT DE OUDHEID.

Agrippa, M. Vipsanius. — H. J. van Eck, Diss. liter. inaug. continens questiones historicas de M. Vipsanio Agrippa. Lugd.-Batav., 1842. 8°.

- Aristophanes.** — C. Ferdinandus Ranke, De Aristophanis vita commentatio. Editio nova. Lipsiae, 1846. 8°.
- Aristoxenes.** — Guil. Leon. Mahne, Diatribe de Aristoxeno, philosopho peripatetico. Amstelod., 1798. 8°.
- Atticus, T. Pomponius.** — J. G. Hulleman, Diatribe in T. Pomponium Atticum. Traj. ad Rhen., 1838. 8°.
- Aurelianus.** — K. H. J. Koker, Specimen liter. inaug. exhibens de Lucio Valerio Aureliano disquisitionem historicam. Traj. ad Rhen., 1873. 8°.
- Camillus.** — L. A. Kesper, Commentatio critica de Camillo Volscorum victore. Specimen literarium inaugurale. Lugd - Batav., 1886. 8°.
- Carneades.** — A. F. Verburg, Specimen literarium inaug. de Carneade Romam legato. Amstelod., 1827. 8°.
- Cato.** — A. E. Benzekamp, Specimen litter. inaug. continens observationes in Plutarchi Vitam Catonis Uticensis. Amstelodami, 1876. 8°.
- Caesar, Julius.** — P. van Limburg Brouwer, Cesar en zijne tijdgenooten. Groningen, 1844—1846. 4 dln. 8°.
- Caesar, Julius.** — (Napoléon), Histoire de Jules César. Paris, 1865—1866. 2 dln. kl. fol.
- Cicero.** — C. A. Abbing, Letterkundig leven van Marcus Tullius Cicero, in zijne kindschheid en eerste jongelingsjaren. Hoorn, 1866. 8°.
- Corbulo.** — R. Jesse, De Cn. Domitii Corbulonis vita, moribus atque rebus gestis commentatio. Specimen littèr. inaug. Lugd. Batav., 1893. 8°.
- Corvinus, M. Valerius Messala.** — M. C. van Hall, M.

Valerius Messala Corvinus, geschetst in eenige tafereelen uit de Romeinsche geschiedenis gedurende zijn leven. Amsterd., 1820. 2 dln. 8°.

Crassus. — B. W. Hoffmann, Specimen histor. inaug., de Maro Licinio Crasso. Traj. ad Rhen., 1865. 8°.

Croesus. — J. Klerk, Diss. histor. et liter. de vita Croesi, quam Xenophon in Cyropaedia tradidit, ad fidem historicam exacta. Lugd. Batav., 1825. 8°.

Epicurus. — Petri Gassendi Animadversiones in decimum librum Diogenis Laertii De vita, moribus, placitisque Epicuri. Editio III^a. Lugduni, F. Barbier. 1675. 2 deelen in één band. fol.

Eumenes. — B. J. Lintelo de Geer, Specimen histor. de Eumene Cardiano a caeteris Alexandri Magni ducibus rite distinguendo. Traj. ad Rhen., 1838. 8°.

Gracchus, C. en T. — A. W. van Geer, Specimen liter. inaug. de fontibus Plutarchi in Vitis Gracchorum. Lugd.-Batav., 1878. 8°.

Gracchus, Tib. — W. G. C. Bijvanck, Studia in Ti. Gracchi historiam. Specimen literarium inaugurale. Lugd.-Batav., 1879. 8°.

Josephus, Flavius. — W. A. Terwogt, Het leven van den Joodschen geschiedschrijver Flavius Josephus. Academisch proefschrift. Utrecht, 1863. 8°.

Lucullus. — N. J. Beversen, De L. Licinii Luculli vita ac moribus commentatio Specimen litter. inaugurale. Gorinchemiae, 1888. 8°.

Marius, C. — L. J. W. Smit, Observationes in Plutarchi Vitam C. Marii. Specimen litter. inaug. Silvae Ducis, 1878. 8°.

Nicias. — K. Kuiper, *Commentatio de vita Niciae. Specimen litterarium inaugurale.* Zwollae, 1880. 8°.

Pericles. — C. J. van Assen, *Perikles van Athene. 's Gravenh.*, 1819. 8°.

Pericles. — H. J. Nassau Noordewier, *Commentatio liter. continens quaestiones duas ad Plutarcheam Periclis Vitam pertinentes.* Dordraci, 1869. 8°.

Pericles. — D. M. Ringeling, *Quaestiones de Plutarchi Vita Periclis. Specimen liter. inaug. Lugd.-Batav.*, 1879. 8°.

Philippus van Macedonië. — A. Romeijn, *Specimen historico-litterarium, exhibens vitam Philippi Macedonis, Amyntae fil. Gorichemi*, 1856. 8°.

Philopoemen. — A. G. C. Dodt, *Specimen histor. inaug. de Philopoemene ejusque in Achaeorum rempublicam meritis.* Traj. ad Rhen., 1866. 8°.

Phocion. — A. Romeijn, *Phocion. Eene historische studie.* Rotterdam, 1858. 8°.

Phocion. — L. J. Morell, *Vita Phocionis. Specimen litter. inaug. Lugd.-Batav.*, 1869. 8°.

Plinius Secundus, C. C. — M. C. van Hall, *C. C. Plinius Secundus.* Amsterd., 1809. 8°.

Pollio, C. Asinius. — J. R. Thorbecke, *Disputatio histor. critica inaug., de C. Asinio Pollione.* Lugd. Batav. 1820. 8°.

Pompejus, Cn. — D. Bruins, *Plutarchi Vita Pompeii cum Ciceronis testimoniis collata. Specimen liter. inaug. Zutphaniae*, 1882. 8°.

Pompejus, Sextus. — P. J. Blok, *Sextus Pompejus Magnus Cnaei filius. Specimen litterarium inaugurale.* Lugd.-Batav., 1879. 8°.

Solon. — C. J. Eggink, *Observationes in Plutarchi Vitam Solonis. Specimen liter. inaug. Lugd.-Batav., 1878.* 8°.

Sulla, L. C. — J. M. A. van Oppen, *Specimen litter. inaug., continens observationes in Plutarchi Vitam L. C. Sullae. Silvae Ducis, 1879.* 8°.

Sulla, L. C. — B. H. Steringa Kuyper, *De fontibus Plutarchi et Appiani in vita Sullae enarranda. Diss. litter. inaug. Traj. ad Rhen., 1882.* 8°.

Theramenes. — R. A. M. Stavenisse de Brauw, *Quaestiones ad Theramenem Hagnonis filium pertinentes. Specimen literarium inaugurale. Lugd. Batav., 1886.* 8°.

Tiberius. — N. J. Andriessen, *De fide et auctoritate scriptorum ex quibus vita Tiberii cognoscitur disputatio. Specimen liter. inaug. Hagae Comitum, 1883.* 8°.

Timoleon. — G. F. Hartmann, *Observationes in Plutarchi Vitam Timoleonis. Specimen liter. inaug. Lugd.-Batav., 1879.* 8°.

Vatinius, P. — J. H. Moll, *Vita Publii Vatini. Specimen litterarium inaugurale. Daventriae, 1876.* 8°.

2. UIT DE MIDDELEEUWEN.

Alfred de Groot. — J. M. Schrant, *Lofrede op Alfred den Groot. Leiden, 1845.* 8°.

Baradaeüs, Jac. — H. G. Kleyn, *Jacobus Baradaeüs, de stichter der Syrische Monophysietische Kerk. Acad. proefschrift. Leiden, 1882.* 8°.

Bessarion. — J. C. Hacke, *Disputatio lit. inaug., qua Bessarionis aetas, vita, merita, scripta exponuntur. Harlemi, 1840.* 8°.

Bonifacius. — J. P. Müller, Bonifacius en de beginselen van zijn arbeid. Acad. proefschrift. Amsterd. 1869. 8°.

Bouillon, Godfried van. — J. M. Schrant, Lofrede op Godfried van Bouillon. Gend, 1826. 8°.

Brederode, R. v. — M. Verbrugge, Reijnoud van Brederode, hoofd der Hoeksche Staatspartij, A° 1417—1478. Eene bijdrage tot de geschiedenis des Vaderlands. (Uit De Fakkel, 14° Jaargang). 8°.

Carondelet, J. de. — Marie-Car. Murray, Éloge et mémoire historique et politique sur la vie de Jean de Carondelet. Brux., 1786. 8°.

Haamstede, Witte van. — H. W. Tydeman, Over de verschillende gevoelens aangaande de afkomst van Witte van Haemstée. (Eene voorlezing). 8°.

Hendrik de Derde. — W. A. van Hengel, Keizer Hendrik de Derde. Een tafereel van 's mans leven, deugden en verdiensten. Leyden, 1844. 8°.

Karel de Grootte. — M. A. Perk, Karel de Grootte. (Algemeene Bibliotheek, onder redactie van H. C. Rogge, no. 38). 8°.

Naaldwijk, Jan van. — M. Verbrugge, Ridder Jan van Naaldwijk, heer van Bergambacht, laatste hoofd der Hoeksche Staatspartij A° 1488—1492. Eene bijdrage tot de geschiedenis des Vaderlands. (Overdruk). 8°.

Petrarca, F. — Mémoires pour la vie de François Pétrarque, tirés de ses oeuvres et des auteurs contemporains, avec des notes ou dissertations et les pièces justificatives. Amsterd., 1764—1767. 3 dln. 4°.

Petrarca, F. — A. van Goudoever, Oratio de Francisco

Petrarcha, literarum humaniorum seculo XIV instaurore
praecipuo. Traj., 1829. 8°.

Utrecht, Simon van. — J. de Wal, Simon van Utrecht,
burgemeester der stad Hamburg. Utrecht, 1846. 8°.

3. UIT DEN NIEUWEREN TIJD (1500—1900).

a. Vorsten uit het Huis van Oranje.

De Oranje Nassau-boekerij en de Oranje-penningen in de
Koninklijke Bibliotheek en in het Koninklijk Penning-Ka-
binet te 's-Gravenhage. ('s-Gravenh.), 1898. Met platen. 8°.

Oranje-Nassau Bibliotheek. Boeken, pamfletten, gelegen-
heidsgeschriften, historie-prenten, handschriften en brieven
betrekkelijk Prinsen en Prinsessen van het Huis van Nassau,
in het bijzonder van Oranje-Nassau van de 16^e eeuw tot
op onzen tijd. 's-Gravenh., W. P. van Stockum en Zn.
1898. 8°.

Catalogus der tentoonstelling van voorwerpen betrekking
hebbende op het Vorstelijk Stamhuis Oranje-Nassau en op
de Wapen-, Geslacht- en Zegelkunde in het algemeen, ge-
houden te 's-Gravenhage, Aug. en Sept. 1880. 's-Gravenh.,
1880. 8°.

Catalogus der Zeeuwsche Oranje-Tentoonstelling. 22 Au-
gustus—5 September 1898. 8°.

Verzameling van stukken betreffende de geschiedenis van
het Huis van Oranje, in proza en poëzie. 2 bdn. 4°.

Je Maintiendrai. Een boek over Nassau en Oranje. Ge-
schiedkundige bijdragen bijeengebracht onder leiding van
F. J. L. Krümer, E. W. Moes en P. Wagner. Leiden,
1905—1906. 2 dln. Met platen, portretten en facsimile's. 4°.

Archives ou correspondance inédite de la Maison d' Orange-Nassau. Recueil publié par G. Groen van Prinsterer, J. F. van Someren et F. J. L. Krämer. Zie deel I, bladz. 450.

J. de la Pise, Tableau de l'histoire des princes et principauté d' Orange. Illustré de ses généalogies et enrichi de plusieurs belles antiquités avec leurs tailles douces. La Haye, Th. Maire. 1689. fol.

Nassouser Heldens Pronk-toonneel, opgetooydt en volcierdt met Keurlijkste Helden van Nassou en Oranje; verwaatende dierzelfer Doorlugtigste Huyzen haar Opkomt en Voortgang: dog voornaamentlijk zoo veel aangaet de onvergelykkelijke daaden dier Helden in het herstellen en beschermen der Vereenigde Provincyen haar Vryheydt. Amsterd., J. van Meurs. 1668. Met pln. 8°.

M. Smallegange, Geslacht-rekening der Vorsten van Nassau, waarin men heeft den oirspronk, aenwas en voortgank derselver, met het gene sy verricht hebben sedert den jare 682 tot het jaer 1689. Van nieuws oversien en met bla-soenen en wapenen vermeerderd. 2° druck, met figuren. Amsterd., 1690. 8°.

J. T. la Fargue, Geslacht-schetsse, beschryvinge en staet van den doorlugten huize en vorstendomme van Nassau. 's-Gravenh., 1740. 8°.

C. van der Aa, De doorluchtige vorsten uit den Huize van Oranje-Nassau, en derzelver uitmuntende daaden, ten nutte van het vaderland verrigt, in tafereelen geschetst. 's-Gravenh., 1814. 8°.

P. J. Andriessen, Oranje-Nassau. Leven en heldendaden van de vorsten uit dat stamhuis. Arnhem, 1873. Met platen. 8°.

E. Gerdes, Onze drie Koningen, voor het Nederlandsche

volk geschetst. Illustratiën van J. C. Leich Jr. Amsterd., Delftshaven, 1878. 8°.

Handboekje behorende bij den geslachtsboom der Heeren Stadhouders, Prinsen van Oranje-Nassau, van Prins Willem I tot koning Willem I, of korte levensschetsen van de voornaamste personen uit dit zoo aanzienlijk geslacht. Uit de beste berigten opgemaakt. Gron., 1884. 8°.

P. Vergers, De Prinsen van Oranje-Nassau in Nederland. Feestgave bij gelegenheid van het 25-jarig jubilé der troonsbestijging van koning Willem III. 's Gravenh., 1874. Met pln. fol.

J. C. Altorffer, Vorsten uit het Huis van Oranje in Middelburg. (1814—1874). (Overgedrukt uit het Zeeuwsch Jaarb. en Middelb. Naamwijzer, 1874). Middelb., 1874. 8°.

(**A. J. Nijland**), De luister van Oranje, herdacht 12 Mei 1874. (Catalogus van platen betrekking hebbende op het Huis van Oranje). Utrecht, 1874. 8°.

Johanna W. A. Naber en L. de Neve (Louise B. B.), De vorstinnen van het Huis van Oranje-Nassau geschetst. Met talrijke portretten naar beroemde meesters en het portret van H. M. Koningin Wilhelmina, geëst door P. J. Arendzen. Haarl., 1898. 4°.

Ed. Jacobs, Juliana von Stolberg, Ahnfrau des Hauses Nassau-Oranien. Nach ihrem Leben und ihrer geschichtlichen Bedeutung quellenmässig dargestellt. Wernigerode, 1889. 8°.

G. A. Hulsebos, Jan van Nassau. (Overgedrukt uit het feestnummer, behorende bij het Utrechtsch Prov. en Sted. Dagblad van 15 October 1883). 8°.

Joannis Meursii Gulielmus Auriacus, sive de rebus toto Belgio tam ab eo, quam ejus tempore, gestis; ad exces-

sum Ludovici Requensii. Lugd. Batav., Is. Elsevirius. 1621. 4°.

Bitaubé, Willem de Eerste, in tien boeken. Uit het Fransch vertaald door L. P. H. J. R. (Met 10 vignetten door H. v. d. Meer Jun. naar D. Chodowiecki). Amsterdam, 1733. 8°.

(**L. F. de Beaufort**), Het leven van Willem den I, Prins van Oranje enz. Leyden en Middelburg, 1732. Met platen. 3 deelen. 8°.

(**K. Fuhri**), Leven van Willem den Eersten, Prins van Oranje. Met 130 vignetten. 's Gravenhage, K. Fuhri. 1847. Met portr. 8°.

Ruth Putnam, William the Silent, Prince of Orange, the moderate man of the sixteenth century. The story of his life as told from his own letters, from those of his friends and enemies and from official documents. New York, 1895. Met portretten, pln en facsim. 2 dln. 8°.

Ruth Putnam, Willem de Zwijger, Prins van Oranje, in zijn leven en werken beschreven. Voor Nederland bewerkt door D. C. Nijhoff. 's Gravenh., 1897. Met portr., pln. en facsim. 2 dln. 8°.

Ch. Rahlenbeck, Le Taciturne devant l'Académie. (Extrait de la Revue de Belgique). Bruxelles, 1882. 8°.

Correspondance de Guillaume le Taciturne, Prince d'Orange, publiée pour la première fois; suivie de pièces inédites sur l'assassinat de ce prince et sur les récompenses accordées, par Philippe II à la famille de Balthazar Gérard. Par Gachard. Zie Deel I, bladz. 450.

G. N. Heerkens, Panegyris de laudibus Gulielmi Principis

Arausii etc., Reipublicae Belgii Gubernatoris. Lugd. Batav., 1748. 4°.

Abm. des Amorie van der Hoeven, Rede bij de plegtige onthulling van het standbeeld van Prins Willem den Eersten, op den 17 November 1845, te 's Gravenhage. Leeuwarden, 1845. 8°.

W. Francken Az., Dillenburg, geboorte- en tijdelijke verblijfplaats van Prins Willem den Eerste. (1533—1544, 1567—1572). Rotterd., 1872. 8°.

E. H. Lasonder, De eerste steen van den Willemstoren te Dillenburg gelgd. Herinneringsbladen. Rotterd., 1873. 8°.

Bericht über die Feier der Einweihung des Wilhelmsthurms auf dem Schlosse zu Dillenburg. Dillenb., 1875. 8°.

M. de Vries, De Vader des Vaderlands. Gedenkrede, den 10 Juli 1884 in de Nieuwe Kerk te Delft uitgesproken. Delft, 1884. 8°.

W. J. Hofdijk, Een lauwerkrans op des Zwijgers graf. 's-Gravenh., 1884. Met portr. en pln. 4°.

R. C. Bakhuizen van den Brink, Het huwelijk van Willem van Oranje met Anna van Saxon, historisch-kritisch onderzocht. Amsterd., 1853. 8°.

Lettres de Louise de Colligny, princesse d'Orange, à sa belle-fille Charlotte-Brabantine de Nassau, duchesse de la Trémoille, publiées d'après les originaux. Paris, 1872. 8°.

P. J. Blok, Lodewijk van Nassau. 's Gravenhage, 1889. Met portret. 8°.

Correspondentie van en betreffende Lodewijk van Nassau en andere onuitgegeven documenten, verzameld door P. L. Blok. (Werken van het Hist. Gen., gevestigd te Utrecht. Nieuwe serie, No. 47.) Utrecht, 1887. 8°.

- E. B. Swalue**, Justinus van Nassau, meest naar onuitgegeven stukken. Met platen. Amsterd., 1858. 8°.
- (J. J. Orlers en H. van Haestens)**, Den Nassauschen Lauren-crans. Beschrijvinghe van alle de victorien, die Godt Almachtich de E. H. M. Heeren Staten verleent heeft, deur het wijs ende clouck beleyt des Hooch-ghebooren Fursts Maurits van Nassau. Leyden, 1610. Met pln. fol.
- (Is. Commelin)**, Wilhelm en Maurits van Nassau, Princen van Orangien, haer Leven en Bedrijf, of 't Begin en Voortgang der Nederlandsche oorlogen. . . Met koopere figueren verciert. Door een Lief-hebber der Historien uyt verscheyde schriften te samen ghestelt. Amsterd., Jan Jansz. 1651. fol.
- G. W. Vreede**, Aanteekeningen naar aanleiding van onuitgegeven stukken op het werk van C. M. van der Kemp, Maurits van Nassau enz. Utrecht, 1844. 8°.
- L. H. Wagenaar**, Het leven van graaf Willem Lodewijk, een Vader des Vaderlands, „Uz Heit.” Amsterd., 1904. Met portret. 8°.
- Jo. Guill. de Crane**, Oratio de Joanne Mauritio Nassaviae Principe cognomine Americano. (Overdruk). 1806. 4°.
- Is. Commelyn**, Frederick Hendrick van Nassauw, Prince van Orangien, zyn Leven en Bedryf. Met kopere figuren verciert. Utrecht, Wed. van Snellaert en G. Nieuwenhuisen. 1652. 2 dln. in 1 bnd. fol.
- A. Montanus**, 't Vermeerderde Leven en Bedryf van Frederik Henrik, Prince van Oranjen. Met een inleiding, afbeeldsels der belegeringen en bevelhebbers enz. 3° druk. Amsterd., Corn. Jansz. 1652. 8°.
- Het Leven van Frederik Henrik**, beschreven door ****. Met kopere platen door B. Picart. 's-Gravenh., 1737. 2 deelen. 8°.

Mémoires de Frédéric Henri, Prince d' Orange, qui contiennent ses expéditions militaires depuis 1621 jusqu' à l'année 1646. Enrichis du portrait du Prince etc. par B. Picart. Amsterd., 1733. 4°.

J. Goethals, Het godtsalich overlyden van Frederick Henric, Prince van Orange. Leyden, A. Wijngaerden. 1647. fol.

Lyck-redenen en gedichten: begrypende de afkomst, 't leven, voorneemste daden en 't afsterven van Fredryck Henryck. Voor-gesteld door de beroemste en geleertste mannen en dichters deser eeuw. Amsterd., N. van Ravesteyn. 1648. Met portretten. 8°.

Het Leven van Willem den II, prins van Oranje enz., beschreven door ****. 's Gravenh., 1738. 2 dln. 8°.

(L. van den Bosch), Leven en bedrijf van zijn Hoogheyt Willem Hendrik de Derde. Door een Liefhebber der Historien. Met koopere platen verciert. Amsterd., 1675. 8°.

(L. van den Bosch), Het leven en bedryf van Willem de Derde, Koning van Groot-Brittannie, enz. Door L. S(ylvius). Amsterd., 1694. 2 dln. in 1 bnd. Met pln. 4°.

A. Montanus, Het leven, bedryf en oorlogs-daaden van Wilhem den Derden enz. Vervolgt door G. C. (Met het tweede deel door J. Verwey). Amsterd., 1703. 2 dln. Met platen. 8°.

A. S. C. Wallis, Prins Willem III en de moord der gebroeders de Witt. Utrecht, 1875. 8°.

Gul. van Hogendorp, Disputatio hist.-politica inaug., de Gulielmo III, principe Arausiaco, libertatis Europae contra dominationem Gallicam vindice. Lugd. Batav., 1819. 8°.

H. Collot d'Escury, Willem de Derde, beschouwd als staatsman en als krijgsheld. 4°.

G. Kuypers Hz., Willem III. Eene karakterstudie. (Overdruk). 1850. 8°.

Sirtema de Grovestins, Guillaume III, défenseur et soutien de l'indépendance de l'Europe contre la puissance de Louis XIV. Paris, 1850. 8°.

W. J. Knoop, Iets over Willem de Derde als legerhoofd. (Overgedrukt uit de Verslagen en Mededeel. der Kon. Akademie v. Wetenschappen. Afd. Letterkunde, deel III). Amsterd., 1873. 8°.

W. J. Knoop, Krijgs- en geschiedkundige beschouwingen over Willem den Derde. Schiedam, 1895. 3 dln. 8°.

Lettres et mémoires de Marie, reine d'Angleterre, épouse de Guillaume III. La Haye, Paris et Londres, 1880. 8°.

I. Lamigue, Histoire du Prince d'Orange et de Nassau (J. G. Friso): divisée en deux parties. Enrichie des plans des villes et de leurs fortifications. Lewarde, 1715. 2 dln. 8°.

(C. van Laar), Levens-beschryving van Willem Carel Hendrik Friso, Prince d'Orange en Nassau enz. door C. V. J. Met koopere platen. Leyden, 1752. 2 dln. 8°.

Het Leven van Willem Karel Hendrik Friso, Prince van Oranje en Nassau enz. en van Anna van Brunswyk-Luneburg. Met kunst-platen verciërd. Amsterd., z. j. 2 dln. in 1 bnd. 4°.

A. Andriessen Jz., Plegtige inhuldiging van W. K. H. Friso als Markgraaf van Vere, 1 Juni 1751. Amsterd., 1751. Met platen. fol.

D. Th. Huet, Inhuldiging van Willem Karel Hendrik Friso als Erf-Heer van Vlissingen op den 5 Juny 1751. Met koperen platen versierd. Amsterd., 1758. fol.

C. van der Aa, Geschiedenis van het leven, character en lotgevallen van Willem den Vijfden, Prince van Oranje en Nassau. Uit echte bronnen en bescheiden bijeengebragt en in eene voegzame orde opgesteld. Amsterd., 1806—1809. 5 dln. 8°.

Nauwkeurige beschryving van de plechtigheden by de Receptie en Inhuldiging van Willem V als Eerste Edele van Zeeland. Middelburg, 1766. 8°.

J. van Iperen, De statige Inhuldiging van Willem V als Markgraaf van Veere. Middelb., 1767. Met pln. fol.

J. W. te Water, Plechtige Inhuldiging van Willem V als Erf-heer van Vlissingen. Middelb., 1767. Met platen. fol.

J. A. F. Weiz van Mengen, Eerezuil, Zijner Doorl. Hoogheid, den Heere Prins van Orange over deszelfs hooge afkomst en geboorte opgericht, uitgegeven en toegewijd. 1788. 8°.

Het leven van Willem George Fredrik Prince van Orange. Met platen. Rotterdam, J. P. van Ginkel. 1802—1803. 2 dln. 8°.

Jongste zoon van prins Willem V, overleden 6 Jan. 1799, in den ouderdom van 25 jaren.

G. Engelberts Gerrits, Het leven en de regering van Z. M. Willem I. Amsterd., 1845. Met pln. 8°.

J. J. Abbink, Het leven van Koning Willem II, zijn overlijden en plegtige begrafenis. Amsterd., 1849. 8°.

H. Hemkes Kz., Leven van Willem den Tweeden, Koning der Nederlanden, voor jonge lieden uit den beschaafden stand. Met pln. Voorburg, 1849. 8°.

J. Bosscha, Het leven van Willem II, Koning der Nederlanden en Groothertog van Luxemburg. Amsterd., 1852. Met plans en kaarten. 8°.

J. Bosscha, Veranderingen en bijvoegselen der 2° uitgave van het Leven van Willem II. Amsterd., 1854. 8°.

J. Bosscha, Het leven van Willem den Tweede, Koning der Nederlanden en Groothertog van Luxemburg. Met 9 plans en kaarten. 2° herziene uitgave. Amsterd., 1854. 8°.

K. Fachinger, Wilhelm II, König der Niederlande, Großherzog von Luxemburg. Biographische Skizze nach den besten Quellen bearbeitet. Trier, 1855. 8°.

(J. Wap), Gedenkboek der inhuldiging en feesttogten van Z. M. Willem II. (1840—1842). 's Hertogenb. Met portr. en pln. 8°.

G. Engelberts Gerrits, Gedenkboek der inhuldiging van Z. M. Willem II. Haarlem en Leyden, 1841. Met portr. en pln. 8°.

De dood en begrafenis van Z. M. Koning Willem II. 4° druk. Haarlem, 1849. Met uitslaande plaat. 8°.

F. de Bas, Prins Frederik der Nederlanden. (Overgedrukt uit „de Huisvriend”). Schiedam, 1881. 8°.

A. L. G. Toussaint, Gedenkschrift van de inhuldiging des Konings Willem III, binnen de hoofdstad des Rijks, 12 Mei 1849. Haarlem, 1849. 8°.

A. A. Brendonek, Het bezoek door Z. M. Koning Willem III aan Zeeland gegeven in de maand Mei 1862. Getrouw en omstandig dagverhaal van alles wat, tijdens het heugelijke bezoek aan Z. M. in die provincie, heeft plaats gevonden. Middelb., 1862. 8°.

J. H. de Stoppelaar, Willem III in Zeeland. Gedenkboek van Z. M. verblijf in dat gewest, 21—30 Mei 1862. Met vijf gekleurde platen. Middelb., 1863. 8°.

J. J. van Oosterzee, Vaderlandsche jubelgroet. Openingsrede van het zilveren krooningsfeest te Utrecht, 11 Mei 1874. Amsterdam, 1874. 8°.

Johan Gram, Gedenkschrift van de feesten in Mei 1874 ter gelegenheid van het 25-jarig jubilé der inhuldiging van Z. M. Koning Willem III. Met platen naar schetsen van H. Havard. Arnhem, 1874. 8°.

W. J. Hofdijk, Gedenkboek van de feestvieringen ter gelegenheid der 25-jarige regeering van Z. M. Koning Willem III. Haarlem, 1875. 4°.

J. A. Snijders A.J.Czn. en S. C. Coenraads Pieterse, Gedenkboek der Meifeesten in de provincie Zeeland bij gelegenheid van het Zilveren Kroningsjubilé van Z. M. Koning Willem III (12 Mei 1874). Middelb., 1875. 8°.

E. J. W. Koch, Een woord ter nagedachtenis van Prins Hendrik der Nederlanden. Middelb., 1879. 8°.

G. L. Kepper, Het regentschap van Koningin Emma. (1890—1898). 's Gravenh., 1899. Met platen en portretten. 4°.

Koningin Wilhelmina. — Extra-nummer bij de Nieuwe Rotterdamsche Courant van 31 Augustus 1898. Met portretten. fol.

Reeks van overzichten betrekking hebbende op het door H. M. ontvangen onderwijs en gerangschikt naar de tijdstippen, waarop dit een aanvang nam.

G. L. Kepper, Gedenkboek. Koningin Wilhelmina in haar openbaar leven. (1891—1898). 's Gravenh., 1899. Met platen en portretten. 4°.

M. M. de Lange Boom, Neerlands Koningin en de Koningin-Regentes in Walcheren. Gedenkboek van Harer Majesteiten verblijf aldaar, 21—25 Augustus 1894. Met drie platen. Middelb., 1895. 8°.

De Koninginnen op Walcheren. Verslag der feestelijkheden tijdens het bezoek der Koninginnen aan Walcheren van den 21—25 Aug. 1894, in de Middelb. Courant 1894, n°. 196—202. 7 stn. fol.

De Koninginnen op Walcheren van 21—25 Augustus 1894. (Nieuwe uitgave in boekformaat der Verslagen van de feestelijkheden, tijdens het bezoek van H. H. M. M., in de Middelb. Courant). Middelb., 1894. Met portretten en platen. 8°.

Het bezoek der Koninginnen aan Zeeland. (Uit de Wereld-Kroniek van den 1 September 1894). Met illustratiën. fol.

Verzameling van stukken betreffende de feestelijkheden tijdens het bezoek der koninginnen aan Walcheren, 21—25 Aug. 1894. 40 stn.

Officieel gedenkboek van de feestelijke ontvangst en de inhuldiging van Hare Majesteit Koningin Wilhelmina Helena Pauline Maria binnen Amsterdam in 1898. Amsterdam., 1898—1899. 4 stn. Met platen en portretten. 4°.

J. G. Whiteley, The enthronement of Her Majesty Queen Wilhelmina. 4°.

K. Wielemaker, Gedenkboek van de feesten in Zeeland. Augustus—September 1898. Middelb., 1899. Met platen. 8°.

L. K. van der Harst J. Jz. en H. J. G. Hartman, Gedenkschrift van de kroningsfeesten te Middelburg. Herinnering aan de dagen van 30 Augustus tot 8 September 1898. (Middelb., 1899). Met portret en platen. 8°.

Middelburg's Kroningsfeesten in 1898. Officieel programma. (Middelburg, 1898). 8°.

Drie exemplaren, waarvan één op oranjeleurig papier en één eigenhandig ondertekend door den voorzitter en den secretaris der hoofdcommissie (geschenk der feestcommissie).

Verzameling van stukken betreffende de Kroningsfeesten in Middelburg, 1898. 4 stn. 8°.

W. van der Hoeven, Wilhelmina Regina. 1880—Augustus 31—1902. (From The Mail and Express Illustrated Saturday Magazine 1902). New York, 1902. 8°.

Gedicht, op Oranje-papier gedrukt.

b. Bijzondere personen.

Aa, A. J. van der. — K. J. R. van Harderwijk, Levensbericht van Abraham Jacob van der Aa. (Levensberichten van de M. der N. L. 1857). 8°.

Abbing, C. A. — W. H. D. Suringar, Levensbericht van C. A. Abbing. (Levensberichten van de M. der N. L. 1873). 8°.

Ablaing van Giessenburg, J. W. d'. — Th. van Riemsdijk, Levensbericht van J. W. Baron d'Ablaing van Giessenburg. (Levensberichten van de M. der N. L. 1894). 8°.

Acker Stratingh, G. — H. O. Feith, Levensschets van Gozewinus Acker Stratingh. (Levensberichten van de M. der N. L. 1877). 8°.

Acker Stratingh, G. — J. C. G. Boot, Levensbericht van Gozewinus Acker Stratingh. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1877). 8°.

Ackermans, P. J. — S. de Wind, Levensschets van wijlen den generaal-majoor P. J. Ackermans, Directeur van het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen. (Overgedrukt uit Archief Z. Gen 1857). 8°.

Ackersdijk, J. — H. J. Koenen, Ter gedachtenis van J. Ackersdijk. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1861). 8°.

Ackersdijk, J. — W. C. Mees, Levensbericht van Jan Ackersdijk. (Levensberichten van de M. der N. L. 1862). 8°.

- Acquoy, J. G. R.** — H. C. Rogge, Levensbericht van J. G. R. Acquoy. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1897). 8°.
- Acquoy, J. G. R.** — F. Pijper, Levensbericht van Johannes Gerhardus Rijk Acquoy. (Levensberichten van de M. der N. L. 1898). 8°.
- Adam, Juliette.** — H. de Jong, Levensschets en portret van Juliette Adam. (Mannen en vrouwen van beteekenis in onze dagen. Deel 32). Haarlem, 1901. 8°.
- Addison.** — G. Kuyper Hz., Het leven en de werken van Addison. Eene studie, naar het Engelsch van Th. Babington Macaulay. (Overgedrukt uit De Recensent, 1857). 8°.
- Adriani, R.** — J. J. Prins, Levensbericht van R. Adriani. (Levensberichten van de M. der N. L. 1868). 8°.
- Akerlaken, D. van.** — O. W. Star Numan, Levensbericht van Dirk van Akerlaken. (Levensberichten van de M. der N. L. 1895). 8°.
- Alcott, L. M.** — W. Kuenen, Levensschets en portret van Louise M. Alcott. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 28). 1897. 8°.
- Alemannus.** — U. G. Siberus, De illustribus Alemannis etc. — C. F. Boernerus, Oratio panegyrica in Joan. Aeg. Alemannum. Lipsiae, 1710. 4°.
- Alexander II.** — N. C. Balsem, Levensschets en portret van Alexander II. (Mannen van beteekenis, deel 12). 1881. 8°.
- Alexander van Boelgarije.** — E. D. Pijzel, Levensschets en portret van Alexander I van Boelgarije. (Mannen van beteekenis, deel 25). 1894. 8°.
- Alphen, Hier. van.** — H. J. Koenen, Hieronymus van

- Alphen, als christen, als letterkundige en als staatsman. Amsterd., 1844. 8°.
- Alsche, A. G. C.** — A. Vrolik, Levensbericht van Adam George Camillus Alsche. (Levensberichten van de M. der N. L. 1886). 8°.
- Alstorpius Grevelink, P. W.** — W. Hoogvliet, Levensbericht van P. W. Alstorpius Grevelink. (Levensberichten van de M. der N. L. 1896). 8°.
- Alting, Jac.** — P. H. Roessingh, Jacobus Alting, een bijbelsch godgeleerde uit het midden der 17^e eeuw Acad. proefschrift. Gron., 1864. 8°.
- Altorffer, J. C.** — Gedenkblad van de vestiging van de firma J. C. & W. Altorffer te Middelburg in 1784 door Johan Coenraad Altorffer. (Middelb., 1884). 8°.
- Altorffer J. C.** — J. G. Frederiks, Johan Coenraad Altorffer, geb. te Middelburg, 18 April 1814, overl. te Westkapelle, 19 Januari 1889. (Overgedrukt uit het Nieuwsblad voor den Boekh. 1889). 8°.
- Altorffer, J. C.** — L. Baart, In memoriam. De heer J. C. Altorffer herdacht in de afdeeling V. W. te Middelburg, 5 Februari 1889. (Middelb., 1889). 8°.
- Altorffer, J. C.** — H. L. Gerth van Wijk, Levensbericht van Johan Coenraad Altorffer. (Overgedrukt uit de Levensberichten van de Maatsch. der Nederl. Letterk.). Leiden, 1890. 8°.
- Amadeo I.** — H. Tiedeman, Levensschets en portret van Amadeo de Eerste. (Mannen v. beteekenis, deel 4). 1873. 8°.
- Amersfoordt, J. P.** — A. Huet, Levensbericht van Jacob Paulus Amersfoordt. (Levensberichten van de M. der N. L. 1885). 8°.

Amesius, Gull. — H. Visscher, Guilielmus Amesius. Zijn leven en werken. Proefschrift. Haarlen, 1894. Met portret. 8°.

Amorie van der Hoeven, A. des. — J. H. Maronier, Levensbericht van Abraham des Amorie van der Hoeven. (Levensberichten van de M. der N. L. 1856). 8°.

Amorie van der Hoeven, M. des. — P. R. Feith, Levensschets van M. des Amorie van der Hoeven. (Levensberichten van de M. der N. L. 1870). 8°.

Andersen, H. C. — H. F. Waller, Levensschets en portret van Hans Christiaan Andersen. (Mannen van beteekenis, deel 6). 1875. 8°.

Andrassy. — J. A. van Gilse, Levensschets en portret van Graaf Andrassy. (Mannen van beteekenis, deel 10). 1879. 8°.

Andreae, A. J. — G. H. van Borssum Waalkes, Levensbericht van Mr. Arnoldus Johannes Andreae. (Levensberichten van de Maatschappij der Ned. Letterkunde. 1900). 8°.

Anslaer, Gull. — J. van der Waeyen, De saaligheid van een gestorven Christen, ter gelegenheid van het afsterven van Guilielmus Anslaer, uit Openb. XIV: 13 aangewezen. Amsterd., 1695. 4°.

Antoine, A. — J. Kolff Jr., Levensschets en portret van André Antoine. (Mannen en vrouwen van beteekenis in in onze dagen. Deel 32). Haarlem, 1901. 8°.

Antonelli. — Levensschets en portret van Giacomo Antonelli (door de Redactie van Mannen van beteekenis, deel 1). 1870. 8°.

Appelius, J. H. — H. van Roijen, Bij de ter aarde bestelling van Jean Henri Appelius, op de begraafplaats bij Scheveningen, den 16 April 1828. 8°.

Arend, J. P. — A. Beelo, Levensbericht van Johannes Pieter Arend. (Levensberichten van de M. der N. L. 1856). 8°.

Arminius, J. — C. Brandt, Historia vitae Jacobi Arminii, S. S. Theologiae doctoris, ejusdemque facultatis in Academia Lugduno Batava professoris. Accedunt A. Grotii, et Dom. Baudii in Arminii obitum Epicedia. Amstelod., 1724. 8°.

Arminius, J. — J. H. Maronier, Jacobus Arminius. Een biografie. (Met portret en handteekening). Amsterd., 1905. 4°.

Arnold, M. — Levensschets en portret van Matthew Arnold (door de Redactie van Mannen van beteekenis, deel 15). 1884. 8°.

Arnold, Th. — A. P. Stanley, The life of Thomas Arnold. Abridged and newly edited, with notes, etc. by A. Reynolds. London, 1903. Met portr. 8°.

Assen, C. J. van. — H. J. Koenen, Levensbericht van C. J. van Assen. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1859). 8°.

Assen, C. J. van. — J. de Bosch Kemper, Levensbericht van Cornelis Jacobus van Assen. (Levensberichten van de M. der N. L. 1860). 8°.

Assendelft de Coningh, C. Th. van. — F. Smit Kleine, Levensbericht van C. Th. van Assendelft de Coningh. (Levensberichten van de M. der N. L. 1891). 8°.

Auerbach, B. — Levensschets en portret van Berthold Auerbach (door de Redactie van Mannen van beteekenis, deel 13). 1882. 8°.

Aumale, Hertog van. — W. J. A. de Witt Huberts, Levensschets en portret van Henri Eugène Philippe Louis d' Orléans, Hertog van Aumale. (Mannen en vrouwen v. beteekenis, deel 28). 1897. 8°.

- Auwers, J. P. van der.** — Maurin Nahuys, A la mémoire de Jean Pierre van der Auwers. Brux., 1881. 8°.
- Auzon de Boisminart, W. P. d'.** — J. H. Burlage, Levensbericht van Willem Pieter d' Auzon de Boisminart. (Levensberichten van de M. der N. L. 1870). 8°.
- Baan, J. v. d.** — Certificaten van het volgen van cursussen in heel- en verloskunde te Parijs door Jacobus van der Baan, van Zierikzee, in de 2° helft der 18° eeuw, benevens paspoorten en andere stukken betr. zijne reis naar Frankrijk. — Oratie bij het verlaten der Latijnsche school. In 1 pakket. 4°.
- Baane, F.** — L. van Ollefen, Aan Francina Bane, de ongelukkige minnaarresse van den ontijdig gestorvenen Nederlandschen dichter J. Bellamy. Amsteld., J. B. Elwe. 1786. 8°.
- Baane, F.** — Brief van Francina Baane aan Mevr. Ockerse geb. Kleyn. 1819. Hs. 8°.
- Baane, F.** — A. F. Siffié, Ter gedachtenis aan mijne geliefde tante, mejufvrouw Francina Baane, overleden te Goes, den 17 October 1837. 8°.
- Backer, C.** — J. van Doorninck, Levensschets van Cornelis Backer. (Levensberichten van de M. der N. L. 1866). 8°.
- Backer Dirks, J. J.** — H. Dyserinck, Levensbericht van Jacobus Johannes Backer Dirks. (Levensbericht van de M. der N. L. 1894). 8°.
- Bacon.** — G. Kuyper Hz., Lord Bacon. Eene karakterstudie, naar het Engelsch van Th. Babington Macaulay. (Overgedrukt uit De Recensent, 1856.) 8°.
- Badon Ghijben, J.** — C. J. Matthes, Levensberigt van

Jacob Badon Ghijben. (Jaarboek van de Kon. Akad. van Wetenschappen. 1873). 8°.

Bake, J. — R. C. Bakhuizen van den Brink, Ter nagedachtenis van John Bake. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1865). 8°.

Bake, J. — R. C. Bakhuizen van den Brink, Rede ter nagedachtenis van Mr. John Bake. Vermeerderd met toespraken van G. Groen van Prinsterer, J. Bake, J. Geel en R. C. Bakhuizen van den Brink. Amsterd., 1865. 8°.

Baker, S. W. — H. Blink, Levensschets en portret van Sir Samuel White Baker. (Mannen van beteekenis, deel 24). 1893. 8°.

Bakhuizen van den Brink, R. C. — L. Ph. C. van den Bergh, Ter gedachtenis van R. C. Bakhuizen van den Brink. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W., 1866) 8°.

Bakhuizen van den Brink, R. C. — E. J. Potgieter, Leven van R. C. Bakhuizen van den Brink. Tweede druk. Haarlem, 1890. 8°.

Bancroft, G. — M. A. N. Rovers, Levensschets en portret van George Bancroft. (Mannen van beteekenis, deel 16). 1885. 8°.

Banville, Th. de. — (M. G. L. van Loghem), Levensschets en portret van Theodore de Banville, door Fiore della Neve. (Mannen v. beteekenis, deel 22). 1891. 8°.

Barrot, O. — Levensschets en portret van Odilon Barrot (door de Redactie van Mannen van beteekenis, deel 6). 1875. 8°.

Barse, J. — Zie Smytegelt.

Barzaeus, G. — Vita Gasparis Barzaei Belgae e Societate

Jesu : B. Xaverii in India socii. Auctore P. Nic. Trigault, ejusdem Societatis Sacerdote. Coloniae, 1611. 8°.

Gaspar Barzaeus is geboren te Goes en in 1553 te Goa gestorven. Zie over hem De la Rue, Geletterd Zeeland. blz. 235.

Bassuel c. s. — Louis, Éloges de Messieurs Bassuel, Malaval et Verdier, prononcés aux Écoles de Chirurgie. Paris, 1759. 8°.

Bast, M. J. de. — A. de Bast, Nécrologie biographique de M. Martin-Jean de Bast, chanoine de la Cathédrale, à Gand. Gand, 1836. Met portret. 8°.

Baster, J. — J. de Kanter Philz., Levensschets van Job Baster. (Overgedrukt uit: Vriend des Vaderlands, deel V). 1831. 8°.

Baster, J. — F. Nagtglas, Job Baster, M. D., een geleerde Zeeuw, honderd jaren na zijn sterven herdacht. Middelb., 1875. 8°.

Baten, K. — Ph. Blommaert, Karel Baten (Overgedrukt uit het Leesmuseum, Tijdschrift voor Letteren, Wetenschappen en Kunsten. 1856). 8°.

Baud, J. C. — P. Mijer, Levensbericht van Jean Chrétien Baron Baud. (Levensberichten van de Maatsch. der N. L. 1860). 8°.

Baud, J. C. — P. Mijer, Jean Chrétien Baud geschetst. (1789—1859). Utrecht, 1878. 4°.

Baumhauer, F. H. von. — J. W. Gunning, Levensbericht van E. H. von Baumhauer. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1887). 8°.

Bazaine. — Levensschets van François Achille Bazaine. (Mannen van beteekenis, deel 1). 1870. 8°.

Beaconsfield, Lord. — D. C. Nijhoff, Levensschets en portret van Lord Beaconsfield. (Mannen van beteekenis, deel 10). 1879. 8°.

Beaufort (Lieven Ferdinand de). — Aanteekeningen omtrent het leven van Lieven Ferdinand de Beaufort, door hemzelf geschreven en uitgegeven door P. Scheltema in Oud en Nieuw enz. 1844. 8°.

Bebel en Liebknecht. — P. L. Tak, Levensschets en portretten van Bebel en Liebknecht. (Mannen van beteekenis, deel 20). 1889. 8°.

Becker, V. — H. J. Allard, Levensbericht van Victor Becker. (Levensberichten van de Maatsch. der Ned. Letterkunde. 1900). 8°.

Beecher, Henry Ward. — Beecher memorial. Contemporaneous tributes to the memory of Henry Ward Beecher, compiled and edited by Edward W. Bok. Brooklyn, 1887. Met portret. 8°.

Beelaerts van Blokland, Jhr. G. J. Th. — J. H. Hora Siccama, Levensbericht van Jhr. Mr. G. J. Th. Beelaerts van Blokland. (Levensberichten van de Maatsch. der Ned. Letterk. 1900). 8°.

Beeldsnijder van Voshol, G. J. — M. D. de Bruyn, Levensbericht van Gerard Johannes Beeldsnijder van Voshol. (Levensberichten van de M. der N. L. 1853). 8°.

Beer Poortugael, D. J. den. — J. C. C. den Beer Poortugael, Levensbericht van Diederic Jacob den Beer Poortugael. (Levensberichten van de M. der N. L. 1880). 8°.

Beers, J. v. — Pol de Mont, Levensschets en portret van Jan van Beers. (Mannen v. beteekenis, deel 20). 1889. 8°.

- Beets, N.** — J^o. de Vries, Levensschets en portret van Nicolaas Beets. (Mannen v. beteekenis, deel 16). 1885. 8°.
- Beets, N.** — W. G. van Nieuhuijs, Nicolaas Beets, 13 September 1814—13 Maart 1903. (Overgedrukt uit „Groot-Nederland.”). Amsterd., 1903. 8°.
- Beets, N.** — P. D. Chantepie de la Saussaye, Levensbericht van Nicolaas Beets. (In Jaarboek van de Kon. Akad. v. Wetenschappen. 1904). 8°.
- Beets, N.** — G. Kalff, Levensbericht van Nicolaas Beets. (In Levensberichten van de Maatsch. der Ned. Lett. 1904/5). Leiden 1905. 8°.
- Behrns, J. H.** — I. Telting, Levensbericht van Johannes Henricus Behrns. (Levensberichten van de M. der N. L. 1884). 8°.
- Belinfante, J. J.** — P. M. Netscher, Levensschets van Josephus Justus Belinfante. (Levensberichten van de M. der N. L. 1883). 8°.
- Bell, R.** — J^o. de Vries Jzn., Levensschets van Robertus Bell. (Overgedrukt uit de Levensberichten van de Maatsch. der Ned. Letterk.). Leiden, 1875. 8°.
- Bell, F. W. B. van.** — M. A. N. Rovers, Levensbericht van F. W. B. van Bell. (In Levensberichten van de M. der N. L. 1897). 8°.
- Bellamy, J.** — Ter gedachtenisse van J. Bellamy. (Verzameling van gedichten, uitgegeven door het genootschap: Vlijt is de Voedster der Wetenschappen). Amsterdam, 1786, 8°.
- Bellamy, J.** — Batavus, Bij den dood van Jacobus Bellamy, Zelandus; gestorven den 11 Maart 1786. Utrecht, 1786. 8°.
- Bellamy, J.** — Kunstöffer aan de Nederlandsche vrijheid,

bij het graf van J. Bellamy, overleeden binnen Utrecht, den 11 Maart 1786. Middelb., H. van Osch. Z. j. 8°.

Bellamy, J. — A. Deken, Traanen gestort bij het overlijden van den uitmuntendsten dichter Jacobus Bellamy, in den bloei zyns levens gestorven; elf Maart 1786 binnen Utrecht. 's Gravenh., Is. van Cleef. 1786. 8°.

Bellamy, J. — J. Hazeu Cz., Lijk-zang op den heer Jacobus Bellamy, (à Zelandus). Edam, 1786. 8°.

Bellamy, J. — W. H. Sels, Over het graf van Bellamy. (Gedicht). 8°.

Bellamy, J. — A. Vereul, Bij het graf van J. Bellamy. (Gedicht). 1789. 8°.

Bellamy, J. — A. Vereul, Lofrede op Jacobus Bellamy. — Bij het graf van J. Bellamy. (In: Redenvoeringen van Abraham Vereul. Amsterd., 1790). 8°.

Bellamy, J. — (G. Kuijpers), Levensbericht van Bellamy. (In: Twee nagelaaten leerredenen van J. Bellamy. Vlis-singen, 1790). 8°.

Bellamy, J. — Ter gedachtenisse van J. Bellamy. Herdruk van de in 1786 uitgegeven verzameling van gedichten. Haarlem, 1804. 8°.

Bellamy, J. — J. P. van Capelle, Bellamy en Hölty, behelzende vergelijkende aanmerkingen over het wegslepemde in beider dichttrant. (Overdruk). 1821. 4°.

Bellamy, J. — W. A. Ockerse en A. Kleyn geb. Ockerse, Gedenkzuil op het graf van Jacobus Bellamy. Haarlem, 1822. Met portr. 8°.

Bellamy, J. — J. van Vloten, Uit Bellamy's nagelaten brieven en papieren, met eene plaat en houtsnedes in den

tekst. (In Archief, uitgeg. door het Zeeuwsch Genootschap. Deel III. Middelb., 1873—1878). 8°.

Bellamy, J. — Joh^a. Dyserinck, Ter nagedachtenis van Jacobus Bellamy. Middelb., 1881. 8°.

Bellamy, J. — (J. W. Leeftang), Jacobus Bellamy. 12 November 1757—11 Maart 1786. Utrecht, 1886. 8°.

In den handel gebrachte overdruk van de Maart-aflevering van het tijdschrift „Iris.”

Bellamy, J. — (Herinnering aan) Jacobus Bellamy, 15 Nov. 1757—11 Maart 1786, (door den) „Utrechtschen Kunstkring.” (1886). 8°.

Met fraai gelithographeerden omslag van Wenkebach. Hierin: een afdruk van eene aardige teekening van Bellamy uit zijn schoolschrift; een portret van Bellamy en van Francina Baane en een facsimilé van het tot hiertoe onbekend gedicht van Zelandus, Marsch voor de Burger-Compagnie, door F. Nieuwenhuysen op muziek gezet.

Bellamy, J. — (Johs. Dyserinck), Jacobus Bellamy. 1786—11 Maart—1886. (In de Nieuwe Rotterdammer Courant v. d. 12 Maart 1886).

Bellamy, J. — J. Aleida Nijland, Jacobus Bellamy als criticus. (Overgedrukt uit „de Gids.” 1901). 8°.

Bellamy, J. — J. Hoekstra, Jacobus Bellamy. Academisch proefschrift. Amsterd., 1903. 8°.

Bemmel Suyck, C. J. — G. J. van der Hoeve, Levensbericht van C. J. van Bemmel Suyck. (Levensberichten van de M. der N. L. 1901). 8°.

Benedetti, V. — Levensschets van Vincent Benedetti (door de Redactie van Mannen van beteekenis, deel 1). 1870. 8°.

Benninck Janssonius, R. — A. L. Lesturgeon, Levens-

bericht van Roelof Bennink Janssonius. (Levensberichten van de M. der N. L. 1873). 8°.

Benoit, P. — Pol de Mont, Levensschets en portret van Peter Benoit. (Mannen v. beteekenis, deel 23). 1892. 8°.

Berchem, W. van. — J. L. G. G(regory), Iets over Wemberich van Berchem, vice-admiraal van Holland en West-Vriesland. (Overgedrukt uit de Bijdragen voor Vad. Gesch. en Oudheidk. Deel VIII). Arnhem, 1852. 8°.

Berchem, W. van. — J. L. G. Gregory, Nadere berigten omtrent de heldendaad van Wemberich van Berchem, Vice-Admiraal van Holland en West-Vriesland. (Overgedrukt uit de Bijdragen voor Vad. Gesch. en Oudheidk. Deel IX). Arnhem, 1854. 8°.

Berckel, H. A. A. van. — J. A. Alberdingk Thijm, Levensbericht van Hendrik Adriaan Antoni van Berckel. (Levensberichten van de M. der N. L. 1868). 8°.

Berg, F. J. van den. — P. H. Schoute, Levensbericht van F. J. van den Berg. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. Wetenschappen. 1897). 8°.

Berg, F. J. van den. — D. Bierens de Haan, Levensbericht van Franciscus Johannes van den Berg en lijst zijner geschriften. Amsterd. Met portret. 8°.

Bergh, J. A. de. — F. Smit Kleine, Levensbericht van Jacobus Adriaan de Bergh. (Levensbericht van de M. der N. L. 1889). 8°.

Bergh, L. Ph. C. van den — R. Fruin, Levensbericht van L. Ph. C. van den Bergh. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1887).

Bergh, L. Ph. C. van den. — R. Fruin, Levensbericht

- van L. Ph. C. van den Bergh. (Levensberichten van de M. der N. L. 1888). 8°.
- Bergh, S. J. van den.** — W. J. van Zeggelen, Levensschets van Samuel Johannes van den Bergh. (Levensberichten van de M. der N. L. 1869). 8°.
- Bergman, J. T.** -- Levensbericht van Jean Théodore Bergman, door hemzelf geschreven, met naschrift van W. N. du Rieu. (Levensberichten van de M. der N. L. 1879). 8°.
- Bergsma, P. A.** — J. A. C. Oudemans, Levensschets van P. A. Bergsma. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1882). 8°.
- Berkhout, A. J.** — A. Beeloo, Levensbericht van Arend Jan Berkhout. (Levensberichten van de M. der Ned. Letterk. 1858). 8°.
- Berkhout, N.** — F. H. G. van Iterson, Levensbericht van Nanning Berkhout. (Levensberichten van de M. der Ned. Letterk. 1855). 8°.
- Berlekom, J. J. Berdenis van.** — A. F. Siffé, Mr. J. J. Berdenis van Berlekom, geschetst als een voorbeeld tot navolging voor ieder lid der Maatsch. tot Nut van 't algemeen. Middelb., 1847. 8°.
- Berlekom, J. P. Berdenis van.** — Bolle, In memoriam dr. J. P. Berdenis van Berlekom. (Middelb. Cour. van den 17 October 1903).
- Bernhardt, Sara.** — (M. G. L. van Loghem), Levensschets en portret van Sara Bernhardt, door Fiore della Neve. (Mannen van beteekenis, deel 16). 1885. 8°.
- Berthelot, M.** — Ch. M. van Deventer, Levensschets en portret van Marcellin Berthelot. (Mannen v. beteekenis, deel 23). 1892. 8°.

- Besant, A.** — Chr. J. Schuver, Levensschets van Annie Besant. Met portret. (In *Mannen en vrouwen van betekenis in onze dagen*. Deel 35). Haarlem, 1904. 8°.
- Beucker Andreae, J. H.** — Is. Telting, Levensschets van Johan Henricus Beucker Andreae. (Levensberichten van de M. der Ned. L. 1865). 8°.
- Beust, von.** — Levensschets en portret van Friedrich Ferdinand Graaf von Beust, (door de Redactie van *Mannen van betekenis*, deel 1). 1870. 8°.
- Beijerinck, J. A.** — J. F. W. Conrad, Levensschets van Jan Anne Beijerinck. (Levensberichten van de M. der N. L. 1874). 8°.
- Beijerman, H.** — J. Dyserinck, Levensbericht van Hugo Beijerman. (Levensberichten van de M. der N. L. 1871). 8°.
- Beza, Th.** — C. van Proosdij, Theodorus Beza, medearbeider en opvolger van Calvijn. Met portret en 5 emblema's. Leiden, 1895. 8°.
- Bezemer, W.** — G. van Rijn, Levensbericht van W. Bezemer. (Levensberichten van de M. der N. L. 1899). 8°.
- Bilderdijk, W.** — R. A. Kolléwijn, Bilderdijk, zijn leven en zijn werken. Naar oorspronkelijke en voor een groot gedeelte onuitgegeven bescheiden samengesteld. Met portretten. Amsterd., 1891. 2 dln. 8°.
- Bilderdijk, W.** — J. D. van der Plaats, Simon Gorter's beoordeeling van Mr. Willem Bilderdijk. Sneek, 1870. 8°.
- Bilderdijk, W.** — Echte stukken betreffende de uitzetting van Mr. Willem Bilderdijk, in Maart 1795. (Leiden), 1821. 8°.
- Bilderdijk, W.** — Briefwisseling van Mr. W. Bilderdijk

met de hoogleeraren M. en H. W. Tydeman, gedurende de jaren 1807 tot 1831. Uitgegeven door H. W. T. Tydeman. Sneek, 1866—1867. 2 dln. 8°.

Bilderdijk, W. — H. E. Moltzer, Bilderdijk en het Nederlandsche volk. Aan wien de schuld der verwijdering? Groningen, 1873. 8°.

Billroth, Th. — A. von Eiselsberg, Levensschets en portret van Theodor Billroth. Uit het Hoogduitsch vertaald. (Mannen van beteekenis, deel 25). 1894. 8°.

Bils, L. de. — A. A. Fokker, Louis de Bils en zijn tijd. Verslag van de Commissie voor de geschiedenis der geneeskunde in Nederland. (Overgedrukt uit het Ned. Tijdschrift voor Geneeskunde 1865). 8°.

Bilt la Motte, C. van E. van der. — T. C. L. Wijnmalen, Levensbericht van Cornelis van Erlach van der Bilt la Motte. (Levensberichten van de M. der Ned. Letterk. 1869). 8°.

Bismarck. — Levensschets en portret van Otto Graaf van Bismarck-Schönhausen. (Mannen van beteekenis, deel 1). 1870. 8°.

Bismarck. — E. D. Pijzel, Levensschets en portret van Vorst Bismarck. (Mannen van beteekenis, deel 18). 1887. 8°.

Bisschop, W. — W. N. du Rieu, Levensbericht van Willem Bisschop. (Levensberichten van de M. der N. L. 1889). 8°.

Björnson, Bj. — C. Honigh, Levensschets en portret van Björnstjerne Björnson. (Mannen van beteekenis, deel 18). 1887. 8°.

Blaauw, H. T. de. — J. Kneppelhout, Levensbericht van Henri Thierry de Blaauw. (Levensberichten van de M. der N. L. 1858). 8°.

- Blaeu, W. J.** — P. J. H. Baudet, Leven en werken van Willem Jansz. Blaeu. Uitgegeven door het Prov. Utr. Gen. v. Kunsten en Wetenschappen. Met portret en drie platen. Utrecht, 1871. 8°.
- Blanc, J. J. L.** — Levensschets en portret van Jean Joseph Louis Blanc, (door de Redactie van Mannen van beteekenis, deel 3). 1872. 8°.
- Blaupot ten Cate, S.** — H. Bouman, Levensbericht van Steven Blaupot ten Cate. (Levensberichten van de M. der N. L. 1885). 8°.
- Bleeker, P.** — Levensbericht van Pieter Bleeker, door hemzelf. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1877). 8°.
- Blom, A. H.** — J. P. Stricker, Levensbericht van Abraham Herman Blom. (Levensberichten van de Maatsch. der Ned. Letterk. 1885). 8°.
- Bluntschli, J. C.** — J. C. van den Berg, Levensschets en portret van Johan Caspar Bluntschli. (Mannen van beteekenis, deel 13). 1882. 8°.
- Blussé, A.** — L. J. F. Janssen, Levensbericht van Abraham Blussé. (Levensberichten van de M. der N. L. 1851). 8°.
- Boddaert, P.** — Levens-beschryving van Mr. Pieter Boddaert; door zyn Ed: zelve ter eigene herdenkinge en gebruike zyner kinderen opgesteld. (Met voorbericht van K. v. d. Helm Boddaert). 1761. 4°.
- Bodel Nijenhuis, J. T.** — W. N. du Rieu, Levensschets van Johannes Tiberius Bodel Nijenhuis. (Levensberichten van de M. der N. L. 1873). 8°.
- Boeles, W. B. S.** — W. J. van Welderen Rengers, Levensbericht van Mr. W. B. S. Boeles. (Levensberichten van de Maatschappij der Ned. Letterk. 1904). 8°.

Bogaerde van ter Brugge, A. J. J. van den. — C. B. Hermans, Levensbericht van André Jean Louis Baron van den Bogaerde van ter Brugge. (Levensberichten van de M. der N. L. 1858). 8°.

Bogaers, A. — F. A. Snellaert, Levensberichten van Adrianus Bogaers. (Levensberichten van de M. der N. L. 1872). 8°.

Bonaparte, M. — Chr. Nuys, Levensbericht van Prinses Mathilde Bonaparte. Met portret. (In Mannen en vrouwen van beteekenis in onze dagen. Deel 35). 1904. 8°.

Bonjean, L. B. — E. J. W. Koch, Louis Bernard Bonjean. (1878). 8°.

Boogaard, J. A. — T. Zaaijer, Levensschets van Johannes Adrianus Boogaard. (Levensberichten van de M. der N. L. 1878). 8°.

Boogaard, J. A. — T. Zaaijer, Levensbericht van Johannes Adrianus Boogaard. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1879). 8°.

Bool, H. J. — G. Keller, Levensbericht van Hendrik Johannes Bool. (Levensberichten van de M. der N. L. 1899). 8°.

Boon Mesch, A. H. van der. — A. Vrolik, Levensschets van A. H. van der Boon Mesch. (Levensberichten van de M. der N. L. 1876). 8°.

Boon Mesch, A. L. van der. — Chr. Krabbe, Levensbericht van Adrianus Leonardus van der Boon Mesch. (Levensberichten van de M. der N. L. 1852). 8°.

Boonzajer, C. G. — J. H. Holwerda, Levensbericht van Cornelis Gerardus Boonzajer. (Levensberichten van de M. der N. L. 1863). 8°.

Boot, C. H. B. — G. van Tienhoven, *Levensbericht van C. H. B. Boot.* (*Levensberichten van de M. der N. L.* 1893). 8°.

Boot, J. C. G. — H. T. Karsten, *Levensbericht van Johan Cornelis Gerard Boot.* (*Jaarboek Kon. Akad. v. W.*, 1903). 8°.

Booth, Generaal. — M. W. Maclaine Pont, *Levensschets en portret van Generaal Boot.* Met een inleidend woord door H. Pierson. (*Mannen van beteekenis*, deel 22). 1891. 8°.

Bordes, J. Ph. de. — J. F. W. Conrad, *Levensbericht van J. Ph. de Bordes.* (*Levensberichten van de Maatsch. der Ned. Letterk.* 1900). 8°.

Borret, Th. J. H. — J. C. G. Boot, *Levensbericht van Th. Borret.* (*Jaarboek van de Kon. Akad. v. W.* 1890). 8°.

Borret, Th. J. H. — J. A. de Rijk Pr., *Levensbericht van Th. J. H. Borret.* (*Levensberichten van de M. der N. L.* 1891). 8°.

Borsius, J. — J. J. L. ten Kate, *Levensbericht van Jacobus Borsius.* (*Levensberichten van de M. der N. L.* 1859). 8°.

Borssele (geslacht van). — J. W. te Water, *Oratio honoris et meritis illustrissimae gentis Borsaliae, dicta die 8 Septembris 1755 in Aede Anglicana quum auctoritate publica ex Illustri Gymnasio Flessingano ad Academiam solemniter promoveretur.* 4°.

Met schriftelijke aantekeningen.

Borssele (geslacht van). — J. W. te Water, *Redenvoering ter eere, en over de verdiensten des doorluchtigen geslachts van Borssele.* Uit het Latyn vertaelt en met aantekeningen verrykt door W. te Water. Middelb., 1755. 4°.

Borsselle van ter Veere, Wolfert van. — M. Verbrugge, Ridder Wolfert van Borselen van ter Veere, de laatste van dien naam Anno 1468—1487. Eene bijdrage tot de geschiedenis des vaderlands. (Vaderl. Letteroef. 1849). 8°.

Bosboom, J. — P. A. M. Boele van Hensbroek, In memoriam. Johannes Bosboom 18 Februari 1817—14 September 1891. Amsterd., 1891. 8°.

Bosboom Toussaint, A. L. G. — J^e. de Vries, Levensschets en portret van Mevrouw A. L. G. Bosboom Toussaint. (Mannen van beteekenis, deel 17). 1886. 8°.

Bosch, W. — H. Tiedeman, Levensschets van Willem Bosch. (Mannen van beteekenis, deel 4). 1878. 8°.

Bosch Kemper, B. de. — P. R. Feith, Levensschets van B. de Bosch Kemper. (Levensberichten van de M. der N. L. 1888). 8°.

Bosch Kemper, J. de. — G. W. Vreede, Jhr. Mr. Jeronimo de Bosch Kemper als staatsburger en geleerde herdacht. Utrecht, 1877. Met portret. 8°.

Bosch Kemper, J. de. — G. W. Vreede, Jeronimo de Bosch Kemper als Nederlandsch letterkundige beschouwd. (Levensberichten van de M. der N. L. 1877). 8°.

Bosscha, J. — Levensschets en portret van Johannes Bosscha door de Redactie van Mannen van beteekenis, (deel 5). 1874. 8°.

Bosscha, J. — W. J. Knoop, Levensberigt van Johannes Bosscha. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1875). 8°.

Bosscha, P. — G. Mees Az., Levensschets van Pieter Bosscha. (Levensberichten van de M. der N. L. 1873). 8°.

Bosse, F. A. — J. F. Bergman, Levensschets van Frans

Antoni Bosse, laatstelijk Rector van de Latijnsche School te Leiden. Met eene bijlage over het onderwijs van nieuwe talen en wetenschappen op de Latijnsche scholen en aantekeningen. Haarlem, 1841. 8°.

Hierbij gevoegd de Antikritiek op de recensie dezer Levensschets.

Botha. — T. P. Tresling, Levensschets en portret van de generaals Botha, de Wet en de la Rey. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 33). 1903. 8°.

Bouman, H. — J. J. van Oosterzee, Levensbericht van H. Bouman. (Levensberichten van de M. der L. 1864). 8°.

Bouman, H. — Joh. A. Leopold, Levensbericht van H. Bouman. (Levensberichten van de Maatsch. der Ned. Letterkunde. 1900). 8°.

Bourget, P. — M. G. L. van Loghem, Levensschets en portret van Paul Bourget. (Mannen en vrouwen van beteekenis in onze dagen. Deel 32). Haarlem, 1901. 8°.

Bourjé, J. P. — R. Lobatto, Iets over Johan Pieter Bourjé, in leven arrondissements-ijker der maten en gewichten te Middelburg. (Overgenomen uit den Algemeenen Konst- en Letterbode voor 1834). 8°.

Boxman, A. — J. W. Elink Sterk, Levensbericht van Abram Boxman. (Levensberichten van de M. der N. L. 1856). 8°.

Bradlaugh, Ch. — S. van Houten, Levensschets en portret van Charles Bradlaugh. (Mannen v. beteekenis, deel 16). 1885. 8°.

Brahms, J. — Richard Hol, Levensschets en portret van Johannes Brahms. (Mannen van beteekenis, deel 11). 1880. 8°.

Brakel, Wilh. à. — F. J. Los, Wilhelmus à Brakel. Proefschrift. Leiden, 1892. 8°.

- Brand, J. A.** — P. Buyskes, Levensbericht van Mr. Johan Arnold Brand. (Levensberichten van de M. der N. L. 1850). 8°.
- Brandeler, W. C. van den.** — G. D. J. Schotel, Levensbericht van Willem Cornelis van den Brandeler. (Levensberichten van de M. der N. L. 1880). 8°.
- Brandes, J. L. A.** — H. Kern, Levensbericht van J. L. A. Brandes. (In Levensberichten van de Maatsch. der Nederl. Letterkunde. 1905—1906). Leiden, 1906. 8°.
- Bray, Guido de.** — L. A. van Langeraad, Guido de Bray. Zijn leven en werken. Bijdrage tot de geschiedenis van het Zuid-Nederlandsche protestantisme. Zierikzee, 1884. 8°.
- Breda, J. G. S. v.** — C. J. Matthes, Levensbericht van J. G. S. van Breda. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. Wetenschappen. 1867). 8°.
- Brederode, R. v.** — M. Verbrugge, Reijnoud van Brederode, hoofd der Hoeksche Staatspartij, A° 1417—1473. Eene bijdrage tot de geschiedenis des vaderlands. (Uit De Fakkel. 14° Jaargang). 1839. 8°.
- Brès, Gui de.** — Ch. Rahlenbeck, Gui de Brès. Etude historique. (Extrait de la Revue de Belgique. Brux., 1878. 8°.
- Brester, J.** — A. J. de Bull, Levensbericht van Jan Brester, Albertszoon. (Levensberichten van de M. der N. L. 1864). 8°.
- Breuk, H. B. de.** — J. E. Inckel, Levensschets van Hendrik Roelof de Breuk. (Levensberichten van de M. der N. L. 1862). 8°.
- Bright, J.** — Levensschets van John Bright door de Redactie van Mannen van beteekenis, (deel 2). 1871. 8°.

- Brill, W. G.** — P. D. Chantepie de la Saussaye, Levensbericht van W. G. Brill. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1896).
- Brinckerhoff, J. D.** — The family of Joris Dircksen Brinckerhoff. 1638. New-York, 1887. Met pln. 8°.
- Broekman, A. C.** — L. J. Kesper, Levensbericht van Aleidius Cornelis Broekman. Met portret. (Overgedrukt uit het Weekblad „De Ingenieur.” 1906). 8°.
- Broes, W.** — W. A. van Hengel, Levensbericht van Wilhelm Broes. (Levensberichten van de M. der N. L. 1858). 8°.
- Brouwer Ancher, A. J. M.** — W. B. Veder, Levensbericht van Aloysius Johannes Maria Brouwer Ancher. (Levensberichten van de M. der N. L. 1901). 8°.
- Brouwers, J. W.** — J. Vrancken, Levensbericht van Jan Willem Brouwers. (Levensberichten van de M. der N. L. 1898). 8°.
- Brown, A.** — J. T. Bodel Nijenhuis, Levensbericht van Alef Brown. (Levensberichten van de M. der N. L. 1856). 8°.
- Browning, E. B.** — Suze Kuenen, Levensschets en portret van Elisabeth Barret Browning. (Mannen en vrouwen v. beteekenis, deel 26). 1895. 8°.
- Browning, R.** — J. Peaux, Levensschets en portret van Robert Browning. (Mannen v. beteekenis, deel 24). 1893. 8°.
- Brugmans, A.** — M. J. Pijnappel, Levensbericht van Anthony Brugmans. (Levensberichten van de M. der N. L. 1879). 8°.
- Brugmans, P. A.** — A. Rutgers, Levensbericht van Pibo Antonius Brugmans. (Levensberichten van de M. der N. L. 1851). 8°.

Brugmans, S. J. — Bory de St.-Vincent, Eloges de MM. (Seb. Just.) Brugmans et Faujas de St.-Fond. (Extrait des Annales générales des Sciences physiques). Brux., 1819. 8°.

Brumund, J. F. G. — P. J. Veth, Levensbericht van Jan Frederik Gerrit Brumund. (Levensberichten van de M. der N. L. 1864). 8°.

Brune de Jonge, J. de. — J. A. Worp, Jan de Brune de Jonge. (Overgedrukt uit Oud-Holland, 1890). 4°.

Bruno, G. — A. Riehl, Giordano Bruno. Ein populärwissenschaftlicher Vortrag. Leipzig, 1889. 8°.

Bruno, G. — (J. van den Ende), Giordano Bruno, de martelaar der vrije gedachte, Met afbeelding van Bruno's standbeeld. Uitgegeven door de Vereeniging „De Dageraad.” Amsterdam, 1889. 2 stn. 8°.

Bruno, G. — J. Thikötter, Giordano Bruno und das hierarchische System Roms. Bremen, 1890. 8°.

Bruyn, M. D. de. — J. H. Scholten, Levensbericht van Marinus Didericus de Bruyn. (Levensberichten van de M. der N. L. 1882). 8°.

Bruyn Kops, J. L. de. — J. K. W. Quarles van Ufford, Levensbericht van Jacob Leonard de Bruyn Kops. (Levensberichten van de M. der N. L. 1889). 8°.

Buckle, H. Th. — N. C. Balsem, Levensschets van Henry Thomas Buckle. (Mannen v. beteekenis, deel 6). 1875. 8°.

Buddingh, D. — J. J. F. Wap, Levensberichten van Derk Buddingh. (Levensberichten van de M. der N. L. 1876). 8°.

Buddingh, S. A. — D. Buddingh, Levensbericht van

Stephaan Adriaan Buddingh. (Levensberichten van de M. der N. L. 1870). 8°.

Buitendijk, Gos. à. — N. M. de Ligt, Gosuinus à Buitendijk. (Archief Z. G. 1905). 8°.

Bull, A. J. de. — H. C. Rogge, Levensbericht van Abraham Johannes de Bull. (Levensberichten van de M. der N. L. 1889). 8°.

Bulwer, E. L. — H. Tiedeman, Levensschets en portret van Edward George Earle Lytton Bulwer. (Mannen v. beteekenis, deel 4). 1873. 8°.

Buma, W. W. — I. Telting, Levensschets van Wiardus Willem Buma. (Levensberichten van de M. der N. L. 1874). 8°.

Bunsen, C. K. J. v. — H. J. Koenen, Ter gedachtenis van Christian Karl Josias von Bunsen. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1860). 8°.

Bunsen, R. — Ch. M. van Deventer, Levensschets en portret van Robert Bunsen. (Mannen en vrouwen v. beteekenis, deel 26). 1895. 8°.

Burger, D. — M. W. Scheltema, Levensbericht van D. Burger. (Levensberichten van de M. der N. L. 1894). 8°.

Burlage, J. H. — C. H. B. Boot, Levensbericht van Joost Hendrik Burlage. (Levensberichten van de M. der N. L. 1874). 8°.

Burns. — J. G. Lockhart, The life of Robert Burns, to which is added Thomas Carlyle's review-essay. Newly edited with notes, etc. by J. M. Sloan. London, 1904. Met portr. 8°.

Busch, W. — Cornelis Veth, Levensschets van Wilhelm

Busch. Met portret. (In Mannen en vrouwen van beteekenis in onze dagen. Deel 35). Haarlem, 1904. 8°.

Buys, J. T. — R. Macalester Loup, Levensschets en portret van Johan Theodoor Buys. (Mannen van beteekenis, deel 24). 1898. 8°.

Buys, J. T. — H. P. G. Quack, Levensbericht van J. T. Buys. (Jaarboek van de Kon. Acad. v. W. 1898). 8°.

Buys, J. T. — R. Macalester Loup, Levensbericht van Johan Theodoor Buys. (Levensberichten van de M. der N. L. 1894). 8°.

Buys, M. — E. B. Kielstra, Levensbericht van Marinus Buys, 1 September 1837—2 Juni 1906. (In Levensberichten van de Maatsch. der Nederl. Letterkunde. 1905—1906). Leiden, 1906. 8°.

Buys, Paulus. — W. van Everdingen, Het leven van Mr. Paulus Buys, Advocaat van den Lande van Holland. Proefschrift. Leiden, 1895. 8°.

Buys Ballot, C. H. D. — J. P. van der Stok, Levensbericht van C. H. D. Buys Ballot. (Jaarboek van de Kon. Acad. v. W. 1899). 8°.

Buijskes, P. — D. Tiboel Siegenbeek, Levensbericht van Pieter Buijskes. (Levensberichten van de M. der N. L. 1864) 8°.

Bylandt, O. A. Graaf van. — L. H. W. Baron van Aylva Rengers, Levensbericht van Otto Anne Graaf van Bylandt. (Levensberichten van de M. der N. L. 1857). 8°.

Bijleveld, J. F. — J. S. van Veen, Levensbericht van Mr. J. F. Bijleveld. (In Levensberichten M. der Ned. Lett. 1904—1905). Leiden, 1905. 8°.

Bynkershoek, Cornelis van. — J. H. Philipse, *Oratio de Cornelio Bynkershoekio, publice habita Franequæ die 1 Octobris 1822. Groningæ, 1823. 4°.*

Bynkershoek, Cornelis van. — O. W. Star Numan, *Cornelis van Bynkershoek, zijn leven en zijne geschriften. Academisch proefschr. Leiden, 1869. 8°.*

Cagliostro. — C. A. van Sypesteyn, *Iets over Cagliostro, uit verschillende bronnen bijeengebragt. (Overdruk). 8°.*

Caland, F. — *Levensbericht van Frederik Caland. (In: Maandblad van het Geneal.-heraldiek Genootschap «De Nederl. Leeuw»).* 1905. 4°.

Caland, F. — *Levensbericht van Frederik Caland in de Zierikzeesche Nieuwsbode. 1905. fol.*

Caland, F. — J. de Hullu, *Levensbericht van F. Caland. (Overgedrukt uit de Levensberichten van de Maatsch. der Nederl. Letterk., 1905—1906).* Leiden, 1906. 8°.

Caland, P. — R. P. J. Tutein Nolthenius, *P. Caland. (Overgedrukt uit «Eigen Haard»).* Amsterd., 1902. Met portret en pln. 8°.

Caland, P. — R. P. J. Tutein Nolthenius, *Levensbericht van P. Caland. (Overgedrukt uit de Levensberichten van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde te Leiden, 1902—1903).* Leiden, 1903. 8°.

Calcar, Elise van. — J. A. Wolters, *Levensbericht van Mevr. E. C. F. van Calcar—Schiotling. (In Levensberichten van de M. der Ned. Lett. 1904—1905).* Leiden, 1905. 8°.

Caldecott, R. — *Zie Greenaway.*

Calkoen, J. F. van Beeck. — (J. Heringa Ez.), *Ter ge-*

dachtenisse van wijlen Jan Frederik van Beeck Calkoen, Hoogleraar in de Wijsbegeerte, Wis- en Sterrekunde aan de Hooge School te Utrecht. Utrecht, 1813. Met portret. 8°.

Campbell, M. F. A. G. — J. G. B. Acquoy, Levensbericht van M. F. A. G. Campbell. (Jaarboek van de Kon Akad. v. W. 1890). 8°.

Campbell, M. F. A. G. — W. P. C. Knuttel, Levensbericht van M. F. A. G. Campbell. (Levensberichten van de M. der N. L. 1890). 8°.

Campen, J. E. Voet van. — Nanning Berkhout, Levensbericht van J. E. Voet van Campen. (Levensberichten van de M. der N. L. 1852). 8°.

Camphuysen, D. — L. A. Rademaker, Didericus Camphuysen. Proefschrift. Gouda, 1898. 8°.

Cannaert, J. B. — Prudens van Duyse, Levensbericht van Josef Bernard Cannert. (Levensberichten van de M. der N. L. 1849). 8°.

Cannart d' Hamale, L. van. — Th. Ign. Welvaarts, Levensschets van den Norbertijn L. van Cannart d' Hamale. Met 5 gepolychromeerde wapens en plaat der Abdij van Postel. Utrecht, 1884. 8°.

Canneman, E. — A. G. C. Alsche, Levensbericht van Elias Canneman. (Levensberichten van de M. der N. L. 1862). 8°.

Canter, Jacob. — J. Dirks, Jacob Canter. (Overdruk). 1890. 8°.

Capellen, van. — Zie Duyn van Maasdam, van der.

Capellen van Berkenwoude, G. A. G. P. baron van der. — G. W. Vreede, De invloed der wetenschap op het openbaar leven van den minister van staat G. A. G. P. baron van der Capellen van Berkenwoude. Utrecht, 1849. 8°.

Carlos, Don. — Levensschets en portret van Don Carlos door de Redactie van Mannen van beteekenis in onze dagen, (deel 5). 1874. 8°.

Carlyle, Th. — P. Feenstra Jr., Levensschets en portret van Thomas Carlyle. (Mannen van beteekenis, deel 8). 1877. 8°.

Carmen Sylva. — Levensschets en portret van Carmen Sylva, Elisabeth, Koningin van Roemenië, door de Redactie van Mannen van beteekenis, (deel 14). 1883. 8°.

Carnegie, A. — R. P. J. Tutein Nolthenius, Levensschets en portret van Andries Carnegie. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 33). 1903. 8°.

Carnot, Sadi. — A. I. H. Obreen, Levensschets en portret van Sadi Carnot. (Mannen v. beteekenis, deel 23). 1892. 8°.

Carol, Kon. v. Roemenië. — Chr. Nuijs, Levensschets en portret van Carol, Koning van Roemenië. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 29). 1898. 8°.

Castelar, E. — H. Tiedeman, Levensschets en portret van Emilio Castelar. (Mannen v. beteekenis, deel 4). 1873. 8°.

Castelar, E. — Chr. Nuijs, Levensschets en portret van Emilio Castelar. (Mannen en vrouwen van beteekenis in onze dagen. Deel 31). Haarlem, 1900. 8°.

Cats, J. — Jan Kops, Redevoering over Jacob Cats, als verlichter des volks en bevorderaar van het nut van 't algemeen. (Achter: Proeven van uiterlijke Nederlandsche welsprekendheid, in navolging van P. Francius). Haarlem, 1818. 8°.

Cats, J. — A. G. C. Alsche, Specimen acad. de Jacobo Catsio, Jcto. Lugd. Batav., 1828. 8°.

Cats, J. — P. G. Witsen Geysheek, Het leven en de verdiensten van Jacob Cats, in gesprekken. Met platen. Amst., 1829. 8°.

Cats, J. — (N. E. Ernst Vetten), Feestviering bij de ontsluiting van het standbeeld van Jacob Cats, opgericht te Brouwershaven, den 11^{den} December 1829. Uitgegeven door het bestuur van het departement Schouwen der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen. Met eene afbeelding. Amst., 1830. 4°.

Cats, J. — J. H. de Stoppelaar, Jacob Cats te Middelburg, 1603—1623, en zijn huis aldaar, ook in betrekking tot de vroegere en latere bewoners. Middelb., 1860. Met afbeeld. 8°.

Cats, J. — B. Ph. de Kanter, Jacob Cats. (12 September 1660—1860). (Overdruk). Met plaat. 8°.

Cats, J. — J. K. de Regt, Jacob Cats. Historisch-tooneelmatige schets met zang, in twee tafereelen. Zierikzee, 1877. 8°.

Cats, J. — J. G. Frederiks, Jacob Cats en zijne omgeving, naar aanleiding van de handschriften in het Museum Catsianum. (Overgedrukt uit Oud-Holland, 1889, 4^e Afl., 7^e Jaarg.). 2 stn. 4°.

Cats, J. — J. G. Frederiks, Mathias Felisius, Cunerus Petri en Jacob Cats. (Overgedrukt uit De Katholiek, deel CI). 8°.

Cats, J. — G. Derudder, Cats, sa vie et ses oeuvres. Calais, 1898. 8°.

Cellini, Benvenuto. — The memoirs of Benvenuto Cellini written by himself, translated by Thomas Roscoe. Newly edited and revised with notes etc. London, 1906. 8°.

Chais van Buren, C. A. — C. M. J. Willeumier, Levensbericht van C. A. Chais van Buren. (Levensberichten der M. der N. L. 1889). 8°.

Chambord. — H. Tiedeman, Levensschets en portret van den Graaf van Chambord. (Mannen van beteekenis, deel 4). 1873. 8°.

Chantepie de la Saussaye, D. — J. J. van Toorenenbergen, Levensbericht van Daniël Chantepie de la Saussaye. (Levensberichten van de M. der N. L. 1874). 8°.

Charcot, J. M. — E. H. M. Thijssen, Levensschets en portret van Professor J. M. Charcot. (Mannen van beteekenis, deel 24). 1893. 8°.

Chavannes, Puvis de. — J. Kolff Jr., Levensschets en portret van Puvis de Chavannes. (Mannen en vrouwen van beteekenis in onze dagen. Deel 31). Haarlem, 1900. 8°.

Chijs, P. O. van der. — J. F. G. Meijer, Levensbericht van Pieter Otto van der Chijs. (Levensberichten van de M. der N. L. 1869). 8°.

Citters, van. — Contract betreffende het familie-fonds der descendenten van den heer Ambassadeur van Citters. (1750). 8°.

Clavareau, A. — M. Smiets, Levensschets van Auguste Clavareau. (Levensberichten van de M. der N. L. 1871). 8°.

Clémenceau, G. — E. D. Pijzel, Levensschets en portret van Georges Clémenceau. (Mannen v. beteekenis, deel 19). 1888. 8°.

Clerc, Jean le. — Abr. des Amorie van der Hoeven, De Joanne Clerico et Philippo a Limborch dissertationes duae,

- adhibitis epistolis aliisque scriptis ineditis, atque eruditorum virorum epistolis nunc primum editis. Amstelod., 1843. 8°.
- Clercq, G. de.** — J. Heemskerk, Levensbericht van Gerrit de Clercq. (Levensberichten van de M. der N. L. 1858). 8°.
- Cleveland.** — E. D. Pijzel, Levensschets en portret van President Cleveland. (Mannen v. beteekenis, deel 24). 1893. 8°.
- Clive, Lord.** — G. Kuyper Hz., Lord Clive, de grondvester der Britsche staatsmogendheid in Indië. Eene karakterstudie naar 't Engelsch van Thomas Babington Macaulay. (Overdruk). 1853. 8°.
- Cock, H.** — J. D. W. Pape, Levensschets van Mevr. Hendrik Cock. (Overgedr. uit de Handelingen van de Maatsch. der Ned. Letterk.). Leiden, 1867. 8°.
- Coehoorn, Menno van.** — Het leven van Menno Baron van Coehoorn, beschreven door zijnen zoon Gosewijn Theodoor Baron van Coehoorn, uitgegeven en met aantekeningen vermeerderd door J. W. van Sypesteijn. Leeuw., 1860. 8°.
- Coen, J. Pz.** — H. J. A. M. Schaepman, Redevoering over Jan Pietersz. Coen in de Algem. Verg. van het Indisch Genootschap van 22 November 1887. (Overdruk). 8°.
- Coenen van 's Gravesloot, J. F. L.** — J. B. Rietstap, Levensbericht van J. F. L. Coenen van 's Gravesloot. (Levensberichten van de M. der N. L. 1886). 8°.
- Coetier, W.** — Joh. Regius, Oratio funebris in memoriam Gulielmi Coetier, J. U. D., Historiarum et Eloquentiae, dum viveret, Professoris Ordinarii. Franequerae, 1724. fol.

Cohen Stuart, A. B. — H. Kern, Levensschets van A. B. Cohen Stuart. (Levensberichten van de M. der N. L. 1877). 8°.

Cohen Stuart, L. — G. van Diesen, Levensberigt van L. Cohen Stuart. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1879). 8°.

Cohen Stuart, M. — J. J. van Oosterzee, Levensbericht van Martinus Cohen Stuart. (Levensberichten van de M. der N. L. 1879). 8°.

Colen, Lud. v. — G. A. Vorsterman van Oyen, Notice sur Ludolphe van Colen. (Extrait). Rome, 1868. 4°.

Colenso, J. W. — A. Kuenen, Levensschets en portret van John William Colenso. (Mannen v. beteekenis, deel 15). 1884. 8°.

Comes, E. — E. van den Bussche, Étienne Comes, poète latin du XVe siècle, né à Cassel. (Extrait de la Revue La Flandre). 1873. 8°.

Conrad, F. W. — J. W. L. van Oordt, Levensberigt van Frederik Willem Conrad. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1870). 8°.

Conrad, F. W. — Levensschets en portret van Frederik Willem Conrad door de Redactie van Mannen van beteekenis, (deel 2). 1871. 8°.

Conrad, J. F. W. — R. A. van Sandick, Levensbericht van Jan Frederik Willem Conrad. (In Levensberichten van de M. der Ned. Lett. 1904—1905). Leiden, 1905. 8°.

Conscience, H. — Theo Coopman en V. A. de la Montagne, Levensschets en portret van Hendrik Conscience. (Mannen v. beteekenis, deel 14). 1883. 8°.

Cooper, P. — K. Spijkman, Levensschets en portret van Peter Cooper. (Mannen v. beteekenis, deel 14). 1883. 8°.

Coppée, Fr. — J. N. van Hall, Levensschets en portret van François Coppée. (Mannen v. beteekenis, deel 16). 1885. 8°.

Cornelissen, J. J. — J. van Leeuwen Jr., Levensbericht van J. J. Cornelissen. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1891). 8°.

Cornelissen, N. — Prud. van Duyse, Levensbericht van Norbert Cornelissen. (Levensberichten van de M. der N. L. 1850). 8°.

Cornelius, P. J. v. — J. A. Alberdingk Thijm, Levensschets en portret van Dr. Peter Joseph von Cornelius. (Mannen v. beteekenis, deel 18). 1887. 8°.

Cost Jordens, W. H. — H. van Loghem, Levensbericht van W. H. Cost Jordens. (Levensberichten van de M. der N. L. 1876). 8°.

Cost Jordens, W. H. — J. Dirks, Mr. W. H. Cost Jordens. 1876. 8°.

Costa, Is. da. — H. J. Koenen, Levensberigt van Mr. Is. da Costa. (Overgedrukt uit de Handel. v. d. Maatsch. der Ned. Letterk. te Leiden). 1880. 8°.

Coster, H. J. — G. Vissering, Een Hollander in Zuid-Afrika. Uitgave ten bate van het Herman-Coster-Fonds. Met portret van Dr. H. J. Coster. 2° druk. Amsterd., 1900. 8°.

Costerus, P. J. — A. de Jongh, Levensschets van Pieter Jacob Costerus. (Levensberichten van de M. der N. L. 1863). 8°.

Cosijn, P. J. — B. Symons, Levensbericht van Pieter Jacob Cosijn. (In Jaarboek van de Koninklijke Akademie van Wetenschappen. 1900). 8°.

Craes, P. D. — J. Diegerick, P. D. Craes, auteur d'un poème Latin sur la mort de l' Archiduchesse Isabelle-Claire-Eugénie. Lettre à M. l' Abbé Carton, président de la Société d' Émulation etc. Bruges, 1853. 8°.

Cramer, A. — A. H. Swaagman, Herinnering aan Antonie Cramer. 8°.

Cramer, A. M. — B. Cuperus, Levensbericht van Alle Meenderts Cramer. (Overgedrukt uit de Levensberichten van de Maatschappij der Ned. Letterk. te Leiden, 1894—1895). Leiden, 1895. 8°.

Cramer, J. — G. H. Lamers, Levensbericht van J. Cramer. (Levensberichten van de M. der N. L. 1895). 8°.

Cras, H. C. — J. M. Kemper, Memoria Henrici Constantini Crassii. Amsterd., 1825. 4°.

Credo, Willem. — Zeeuwsche Spectator over den boedel en het testament van Capitein Willem Credo onder de toezigt van Gerard Bacot, Predikant te Koudekerke, en syn vrou Paulina Credo, 'nevens een journaal of dag-lyst van een bedroefde reis naa het vermakelyk Alphen. Tot waarschouwing, van jonge predikanten, om niet ligt Voogdyen aan te nemen. 1734. 8°.

Cremer, J. J. — A. Ising, Levensbericht van Jacobus Jan Cremer. (Levensberichten van de M. der N. L. 1880). 8°.

Cremer, J. J. — H. de Veer, Levensschets en portret van Jacobus Jan Cremer. (Mannen v. beteek., deel 12). 1881. 8°.

Crispi, F. — E. D. Pijzel, Levensschets en portret van Francesco Crispi. (Mannen v. beteekenis, deel 21). 1890. 8°.

Crommelin, P. S. — J. G. la Lau, Levensbericht van Pieter Samuel Crommelin. (Levensberichten van de M. der N. L. 1853). 8°.

Cuypers, P. J. H. — Victor de Stuers, Levensschets en portret van P. J. H. Cuypers. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 28). 1897. 8°.

Dale, J. H. van. — H. Q. Janssen, Levensbericht van Johan Hendrik van Dale. (Levensberichten van de M. der N. L. 1878). 8°.

Dale, J. H. van. — J. Manhave, Levensbericht van J. H. van Dale, benevens lijst zijner werken. (Overgedrukt uit het Nieuw Woordenboek der Nederl. taal). 1878. 8°.

Dalem, P. Manteau van. — G. A. Fokker, Pieter Manteau van Dalem. (Overgedrukt uit de Navorscher, deel 18). 8°.

Dam van Isselt, E. W. van. — J. H. Burlage, Levensbericht van Edmond Willem van Dam van Isselt. (Levensberichten van de M. der N. L. 1860) 8°.

Dam van Noordeloos, J. van. — A. de Jager, Levensbericht van Jacob van Dam van Noordeloos. (Levensberichten van de M. der N. L. 1872). 8°.

Darwin, Ch. R. — J. E. Enklaar, Levensschets en portret van Charles Robert Darwin. (Mannen v. beteekenis, deel 6). 1875. 8°.

Darwin, Ch. R. — J. J. le Roy, Charles Darwin. Eene levensschets. Deventer, 1882. 8°.

Dassevael, S. — De vijf-en-twintigjarige ambtsbediening van den heer S. Dassevael, gevierd den 12 Mei 1815. 8°. Met gedichten van A. van den Ende, P. Moens, H. van Roijen, M. Siegenbeek, A. Simons en J. F. Serrurier.

Dathenus, P. — I. Diegerick, Petrus Dathenus. Notes sur le lieu de sa naissance. Bruges, 1857. 8°.

Dathenus, Petrus. — H. Q. Janssen, Petrus Dathenus.

Een blik op zijne laatste levensjaren, vooral op zijne twist-zaak met Oranje; naar aanleiding van een tal onuitgegeven brieven, van, aan en over hem geschreven. Delft, 1872. 8°.

Dathenus, Petrus. — H. Q. Janssen, Petrus Dathenus.

Een blik op zijne laatste levensjaren, vooral op zijne twist-zaak met Oranje enz. (Hetzelfde werk als het voorgaand). Delft, 1872. 8°.

Met door den schrijver bijgevoegde schriftel. aantekeningen.

Dathenus, Petrus. — H. Q. Janssen, Nog eenige sprokkelingen betreffende Petrus Dathenus. (Overdruk). 8°.

Daudet, A. — A. G. van Hamel, Levensschets en portret

van Alphonse Daudet. (Mannen v. beteekenis, deel 15). 1884. 8°.

David, J. B. — J. F. J. Heremans, Levensbericht van J.

B. David. (Levensberichten van de M. der N. L. 1868). 8°.

Deak, F. — N. C. Balsem, Levensschets en portret van

Frans Deak. (Mannen v. beteekenis, deel 7). 1876. 8°.

Decker Zimmerman, J. — F. J. Domela Nieuwenhuis,

Levensbericht van Joannes Decker Zimmermann. (Levensberichten van de M. der N. L. 1868). 8°.

Dedel, P. S. — M. C. van Hall, Levensbericht van Jhr.

Mr. P. S. Dedel. (Levensberichten van de M. der N. L. 1852). 8°.

Dee, C. H. — R. Koopmans van Boekeren, Levensber-

richt van Corneille Henri Dee. (Levensberichten van de M. der N. L. 1884). 8°.

Degenhardt, W. — J. Jelgerhuis Swildens, Levensbericht

van Willem Degenhardt. (Levensberichten van de M. der Ned. Letterk. 1902—1908). 8°.

Deinse, A. van. — Hulde aan de nagedachtenis van Antonius van Deinse, predikant bij de Nederd. Herv. Gemeente in deze stad. Overleden den 19 November 1829. Door C. S(chutters). Middelb., 1829. 8°.

Deinse, A. van. — P. F. Loysen, Bij het graf van Antonius van Deinse, ontslapen den 19 November 1829. Middelb., 1829. 8°.

Deketh, A. — A. Telting, Levensbericht van Albartus Deketh. (Levensberichten van de M. der N. L. 1857). 8°.

Dekker, E. Douwes. — H. de Veer, Levensschets en portret van Multatuli (E. Douwes Dekker). (Mannen van beteekenis, deel 19). 1888. 8°.

Delecourt (van den Hove), V. H. — J. A. Alberdingk Thijm. Levensbericht van Victor Hubert Delecourt (van den Hove). (Levensberichten van de M. der N. L. 1854). 8°.

Delitzsch, H. Schulze. — N. C. Balsem, Levensschets en portret van Herman Schulze Delitzsch. (Mannen v. beteekenis, deel 7). 1876. 8°.

Delprat, G. H. M. — W. Moll, Levensberigt van G. H. M. Delprat. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1871). 8°.

Delprat, G. H. M. — G. Mees, Azn., Levensbericht van Guillaume Henri Marie Delprat. (Levensberichten van de M. der N. L. 1872). 8°.

Delprat, I. P. — D. Bierens de Haan, Levensschets van Isaac Paul Delprat. (Overgedrukt uit het Jaarboek der Kon. Akad. van Wetensch. 1881). Amsterd., 1882. 8°.

Dercksen, J. M. E. — D. F. van Heyst, Levensbericht van Jacobus Marinus Everhardus Dercksen. (Levensberichten van de M. der N. L. 1884). 8°.

Dermout, I. J. — J. J. van Oosterzee, Levensbericht van Isaäc Johannes Dermout. (Levensberichten van de M. der N. L. 1868). 8°.

Deventer, M. L. van. — P. A. van der Lith, Levensbericht van M. L. van Deventer. (Levensberichten van de M. der N. L. 1895). 8°.

Deventer, Jszn. S. van. — T. H. der Kinderen, Levensbericht van Salomon van Deventer Jszn. (Levensberichten van de M. der N. L. 1891). 8°.

D' Heere, L. — Ph. Blommaert, Levensschets van Lucas D' Heere, kunstschilder te Gent. (16^e eeuw). Gent, 1858. Met plaat. 8°.

Dickens, Ch. — Levensschets en portret van Charles Dickens door de Redactie van Mannen van beteekenis in onze dagen, (deel 2). 1871. 8°.

Diephuis, G. — W. Hecker, Levensbericht van Gerhardus Diephuis. (Levensberichten van de M. der N. L. 1893). 8°.

Diesen, G. van. — De Ingenieur G. van Diesen, 21 Mei 1906. Feestuitgave. Met portret, afbeeldingen en schetskaarten. 4°.

Diodati, Jean. — G. D. J. Schotel, Jean Diodati. 's-Gravenh., 1844. 8°.

Dirks, J. — J. C. G. Boot, Levensbericht van Jacob Dirks. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1893). 8°.

Dirks, J. — W. Pleyte, Levensbericht van Jacob Dirks. (Levensberichten van de M. der N. L. 1894). 8°.

Disraeli, B. — Levensschets en portret van Benjamin Dis-

raeli, door de Redactie van Mannen van beteekenis in onze dagen, (deel 2). 1871. 8°.

Zie ook: Lord Beaconsfield.

Dodonaeus, R. — P. J. van Meerbeeck, *Recherches historiques et critiques sur la vie et les ouvrages de Rembert Dodoens (Dodonaeus)*. Malines, 1841. Met portret. 8°.

Doedes, J. I. — G. H. Lamers, *Levensbericht van J. I. Doedes*. (Levensberichten van de M. der N. L. 1898). 8°.

Doeveren, H. F. van. — C. W. H. van Kaathoven, *Levensbericht van Hermanus François van Doeveren*. (Levensberichten van de M. der N. L. 1853). 8°.

Dollinger, J. J. I. — *Levensschets en portret van Josephus Johannes Ignatius Dollinger*, door de Redactie van Mannen van beteekenis in onze dagen, (deel 3). 1872. 8°.

Domela Nieuwenhuis, F. J. — J. H. de Ridder, *Levensbericht van F. J. Domela Nieuwenhuis*. (Levensberichten van de M. der N. L. 1870). 8°.

Dommelen, G. F. van. — J. J. F. Wap, *Levensbericht van Gomarus Franciscus van Dommelen*. (Levensberichten van de M. der N. L. 1876). 8°.

Donders, F. C. — B. J. Stokvis, *Levensschets en portret van F. C. Donders*. (Mannen v. beteekenis, deel 20). 1889. 8°.

Donders, F. C. — B. J. Stokvis, *Levensbericht van F. C. Donders*. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1891). 8°.

Donker Curtius, D. — O. Périer, *Dirk Donker Curtius, Ministre d'État Néerlandais. Avec portrait*. La Haye et Bruxelles, 1876. 8°.

Donker Curtius van Tienhoven, W. B. — F. de Greve, *Levensbericht van Willem Boudewijn Donker Curtius van Tienhoven*. (Levensberichten van de M. der N. L. 1858). 8°.

Doorn van Westcapelle, H. J. baron van. — H. J. Royaards, Levensbericht van H. J. baron van Doorn van Westcapelle. (Levensberichten van de M. der N. L. 1853). 8°.

Doorninck, J. van. — J. I. van Doorninck, Levensschets van Jan van Doorninck. (Levensberichten van de M. der N. L. 1870). 8°.

Dorn Seiffen, G. — A. de Jongh, Epitaphium Gerardi Dornseiffen. Traj. ad Rhen., 1858. 8°.

Dorn Seiffen, G. — J. A. C. van Heusde, Levensbericht van G. Dorn Seiffen. (Levensberichten van de M. der N. L. 1859). 8°.

Douwes, J. — J. Offerhaus Lzn., Levensbericht van J. Douwes. (Levensberichten van de M. der N. L. 1889). 8°.

Doyer Tz., A. — P. O. van der Chijs, Levensbericht van Antonie Doyer Tz. (Levensberichten van de M. der N. L. 1854). 8°.

Dozy, Ch. M. — P. J. Blok, Levensbericht van Charles Marius Dozy. (Levensberichten van de M. der N. L. 1902). 8°.

Dozy, R. — M. J. de Goeje, Levensbericht van Reinhart Dozy. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1883). 8°.

Dozy, R. — L. de Hartog, Levensschets en portret van Reinhart Pieter Anne Dozy. (Mannen v. beteekenis, deel 15). 1884. 8°.

Drabbe, J. C. — W. N. du Rieu, Levensbericht van Jan Christiaan Drabbe. (Levensberichten van de M. der N. L. 1887). 8°.

Drebbel. — H. A. Naber, Cornelis Jacobsz. Drebbel. (Overgedrukt uit Oud-Holland 1904). 4°.

Drebbel. — H. A. Naber, „De Ster van 1572” („Cornelis Jacobsz. Drebbel,” 1572—1634). Met portret en afbeeldingen. (Wereld-Bibliotheek, n°. 54). Amsterdam, 1907. 8°.

Dresselhuis, J. ab Utrecht. — H. Q. Janssen, Dr. Johannes ab Utrecht Dresselhuis. Met lijst zijner werken en geschriften. (Overgedrukt uit Archief Z. Gen. Dl. V). 1862. 8°.

Dresselhuis, J. ab Utrecht. — Levensberigt van Dr. Johannes ab Utrecht Dresselhuis. Met eene lijst zijner werken en geschriften. (Overgedrukt uit de Handelingen van de Maatsch. der Ned. Letterk. 1863). 8°.

Dresselhuis, J. ab Utrecht. — J. Fransen van de Putte, Verslag der plechtige onthulling van het gedenkteeken, opgericht door de vrienden en vereerders van wijlen J. ab Utrecht Dresselhuis. (In Archief, uitgeg. door het Zeeuwsch Genootschap. Deel I. Middelb., 1856—1863). 8°.

Drossaert, P. K. — P. J. van Dijk van Matenesse, Levensbericht van Pieter Karel Drossaert. (Levensberichten van de M. der N. L. 1884). 8°.

Droste, C. — G. Ph. F. Groshans, Coenraad Droste, Nederlandsch dichter (1643—1734). Overgedrukt uit de Handelingen van het 12^e Ned. Taal- en Letterk. Congres te Middelburg, 1872. 8°.

Drubbels, J. — Levensbeschrijving van Jacobus Drubbels, weleer predikant te Retranchement, Waarde, Nieuwe Tonge, Werkendam en Zonnemaire. (Uit de aanteekeningen nagelaten door den onderwijzer P. Fret). Hs. fol.

Dukerus, C. A. — Chr. Saxius, „Laudatio Caroli Andreae Dukeri etc. Traj. ad Rhen., 1788. 8°.

Duinen, T. van. — R. Bennink Janssonius, Levensbe-

richt van Tonnis van Duinen. (Levensberichten van de M. der N. L. 1857). 8°.

Duisenberg, J. B. — J. B. Duisenberg Jr., Levensbericht van Johannes Burchard Duisenberg. (Levensberichten van de M. der N. L. 1883). 8°.

Dullert, W. H. — J. W. Staats Evers, Mr. W. H. Dullert en zijne stichting. Arnhem, 1882. 8°.

Dumas, J. B. A. — Doijer van Cleef, Levensschets en portret van Jean Baptist André Dumas. (Mannen v. beteek., deel 16). 1885. 8°.

Dumas Fils, A. — J. Kalff Jr., Levensschets en portret van Alexander Dumas Fils. (Mannen en vrouwen van beteek., deel 27). 1896. 8°.

Dunant, J. H. — Levensschets en portret van J. Henry Dunant, stichter van het Roode Kruis, door de Redactie van Mannen van beteekenis in onze dagen, (deel 1). 1870. 8°.

Dupanloup, F. A. Ph. — N. C. Balsem, Levensschets en portret van Felix Antoine Philippe Dupanloup. (Mannen v. beteekenis, deel 10). 1879. 8°.

Duse, E. — J. Kalff Jr., Levensschets en portret van Eleonore Duse. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 26). 1895. 8°.

Duymaer van Twist, A. J. — P. A. van der Lith, Levensbericht van A. J. Duymaer van Twist. (Levensberichten van de M. der N. L. 1891). 8°.

Duyn van Maasdam, van der. — C. F. Sirtema de Grovestins, Notice et souvenirs biographiques du Comte van der Duyn de Maasdam et du Baron de Capellen. Saint-Germain-en-Laye, 1852. 8°.

Duyn van Maesdam, A. F. J. A. v. d. — J. C. de Jonge, Levensbericht van A. F. J. A. Graaf van der Duyn van Maesdam. (Levensberichten van de M. der N. L. 1849). 8°.

Duyse, Prudens van. — J. Michiels, Prudens van Duyse, zijn leven en zijne werken. Gent, 1893. Met portret. 8°.

Duysentdaelders. — J. G. Frederiks, Het patriciaat der familie Duysentdaelders. (Overgedrukt uit de Nederlandsche Spectator, 1884). 8°.

Dijckmeester, H. J. — N. C. 'Kist, Levensbericht van Herman Jacob Dijckmeester. (Levensberichten van de M. der N. L. 1850). 8°.

Ebbinge Wubben, F. A. — E. Verwijs, Levensbericht van F. A. Ebbinge Wubben. (Levensberichten van de M. der N. L. 1876). 8°.

Ebers, G. — H. C. Rogge, Levensschets en portret van George Ebers. (Mannen van beteekenis, deel 12). 1881. 8°.

Ebner-Eschenbach, M. v. — W. J. Manssen, Levensschets en portret van Marie von Ebner-Eschenbach. (Mannen van beteekenis, deel 25). 1894. 8°.

Eck, A. van. — H. J. Bool, Levensbericht van Adriaan van Eck. (Levensberichten van de M. der N. L. 1890). 8°.

Eck, D. van. — H. J. Bool, Levensbericht van Mr. Daniel van Eck. (Overgedrukt uit de Levensberichten van de Maatschappij der Nederl. Letterkunde). Leiden, 1895. 8°.

Edison, Th. A. — Philosyntomos (A. Snellen), Levensschets en portret van Thomas Alva Edison. (Mannen van beteekenis, deel 11). 1880. 8°.

Eeghem, A. van. — G. de Wind, Lijkreden over het afsterven van Adriaan van Eeghem, in zyn leven, Bedienaar

van het H. Evangelium, in de Gemeinte der Doopsgezinden, te Middelburg. Vliss., 1709. 4°.

Eekhoff, W. — C. Sepp, Levensschets van Wopke Eekhoff. (Levensberichten van de M. der N. L. 1881). 8°.

Eerens, D. J. de. — S. A. Buddingh, De Redactie van het Tijdschrift van Néerland's Indië aan de nagedachtenis van den Luit.-Gen. D. J. de Eerens, Gouverneur-Generaal van Néerland's Indië. Batavia, 1840. 8°.

Effen, J. van. — W. Bisschop, Justus van Effen geschetst in zijn leven en werken. Bijdrage tot de geschiedenis der letterkunde in de 18° eeuw. Uitgegeven door het Prov. Utr. Gen. van Kunsten en Wetenschappen. Utr., 1859. 8°.

Egidy, C. M. von. — G. Carelsen, Levensschets en portret van Christoph Moritz von Egidy. (Mannen en vrouwen van beteekenis in onze dagen. Deel 30). 1899. 8°.

Ehrensvärd, A. — C. Fr. Waern, Minnesteekning öfver Augustin Ehrensvärd. Föredragen på Kongl. Vetenskaps-Akademiens högtidsdag den 31 Mars 1876. Stockholm, 1876. 8°.

Ekama, C. — H. Ekama, Levensbericht van C. Ekama. (Levensberichten van de M. der N. L. 1891). 8°.

Elberts, W. A. — W. J. A. de Witt Huberts, Levensbericht van W. A. Elberts. (Levensberichten van de M. der Ned. Letterk. 1902—1903). 8°.

Elink Sterk, J. W. — P. H. Tydeman, Levensberigt van Dr. Jacob Willem Elink Sterk (van 1828—1833 præceptor der Lat. School te Middelburg). (Overdruk uit de Levensber. van de Maatsch. der N. L.). 1857. 8°.

Eliot, G. — N. C. Balsem, Levensschets en portret van George Eliot. (Mannen van beteekenis, deel 12). 1881. 8°.

Elizabeth. — Agnes Strickland, *The life of Queen Elizabeth*. Abridged and newly edited, with notes, etc. by Ida A. Taylor. London, 1904. Met portret. 8°.

Elizabeth, Koningin v. Roemenië. — W. J. Manssen, *Levensschets en portret van Elisabeth, Koningin van Roemenië (Carmen Sylva)*. (Mannen van beteekenis, deel 14). 1883. 8°.

Ellemer, J. K. — H. van den Hespel, *Het leven en sterven van Johannes Karel Ellemer, den 22 Maart 1813 ge- guillotineerd te Middelburg*. Middelb., 1813. 8°.

Elliot Boswel, G. H. J. — A. Ising, *Levensschets van G. H. J. Elliot Boswel*. (Levensberichten van de M. der N. L. 1875). 8°.

Emerson, R. W. — M. A. N. Rovers, *Levensschets en portret van Ralph Waldo Emerson*. (Mannen van beteekenis, deel 11). 1880. 8°.

Emin Pacha. — H. Blink, *Levensschets en portret van Emin Pacha*. (Mannen van beteekenis, deel 21). 1890. 8°.

Enschedé, A. J. — Ch. M. Dozy, *Levensbericht van Adriaan Justus Enschedé*. (Levensberichten van de M. der N. L. 1898). 8°.

Enschedé, J. — *Levensschets van Johannes Enschedé*. (Levensberichten van de M. der N. L. 1867). 8°.

Enst Koning, G. van. — P. Scheltema, *Levensbericht van Gerrit van Enst Koning*. (Levensberichten van de M. der N. L. 1854). 8°.

Episcopius, Sim. — A. H. Haentjens, *Simon Episcopius als apologet van het Remonstrantisme in zijn leven en werken geschetst*. Proefschrift. Leiden, 1899. Met portret. 8°.

Epkema, E. — G. A. Schneither, *Prolusio scholastica in memoriam Ecconis Epkema, Gymnasii Medioburgensis rectoris emeriti.* Mediob., 1882. 8°.

Erasmus, Des. — Paullus Merula, *Vita Desiderii Erasmi Roterdami, ex ipsius manu fideliter repraesentata; comitantibus, quae ad eandem, aliis. Additi sunt epistolarum, quae nondum lucem aspexerunt, libri duo.* Lugd. Bat., Th. Basson. 1607. 4°.

Ermerins, F. Z. — C. J. Matthes, *Levensberigt van F. Z. Ermerins.* (Jaarboek van de Kon. Akad. van W. 1873). 8°.

Ermerins, J. J. — J. Bohl, J. Gz., *Dief en brandstichter. Een woord van toelichting nopens het misdrijf, gepleegd ten huize van Mr. J. J. Ermerins, advocaat en notaris te Zierikzee, naar authentieke bescheiden bewerkt.* Zierikzee, 1858. 8°.

Met brief van den schrijver aan Mr. J. J. Ermerins.

Ermerins, J. P. — J. H. van Damme, *Aan J. P. Ermerins.* — J. le Francq van Berkhey, *Dichtluim aan de promotie-disch van Johannes Petrus Ermerins.* 1782. 8°.

Ermerins, J. W. — C. J. Matthes, *Levensberigt van Jan Willem Ermerins.* Overgedrukt uit het Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1870). Amsterd., 1870. 8°.

Ermerins, J. W. — J. H. Philipse, *Levensberigt van Prof. J. W. Ermerins.* (Overgedrukt uit de Handelingen van de Maatschappij der Nederl. Letterk.). Leiden, 1870. 8°.

Ernst II. — F. Smit Kleine, *Levensschets en portret van Ernst II, Hertog van Saxon-Coburg-Gotha.* (Mannen van beteekenis, deel 24). 1898. 8°.

Everts, W. — J. M. L. Keuller, *Levensbericht van Mgr. Dr. W. Everts.* (In *Levensberichten van de M. der Ned. Lett.* 1904—1905). Leiden, 1905. 8°.

Evertsen, J. en C. — J. de Kānter Phz., Redevoering uitgesproken bij de plegtige ontblooting van het herstelde praalgraf der Luitenant-Admiralen van Zeeland, de gebroeders Jan en Cornelis Evertsen, in de Nieuwe Kerk te Middelburg, op den 18 van Lentemaand 1818. Middelb., 1818. 8°.

Evertsen, J. en C. — J. C. de Jonge, Levens-beschrijving van Johan en Cornelis Evertsen, Luitenant-Admiralen van Zeeland. Met platen. 's-Gravenh., 1820. 8°.

Evertsen de Jonge van Campensnieuwland, W. C. K. — J. K. J. d. J., Levensschets van Willem Cornelis Karel Evertsen de Jonge van Campensnieuwland. (Levensberichten van de M. der N. L. 1865). 8°.

Evertsz, U. A. — J. Dirks, Levensberigt van Mr. Ulbe Arend Evertsz. (Overgedrukt uit de Handelingen van de Maatsch. der Nederl. Letterk.). 1860. 8°.

Ewijck, D. J. van. — H. J. Koenen, Levensbericht van Daniel Jacob van Ewijck van Oostbroek en de Bilt. (Levensberichten van de M. der N. L. 1859). 8°.

Eyk, W. B. J. van. — J. Ritzema Bos, Levensbericht van Dr. W. B. J. van Eyk. (Levensberichten van de Maatsch. der Ned. Letterkunde. 1900). 8°.

Faber van Riemsdijk, J. C. — J. L. G. Gregory, Levensschets van Jeremias Cornelis Faber van Riemsdijk. (Levensberichten van de M. der N. L. 1864). 8°.

Faber, S. — J. Diegerick, Salomon Faber, poëte Yprois. Lettre à Monsieur l'Abbé Carton, président de la Société d'Émulation etc. Bruges, 1852. 8°.

Fabius, J. — C. A. den Tex, Levensbericht van Mr. Jan Fabius. (Levensberichten van de M. der N. L. 1851). 8°.

Fabius, J. C. — D. H. Wildschut, Levensbericht van Jan Christiaan Fabius. (Levensberichten van de M. der N. L. 1852). 8°.

Fabricius. — J. A. Fabricius, Centuria Fabriciorum scriptis clarorum. Hamb., 1709. — Fabriciorum centuria secunda cum prioris supplemento. Hamb., 1727. 8°.

Fabricius, J. A. — H. S. Reimar, De vita et scriptis Joannis Alberti Fabricii commentarius. Accedunt argumenta hist.- critica ex epistolis vivor. claror. ad Fabricium, praeterea Chr. Kortholti parentatio Lipsiensis et variorum epicedia. Hamburgi, 1737. 8°.

Fagel, R. — Sirtema de Grovestins, Le baron Robert Fagel. La Haye, 1857. 8°.

Falck, P. L. A. — N. C. Balsem, Levensschets en portret van Dr. P. L. A. Falck. (Mannen van beteekenis, deel 8). 1877. 8°.

Fangman, H. — W. Scheffer, Levensbericht van Herman Fangman. (Levensberichten van de M. der N. L. 1880). 8°.

Faukelius, H. — J. Borsius, Hermannus Faukelius, zijn leven, karakter en letterkundige verdiensten. (Uit het N. Archief voor Kerkel. Gesch. Deel IV). Met portret. 8°.

Faure, F. — E. D. Pijzel, Levensschets en portret van Felix Faure. (Mannen en vrouwen van beteekenis in onze dagen, deel 29). 1898. 8°.

Favollus, H. — J. C. G. Boot, Over Hugo Favollus en zijne Latijnsche gedichten. (Overgedrukt uit de Verslagen en mededeelingen der Kon. Akad. van Wetensch. Afd. Letterk. 2° Reeks. Deel VII). Amsterd., 1878. 8°.

Favre, G. C. Jules. — Levensschets en portret van Gabriël Claude Jules Favre. (Mannen van beteekenis, deel 1). 1870. 8°.

- Fawcott, H.** — A. Beaujon, Levensschets en portret van Henry Fawcott. (Mannen van beteekenis, deel 17). 1886. 8°.
- Feith, H. O.** — Levensbericht van Mr. H. O. Feith. (Levensberichten van de M. der N. L. 1849). 8°.
- Feith, H. O.** — P. J. Blok, Levensbericht van Hendrik Octavius Feith. (Levensberichten van de M. der N. L. 1896). 8°.
- Ferry, Jules,** — E. D. Pijzel, Levensschets en portret van Jules Ferry. (Mannen van beteekenis, deel 16). 1885. 8°.
- Feuillet, O.** — (M. G. L. van Loghem), Levensschets en portret van Octave Feuillet. (Mannen van beteekenis, deel 25). 1894. 8°.
- Figueras, E.** — H. Tiedeman, Levensschets en portret van Estanislao Figueras. (Mannen van beteekenis, deel 4). 1873. 8°.
- Fockema, D.** — A. Telting, Levensbericht van Daam Fockema. (Levensberichten van de M. der N. L. 1856). 8°.
- Fokker, A. A.** — J. O. de Man, Levensbericht van Adriaan Abraham Fokker. (Levensberichten van de M. der N. L. 1879). 8°.
- Fokker, A. A.** — In memoriam Dr. A. A. Fokker. 1810—1878. (Overgedrukt uit Archief V, uitgeg. door het Zeeuwsch Genootsch. der Wetensch.). 8°.
- Fokker, A. M.** — Levensbericht van Mr. Abraham Marinus Fokker, president van den Raad van Justitie te Samarang. (Overgedrukt uit het regtskundig tijdschrift „Het Regt in Ned. Indië”). 8°.
- Fokker, G. A.** — D. van Eck, Herinnering aan Mr. G. A. Fokker. (Overdruk uit den Catalogus van de bibliotheek van Mr. G. A. Fokker). 1879. 8°.

Fokker, G. A. — Ph. van den Broeke, Levensbericht van Gerrit Adriaan Fokker. (Levensberichten van de M. der N. L. 1879). 8°.

Franck, C. A. — S. van Milligen, Levensschets en portret van César Auguste Franck. (Mannen en vrouwen van beteekenis in onze dagen, deel 30). 1899. 8°.

Francken, C. M. — J. van der Vliet, Levensbericht van Cornelis Marinus Francken. (Jaarboek van de Kon. Akad. van Wetensch. 1902). 8°.

Francken, Jan. — S. de Wind, Jan Francken, de getrouwe dienaar van Oldenbarneveld. (Overgedrukt uit het jaarboekje van Zeeland 1852). 8°.

Francken Azn., W. — J. Craandijk, Levensbericht van W. Francken Azn. (Levensberichten van de M. der N. L. 1894). 8°.

Franklin. — The autobiography of Benjamin Franklin, to which is added Jared Sparks' continuation (abridged). New edited, with notes and a chronological table by E. Sanderson. London, 1903. Met portr. 8°.

Franquinet, G. D. L. — J. M. Nuyts, Levensbericht van G. D. L. Franquinet. (Levensberichten van de M. der N. L. 1901). 8°.

Fransen van de Putte, I. D. — B. H. Pekelharing, Levensschets en portret van I. D. Fransen van de Putte. (Mannen en vrouwen van beteekenis in onze dagen, deel 30). 1899. 8°.

Fransen van de Putte, J. D. — N. G. Pierson, Levensbericht van J. D. Fransen van de Putte. (Levensberichten van de M. der Ned. Letterk. 1902—1903). 8°.

Franz, R. — Hugo Nolthenius, Levensschets en portret van Robert Franz. (Mannen van beteekenis, deel 23). 1892. 8°.

Freiligrath, F. — W. J. Manssen, Levensschets en portret van Ferdinand Freiligrath. (Mannen van beteekenis, deel 9). 1878. 8°.

Fremery, J. de. — P. J. Blok, Levensbericht van James de Fremery. (Levensberichten van de M. der N. L. 1901). 8°.

Fremery, J. P. de. — Levensbericht van Jacobus Petrus de Fremery; met een toevoegsel van G. Groen van Prinsterer. (Levensberichten van de M. der N. L. 1875). 8°.

Fremery, P. I. de. — D. H. Levyssohn Norman, Levensbericht van Petrus Isaäcus de Fremery. (Levensberichten van de M. der N. L. 1863). 8°.

Freycinet, Ch. de. — E. D. Pijzel, Levensschets en portret van Charles de Freycinet. (Mannen van beteekenis, deel 17). 1886. 8°.

Friedrich, Keizer. — E. D. Pijzel, Levensschets en portret van Keizer Friedrich. (Mannen van beteekenis, deel 19). 1888. 8°.

Fruin, J. A. — A. A. de Pinto, Levensbericht van J. A. Fruin. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1885). 8°.

Fruin, J. A. — A. A. de Pinto, Levensschets van J. A. Fruin. (Levensberichten van de M. der N. L. 1886). 8°.

Fruin, R. — A. W. Stellwagen, Levensschets en portret van Prof. R. Fruin. (Mannen van beteekenis, deel 25). 1894. 8°.

Fruin, R. — P. J. Blok, Levensbericht van R. Fruin. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1899). 8°.

Fruin, R. — P. L. Muller, Levensbericht van Robert Fruin. (Levensberichten v. d. Maatsch. der Ned. Letterk.). 1900). 8°.

Fruin, R. — G. W. Kernkamp, Over Robert Fruin. I. Byvanck over Fruin. II. Fruin-studies. Utrecht, 1901. 8°.

Fijne, Passchier de. — Het leeven en eenige bysondere voorvallen van Passchier de Fijne, in zijn leeven Predikant onder de Remonstranten tot Haarlem. Door hem zelve beschreeven. Te Vrederijk-Stad. 8°.

Gabbema, S. A. — W. Eekhoff, Geschied- en letterkundige nalatenschap van Simon Abbes Gabbema, historischrijver van Friesland. Naamlijst van de door hem bijeengebragte handschriften, historische stukken, brieven enz. Met levensschets van Gabbema. Leeuwarden, 1867. 8°.

Gade, W. Niels. — H. Trip, Levensschets en portret van Wilhelm Niels Gade. (Mannen van beteekenis, deel 21). 1890. 8°.

Gambetta, L. — N. C. Balsem, Levensschets en portret van Léon Gambetta. (Mannen van beteekenis, deel 9). 1878. 8°.

Ganderheyden, J. F. Mauritz. — J. D. W. Pape, Levensbericht van Mr. Jan Frederik Mauritz Ganderheyden. (Levensberichten van de M. der N. L. 1851). 8°.

Garfield, J. A. — N. C. Balsem, Levensschets en portret van James Abram Garfield. (Mannen van beteekenis, deel 12). 1881. 8°.

Garibaldi, G. — N. C. Balsem, Levensschets en portret van Guiseppe Garibaldi. (Mannen van beteekenis, deel 11). 1880. 8°.

Gébel, C. — A. P. van Groningen, Levensbericht van Cornelis Gébel. (Levensberichten van de M. der N. L. 1859). 8°.

Geer, L. de. — Pierre de Witt, Un patricien au 17e siècle.
Louis de Geer. Étude biographique. Paris, 1885. 8°.

Geer van Jutphaas, J. L. W. de. — Levensbericht van
Jan Lodewijk Willem baron de Geer van Jutphaas. (Levensberichten van de M. der N. L. 1858). 8°.

Geibel, E. — W. J. Manssen, Levensschets en portret van
Emanuel Geibel. (Mannen van beteekenis, deel 10). 1879. 8°.

Geldenhauer, Ger. — Zie Noviomagus.

Gelder, J. J. de. — W. A. Elberts, Levensbericht van Jan
Jacob de Gelder. (Levensberichten van de M. der N. L. 1890). 8°.

Geleen, G. Huyn van. — Ch. Bahlenbeck, Biographie
nationale: Godefroid Huyn van Geleen. (Met portret). 8°.

Gempt, B. te. — H. Fangman, Levensbericht van Bernhardt
te Gempt. (Levensberichten van de M. der N. L. 1864). 8°.

Genabeth, P. van. — H. Wijnbeek, Levensbericht van
Petrus van Genabeth. (Levensberichten van de M. der
N. L. 1853). 8°.

Génestet, P. A. de. — Levensschets van P. A. de Génestet.
(Levensberichten van de M. der N. L. 1862). 8°.

Gent, J. M. van. — J. J. de Gelder, Levensbericht van
J. M. van Gent. (Levensberichten van de M. der N. L. 1868). 8°.

George, Henry. — P. L. Tak, Levensschets en portret
van Henry George. (Mannen van beteekenis, deel 19).
1888. 8°.

Gerlach, A. J. A. — Gerlach van St. Joosland, Levens-
bericht van Abraham Joan Arnaud Gerlach. (Overgedrukt
uit de Mil. Spectator, 1906). 8°.

Gervinus, G. G. — Levensschets en portret van Georg Gottfried Gervinus, door de Redactie van Mannen van beteekenis in onze dagen, deel 2. 1871. 8°.

Gervinus, G. G. — E. Zeller, Georg Gervinus. Worte an seinem Grabe, Heidelberg den 20 März 1871 gesprochen. Heidelb., 1871. 8°.

Geuns, J. v. -- B. J. Stokvis, Levensschets van Jan van Geuns. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1882). 8°.

Geuns, S. J. van. — J. Heringa Ez., Redevoering ter gedachtenisse van Steven Jan van Geuns. Uitgesproken voor het Utrechtsche departement der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen. Utrecht, 1896. Met portret. 8°.

Gevers Deynoot, W. T. — E. Lenting, Levensbericht van Willem Theodoor Gevers Deynoot. (Levensberichten van de M. der N. L. 1880). 8°.

Gevers van Endegeest, D. T. — J. T. Buys, Levensbericht van D. T. Gevers van Endegeest. (Levensberichten van de M. der N. L. 1881). 8°.

Gezelle, G. — C. A. B. van Herwerden, Levensschets van Guido Gezelle. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 33). 1903.

Gilse, J. van. — H. J. Koenen, Levensbericht van J. van Gilse. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1859). 8°.

Gilse, J. van. — S. Muller, Levensbericht van Jan van Gilse. (Levensberichten van de M. der N. L. 1859). 8°.

Gladstone, W. E. — Levensschets en portret van William Eward Gladstone door de Redactie van Mannen van beteekenis in onze dagen, deel 1. 1870. 8°.

Gladstone, W. E. — Levensschets en portret van William

- Eward Gladstone, door de Redactie van Mannen van be-
teekenis in onze dagen, deel 13. 1882. 8°.
- Glasius, B. — H. G. Kleyn, Levensbericht van Barend
Glasius. (Levensberichten van de M. der N. L. 1887). 8°.
- Glavimans, C. J. — W. Vrolik, Levensberigt van Cornelis
Jan Glavimans. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W.
1857). 8°.
- Gockinga, C. H. — J. de Wal, Levensbericht van C. H.
Gockinga. (Levensberichten van de M. der N. L. 1883). 8°.
- Goens, R. M. van. — Eigen levensbeschrijving van R. M.
van Goens, met een voorbericht en aantekeningen van
H. W. T. Tydeman. (Overgedrukt uit de Handelingen
van het Prov. Gen. v. Kunsten en Wetenschappen in Noord-
Brabant. 1867). 8°.
- Goens, R. M. van. — B. ten Brink, Levensbeschrijving
van Rijklof Michaël van Goens. Uitgegeven door het Prov.
Utr. Gen. van Kunsten en Wetenschappen. Utr., 1869. 8°.
- Goethe. — The early life of Goethe. Books I—IX of the
autobiography. Edited by W. von Knoblauch. Translated
by John Oxenford. Newly edited with notes etc. London,
1904. Met portret. 8°.
- Goeverneur, J. J. A. — W. Hecker, Levensbericht van
Jan Jacob Antonie Goeverneur. (Levensberichten van de
M. der N. L. 1889). 8°.
- Goldsmith. — John Forster, The life of Oliver Goldsmith.
Abridged and newly edited with notes, etc. by Roger Ingpen.
London, 1903. Met portret. 8°.
- Goltstein, J. K. van. — N. F. van Nooten, Levensbericht
van Jan Karel baron van Goltstein. (Levensberichten van
de M. der N. L. 1873). 8°.

Goltstein, W. baron van. — W. H. de Beaufort, Levensbericht van W. baron van Goltstein. (Levensberichten van de M. der N. L. 1902). Met portret. 8°.

Goode, G. Brown. — S. P. Langley, Biographical memoir of George Brown Goode. 1851—1896. Washington, 1897. 8°.

Gordon, Ch. — E. D. Pijzel, Levensschets en portret van Charles Gordon. (Mannen van beteekenis, deel 15). 1884. 8°.

Gorkom, G. van. — L. H. Slotemaker, Levensbericht van dr. Gerrit van Gorkom. (In Levensberichten van de M. der Ned. Lett. 1904—1905). Leiden, 1905. 8°.

Gorkom, W. J. van. — J. B. Kan, Levensbericht van W. J. van Gorkom. (Levensberichten van de M. der N. L. 1889). 8°.

Gorkum, J. E. van. — L. C. de Fremery, Levensbericht van Jan Egbert van Gorkum. (Levensberichten van de M. der N. L. 1863). 8°.

Görlitz, P. K. — G. H. M. Delprat, Levensbericht van Paulus Koenraad Görlitz. (Levensberichten van de M. der N. L. 1862). 8°.

Gortchakof, A. M. — N. C. Balsem, Levensschets en portret van Prins A. M. Gortchakof. (Mannen van beteekenis, deel 8). 1877. 8°.

Gorter, S. — J. de Vries, Leven- en karakterschets van Simon Gorter. (Levensberichten van de M. der N. L. 1872). 8°.

Goslinga, S. v. — G. M. Slothouwer, De staatsman Sicco van Goslinga, grietman van Franekeradeel. 's-Gravenh., 1885. 8°.

Goudoever, A. van. — J. Bake, Levensbericht van Antonie Goudoever. (Levensberichten van de M. der N. L. 1858). 8°.

Goudsmit, J. E. — J. A. Levy, Levensschets en portret van J. E. Goudsmit. (Mannen van beteekenis, deel 13). 1882. 8°.

Goudsmit, J. E. — A. A. de Pinto, Levensschets van J. E. Goudsmit. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1882). 8°.

Gounod, Ch. — S. van Milligen, Levensschets en portret van Charles Gounod. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 26). 1895. 8°.

Gratama, S. — J. de Wal, Levensbericht van Sibrand Gratama. (Levensberichten van de M. der N. L. 1858). 8°.

Grant. — Levensschets en portret van Ulysses S. Grant, door de Redactie van Mannen van beteekenis in onze dagen, deel 3. 1872. 8°.

Grant. — George W. Childs, Recollections of General Grant: with an account of the presentation of the portraits of Generals Grant, Sherman, and Sheridan at the U. S. Military Academy West Point. Philadelphia, 1890. Met portret. kl. 4°.

Grant. — Sketch of the life of general U. S. Grant. With the programme of the ceremonies of the dedication of the Grant monument. April 27th, 1897. Met portretten en pln. 8°.

Gravenweert, J. van 's. — J. J. F. Wap, Levensbericht van Jan van 's-Gravenweert. (Levensberichten van de M. der N. L. 1870). 8°.

Greenaway, K. — C. Veth, Levensschets en portret van

Kate Greenaway en Randolph Caldecott. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 34). 1904. 8°.

Gregory, J. L. G. — G. J. Th. Beelaerts van Blokland, Levensbericht van Joan Lodewijk Gerhard Gregory. (Levensberichten van de M. der N. L. 1892). 8°.

Greuve, F. Chr. de. — L. S. P. Meijboom, Levensbericht van Fredericus Christianus de Greuve. (Levensberichten van de M. der N. L. 1864). 8°.

Grévy, F. J. P. — Levensschets en portret van François Jules Paul Grévy, door de Redactie van Mannen van beteekenis in onze dagen, deel 10. 1879. 8°.

Grieg, E. — P. A. van Westrheene, Levensschets en portret van Edward Grieg. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 28). 1897. 8°.

Griethuyzen, W. T. van. — J. Craandijk, Levensbericht van Willem Theodorus van Griethuyzen. (Levensberichten van de M. der N. L. 1887). 8°.

Groebe, D. — J. de Vries, Levensschets van Dirk Groebe. (Overgedrukt uit de Handelingen van de Maatsch. der Nederl. Letterk.) Leiden, 1867. 8°.

Groen, S. F. — W. H. D. Suringar, Levensbericht van S. F. Groen. (Levensberichten van de M. der N. L. 1870). 8°.

Groen van Prinsterer, G. — M. Cohen Stuart, In Memoriam. Guillaume Groen van Prinsterer. Notice biographique. Utrecht, 1876. 8°.

Groen van Prinsterer, G. — N. C. Balsem, Levensschets en portret van G. Groen van Prinsterer. (Mannen van beteekenis, deel 7). 1876. 8°.

Groningen, A. P. van. — W. Moll, Levensbericht van Abram Pieter van Groningen. (Levensberichten van de M. der N. L. 1864). 8°.

Groot, H. de. — Historie van het leven des heeren Huig de Groot, beschreven tot den aanvang van zyn gezantschap wegens de Koninginne en Kroone van Zweden aan 't Hof van Vrankryk, door C. Brandt, en vervolgt tot zyn doodt door A. van Cattenburgh. Met een aanhangsel enz. Dordr. en Amsterd., 1727. 2 dln. fol.

Groot, H. de. — Dagboekje van Willem de Groot, door hem gehouden tijdens de regtspleging van zijnen broeder Hugo de Groot, Johan van Oldenbarneveld en Rombout Hogerbeets. Uit het onuitgegeven Hs. medegedeeld door P. Scheltema. (1852). 8°.

Groot, H. de. — Verhooren en andere bescheiden betreffende het rechtsgeding van Hugo de Groot. Uitgegeven door R. Fruin. Utrecht, 1871. 8°.

Groot, H. de. — Afbeelding van Hugo de Groot in het gewaad van een' metselaar, zoo als hij, na zijne ontcoming van Loevestein, uit het huis van Abraham Daatselaar gegaan en vervolgens uit Gorinchem gevlugt is, benevens eene bijzondere afbeelding en beschrijving van het wambuisje bij die gelegenheid gedraagen. Leyden, 1793. Met 2 pln. 8°.

Groot, Maria de. — E. Quandt, Maria Grotius, eine christliche Heldin. Ein christliches Lebensbild aus dem 17. Jahrhundert. Berlin, 1871. 8°.

Groot, Maria de. — Brieven van Maria van Reigersbergh door H. Vollenhoven en G. D. J. Schotel. Middelburg, 1857. 8°.

Groshans, G. P. F. — G. Mees Az., George Philip Fredrik

Groshans. (Overgedrukt uit de N. R. C. van 3 Juni 1874). 8°.

Groshans, G. P. F. — S. C. Snellen van Vollenhoven, Levensschets van G. Ph. F. Groshans. (Levensberichten van de M. der N. L. 1875). 8°.

Groth, Klaus. — J. A. Leopold, Levensschets en portret van Klaus Groth. (Mannen van beteekenis, deel 20). 1889. 8°.

Grothe, J. A. — J. J. P. Valetón Jr., Levensbericht van Mr. J. A. Grothe. (Levensberichten van de Maatsch. der Ned. Letterk. 1900). 8°.

Grijp, S. G. Nauta van der. — Catalogus der boeken van wijlen S. G. Nauta van der Grijp, Apotheker te Zierikzee, opgemaakt door P. D. de Vos. Hs. 4°.

Guepin, J. — Hulde aan de nagedachtenis van wijlen Jan Guepin, weleer schepen en raad der stad Vlissingen, en aldaar overleden in den jare 1766. — Lijkzang op Jan Guepin enz. door J. J. Brahé. 8°.

Guequierre, A. J. — Diploma van Abraham Jacobus Guequierre als doctor in de genees-, heel- en verloskunde. 1815. pl°.

Guizot. — Levensschets en portret van Pierre Guillaume Guizot, door de Redactie van Mannen van beteekenis in onze dagen, deel 3. 1872. 8°.

Gützlaff, K. F. A. — H. C. Millies, Levensbericht van Dr. Karl Friedrich August Gützlaff. (Levensberichten van de M. der N. L. 1852). 8°.

Guyot, P. C. G. — M. A. F. G. Campbell, Paul Charles Guillaume Guyot. (Levensberichten van de M. der N. L. 1861). 8°.

Gijselaar, N. C. de. — J. Kneppelhout, Levensschets van Nicolaas Cornelis de Gijselaar. (Levensberichten van de M. der N. L. 1875). 8°.

Haakma Tresling, Th. — H. W. Tydeman, Levensschets van Theunis Haakma Tresling. (Levensberichten van de M. der N. L. 1863). 8°.

Haar, B. ter. — N. Beets, Levensbericht van Bernard ter Haar. (Levensberichten van de M. der N. L. 1881). 8°.

Haar, H. ter. — J. A. Bientjes, Levensbericht van Hubertus ter Haar. (Levensberichten van de M. der N. L. 1895). 8°.

Haar Bz., B. ter. — J. Herderschêe, Levensbericht van B. ter Haar Bz. (Levensberichten van de M. der N. L. 1902). 8°.

Haar Romenij, A. B. — S. D. van Veen en H. J. ter Haar Romenij, In Memoriam. Adam Bernard ter Haar Romenij, geboren te Gouda 20 December 1856 — overleden te Utrecht 12 Juni 1905. (In: Zestal nagelaten leerredenen enz. Utr., 1905). Met portret. 8°.

Haasloop Werner, H. G. — E. van der Maaten, Levensbericht van Heinrich Gottfried Haasloop Werner. (Levensberichten van de M. der N. L. 1865). 8°.

Habets, J. J. — Th. van Riemsdijk, Levensbericht van J. J. Habets. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1894.) 8°.

Habets, J. J. — A. J. Flament, Levensbericht van Joannes Josephus Habets. (Levensberichten van de M. der N. L. 1894). 8°.

Hacke van Mijnden, J. C. — G. van Tienhoven, Levensbericht van Dr. J. C. Hacke van Mijnden. (Overgedrukt uit de Levensberichten van de Maatsch. der Ned. Letterk.) Leiden, 1873. 8°.

Haeckel, E. — H. Wybelingh, Levensschets en portret van Ernst Haeckel. (Mannen van beteekenis, deel 11). 1880. 8°.

Haeff, H. ten. — Honori D. Henrici ten Haeff, Middelburgensis-Zelandi, cum publice in Lugd. Batav. Academia summam in utroque jure lauream adipisceretur, 8 Nonas Martii 1613. (Latijnsche gedichten door W. Boreel, J. Lucius, H. D. Huybert en A. Cannoy). Lugduni Batav., 1613. 4°.

Haemstede, A. van. — J. ab Utrecht Dresselhuis, Adriaan van Haemstede in zijn bedrijf, denkwijze en karakter voorgesteld. Eene bijdrage tot de geschiedenis der Nederlandsche Hervormde Kerk. (1835). 8°.

Haemstede, Witte van. — (N. Carbasius), Over de verschillende gevoelens aangaande de afkomst van Witte van Haemstée. (Overgedrukt uit de Mnemosyne). 8°.

Halbertsma, H. J. — W. Koster, Levensbericht van Hidde Justuszn. Halbertsma. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1866). 8°.

Halbertsma, J. H. — W. Eekhoff, Voorlezing over het leven van Dr. Justus Hiddes Halbertsma en zijne verdiensten omtrent de geschiedenis, taal- en letterkunde, vooral van Friesland. Leeuw., 1869. 8°.

Halbertsma, T. J. — W. N. du Rieu, Levensbericht van T. J. Halbertsma. (Levensberichten van de M. der N. L. 1896). 8°.

Halewyn, F. de. — D. van de Castele, Esquisse biographique de messire François de Halewyn, Chevalier, Seigneur de Sweveghem; suivie de sa correspondance en 1573. Bruges, 1869. 8°.

Hall, F. A. van. — R. van Boneval Faure, Levensbe-

richt van Floris Adriaan baron van Hall. (Levensberichten van de M. der N. L. 1868). 8°.

Hall, J. van. — H. J. Koenen, Levensbericht van Jacob van Hall. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1859). 8°.

Hall, J. van. — J. de Wal, Levensbericht van Jacob van Hall. (Levensberichten van de M. der N. L. 1859). 8°.

Hall, M. C. van. — H. J. Koenen, Levensbericht van M. C. van Hall. (Overgedrukt uit de Handelingen van de Maatsch. der Ned. Letterk.). Leiden, 1859. 8°.

Halmael Jr., A. van. — W. Eekhoff, Levensbericht van Mr. Arent van Halmael Jr. (Levensberichten van de M. der N. L. 1851). 8°.

Hamelberg, H. A. L. — P. M. Keller van Hoorn, Levensbericht van H. A. L. Hamelberg. (Levensberichten van de M. der N. L. 1897). 8°.

Hamerling R. — A. G. van Hamel, Levensschets en portret van Robert Hamerling. (Mannen van beteekenis, deel 7). 1876. 8°.

Hamilton, A. — Eliphalet Nott, Lijkrede gehouden in de Hollandsche kerk in de stad Albany, ter gelegenheid van den dood van Alexander Hamilton, op den 29^{den} Julij 1804. Uit het Engelsch vertaald door S. A. Buddingh. Amsterd., 1836. 8°.

Hanapier, J. — H. J. Koenen, Jaques Hanapier. (Volgens aantekeningen van Jacobus Willemsen, in leven Predikant en Professor te Middelburg). (Overdruk). 8°.

Hansen, C. P. — J. Dirks, Een Noord-Friesche schoolmeester. Levensschets van Christiaan Peter Hansen, van het eiland Sylt. (Afgedrukt uit de Vrije Fries). 1867. 8°.

Harchies, J. de. — J. B. G. Camberlyn, Éloge de Jean de Harchies. (Lat. gedicht). 8°.

Harderwijk, K. J. R. van. — G. van Reyn, Levensbericht van Karel Johan Reinier van Harderwijk. (Levensberichten van de M. der N. L. 1861). 8°.

Harderwijk Rz., J. van. — G. van Reyn, Levensbericht van Jan van Harderwijk Rz. (Levensberichten van de M. der N. L. 1859). 8°.

Harrebomée, P. J. — W. H. D. Suringar, Levensbericht van Pieter Jacob Harrebomée. (Levensberichten van de M. der N. L. 1881). 8°.

Hartevelt, D. — R. S. Tjaden Modderman, Levensbericht van Daniël Hartevelt. (Levensberichten van de M. der N. L. 1897). 8°.

Harting, D. — A. Winkler Prins, Levensbericht van D. Harting. (Levensberichten van de M. der N. L. 1892). 8°.

Harting, P. — H. F. Jonkman, Levensschets en portret van Pieter Harting. (Mannen van beteekenis, deel 17). 1886. 8°.

Harting, P. — C. H. D. Buys Ballot, Levensbericht van Pieter Harting. (Levensberichten van de M. der N. L. 1887). 8°.

Harting, P. — A. A. W. Hubrecht, P. Harting herdacht. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1888). 8°.

Hartmann, E. v. — H. F. Waller, Levensschets en portret van Eduard von Hartmann. (Mannen van beteekenis, deel 8). 1877. 8°.

Hartog, J. — J. Craandijk, Levensbericht van dr. Jan Hartog. (In Levensberichten van de M. der Ned. Lett. 1904—1905). Leiden, 1905. 8°.

Hartogh Heys van Zouteveen, H. — H. F. A. Peypers, Levensbericht van Herman Hartogh Heys van Zouteveen. (Levensberichten van de M. der N. L. 1894). 8°.

Hasebroek, J. P. — M. W. Maclaine Pont, Levensbericht van Johannes Petrus Hasebroek. (Levensberichten van de M. der N. L. 1897). 8°.

Hasselt, W. J. C. van. — J. Heemskerk Az., Levensschets van Willem Jan Cornelis van Hasselt. (Levensberichten van de M. der N. L. 1864). 8°.

Hauptmann, G. — J. Kalff Jr., Levensschets en portret van Gerhart Hauptmann. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 29). 1898. 8°.

Heemskerk Az., J. — W. J. van Welderen Rengers, Levensbericht van J. Heemskerk Az. (Levensberichten van de M. der N. L. 1898). 8°.

Heemskerk Bz., J. — D. Veegens, Levensschets van J. Heemskerk Bz. (Levensberichten van de M. der N. L. 1882). 8°.

Heemstra, B. T. van. — G. D. J. Schotel, Levensbericht van Balthazar Theodorus van Heemstra. (Levensberichten van de M. der N. L. 1879). 8°.

Heemstra, Schelte baron van. — J. Dirks, Levensbericht van Mr. Schelte baron van Heemstra. (Overgedrukt uit de Handelingen van de Maatsch. der Nederl. Letterk.). Leiden, 1865. Met portret. 8°.

Heerkens, J. N. J. — J. C. Bijsterbos, Levensbericht van Joan Nicolaas Josef Heerkens. (Levensberichten van de M. der N. L. 1868). 8°.

Hees van Berkel, J. I. van. — A. Elink Sterk Jr., Levensbericht van Joan Ignatius van Hees van Berkel. (Levensberichten van de M. der N. L. 1855). 8°.

Heim van Duyvendijke, J. A. van der. — H. J. van der Heim, Levensschets van Johan Adriaan baron van der Heim van Duyvendijke. (Levensberichten van de M. der N. L. 1872). 8°.

Heim van Duyvendijke, H. J. van der. — J. Heemskerk Az., Levensbericht van Hendrik Jacob baron van der Heim van Duyvendijke. (Levensberichten van de M. der N. L. 1890). 8°.

Heinsius, Ant. — A. J. van der Heim, Dissertatio historico-politica inauguralis de Antonio Heinsio, consiliario. Lugd. Bat., 1834. 8°.

Heldring, O. G. — N. Beets, Levensbericht van Ottho Gerhard Heldring. (Levensberichten van de M. der N. L. 1877). 8°.

Hellendoorn, J. — C. P. Burger Jr., Levensbericht van Jacobus Hellendoorn. (In Levensberichten van de Maatsch. der Nederl. Letterkunde. 1905—1906. Leiden, 1906. 8°.

Helmholtz, H. v. — J. van Rees, Levensschets en portret van Herman von Helmholtz. (Mannen van beteekenis, deel 21). 1891. 8°.

Helvetius van den Bergh, P. T. — W. J. van Zeggelen, Levensbericht van Pieter Theodoor Helvetius van den Bergh. (Levensberichten van de M. der N. L. 1874). 8°.

Hemert, P. van. — H. IJ. Groenewegen, Paulus van Hemert, als godgeleerde en als wijsgeer. Acad. proefschrift. Amsterd., 1889. 8°.

Hemsterhuis. — J. W. de Crane, Bijzonderheden, de familie Hemsterhuis betreffende. Leyden, 1827. 8°.

Hemsterhuis. — D. Ruhnkenius, Elogium Tiberii Hemsterhusii. Lugd. Batav., 1768. 8°.

Hemsterhuis. — Elogium Tiberii Hemsterhusii, auctore Davide Ruhnkenio. Accedunt duae Richardi Bentleji epistolae ad Hemsterhusium. Vita Davidis Ruhnkenii, auctore Daniele Wytttenbachio. Cum praefatione et annotatione edidit J. Th. Bergman. Lugd. Batav., 1824. 8°.

Hemsterhuis. — J. Th. Bergman, Supplementa annotationis ad elogium Tiberii Hemsterhusii, auctore Dav. Ruhnkenio, et ad vitam Davidis Ruhnkenii, auctore Dan. Wytttenbachio etc. Accedunt nonnulla ad vitam Danielis Wytttenbachii, auctore Guil. Leon. Mahnio. Lugd. Batav., 1874. 8°.

Hengel, W. A. van. — J. J. Prins, Levensbericht van W. A. van Hengel. (Levensberichten van de M. der N. L. 1871). 8°.

Henriquez de Castro Mz., D. — A. van Creveld Mz., Levensbericht van David Henriquez de Castro Mz. (Levensberichten van de M. der N. L. 1899). 8°.

Henriquez Pimentel, M. — C. L. Landré, Levensbericht van Moses Henriquez Pimentel. (Levensberichten van de M. der Ned. Letterk. 1902—1903). 8°.

Heremans, J. F. J. — In memoriam J. F. J. Heremans. 27 Januari 1825—13 Maart 1884. Gent. (Met portret). 8°.

Heringa Ez., J. — Jodocus Heringa, Eliza's zoon, een biographische schets. (19 Januarij 1840). Utrecht, 1840. 8°.

Heringa Ez., J. — (R. A. Soetbrood Piccardt), Herinnering aan J. Heringa Ez. door eenen zijner leerlingen. Utrecht, 1840. 8°.

Hertog, C. H. den. — J. G. Nijk, Levensbericht van C. H. den Hertog. (Levensbericht van de M. der Ned. Letterk. 1902—1903). 8°.

Hettner, H. J. Th. — W. J. Manssen, Leyensschets en

portret van Hermann Julius Theodor Hettner. (Mannen van beteekenis, deel 17). 1886. 8°.

Heyden, Jan van der. — J° de Vries Jzn., Een waardig burger (Jan van der Heyden). Overgedrukt uit den Almanak der Maatsch. tot N. v. 't Algemeen. 1870. 8°.

Heyden, Jan van der. — J° de Vries Jzn., Portretten van Jan van der Heiden; Jan van der Heiden en de preekstoel der Nieuwe Kerk te Amsterdam; Schilderij van de Westerkerk te Amsterdam door Jan van der Heiden. (Uit de Navorscher 1876). 8°.

Heyden, K. van der. — L. F. A. Winckel, De militaire loopbaan van den luitenant Karel van der Heyden. Met portret. Utrecht, z. j. 8°.

Heije, J. P. — E. van Renesse, Levensschets en portret van Dr. J. P. Heije. (Mannen van beteekenis, deel 7). 1876. 8°.

Heije, J. P. — J. A. Alberdingk Thijm, Een woord ter gedachtenis van J. P. Heije. (Levensberichten van de M. der N. L. 1877). 8°.

Heyningen, H. van. — P. C. Molhuysen, Levensbericht van Ds. Hendrik van Heyningen. (Levensberichten van de M. der N. L. 1851). 8°.

Hill, O. — Hel. Mercier, Levensschets en portret van Octavia Hill. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 26). 1895. 8°.

Hilman, J. — H. C. Rogge, Levensschets van Johannes Hilman. (Levensberichten van de M. der N. L. 1883). 8°.

Hingman, J. H. — P. L. Muller, Levensbericht van Johannes Henricus Hingman. (Levensberichten van de M. der N. L. 1898). 8°.

Hingst, S. J. — P. R. Feith, Levensbericht van S. J. Hingst. (Levensberichten van de M. der N. L. 1890). 8°.

Hirschig Cz., A. — J. J. de Gelder, Levensbericht van A. Hirschig Cz. (Levensberichten van de M. der N. L. 1871). 8°.

Hochepied, D. J. de. — Herman van der Horst, De zaalige uitkomst der stervende in den Heere, op het afsterven van Dan. Jan de Hochepied, Baron en Magnaat van het Koningryke Hungarien, van wegen de St.Gen. der Vereen. Ned. Consul in Anatolie, Metelino ende Scio. Utrecht, 1724. 4°.

Hoek, J. — P. P. C. Hoek, Levensbericht van Johannes Hoek. (Levensberichten van de M. der N. L. 1894). 8°.

Hoekstra, S. — I. Molenaar, Levensschets en portret van Prof. Hoekstra. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 28). 1897. 8°.

Hoekstra, S. — B. H. C. K. van der Wijck, Levensbericht van Sytze Hoekstra. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. Wetensch. 1901). Amsterd., 1902. 8°.

Hoeve, A. H. van der. — C. J. van Bemmelen Suyck, Levensbericht van A. H. van der Hoeve. (Levensberichten van de M. der N. L. 1899). 8°.

Hoëvell, J. D. van. — H. J. Kieviets de Jonge, Levensbericht van Jacob Diederik baron van Hoëvell. (Levensberichten van de M. der N. L. 1886). 8°.

Hoëvell, W. B. van. — G. H. van Soest, Levensschets en portret van Dr. W. B. baron van Hoëvell. (Mannen van beteekenis, deel 10). 1879. 8°.

Hoeven, J. van der. — P. Harting, Levensbericht van Jan van der Hoeven. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1868). 8°.

Hoeven, J. van der. — G. Ph. F. Groshans, 'Levensbericht van Jan van der Hoeven. (Levensberichten van de M. der N. L. 1870). 8°.

Hofdijk, Jacobsz., W. — J. G. Frederiks, Levensbericht van Willem Hofdijk, Jacobsz. (Levensberichten van de M. der N. L. 1889). 8°.

Hoff, J. H. van 't. — E. Cohen, Jacobus Henricus van 't Hoff. (Mannen en vrouwen van beteekenis in onze dagen, deel 31). Haarl. 1900. 8°.

Hoffer, A. — C. J. van der Palm, Biographie van den heer Adriaan Hoffer, in leven Burgemeester te Zierikzee, uit onuitgegeven stukken byeengezameld. (1824). 8°.

Hoffmann, J. J. — H. Kern, Levensbericht van J. J. Hoffmann. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1878). 8°.

Hofstede, P. — J. P. de Bie, Het leven en de werken van Petrus Hofstede. Proefschrift. Rotterdam, 1899. Met portret, pln., geneal. lijst en facsim. 8°.

Hofstede de Groot, P. — J. Offerhaus, Levensbericht van Petrus Hofstede de Groot. (Levensberichten van de M. der N. L. 1887). 8°.

Hogendorp, F. van. — J. H. Hora Siccama, Levensbericht van Frederik baron van Hogendorp. (Levensberichten van de M. der N. L. 1890). 8°.

Hogendorp, G. K. van. — H. W. Tydeman, Gijsbert Karel van Hogendorp als staatshuishoudkundige. (Overgedrukt uit: De Recensent. 1855). 8°.

Hogendorp, G. K. van. — F. A. van Hall, Redevoering ter gedachtenis van Gysbert Karel graaf van Hogendorp. Tweede druk. 's Gravenh., 1864. 8°.

Hogendorp, G. K. van. — G. Mees Az., Eenvoudige levensschets van Gijsbert Karel graaf van Hogendorp. Rotterdam, 1867. 8°.

Hollebeek, E. — D. C. van Voorst, Lijkrede over wijlen den hoogleeraar Ewaldus Hollebeek, gehouden den 30 October 1796. Leyden, 1796. 8°.

Holtrop, J. W. — M. F. A. G. Campbell, Levensbericht van Johannes Willem Holtrop. (Levensberichten van de M. der N. L. 1870). 8°.

Holwerda, J. H. — W. H. van de Sande Bakhuyzen, Levensschets van J. H. Holwerda. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1886). 8°.

Holwerda, J. H. — W. H. van de Sande Bakhuyzen, Levensbericht van J. H. Holwerda. (Levensberichten van de M. der N. L. 1887). 8°.

Hommius, Festus. — P. J. Wijminga, Festus Hommius. Academisch proefschrift. Leiden, 1899. Met portret. 8°.

Honig Jnz. Jr., J. — J. Hartog, Levensbericht van Jacob Honig Jzn. Jr. (Levensberichten van de M. der N. L. 1871). 8°.

Honigh, C. — P. A. M. Boele van Hensbroek, Levensbericht van C. Honigh. (Levensberichten van de M. der N. L. 1897). 8°.

Hooff, J. op den. — Levensbericht van Jan op den Hooff. (Levensberichten van de M. der N. L. 1856). 8°.

Hooft, P. Cz. — J. Scheltema, Redevoering over de brieven van Pieter Corneliszoon Hooft. Amsterdam, 1807. Met facsimile. 8°.

Hooft, P. Cz. — Verslag wegens het leven en de schriften

van den ridderlijken dichter en Nederlandschen geschiedschrijver Pieter Corneliszoon Hooft. (Uit het Taal-, Dicht- en Letterkundig Magazijn. Deel I). Met geslachtslijst. 8°.

Hooft, P. Cz. — Jacobus Koning, Geschiedenis van het Slot te Muiden en Hoofts leven op hetzelfde. Met platen Amsterd., 1827. 8°.

Hooft, P. Cz. — W. Doorenbos, Pieter Cornelisz^a. Hooft. Feestrede. (Met eene bijlage over de Warenar). Amsterd., 1881. 8°.

Hooft Graafland, H. — J. I. D. Nepveu, Levensschets van H. Hooft Graafland. (Levensberichten van de M. der N. L. 1867). 8°.

Hooft van Iddekinge, J. E. H. — C. Vosmaer, Levensbericht van J. E. H. Hooft van Iddekinge. (Levensberichten van de M. der N. L. 1884). 8°.

Hoop Scheffer, J. G. de. — H. C. Rogge, Levensbericht van J. G. de Hoop Scheffer. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1894). 8°.

Hoop Scheffer, J. G. de. — A. Winkler Prins, Levensbericht van Jacob Gijsbert de Hoop Scheffer. (Levensberichten van de M. der N. L. 1894). 8°.

Hoorn, P. G. van. — P. F. van Hoorn, Levensbericht van Dr. Paulus Godfried van Hoorn. (Levensberichten van de M. der N. L. 1851). 8°.

Hoorn, P. T. van. — H. J. Matthes Jz., Levensschets van P. T. van Hoorn. (Levensberichten van de M. der N. L. 1863). 8°.

Hooykaas, I. — H. Oort, Levensbericht van Isaac Hooykaas. (Levensberichten van de M. der N. L. 1895). 8°.

Hooykaas Herderscheë, J. — I. Hooykaas, Levensbericht van Johannes Hooykaas Herderscheë. (Levensberichten van de M. der N. L. 1886). 8°.

Holtius, A. C. — J. Heemskerk Bz., Levensbericht van Adrianus Catharinus Holtius. (Levensberichten van de M. der N. L. 1862). 8°.

Hora Siccama, J. — G. W. Vreede, Levensbericht van Johan Hora Siccama. (Levensberichten van de M. der N. L. 1855). 8°.

Houten, F. van. — P. Immens, Lyk-reeden over Frederik van Houten, in zyn leeven Predikant te Middelburg. Amsterd., 1711. 8°.

Houtman, F. de. — J. ab Utrecht Dresselhuis, Nog iets over Frederik de Houtman. (Overdruk). 8°.

Houweningen, E. v. — J. G. Frederiks, Elsefina van Houweningen. (Overgedrukt uit de Ned. Spectator 1871). 8°.

Hubrecht, P. F. — J. W. M. Schorer, Levensbericht van Mr. P. F. Hubrecht. Met portret. (Levensberichten van de M. der Ned. Letterk. 1902—1903). 8°.

Huet, D. Th. — J. T. Bergman, Levensschets van Daniel Théodore Huet. (Overgedr. uit de Levensberichten van de Maatsch. der Ned. Letterk.). Leiden, 1874. 8°.

Huet, Cd. Busken. — A. G. van Hamel, Levensschets en portret van Cd. Busken Huet. (Mannen van beteekenis, deel 18). 1887. 8°.

Hugenpoth tot den Berenclauw, J. B. van. — F. A. J. van Lanschot, Levensbericht van Jan Baptist baron van Hugenpoth tot den Berenclauw. (Levensbericht van de M. der N. L. 1878). 8°.

Hugo, Victor. — Levensschets en portret van Victor Hugo, door de Redactie van Mannen van beteekenis in onze dagen, deel 3. 1872. 8°.

Hugo, Victor. — (M. G. L. van Loghem), Levensschets en portret van Victor Hugo, door Fiore della Neve. (Mannen van beteekenis, deel 17). 1886. 8°.

Huguetan, H. H. — J. Frederiks, Jean Henri Huguetan. (Overgedrukt uit de Letteroefeningen. 1872). 8°.

Hulleman, J. G. — H. J. Koenen, Levensbericht van J. G. Hulleman. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1862). 8°.

Hulleman, J. G. — B. J. L. de Geer, Levensschets van Jan Gerrit Hulleman. (Levensberichten van de M. der N. L. 1863). 8°.

Humboldt, A. von. — A. Bernstein, Alexander von Humboldt en de geest van twee eeuwen. Vrij bewerkt naar het Hoogduitsch door J. W. Loysen Dillié. Zutphen, 1869. 8°.

Humboldt, A. von. — Louis Agassiz, Address delivered on the centennial anniversary of the birth of Alexander von Humboldt, under the auspices of the Boston Society of Natural History. Boston, 1869. 8°.

Humboldt, W. von. — R. Haym, Wilhelm von Humboldt. Lebensbild und Charakteristik. Berlin, 1856. 8°.

Hurgronje, C. Snouck. — Th. W. Juynboll, Levensschets en portret van C. Snouck Hurgronje. (Mannen en vrouwen van beteekenis in onze dagen, deel 32). Haarlem, 1901. 8°.

Huxley, Th. H. — Levensschets en portret van Thomas Henry Huxley. (Mannen van beteekenis, deel 14). 1883. 8°.

Huybert, de. — J. H. de Stoppelaar, De Zelandica gente de Huybert ejusque meritis de re cum publica tum litteraria

et de partibus, quas in publicis Belgii Foederati rebus curandis egit Petrus de Huybert. Lugd. Bat., 1852. 8°.

Huybert, de. — P. Scheltema, Beoordeeling van J. H. de Stoppelaar, Dissertatio de Zelandica gente De Huybert etc. (Overgedrukt uit de Bijdragen voor Vaderl. Geschied. en Oudheidk., deel 8). 1852. 8°.

Huybert, Antony de. — Inventaris van den boedel en goederen van Antony de Huybert, Heer van Cruyningen enz., zoo als ze bij diens overlijden, den 2 December 1702, zijn bevonden. Hs. fol.

Huybert, Pieter de. — De functien en employen van Pieter de Huybert, Heer van Burgh enz., Raedt-Pensionaris van Zeelandt. (Met diens gekleurd wapen en onderteekening). Middelb., 1687. fol.

Huygens, Christiaan. — P. Harting, Christiaan Huygens, in zijn leven en werken geschetst. Gron., 1868. Met platen en portret. 8°.

Huygens, Constantijn. — P. H. Peerlkamp, Annotatio in vitam Constantini Hugonii. Harlemi, 1821. Met pl. 8°.

Huygens, Constantijn. — (A. D. Schinkel), Bijdrage tot de kennis van het karakter van Constantijn Huygens, ontleend uit aantekeningen wegens het beheer zijner goederen. 's Gravenh., 1842. 8°.

Huygens, Constantijn. — A. D. Schinkel, Nadere bijzonderheden betrekkelijk Constantijn Huygens en zijne familie, alsmede eenige door hem vervaardigde doch onuitgegeven dichtstukjes. Z. p., 1851. 8°.

Huygens, Constantijn. — Theod. Jorissen, Constantin Huygens. Studiën. Deel I. Arnheim, 1871. Met facsim. 8°.

Huyser, H. C. — J. F. C. Moltzer, Levensschets van Hen-

drikus Cornelius Huyser. (Levensberichten van de M. der N. L. 1866). 8°.

Hyacinthe, Pater. — Levensschets en portret van Pater Hyacinthe, door de Redactie van Mannen van beteekenis in onze dagen, deel 3. 1872. 8°.

Ibsen, H. — J. H. Rössing, Levensschets en portret van Hendrik Ibsen. (Mannen van beteekenis, deel 18). 1887. 8°.

Ignatjew, N. P. — N. C. Balsem, Levensschets en portret van Nicolaas Paulowitsch Ignatjew. (Mannen van beteekenis, deel 9). 1878. 8°.

Israëls, J. — Jan Veth, Levensschets en portret van Jozef Israëls. (Mannen van beteekenis, deel 20). 1889. 8°.

Iterson, F. H. G. van. — W. N. du Rieu, Levensbericht van Frederik Hendrik Gijsbertus van Iterson. (Levensberichten van de M. der N. L. 1885). 8°.

Jacobi, A. von. — De Jonge van Ellemeet, Albano von Jacobi, generaal en agaveën-monograaf. Levensberigt. Middeburg, (1875). 8°.

Jager, A. de. — J. te Winkel, Levensbericht van Arie de Jager. (Levensberichten van de M. der N. L. 1880). 8°.

Jager, H. de. — J. C. van Slee, Levensbericht van Hendrik de Jager. (Levensberichten van de Maatsch. der Ned. Letterk. 1904). 8°.

Jagher, F. L. A. de. — F. Smit Kleine, Levensbericht van F. L. A. de Jagher. (Levensberichten van de M. der N. L. 1888). 8°.

Jansen, M. J. — Joh. Habets, Levensbericht van Martinus Joseph Jansen. (Levensberichten van de M. der N. L. 1883). 8°.

Jansen, Zacharias. — Zie dezen catalogus, deel II, bladz. 103.

Janssen, H. Q. — S. Piccardt, Levensbericht van Hendrik Quirinus Janssen. (Levensberichten van de M. der N. L. 1881). 8°.

Janssen, L. J. F. — J. C. G. Boot, Levensbericht van L. J. F. Janssen. (Overgedrukt uit het Jaarboek 1869 der Kon. Akad. van Wetensch.). Amsterd., 1869. 8°.

Janssen, L. J. F. — J. T. Bodel Nijenhuis, Levensbericht van L. J. F. Janssen. (Levensberichten van de M. der N. L. 1870). 8°.

Jeune, J. C. W. le. — Levensschets van Jacob Carel Willem le Jeune, door hem zelven geschreven. (Levensberichten van de M. der N. L. 1865). 8°.

Johnson, S. — James Boswell, The life of Samuel Johnson. Abridged and newly edited. London, 1906. 8°.

Jolles, J. A. — C. H. B. Boot, Levensbericht van J. A. Jolles. (Levensberichten van de M. der N. L. 1883). 8°.

Jonckbloet, W. J. A. — H. E. Moltzer, Levensbericht van W. J. A. Jonckbloet. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1886). 8°.

Jong, P. de. — M. J. de Goeje, Levensbericht van P. de Jong. (Levensberichten van de M. der N. L. 1890). 8°.

Jong, P. de. — M. J. de Goeje, Levensbericht van P. de Jong. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1890). 8°.

Jong van Rodenburgh, C. M. de. — W. Pleyte, Levensbericht van C. M. de Jong van Rodenburgh. (Levensberichten van de M. der N. L. 1902). 8°.

Jonge, J. C. de. — J. W. Holtrop, Levensbericht van

Johannes Cornelis de Jonge. (Levensberichten van de M. der N. L. 1853). 8°.

Jonge, J. K. J. de. — P. J. Veth, Levensbericht van J. K. J. de Jonge. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1880). 8°.

Jonge van Campensnieuwland, M. W. de. — J. K. J. de Jonge, Levensbericht van Marinus Willem de Jonge van Campensnieuwland. (Levensberichten van de M. der N. L. 1859). 8°.

Jonge van Ellemeet, W. C. M. de. — F. Nagtglas, Levensbericht van Jhr. Mr. W. C. M. de Jonge van Ellemeet. (Overgedrukt uit de Levensberichten van de Maatsch. der Ned. Letterk.). Leiden, 1889. 8°.

Joris, David. — A. M. Cramer, Levensbeschrijving van David Joris. Met bijvoegselen. (Uit het Nederl. Archief voor Kerkel. Geschied. Dl. V en VI). 2 stn. 8°.

Jorissen, T. T. H. — A. P. G. Jorissen, Levensbericht van Thomas Theodorus Hendrikus Jorissen. (Levensberichten van de M. der N. L. 1889). 8°.

Jouan. — L. de Pontaumont, Le général Jouan. (Overgedrukt uit de Galerie biographique de l'arrondissement de Cherbourg). 8°.

Joubert, P. J. — J. A. Wormser, Levensschets en portret van Petrus Jacobus Joubert. (Mannen en vrouwen van beteekenis in onze dagen. Deel 31). Haarlem, 1900. 8°.

Jozef, Keizer Frans. — C. B. E. Enklaar, Levensschets en portret van Keizer Frans Jozef. (Mannen van beteekenis, deel 23). 1892. 8°.

Junius, Hadrianus. — P. Scheltema, Diatribe in Hadriani

- Junii vitam, ingenium, familiam, merita literaria.** Amstelodami, 1836. Met portr. en wapen. 8°.
- Junius, Hadrianus.** — Het leven van Hadrianus Junius. (Met afbeelding van het gedenkteeken van H. Junius in de Koorkerk te Middelburg). 1843. 8°.
- Juynboll, T. W. J.** — H. J. Koenen, Ter nagedachtenis van Theodorus Willem Johannes Juynboll. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1861). 8°.
- Kaiser, F.** — P. van Geer, Frederik Kaiser. Een woord van herinnering. Leiden, 1872. 8°.
- Kaiser, F.** — J. A. C. Oudemans, Levensschets van Frederik Kaiser. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1875). 8°.
- Kaiser, F.** — J. de Jong, Levensschets en portret van Frederik Kaiser. (Mannen van beteekenis, deel 7). 1876. 8°.
- Kalff, M.** — J. Kalff, Levensbericht van Martin Kalff. (Levensberichten van de M. der N. L. 1899). 8°.
- Kampen, N. G. van.** — S. Muller, Levens- en karakter-schets van Nicolaas Godfried van Kampen. Haarlem, 1840. Met portret. 8°.
- Kan, J. B.** — Th. Nolen, Levensbericht van Johannes Benedictus Kan. (Levensberichten van de M. der Ned. Letterk. 1902—1903). 8°.
- Kanter, B. P. de.** — S. J. van den Bergh, Levensschets van Bartholomeus Philippus de Kanter. (Levensberichten van de M. der N. L. 1866). 8°.
- Kanter, J. J. de.** — F. Nagtglas, Jacobus Johannes de Kanter geschetst. (Uitgegeven door de afdeeling Middelburg der Maatsch. tot Nut van 't Algemeen). Middelb., 1870. 8°.

- Kappeyne van de Coppello, J.** — H. van Roijen, Bij de ter aarde bestelling van Johannes Kappeyne van de Coppello, op de begraafplaats Eikenduinen, bij 's Gravenhage, den 2 Mei 1833. 8°.
- Karseboom, F. F.** — C. H. B. Boot, Levensbericht van Frans Frederik Karseboom. (Levensberichten van de M. der N. L. 1879). 8°.
- Karsten, S.** — J. C. G. Boot, Levensbericht van S. Karsten. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1864). 8°.
- Karsten, S.** — C. M. Francken, Levensbericht van Simon Karsten. (Levensberichten van de M. der N. L. 1865). 8°.
- Kate, J. J. L. ten.** — E. Laurillard, Levensbericht van Jan Jacob Lodewijk ten Kate. (Levensberichten van de M. der N. L. 1890). 8°.
- Katkoff, M. N.** — E. D. Pijzel, Levensschets en portret van Michael Nikephorowitch Katkoff. (Mannen van beteekenis, deel 18). 1887. 8°.
- Kaulbach, W. v.** — N. C. Balsem, Levensschets en portret van Wilhelm von Kaulbach. (Mannen van beteekenis, deel 6). 1875. 8°.
- Keene, Ch.** — Jan Veth, Levensschets en portret van Charles Keene. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 26). 1895. 8°.
- Kekulé, A.** — Ch. M. van Deventer, Levensschets en portret van August Kekulé. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 28). 1897. 8°.
- Keldermans, R.** — Ernest Coene, Biographie Malinoise. Rombaut Keldermans, Architecte (1460—1530). Malines, 1898. 8°.

- Keller, G.** — W. J. Manssen, Levensschets en portret van Gottfried Keller. (Mannen van beteekenis, deel 24). 1893. 8°.
- Keller, G.** — J. Gram, Levensbericht van Gerard Keller. (Levensberichten van de M. der N. L. 1899). 8°.
- Kemink, H. H.** — B. J. L. de Geer van Jutfaas, Levensbericht van Herman Hendrik Kemink. (Levensberichten van de M. der N. L. 1862). 8°.
- Kemp, A. C. J. van der.** — H. C. Rogge, Levensbericht van Adriaan Carel Johan van der Kemp. (Levensberichten van de Maatsch. der Ned. Letterk. 1900). 8°.
- Kemp, C. M. van der.** — H. J. Koenen, Ter nagedachtenis van Mr. C. M. van der Kemp. Amsterd., 1862. 8°.
- Kempenaer, J. M. de.** — J. Heemskerk Az., Levensbericht van J. M. de Kempenaer. (Levensberichten van de M. der N. L. 1870). 8°.
- Kemper, J. de Bosch.** — G. W. Vreede, Jhr. M. Jeronimo de Bosch-Kemper als staatsburger en geleerde herdacht. Utrecht, 1877. Met portret. 8°.
- Kerckhoff, P. J. v.** — J. M. van Bemmelen, Levensbericht van P. J. van Kerckhoff. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1879). 8°.
- Kerkwijk, J. J. van.** — J. F. W. Conrad, Levensbericht van Jacob Johan van Kerkwijk. (Levensberichten van de M. der N. L. 1901). 8°.
- Kern, H.** — J. Huizinga, Levensschets en portret van Hendrik Kern. (Mannen en vrouwen van beteekenis in onze dagen, deel 30). 1899. 8°.
- Kesteloo, H. M. en G. A.** — J. G. Frederiks, Huibert Martin Kesteloo en Gillis Adriaan Kesteloo. (Bijvoegsel tot het Nieuwe Schoolblad, 1 Juli 1887). fol.

- Kesteloot, J. L.** — J. Nolet de Brauwere van Steeland, Levensbericht van Jacob Lodewijk Kesteloot. (Levensberichten van de M. der N. L. 1853). 8°.
- Keuchenius, L. W. C.** — G. Groen van Prinsterer, Mr. Keuchenius en zijne wederpartijders in 1869. Eene karakterstudie. Amsterd., 1869. 8°.
- Keuchenius, L. W. C.** — F. L. Rutgers, Levensbericht van L. W. C. Keuchenius. (Levensberichten van de M. der N. L. 1895). 8°.
- Keuchenius, L. W. C.** — A. Kuyper, Levensschets en portret van L. W. C. Keuchenius. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 26). 1895. 8°.
- Keulen, Lud. van.** — G. A. Vorsterman van Oijen, Notice sur Ludolphe van Colen. (Extrait du Bulletino di Bibliografia e di Storia delle Scienze Matematiche e Fisiche. Tomo I). Rome, 1868. 4°.
- Keuller, L. J. E.** — P. O. van der Chijs, Levensbericht van Lambert Joseph Eduard Keuller. (Levensberichten van de M. der N. L. 1864). 8°.
- Keyser, J. F.** — G. Moll, Berigt aangaande J. F. Keyser, Lid van het Kon. Ned. Instituut. (Overgenomen uit den Alg. Konst- en Letterbode 1824). 8°.
- Keyser, J. P. de.** — A. H. van der Hoeve, Levensschets van Jan Pieter de Keyser. (Levensberichten van de M. der N. L. 1878). 8°.
- Kinderen, T. H. der.** — L. W. C. van den Berg, Levensbericht van T. H. der Kinderen. (Levensberichten van de M. der N. L. 1899). 8°.
- Kindermann, J. C.** — J. P. de Keyser, Levensschets van Jan Christian Kindermann. (Levensberichten van de M. der N. L. 1877). 8°.

Kingsley, Ch. — N. C. Balsem, Levensschets en portret van Charles Kingsley. (Mannen van beteekenis, deel 6). 1875. 8°.

Kinley, W. Mc. — A. J. Cohen Stuart, Levensschets en portret van William Mc. Kinley. (Mannen en vrouwen van beteekenis in onze dagen, deel 30). 1899. 8°.

Kinsbergen, J. H. van. — M. C. van Hall, Het leven en karakter van den Admiraal Jhr. Jan Hendrik van Kinsbergen. Met portret en facsimile's. Amsterd., 1841. 8°.

Kist, E. — Hulde aan de nagedachtenis van Ewaldus Kist; toegewijd door B. F. Tydeman, J. Kisselius en J. Schouten. Dordrecht, 1823. Met portret. 8°.

Kist, F. C. — J. C. van Deventer, Levensbericht van Florentius Cornelis Kist. (Levensberichten van de M. der N. L. 1863). 8°.

Kist, J. G. — P. R. Feith, Levensbericht van Joost Gerard Kist. (Levensberichten van de M. der N. L. 1898). 8°.

Kist, N. C. — H. J. Koenen, Levensbericht van Nicolaas Christiaan Kist. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1859). 8°.

Kist, N. C. — B. ter Haar, Levensschets van Nicolaas Christiaan Kist. (Levensberichten van de M. der N. L. 1861). 8°.

Kitchener, H. H. — W. C. Schönstedt, Levensschets van Horatio Herbert Kitchener. (Mannen en vrouwen van beteekenis in onze dagen, deel 30). 1899. 8°.

Klerk, B. de. — J. Hooyman, Treurrede ter nagedachtenisse van Reynier de Klerk, (in leven) Gouverneur Generaal, overleeden den 1 September 1780. Batavia, 1780. 8°.

Klerk, B. de. — A. Huysers, Het leven van Reinier de Klerk, Gouverneur generaal van Nederlands Indië. Utrecht, 1788. 8°.

Klerk, B. de. — H. M. C. van Oosterzee, Reinier de Klerk. Gouverneur-generaal van Nederlandsch Indië. 1777—1780. (Overgedrukt uit het Jaarboekje „Cadsandria, 1859"). 8°.

Kleyn, G. A. — A. A. van Heusden, Levensschets van G. A. Kleyn. (Levensberichten van de M. der N. L. 1868). 8°.

Kleyn, H. G. — F. Pijper, Levensbericht van Hendrik Gerrit Kleyn. (Levensberichten van de M. der N. L. 1897). 8°.

Klinkert, B. — H. J. Koenen, Levensbericht van Bastiaan Klinkert. (Levensberichten van de M. der N. L. 1855). 8°.

Kluit, C. A. — H. W. Tijdeman, Levensbericht van Coenraad Alexander Kluit. (Levensbericht van de M. der N. L. 1855). 8°.

Kluit, H. Provó. — C. H. B. Boot, Levensbericht van Hendrik Provó Kluit. (Levensberichten van de M. der N. L. 1861). 8°.

Kluit, P. W. Provó. — H. J. Koenen, Levensbericht van Mr. P. W. Provó Kluit. (Levensberichten van de M. der N. L. 1852). 8°.

Kluppel, J. A. — G. van Leeuwen, Levensbericht van Jan Andries Kluppel. (Levensberichten van de M. der N. L. 1863). 8°.

Klijn, H. H. — J. de Bosch Kemper, Levensbericht van Hendrik Harmen Klijn. (Levensberichten van de M. der N. L. 1856). 8°.

- Knappert, J.** — C. G. Chavannes, Levensbericht van Jan Knappert. (Levensberichten van de M. der N. L. 1894). 8°.
- Kneppelhout, C. J.** — J. W. te Water, Levensbeschrijving van den Heere Mr. Corn. Joh. Kneppelhout. 1819. 8°.
- Kneppelhout, J.** — W. P. Wolters, Levensbericht van Johannes Kneppelhout. (Levensberichten van de M. der N. L. 1886). 8°.
- Kneppelhout van Sterkenburg, K. J. F. C.** — W. N. du Rieu, Levensbericht van Karel Jan Frederik Cornelis Kneppelhout van Sterkenburg. (Levensberichten van de M. der N. L. 1888). 8°.
- Knoop, W. J.** — P. M. Netscher, Levensbericht van Willem Jan Knoop. (Levensberichten van de M. der N. L. 1894). 8°.
- Knoop, W. J.** — P. L. Muller, Levensbericht van W. J. Knoop. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1895). 8°.
- Knottenbelt, W. C.** — H. Pierson, Levensbericht van Willem Christiaan Knottenbelt. (Levensberichten van de M. der N. L. 1876). 8°.
- Koch, R.** — R. H. Saltet, Levensschets en portret van Robert Koch. (Mannen van beteekenis, deel 22). 1881. 8°.
- Koelman, J.** — H. A. Callenfels, Iets over Jacobus Koelman en zijne schriften. (Overgedrukt uit de Vriend des Vaderlands). 8°.
- Koelman, J. Ph.** — J. Gram, Levensbericht van Johan Philip Koelman. (Levensberichten van de M. der N. L. 1893). 8°.
- Koenen, H. J.** — J. C. G. Boot, Levensbericht van Hendrik Jacob Koenen. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1874). 8°.

Koenen, H. J. — J. P. Hasebroek, Levensschets van Hendrik Jacob Koenen. (Levensberichten van de M. der N. L. 1875). 8°.

Koetsveld, C. E. van. — J. J. Prins, Levensbericht van C. E. van Koetsveld. (Levensberichten van de M. der N. L. 1894). 8°.

Kolff, G. — G. Keller, Levensbericht van Gualtherus Kolff. (Levensberichten van de M. der N. L. 1881). 8°.

Koning, J. S. G. — J. A. Feith, Levensbericht van J. S. G. Koning. (Levensberichten van de M. der N. L. 1889). 8°.

Koopmans, R. — S. Muller en J. de Vries, Hulde aan Rinse Koopmans. Amsterd., 1827. 8°.

Koopmans, W. C. — S. Muller, Levensbericht van Wopko Cnoop Koopmans. (Levensberichten van de M. der N. L. 1849). 8°.

Kops, J. — H. J. Royaards, Levensbericht van Jan Kops. (Levensberichten van de M. der N. L. 1849). 8°.

Korndörffer, J. P. J. W. — A. S. Kok, Levensbericht van J. P. J. W. Korndörffer. (Levensberichten van de M. der N. L. 1898). 8°.

Kosters, W. H. — H. Oort, Levensbericht van Willem Hendrik Kosters. (Levensberichten van de M. der N. L. 1898). 8°.

Kosters, W. H. — C. P. Tiele, Levensbericht van W. H. Kosters. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1899). 8°.

Krabbe, C. — J. J. Prins, Levensbericht van Christiaan Krabbe. (Levensberichten van de M. der N. L. 1887). 8°.

Krelage, J. H. — H. Witte, Levensbericht van Jacob

- Heinrich Krelage. (Levensberichten van de M. der N. L. 1902). Met portret. 8°.
- Krieger, F. W. — T. Zaaijer, Levensschets van Frederik Willem Krieger. (Levensberichten van de M. der N. L. 1882). 8°.
- Krom, C. C. N. — R. Macalester Loup, Levensbericht van Cornelius Catharinus Nicolaas Krom. (Levensberichten van de M. der N. L. 1886). 8°.
- Kroon, J. H. — H. C. Michaëlis, Levensbericht van Joan Harmen Kroon. (Levensberichten van de M. der N. L. 1882). 8°.
- Kroon, T. T. — W. G. Brill, Levensbericht van T. T. Kroon. (Levensberichten van de M. der N. L. 1879). 8°.
- Krul, J. Hz. — G. Morre, Jan Hermansz. Krul. Academisch proefschrift. Delft, 1894. 8°.
- Krupp, A. — F. H. Usener, Levensschets en portret van Alfred Krupp. (Mannen van beteekenis, deel 19). 1888. 8°.
- Kruseman, A. C. — F. Smit Kleine, Levensbericht van A. C. Kruseman. (Levensberichten van de M. der N. L. 1897). 8°.
- Kuenen, A. — A. Réville, Levensschets en portret van Dr. Abraham Kuenen. (Mannen van beteekenis, deel 21). 1890. 8°.
- Kuenen, A. — C. P. Tiele, Levensbericht van Abraham Kuenen. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1892). 8°.
- Kuenen, A. — W. van der Vlucht, Levensbericht van Abraham Kuenen. (Levensberichten van de M. der N. L. 1898). 8°.

Kuipers, F. H. W. — J. H. Hingman, Levensbericht van Frederik Hendrik Willem Kuipers. (Levensberichten der M. der N. L. 1893). 8°.

Kuipers, G. — (N. C. Lambrechtsen), Ter nagedachtenis van Gerardus Kuipers, Predikant in de Nederd. Herv. Gemeente te Dordrecht, en aldaar overleden den 11 van Hooimaand 1815. Voorgelezen in het Zeeuwsch Gen. der Wetensch., door een' der Leden. 8°.

Kun, L. J. A. v. d. — F. W. Conrad, Levensbericht van L. J. A. van der Kun. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1864). 8°.

Kuyper, A. — W. H. de Savornin Lohman, Levensschets en portret van Dr. A. Kuyper. (Mannen van beteekenis, deel 20). 1889. 8°.

Kuyper Hz., G. — W. J. Knoop, Levensbericht van G. Kuyper Hz. (Levensberichten van de M. der N. L. 1880). 8°

Kwekkeboom, P. — M. de Mol, Meester Kwekkeboom. In memoriam. (Overgedrukt uit de Middelburgsche Courant. 1887). 4°.

Laar, B. van. — J. Pan, Levensbericht van B. van Laar. (Levensberichten van de M. der N. L. 1853). 8°.

Lachmann, K. — J. de Wal, Levensbericht van Karl Lachmann. (Levensberichten van de M. der N. L. 1851). 8°.

Lalleman, G. B. — J. A. Tours, Levensbericht van G. B. Lalleman. (Levensberichten van de M. der N. L. 1902). 8°.

Lambrechtsen, N. C. — M. Siegenbeek, Levensschets van Mr. Nicolaas Cornelis Lambrechtsen van Ritthem. (Overgedrukt uit de Handelingen der Maatsch. v. Ned. Letterk. 1823). 8°.

- Lambrechtsen, N. C.** — E. Epkema, Memor. N. C. Lambrechtsen, defuncti a. d. 21 Maji 1823. Medioburgi, 1823. 8°.
- Lambrechtsen, N. C.** — J. de Kanter Ph.z., Op het afsterven van Mr. N. C. Lambrechtsen van Ritthem. Middelb., 1823. 8°.
- Lambrechtsen, N. C.** — A. C. van Citters, Lofrede op Nicolaas Cornelis Lambrechtsen, uitgesproken in eene buitengewone vergadering van Directeuren en Leden van het Zeeuwsch Genootsch. der Wetensch. Middelb., 1824. 8°.
- Lamers, G. H.** — P. J. Muller, Levensbericht van Gijsbert Hendrik Lamers. (In Levensberichten v. d. Maatsch. der Ned. Letterk. 1904). 8°.
- Land, J. P. N.** — B. J. H. Ovink, Levensbericht van Jan Pieter Nicolaas Land. (Levensberichten van de M. der N. L. 1898). 8°.
- Land, J. P. N.** — C. B. Spruyt, Levensbericht van J. P. N. Land. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1898). 8°.
- Landolt, H. M. F.** — P. M. Netscher, Levensschets van Heinrich Matthias Friedrich Landolt. (Levensberichten van de M. der N. L. 1872). 8°.
- Landseer, Sir E.** — Levensschets van Sir Edwin Landseer, door de Redactie van Mannen van beteekenis in onze dagen, deel 5. 1874. 8°.
- Lang, H.** — P. H. Hugenholtz Jr., Levensschets en portret van Heinrich Lang. (Mannen van beteekenis, deel 7). 1876. 8°.
- Langendyk, Pieter.** — C. H. Ph. Meijer, Pieter Langendijk. Zijn leven en werken. Proefschrift. Den Haag, 1891. 8°.

Lansbergen, Ph. en P. — J. van der Baan, Kerkelijke procedure over de zaak van Philippus en Petrus Lansbergen, predikanten te Goes. (Zie hiervoor bladz. 74). 8°.

Lansbergen, Ph., P. en J. — A. A. Fokker, Philippus Lansbergen en zijne zonen Pieter en Jacob. Bijdrage tot hun leven. (Overgedrukt uit Archief V, uitgegeven door het Zeeuwsch Genootsch. der Wetensch.). Midd., 1862. 8°.

Lansbergen, Ph. en P. — J. van der Baan, Philippus en Petrus Lansbergen. Eene bijdrage, als toevoegsel aan die van dr. A. A. Fokker. (Overgedrukt uit Archief VII, uitgegeven door het Zeeuwsch Genootsch. der Wetensch.). Middelb., 1869. 8°.

Lansbergen, Ph. van. — R. Fruin, Een brief van Philippus van Lansbergen. (Archief Z. G. 1903). 8°.

Lantsheer, M. F. — In memoriam, met het portret van M. F. Lantsheer. (In Archief, uitgeg. door het Zeeuwsch Genootschap. Deel III. Middelb., 1878—1878). 8°.

Lantsheer, M. F. — G. A. Fokker, Levensbericht van Mr. M. F. Lantsheer. (Overgedrukt uit de Levensberichten van de Maatsch. der Ned. Letterk. 1877—1878). 8°.

Lastdrager, A. J. — W. G. Brill, Levensbericht van Abraham Johannes Lastdrager. (Levensberichten van de M. der N. L. 1855). 8°.

Lau, J. G. la. — A. P. van Groningen, Levensbericht van Joannes Gerard la Lau. (Levensberichten van de M. der N. L. 1858). 8°.

Laurent, F. — W. J. Manssen, Levensschets en portret van François Laurent. (Mannen van beteekenis, deel 14). 1883. 8°.

Lauts, W. G. — J. T. Bergman, Levensbericht van Ul-

rich Gerard Lants. (Levensberichten van de M. der N. L. 1867). 8°.

Law, John. — C. P., Het Leven en Character van den Heer Jan Law, Gewezene Controleur Generaal der Finantien van Lodewyk de XV, Koning van Vrankryk. Uit Authentieke Gedenkschriften zamengesteld. Amsterd., 1722. 8°.

Leemans, C. — W. Pleyte, Levensbericht van C. Leemans. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1894). 8°.

Leeuwen, G. van. — P. van Bemmelen, Levensbericht van Gerrit van Leeuwen. (Levensberichten van de M. der N. L. 1872). 8°.

Leeuwen, J. van. — J. G. Frederiks, Levensbericht van Johannes van Leeuwen. (Levensberichten van de M. der N. L. 1884). 8°.

Leeuwen, J. van. — J. J. Hartman, Levensbericht van Jan van Leeuwen. (Levensberichten van de M. der N. L. 1893). 8°.

Leeuwen, J. van. — W. Eekhoff, Levensbericht van Jacob van Leeuwen. (Levensberichten van de M. der N. L. 1858). 8°.

Leeuwenhoek, A. van. — Lijst der tentoongestelde voorwerpen, die afkomstig zijn of betrekking hebben op Antony van Leeuwenhoek op den 8ten September 1875, bij gelegenheid van het 200-jarig jubilé van zijne ontdekking der microscopische wezens. (1875). 8°.

Leffler, A. C. — Ph. Wijsman, Levensschets en portret van Anna Charlotte Leffler, Hertogin di Cajanello. (Mannen van beteekenis, deel 25). 1894. 8°.

Legouvé. — L. de Pontaumont, Legouvé à Carentan en 1807. (Overgedrukt uit de Werken van de Académie de Cherbourg). 8°.

Lennepe, D. J. van. — H. J. Koenen, Lijkrede op D. J. van Lennepe, gehouden in de groote gehoorzaal der Doorl. Schole te Amsterdam. Amsterd., 1853. 8°.

Lennepe, D. J. van. — M. Siegenbeek, Levensbericht van David Jacobus van Lennepe. (Levensberichten van de M. der N. L. 1853). 8°.

Lennepe, J. van. — N. Beets, Jacob van Lennepe herdacht. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1868). 8°.

Lennepe, J. van. — A. Beeloo, Levensbericht van Jacob van Lennepe. (Levensberichten van de M. der N. L. 1869). 8°.

Lennepe, J. van. — Levensschets en portret van Mr. Jacob van Lennepe, door de Redactie van Mannen van beteekenis in onze dagen, deel 2. 1871. 8°.

Lens, A. — N. C. Kist, Levensbericht van Abraham Lens. (Levensberichten van de M. der N. L. 1849). 8°.

Lenting, L. E. — B. H. Pekelharing, Levensbericht van Lambertus Eduard Lenting. (Levensberichten van de M. der N. L. 1885). 8°.

Leo XIII, Paus. — Levensschets en portret van Paus Leo XIII. door den particul. correspond. der N. Rott. Ct. te Rome. (Mannen van beteekenis, deel 13). 1882. 8°.

Leo XIII, Paus. — H. J. A. M. Schaepman, Levensschets en portret van Paus Leo XIII. (Mannen van beteekenis, deel 24). 1893. 8°.

Léopold Guillaume d'Autriche. — Nic. Avancin, Le prince dévot et guerrier, ou les vertus héroïques de Léo-

pold Guillaume, archiduc d' Austriche. Traduit du Latin par Henry Bex. Lille, Nic. de Rache. 1667. 4°.

Lesseps, F. de. — N. C. Balsem, Levensschets en portret van Ferdinand de Lesseps. (Mannen van beteekenis, deel 11). 1880. 8°.

Lesturgeon, A. L. — W. Hecker, Levensbericht van Alexander Lodewijk Lesturgeon. (Levensberichten van de M. der N. L. 1879). 8°.

Leverrier, U. J. J. — Levensschets en portret van Urbain Jean Joseph Leverrier, door de Redactie van Mannen van beteekenis, deel 9. 1878. 8°.

Levyssohn Norman, H. D. — N. P. van den Berg. Levensbericht van H. D. Levyssohn Norman. (Levensberichten van de M. der N. L. 1895). 8°.

Liebig, J. von. — H. Tiedeman, Levensschets en portret van Justus von Liebig. (Mannen van beteekenis, deel 4). 1873. 8°.

Liebig, J. von. — Max v. Pettenkofer, Zum Gedächtniss des Dr. Justus Freiherrn von Liebig. Rede. Braunschweig, 1876. 8°.

Liebknecht en Bebel. — P. L. Tak, Levensschets en portret van Liebknecht en Bebel. (Mannen van beteekenis, deel 20). 1889. 8°.

Li-Hung-Chang. — Chr. Nuijs, Levensschets en portret van Li-Hung-Chang. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 27). 1896. 8°.

Limborch, Ph. van. — Abr. des Amorie van der Hoeven Az., De Joanne Clerico et Philippo a Limborch dissertationes duae etc. Amstelod., 1843. 8°.

- Limburg Brouwer, P. A. S. van.** — C. Vosmaer, Levensschets van P. A. S. van Limburg Brouwer. (Levensberichten van de M. der N. L. 1875). 8°.
- Limburg Stirum, A. O. E. van.** — D. Tieboel Siegenbeek, Levensbericht van Albert Otto Ernst Graaf van Limburg Stirum. (Levensberichten van de M. der N. L. 1859). 8°.
- Linné, C. von.** — P. M. Malmsten, Minnesord öfver Carl von Linné vid Kongl. Vetenskaps-Akademiens sammankomst den 10 Januari 1878. Stockholm, 1878. 8°.
- Linné, C. von.** — E. Ährling, Carl von Linnés brefvexling. Förteckning uppträttad af E. Ährling och tryckt på Kongl. Vetenskaps Akademiens bekostnad. Stockholm, 1885. 8°.
- Lipman, S. P.** — J. W. Tydeman, Levensbericht van S. P. Lipman. (Levensberichten van de M. der N. L. 1872). 8°.
- Lisle, Leconte de.** — (M. G. L. van Loghem), Levensschets en portret van Leconte de Lisle, door Fiore della Neve. (Mannen van beteekenis, deel 21). 1890. 8°.
- Liszt, F.** — D. F. Scheurleer, Levensschets en portret van Frans Liszt. (Mannen van beteekenis, deel 18). 1887. 8°.
- Lith, P. A. van der.** — J. de Louter, Levensbericht van Pieter Anthonie van der Lith. (Jaarboek van de Kon. Akad. der Wetensch. 1902). 8°.
- Livingstone, D.** — H. Tiedeman, Levensschets en portret van David Livingstone. (Mannen van beteekenis, deel 4). 1873. 8°.
- Litré, M. P. E.** — B. Tideman Jz., Levensschets en portret van Maximilien Paul Émile Littré. (Mannen van beteekenis, deel 12). 1881. 8°.

Lobatto, R. — Leven van Behuël Lobatto. (Overgedrukt uit het Nationaal Museum, 1866). 8°.

Lobatto, R. — C. I. Matthes, Levensberigt van Behuel Lobatto. Overgedrukt uit het Jaarboek der Koninklijke Akademie van Wetenschappen. Amsterd., 1866. 8°.

Löben Sels, E. von. — W. J. Knoop, Levensbericht van Ernst von Löben Sels. (Levensberichten van de M. der N. L. 1864). 8°.

Lodenstein, J. van. — P. Jz. Proost, Jodocus van Lodenstein. Acad. proefschrift. Amsterd., 1880. 8°.

Loghem, H. van. — A. van Doorninck, Levensbericht van Hendrik van Loghem. (Levensberichten van de M. der N. L. 1883). 8°.

Loman, A. D. — H. U. Meyboom, Levensbericht van A. D. Loman. (Levensberichten van de M. der N. L. 1898). 8°.

Loman, A. D. — D. E. J. Völter, Levensbericht van A. D. Loman. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1899). 8°.

Lombroso, C. — C. Winkler, Levensschets en portret van Cesare Lombroso. (Mannen en vrouwen van beteekenis in onze dagen, deel 32). Haarlem, 1901. 8°.

Lommel S. J., A. M. van. — I. H. Hofman, Levensbericht van Antonius Marinus van Lommel S. J. (Levensberichten van de M. der N. L. 1896). 8°.

Longfellow, H. W. — Levensschets en portret van Henry Wadsworth Longfellow, door de Redactie van Mannen van beteekenis, deel 2). 1871. 8°.

Loosjes, A. — P. Feenstra Jr., Levensbericht van A. Loosjes. (Levensberichten v. d. Maatsch. der Ned. Letterk. 1904). 8°.

Loosjes Az., P. — Levensberigt van den Eerwaardigen Heer

Petrus Loosjes Adriaansz. (Getrokken uit den Algemeenen Konst- en Letterbode, 1813). 8°.

Loti, Pierre. — (M. G. L. van Loghem), Levensschets en portret van Pierre Loti, door Fiore della Neve. (Mannen van beteekenis, deel 23). 1892. 8°.

Louis II de Hesse. — J. R. L. de Kerckhove, Quelques mots à la mémoire de S. A. R. le grand-duc de Hesse Louis II. (Extrait des Annales de l'Acad. d'Archéol. de Belgique). Anvers, 1848. 8°.

Louise-Marie, Reine des Belges. — F. Bogaerts, Éloge historique de Louise-Marie, la bien-aimée Reine des Belges. Anvers, 1850. gr.. 8°.

Loveling, V. — A. W. Stellwagen, Levensschets en portret van Virginie Loveling. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 27). 1896. 8°.

Lozeleur, P. — J. ab Utrecht Dresselhuis, Pieter Lozeleur, des Prinsen raad en hofprediker Historische studie uit het tijdvak van Prins Willem den Eersten. (Overdruk). 8°.

Lubach, D. — G. H. Leignes Bakhoven, Levensbericht van Douwe Lubach. (In Levensberichten van de M. der Ned. Lett. 1904—1905). Leiden, 1905. 8°.

Lublink Weddik, B. T. — K. N. Meppen, Levensbericht van B. T. Lublink Weddik. (Levensberichten van de M. der N. L. 1863). 8°.

Lulofs, B. H. — C. H. van Herwerden C.Hz., Levensbericht van Mr. Barthold Henrik Lulofs. (Levensberichten van de M. der N. L. 1850). 8°.

Lummel, H. J. van. — W. G. Brill, Levensbericht van H. J. van Lummel. (Levensberichten van de M. der N. L. 1878). 8°.

- Luzac, C. J.** — D. Tieboel Siegenbeek, Levensschets van Corneille Jean Luzac. (Levensberichten van de M. der N. L. 1862). 8°.
- Luzac, J.** — W. N. du Bieu, Levensbericht van Jan Luzac. (Levensberichten van de M. der N. L. 1872). 8°.
- Luzac, L. C.** — G. W. Vreede, Levensbericht van Lodewijk Caspar Luzac. (Levensberichten van de M. der N. L. 1862). 8°.
- Lyell, Sir Charles.** — J. E. Enklaar, Levensschets en portret van Sir Charles Lyell. (Mannen van beteekenis, deel 6). 1875. 8°.
- Maaldrink, D. M.** — H. Wolfg. van der Meij, Levensbericht van D. M. Maaldrink. (Levensberichten van de M. der N. L. 1892). 8°.
- Maanen, F. J. van.** — J. van der Hoeven, Levensbericht van Florentius Jacobus van Maanen. (Levensberichten van de M. der N. L. 1862). 8°.
- Maanen, P. J.** — A. van der Boon Cz., Levensbericht van Pieter Jacob van Maanen. (Levensberichten van de M. der N. L. 1855). 8°.
- Maas Geesteranus, A. M.** — J. E. Banck, Levensbericht van A. M. Maas Geesteranus. (Levensberichten van de M. der N. L. 1901). 8°.
- Maaten, E. van der.** — W. A. Elberts, Levensbericht van Egbert van der Maaten. (Levensberichten van de M. der N. L. 1867). 8°.
- Macaré, C. A. Rethaan.** — J. Dirks, Notice biographique de Corneille Antoine Rethaan Macaré. (Extrait de la Revue de la numismatique belge, t. V). 1861. 8°.

Macaulay, Th. B. — H. J. Koenen, Levensbericht van Thomas Babington Lord Macaulay. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1859). 8°.

Macaulay, Th. B. — Levensschets en portret van Thomas Babington Macaulay. (Mannen van beteekenis, deel 3). 1872. 8°.

Macaulay, Th. B. — G. O. Trevelyan, The life and letters of Lord Macaulay. London, 1889. 8°.

Mac-Mahon. — Levensschets en portret van Marie Edme Patrice Maurice graaf van Mac-Mahon, hertog van Magenta, door de Redactie van Mannen v. beteek., deel 1. 1870. 8°.

Mahne, W. L. — J. F. Bergman, Levensbericht van Willem Leonard Mahne. (Levensberichten van de M. der N. L. 1852). 8°.

Makart, H. — Joh. Gram, Levensschets en portret van Hans Makart. (Mannen van beteekenis, deel 14). 1883. 8°.

Man, A. W. de. — H. A. van Karnebeek, Levensschets van den vice-admiraal A. W. de Man. Met portret en fac-similé. 's Gravenh., 1861. gr. 8°.

Mande, Hendrik. — G. Visser, Hendrik Mande. Bijdrage tot de kennis der Noord-Nederlandsche mystiek. 's Gravenh., 1899. 8°.

Manzoni, A. — Levensschets en portret van Alessandro Manzoni, door de Redactie van Mannen van beteekenis in onze dagen, deel 5. 1874. 8°.

Marck, Joh. — Joh. Wesselius, Lijkrede over 't leven en sterven van Johannes Marck, Professor op de Academie te Leiden, alsmede Predikant aldaar. Leiden, 1731. 4°.

Maris, J. — J. Kalff Jr., Levensschets en portret van Jacob Maris. (Mannen en vrouwen van beteekenis in onze dagen, deel 32). Haarlem, 1901. 8°.

Marken, J. C. van. — G. J. D. C. Goedhart, Levensschets en portret van J. C. van Marken. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 33). 1903. 8°.

Marle, C. van. — G. W. Vreede, Levensbericht van Cornelius van Marle. (Levensberichten van de M. der N. L. 1861). 8°.

Marnix, F. van. — W. Broes, Filip van Marnix, Heer van St. Aldegonde, bijzonder aan de hand van Willem I: ter inleiding Margareta van Parma en Katharina de Medicis, Willem I en Hendrik IV. Amsterd., 1838—1840. 2 dln. in 3 stn. Met portret. 8°.

Marnix, F. van. — Edgar Quinet, Marnix van St. Aldegonde en de wording van het gemeenebest der Vereenigde Nederlanden. Vrij naar het Fransch (door J. van Vloten). Deventer, 1855. Met facsim. 8°.

Marnix, F. van. — Th. Juste, Les Pays-Bas au XVIe siècle. Vie de Marnix de Sainte-Aldegonde. (1538—1598), tirée des papiers d'état et d'autres documents inédits. La Haye, 1858. 8°.

Marnix, F. van. — J. ab Utrecht Dresselhuis, Filips van Marnix, Heer van Mont St. Aldegonde, beschouwd als godgeleerde, en meer bepaaldelijk in zijne verrigtingen en verdiensten omtrent de Nederlandsche Hervormde Kerk. (Overgedrukt uit de Vriend des Vaderlands. D. VI). 8°.

Marnix, F. van. — Ch. A. Chais van Buren, De staatkundige beginselen van Ph. van Marnix, Heer van St. Aldegonde. Acad. proefschrift. Haarlem, 1859. 8°.

Marnix, F. van. — J. van der Have, Filips van Marnix

van Sint Aldegonde. Door den Olijftak te Antwerpen met den eersten prijs bekroond. Haarlem, 1874. 8°.

Marnix, F. van. — Volkman, Marnix van Sint Aldegonde. Door de Raderijkkamer „De Olijftak” met den tweeden prijs bekroond. Met voorrede van J. van Vloten, en portret op hout gesneden. Antwerpen, 1875. 8°.

Marnix, F. van. — R. A. S. Piccardt, Filips van Marnix, Heer van St. Aldegonde, enz. Met een woord vooraf van J. van Vloten. Schoonhoven, 1875. 8°.

Marnix, F. van. — Ch. Rahlenbeck, La statue de Marnix. (Extrait de la Revue de Belgique). Bruxelles, 1883. 8°.

Marnix, F. van. — G. Tjalma, Philips van Marnix, heer van St. Aldegonde. Historisch-dogmatische studie. Proefschrift. Amsterd., 1896. Met portret. 8°.

Martens, Thierry. — J. W. Holtrop, Thierry Martens d'Alost. Étude bibliographique. La Haye, 1867. 8°.

Martens van Sevenhoven, J. C. — J. S. Vernède, Levensbericht van Jacob Constantijn Martens van Sevenhoven. (Levensberichten van de M. der N. L. 1861). 8°.

Marx, K. — A. Kerdijk, Levensschets en portret van Karl Marx. (Mannen van beteekenis, deel 10). 1879. 8°.

Masdorp, E. — W. J. Hofdijk, Levensbericht van Evert Masdorp. (Levensberichten van de M. der N. L. 1874). 8°.

Massenet, J. — S. van Milligen, Levensschets en portret van Jules Massenet. (Mannen van beteekenis, deel 22). 1891. 8°.

Massow, G. C. J. van. — C. J. van Assen, Levensbericht van Gerlach Cornelis Johannes van Massow. (Levensberichten van de M. der N. L. 1852). 8°.

- Matthes, C. J.** — D. Bierens de Haan, Levensschets van Carel Johannes Matthes. (Overgedrukt uit het Jaarboek der Kon. Akad. van Wetensch. 1882). Amsterd., 1882. Met portret. 8°.
- Matthes, H. J.** — F. J. Domela Nieuwenhuis, Levensbericht van Hendrik Justus Matthes. (Levensberichten van de M. der N. L. 1854). 8°.
- Matthes, H. J.** — W. G. Brill, Levensbericht van Hendrik Justus Matthes. (Levensberichten van de M. der N. L. 1879). 8°.
- Maupassant, G. de.** — J. N. van Hall, Levensschets en portret van Guy de Maupassant. (Mannen van beteekenis, deel 25). 1894. 8°.
- Maurik, Justus van.** — A. N. J. Fabius, Levensbericht van Justus van Maurik Jr. (In Levensberichten van de M. der Ned. Lett. 1904—1905). Leiden, 1905. 8°.
- Maury, M. F.** — H. Tiedeman, Levensschets en portret van Matheus Fontaine Maury. (Mannen van beteekenis, deel 4). 1873. 8°.
- Mauvillon, F. W. von.** — J. T. Bodel Nyenhuis, Levensbericht van Friedrich Wilhelm von Mauvillon. (Levensberichten van de M. der N. L. 1852). 8°.
- Mazzini, G.** — Levensschets en portret van Giuseppe Mazzini, door de Redactie van Mannen van beteekenis in onze dagen, deel 2. 1871. 8°.
- Meerendonk, J. van.** — F. Nagtglas, Een merkwaardig man (Jan van Meerendonk, geb. te Zierikzee 1799). (Overgedrukt uit het Leeskabinet). 1867. 8°.
- Meerendonk, J. van.** — N. Bal Snijders, Beschrijving der menschlievende bedrijven van Jan van Meerendonk. Midelb., 1876. Met portret. 8°.

Meerman, J. — J. W. te Water, Levensbericht van den Heere Mr. Johan Meerman, Heer van Dalem en Vuren. (1816). 8°.

Meerman, J. — A. C. Mollerus, Douairière Meerman, Biographische notitie omtrent den Heer en Mr. Johan Meerman. 8°.

Meerman, J. — H. C. Cras, Elogium Johannis Meermanni. (Met portret op den titel). Amstelaed. et Hagae, 1817. 8°.

Mees, G. — G. Mees Az., Gregorius Mees, Predikant te Rotterdam in de 17e eeuw, en zijn gezin. 2e veel vermeerderde uitgave. Rotterd., 1879. Met portret en genealogische tabel. gr. 8°.

Mees, M. J. — B. Tideman Jzn., Levensbericht van Mari Johan Mees. (Levensberichten van de M. der N. L. 1894). 8°.

Mees, R. A. — H. Kamerlingh Onnes, Levensbericht van R. A. Mees. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1888) 8°.

Mees, W. C. — N. G. Pierson, Levensbericht van Mr. W. C. Mees. (Overgedrukt uit het Jaarboek der Kon. Akad. van Wetenschappen 1884). Amsterd., 1885. 8°.

Mees, W. C. — S. Vissering, Levensbericht van Willem Cornelis Mees. (Levensberichten van de M. der N. L. 1885). 8°.

Mees Az., G. — J. C. G. Boot, Levensschets van G. Mees Az. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1883). 8°.

Meese, D. — N. Mulder, Oratio de meritis Davidis Meese, cum botanicis, tum aliis. Gron., 1823. 4°.

Meester, G. A. de. — J. de Bosch Kemper, Levensbericht van Gerrit Abraham de Meester. (Levensberichten van de M. der N. L. 1864). 8°.

Meeuse, Chr. — Herinneringen uit het leven van Chris-

tiaan Meense, in leven predikant op den Hoek, lande van Axel. Door hem zelven beschreven. Met eene voorrede, eenige aantekeningen en vervolg op dezelve, door eenen vriend des overledenen. Met portret. Middelb., 1840. 8°.

Meissonnier. — A. I. H. Obreen, Levensschets en portret van Meissonnier. (Mannen van beteekenis, deel 22). 1891. 8°.

Mejan, G. W. Verwey. — T. A. van Rappard, Levensbericht van Mr. Gerardus Wouter Verwey Mejan. (Levensberichten van de M. der N. L. 1851). 8°.

Melikoff, L. — N. C. Balsem, Levensschets en portret van Loris Melikoff. (Mannen van beteekenis, deel 12). 1881. 8°.

Meppen, K. N. — R. Bennink Janssonius, Levensbericht van Karel Nicolaas Meppen. (Levensberichten van de M. der N. L. 1871). 8°.

Mercator, G. — J. van Raemdonck, Gérard Mercator, sa vie et ses oeuvres. St. Nicolas, 1869. Met portret. 8°.

Meredith, G. — L. Simons Mz., Levensschets en portret van George Meredith. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 29). 1898. 8°.

Merino, Martin. — Merino (Franciskaner monnik), koningsmoordenaar in Spanje; zijn leven en geschiedenis, benevens een overzicht van de kloosters en monniken-orde, en wat daarvan in de toekomst te wachten is. Amsterdam, 1853. Met portret. 8°.

Merkes van Gendt, J. G. W. — L. Mulder, Levensschets van J. G. W. Merkes van Gendt. (Levensberichten van de M. der N. L. 1860). 8°.

Mersch, J. A. van der. — E. van den Bussche, *Biographie du général van der Mersch, d'après des documents authentiques entièrement inédits, avec de nombreux détails sur la Révolution brabançonne.* Menin, 1863. Met portret en plaat. 8°.

Merula, P. — S. P. Haak, *Paullus Merula.* 1558—1607. Proefschrift. Zutphen, 1901. 8°.

Metchnikoff, E. — J. J. van Loghem, *Levensschets van Elias Metchnikoff.* Met portret. (In *Mannen en vrouwen van beteekenis in onze dagen*, deel 35). Haarlem, 1904. 8°.

Meulen, M. E. van der. — G. H. van Borssum Waalkes, *Levensbericht van Marinus Ernestus van der Meulen.* (Levensberichten van de Maatsch. der Ned. Letterkunde, 1904). 8°.

Meulman, I. — F. Muller, *Levensschets van Isaac Meulman.* (Levensberichten van de M. der N. L. 1871). 8°.

Meijboom, L. S. P. — J. P. Stricker, *Levensbericht van L. S. P. Meijboom.* (Levensberichten van de M. der N. L. 1875). 8°.

Meijer, G. J. — F. C. de Greuve, *Levensbericht van Gerrit Joan Meijer.* (Levensberichten van de M. der N. L. 1849). 8°.

Meijer, H. A. — K. Sybrandi, *Levensbericht van Hendrik Arnold Meijer.* (Levensberichten van de M. der N. L. 1854). 8°.

Meijer, J. F. G. — Th. M. Roest, *Levensbericht van Johannes Frederik George Meijer.* (Levensberichten van de M. der N. L. 1890). 8°.

Meijer, J. F. G. — J. Dirks, *Jean-Frédéric-Georges Meyer.* Extrait de la Revue belge de la numismatique, année 1890). 8°.

- Meijer, J. H.** — M. A. Perk, Levensbericht van Johan Hendrik Meijer. (Levensberichten van de M. der N. L. 1892). 8°.
- Meylink, A. A. J.** — H. A. A. van Berckel, Levensschets van A. A. J. Meylink. (Levensberichten van de M. der N. L. 1866). 8°.
- Meysenbug, M. van.** — M. Bruij-el-de Favauge, Levensschets en portret van Malwida von Meysenbug. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 34). 1904. 8°.
- Mieris, F. van.** — J. P. van der Auwera, Frans van Mieris, penningkundige. Voordracht gehouden op het 12° Ned. Taal- en Letterk. Congres te Middelburg, 1872. Loven, 1873. 8°.
- Miggrode, J. van.** — J. Renier, De verdiensten van Joannes van Miggrode omtrent de hervorming in Zeeland enz. (Zie boven de afdeeling Geschiedenis en Plaatsbeschrijving van Zeeland, onder Vere). 8°.
- Miggrode, J. van.** — J. van Iperen, Historische redenvoering bij het ontdekken der gedenknaalde van Johannes van Miggrode. Amsterdam, 1774. 8°.
- Mill, J. Stuart.** — H. Tiedeman, Levensschets en portret van John Stuart Mill. (Mannen van beteekenis, deel 4). 1873. 8°.
- Mill, J. Stuart.** — B. H. C. H. v. d. Wijck, Levensschets en portret van John Stuart Mill. (Mannen van beteekenis, deel 17). 1886. 8°.
- Millerand, A.** — W. H. Vliegen, Levensschets en portret van A. Millerand. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 33). 1903. 8°.
- Millet, J. F.** — Jan Veth, Levensschets en portret van Jean François Millet. (Mannen van beteekenis, deel 21). 1890. 8°.

- Millies, H. C.** — J. C. G. Boot, Levensbericht van H. C. Millies. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1868). 8°.
- Minghetti, M.** — E. D. Pijzel, Levensschets en portret van Marco Minghetti. (Mannen van beteekenis, deel 18). 1887. 8°.
- Miquel, F. A. W.** — C. J. Matthes, Levensbericht van F. A. W. Miquel. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1872). 8°.
- Mirabeau.** — C. A. Engelbregt, Iets over Mirabeau, voornamelijk betreffende zijne gevangenneming te Amsterdam. Middelb., 1865. 8°.
- Mithad Pacha.** — N. C. Balsem, Levensschets en portret van Mithad Pacha. (Mannen van beteekenis, deel 8). 1877. 8°.
- Modderman, A. E. J.** — C. J. Sickesz., Levensbericht van A. E. J. Modderman. (Levensberichten van de M. der N. L. 1887). 8°.
- Moded, H.** — G. J. Brutel de la Rivière, Het leven van Hermannus Moded, een der eerste calvinistische predikers in ons vaderland. Acad. proefschrift. Haarlem, 1879. 8°.
- Modera, J.** — J. M. Obreen, Levensschets van Justin Modera. (Levensberichten van de M. der N. L. 1867). 8°.
- Modera, J. A.** — E. Epkema, D. M. viri spectatissimi Jani Adriani Modera. Medioburgi, 1827. 8°.
- Moens, A.** — H. M. C. van Oosterzee, Adriaan Moens, Directeur-generaal van Nederlandsch Indië. (Overdruk). 8°.
- Moens, Petronella.** — W. H. Warnsinck Hz. en J. Decker Zimmerman, Petronella Moens. Amsterd., 1843. Met portret. 8°.
- Moer, L. van der.** — J. G. Frederiks, L. van der Moer Jr.

(Overgedrukt uit het Jaarboekje voor het Notaris-amt, 16^e jaargang). Leiden, 1888. 8°.

Moerkerken, P. H. van. — W. H. van de Sande Bakhuizen, Levensbericht van P. H. van Moerkerken. (Levensberichten van de M. der Ned. Letterk. 1902—1903). 8°.

Molema, H. — A. A. Ganderheyden, Levensbericht van H. Molema. (Levensberichten van de M. der N. L. 1898). 8°.

Molenaar, A. J. — H. G. Hagen, Levensbericht van A. J. Molenaar. (Levensberichten van de M. der N. L. 1872). 8°.

Moleschott, J. — B. E. de Haan, Levensschets en portret van Jacob Moleschott. (Mannen van beteekenis, deel 14). 1883. 8°.

Molhuizen, P. C. — B. W. A. E. Sloet tot Oldhuis, Levensschets van Philip Christiaan Molhuizen. (Levensberichten van de M. der N. L. 1868). 8°.

Moll, W. — J. G. R. Acquoy, Levensbericht van Willem Moll. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1879). 8°.

Moll, W. — H. C. Rogge, Levensschets en portret van Willem Moll. (Mannen van beteekenis, deel 11). 1880. 8°.

Moll Jr., J. — C. E. van Koetsveld, Levensbericht van J. Moll Jr. (Levensberichten van de M. der N. L. 1898). 8°.

Moltke, von. — Levensschets en portret van Helmuth Karel Bernhard Graaf von Moltke, door de Redactie van Mannen van beteekenis in onze dagen, deel 1. 1870. 8°.

Moltke, von. — J. W. Boellaard, Levensschets en portret van Helmuth Karel Bernhard Graaf von Moltke. (Mannen van beteekenis, deel 23). 1892. 8°.

Moltzer, H. E. — A. Kluiver, Levensbericht van H. E. Moltzer. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1896). 8°.

Moltzer, J. F. C. — W. Siewertz van Reeseema, Levensschets van J. F. C. Moltzer. (Levensberichten van de M. der N. L. 1868). 8°.

Mommsen, C. M. Th. — J. Woltjer, Levensschets en portret van Christian Matthias Theodoor Mommsen. (Mannen van beteekenis, deel 16). 1885. 8°.

Montauban, H. C. de. — Levensschets van Hippolyte Cousin de Montauban, Graaf van Palikao, door de Redactie van Mannen van beteekenis in onze dagen, deel 1. 1870. 8°.

Montefiore, M. — M. Henriquez Pimentel, Levensschets en portret van Mozes Montefiore. (Mannen van beteekenis, deel 15). 1884. 8°.

Montesquieu. — J. Heemskerk Az., Speciminis inaug. de Montesquvio pars prior. Amstelodami, 1839. 8°

Montesquieu. — J. Heemskerk Az., Speciminis inaug. de Montesquvio pars altera. Amstelodami, 1839. 8°.

Morley, J. — C. B. E. Enklaar, Levensschets en portret van John Morley. (Mannen van beteekenis, deel 23). 1892. 8°.

Mornay, Phil. de. — Histoire de la vie de Philippes de Mornay, seigneur du Plessis Marly. Leyde, B. et A. Elsevier. 1647. 8°.

Morris, W. — Etha Fles, Levensschets en portret van William Morris. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 34). 1904. 8°.

Motley, J. Lothrop. — Levensschets en portret van John Lothrop Motley, door de Redactie van Mannen van beteekenis in onze dagen, deel 3. 1872. 8°.

Motley, J. Lothrop. — O. W. Holmes, John Lothrop Motley. A memoir. London, 1878. 8°.

Motley, J. Lothrop. — The correspondence of John Lothrop Motley, edited by G. W. Curtis. With portrait. New-York, 1889. 2 dln. 8°.

Moucheron. — J. H. de Stoppelaar, Balthasar de Moucheron. 's Gravenh., 1901. 8°.

Mulder, C. — Zie Pareau, L. G.

Mulder, C. — J. W. Ermerins, Levensberigt van Claas Mulder. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1867). 8°.

Mulder, G. J. — J. W. Gunning, Levensschets en portret van G. J. Mulder. (Mannen van beteekenis, deel 13). 1882. 8°.

Mulder, W. H. L. Borgerhoff. — In memoriam W. H. L. Borgerhoff Mulder. (Overdruk). 8°.

Muller, F. — A. C. Kruseman, Levensbericht van Frederik Muller. (Levensberichten van de M. der N. L. 1881). 8°.

Muller, F. — M. N., Levensschets van Frederik Muller. (Overgedrukt uit het „Nieuwsblad voor den Boekhandel” 1881. N°. 22). 8°.

Muller, P. L. — H. T. Colenbrander, Levensbericht van Pieter Lodewijk Muller. (In Levensberichten van de M. der Ned. Letterk. 1904—1905). Leiden, 1905. 8°.

Muller, P. L. — S. Muller Fzn., Levensbericht van P. L. Muller. (In Jaarboek van de Kon. Akad. v. Wetenschappen. 1905). Amsterd., 1906. 8°.

Muller, S. — C. Sapp, Levensschets van Samuel Muller. (Levensberichten van de M. der N. L. 1876). 8°.

Müller, F. Max. — M. A. N. Rovers, Levensschets en portret van Friedrich Max Müller. (Mannen van beteekenis, deel 8). 1877. 8°.

Munck, J. de. — F. Nagtglas, Jan de Munck, stadsarchitect te Middelburg. (Overgedrukt uit het Zeeuwsch Jaarboekje en Middelburgsche Naamwijzer voor 1865). 8°.

Munniks, W. — J. Munniks, Levensschets van Wynoldus Munniks, uitgesproken in eene vergadering van het Natuur- en Scheikundig Genootschap te Groningen. Gron., 1812. Met portret. 8°.

Multatuli. — H. de Veer, Levensschets en portret van Multatuli (E. Douwes Dekker). (Mannen van beteekenis, deel 19). 1888. 8°.

Munting, W. N. — N. Berkhout, Levensbericht van Willem Nicolaas Munting. (Levensberichten van de M. der N. L. 1849). 8°.

Musch, Elisabeth. — M. G. Wildeman, Elisabeth Musch. Geschiedkundige aantekeningen. Amersfoort, 1896. 8°.

Musschenbroek, S. C. J. W. van. — H. Kern, Levensbericht van S. C. J. W. van Musschenbroek. (Levensberichten van de M. der N. L. 1884). 8°.

Muurling, W. — A. Kuenen, Levensbericht van Willem Muurling. (Levensberichten van de M. der N. L. 1883). 8°.

Mijer, P. — S. van Deventer Jsxn., Levensbericht van Pieter Mijer. (Levensberichten van de M. der N. L. 1884). 8°.

Myle, C. v. d. — H. A. W. van der Vecht, Cornelis van der Myle. Academisch proefschrift. Sappemeer, 1907. 8°.

Naerebout (gebroeders). — (J. W. te Water), Bericht

wegens het verongelukte Oost-Indische schip Woestduin; en de reddinge der schepelingen door de gebroeders Naerebout. (Met de portretten van Frans en Jacob Naerebout op den titel). Middelb., 1780. 8°.

Naerebout (gebroeders). — A. Loosjes Pz., De gebroeders Naerebout, tooneelspel in drie bedrijven. Haarlem, 1792. 8°.

Naerebout, F. — (G. J. van den Bosch), Lofrede op Frans Naerebout, uitgesproken in de vergadering van het Goesche Departement der Maatschappij: tot Nut van 't Algemeen, den 20 van Wintermaand 1819. Met eenige ophelderende aantekeningen. Goes, 1820. 8°.

Naerebout, F. — J. L. Nierstrasz Jr., Frans Naerebout. 2° druk. Leeuw., 1827. Met portr. 8°.

Naerebout, F. — J. Schraever, Hulde aan Neêrland's zee-lieden. Ten voordeele van de weduwe en de zes kinderen, nagelaten door den verongelukten Nederlandschen zeeloods Frans Naerebout. 2° druk. Schiedam, 1859. 8°.

Nagtglas, F. — W. Polman Kruseman, Levensbericht van Frederik Nagtglas. (Levensberichten van de Maatsch. der Ned. Letterk. 1904). 8°.

Nagtglas, F. — W. Polman Kruseman, Frederik Nagtglas, uit zijne werken geschetst. Eenige grepen uit de geschiedenis en het volksleven betreffende Zeeland. Met portret. Rotterdam., 1907. 8°.

Nahuys, G. J. — P. Hofstede, Het leven van Gerard Johan Nahuys, laatst hoogleeraar in de Godsgeleerdheid en Kerklyke Geschiedenissen te Leiden. Rotterdam, 1782. 8°.

Nansen, F. — H. Zondervan, Levensschets en portret van Fridtjof Nansen. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 28). 1897. 8°.

Napoleon. — *Memoirs of Napoleon Bonaparte.* From the French of F. de Bourrienne. Newly edited, with notes and a chronological table, by E. Sanderson. London, 1904. Met portr. 8°.

Napoleon III. — H. Tiedeman, *Levensschets en portret van Napoleon de Derde.* (*Mannen van beteekenis*, deel 4). 1873. 8°.

Nelson. — Robert Southey, *The life of Nelson.* Newly edited, with notes and a chronological table, by A. D. Power. London, Hutchinson and Co. 1903. Met portret. 8°.

Netscher, P. M. — J. de Vlaming, *Levensbericht van P. M. Netscher.* (*Levensberichten van de M. der Ned. Letterk.* 1902—1903). 8°.

Neufville, M. J. de. — P. A. A. Boeser, *Leven en werken van Margaretha Jacoba de Neufville.* Acad. proefschrift. Leiden, 1889. Met portret. 8°.

Neurdenburg, J. C. — J. Craandijk, *Levensbericht van Johan Christiaan Neurdenburg.* (*Levensberichten van de M. der N. L.* 1896). 8°.

Newman, J. H. — A. Pierson, *Levensschets en portret van John Henry Newman.* (*Mannen van beteekenis*, deel 21). 1890. 8°.

Nicolaï, W. F. G. — M. H. van 't Kruys, *Levensbericht van Willem Frederik Gerard Nicolaï.* (*Levensberichten van de M. der N. L.* 1897). 8°.

Niëllius, Car. — C. D. Sax, *Carolus Niëllius.* Proefschrift. Amsterd., 1896. Met portret. 8°.

Nienhuis, H. — J. H. Philipse, *Levensberigt van Mr. H. Nienhuis.* (Overgedrukt uit de *Handelingen van de Maatsch. der Ned. Letterk. te Leiden*). Leiden, 1863. 8°.

Niermeijer, A. — J. ab Utrecht Dresselhuis, Levensbericht van Antonie Niermeijer. (Levensberichten van de M. der N. L. 1855). 8°.

Nietzsche, F. — B. H. C. H. v. d. Wijck, Levensschets en portret van Friedrich Nietzsche. (Mannen van beteekenis, deel 25). 1894. 8°.

Nieuwenhuis, C. J. N. — J. Domela Nieuwenhuis, Levensbericht van C. J. N. Nieuwenhuis. (Levensbericht van de M. der N. L. 1882). 8°.

Nieuwenhuis, J. — J. T. Bergman, Levensbericht van Jacob Nieuwenhuis. (Levensberichten van de M. der N. L. 1857). 8°.

Nieuwenhuyzen, J. J. — W. J. Hofdijk, Levensbericht van Jacobus Johannes Nieuwenhuyzen. (Levensberichten van de M. der N. L. 1862). 8°.

Nieuwenhuijzen, J. — C. Wertz, Redevoering ter gedachtenis van Jan Nieuwenhuijzen, leeraar der doopsgezinden te Monnikendam, stichter der Maatsch. tot Nut van 't Algemeen, uitgesproken bij gelegenheid der algemeene vergadering dier maatschappij. (Amsterd., 1806). Met portret. 8°.

Nieuwenhuijzen, J. — J. H. Krom, De nagedachtenis van den oprichter der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, Jan Nieuwenhuizen, dankbaar gevierd bij het departement te Gouda. Gouda, 1806. 8°.

Nieuwenhuijzen, M. — G. Brender à Brandis en M. C. van Hall, Lijkredenen op Martinus Nieuwenhuijzen, medeoprichter en secretaris der Maatsch. tot Nut van 't Algemeen. Gedaan in het Amsteldamsch eerste en tweede departement dier maatschappij. (Amsterd., 1793). Met portret. 8°.

Nolet de Brauwere van Steeland, J. C. H. — P. Alberdinck Thijm, Levensbericht van J. C. H. Nolet de Brauwere van Steeland. (Levensberichten van de M. der N. L. 1889). 8°.

Noordaa, J. W. van der. — G. D. J. Schotel, Levensbericht van Jan Willem van der Noordaa. (Levensberichten van de M. der N. L. 1881). 8°.

Noordaa, S. H. van der. — P. O. van der Chijs, Levensbericht van S. H. van der Noordaa. (Levensberichten van de M. der N. L. 1851). 8°.

Noordewier, M. J. — W. B. S. Boeles, Levensschets van Michiel Jacobsz. Noordewier. (Levensberichten van de M. der N. L. 1866). 8°.

Noordziek, J. J. F. — J. Boudewijnse, Levensbericht van J. J. F. Noordziek. (Levensberichten van de M. der N. L. 1887). 8°.

Nordenskjöld, A. E. — Philosyntomos. (A. Snellen), Levensschets en portret van Adolf Erik Nordenskjöld. (Mannen van beteekenis, deel 11). 1880. 8°.

Noviomagus, Ger. Geldenhauer. — J. Prinsen, Gerardus Geldenhauer Noviomagus. Bijdrage tot de kennis van zijn leven en werken. Acad. proefschrift. 's-Gravenh.. 1898. 8°.

Numan, A. — C. Star Numan, Levensbericht van Alexander Numan. (Levensberichten van de M. der N. L. 1853). 8°.

Numan, C. Star. — J. H. Philipse, Levensbericht van Mr. Cornelis Star Numan. (Overdruk). 1853. 8°.

Nijhoff, D. C. — P. A. M. Boele van Hensbroek, Levensbericht van D. C. Nijhoff. (In Levensberichten van de M. der Ned. Lett. 1904—1905). Leiden, 1905. 8°.

Nijhoff, I. A. — G. H. M. Delprat, Levensberigt van I. A. Nijhoff. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1864). 8°.

Nijhoff, I. A. — P. C. Molhuijzen, Levensbericht van Isaak Anne Nijhoff. (Levensberichten van de M. der N. L. 1864). 8°.

Nijhoff, M. — P. A. M. Boele van Hensbroek, Levensbericht van Martinus Nijhoff. (Levensberichten van de M. der N. L. 1895). 8°.

Nijhoff, P. — L. E. Lenting, Levensschets van Paulus Nijhoff. (Levensberichten van de M. der N. L. 1868). 8°.

Obreen, H. — J. A. van Hamel, Levensbericht van H. Obreen. (Levensberichten van de M. der N. L. 1881). 8°.

Obreen, J. A. — A. Pompe, Levensbericht van Jaques Arnould Obreen. (Levensberichten van de M. der N. L. 1878). 8°.

Obreen, J. M. — J. J. Backer Dirks, Levensbericht van Johan Marinus Obreen. (Levensberichten van de M. der N. L. 1878). 8°.

Ockerse, W. A. — H. W. Tijdeman en J. Clarisse, Beknopt levensberigt aangaande W. A. Ockerse. (In Vruchten en resultaten van een zestigjarig leven. Amsterdam, 1825). 8°.

Oldenbarnevelt. — Historie van het Leven en Sterven van Heer Johan van Oldenbarnevelt, waerachtelijk beschreven door een Liefhebber der Waarheydt. Den tweeden druck. Op Loevesteyn, Voor Lieven van Vrijheyd, ... 1658. 4°.

Oldenbarnevelt. — Waaragtige Historie van J. van Olden Barneveld. Rotterdam, J. Naeranus, 1670. Met pln. 8°.

Oldenbarnevelt. — G. Brandt, Historie van de rechtspleging gehouden in den jaaren 1618 en 1619 omtrent de drie gevangene heeren J. van Oldenbarnevelt, R. Hooger-

beets (en) H. de Groot. 3^e druk, met aantekeningen vermeerderd. Rotterdam, 1723. 4°

Oldenbarnevelt. — A. C. Oudemans, Het leven en de lotgevallen van Johan van Oldenbarneveld. Met platen. Amst., 1826. 8°.

Oldenbarnevelt. — J. Lothrop Motley, Het leven en sterven van Johan van Oldenbarnevelt, met een blik op de eerste aanleiding en ontwikkeling van den dertigjarigen oorlog. Vertaald en met aantekeningen voorzien door M. L. van Deventer. 's Gravenh., 1874. 2 dln. 8°.

Oldenbarnevelt. — G. Groen van Prinsterer, Maurice et Barnevelt. Étude historique. Utrecht, 1875. 8°.

Oldenbarnevelt. — Intendit tegen Johan van Oldenbarnevelt, naar het oorspronkelijke in het Rijks-archief met eenige bewijsstukken uitgegeven door L. Ph. C. van den Bergh. 's-Gravenh., 1875. 8°.

Oldenbarnevelt. — L. Ph. C. van den Bergh, Het proces van Oldenbarnevelt getoetst aan de wet. 's-Gravenh., 1876. 8°.

Oldenbarnevelt. — W. G. Brill, De heer van Oldenbarnevelt en Prins Maurits van Nassau. Leiden, 1876. 8°.

Oldenhuis Gratama, L. — M. Oldenhuis Gratama, Levensbericht van Lucas Oldenhuis Gratama. (Levensberichten van de M. der N. L. 1888). 8°.

Olivier, E. — Levensschets van Emile Olivier, door de Redactie van Mannen van beteekenis in onze dagen, deel I. 1870. 8°.

Oltmans, A. — I. Warnsinck, Levensbericht van Alexander Oltmans. (Levensberichten van de M. der N. L. 1853). 8°.

- Ondaatje, P. P. J.** — C. M. Davies, Het leven van Mr. P. P. J. Ondaatje. Met eene inleiding van Mr. G. W. Vreede. (Overgedrukt uit de Werken van het Hist. Genootsch. N°. 13). Utrecht, 1870. 8°.
- Oordt J. Wz., J. F. van.** — L. G. Pareau, Levensbericht van Joan Frederik van Oordt J. Wz. (Levensberichten van de M. der N. L. 1853). 8°.
- Oosterzee, H. M. C. van.** — H. W. T. Tydeman, Levensschets van H. M. C. van Oosterzee. (Levensberichten van de M. der N. L. 1878). 8°.
- Oosterzee, J. J. van.** — A. W. Bronsveld, Levensschets en portret van Dr. J. J. van Oosterzee. (Mannen van beteekenis, deel 14). 1883. 8°.
- Oosterzee, J. J. van.** — W. Francken Az., Levensschets van Johannes Jacobus van Oosterzee. (Levensberichten van de M. der N. L. 1883). 8°.
- Opzoomer, C. W.** — C. W. Opzoomer, 1846—1871. Redevoering op den dag zijner 25-jarige ambtsbediening. Amsterd., 1871. 8°.
- Opzoomer, C. W.** — B. H. C. H. v. d. Wijck, Levensschets en portret van Prof. C. W. Opzoomer. (Mannen van beteekenis, deel 19). 1888. 8°.
- Opzoomer, C. W.** — B. H. C. K. van der Wijck, Levensbericht van Cornelis Willem Opzoomer. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1892). 8°.
- Orden, G. van.** — P. O. van der Chijs, Levensbericht van Gerrit van Orden. (Levensberichten van de M. der N. L. 1854). 8°.
- Os, W. van der.** — Inventaris der boeken, handschriften, kaarten, prenten en andere voorwerpen, gelegateerd aan

de stad Vlissingen door Willem van der Os, geb. te Vlissingen 1864 en overl. te Utrecht 1890. (Met levensbericht door F. Nagtglas). Middelb., 1891. Met portret. 8°.

Oudemans, A. C. — E. Verwijs, Levensbericht van Anthonie . Cornelis Oudemans Sr. (Levensberichten van de M. der N. L. 1875). 8°.

Oudemans Jr., A. C. — S. Hoogerwerff, Levensbericht van A. C. Oudemans Jr. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1896). 8°.

Outeren, G. P. van. — D. Tieboel Siegenbeek, Levensbericht van Guillaume Pierre van Outeren. (Levensberichten van de M. der N. L. 1856). 8°.

Oyen, G. A. Vorsterman van. — Levensbericht van G. A. Vorsterman van Oyen door een Oud-Leerling. (Met wapen en aanteekeningen betr. de familie-afkomst). 8°.

Pacha, Emin. — H. Blink, Levensschets en portret van Emin Pacha. (Mannen van beteekenis, deel 21). 1890. 8°.

Pallandt, F. W. F. T. baron van. — G. D. J. Schotel, Levensbericht van F. W. F. T. baron van Pallandt. (Levensberichten van de M. der N. L. 1853). 8°.

Palikao, Graaf van. — Levensschets van Hippolyte Cousin de Montauban Graaf van Palikao, door de Redactie van Mannen van beteekenis in onze dagen, deel 1. 1870. 8°.

Palm, J. H. van der. — Bij de uitvaart van den hoogleeraar J. H. van der Palm, den 12 September 1840. 8°.

Pan, J. — J. de Wal, Levensbericht van Mr. Jan Pan. (Overgedrukt uit de Levensberichten van de Maatsch. der Ned. Letterk.). Leiden, 1872. 8°.

Pan, T. — C. A. Abbing, Levensbericht van Thade Pan. (Levensberichten van de M. der N. L. 1860). 8°.

- Paradol, L. A. Prévost.** — Levensschets van Lucien-Anatole Prévost-Paradol, door de Redactie van Mannen van beteekenis in onze dagen, deel 2. 1871. 8°.
- Pareau, A. H.** — E. B. Swalue, Levensbericht van Anton Henri Pareau. (Levensberichten van de M. der N. L. 1860). 8°.
- Pareau, L. G.** — J. G. Ermerins, Oratio qua collegarum, proximo anno defunctorum Ludovici Gerlachi Pareau, Nicolai Mulder, Jacobi Baart de la Faille, memoriam recoluit. Gron., 1867. 8°.
- Paris, G.** — G. Busken Huet, Levensschets en portret van Gaston Paris. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 29). 1898. 8°.
- Parker, Th.** — H. S. Balsem, Levensschets en portret van Theodoor Parker. (Mannen van beteekenis, deel 8). 1877. 8°.
- Parnell, Ch. S.** — E. D. Pijzel, Levensschets en portret van Charles Stewart Parnell. (Mannen van beteekenis, deel 17). 1886. 8°.
- Passy, F.** — Mevr. Waszkiewicz-van Schilfgaarde, Levensschets en portret van Frédéric Passy. (Mannen en vrouwen van beteekenis in onze dagen, deel 31). Haarlem, 1900. 8°.
- Pasteur, L.** — J. E. Enklaar, Levensschets en portret van Louis Pasteur. (Mannen van beteekenis, deel 13). 1882. 8°.
- Pasteur, L.** — J. E. Enklaar, Levensschets en portret van Louis Pasteur. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 27). 1896. 8°.
- Paul, Oom.** — Hendr. P. N. Muller, Levensschets en portret

van Oom Paul (President Kruger). (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 27). 1896. 8°.

Paulus, P. — P. H. Suringar, Biographische aantekeningen betreffende Mr. Pieter Paulus. Eerste gedeelte (1753—1784). Acad. proefschrift. Leiden, 1879. 8°.

Pauw, A. — H. J. Koenen, Adriaan Pauw. Eene bijdrage tot de kerk- en handelsgeschiedenis der zestiende eeuw. Amsterd., 1842. Met portret, kaart, plaat en wapens. 8°.

Pauw, C. B. — H. J. Koenen, Cornelis Reiniersz. Pauw. Eene bijdrage tot de staats- en handelsgeschiedenis van de Republiek der Vereenigde Nederlanden. (Overgedrukt uit de Bijdragen voor Vad. Gesch. en Oudheidk. Dl. VI). Arnhem. 8°.

Pedro II, Don. — E. van Rijckevorsel, Levensschets en portret van Don Pedro II van Brazilië. (Mannen van beteekenis, deel 23). 1892. 8°.

Perk, A. — W. G. Brill, Levensbericht van A. Perk. (Levensberichten van de M. der N. L. 1881). 8°.

Perponcher, W. E. de. — H. Royaards, Oratio de Guilielmo Emmerio a Perponcher, habita d. 23 Martii 1820. Trajecti ad Rhen., 1820. 8°.

Perre, J. A. van de. — J. H. van der Palm, Lofreden op Johan Adriaen van de Perre, heer van Nieuwerwe, Welsingen en Everswaerd, Oud-Representant van den Prins van Oranje, als Eerste Edele van Zeeland enz. Middelb., 1790. 8°.

Pestel. — W. Bilderdijk, Pestel. Gedachtenisrede. Leyden, 1809. 8°.

Petermann, A. — C. M. Kan, Levensschets en portret

van dr. Augustus Petermann. (Mannen van beteekenis, deel 10). 1879. 8°.

Pettenkofer, M. van. — M. W. Pijnappel, Levensschets en portret van Max von Pettenkofer. (Mannen en vrouwen van beteekenis in onze dagen, deel 32). Haarlem, 1901. 8°.

Piccardt, R. A. Soetbrood. — A. J. Servaas van Rooijen, Levensschets van Dr. R. A. Soetbrood Piccardt. (Overgedrukt uit de Levensberichten van de Maatsch. der Nederl. Letterk.). Leiden, 1890. 8°.

Picquart, G. — Chr. Nuijs, Levensschets en portret van Georges Picquart. (Mannen en vrouwen van beteekenis in onze dagen, deel 30). 1899. 8°.

Pierson, A. — S. A. Naber, Levensbericht van Allard Pierson. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1897). 8°.

Pierson, A. — B. H. C. K. van der Wyck, Levensschets en portret van Allard Pierson. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 29). 1898. 8°.

Pierson, H. — G. C. Hoogewerff, Levensschets en portret van H. Pierson. (Mannen en vrouwen van beteekenis in onze dagen, deel 32). Haarlem, 1901. 8°.

Pitt, William. — Het leven en staatsbestuur van William Pitt, of Pitt voor den regterstoel der nakomelingschap, door eenen onpartijdigen waarnemer. Uit het Hoogduitsch. Vermeerderd met een bijvoegsel, behelzende eenige bijzonderheden aangaande het leven van dien gewezen staatsman. Naar het Engelsch. Haarlem, 1806. Met portr. 8°.

Pitt, William. — G. Kuyper Hz., William Pitt, graaf van Chatham. Eene karakterstudie, naar 't Engelsch van Th. Babington Macaulay. (Overdrukken). 4 stn. 8°.

Pius IX. — S. Baart de la Faille, Levensschets en portret van Pius IX. (Mannen van beteekenis, deel 9). 1878. 8°.

Pius X. — J. F. Kenens, Levensschets en portret van Paus Pius X. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 34). 1904. 8°.

Plemp, M. E. C. — B. G. de Vries van Heyst, Levensbericht van M. E. C. Plemp. (Levensberichten van de M. der N. L. 1887). 8°.

Pleyte, W. — P. A. A. Boeser, Levensbericht van Dr. W. Pleyte. (Levensberichten van de Maatsch. der Ned. Letterk. 1904). 8°.

Poll, W. van de. — J. G. C. Joosting, Levensschets van Mr. W. van de Poll. (Levensberichten van de Maatsch. der Ned. Letterk. 1904). 8°.

Pols, J. — I. Telting, Levensbericht van Mr. Johannes Pols. (Overgedrukt uit de Levensberichten van de Maatsch. der Ned. Letterk.). Leiden, 1886. 8°.

Pols, M. S. — A. A. de Pinto, Levensbericht van M. S. Pols. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1898). 8°.

Pols, M. S. — S. Muller Fz., Levensbericht van Meinardus Siderius Pols. (Levensberichten van de M. der N. L. 1899). 8°.

Pontaumon, Th. Langevin de. — A. Regnault, Vie de Thomas Langevin de Pontaumont, de Carentan. Paris, 1854. 8°.

Posthumus, N. W. — C. M. Kan, Levensbericht van Nicolaas Wilhelmus Posthumus. (Levensberichten van de M. der N. L. 1886). 8°.

- Posthumus, R.** — J. H. Halbertsma, Bericht wegens Rinse Posthumus. (Levensberichten van de M. der N. L. 1861). 8°.
- Pot, C. W. van der.** — W. Francken Az., Levensbericht van C. W. van der Pot. (Levensberichten van de M. der N. L. 1891). 8°.
- Potgieter, E. J.** — F. Nippold, Levensschets en portret van E. J. Potgieter. (Mannen van beteekenis, deel 6). 1875. 8°.
- Potgieter, E. J.** — J. H. Groenewegen, Everhardus Johannes Potgieter. Haarlem, 1894. 8°.
- Praedinius, Regn.** — J. J. Diest Lorgion, Verhandeling over Regnerus Praedinius. Groningen, 1862. Met portret. 8°.
- Praepositus, Jacobus.** — H. Q. Janssen, Jacobus Praepositus, Luthers leerling en vriend, geschetst in zijn lijden en strijden voor de Hervormingszaak. Amsterd., 1862. Met facsim. 8°.
- Pringle, J. F.** — J. E. Goudsmit, Levensbericht van John Frederik Pringle. (Levensberichten van de M. der N. L. 1871). 8°.
- Prins, I.** — J. J. Prins, Levensbericht van Isaäc Prins. (Levensberichten van de M. der N. L. 1879). 8°.
- Prins, J. J.** — H. P. Berlage, Levensbericht van J. J. Prins. (Levensberichten van de M. der N. L. 1899). 8°.
- Prinsen, P. J.** — H. Wynbeek, Levensbericht van Pieter Johannes Prinsen. (Levensberichten van de M. der N. L. 1854). 8°.
- Prudhomme, Sully.** — J. N. van Hall, Levensschets en portret van Sully Prudhomme. (Mannen van beteekenis, deel 19). 1888. 8°.

Putte, S. van de. — S. de Wind, Mededeeling omtrent den landreiziger Samuel van de Putte, geboren te Vlis-singen in 1690, overleden te Batavia 27 Sept. 1745. 8°.

Putte, S. van de. — P. J. Veth, De Nederlandsche reiziger Samuel van de Putte. (Overgedrukt uit het Tijdschrift van het Aardr. Gen. Deel II). Met schetskaartjes. 4°.

Quarles van Ufford, J. K. W. — O. J. H. Graaf van Limburg Stirum, Levensbericht van Jhr. Mr. J. K. W. Quarles van Ufford. (Levensberichten van de Maatsch. der Ned. Letterk. 1904). 8°.

Quinet, E. — B. Tideman Jz, Levensschets en portret van Edgar Quinet. (Mannen van beteekenis, deel 6). 1875. 8°.

Raadt, P. de. — L. R. Beijnen, Levensbericht van Petrus de Raadt. (Levensberichten van de M. der N. L. 1863). 8°.

Rambonnet, J. J. — J. J. Prins, Levensbericht van J. J. Rambonnet. (Levensberichten van de M. der N. L. 1874). 8°.

Ranke, L. von. — B. ter Haar Bzn., Levensschets en portret van Leopold von Ranke. (Mannen van beteekenis, deel 9). 1878. 8°.

Rappard, A. G. A. van. — J. de Bosch Kemper, Levensbericht van Anthon Gerard Alexander Ridder van Rappard. (Levensberichten van de M. der N. L. 1870). 8°.

Rappard, F. A. van. — J. J. F. Noordziek, Levensbericht van F. A. Ridder van Rappard. (Levensberichten van de M. der N. L. 1868). 8°.

Rappard, W. L. F. Ch. van. — H. J. van der Heim, Levensschets van Willem Louis Frederik Christiaan Rid-

der van Rappard. (Levensberichten van de M. der N. L. 1863). 8°.

Rau, S. F. J. — Lofrede en lijkzang op Sebald Fulco Johannes Rau, uitgesproken in de openbare vergadering van de Maatschappij der Ned. Letterkunde te Leyden, de eerste door J. Teissèdre l'Ange, de laatste door W. Bilderdijk. Haarlem, 1808. 8°.

Rau, S. J. E. — J. R. Steinmetz, Levensbericht van S. J. E. Rau. (Levensberichten van de M. der N. L. 1888). 8°.

Raumer, F. von. — Levensschets en portret van Friedrich von Raumer, door de Redactie van Mannen van beteekenis in onze dagen, deel 5. 1874. 8°.

Rauwenhoff, L. W. E. — A. Kuenen, Levensbericht van Lodewijk Willem Ernst Rauwenhoff. (Levensberichten van de M. der N. L. 1889). 8°.

Rees, O. van. — S. Vissering, Levensbericht van O. van Rees. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1868). 8°.

Rees, O. van. — J. A. Fruin, Levensbericht van Otto van Rees. (Levensberichten van de M. der N. L. 1869). 8°.

Reesema, A. S. van. — G. Mees Az., Levensbericht van Mr. Abraham Siewertsz van Reesema. (Levensberichten van de M. der N. L. 1849). 8°.

Regenbogen, J. H. — W. Eekhoff, De levensloop van Johannes Henricus Regenbogen, van 1798 tot 1813 hoogleeraar te Franeker en te Leiden, en zijn invloed op de hervorming van de Ned. Herv. Kerk in den aanvang der 19° eeuw. Leeuw., 1867. 8°.

Reidanus, E. — Zie E. van Reidt.

Reidt, E. van. — W. J. van Harn, Iets over Everardus Reidanus, Nassawsche raet, (geb. 1550, overl. 1602), in verband met vele aanzienlijke geslachten in ons vaderland, die voor en na dezen voortreffelijken staatsman geleefd hebben. Gorinchem, 1852. Met wapens. 8°.

Reiffenberg, F. A. F. T. de. — B. N., Levensbericht van Frédéric Auguste Ferdinand Thomas Baron de Reiffenberg. (Levensberichten van de Maatsch. der Nederl. Letterkunde. 1850). 8°.

Reinkens, Bisschop. — Levensschets en portret van Bisschop Reinkens. (Mannen van beteekenis, deel 5). 1874. 8°.

Reinwardt, C. G. C. — G., Levensbericht van Casper Georg Carl Reinwardt. (Levensberichten van de M. der N. L. 1854). 8°.

Reitsma, J. — M. A. Gooszen, Levensbericht van Johannes Reitsma. (Levensberichten van de Maatsch. der Ned. Letterk. 1904). 8°.

Renan, E. — Ed. Rooze, Levensschets en portret van Ernest Renan. (Mannen van beteekenis in onze dagen, deel 7). 1876. 8°.

Requesens. — H. Q. Janssen, Requesens 1573—1576. N°. 6 van Voor Drie Honderd Jaren. Volksbladen ter herinnering aan de schoonste bladzijden uit onze geschiedenis. Utrecht, 1875. 8°.

Rethaan Macaré, C. A. — J. I. D. Nepveu, Levensbericht van C. A. Rethaan Macaré. (Levensberichten van de M. der N. L. 1861). 8°.

Reuter, F. — Levensschets en portret van Frits Reuter, door de Redactie van Mannen van beteekenis in onze dagen, deel 5. 1874. 8°.

Reuvens, C. J. C. — J. T. Bergman, Levensberigt van C. J. C. Reuvens, Hoogleeraar te Leiden. (Overgedrukt uit de Alg. Konst- en Letterbode). 8°.

Revijs, J. — E. J. W. Posthumus Meyjes, Jacobus Revijs, zijn leven en werken. Proefschrift. Amsterd., 1895. Met portret. 8°.

Rey, de la. — Zie Botha.

Reyn, G. van. — G. Mees Az., Levensbericht van Gijsbert van Reyn. (Levensberichten van de M. der N. L. 1866. 8°.

Reynvaan, Joos Verschuere. — G. A. Fokker, Mr. Joos Verschuere Reynvaan. (Overgedrukt uit de Navorscher 1872). 8°.

Rhodes, C. — Chr. Nuys, Levensschets en portret van Cecil Rhodes. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 34). 1904. 8°.

Rhodomann, L. — C. H. Langius, Laurentii Rhodomani vita et merita. Lubecae, 1741. 8°.

Richter, E. — H. v. d. Meij, Levensschets en portret van Eugen Richter. (Mannen van beteekenis, deel 20). 1889. 8°.

Ridder Jr., J. H. de. — W. H. Stenfert Kroese, Levensbericht van Jan Herman de Ridder Jr. (Levensberichten van de M. der N. L. 1902). 8°.

Riedel, H. — W. Hecker, Levensbericht van Hendrik Riedel. (Levensberichten van de M. der N. L. 1872). 8°.

Riehm, C. H. — A. Philips, Levensbericht van Christian Heinrich Riehm. (Levensberichten van de M. der N. L. 1853). 8°.

Riemer, J. de. — J. G. Frederiks, Mr. Jacob de Riemer. (Overgedrukt uit de Ned. Spectator 1871). 8°.

Riemsdijk, J. C. M. van. — D. de Lange, Levensbericht van J. C. M. van Riemsdijk. (Levensberichten van de M. der N. L. 1897). 8°.

Rietstap, J. B. — A. A. Vorsterman van Oyen, Levensbericht van Joannes Baptista Rietstap. (Levensberichten van de M. der N. L. 1894). 8°.

Rieu, W. N. du. — P. J. Blok, Levensbericht van Willem Nicolaas du Rieu. (Levensberichten van de M. der N. L. 1897). 8°.

Rieu Jr., P. du. — W. Pleyte, Levensbericht van Paulus du Rieu. (Levensberichten van de M. der N. L. 1893). 8°.

Rink, E. D. — P. H. Tydeman, Levensbericht van Egbert Dirk Rink. (Levensberichten van de M. der N. L. 1856). 8°.

Rinkes, S. H. — W. N. du Rieu, Levensschets van Simke Heerts Rinkes. (Levensberichten van de M. der N. L. 1866). 8°.

Robidé van der Aa, P. J. B. C. — J. K. W. Quarles van Ufford, Levensbericht van P. J. B. C. Rodidé van der Aa. (Levensberichten van de M. der N. L. 1887). 8°.

Rodenbach, G. — J. Kalff Jr., Levensschets en portret van Georges Rodenbach. (Mannen en vrouwen van beteekenis in onze dagen, deel 31). Haarlem, 1900. 8°.

Roever, N. de. — W. R. Veder, Levensbericht van Nicolaas de Roever. (Levensberichten van de M. der N. L. 1893). 8°.

Rogge, H. C. — C. P. Burger, In memoriam. H. C. Rogge als bibliograaf en als bibliothecaris. (Overgedrukt

uit het Tijdschrift voor boek- en bibliotheekwezen. 1906).
's Gravenh., 1906. 8°.

Roggeveen, J. — R. G. Bennet en J. van Wijk Roelandsz., De eer van den Nederlandschen zeereiziger Jacob Roggeveen gehandhaafd tegen het Examen critique van C. P. Claret Fleuriéu. Amsterd., 1829. 8°.

Römer, R. C. H. — J. C. van Slee, Levensbericht van R. C. H. Römer. (Levensberichten van de M. der N. L. 1888). 8°.

Romeyn, P. — F. Nagtglas, Levensbericht van Pieter Romeyn. (Levensberichten van de M. der N. L. 1895). 8°.

Ronge, J. — Het leven van Johannes Ronge, door hemzelve beschreven. (Uit het Hoogduitsch). Amsterdam, 1845. 8°.

Roon, A. Th. von. — Levensschets van Albrecht Theodor von Roon. (Mannen van beteekenis, deel 1). 1870. 8°.

Roorda, T. — P. J. Veth, Levensbericht van Taco Roorda. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1874). 8°.

Roorda van Eysinga, P. P. — Wap, Levensbericht van Philippus Pieter Roorda van Eysinga. (Levensberichten van de M. der N. L. 1857). 8°.

Rooses, Max. — Jef van de Venne, Levensschets en portret van Max Rooses. (Mannen van beteekenis, deel 24). 1893. 8°.

Rooy, E. W. de. — T. C. L. Wijnmalen, Levensbericht van Evert Willem de Rooy. (Levensberichten van de M. der N. L. 1869). 8°.

Rosegger, P. — J. van Loenen Martinet, Levensschets en portret van Peter Rosegger. (In Mannen en vrouwen van beteekenis in onze dagen, deel 35). Haarlem, 1904. 8°.

Rosenthal, J. T. H. N. Ridder van. — Levensbericht van Johan Theodoor Hendrik Nedermeyer Ridder van Rosenthal. (Levensberichten van de M. der N. L. 1857). 8°.

Rossem, M. van. — Is. An. Nijhoff, Maarten van Rossem geschetst. (Overgedrukt uit de Geldersche Volksalmanak voor 1861). Met portret. 8°.

Rossetti, D. G. — H. en R. Roland Holst, Levensschets en portret van Dante Gabriël Rossetti. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 29). 1898. 8°.

Roukens, A. A. — Autobiographische aantekeningen van Mr. Arent Anthonis Roukens. Medegedeeld door B. F. W. von Brucken Fock en W. H. Hoeufft. (Overgedrukt uit Bijdragen en Mededeelingen der Vereeniging „Gelre,” deel VI). 8°.

Rovers, M. A. N. — J. van Loenen Martinet, Levensbericht van Dr. M. A. Rovers. (Levensberichten van de M. der N. L. 1902). 8°.

Royaards, H. J. — J. H. Scholten, Levensbericht van Herman Johan Royaards. (Levensberichten van de M. der N. L. 1854). 8°.

Rubinstein, A. — Daniel de Lange, Levensschets en portret van Anton Rubinstein. (Mannen van beteekenis, deel 14). 1883. 8°.

Rue, P. de la. — N. C. Lambrechtsen van Ritthem, Hulde aan de nagedachtenis van den heer Pieter de la Rue, schrijver van het Geletterd, Staatkundig en Heldhaftig Zeeland. 8°.

Ruever Groneman, S. A. J. de. — J. H. Scholten, Levensschets van Sarus Adriaan Jacob de Ruever Groneman. (Levensberichten van de M. der N. L. 1874). 8°.

Ruhnkenius, D. — *Vita Davidis Ruhnkenii*, auctore Daniele Wyttienbachi. Cum praefatione et annotatione edidit J. Th. Bergman. Lugd. Batav., 1824. 8°.

Ruhnkenius, D. — J. Th. Bergman, *Supplementa annotationis ad elogium Tiberii Hemsterhusii*, auctore Dav. Ruhnkenio, et ad vitam Davidis Ruhnkenii, auctore Dan. Wyttienbachio etc. Lugd. Batav., 1874. 8°.

Ruitenschild, A. R. — B. van Meer, *Levensbericht van Dr. A. R. Ruitenschild*. (Levensberichten van de M. der N. L. 1902). 8°.

Ruitenschild, G. — A. R. Ruitenschild, *Levensschets van G. Ruitenschild*. (Levensberichten van de M. der N. L. 1878). 8°.

Rümke, A. M. L. — H. G. Hagen, *Levensbericht van August Mattheüs Lodewijk Rümke*. (Levensberichten van de M. der N. L. 1886). 8°.

Rumphius. — P. A. Leupe, *Georgius Everardus Rumphius, Ambonsch natuurkundige der zeventiende eeuw*. (Verhandelingen van de Kon. Akad. van Wetenschappen. Deel 12). Amsterd., 1871. 4°.

Ruse, H. — J. de Wal, *De Deensche veldoverste Hendrik Ruse, een geboren Drenthenaar*. 8°.

Russell, John. — N. C. Balsem, *Levensschets en portret van John Russell*. (Mannen van beteekenis, deel 9). 1878. 8°.

Ruijter, M. Az. de. — (B. Pielat), *La vie et les actions mémorables du Sr. Michel de Ruyter*. Amst., H. et Th. Boom. 1677. 2 dln. 1 bnd. kl. 8°.

Ruijter, M. Az. de. — (B. Pielat), *La vie et les actions*

mémorables du S^r. Michel de Ruyter. Sur l' Imprimé à Amsterdam. Rouen, J. Lucas. 1678. 2 dln. 1 bnd. kl. 8°.

Ruijter, M. Az. de. — (B. Pielat), La vie et les actions mémorables du S^r. Michel de Ruyter. Divisée en deux Parties. Sur l' imprimé à Amsterdam, chez J. Boom. 1678. 2 dln. 1 bnd. kl. 8°.

Ruijter, M. Az. de. — (B. Pielat), Lebens-Lauff und rühmlichst-vollbrachte Thaten Herrn Michael Adrian de Reuters, worin dessen grosz-müthige Helden-Thaten umbständlich beschrieben sind. Aus dem Frantzösischen in die Hoch-Teutsche Sprach übersetzt. 1678. 4°.

Ruijter, M. Az. de. — G. Brandt, Het leven en bedryf van Michiel de Ruiter. Met pln. Amsterd., 1691. fol.

Ruijter, M. Az. de. — G. Brandt, Het leven en bedryf van Michiel de Ruiter. Met pln. 3^e druk. Amsterd., 1732. fol.

Ruijter, M. Az. de. — G. Brandt, Het leven en bedryf van Michiel de Ruiter. Met pln. 4^e druk. Amst. e. a., 1746. fol.

Ruijter, M. Az. de. — G. Brandt, Het leven en bedryf van Michiel de Ruiter, met platen. Op nieuw uitgegeven door E. M. Engelberts. Amst., 1794—1797. 5 dln. 8°.

Ruijter, M. Az. de. — G. Brandt, Leben und Thaten des fürtrefflichen und sonderbahren See-Helden Michaels de Ruiter . . . Mit Kupferstichen gezieret. Aus der Niederländischen in die Hochdeutsche Sprache übersetzt. Amst., 1687. 2 dln. in 1 bnd. fol.

Ruijter, M. Az. de. — G. Brandt, La vie de Michel de Ruiter, où est comprise l' histoire maritime des Provinces Unies, depuis l' an 1652 jusques à 1676. Traduite du

Hollandois et enrichie de figures (par Aubin). Amst., P. et J. Blaeu. 1698. fol.

Ruijter, M. Az. de. — Brandt's Leven van de Ruiter. Bloemlezing enz. Met eene inleiding en doorlopende historische toelichting van J. ten Brink. Arnhem, 1864. 8°.

Ruijter, M. Az. de. — G. Kalff, Uit het leven en bedrijf van den Heere Michiel de Ruiter, beschreven door Gerard Brandt. Bloemlezing met inleiding. (Met portret en afbeeldingen). Amsterd., 1906. 8°.

Ruijter, M. Az. de. — Merkwaardige en beknopte historie van het leven en de helden-daaden van Michiel de Ruiter, enz. Middelb., Louis Taillefert Dz. (1762). 8°.

Ruijter, M. Az. de. — Merkwaardige en beknopte historie van het leven en de helden-daaden van Michiel de Ruiter, enz. Middelb., Jeroen van de Sande. (1762). 2°.

Ruijter, M. Az. de. — Het leven van Michiel Adriaanszoon de Ruiter (door S. Stijl?). Amsterd. en Haarlem, 1776. 8°.

Ruijter, M. Az. de. — Het leven van Michiel Adriaanszoon de Ruiter enz. (als voorg.). 2° druk. Haarlem, 1796. 8°.

Ruijter, M. Az. de. — (L. Bousquet), De Lt. Admiraal M. A. de Ruiter geschetst in eene redevoering uitgesproken in het Genootschap Concordia et Libertate, den 18 Maart 1777. Amst., 1781. 8°.

Ruijter, M. Az. de. — A. Loosjes Pz., M. A. de Ruyter, in X boeken. (Dichtstuk). Haerl. en Amst., 1784. 8°.

Ruijter, M. Az. de. — A. Loosjes Pz., De laatste zeetogt van den Admiraal de Ruiter, in 12 boeken. (Dichtstuk). Met geschiedkundige aantekeningen. Haarlem, 1812—1813. 8°.

Hierbij: Bijlage, behelzende hoofdzakelijk de verbeteringen en inlasschijn-

gen der onderscheiden deelen, welke in dat Dichtstuk, op last der Fransche politie zoo te Amsterdam als te Parijs, eenige verandering of uitlating hebben moeten ondergaan. Haarlem, 1814.

Ruijter, M. Az. de. — Richer, Vie de Ruiter. (Vie des plus célèbres marins. Tomes X et XI). Paris, 1789. 2 deelen. 12°.

Ruijter, M. Az. de. — H. H. Klijn, De heldendood van Michiel Adriaanszoon de Ruiter. (Dichtstuk). 2° druk. Amst., 1824. 8°.

Ruijter, M. Az. de. — J. J. Belinfante, Het leven van Michiel Adriaanszoon de Ruijter. 1607—1676. 's Gravenh., 1844—1848. 2 dln. Met pln. 4°.

Ruijter, M. Az. de. — H. Smidt, Michael Adriaanszoon de Ruiter. Historisch-romantische levensbeschrijving. Uit het Hoogduitsch. Amst., 1846. 2 dln. 8°.

Ruijter, M. Az. de. — H. Smidt, Michiel de Ruiter. Bilder aus Holland's Marine. Berlin, 1848. 4 dln. kl. 4°.

Ruijter, M. Az. de. — O. Klopp, Leben und Thaten des Admirals de Ruiter. Hannover, 1852. Met portr. 8°.

Ruijter, M. Az. de. — T. M. Looman, Het leven van Michiel Adriaanszoon de Buyter. Met platen. Amst., (1860). 8°.

Ruijter, M. Az. de. — G. Grinnel-Milne, Life of Lieut.-Admiral de Ruiter. London, 1896. Met portr., krt. en diagrammen. 8°.

Ruijter, M. Az. de. — Lijck-reeden, Eer-dichten en Graf-schriften van verscheide Auteurs over de beroemde daaden en doot van Michael de Ruiter enz. (Cat. van Pamfl. n°. 1378). Amsterd., J. Vinckel. 1677. 8°.

Ruijter, M. Az. de. — A. Severinus, Het beroemde leven

en sterven van Michael de Ruiter . . . vertoond in een korte lykreden. (Cat. v. Pamfl. n^o: 1347). Z. p. e. j. (1676). 4°.

Ruijter, M. Az. de. — Twee brieven van den Admiraal de Ruyter, medegedeeld door P. A. Leupe. (Gedagteekend 23 Mei en 9 Juni 1659). 8°.

Ruijter, M. Az. de. — Missive van de Staten van Zeelandt aen de Erfgenamen van Michiel Adriaensz. de Ruyter. [Gedagt. 15 Juni 1679 (lees 1676)]. 4°.

Ruijter, M. Az. de. — Testament van den Luitenant-admiraal Michiel Adriaansz. de Ruijter. (Overdruk). 8°.

Ruijter, M. Az. de. — Naamlijst der afstammelingen van de Ruiter, behoorende bij het Leven van de Ruiter door G. Brandt, op nieuw uitgegeven door H. J. Spijker. Dordrecht, 1835—1837. 8°.

Ruijter, M. Az. de. — Een eigentlijk bericht aengaende het edel geslacht de Ruyter, soo als dat tegenwoordig in Denemarken, Noorwegen, Sweden en Nederland gevonden word, waer van sij hare afkoomst hebben en hare gerechtelijke voorouderen, in 't kort begrepen. Hs. 17^e eeuw. fol.

Ruijter, M. Az. de. — Th. Morren, Het archief van Michiel Adriaanszoon de Ruyter. (Overgedrukt uit de „Nederlandsche Spectator,” 1897). 8°.

Ruijter, M. Az. de. — Samenspraken tusschen Michiel de Ruiter en Marten Schenk. (Uit: Maandelijksche Berichten uit de andere Waerelt. Maart tot Juny 1742). Met platen. 8°.

Ruijter, M. Az. de. — De Maagd van Neerland, klaagende bij het praalgraf van den zeeheld Michael de Ruyter. Z. j. 8°.

Ruijter, M. Az. de. — S. Rivier, De jeugdige Michiel Adriaansz. de Ruiter, te Vlissingen, in de touwbaan van de heeren Lampsins, blijspel. Vlissingen, 1788. 8°.

Ruijter, M. Az. de. — Henrici van Royen Carmen elegiacum in Michaëlem de Ruiter. Lofdicht op Michaël de Ruiter, in Nederduitsche vaerzen overgebracht door J. Houtman Thz. Amst., 1792. 8°.

Ruijter, M. Az. de. — J. Nomsz., Michiel Adriaansz. de Ruiter, treurspel. 3° druk. Amst., 1793. 8°.

Ruijter, M. Az. de. — Michiel Adriaansz. de Ruiter. (In Vaderlandsche Chocolaad. Amst., 1796). 8°.

Ruijter, M. Az. de. — Pieter Vreede, Op het marmer standbeeld van Michiel Adriaensz. de Ruyter, vervaerdigd op bevel van den Eersten Consul Bonaparte, om geplaatst te worden bij de standbeelden van oorlogs-helden. (Gedicht). Parijs, 1801. 8°.

Ruijter, M. Az. de. — J. A. Brand, Hulde aan Michiel Adriaanszoon de Ruiter enz. 's Gravenh. en Amst., 1827. 8°.

Ruijter, M. Az. de. — Gedenkschrift der oprichting van het standbeeld voor M. A. de Ruyter, plegtig ontbloot te Vlissingen den 25 Augustus 1841. Met platen. Vlissingen, 1842. 8°.

Ruijter, M. Az. de. — A. des Amorie van der Hoeven, Redevoering bij de plegtige inhuldiging van het standbeeld van Michiel Adriaanszoon de Ruyter, te Vlissingen, op den 25 Augustus 1841, uitgesproken. Leeuwarden, 1841. 8°.

Ruijter, M. Az. de. — Programma, Cantate en andere stukken betrekking hebbende op de onthulling van het standbeeld van M. A. de Ruyter op den 25 Aug. 1841. 5 stukken. 8°.

Ruijter, M. Az. de. — Het verheugde Vlissingen aan den Admiraal Michiel Adriaansz. de Ruiter. Met platen. Dordrecht, 1841. 8°.

Ruijter, M. Az. de. — Catalogus van schilderijen, teekeningen, brieven, boeken, medailles, oudheden en merkwaardigheden, ten toon gesteld te Vlissingen, den 26 Augustus 1841 en volgende dagen, bij gelegenheid der plegtige ontblooting van het standbeeld van den admiraal M. Az. de Ruyter. Vlissingen, 1841. 8°.

Ruijter, M. Az. de. — H. Altmann, Michiel Adriaansz. de Ruiter. Een leesboek, enz. 2° druk. Amsterdam, 1842. 8°.

Ruijter, M. Az. de. — E. R. Sijpkens, Blikken op de Ruyters standbeeld. Beschouwingen over Neêrlands' zee-
wezen; in verband met zijn bloei en grootheid. Amst., 1858. 8°.

Ruijter, M. Az. de. — H. J. van Lummel, Michiel Adriaansz. de Ruyter, de godvruchtige zeeheld. Utrecht, 1869. 12°.

Ruijter, M. Az. de. — Anthonius, Twee-honderdjarige sterfdag van M. Az. de Ruyter. Amsterdam, 1876. 8°.

Ruijter, M. Az. de. — Open brief van Michiel Az. de Ruijter aan de Ingezetenen van Vlissingen. Middelb., 1876. 8°.

Ruijter, M. Az. de. — R. Posthumus Meijjes, De stervende zeeheld Michiel Adriaansz. de Ruijter. Amsterd., 1876. 8°.

Ruijter, M. Az. de. — Fragmenten uit de Kindercantate „Michiel Adriaansz. de Ruijter.” Woorden van W. H. Hasselbach. Muziek van A. Lijsen. Uitgevoerd door een

koor van 400 kinderen, bij gelegenheid van het bezoek van H.H. M.M. de Koningin en de Koningin-Regentes, 21—25 Augustus 1894. Middelb., 1894. fol.

Ruijter, M. Az. de. — F. Guardione, Nuovi documenti sulla battaglia navale in Augusta nel 1676 e sulla morte di Michele Adriano Ruyter. Palermo, 1896. 8°.

Ruijter, M. Az. de. — Stukken betreffende de feestelijkheden te Vlissingen bij gelegenheid van den 300-jarigen geboortedag van Michiel Adriaansz. de Ruijter. Zie hiervoor bladz. 156.

Ruijter, M. Az. de. — P. K. Dommissie, Michiel Adriaansz. de Ruijter en zijn naaste familie. Eensluidend afschrift der te Vlissingen aanwezige genealogische bronnen en brieven, met eenige aantekeningen. Uitgegeven bij besluit van den Gemeenteraad van Vlissingen. Vlissingen, 1907. 4°.

Ruijter, M. Az. de. — D. F. Scheurleer, Michiel Adriaensz. de Ruyter. Leven en daden naar berichten en afbeeldingen van tijdgenooten. Samengesteld in opdracht van het Nationaal Comité voor de herdenking van zijn 300-jarigen geboortedag. 's-Gravenh., 1907. 8°.

Ruijter, M. Az. de. — De Ruyter-album 1607/1907. Uitgave van P. J. Daniëlse, Middelburg. Opnamen, typ. en lichtdruk van Gebr. van Straaten te Middelburg. 4°.

Ruijter, M. Az. de. — L. Penning, Het leven van Michiel Adriaanszoon de Ruyter, aan het Nederlandsche volk verhaald. Rotterdam, (1907). 8°.

Ruijter, M. Az. de. — E. Gerdes, Neerlands grootste Zeeheld. Het leven van Michiel Adriaansz. de Ruyter. Rotterd., (1907). Met pln. 8°.

Ruijter, M. Az. de. — H. Alkema, Onze grootste Zeeheld.

Het leven van Michiel Adriaansz. de Ruyter. Met 17 illustraties. Utrecht, (1907). 8°.

Ruijter, M. Az. de. — A. L. Gerritsen, Uit het leven van Michiel Adriaansz. de Ruijter. Uitgave Neerbosch' Boekhandel. (1907). Met pln. 4°.

Ruijter, M. Az. de. — L. H. Wagenaar, Michiel Adriaansz. de Ruyter. Uitgave Neerbosch' Boekhandel. (1907). Met pln. 4°.

Ruijter, M. Az. de. — J. A. van Nappen, De Ruyter herdacht! (Gedichten). Oud-Beijerland, (1907). 8°.

Ruijter, M. Az. de. — H. Alkema, De Schrik des Grootten Oceaans. Het leven van Michiel Adriaansz. de Ruyter. Met 26 illustraties. Utrecht, (1907). 8°.

Ruijter, M. Az. de. — H. J. Hana, Hollands Waterleeuw. Uit het leven van Michiel Adriaansz. de Ruyter. Nijkerk, (1907). — Hetzelfde. Tweede, vermeerderde druk. Nijkerk, (1907). 8°.

Ruijter, M. Az. de. — M. Az. de Ruijter 1607—1676, zijn tijd en tijdgenooten. Catalogus van portretten, historieprenten, boeken en pamfletten, verkrijgbaar bij R. W. P. de Vries te Amsterdam. Amsterdam, 1907. Met platen. 8°.

Rydberg, V. — Ph. Wijsman, Levensschets en portret van Viktor Rydberg. (Mannen en vrouwen van betekenis, deel 27). 1896. 8°.

Rijk, J. C. — D. J. Veegens, Levensbericht van Julius Constantyn Rijk. (Levensberichten van de M. der N. L. 1854). 8°.

Rijk, J. A. de. — G. Brom, Levensbericht van J. A. de Rijk. (Levensberichten van de M. der N. L. 1897). 8°.

Rijneveld, J. C. van. — W. J. Knoop, Levensbericht van Jacob Cornelis van Rijneveld. (Levensberichten van de M. der N. L. 1852). 8°.

Saint-Saëns, C. — S. van Milligen, Levensschets en portret van Camille Saint-Saëns. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 27). 1896. 8°.

Salisbury, Lord. — E. D. Pijzel, Levensschets en portret van Lord Salisbury. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 27). 1896. 8°.

Salomon, G. — Levensschets van Gottlieb Salomon. (Levensberichten van de M. der N. L. 1865). 8°.

Sambourne, Linley. — Zie Tenniel.

Sand, G. — Levensschets en portret van George Sand, door de Redactie van Mannen van beteekenis in onze dagen, deel 3. 1872. 8°.

Sandelin, P. A. — A. Elink Sterk Jr., Levensschets van Pieter Alexander Sandelin. (Levensberichten van de M. der N. L. 1858). 8°.

Santvoort, P. — J. G. Frederiks, De legenden betreffende Dns. Petrus Santvoort, Theol. dr., Predikant te Middelburg van 1700—1703. (Overgedrukt uit de Middelb. Courant. 1892). 8°.

Sarcey, F. — J. Kalff Jr., Levensschets en portret van Francisque Sarcey. (Mannen en vrouwen van beteekenis in onze dagen, deel 30). 1899. 8°.

Sardou, V. — J. H. Rössing, Levensschets en portret van Victorien Sardou. (Mannen van beteekenis, deel 17). 1886. 8°.

Santijn Kluit, W. P. — W. N. du Rieu, Levensbericht

van Willem Pieter Sautijn Kluit. (Levensberichten van de M. der N. L. 1896). 8°.

Savigny, F. C. van. — H. J. Koenen, Levensbericht van Friedrich Carl von Savigny. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1861). 8°.

Schaepman, H. J. A. M. — A. M. J. J. Binnewiertz, Levensbericht van Dr. H. J. A. M. Schaepman. (Levensberichten van de Maatsch. der Ned. Letterk. 1904). 8°.

Schaepman, H. J. A. M. — G. Brom, Levensschets en portret van Dr. H. J. A. M. Schaepman. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 34). 1904. 8°.

Scharp, J. — Levensschets en bloemlezing uit de geschriften van Jan Scharp, overleden als rustend leeraar der Nederd. Herv. Gemeente te Rotterdam, 2 Maart 1828. Rotterdam, 1828. 8°.

Scheffel, J. V. von. — W. J. Manssen, Levensschets en portret van Joseph Victor von Scheffel. (Mannen van beteekenis, deel 13). 1882. 8°.

Scheffer, B. H. C. C. — K. W. van Gorkom, Levensbericht van Rudolph Herman Christiaan Carel Scheffer. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1880). 8°.

Scheltema, F. Adama van. — R. W. P. de Vries, Levensbericht van Frederik Adama van Scheltema. (Levensberichten van de Maatsch. der Ned. Letterk. 1900). 8°.

Scheltema, J. — P. Scheltema, Het leven en de letterkundige verrichtingen van den geschiedschrijver Mr. Jacobus Scheltema. Amsterdam, 1849. Met portret. 8°.

Scheltema, J. N. — H. C. Rogge, Levensbericht van Jacobus Nicolaas Scheltema. (Levensberichten van de M. der N. L. 1895). 8°.

Scheltema Ezn., M. W. — B. Tideman Jzn., Levensbericht van M. W. Scheltema Ezn. (In Levensberichten van de M. der Ned. Lett. 1904—1905). Leiden, 1905. 8°.

Schenk, A. C. — A. J. van der Aa, Levensbericht van Adrianus Cornelis Schenk. (Levensberichten van de M. der N. L. 1857). 8°.

Scherer, D. J. — C. Sepp, Levensbericht van Dirk Jacob Scherer. (Levensberichten van de M. der N. L. 1884). 8°.

Schilthuis Jzn., U. G. — O. van Rees, Levensbericht van Ulferdus Gerhardus Schilthuis, Jzn. (Levensberichten van de M. der N. L. 1860). 8°.

Schimmelpenninck, G. — J. M. de Kempnaer, Levensbericht van Gerrit Graaf Schimmelpenninck. (Levensberichten van de M. der N. L. 1864). 8°.

Schimmelpenninck, R. J. — G. Schimmelpenninck, Rutger Jan Schimmelpenninck en eenige gebeurtenissen van zijnen tijd. Met portret en facsimile. 's Gravenh. en Amsterd., 1845. 2 dln. 8°.

Schinkel, A. D. — J. J. F. Noordziek, Levensschets van Adrianus David Schinkel. (Levensberichten van de M. der N. L. 1865). 8°.

Schlegel, H. — Joh. F. Snelleman, Levensschets en portret van Herman Schlegel. (Mannen van beteekenis, deel 15). 1884. 8°.

Schlegel, H. — G. Schlegel, Levensschets van Hermann Schlegel. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1884). 8°.

Schliemann, H. — W. J. Maassen, Levensschets en portret van Heinrich Schliemann. (Mannen van beteekenis, deel 11). 1880. 8°.

Scholten, J. H. — A. Kuenen, Levensbericht van Joannes Henricus Scholten. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1885). 8°.

Scholten, J. H. — A. Kuenen, Levensbericht van Joannes Henricus Scholten. (Levensberichten van de M. der N. L. 1886). 8°.

Scholten, W. — Chr. Krabbe, Levensbericht van Wessel Scholten. (Levensberichten van de M. der N. L. 1857). 8°.

Schorer, I. — J. Willemsen, Gedenkteken opgericht ter gedachtenis van Isaäk Schorer, hoogleeraar der kerkelyke geschiedenis in de Doorluchtige Schoole; Leeraar aan de Gemeinte des Heeren en Curator der Latynsche Schoole in zyne geboortestad Middelburg. Middelb., 1751. 4°.

Schorer, J. H. — J. de Kanter Ph.z., Lofrede op Jacob Hendrik Schorer, Oud-Gouverneur der provincie Zeeland. Middelb., 1822. 8°.

Schorer, J. W. M. — E. N. Rahusen, Levensbericht van Jhr. Mr. J. W. M. Schorer. (Levensberichten v. d. Maatsch. der Ned. Letterk. 1904). 8°.

Schotel, G. D. J. — W. N. du Rieu, Levensbericht van Gillis Dionysius Jacobus Schotel. (Levensberichten van de M. der N. L. 1893). 8°.

Schotte, A. — J. G. Frederiks, Apollonius Schotte, van Middelburg, een der hoofdgrondleggers van ons gezag op de Moluksche eilanden, overleden te Jacatra in 1613. (Overgedrukt uit de Middelb. Courant). 1893. 8°.

Schrant, J. M. — J. T. Bergman, Levensschets van Joannes Matthias Schrant. (Overgedrukt uit de Handelingen van de Maatsch. der Nederl. Letterk.). Leiden, 1864. 8°.

Schrant, J. M. — J. T. Bergman, Nalezingen op het

levensbericht van J. M. Schrant. (Levensberichten van de M. der N. L. 1869). 8°.

Schreiner, O. — C. K. Elout en F. Rempel, Levensschets en portret van Olive Schreiner. (Mannen en vrouwen van beteekenis in onze dagen, deel 32). Haarlem, 1901. 8°.

Schreuder, B. — F. J. E. Zinnicq Bergmann, Levensschets van Bernard Schreuder. (Levensberichten van de M. der N. L. 1863). 8°.

Schroeder van der Kolk, J. L. C. — W. Vrolik, Levensbericht van J. L. C. Schroeder van der Kolk. (Jaarboek van de Kon. Akad. van W. 1862). 8°.

Schubert, G. H. von. — H. J. Koenen, Gedachtenis-rede op G. H. von Schubert. Amsterd., 1861. 8°.

Schuller tot Peursum, C. L. — J. I. D. Nepveu, Levensbericht van C. L. Schuller tot Peursum. (Levensberichten van de M. der N. L. 1860). 8°.

Schultz Jacobi, J. C. — F. J. Domela Nieuwenhuis, Levensbericht van J. C. Schultz Jacobi. (Levensberichten van de M. der N. L. 1866). 8°.

Schutjes, L. H. C. — J. C. A. Hezenmans, Levensbericht van L. H. C. Schutjes. (Levensberichten van de M. der N. L. 1892). 8°.

Schütz, J. F. — S. Z., Jan Frederik Schütz. (Overgedrukt uit de Middelburgsche Courant. 1888). 8°.

Schurman, Anna Maria van. — G. D. J. Schotel, Anna Maria van Schurman. Met portret en facsimile. 's Hertogenb., 1853. 8°.

Schurman, Anna Maria van. — E. Quandt, Anna Maria

von Schürmann, die Jungfrau von Utrecht. Ein christliches Lebensbild aus dem 17 Jahrhundert. Berlin, 1871. 8°.

Scott, Sir Walter. — John Gibson Lockhart, The life of Sir Walter Scott. Abridged, and newly edited, with notes etc. by J. M. Sloan. London, 1904. Met portret: 8°.

Secchi, Pater A. — Levensschets en portret van Pater Angelo Secchi, door de Redactie van Mannen van beteekenis in onze dagen, deel 9. 1878. 8°.

Seelen, J. H. van. — E. L. F. Behnius, Seeleniana h. e. de vita, meritis et scriptis Johannis Henrici a Seelen commentatio, varia simul sacra, philologica, historica, philosophica, litteraria complectens. Hamburgi, 1728. 8°.

Seipgens, E. A. H. — J. ten Brink, Levensbericht van Emile Anton Hubert Seipgens. (Levensberichten van de M. der N. L. 1897). 8°.

Semeijns, M. — Bierens de Haan, Notice sur Meindert Semeijns. Extrait du Bulletino di bibliografia e di storia delle Scienze Matematiche e Fisiche. T. V.). Rome, 1873. fol.

Sen, Keshab Chunder. — M. A. N. Rovers, Levensschets en portret van Keshab Chunder Sen. (Mannen van beteekenis, deel 9). 1878. 8°.

Senden, G. H. van. — C. Hooijer, Levensbericht van Dr. Gerhard Heinrich van Senden. (Levensberichten van de M. der N. L. 1852). 8°.

Sepp, C. — S. Cramer, Levensbericht van Christiaan Sepp. (Levensberichten van de M. der N. L. 1891). 8°.

Serrano. — Levensschets en portret van Francisco Serrano y Dominguez, Hertog de la Torre, door de Redactie van Mannen van beteekenis in onze dagen, deel 5. 1874. 8°.

Serrure, C. A. — J. Th. de Raadt, C. A. Serrure 1835—1898. (Extrait du Bulletin de numismatique, t. V). Paris, 1898. 8°.

Sibellius, C. — H. W. Tijdeman, Caspar Sibelius, in leven predikant te Deventer; volgens zijne onuitgegeven eigenlevensbeschrijving. (Overdruk). 8°.

Sibmacher Zijnen, F. P. J. — Tj. Kielstra, Een woord ter nagedachtenis van Dr. F. P. J. Sibmacher Zijnen. Middelb., 1895. 8°.

Sickesz, C. J. — F. B. Löhns, Levensbericht van C. J. Sickesz. (In Levensberichten van de M. der Ned. Lett. 1904—1905). Leiden, 1905. 8°.

Siebold, P. F. von. — T. C. L. Wijnmalen, Levensbericht van Philip Franz von Siebold. (Levensberichten van de M. der N. L. 1871). 8°.

Siedenburg, Chr. — J. T. Bergman, Herinnering aan Christoffel Siedenburg, Evangelisch Luthersch Predikant in verschillende gemeenten. 8°.

Siegenbeek, M. — S. Muller, Levensbericht van Matthijs Siegenbeek. (Levensberichten van de M. der N. L. 1855). 8°.

Siegenbeek, D. Tieboel. — J. de Wal, Levensschets van Daniel Tieboel Siegenbeek. (Levensberichten van de M. der N. L. 1866). 8°.

Siegenbeek van Heukelom, D. E. — T. Zaaier, Levensbericht van D. E. Siegenbeek van Heukelom. (Levensberichten van de M. der N. L. 1901). 8°.

Siemens, W. — Paul A. Huet, Levensschets en portret van Wilhelm Siemens en zijne broeders. (Mannen van beteekenis, deel 22). 1891. 8°.

- Siffé, A. F.** — J. C. Altorffer, Een denker en dichter. Mr. Alexander François Siffé. 1801—1872. (Overgedrukt uit het Jaarboekje voor Nederl. Vrijmetselaren). 1873. 8°.
- Simon, J.** — Levensschets van Jules Simon, door de Redactie van Mannen van beteekenis in onze dagen, deel 2. 1871. 8°.
- Simons, Menno.** — A. M. Cramer, Het leven en de verigtingen van Menno Simons, voorafgegaan door eene inleidende verhandeling over den oorsprong en de opkomst der Doopsgezinden, voornamelijk in de Nederlanden. Amsterdam, 1837. Met portret. 8°.
- Simons, Menno.** — P. Cool en P. Feenstra Jr., Gedenkschrift van het Menno-Simons-monument. Zwolle, 1879. 8°.
- Singendonck, C. D. P.** — Levensbericht van Coenraad Diderik Pontiaan Singendonck. (Levensberichten van de M. der N. L. 1864). 8°.
- Six, J.** — J. G. Frederiks, Joannes Six van Chandelier, gedoopt te Amsterdam den 1 Maart 1620, aldaar begraven den 16 Februari 1695. (Overgedr. uit het Tijdschr. van Ned. Taal- en Letterk. 1883). 8°.
- Six, J. P.** — H. J. de Dompierre de Chaufepié, Levensbericht van J. P. Six. (Levensberichten van de M. der N. L. 1902). 8°.
- Six, J. P.** — A. E. J. Holwerda, Levensbericht van Jan Pieter Six. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. Wetensch. 1902). 8°.
- Slanghen, E.** — Joh. Habets, Levensschets van Egidius Slanghen. (Levensberichten van de M. der N. L. 1883). 8°.
- Sleeckx, J. L. D.** — F. van Veerdeghe, Levensbericht van J. L. D. Sleeckx. (Levensberichten van de M. der N. L. 1902). 8°.
- Slingelandt, Simon van.** — M. Siegenbeek, Lofrede op

den raadpensionaris Simon van Slingelandt. (Verhandelingen van de Maatschappij der Ned. Letterk. Deel III. Stuk 1). Leyden, 1819. 8°.

Sloet van de Beele, L. A. J. W. — H. Kern, Levensbericht van L. A. J. W. baron Sloet van de Beele. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1891). 8°.

Sloet van de Beele, L. A. J. W. — H. Kern, Levensbericht van L. A. J. W. Sloet van de Beele. (Levensberichten van de M. der N. L. 1892). 8°.

Slothouwer, F. G. — W. B. S. Boeles, Levensbericht van F. G. Slothouwer. (Levensberichten van de M. der N. L. 1892). 8°.

Sminia, H. B. van. — W. Eekhoff, Levensbericht van Hobbe Baerdt van Sminia. (Levensberichten van de M. der N. L. 1859). 8°.

Smits Janszoon, J. — G. D. J. Schotel, Levensbericht van Jan Smits Janszoon. (Levensberichten van de M. der N. L. 1857). 8°.

Smits van Nieuwerkerk, J. A. — Marie de Man, J. A. Smits van Nieuwerkerk. In memoriam. (Overgedrukt uit het Tijdschrift van het Ned. Gen. voor Munt- en Penningkunde). 1893. 8°.

Smytegelt, B. — P. de Vriese, Historisch verhaal van het leven en sterven van D^o. Bernardus Smytegelt, leeraar in de Gemeinte te Middelburg. Middelb., 1739 4°.

Smytegeld, B. — R. A. Soetbrood Piccardt, Twee Goese-naren, Jasper Barse en Bernardus Smytegelt. (Overgedrukt uit Zeeland, Jaarboekje 1854), 8°.

Snouck Hurgronje, C. — Th. W. Juynboll, Levensschets en portret van Dr. C. Snouck Hurgronje. (Mannen en vrouwen v. beteekenis, deel 32). 1902. 8°.

Snouckaert van Schauburg, A. C. Baron. — F. de Bas, Levensbericht van Albert Carel Baron Snouckaert van Schauburg. (Levensberichten van de M. der N. Letterk. 1902—1903). 8°.

Snoupsius, J. — J. Borsius, Johannes Snoupsius, Predikant op de vloot van de Buyter in 1661 en 1662. (Overdruk). 8°.

Soetbrood Piccardt, B. A. — A. J. Servaas van Rooyen, Levensschets van Rixtinus Arnoldus Soetbrood Piccardt. (Levensberichten van de M. der N. L. 1890). 8°.

Someren, B. H. van. — J. van Harderwyk Rz., Levensbericht van Beyrer Hendrik van Someren. (Levensberichten van de M. der N. L. 1851). 8°.

Someren Brand, J. E. van. — E. W. Moes, Levensbericht van Mr. J. E. van Someren Brand. (In Levensberichten van de Maatsch. der Nederl. Letterkunde. 1905—1906). Leiden, 1906. 8°.

Sonstral, J. H. — J. J. Backer Dirks, Levensbericht van J. H. Sonstral. (Levensberichten van de M. der N. L. 1872). 8°.

Sorgen, W. G. F. A. van. — T. H. de Beer, Levensbericht van W. G. F. A. van Sorgen. (Levensberichten van de M. der N. L. 1898). 8°.

Spandaw, H. A. — A. Modderman, Levensbericht van Hajo Albert Spandaw. (Levensberichten van de M. der N. L. 1857). 8°.

Spencer, H. — J. Molenaar, Levensschets en portret van Herbert Spencer. (Mannen van beteekenis, deel 14). 1883. 8°.

Speyk, J. C. J. van. — J. Koning, Leven van Jan Carel Josephus van Speyk. 1832. 8°.

Speyk, J. C. J. van. — P. H. Craandijk, J. C. J. van Speyk. Eene herinnering uit de dagen van 1831. Haarlem, 1892. 8°.

Spiegel, L. P. van de. — M. F. Lantsheer, Diss. histor.-polit. inaug. de rebus a Laurentio Petro van de Spiegel, in Zelandia gestis et scriptis. Traj., 1843. 8°.

Spiegel, L. P. van de. — Afscheid van den Raadpensionaris L. P. van de Spiegel, genomen ter vergaderinge van de Staaten van Zeeland, den 8 December 1787. Middelb., 1787. 8°.

Spiegel, L. P. van de. — J. Valckenaer, Advis in de zake van L. P. van de Spiegel, (30 Dec. 1795), zoo als hetzelfde door de Provisioneele Repraesentanten van het Volk van Holland in het extraordinair dagblad van het verhandelde ter hunner vergadering van Maandag den 15 Februarij 1796 is geplaatst geworden. 8°.

Spiegel, L. P. van de. — Verzameling van stukken in de zaak van L. P. van de Spiegel, gewezen Raadpensionaris van Holland. Amsterd., 1796. 8°.

Spiegel, L. P. van de. — R. Fruin, Uit de nagelaten papieren van van de Spiegel. (Overgedrukt uit „de Gids,” 1876). 8°.

Spielhagen, F. — W. J. Manssen, Levensschets en portret van Friedrich Spielhagen. (Mannen v. beteekenis, deel 19). 1888. 8°.

Spinoza, — J. G. Frederiks, Spinoza en de weduwe van Werve. (Overgedrukt uit de Ned. Spectator 1871). 8°.

Spoor, G. J. — J. Blankenaar, Levensbericht van Gerardus Jalkes Spoor. (Levensberichten van de M. der N. L. 1884). 8°.

- Sprenger van Eyk, J. P.** — G. Mees Azn., Levensbericht van Jacobus Petrus Sprenger van Eyk. (Levensberichten van de M. der N. L. 1860). 8°.
- Spruyt, C. B.** — B. H. C. K. van der Wyck, Levensbericht van C. Bellaar Spruyt. (In Jaarboek van de Kon. Akad. v. Wetensch. 1904). 8°.
- Spurgeon, C. H.** — A. W. Bronsveld, Levensschets en portret van C. H. Spurgeon. (Mannen v. beteekenis, deel 18). 1887. 8°.
- Spijker, H. J.** — J. G. R. Acquoy, Levensbericht van Hendrik Jan Spijker. (Levensberichten van de M. d. N. L. 1871). 8°.
- Stade, D. v.** — Jo. Henr. a Seelen, Memoria Stadeniana, sive de vita, scriptis ac meritis Diederici a Stade commentarius, varia simul historica, philologica, et imprimis Teutonica, complectens. Hamburgi, 1725. 8°.
- Stamboeloff, St.** — Chr. Nuijs, Levensschets en portret van Stepan Stamboeloff. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 26). 1895. 8°.
- Stanley, Dean.** — M. A. N. Rovers, Levensschets en portret van Dean Stanley. (Mannen van beteekenis, deel 13). 1882. 8°.
- Stanley, H. M.** — C. M. Kan, Levensschets en portret van Henry Moreland Stanley. (Mannen van beteekenis, deel 9). 1878. 8°.
- Stanley, H. M.** — H. Blink, Levensschets van Stanley en Emin Pacha. (Mannen van beteekenis, deel 21). 1890. 8°.
- Star Numan, C.** — J. H. Philipse, Levensbericht van Cornelis Star Numan. (Levensberichten van de M. der N. L. 1858). 8°.

Star Numan, O. W. — P. D. Chantepie de la Saussaye, Levensbericht van Oncke Wicher Star Numan. (Levensberichten van de M. der N. L. 1901). 8°.

Staring, W. C. A. — J. F. W. Conrad, Levensbericht van W. C. A. Staring. (Levensberichten van M. der N. L. 1898). 8°.

Staring, W. C. H. — W. J. A. Huberts, Levensschets en portret van Dr. W. C. H. Staring. (Mannen van beteekenis, deel 8). 1877. 8°.

Stassart, G. J. A. — De St. Genois, Levensbericht van Goswinus Josephus Augustinus Bar. de Stassart. (Levensberichten van de M. der N. L. 1855). 8°.

Stead, W. T. — C. Thieme, Levensschets en portret van W. T. Stead. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 33). 1903. 8°.

Steenberg, H. — J. P. Stricker, Levensbericht van Herman Steenberg. (Levensberichten van de M. der N. L. 1883). 8°.

Stephan, Dr. von. — J. H. Geerke, Levensschets en portret van Dr. von Stephan. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 28). 1897. 8°.

Steven, W. — J. T. Bodel Nijenhuis, Levensbericht van William Steven. (Levensberichten van de M. der N. L. 1857). 8°.

Stevin, Simon. — E. van den Bussche, Simon Stevin. Rectifications et révélations historiques. I. Bruges, (1870). 8°.

Steyn, — F. W. Reitz, Levensschets en portret van President Steyn. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 33). 1903. 8°.

Stieltjes, T. J. — G. van Diesen, Levensberigt van T. J. Stieltjes. (Jaarboek van de Kon. Akad. van W. 1878). 8°.

Stieltjes, T. J. — Levensschets en portret van T. J. Stieltjes, door de Redactie van Mannen van beteekenis in onze dagen, deel 10. 1879. 8°.

Stocke, L. — J. C. de Man, Leonardus Stocke. Eene historische bijdrage. (Overdruk) 8°.

Stok, T. N. van der. — H. Kern, Levensbericht van T. N. van der Stok. (In Levensberichten van de Maatsch. der Nederl. Letterkunde, 1905—1906). Leiden, 1906. 8°.

Stokvis, B. J. — H. Zeehuizen, Levensschets en portret van Barend Joseph Stokvis. (Mannen en vrouwen van beteekenis in onze dagen, deel 30). 8°.

Stoppelaar, F. de. — M. J. de Goeje, Levensbericht van F. de Stoppelaar. (In Levensberichten van de Maatsch. der Nederl. Letterkunde. 1905—1906). Leiden, 1906. 8°.

Stoppelaar, G. N. de. — J. C. de Man, Levensbericht van Mr. G. N. de Stoppelaar. (Levensberichten van de Maatsch. der Ned. Letterkunde. 1900). 8°.

Stoppelaar, G. N. de. — Marie de Man, In memoriam. Mr. G. N. de Stoppelaar. (Overdruk). 8°.

Storm Buysing, D. J. — I. P. Delprat, Levensberigt van D. J. Storm Buysing. (Jaarboek van de Kon. Akad. van W. 1871). 8°.

Straten, Iwain de. — E. van den Bussche, Iwain de Straten, sire de Jabbeke. Une page de l'histoire du Franc-de-Bruges (1397—1419). (Extrait de la Revue La Flandre). 1873. 8°.

Strauss, D. F. — Levensschets en portret van David Frie-

drich Strauss, door de Redactie van Mannen van betekenis in onze dagen, deel 5. 1874. 8°.

Strauss, R. — W. Hutschenruyter, Levensschets en portret van Richard Strauss. (Mannen en vrouwen van betekenis, deel 29). 1898. 8°.

Strehler, J. — M. de Mol, Een merkwaardige levensloop. Dr. J. Strehler herdacht. (Overgedrukt uit de Middelburgsche Courant). Middelb., 1890. 8°.

Stricker, J. P. — H. P. Berlage, Levensbericht van J. P. Stricker. (Levensberichten van de M. der N. L. 1887). 8°.

Stronck, C. W. — G. D. J. Schotel, Levensbericht van Carel Willem Stronck. (Levensberichten van de M. der N. L. 1853). 8°.

Stuffken, J. H. — J. H. Scholten, Levensbericht van Jan Hendrik Stuffken. (Levensberichten van de M. der N. L. 1881). 8°.

Stijl, S. — Jacobus Scheltema, Levensschets van Simon Stijl, gevolgd van twee lijkzangen. Amsterdam, 1804. 8°.

Stijl, S. — J. G. Ottema, Gelegenheidsrede bij de oprichting van het monument voor dr. Simon Stijl, te Harlingen, uitgesproken den 29 December 1860. Leeuw., 1860. Met portret en plaat. 8°.

Stijl, S. — Aanspraak van den Commissaris des Konings in de prov. Friesland bij de onthuldiging van het monument voor Simon Stijl, den 29 Dec. 1860. — Antwoord van den Burgemeester van Harlingen. 8°.

Sudermann, H. — J. Kalff Jr., Levensschets en portret van Hermann Sudermann. (Mannen en vrouwen van betekenis, deel 34). 1904. 8°.

Superville, D. P. Humbert de. — J. T. Bodel Nijenhuis, Levensbericht van David Pierre (Giottin) Humbert de Superville. (Levensberichten van de M. der N. L. 1849). 8°.

Suringar, G. C. B. — P. H. Suringar, Bijzonderheden betreffende het leven van Dr. G. C. B. Suringar, vroeger Hoogleeraar in de geneeskunde te Amsterdam en later te Leiden. Amsterd., 1874. 8°.

Suringar, G. T. N. — M. Nijhoff, G. T. N. Suringar. Het leven van een boekhandelaar-uitgever. (Levensberichten van de M. der N. L. 1886). 8°.

Suringar, W. H. — E. Laurillard, Levensschets van W. H. Suringar. (Levensberichten van de M. der N. L. 1873). 8°.

Suringar, W. H. D. — L. J. Suringar, Levensbericht van W. H. D. Suringar. (Levensberichten van de M. der N. L. 1896). 8°.

Susan, S. — G. J. Dozy, Levensbericht van Seligmann Susan. (Levensberichten van de M. der N. L. 1881). 8°.

Susanna, J. A. — S. C. Snellen van Vollenhoven, Levensbericht van Joannes Andreas Susanna. (Levensberichten van de M. der N. L. 1860). 8°.

Swalue, E. B. — Is. Prius, Levensbericht van E. B. Swalue. (Levensberichten van de M. der N. L. 1865). 8°.

Swaving, H. I. — H. Kern, Levensschets van H. I. Swaving. (Levensberichten van de M. der N. L. 1881). 8°.

Swieten, J. van. — J. I. de Rochemont, De generaal Jan van Swieten, 1807—1888. 's Gravenh., 1888. Met portr. 8°.

Swinden, J. H. van. — G. Moll, Redevoering van Jan Hendrik van Swinden. Amsterd., 1824. 8°.

Swinderen, Th. van. — P. Hofstede de Groot, *Levensbericht van Theodorus van Swinderen*. (Levensberichten van de M. der N. L. 1851). 8°.

Sybrandi, K. — C. Sepp, *Levensbericht van K. Sybrandi*. (Levensberichten van de M. der N. L. 1873). 8°.

Symonsz, Willem. — Inventarissen der boedels van Willem Symonsz., 1550, en van Mr. Franchoijs van Zandijck, 1551, met aantekeningen van J. P. N. Ermerins. (Overgedrukt uit: Archief III, 1° stuk, uitgegeven door het Zeeuwsch Genootsch. der Wetenschappen). Middelb., 1872. 8°.

Sypesteyn, J. W. van. — D. Veegens, *Levensbericht van Jan Willem van Sypesteyn*. (Levensberichten van de M. der N. L. 1869). 8°.

Tadama, R. W. — H. J. Matthes, *Levensbericht van Reinier Willem Tadama*. (Levensberichten van de M. der N. L. 1860). 8°.

Taine, H. — P. Feenstra Jr., *Levensschets en portret van H. Taine*. (Mannen van beteekenis, deel 12). 1881. 8°.

Tak van Poortvliet, J. P. B. — J. T. Cremer, *Levensbericht van Mr. J. P. B. Tak van Poortvliet*. (Levensberichten van de Maatsch. der Ned. Letterk. 1904). 8°.

Talmage, Th. de Witt. — H. J. Hana, *Levensschets en portret van Dr. Thomas de Witt Talmage*. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 33). 1903. 8°.

Teellinck, W. — H. M. C. van Oosterzee, *Willem Teellinck*. (Overdruk uit den Zeeuwschen Volks-almanak). 8°.

Teellinck, W. — W. J. M. Engelberts, *Willem Teellinck*. Proefschrift. Amsterd., 1898. 8°.

Teissèdre l'Ange, J. — F. C. J. van Goens, Levensbericht van Josué Teissèdre l'Ange. (Levensberichten van de M. der N. L. 1853). 8°.

Tellegen, B. D. H. — R. van Boneval Faure, Levensschets van B. D. H. Tellegen. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1885). 8°.

Telting, A. — F. de Greve, Levensbericht van Albartus Telting. (Levensberichten van de M. der N. L. 1864). 8°.

Telting, A. — J. Dirks, Een woord, namens het Friesch Genootschap van Geschied-, Oudheid- en Taalkunde, ter gedachtenis van wijlen Mr. A. Telting. Workum, 1864. 8°.

Telting, I. — Ph. van Blom, Levensbericht van I. Telting. (Levensberichten van de M. der N. L. 1896). 8°.

Temminck, C. J. — W. Vrolik, Levensbericht van Coenraad Jacob Temminck: (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1857). 8°.

Temminck, C. J. — J. A. Susanna, Levensbericht van Coenraad Jacob Temminck. (Levensberichten van de M. der N. L. 1858). 8°.

Temple, William. — G. Kuyper Hz., Sir William Temple. Eene karakterstudie naar Th. Babington Macaulay. (Overdrukken). 1850. 2 stn. 8°.

Tenniel, Sir John. — C. Veth, Sir John Tenniel en Linley Sambourne. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 33). 1903. 8°.

Tennyson, A. — Levensschets en portret van Alfred Tennyson, door de Redactie van Mannen van beteekenis in onze dagen, deel 8. 1877. 8°.

Teutem, H. N. van. — C. P. Tiele, Levensbericht van

H. N. van Teutem. (Levensberichten van de M. der N. L. 1890). 8°.

Tex, C. A. den. — J. van Hall, Levensbericht van Cornelis Anne den. Tex. (Levensberichten van de M. der N. L. 1854). 8°.

Thackeray, W. M. — Levensschets en portret van William Makepeace Thackeray, door de Redactie van Mannen van beteekenis in onze dagen, deel 3. 1872. 8°.

Thiers, L. A. — M. Thiers, Président de la République Française. Extrait du journal L' Armée Française Illustrée. Paris, 1872. 8°.

Thiers, L. A. — Histoire complète de A. Thiers, sa jeunesse—ses oeuvres—ses discours—sa vie politique—sa mort. Paris, z. j. Met afbeeldingen. fol.

Thiers, L. A. — Levensschets en portret van Louis Adolphe Thiers, door de Redactie van Mannen van beteekenis in onze dagen, deel 1. 1870. 8°.

Thorbecke, J. R. — W. C. D. Olivier, Herinneringen aan Mr. J. R. Thorbecke. Arnhem, 1872. 8°.

Thorbecke, J. R. — Levensschets en portret van Johan Rudolph Thorbecke, door de Redactie van Mannen van beteekenis in onze dagen, deel 5. 1874. 8°.

Thorbecke, J. R. — Paul Fredericq, Thorbecke voor 1830. 's-Gravenhage, 1906. 8°.

Thorbecke, J. R. — J. A. Levý, Johan Rudolph Thorbecke. 's Gravenh., 1876. 8°.

Thorbecke, J. R. — (J. Boudewijnse), Onthulling van

het standbeeld van Thorbecke, 18 Mei 1876. 's-Gravenhage, 1876. 8°.

Tichler, J. — B. Boers, Levensbericht van Jacob Tichler. (Levensberichten van de M. der N. L. 1866). 8°.

Tiele, C. P. — J. H. de Ridder, Levensschets en portret van Cornelis Petrus Tiele. (Mannen en vrouwen van beteekenis in onze dagen, deel 31). Haarlem, 1900. 8°.

Tiele, C. P. — P. D. Chantepie de la Saussaye, Levensbericht van Cornelis Petrus Tiele. (Jaarboek van de Kon. Akad. van Wetensch. 1902). 8°.

Tiele, P. A. — M. Nijhoff, Levensbericht van Dr. Pieter Anton Tiele. (Overgedrukt uit de Levensberichten van de Maatsch. der Ned. Letterk.). Leiden, 1889. 8°.

Timmers Verhoeven, H. P. — G. D. J. Schotel, Levensschets van H. P. Timmers Verhoeven. (Levensberichten van de M. der N. L. 1872). 8°.

Tischendorf, F. L. C. — A. W. Bronsveld, Levensschets en portret van F. L. Const. Tischendorf. (Mannen van beteekenis, deel 6). 1875. 8°.

Tisza, K. von. — G. von Antal, Levensschets en portret van Koloman von Tisza. (Mannen van beteekenis, deel 20). 1889. 8°.

Todleben, Graaf. — M. H. J. Plantenga, Levensschets en portret van Graaf Todleben. (Mannen van beteekenis, deel 16). 1885. 8°.

Toergénjef, I. — W. J. Manssen, Levensschets en portret van Iwan Toergénjef. (Mannen van beteekenis, deel 15). 1884. 8°.

Tollens Czn., H. — A. Bogaers, Levensbericht van Hendrik

Tollens Caroluszoon. (Levensberichten van de M. der N. L. 1857). 8°.

Tollens Czn., H. — G. D. J. Schotel, Tollens en zijn tijd. Eene proeve van levensbeschrijving. Nieuwe uitgave. Tiel, 1866. 8°.

Tolstoi, L. N. — W. J. Manssen, Levensschets en portret van Leo Nikolajewitsj Tolstoi. (Mannen van beteekenis, deel 21). 1890. 8°.

Toorenenbergen, J. J. van. — L. W. Bakhuizen van den Brink, Levensbericht van Johan Justus van Toorenenbergen. (In Levensberichten van de Maatsch. der Nederl. Letterkunde. 1905—1906). Leiden, 1906. 8°.

Trigland, Jac. — H. W. ter Haar, Jacobus Trigland. Acad. proefschrift. 's-Gravenh., 1891. 8°.

Trochu, L. J. — Levensschets van Louis Jules Trochu, door de Redactie van Mannen van beteekenis in onze dagen, deel 1. 1870. 8°.

Tromp, C. — Leven en bedryf van den vermaarden zeeheld Cornelis Tromp, Luitenant Admiraal Generaal van Holland en Westvriesland. Ondermengd met de voornaamste daaden van verscheidene andere zeehoofden, en voornaamentlijk met die van Marten Harpertsz. Tromp. Benevens een naauwkeurig verhaal van der Nederlanderen en hunner bondgenooten oorlogen, sedert den jaare 1650 tegens verscheidene volkeren gevoerd. Met figuren. Amst., T. ten Hoorn. 1692. 4°.

Tromp, C. — La vie de Corneille Tromp, Lieutenant-Amiral-Général de Hollande et de West-Frise, où l'on verra tout ce qui s'est passé de plus mémorable sur mer, dans les guerres que la Hollande a eu à soutenir contre la France, l'Angleterre et les autres Puissances de l'Europe. La Haye, E. Foulque. 1694. 8°.

Tromp, Th. M. — W. F. Margadant, Levensbericht van Theodoor Marie Tromp. (Levensberichten van de M. der N. L. 1892). 8°.

Tydeman, H. W. — J. W. Tydeman, Levensbericht van Hendrik Willem Tydeman. (Levensberichten van de M. der N. L. 1863). 8°.

Tydeman, P. H. — W. van de Poll, Levensbericht van Petrus Hermannus Tijdeman. (Levensberichten van de M. der N. L. 1871). 8°.

Tyndall, J. — R. Sinia, Levensschets en portret van John Tyndall. (Mannen van beteekenis, deel 12). 1881. 8°.

Unger, J. H. W. — J. J. Tavenraat, Levensbericht van J. H. W. Unger, Archivaris van Rotterdam. (Levensberichten van de Maatsch. der Ned. Letterkunde. 1904). 8°.

Utenhove, Jan. — F. Pijper, Jan Utenhove. Zijn leven en zijne werken. Acad. proefschrift. Leiden, 1883. 8°.

Uytenbogaert, Joh. — Johannis Uytenbogaerts Leven, Kerckelijke Bedieninghe ende zedighe Verantwoordingh. Dat is: Naeckt ende eenvoudigh Historisch verhael van 't gene Johanni Wtenbogaert over sijne Bedieninghe t' Wtrecht ende in 's Graven-Hage wedervaren is tot op zijn vertreck uyt den Lande, enz. alles by hem selven beschreven ende nae-ghelaten. 2° Druck. 1646. Met portret. 4°.

Uyttenhooven, A. — H. M. C. van Oosterzee, Levensschets van Adriaan Uyttenhooven. (Overgedrukt uit „Zeeland,” Jaarb. voor 1855). 8°.

Uytwerf Sterling, J. J. — M. C. van Hall, Levensbericht van Jacobus Johannes Uytwerf Sterling. (Levensberichten van de M. der N. L. 1853). 8°.

Valcke, J. — J. ab Utrecht Dresselhuis, Hulde aan Mr.

Jacob Valcke. (Overgedrukt uit den Z. Volks-almanak. 1845). 8°.

Valckenaer, J. — J. A. Sillem, Het leven van Mr. Johan Valckenaer (1759—1821), naar onuitgegeven bronnen bewerkt. Amsterd., 1876. 2 dln. 8°.

Valckenaer, L. C. — Jo. Theod. Bergman, Memoria Ludovici Caspari Valckenarii. Edidit Societas Artium et Doctrinarum Rheno-Trajectina. Rheno-Trajecti, 1871. 8°.

Veder, W. B. — J. P. Hasebroek, Levensbericht van W. B. Veder. (Levensberichten van de M. der N. L. 1883). 8°.

Veegens, D. J. — D. Veegens, Levensbericht van Dirk Jacob Veegens. (Levensberichten van de M. der N. L. 1862). 8°.

Veen Az., J. van der. — L. Oldenhuis Gratama, Levensschets van Jan van der Veen Az. (Levensberichten van de M. der N. L. 1886). 8°.

Veer, H. de. — J. de Veer, Levensbericht van H. de Veer. (Levensberichten van de M. der N. L. 1895). 8°.

Veltman, J. G. — C. W. Stronck, Levensbericht van Johannes Gerardus Veltman. (Levensberichten van de M. der N. L. 1852). 8°.

Venema, H. — J. H. Verschuur, Elogium Hermanni Venemae, dum viveret S. S. Theologiae doctoris, ejusdemque et Historiae Ecclesiasticae professoris etc. Franekeræ, 1788. 8°.

Venhuizen Peerlkamp, J. — P. Hofman Peerlkamp, Levensschets van Jacobus Venhuizen Peerlkamp. (Levensberichten van de M. der N. L. 1865). 8°.

Venne, A. van de. — D. Franken Dz., Adriaen van de Venne. Amsterd., 1878. Met portret. 8°.

Verbrugge, M. — F. Nagtglas, Levensbericht van Mr. Marinus Verbrugge. (Overgedrukt uit de Levensberichten van de Maatsch. der Nederl. Letterk.). Leiden, 1889. 8°.

Verdam, G. J. — C. I. Matthes, Levensbericht van Gideon Jan Verdam. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1866). 8°.

Verdam, G. J. — D. Bierens de Haan, G. J. Verdam. (Overgedrukt uit de Nederl. Spectator 1866). 8°.

Verdam, G. J. — D. Bierens de Haan, Schets van het leven en werken van Gideon Jan Verdam. (Overdruk). 8°.

Verdi, G. — S. van Milligen, Levensschets en portret van Giuseppe Verdi. (Mannen en vrouwen van beteekenis in onze dagen, deel 32). Haarlem, 1901. 8°.

Verdooren van Asperen, G. — Aan onze geliefde vader Gerrit Verdooren, Capitein Collonel ter Zee, by gelegenheid van deszelfs huwlyk met Catharina Maria Brand, weduwe van wylen den Capitein Collonel ter zee L. W. van Rossum. 1798. 8°.

Verdooren van Asperen, G. — J. A. Oostkamp, Het leven, de voornaamste daden en lotgevallen van G. Verdooren van Asperen, vice-admiraal in Koninklijke dienst. Met portret en platen. Deventer, 1836. 8°.

Verdooren van Asperen, G. — Levensschets van den vice-admiraal Gerrit Verdooren van Asperen. 8°.

Verhoeven, P. F. Timmers. — S. H. van der Noordaa, Levensbericht van Mr. Pieter François Timmers Verhoeven. (Levensberichten van de M. der N. L. 1850). 8°.

Ver Huell, A. — J. H. Been, Levensbericht van Alexander Ver Huell. (Levensberichten van de M. der N. L. 1898). 8°.

Ver Huell, C. H. graaf. — Q. M. B. Ver Huell, Het leven en karakter van Carel Hendrik graaf Ver Huell,

uit nagelaten aanteekeningen en andere authentieke stukken.
Met portret en platen. Amsterd., 1847. 2 dln. 8°.

Ver Huell, Q. M. B. — K. J. B. van Harderwijk, Levensbericht van Quirijn Maurits Rudolph Ver Huell. (Levensberichten van de M. der N. L. 1860). 8°.

Verhulst, J. J. H. — J. C. M. van Riemsdijk, Levensschets en portret van Johannes Josephus Herman Verhulst. (Mannen van beteekenis, deel 17). 1886. 8°.

Verkerk Pistorius, A. W. P. — P. A. van der Lith, Levensbericht van A. W. P. Verkerk Pistorius. (Levensberichten van de M. der N. L. 1895). 8°.

Vermeulen, P. J. — B. J. L. de Geer, Levensbericht van P. J. Vermeulen. (Levensberichten van de M. der N. L. 1879). 8°.

Verniers van der Loeff, H. C. — J. Roëll, Levensbericht van H. C. Verniers van der Loeff. (Levensberichten van de M. der N. L. 1891). 8°.

Verspyck, G. M. — Ch. Boissevain, Dertig jaar uit het leven van Generaal Jhr. G. M. Verspyck. Amsterdam. 8°.

Verwijs, E. — J. Verdam, Levensbericht van Eelco Verwijs. (Levensberichten van de M. der N. L. 1880). 8°.

Verwijs, E. — W. J. A. Jonckbloet, Levensschets van Eelco Verwijs. (Jaarboek van de Kon. Akad. van W. 1881). 8°.

Veth, P. J. — P. A. v. d. Lith, Levensbericht van P. J. Veth. (Jaarboek van de Kon. Akad. van W. 1896). 8°.

Veth, P. J. — P. A. van der Lith, Levensbericht van Pieter Johannes Veth. (Levensberichten van de M. der N. L. 1896). 8°.

Victor Immanuel II. — N. C. Balsem, Levensschets en

portret van Victor Immanuel II. (Mannen van beteekenis, deel 9). 1878. 8°.

Victoria, Koningin. — Chr. Nuijs, Levensschets en portret van Koningin Victoria. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 28). 1897. 8°.

Vinet, A. — A. Pierson, Over Alexandre Vinet. Eene voorlezing. Arnhem, 1871. 8°.

Vinke, H. E. — J. I. Doedes, Levensschets van Henricus Egbertus Vinke. (Levensberichten van de M. der N. L. 1863). 8°.

Virchow, R. — C. A. Pekelharing, Levensschets en portret van Rudolf Virchow. (Mannen van beteekenis, deel 14). 1883. 8°.

Visscher, Anna en Maria Tesselschade. — J. Scheltema, Anna en Maria Tesselschade Visscher, de dochters van Roemer Visscher. Amsterd., 1808. Met portretten. 8°.

Visscher, L. G. — Wap, Levensbericht van Lodewijk Gerard Visscher. (Levensberichten van de M. der N. L. 1859). 8°.

Vissering, G. — D. Harting, Levensbericht van G. Vissering. (Levensberichten van de M. der N. L. 1870). 8°.

Vissering, S. — J. T. Buys, Levensbericht van S. Vissering. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1889). 8°.

Vissering, S. — J. T. Buys, Levensbericht van S. Vissering. (Levensberichten van de M. der N. L. 1891). 8°.

Vivès, J. L. — E. van den Bussche, Jean-Louis Vivès. Éclaircissements et rectifications biographiques; notes sur son séjour à Bruges; ses oeuvres. Bruges, 1871. 8°.

Vliet, J. van der. — J. J. Hartmann, Levensbericht van Joannes van der Vliet. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W., 1903). 8°.

Vliet, J. van der. — J. H. Gallée, Levensbericht van J. van der Vliet. (Levensberichten van de Maatsch. der Ned. Letterk. 1904). 8°.

Vloten, G. van. — M. J. de Goeje, Levensbericht van dr. Gerlof van Vloten. (Levensberichten van de M. der Ned. Letterk. 1902—1903). 8°.

Vogel, H. P. — J. Ph. Koelman, Levensbericht van Hugo Pieter Vogel. (Levensberichten van de M. der N. L. 1886). 8°.

Vogelsang, H. — Th. H. Behrens, Levensbericht van Hermann Vogelsang. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1885). 8°.

Vollenhoven, C. — H. Vollenhoven, Levensbericht van Cornelis Vollenhoven. (Levensberichten van de M. der N. L. 1850). 8°.

Vollenhoven, H. — A. C. van Heusde, Levensbericht van H. Vollenhoven. (Levensberichten van de M. der N. L. 1890). 8°.

Vondel. — De Vondel-feesten, in October 1867. Met platen. Amsterd., 1867. 8°.

Vondel. — Joh^a. Dyserinck, Vondels sterfdag na twee eeuwen gevierd te Amsterdam en Keulen. Gedenkschrift. Rotterd., 1879. 8°.

Vondel. — H. J. A. M. Schaepman, Vondel. 1679—5 Februari—1879. Gedachtenisrede. Utrecht, 1879. 8°.

Vondel. — C. J. Hansen, Vondel 1679—5 Februari—1879. Voordracht en gedicht. Antw. en Haarl., 1879. 8°.

Vondel. — Catalogus der Vondel-tentoonstelling, gehouden in Februari 1879 in Arti et Amicitiae te Amsterdam. Amsterd., 1879. 8°.

Vondel. — G. Penon, De Vondel-tentoonstelling en de Vondel-bibliographie. (Overgedrukt uit het Schoolblad). 1879. 8°.

Voogt, W. J. de. — J. Hooft van Iddekinge, Necrologie van W. J. de Voogd. (Levensberichten van de M. der N. L. 1876). 8°.

Voorhelm Schneevoogt, G. E. — F. C. Donders, Levensschets van Gustaaf Eduard Voorhelm Schneevoogt. (Jaarboek van de Kon. Akad. van W. 1872). 8°.

Voorst, J. J. van. — I. Prins, Levensbericht van J. J. van Voorst. (Levensberichten van de M. der N. L. 1869). 8°.

Voorst, W. H. van. — J. de Wal, Levensbericht van Willem Hendrik van Voorst. (Levensberichten van de M. der N. L. 1856). 8°.

Vorstman, M. A. G. — J. Dyserinck, Levensbericht van M. A. G. Vorstman. (Levensberichten van de M. der N. L. 1895). 8°.

Vosmaer, C. — A. Pierson, C. Vosmaer herdacht. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1889). 8°.

Vosmaer, C. — J. E. Sachse, Levensschets en portret van Mr. C. Vosmaer. (Mannen van beteekenis, deel 20). 1889. 8°.

Vossius. — Jo. Guil. de Crane, Oratio de Vossiorum Juniorumque familia. Groningae, 1821. 4°.

Vredenburg, J. W. — A. H. van der Boon Mesch, Levensbericht van Jhr. Mr. J. W. van Vredenburg. (Levensberichten van de M. der N. L. 1850). 8°.

Vreede, G. W. — Levensschets van G. W. Vreede, naar

zijn eigen handschrift uitgegeven. Met portret. Leiden, 1883. 8°.

Vries, A. de. — C. Sepp, Levensschets van Abraham de Vries. (Levensberichten van de M. der N. L. 1863). 8°.

Vries Azn., G. de. — J. Roëll, Levensbericht van Mr. Gerrit de Vries Azn. (Jaarboek van de Koninklijke Academie van Wetenschappen. 1900). 8°.

Vries Azn., G. de. — H. P. G. Quack, Levensbericht van G. de Vries Az. 1818—1900. (Levensberichten van de M. der N. L. 1901). 8°.

Vries, Jo. de. — B. ter Haar, Leven- en karakterschets en letterkundige verdiensten van Mr. Jeronimo de Vries. (Overgedrukt uit de Hand. van de Maatsch. der Nederl. Letterkunde, van den jare 1853). 8°.

Vries Jz., Jo. de. — J. Dirks, Levensbericht van Mr. Jeronimo de Vries Jerz. (Overgedrukt uit de Levensberichten van de Maatsch. der Ned. Letterk.). Leiden, 1882. 8°.

Vries Jz., Jo. de. — J. Dirks, Mr. Jeronimo de Vries Jerz. (Overdruk). 1884. 8°.

Vries, H. de. — F. A. F. C. Went, Levensschets en portret van Hugo de Vries. (Mannen en vrouwen van beteekenis in onze dagen, deel 31). Haarlem, 1900. 8°.

Vries, M. de. — J. Verdam, Levensbericht van Matthias de Vries. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1892). 8°.

Vries, M. de. — A. Kluyver, Levensbericht van Matthias de Vries. (Levensberichten van de M. der N. L. 1893). 8°.

Vries, M. de. — H. E. Moltzer, Matthias de Vries. Ter

gedachtenis. Toespraak ter opening zijner colleges 28 September 1892. Gron., 1892. 8°.

Vrolik, G. — J. van der Hoeven, Levensbericht van Gerardus Vrolik. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1859). 8°.

Vrolik, W. — J. van der Hoeven, Levensbericht van W. Vrolik. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1863). 8°.

Vrolik, W. — J. van der Hoeven, Levensbericht van Willem Vrolik. (Levensberichten van de M. der N. L. 1864). 8°.

Vynckt, L. J. van der. — Jules de Saint-Genois, Notice sur Luc-Joseph van der Vynckt. Bruxelles, 1859. 8°.

Waal, C. de. — F. C. de Greuve, Levensbericht van Cornelis de Waal. (Levensberichten van de M. der N. L. 1850). 8°.

Waal, E. de. — N. P. van den Berg, Levensbericht van E. de Waal. (In Levensberichten van de Maatsch. der Ned. Letterkunde. 1905—1906). Leiden, 1906. 8°.

Waals, J. D. van der. — J. J. van Laar, Levensschets van J. D. van der Waals. (Mannen en vrouwen van beteekenis in onze dagen, deel 31). Haarlem, 1900. 8°.

Wagenaar, J. — (P. Huisinga Bakker), Het leeven van Jan Wagenaar, benevens eenige brieven van en aan denzelfden. Amsterd., 1776. 8°.

Wagenaar, J. — (A. Deken), Lykzang op het afsterven van den heere Jan Wagenaar, eersten clerq ter secretarje en historieschryver der stad Amsteldam. Aldaar overleeden 1773. Amsterd. 8°.

Achter het voorg. gebonden.

Wagner, R. — W. de Haan, Levensschets en portret van Richard Wagner. (Mannen van beteekenis, deel 7). 1876. 8°.

Walaeus, Ant. — J. Borsius, Antonius Walaeus, in zijn leven en zijne verdiensten geschetst. (Uit het Nederl. Archief voor Kerkel. Gesch. D. VIII). 8°.

Walaeus, Ant. — J. D. de Lind van Wijngaarden, Antonius Walaeus. Proefschrift. Leiden, 1891. Met portret. 8°.

Walraven, D. A. — H. C. Cras, Memoria Diderici Adriani Walraven, oratione funebri celebrata. Accedit Henrici Hana Prolusio scholastica. Amstelaed., 1804. 8°.

Walree, J. P. van. — W. J. C. van Hasselt, Levensbericht van Jacob Pieter van Walree. (Levensberichten van de M. der N. L. 1849). 8°.

Ward, Mevr. Humphry. — W. J. Manssen, Levensschets en portret van Mevr. Humphry Ward. (Mannen en vrouwen van beteekenis, deel 27). 1896. 8°.

Warnsinck, I. — D. D. Büchler, Levensbericht van Isaac Warnsinck. (Levensberichten van de M. der N. L. 1857). 8°.

Washington, G. — John Marshall, Het leven van George Washington, uit deszelfs oorspronkelijke papieren, onder toezigt van Bushrod Washington zamengesteld. Uit het Engelsch door J. Werninck. Met platen en kaarten. Haarlem, 1805—1809. 10 dln. 8°.

Wassenbergh, E. — J. W. de Crane, Narratio de vita et scriptis Ev. Wassenbergh. Franequerae, 1828. 8°.

Water, J. W. te. — Levens-berigt van Jona Willem te Water, te Leyden overleden den 19 October des jaars 1822, door hem zelven vervaardigd en op zijn' uitdrukkelijken last, bij uitersten wil, door deszelfs erfgenen woordelijk gevolgd en in het licht gegeven. 8°.

Water, J. W. te. — M. Siegenbeek, Levensschets van Jona

Willem te Water. (Overgedrukt uit de Handelingen der Maatsch. v. Ned. Letterk. 1828). 8°.

Weitzel, A. W. Ph. — F. de Bas, Levensbericht van A. W. Ph. Weitzel. (Levensberichten van de M. der N. L. 1899). 8°.

Wellington. — F. L. Clarke, Levensgeschiedenis van Arthur Wellesley, hertog van Wellington. Grootendeels gevolgd naar het Engelsch. Haarlem, 1814. Met portr. 8°.

Wellington. — D. Bomhoff Hzn., Schets van het leven en de kriegsverrigtingen des hertogs van Wellington. Vertaald uit de Illustrated London News van 18 Sept. 1852. Zutphen, 1852. 8°.

Wellington. — William Hamilton Maxwell, The life of Wellington. Abridged, and newly edited, with notes etc., by L. T. Dodd. London, 1904. Met portret. 8°.

Wenckebach, E. — J. J. van Kerkwijk, Eduard Wenckebach. (Overgedrukt uit het Tijdschrift van het Kon. Inst. v. Ing., 1873—1874). 's Gravenh., 1874. 8°.

Werff, P. Az. van de. — J. W. te Water, Levensbijzonderheden van Pieter Adriaansz. van de Werff, burgemeester der stad Leijden, ten tijde van hare beide belegeringen door de Spanjaarden in de jaren 1573 en 1574. Leyden, 1814. 8°.

Werff, P. Az. van de. — G. D. J. Schotel, Een standbeeld voor Pieter Adriaansz. van de Werff? Leiden, 1873. 8°.

Werrecoren, P. — Edward van Even, Notice sur Pierre Werrecoren, imprimeur à St.-Maertensdyk, en Zélande, (1478). (Extrait du tome VIII du Bulletin du Bibliophile belge). Bruxelles, 1851. 8°.

Werrecoren, P. — H. M. C. van Oosterzee, Pieter Werrecoren. (Overdruk uit den Zeeuwschen Volks-almanak). 8°.

Wertheim, J. L. — I. A. Levy, Levensschets van Jacob Leon Wertheim. (Levensberichten van de M. der N. L. 1888). 8°.

Werther, K. von. — Levensschets van Karel baron von Werther, door de Redactie van Mannen van beteekenis in onze dagen, deel 1. 1870. 8°.

Wesley, J. — G. Kuyper Hz., John Wesley, de stichter van het methodisme. (Overgedrukt uit: De Recensent, 1854). 8°.

Wesley, J. — R. Southey, The life of John Wesley. Abridged, and newly edited, with notes, etc. by A. Reynolds. London, 1904. Met portr. 8°.

Wesseling, P. — I. C. G. Boot, De vita et scriptis Petri Wesselingii. Edidit Societas Artium Disciplinarumque Rheno-Trajectina. Traj. ad Rhen., 1874. 8°.

Westerhoff, R. — H. O. Feith, Levensschets van Rembertus Westerhoff. (Levensberichten van de M. der N. L. 1875). 8°.

Westhreene, geb. van Heijningen, Mevrouw J. van. — T. C. van der Kulk, Levensbericht van Mevrouw J. van Westhreene, geb. van Heijningen. (Levensberichten van de M. der N. L. 1901). 8°.

Westreenen van Tiellandt, W. H. J. van. — J. W. Holtrop, Levensbericht van Jhr. Willem Hendrik Jacob Baron van Westreenen van Tiellandt. (Levensberichten van de M. der N. L. 1849). 8°.

Westrheene Wzn., T. van. — A. Ising, Levensbericht

van Tobias van Westrheene Wzn. (Levensberichten van de M. der N. L. 1872). 8°.

Wet, de. — Zie Botha.

Wettstein, J. J. — W. J. Lente, Het leven en werken van Johan Jakob Wettstein. Proefschrift, 1902. 8°.

Weyprecht, C. — Maurits Snellen, Levensschets en portret van Carl Weyprecht. (Mannen van beteekenis, deel 12). 1881. 8°.

Whitman, W. — J. Peaux, Levensschets en portret van Walt Whitman. (Mannen van beteekenis, deel 23). 1892. 8°.

Wichers, L. — Tj. Kielstra, Levensbericht van Jhr. Louis Wichers. (Overgedrukt uit de Levensberichten van de Maatsch. der Nederl. Letterkunde, 1905—1906). Leiden, 1906. 8°.

Wickliff, John. — S. A. J. de Ruever Groneman, Diatribe in Johannis Wickliffi, reformationis prodromi, vitam, ingenium, scripta. Traj. ad Rhen., 1837. 8°.

Wieringhen Borski, G. van. — F. C. L. Wijnmalen, Levensbericht van Gerard van Wieringhen Borski. (Levensberichten van de M. der N. L. 1871). 8°.

Wilde, P. W. B. de. — P. O. van der Chijs, Levensbericht van Pieter Willem Bartholomeus de Wilde. (Levensberichten van de M. der N. L. 1856). 8°.

Wildschut, D. H. — J. J. Prins, Levensbericht van Dirk Hendrik Wildschut. (Levensberichten van de M. der N. L. 1869). 8°.

Wilhelm, Keizer. — E. D. Pijzel, Levensschets en portret van Keizer Wilhelm. (Mannen van beteekenis, deel 16). 1885. 8°.

Wilhelm II, Keizer. — H. W. van der Meij, Levensschets en portret van Keizer Wilhelm II. (Mannen van beteekenis, deel 22). 1891. 8°.

Wilken, G. A. — M. J. de Goeje, Levensbericht van George Alexander Wilken. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1892). 8°.

Wilken, G. A. — M. J. de Goeje, Levensbericht van George Alexander Wilken. (Levensberichten van de M. der N. L. 1892). 8°.

Willems, J. F. — Max Rooses, Levensschets van Jan Frans Willems. (Uitgave van het Willems-Fonds, n°. 78). Gent, 1874. 8°.

Willemsen, J. — H. J. Krom, Oratio funebris in obitum Jacobi Willemsen, in illustri Medioburgensium Athenaeo, S. S. Theol. Professoris atque Ecclesiae ibidem Pastoris, defuncti prid. Kal. Aprilis 1780. Mediob., 1780. 4°.

Willemsen, J. — H. J. Krom, Lijkrede op het overlijden van Jacobus Willemsen, Hoogleraar in de H. Godgeleerdheid op de Doorluchtige School, mitsgaders Herder en Leeraar der Gemeente, te Middelburg. Uit het Latijn vertaald. Middelb., 1780. 4°.

Willemsen, J. — Choraal in IV stemmen, gecompagneerd door den organist W. Lootens, bij gelegenheid der lijk-oratie op den heer professor J. Willemsen, gezongen in de Nieuwe Kerk binnen Middelburg, den 17 Mei 1780. dw. 4°.

Willeumier, C. M. J. — T. M. C. Asser, Levensbericht van C. M. J. Willeumier. (Levensberichten van de M. der N. L. 1893). 8°.

Winckelman, I. — A. Drijfhout, Lofrede ter gedachtenis

van Mr. Izaak Winckelman, Oud-Raad en Burgemeester der stad Vlissingen; President van het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen te Vlissingen enz. 1797. 8°.

Wind, Paulus de. — A. van Solingen, Redevoering ter nagedachtenis van Paulus de Wind. (Met portret op den titel). Middelb., 1798. 8°.

Wind, S. de. — K. B. Pekelharing, Levensschets van S. de Wind. Middelb., (1859). 8°.

Winkel, L. A. te. — W. G. Brill, Levensbericht van L. A. te Winkel. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1868). 8°.

Wintgens, W. — J. Heemskerk Az., Levensbericht van Willem Wintgens. (Levensberichten van de M. der N. L. 1896). 8°.

Withuys, K. G. — J. J. F. Wap, Levensschets van Karel Godtfried Withuys. (Levensberichten van de M. der N. L. 1865). 8°.

Witkamp, P. H. — H. C. Rogge, Levensbericht van Pieter Harme Witkamp. (Levensberichten van de M. der N. L. 1892). 8°.

Witsen, N. C. — J. T. Bodel Nijenhuis, Verspreide bijzonderheden over Mr. Nicolaes Cornz. Witsen, Burgemeester van Amsterdam. (Overgedrukt uit de Bijdragen voor Vad. Gesch. en Oudheidk., deel X) 8°.

Witsen, N. C. — J. F. Gebhard Jr., Het leven van Mr. Nicolaas Cornelisz. Witsen (1641—1717). Uitgegeven door het Prov. Utr. Gen. van Kunsten en Wetenschappen. Utr., 1881—1882. 2 dln. 8°. Met geslachtslijst.

Witt, C. en J. de. — Leeven en dood der gebroeders Cornelis de Witt en Johan de Witt, beschreven door

E. van der Hoeven. 2° druk naaukeurig overzien en veel vermeerderd enz. Amsterd., 1708. Met pln. 4°.

Witte, S. J. — J. B. Breukelman, Levensschets en portret van S. J. Witte. (Mannen en vrouwen van betekenis, deel 34). 1904. 8°.

Witte van Citters, J. de. — H. van Hogendorp, Levensschets van Jacob de Witte van Citters. (Levensberichten van de M. der N. L. 1877). 8°.

Wolff geb. Bekker, E. — Korte levensschets van Elisabeth Bekker, weduwe van Adrianus Wolff, Leeraar van den Godsdienst in de Beemster. (Uit: Algemeene Konst- en Letter-bode. 1804). 8°.

Wolff geb. Bekker, E. — J. van Vloten, Elisabeth Wolff geb. Bekker. Levens- en karakterbeeld eener groote vaderlandsche vrouw en schrijfster. Haarlem, 1880. 8°.

Wolff geb. Bekker, E., en A. Deken. — J. Konijnenburg, Lofrede op Elisabeth Wolff, geb. Bekker, en Agatha Deken. Amst., 1805. 8°.

Wolff geb. Bekker, E., en A. Deken. — H. Frijlink, Elisabeth Wolff, geb. Bekker, en Agatha Deken, zoo uit hare geschriften als uit andere bescheiden geschetst, gevolgd van eene lijst der werken, geschreven door Adrianus Wolff, Elisabeth Wolff, geb. Bekker, Agatha Deken en Maria Bosch, het zij door elk hunner afzonderlijk, of door twee er van te zamen. Amst., 1862. Met portr. — Bijvoegsels en verbeteringen. Amst., 1863. 8°.

Wolff geb. Bekker, E., en A. Deken. — Joh^a. Dyserinck, Hulde aan Betje Wolff en Aagje Deken. Middelb., 1884. 8°.

Wolff geb. Bekker, E., en A. Deken. — J. van Vloten, Nog wat over Aagje en Betje. (Naar onuitgegeven brieven en bescheiden). 8°.

Wolff geb. Bekker, E., en A. Deken. — Catalogus der tentoonstelling van boeken, handschriften, portretten enz. betrekking hebbende op Elizabeth Wolff geb. Bekker en Agatha Deken, gehouden te Vlissingen bij de onthulling van het gedenkteeken op 23, 24 en 25 Juli 1884 (bewerkt door W. van der Os). Utrecht, 1885. 8°.

Wolff geb. Bekker, E., en A. Deken. — Catalogus der tentoonstelling van boeken, enz. (Als voorgaand). Utrecht, 1885. 8°.

Met wit papier doorschoten en bijgewerkt.

Wolff geb. Bekker, E., en A. Deken. — Catalogus van de tentoonstelling van handschriften, boeken, portretten enz. van Elizabeth Wolff en Agatha Deken, gehouden te 's Gravenhage bij gelegenheid der onthulling van den gedenksteen ter harer eere op het kerkhof „Ter Navolging” te Scheveningen (bewerkt door Johs. Dyserink). 's Gravenh., 1895. 8°.

Wolters, W. P. — A. Moens, Levensbericht van W. P. Wolters. (Levensberichten van de M. der N. L. 1892). 8°.

Woordt, A. van der. — C. J. Wenckebach, Levensberigt aangaande A. van der Woordt. (Achter de gedichten van dezen schrijver). 's Gravenh., 1843. Met silhouette. 8°.

Woude, Johanna van. — Thérèse Hoven, Levensbericht van Johanna van Woude (Mevr. S. M. C. van Wermeskerken-Junius). (In Levensberichten van de M. der Ned. Lett. 1904—1905). Leiden, 1905. 8°.

Wttewaall van Wickenburgh, B. W. — W. N. du Bieu, Levensbericht van Bartholomaeus Willem Wttewaall van Wickenburgh. (Levensberichten van de M. der N. L. 1892). 8°.

Wybrands, A. W. — J. G. R. Acquoy, Levensbericht van

Aem. W. Wybrands. (Jaarboek van de Kon. Akad. v. W. 1886). 8°.

Wybrands, A. W. — J. G. R. Acquoy, Levensbericht van Aemilius Willem Wybrands. (Levensberichten van de M. der N. L. 1887). 8°.

Wyck, B. H. C. K. van der. — P. H. Ritter, Levensschets en portret van Prof. Dr. Jhr. B. H. C. K. van der Wyck. Met portret. (In Mannen en vrouwen van beteekenis in onze dagen, deel 35). Haarlem, 1904. 8°.

Wyn, H. van. — J. C. de Jonge, Hendrik van Wyn als geleerde en staatsman geschetst. (Met portret op den titel). 's Gravenh. en Amsterd., 1832. 8°.

Wijnbeek, H. — A. Ekker, Levensbericht van H. Wijnbeek. (Levensberichten van de M. der N. L. 1867). 8°.

Wyttenbach, D. — W. L. Mahne, Vita Danielis Wyttenbachii, literarum humaniorum nuperrime in Academia Lugduno-Batava professoris. Gandavi et Lugd.-Batav., 1823. 8°.

Yssel de Schepper, G. A. — J. C. Bijsterbos, Levensbericht van G. A. Yssel de Schepper. (Levensberichten van de M. der N. L. 1869). 8°.

Zaaijer, T. — C. E. Daniëls, Levensbericht van T. Zaaijer. (Levensberichten van de M. der N. Letterk. 1902—1903) 8°.

Zandijck, Franchoijs van. — Zie Symonsz, Willem.

Zeggelen, W. J. van. — A. Ising, Levensbericht van Willem Josephus van Zeggelen. (Levensberichten van de M. der N. L. 1879). 8°.

Zeldam Ganswijk, D. J. ten. — Levensbericht van Daniël Jan ten Zeldam Ganswijk. (Levensberichten van de M. der N. L. 1856). 8°.

Zola, E. — Cyriel Buysse, Levensbericht van Emile Zola. Met portret. (In Mannen en vrouwen van beteekenis in onze dagen, deel 35). 1904. 8°.

Zorilla, R. — H. Tiedeman, Levensschets en portret van Ruiz Zorilla. (Mannen van beteekenis, deel 4). 1873. 8°.

Zumbag de Koesvelt, C. — J. T. Bodel Nijenhuis, De Leidsche medicinae doctor Conradus Zumbag de Koesvelt. (Overgedrukt uit de Handelingen en Mededeelingen van de Maatsch. der Ned. Letterk. 1865). 8°.

Zuylen van Nyevelt, H. Baron van. — G. W. Vreede, Levensbericht van Hugo, Baron van Zuylen van Nyevelt. (Levensberichten van de M. der N. L. 1853). 8°.

Zwaan Cz., J. A. de. — G. D. J. Schotel, Levensschets van J. A. de Zwaan Csz. (Levensberichten van de M. der N. L. 1863). 8°.

Zijnen, F. P. J. Sibmacher. — Zie Sibmacher Zijnen.

C. PORTRETTEEN VAN MERKWAARDIGE PERSONEN,
WAARBIJ VELE MET LEVENSBERICHTEN IN DRUK
OF IN HANDSCHRIFT.

Fred. Muller, Beschrijvende catalogus van 7000 portretten van Nederlanders en van buitenlanders, tot Nederland in betrekking staande, afkomstig uit de collectiën: de Burlett, Verstolk van Soelen, Lamberts, enz. Amsterd., 1853. 8°.

J. F. van Someren, Beschrijvende catalogus van gegraveerde portretten van Nederlanders. Vervolg op Frederik Mullers Catalogus van 7000 portretten van Nederlanders. (Uitgave van het Frederik Muller-Fonds). Amsterd., 1888—1891. 3 dln. 8°.

E. W. Moes, *Iconographia Batava*. Beredeneerde lijst van geschilderde en gebeeldhouwde portretten van Noord-Nederlanders in vorige eeuwen. Amsterd., 1897—1905. 2 dln. 4°.

J. Verheiden, *Praestantium aliquot theologorum qui Rom. Antichristum praecipue oppugnarunt, effigies; quibus addita elogia, librorumque catalogi*. Hagae-Comitis, 1602. kl. fol.

Het Tooneel der Hooft-Ketteren, bestaande in verscheide afbeeltsels van Valsche Propheten, Naackt-loopers, Geest-dryvers, Sectarissen en Duyvels-konstenaren. By een vergadert, en in 't Koper gesneden door C. V. Sichem. Middelb., W. Goeree. 1677. 8°.

Pacificatores orbis Christiani, sive icones principum, ducum, et legatorum, qui Monasterii atque Osnabrugae pacem Europae reconciliarunt, quosque singulos ad nativam imaginem expressit A. van Hulle, celsissimi Principis Auriaci dum viveret pictor, optimorum artificum dexteritate 181 tabulis aeneis incisae, nunc demum post viri illustris mortem in lucem editae, et descriptione recens auctae. — *Pronkbeelden der Vorsten en Vrede-handelaars enz* (Dezelfde titel in het Ned.). Rotterd., 1696. fol.

Gedenkboek van het kroningsjaar 1898. (Verzameling van portretten van Nederlandsche mannen en vrouwen, die door verdiensten of talent, in kleiner of grooter kring, een beteekenisvolle plaats hebben weten in te nemen). Amsterd., 1898. 4°.

Verzameling van portretten van vorsten en vorstinnen uit de huizen van Nassau en Oranje.

Adolf, graaf van Nassau, Roomsche Keizer. 1250—1298. Uit J. Orlers, *Gezlacht-boom*. v. S. 897. — Philibert van Chalon, onderkoning van Napels. Ob. 1538. Z. n. v. gr. v. S. 1038. — Willem de Rijke, graaf

van Nassau. 1484—1559. Door W. Steelink. Proefdruk. — Juliana, gravin van Stolberg. 1506—1580. Door W. Steelink. Proefdruk. — Lodewijk van Nassau. 1538—1574. Z. n. v. gr. — Idem. Hetz. portr. doch links, met H. Jacobsen exc. — Adolf van Nassau. 1540—1568. Z. n. v. gr. — Idem. Z. n. v. gr. Uit: Afkomste ende daden der Graven van Nassauw blz. 61.

Jan II, graaf van Nassau-Siegen, zoon van Jan den Oude, 1561—1628. Naar A. van Dijk door J. Suiderhof. v. S. 914. — Idem. Uit Afkomste ende daden enz. blz. 59. — Johan Maurits van Nassau (de Braziliaan), zoon van Jan II van Nassau-Siegen en Margaretha van Holstein en Sleeswijk, 1604—1679. Als stadhouder van Cleve. M. 505. — Philips, graaf van Nassau, zoon van Jan den Oude, 1566—1595. Op de prent: Obijt 1595 September 1. — Idem. Uit Afkomste ende daden enz. blz. 44. — Idem. Hetz. portr., doch rechts. — Idem. Ex formis Adr. Schoonebeek. — Lodewijk Gunther, graaf van Nassau-Dietz, zoon van Jan den Oude. 1575—1604. Z. n. v. gr. — Idem. Uit Afkomste ende daden enz. blz. 50. — Idem. Met adres H. Jacopsen. — Johan Lodewijk van Nassau, zoon van Jan den Oude, gevolmachtigde van den Duitschen keizer bij den vrede van Munster, 1590—1653. Naar A. van Hulle door P. de Jode. v. S. 931. — Johan Ernst, graaf van Nassau-Siegen, oudste zoon van Jan den Middelste, 1582—1617. Uit Afkomste ende daden enz. blz. 58. — Willem, graaf van Nassau, zoon van Jan den Middelste, veldmaarschalk der Vereen. Nederlanden, 1592—1642. Door J. Houbraken. — Ernestina, prinses van Ligne, gehuwd met Jan III, graaf van Nassau-Siegen. Ob. 1668. Naar A. van Dijk door M. Natalis. M. 490.

Willem I, prins van Oranje. 1538—1584. Naar Mierevelt door P. Tanjé. M. 37/38. — Idem. In fraai randwerk. Naar P. Soutman door J. Suijderhoff. M. 60. — Idem. Hetz. portr. zonder randwerk en ongeteekend. — Idem. Naar C. Visscher door W. J. Delf 1624. M. 59. — Idem. Door J. Lamsvelt in aqua forti v. S. 128. — Idem. Borstb. links. Door J. Houbraken. — Idem. Borstb. rechts. Naar C. Visscher door J. Houbraken, 1772. — Idem. Borstb. rechts, in huiselijke kleeding, met muts op. Z. n. v. gr. — Idem. Door H. Bary. v. S. 156. — Idem. Naar Mierevelt door J. C. Philips. 8°. Afdruk in 4°. M. 66. — Idem. Afbeelding van de moord. Door F. van Bleyswyck. — Anna van Saksen. 1544—1577. M. 37. — Louise de Coligny. 1555—1620. Door J. Houbraken. M. 37. — Idem. Door J. de Visscher. v. S. 175. — Philips Willem, zoon van Willem I en Anna van Egmond. Z. n. v. gr. — Idem. Z. n. v. gr. Uit Afkomste ende daden enz. — Idem. Z. n. v. gr., met H. Jacobsen exc. — Maurits, Prins van Oranje, 1567—1625, zoon van Willem I en Anna van Saksen. Naar Mierevelt door P. Tanjé. M. 37. — Idem. Door C. van Quebooren. M. 140ah. — Idem. Met adres van Michiel Colijn. — Idem. Aetatis 47, anno 1614. — Idem. Door F. de Bakker 1752. — Idem. Naar A. van der Werff door G. Valck. M. 122. — Idem. Z. n. v. gr. Uit: Afkomste ende daden enz. blz. 118. — Idem. Uit Brandts Reformatie. M. 181.

— Frederik Hendrik, Prins van Oranje, zoon van Willem I en Louise de Coligny, 1584—1647. Naar Mierevelt door W. J. Delff, 1624. v. S. 236. — Idem. Door C. van Queboren. — Idem. Naar van Dijk door J. C. Philips. M. 162. — Idem. Z. n. v. gr. — Idem. In Afkomste ende daden enz. blz. 137. — Idem. Naar A. van Hulle door P. de Jode. In: *Pacificatores orbis Christiani*. M. 178. v. S. 263. — Idem. Door Houbraken. — Amalia van Solms, gemalin van Frederik Hendrik, 1602—1675. Naar G. van Honthout door J. Houbraken. M. 37. — Idem. Naar A. van Dijk door C. Waumans. M. 192. — Idem. Naar Mierevelt door W. J. Delff. v. S. 269. — Idem. Z. n. v. gr. Ex formis Adr. Schoonebeek. — Willem II, Prins van Oranje, zoon van Frederik Hendrik en Amalia van Solms, 1626—1650. Naar Honthout door P. Tanjé. M. 37. — Idem. Door F. de Bakker. v. S. 298. — Idem. Naar G. Honthorst door J. C. Philips. M. 208. — Idem. Door J. Houbraken. M. 209. — Idem. Naar P. Quast door C. van Queboren. v. S. 280. — Henriette Maria Stuart, dochter van Karel I, gemalin van Willem II, 1631—1660. Naar G. Honthorst door J. Houbraken. M. 37. — Willem III, prins van Oranje, zoon van Willem II en Maria Stuart. Naar G. Sanders door P. Tanjé. M. 37. — Idem. Z. n. v. gr. Ex formis P. Mortier. In Bizot, *Med. hist.* — Idem. Naar de Baan door J. Houbraken. — Idem. Door F. de Bakker. — Idem. Z. n. v. gr. Met 1 regel onderschrift: Wilhelm Henrick enz. v. S. 339. — Maria Stuart, dochter van Jacobus II, gemalin van Willem III, 1662—1694. Naar G. Netscher door J. Houbraken. M. 37. — Idem. Z. n. v. gr. Ex formis P. Mortier. In Bizot, t. a. p. v. S. 480.

Willem Lodewijk, stadhouder van Friesland, zoon van Jan den Oude, 1560—1620. Z. n. v. gr. — Idem. Uit Afkomste ende daden enz. blz. 42. — Idem. Borstb. links, geharnast, met kleinen baard. Z. n. v. gr. — Ernst Casimir, zoon van Jan den Oude, stadhouder van Friesland, 1573—1632. Z. n. v. gr. — Idem. Uit Afkomste ende daden enz. blz. 48. — Idem. Met adres H. Jacobsen. — Idem. Naar Mierevelt door J. Houbraken. — Hendrik Casimir I, stadhouder van Friesland, 1611—1640. Door J. Houbraken. M. 437. — Willem Frederik, zoon van Ernst Casimir, stadh. van Friesland, 1613—1664. Naar A. Schouman door J. Houbraken. — Hendrik Casimir II, zoon van Willem Frederik, stadh. van Friesland, 1657—1696. Z. n. v. gr. v. S. 810. — Idem. Te paard, met hoed op. M. 452. — Idem. Naar A. Schouman door J. Houbraken. M. 445. — Johan Willem Friso, zoon van Hendrik Casimir II, stadhouder van Friesland, 1787—1711. Naar H. de Quiter door J. Houbraken. M. 37. — Idem. Naar B. Vaillant door P. van Gunst. v. S. 823a. — Maria Louisa, gemalin van Johan Willem Friso, 1688—1765. Naar B. Accama door J. Houbraken. M. 37.

Willem IV, Prins van Oranje, zoon van Johan Willem Friso, 1711—1751. Naar J. Fournier door P. Tanjé. M. 275. — Idem. Naar G. Sanders door P. Tanjé. M. 37. — Idem. Naar Ph. van Dijk door T. Ottens.

v. S. 464. — Idem. Naar Ph. v. Dijk door J. Faber. v. S. 468. — Idem. Naar P. van Dijk door W. Jongmans. v. S. 474. — Idem. Naar Mutsaert door J. Houbraken. — Idem. F. de Bakker fec. 1752. — Idem. Door J. C. Philips. M. 285. — Anna, prinses van Engeland, gemalin van Willem IV, 1709—1759. M. 37. — Idem. Naar G. Sanders door P. Tanjé. M. 329. — Idem. Naar P. van Dijk door J. Faber. M. 323. — Idem. Naar K. Hijnning door W. Jongman. — Idem. Naar H. Pothoven door R. Vinkeles. — Idem. De Hollandsche kooplieden leveren een klaagschrift aan de gouvernante over. Naar J. Buijs door R. Vinkeles. — Willem IV en prinses Anna, omgeven door de beeltenissen der vijf voorgaande stadhouders. Zeven portretten, elk in medaillon, met randschriften. Silhouettes. — Willem IV en zijn gezin. Vijf portretten, elk in medaillon, met onderschrift. Geëst, zonder naam van graveur. — Carolina, prinses van Oranje, dochter van Willem IV, gemalin van Karel Christiaan, vorst van Nassau-Weilburg, 1744—1787. Als prinses van Oranje op jeugdigen leeftijd. Naar de la Croix door P. Tanjé. M. 531. — Idem. Naar Misard door J. Houbraken. M. 37. — Willem V, Prins van Oranje, zoon van Willem IV. 1748—1806. Als kind, met zijne oudere zuster Carolina. Naar G. Sanders door P. Tanjé. M. 37. — Idem. Aet. 6. Naar Misard door J. Houbraken. M. 343. — Idem. Aet. 9. Naar J. F. Liotard door J. Houbraken. M. 346. — Idem. Aet. 17. Naar G. van Nijmegen door Beauvarlet. M. 347. — Idem. 1767. Door R. Vinkeles. M. 350. — Frederika Sophia Wilhelmina, gemalin van Willem V, 1751—1820. Aet. 17. Naar en door D. Chodowiecki. M. 359. — Idem. Te paard. Naar J. P. C. Haag door R. Vinkeles. M. 363. — Idem. Als douairière. Naar Schröder door W. van Senus. v. S. 392. — Idem. Als douairière. Naar H. Greeven door W. van Senus. Proefdruk. M. 367. — Willem George Frederik, oudste zoon van Prins Willem V, chef der Oostenrijksche armée in Italië, 1774—1799. Door Michelis. v. S. 383. — Idem. Naar H. Jones door R. Vinkeles.

Willem I, Koning der Nederlanden, zoon van prins Willem V en Frederika Sophia Wilhelmina van Pruisen, 1772—1843. Als erfprins. — Idem. Als souverain vorst. Naar W. H. Caspari door W. van Senus. Proefdruk. v. S. 581. — Idem. Als koning. Naar E. Maaskamp door W. van Senus. — Idem. Lith. C. Bentinck met facsim. — Frederika Louisa Wilhelmina, prinses van Pruisen, gemalin van Koning Willem I. Lith. door en naar v. d. Hulst. v. S. 631. — Idem. Door W. H. Couwenberg naar de buste van L. Royer. — Idem. Naar Schröder door W. van Senus. — Willem II, Koning der Nederlanden, zoon van Willem I en Frederika Louisa Wilhelmina van Pruisen, 1792—1849. Als kroonprins. Naar J. Odevaere door F. de Lignon. v. S. 652. — Idem. Als kroonprins. Naar J. W. Pieneman door W. van Senus. — Idem. Hetz. portr., verkleind. — Idem. Als kroonprins, in huzarenuniform. Naar I. S. Copely door W. van Senus. v. S. 648. — Idem. Kniestuk, links, zittende. Naar J. B. v. d. Hulst. Lith. Desguerrois. — Idem. Als koning. Naar J. A. Kruseman door B.

Taurel. — Idem. Kniestuk links, staande. Lith. P. Degobert. — Idem. Borstbeeld, van voren. In randwerk met rouwfloers omwonden. Lith. van C. W. Mieling. v. S. 682. — Willem II en Anna Paulowna. Naar J. W. Pieneman door P. Velijn. v. S. 698. — Anna Paulowna, grootvorstin van Rusland, gemalin van Willem II, 1795—1865. Als kroonprinses. Z. n. v. gr. — Willem Frederik Karel, prins der Nederlanden, 2e zoon van koning Willem I, overl. 1881. Z. n. v. gr., met adres van Maaskamp. v. S. 961. — Willem III, Koning der Nederlanden, zoon van koning Willem I en Anna Paulowna, grootvorstin van Rusland, 1817—1890. Ets door P. J. Arendzen. — Sophia Frederika Mathilda, prinses van Wurtemberg, 1e gemalin van koning Willem III, 1818—1877. Als kroonprinses met haar oudste zoontje. Naar N. de Keijser door Joh. de Mare. — Idem. Als koningin. Heliogravure naar F. X. Winterhalter. — Adelheid Emma Wilhelmina Theresia, prinses van Waldeck-Pyrmont, 2e gemalin van Koning Willem III, geb. 1858. Als koningin. Ets door P. J. Arendzen. — Idem. Als koningin-regentes. Heliogravure naar de schilderij van P. de Josselin de Jong. — Hendrik, prins der Nederlanden, 2e zoon van koning Willem II, gest. 1879. Ets door P. J. Arendzen. — Wilhelmina, Koningin der Nederlanden, dochter van Koning Willem III en Emma, prinses van Waldeck-Pyrmont. Als kroonprinses. Ets door P. J. Arendzen. — Idem. Als koningin. Ets door P. J. Arendzen. — Hendrik, hertog van Mecklenburg. Naar Th. Mayerhofer, door C. Angerer en Göschl, met adres van H. A. M. Roelants. — Wilhelmina, koningin der Nederlanden, en Hertog Hendrik van Mecklenburg. Plechtige inzegening van hun huwelijk te 's Gravenhage op 7 Februari 1901. Heliogravure naar de schilderij van M. ten Kate.

Verzameling van portretten van regenten, staatslieden, geestelijken, geleerden, dichters, kunstenaars, krijgs- en zee-lieden enz. (alphabetisch gerangschikt).

Andriessen, A., hoogleeraar en predikant te Middelburg. Door G. Kockers, 1796. v. S. 123. — Idem. Silhouet. — Idem. Grafplaat, waarop zijn portret in medaillon. Door G. Kockers, 1801. — Antonides van der Goes, J., dichter. Door P. van Gunst. M. 127. — Appelma, J., burgemeester van Amsterdam. Door J. Houbraken. M. 132. — Arnaud, H., leeraar der Waldenzen, in 1692 door Prins Willem III als kapitein der infanterie aangesteld. Door N. van Frankendaal, 1765. v. S. 171. — Arxhoek, J. van, predikant te Vere. Door J. Houbraken, met onderschrift van A. Andriessen Jz., 1753. M. 167.

Baane, F., verloofde van J. Bellamy. Uit Bellamy's Gezangen mijner jeugd. 2e uitgave. Haarlem, 1790. M. 331. — Idem. Lithographie door A. van Rappard, 1886. — Bake, L., heer van Wulverhorst, dichter. — Ballot, C. H. D., hoogleeraar en predikant te Middelburg. Silhouet. — Banckert, A., luitenant-admiraal van Zeeland. M. 206. — Idem. Door

J. Houbraken. M. 207. — Barbeyrac, J., prof. jur. Gron. Door J. Houbraken. M. 215. — Bardesius, W., burgemeester van Amsterdam. Door J. Houbraken. M. 218. — Batenburg, D. van, onderteekenaar van het smeekschrift, onthoofd te Brussel 1568. Door J. Houbraken. M. 245. — Batenburg, G. van, onderteekenaar van het smeekschrift, onthoofd 1568. Door J. Houbraken. M. 246. — Becius, J., predikant te Dordrecht. Door D. van Hoochstraten. M. 264. — Beieren, Jacoba van, gravin van Holland, Zeeland en Henegouwen. Door J. Folkema. M. 9. — Bellamy, J., dichter. Door L. Portman. M. 326. — Idem. Lithographie door G. J. Bos. — Idem. Monument door I. de Wit Jz. Onderschrift: *Dignum laude virum musa vetat mori*. — Bentinck, W. J. G. baron, schout-bij-nacht. Door R. Vinkeles. M. 337. — Bentinck, W. G. F. graaf, heer van Rhoon en Pendrecht, vrouwde van prins Willem V. Door F. Sansom. v. S. 339. — Berckel, P. J. van, afgevaardigde bij de Vereen. Staten, burgemeester van Rotterdam. Door R. Vinkeles. M. 347. — Berekmans, H., schilder te Middelburg. Door C. Waumans. M. 349. — Bergaigne, J., bisschop van 's Hertogenbosch. Door P. Pontius. In: *Pacificatores*. v. S. 364. — Bergh, S. J. van der, dichter. Portret boven een levensbericht van Dr. Wap. — Berkhéy, J. le Francq van, med. dr., natuurkundige en lector te Leiden. Door J. Houbraken. M. 367. — Beukelman, J., predikant te 's-Gravenhage. Door P. Tanjé. M. 385. — Bicker, A., burgemeester van Amsterdam in 1627. Door J. van Vilsteren. M. 403. — Bicker, A., burgemeester van Amsterdam. Door J. Houbraken. M. 404. — Bicker, C., heer van Swieten, burgemeester van Amsterdam. Door J. Houbraken. — Bicker, R., schepen en raad van Amsterdam. Door J. Houbraken. M. 412. — Birnbaum, J. F. M., professor te Utrecht. Door H. J. Backer. M. 442. — Blanck, J. A., predikant te Utrecht. v. S. 477. — Blanckaert, N., med. dr., historieschrijver van Zeeland. Door W. Eversdyck. M. 448. — Blanckaert, S., med. dr. te Middelburg. Door P. van Gunst. M. 450. — Blanckaert, S., med. dr. te Middelburg. Door C. v. Hagen. v. S. 481. — Blinde, M. M. de, Lith. door J. P. Berghaus. v. S. 507. — Bloemaert, A., schilder te Utrecht. Met Lat. vers van T. S(chrevelius). — Boddaert, P., dichter. Door J. Houbraken. M. 493. — Boetzelaer, C. baron van, luitenant-generaal. Door R. Vinkeles. v. S. 572. — Bogaert, A., dichter. Door J. Houbraken. M. 516. — Boisot, L. van, admiraal van Zeeland. Door J. Houbraken. M. 527. — Idem. Door J. Houbraken. M. 529. — Boitet, S., predikant te Middelburg. Door G. Kockers. v. S. 603. — Boreel Jz., J., advocaat-fiscaal der admiraliteit. Door J. Houbraken. M. 559. — Borsius, J., predikant te Middelburg, Silhouet, in toga met bef, links. Met facsim. — Idem. Zonder facsim. — Idem. Lith. door J. P. Berghaus. — Borssele, A. van, gevolmachtigde tot het verdrag der barrière. Door J. Houbraken. M. 577. — Borssele, F. van, graaf van Oostervant. Door J. Folkema.

M. 10. — Borsselle van der Hooge, jhr. J. van, heer van Geldermalsen. Door J. Houbraken. M. 579. — Idem. Proefdruk voor alle letter. M. 580. — Borsselle, jhr. J. v., vrijheer van ter Hooghe, Eerste Edele van Zeeland. Door J. Houbraken. M. 581. — Idem. Als voren. Afdruk in 8o. M. 581*. — Bosch, R. B. van den, med. dr. en natuurkundige te Goes. Lith. door J. P. Berghaus. v. S. 688. — Bourgondië, A. van. Portret uit Gargon, Walch. Arcadia. — Bourgondie, Philips van. Uit Gargon, Walch. Arcadia. — Idem. Uit Halma, Toon der Vereen. Ned. — Boxhorn, M. Z., geschiedschrijver van Zeeland. Door J. Snijderhoef. M. 640. — Braam, W. van, schout-bij-nacht. Door M. de Sallith. M. 645. — Brande, C. van den, Overste van een regiment infanterie in Brazilië. Door R. à Persijn. M. 665. — Brande, J. P. van den, Gecoëmm. Raad der Staten van Zeeland. Door R. à Persijn. M. 666. — Brederode, H. van, opsteller van het meek-schrift der edelen in 1566. Door J. Houbraken. — Bruin, C. de, schilder en reiziger. Door G. Valck. v. S. 859*. — Brun, A. de, lid v. d. raad v. Brabant. Door P. Pontius. In *Pacificatores*. v. S. 862. — Brune, J. de, raadpensionaris van Zeeland. Door T. Matham. M. 776. — Brunswijk Wolfenbittel, L. hertog van. Door J. Houbraken. M. 786. — Burg, A. C., burgemeester van Amsterdam. Door J. Houbraken. — Burg, H. van den, dichter. Door P. Tanjé. M. 811. — Burs, Aeg., predikant te Middelburg. Door D. van Bremden. M. 836. — Buyck, J., burgemeester van Amsterdam. Door J. Houbraken. M. 850. — Bynkershoek, C. van, president in den hoogen raad van Holland. Door J. Houbraken. M. 867.

Calvijn, J., hervormer. — Cats, J., raadpensionaris van Holland. Door M. Natalis. M. 969. — Cats, J., raadpensionaris van Holland. M. 982. — Cats, J., raadpensionaris van Holland. Door J. Houbraken. In: *Atlas v. Zeeland*. — Cattenburg, A. van, prof. theol. Remonstr. Door J. Houbraken. M. 989. — Catz, B., R. C. Past. te Haarlem. v. S. 1030. — Citters, A. van, ambassadeur in Engeland. Door J. Houbraken. M. 1028. — Idem. Door J. Houbraken. In *Atlas van Zeeland*. M. 1029. — Citter, C. van, raadpensionaris van Zeeland. Door J. Houbraken. In: *Atlas v. Zeeland*. M. 1033. — Idem. Afdruk op groot papier. — Citters, W. van, burgemeester van Middelburg. Door J. Houbraken. M. 1030. — Idem. Door J. Houbraken. In *Atlas van Zeeland*. M. 1032. — Claessen, J., predikant te Leerdam. Door R. Vinkeles. M. 1034. — Clant van Stedum, A., afgevaardigde tot den Munsterschen vrede. Door C. Galle. In *Pacificatores*. v. S. 1038. — Codde, P., Vicar. Apost. van Holland. M. 1080. — Cornelis, Christ., matroos op de *Vriendschap*, 1 Aug. 1794. Door C. H. Hodges. M. 1134. — Idem. Door G. Kockers. M. 1136. — Coster, S., dichter. Door J. Houbraken. M. 1163. — Cromhout, A. R., burgemeester en raad van Amsterdam. Door J. Houbraken. M. 1193. — Cuchlinus, J., eerste herv. pred. te Amsterdam. Door J. Houbraken. M. 1202.

Damme, P. van, penningkundige. Door C. Bogerta. M. 1233. — Decker, J. de, dichter. Naar Rembrandt. Z. n. v. gr. M. 1252. — Deinse, A. van, pred. te Ostende. 1850. Lith. z. n. v. S. 1385. — Deinse, J. J. van, silhouet. In toga met bef. Met facsim. — Dematius, C., professor in Utrecht. — Does, J. van der, bevelhebber van Leiden. Door J. Houbraken. M. 1333. — Idem. Door J. Houbraken. M. 1339. — Donia, F. à, heer van Hiunema. Door P. de Jode. v. S. 1477. — Doorn van Westkapelle, H. J. baron van, minister van staat. Lith. — Drijfhout, A., predikant te Middelburg. Silhouet. Met toga en bef. — Dumont, G., Waalsch pred. te Rotterdam. Door P. Tanjé. M. 1386. — Dussen, B. van der, burgemeester van Gouda. Door J. Houbraken. v. S. 1350.

Egmond, L. graaf van, prins van Gaveren. Door J. Houbraken. M. 1427. — Ermerins, J., geschiedschrijver van Zeeland. Door R. Vinkles. v. S. 1698. — Idem. Proefdruk vóór alle letter. — Ernst van Oostenrijk, gouverneur der Zuid. Ned. Ob. 1595. Z. n. v. gr. — Esgers, J., professor te Leiden. Door P. Tanjé. M. 1555. — Eversdijk, C. F., rekenmeester van Zeeland. Door J. Houbraken. M. 1571. — Eversdijk, W., predikant te Rotterdam en Utrecht. Door A. de Blois. M. 1572. — Evertsen, C., de oude, luitenant-admiraal van Zeeland. Door A. de Jode. M. 1575. — Idem. Door J. Houbraken. M. 1577. — Evertsen, C., de jonge, vice-admiraal van Zeeland. Door J. Houbraken. M. 1582. — Evertsen, C., de jongste (zoon van Corn. Evertsen den ouden), luitenant-admiraal van Zeeland. Door J. Houbraken. M. 1586. — Evertsen, G., luitenant-admiraal van Zeeland. M. 1589. — Evertsen, J., luitenant-admiraal van Zeeland. Door A. de Jode. M. 1591. — Idem. Door J. Houbraken. M. 1595. — Eyndius, J., schrijver van een kroniek van Zeeland. v. S. 130.

Fagel, F. N., luitenant-generaal. Door J. Houbraken. M. 1625. — Feen, B. van der, predikant te Middelburg. Silhouet, borstbeeld rechts, met toga en bef. Met facsim. — Idem. Silhouet links. — Francius, P., eloqu. prof. te Amsterdam en dichter. Door P. Schenk. M. 1720. — Fremery, J. de, hoogleeraar en predikant te Middelburg. Silhouet. Door G. Kockers, v. S. 1876. — Idem. Hetz. silhouet op groot papier. — Idem. Silhouet, borstbeeld rechts met toga en bef, met grijzen pruik. — Idem. Door W. Nieuwhoff. v. S. 1877. — Idem. Z. n. v. gr.

Galenus Az. (de Haan), doopsgezind predikant, med. dr. en dichter te Amsterdam, geb. te Zierikzee. Door J. C. Philips. M. 1776. — Geelvinck, L., heer van Castricum en Cronenburg, burgemeester van Amsterdam. Door J. Houbraken. M. 1801. — Gent, B. van, heer van Loenen en Meinerswijk. Door P. de Jode. M. 1823. — Goens, R. M. van, hoogleeraar te Utrecht. v. S. 2006. — Goeree, J., dichter en graveur te Amsterdam. Door J. Houbraken. M. 1881. — Goeree, W., godgeleerde, historieschrijver en boekverkooper. Door P. van Gunst. M.

1888. — Gomarus, F., professor te Leiden. Door R. Vinkalen. M. 1909. — Idem. Proefdruk vóór alle letter. — Idem. Zeer verkleind, van onder eenig beeldwerk. M. 1910. — Graeff, A. de, burgemeester van Amsterdam. Door J. Houbraken. — Graeff, C. de, burgemeester van Amsterdam. Door J. Houbraken. — Graeff, D. Jz. de, burgemeester van Amsterdam na 1578. Door J. Houbraken. — Graeff, J. de, burgemeester van Amsterdam in 1680. — Grave, H., luitenant-admiraal van Holland. Door J. Houbraken. M. 1973. — 's-Gravezande, A., predikant te Middelburg. Borstbeeld van voren links, met bef (onafgewerkte gravure). In med. zonder rand. Proefdruk vóór alle letter. — Groot, H. de, pensionaris van Rotterdam. Door J. Houbraken. M. 2017. — Groot, H. de, pensionaris van Rotterdam. Z. n. v. gr. M. 2020. — Guiot, J., waalsch predikant te Rotterdam. Door J. Houbraken.

Hasebroek, J. P., predikant te Heilo, later te Middelburg en Amsterdam, dichter en prozaschrijver. Door P. Blommers. M. 2185. — Haes, F. de, dichter. Door J. Houbraken. M. 2124. — Haes, J. de, dichter. Door P. van Gunst. M. 2126. — Hasselaar, Kenau Sim., bevelhebster over eene schaar vrouwen in het beleg van Haarlem in 1572. Door J. Houbraken. — Hasselaar, Nic., majoor der bezetting van Amsterdam in 1626. Door J. Houbraken. M. 2198. — Haren, W. van, dichter. Door P. Tanjé. M. 2164. — Hartsinck, C., raad en directeur-generaal van Ned. Indië in 1685. Door J. Houbraken. M. 2176. — Heematra, Schelte baron van, Commissaris des Konings in Zeeland. Z. n. v. gr. v. S. 2332. — Heide, J. van der, uitvinder der slangbrandspuiten. Door J. Houbraken. M. 2246. — Henschenius, prof. theol. en R. C. Priester, verzamelaar der Vitae Sanctorum. Door Ph. Bouttats. M. 2334. — Henry, J., predikant te Middelburg. Door G. Kockers. v. S. 2404. — Hinloopen, J. J., oud-schepen en raad der stad Amsterdam in 1624. Door J. Houbraken. — Hofferus, A., heer van Bommenede, dichter. Door J. Sarragon. v. S. 2496. — Hofstede, P., professor en predikant te Rotterdam. Z. n. v. gr. — Holberg. Z. n. v. gr. — Honigh, N. J., burgemeester van Vlissingen en rekenmeester van Zeeland. Door G. Valck. M. 2498. — Hooft, C. Pz., burgemeester van Amsterdam in 1588. Door J. Houbraken. M. 2506. — Hooft, G., burgemeester van Amsterdam in 1708. Door J. Houbraken. M. 2507. — Idem. Hetzelfde portret. Afdruk in 4^e. — Hooft, H., burgemeester van Amsterdam in 1662. Door J. Houbraken. — Hooft, P. Cz., geschiedschrijver en dichter. Z. n. v. gr. M. 2529. — Idem. Door J. Houbraken. M. 2532. — Hooghe, Romein de, schilder. Door J. Houbraken. M. 2540. — Hoogvliet, A., dichter. Door J. Houbraken. M. 2550. — Hoorn, J. van, inwoner van Amsterdam, op zijn 97ste jaar voor de vierde maal getrouwd met Jacoba van Selstede. M. 2560. — Hoornbeek, I., predikant te Middelburg. M. 2564. — Hoornbeek, J., professor en predikant te Leiden. Door A. Santvoort. M. 2565. —

Hoorne (Philips van Montmorency, graaf van). Door J. Houbraken. M. 2569. Afdruk in 4°. — Idem. Z. n. v. gr., met het adres van Soetens en Zn. te 's Hage. — Hout, J. van, secretaris van Leiden. Door J. Houbraken. M. 2207. — Hudde, J. burgemeester en raad van Amsterdam in 1673, groot mathematicus. Door J. Houbraken. — Hugenholtz, F. W., predikant te Middelburg. Door G. Kockers, 1796. v. S. 2646*. — Hulthem, Ch. van, kunstkenner, botanicus, bibliograaf en historiekkenner te Gent. Lith. door Pinnoy. — Hurgonje, A. J. Snouck, predikant te Middelburg. Silhouet. Borstbeeld links, met toga en bef. — Idem. Silhouet. Borstbeeld rechts, met toga en bef en met facsim. — Hurgonje, A. M. Snouck, predikant te Middelburg. Silhouet rechts, met toga en bef en met facsim. — Huybert, P. de, raadpensionaris van Zeeland. Door J. Houbraken. In Atlas van Zeeland. M. 2667. — Huydecoper, Johan, heer van Maarseeve, burgemeester van Amsterdam. Door P. Holsteyn. M. 2671. — Huydecoper, Joan, heer van Maarseeve, burgemeester van Amsterdam in 1673. Door J. Houbraken. M. 2673.

Imhoff, G. W. baron van, gouverneur-generaal van N. O. I. Door P. Tanjé. M. 2691. — Idem. Door J. Houbraken. M. 2693. — Iperen, J. van, predikant te Vere. Door J. Houbraken. M. 2711.

Jarry, Nic., kapitein op een Vlissingsch kaperschip in 1782. Door P. W. van Megen en M. de Sallie. M. 2761. — Jonge, J. C. de, rijksarchivaris. Lith. door C. W. Mieling. Met facsim. — Junius, Hadr., med. dr., geschiedkundige en philoloog.

Kaakebeen, D. M., predikant te Amsterdam. Door J. P. Lange. M. 2880. — Idem. Silhouet. M. 2831. — Kate, J. J. L. ten, predikant en dichter. Lith. door A. J. Ehnle. v. S. 2881. — Kies, P. J., burgemeester van Haarlem 1572—1574. Door J. Houbraken. v. S. 2946. — Kinsbergen, J. H. van, luitenant-admiraal. Door R. Vinkeles. M. 2903. — Knibbe, D., predikant te Leiden. Door P. van Gunst. M. 2947. — Idem. Door P. Bouttata. M. 2950. — Knuyt, J. de, heer van Voornae, repres. v. d. Eersten Edele van Zeeland. Door P. Pontius. In: Pacificatores. M. 2955. — Idem. Door J. Houbraken. 8°. M. 2956. — Idem. Hetz. portret. Afdruk in 4°. — Idem. Z. n. v. gr. M. 2958. — Kock, H. baron Merkus de, luitenant-gouverneur-generaal, opperbevelhebber der land- en zeemacht in O. I. Lith. door Daiwaille en Veldhuyzen. M. 2962. — Koelman, J., predikant te Sluis, later uit zijn ambt ontsat. Door J. Luyken. v. S. 3003. — Koens, A. J., matroos, helpt een Holl. kofschip hernemen op de Engelschen in 1794. Door G. Kockers. v. S. 3007. — Kok, Frans Banning, heer van Purmerland, burgemeester van Amsterdam in 1650, kapitein der burgerij. Naar Rembrandt door J. Houbraken. M. 2972. — Koster, Laur. Jansz., uitvinder der boekdrukkunst. Door J. l'Admiral. M. 3012. — Idem. Door P. Saenredam. — Krieger, W. L., predikant te 's-Gravenhage.

Door R. Vinkeles. M. 3032. — Idem. Z. n. v. gr. v. S. 3069. — Idem. Hetz. portret. Proefdruk vóór alle letter. — Idem. Silhouet. Borstbeeld links, met bef. — Idem. Hetz. 1791. Met 4 regelig vers van J. Wetters in handschrift. — Krom, H. J., predikant te Middelburg, hoogleeraar in de kerkgeschiedenis aldaar. Door M. de Salliet. v. S. 3071. — Idem. Silhouet. Borstbeeld rechts, met toga en bef. — Idem. Silhouet, borstbeeld links, met toga en bef. — Kuypers, J. F., predikant te Middelburg. Silhouet. Borstbeeld links, met toga en bef. — Idem. Anders dan het voorgaand. Met facsim.

Laan, N. van der, burgemeester en raad van Haarlem. Door J. Houbraken. M. 3058. — Idem. Hetzelfde portret. Afdruk op zwaar papier met breede randen. — Lambrechtsen, N. C., pensionaris van Vlissingen. Door R. Vinkeles. M. 3080. — Lampsins, C., baron van Tabago, burgemeester van Vlissingen. Door J. Houbraken. M. 3087. — Lange-dijk, P., dichter. Door J. Houbraken. M. 3099. — Lansberge, J. van, med. dr. te Middelburg. Door T. Matham. v. S. 3152. — Lansberge, Ph. van, sterrekundige en predikant te Middelburg. Door W. Delf. M. 3118. — Laren, J. van, predikant te Vlissingen, een der bijbelvertalers. Door T. Matham. M. 3122. — Idem. Hetzelfde portret, kleiner. Z. n. v. gr. — Lemnius, L., med. dr. te Zierikzee. Z. n. v. gr. M. 3176. — Leoninus, E., kanselier van Gelderland. Door P. W. van Megen. M. 3198. — Leydekker, M., predikant te Renesse, later professor te Utrecht. Door G. Valck. M. 3212. — Lodewijk XIV, koning van Frankrijk. Z. n. v. gr. In *Pacificatores orbis Christiani*.

Margaretha van Oostenrijk, hertogin van Parma, landvoogdes. Door J. Houbraken. M. 3433*. — Magarus, A., bijgenaamd Cato Kamerling, heelmeeester, falsaris en bedrieger te Brouwershaven. Z. n. v. gr. v. S. 3420. — Idem. Door J. L. Claessens. v. S. 3421. — Idem. Hetzelfde portret. Proefdruk vóór alle letter. — Marnix, Ph. van, heer van St. Aldegonde. Door J. Houbraken. v. S. 3495. — Idem. Door H. Bary. M. 3452. — Idem. Hetzelfde portret op 4° papier. — Idem. Door J. Lamsveld. v. S. 3501. — Marre, J. de, dichter te Amsterdam. Door J. Houbraken. M. 3454. — Matenese, J. van, afgevaardigde tot den vrede van Munster. Door C. Galle Jr. v. S. 3516. — Mauricius, J. J., gouverneur-generaal van Suriname. Door P. Tanjé. M. 3499. — Meer, F. van der, ambassadeur der Staten aan het hof van Spanje. Door L. A. Claessens. v. S. 3552. — Meerman, J., burgemeester van Leiden, afgezant in Engeland. Door J. Houbraken. M. 3521. — Meersche, J. van der, genaamd Jason Pratensis, dichter en geneesheer te Zierikzee. Z. n. v. gr. M. 3534. — Meeuse, C., Predikant op den Hoek in Zeeland. Door A. D. van Boven. v. S. 3564. — Idem. Hetzelfde portret, verkleind. Lith. von A. G. van Prooijen. v. S. 3565. — Meppel, J. C., luitenant-admiraal van Holland in 1665. Door J. Houbraken. M. 3566. — Meursius, J., professor te Leiden. M. 3605. — Mey, J. de, professor

en predikant te Middelburg. Door D. Clauwet. M. 8611. — Idem. Door I. de Jongh. M. 8612. — Mez, Z. de, vicar. apost. in Nederland. M. 8627. — Michaud, Fransch generaal in 1795. Door G. Kockers. — Mieris, de jonge, F. van, schilder, historieschrijver en penningkundige. Door J. Houbraken. M. 8648. — Miggrode, J. van, predikant te Vere. Door J. Houbraken. Afdrukt in 4°. M. 8652. — Idem. Gedenkteeken te zijner eere. — Mogge, P., burgemeester van Zierikzee. Lith. door T. W. den Doop. v. S. 8715. — Momma, W., professor en predikant te Middelburg. Door J. Munnichuysen. M. 8693. — Idem. Door J. de Jongh. M. 8694. — Mondragon, Chr. de., bevelhebber binnen Middelburg in 1573. Door R. Vinckles. M. 8702. — Moons, Magdalena, verloofde van F. Valdez, belegeraar van Leiden in 1574. Door J. Houbraken. M. 8716. — Moor, J. de, vice-admiraal van Zeeland in 1608. Door J. Houbraken. M. 8722. — Morus, A., waalsch predikant te Middelburg. Door C. de Pas. M. 8731. — Mulder, Catharina, bijgenaamd Kaat Mossel, vischvrouw en hevige Oranjeklant in 1787 te Rotterdam. Door J. Hulstkamp. Pendant van dergelijk portret van Keet Zwenke. — Munck, J. de, sterrekundige. Door J. Houbraken. M. 8764. — Muncq, A. de, burgemeester te Middelburg. Door P. van Gunst. M. 8765. — Idem. Hetzelfde portret, met veranderden rand. Door P. van Gunst. — Mussche, J. H., plantkweeker en oppertuinier van de Universiteit te Gent. Lith. door J. Pinoy. v. S. 8821. — Muys van Holy, J., schepen en raad der stad Dordrecht in 1572. Door J. Houbraken en P. W. van Megen.

Nahuy, G. J., predikant te Middelburg 1765—1770, professor en predikant te Leiden. Door R. Vinckeler. M. 8794. — Idem. Hetzelfde portret, kleiner. Door J. C. Schultaz. M. 8796. — Napoleon, Louis, koning van Holland, 1806—1810. Door L. Portman. M. 871. — Idem. Door A. Desnoyena. Proefdruk. — Napoleon Buonaparte, koning van Holland, 1811—1814. Te halver lijve, de armen over de borst gekruist. Geteekend en gekleurd. — Idem. Borstbeeld links met den beremuts gevormd door een adelaar, de epaulet in den vorm eener hand op welke vingers de namen der groote mogendheden, op zijn rok de namen der voornaamste veldslagen en het spinrag, het gelaat gevormd uit naakte beelden. Gekleurd. 8°. — Idem. Hetzelfde portret. Afdruk in 4°. Hierbij een 18-regelig vers ter verklaring in handschrift. — Nassau, H. J., inspecteur van het lager onderwijs in Drenthe. Lith. in tintdr. met facsim. v. S. 8850. — Neck, J. C. van, burgemeester en raad van Amsterdam in 1621 en 1622; zeilde in 1598 als admiraal naar O. Indië. Door J. Houbraken. M. 8814. — Neercassel, J. van, vicar. apost. in Nederland. M. 8815. — Nieuwenhuijzen, J., doopsgezind predikant te Monnikendam. Door L. Portman. M. 8873. — Nieuwland, P., predikant te 's Hage. Door J. Houbraken. M. 8889.

Oldenbarneveld, J. van, raadpensionaris van Holland. Borstbeeld,

aet. 70, anno 1617. — Oorthuijs, G., kapitein ter zee in den 4^{en} Engelschen oorlog. Door R. Muijs. M. 3999. — Oostdijck, N. M., heer van Tolseinde en Ierseke, schepen van Goes. Z. n. v. gr. (op satijn). v. S. 4047. — Osten, G., Fransch generaal, op Walcheren bevel voerende in 1805—1809. Door G. Kockers. v. S. 4084. — Idem. Door L. Portman. v. S. 4085. — Outrein, J. d', professor te Dordrecht en predikant aldaar, later te Amsterdam. Door P. van Gunst. M. 4037. — Idem. Door J. C. Philips. M. 4039. — Oijen, A. A. Vorsterman van, genealoog. 1888.

Palm, J. H. van der, Professor te Leiden, van 1788—1796 te Middelburg woonachtig. Door J. B. Tetar van Elven. M. 4081. — Paulus, P., voorzitter der nation. vergadering in 1795. Door C. H. Hodges te 's Hage, 1795. M. 4109. — Idem. Z. n. v. gr. 12e. — Pauw, A., heer van Heemstede, buitengewoon gezant bij den Munsterschen vrede. Door P. Pontius. M. 4119. — Idem. Door P. Tanjé. M. 4124. — Pauw, R., burgemeester van Amsterdam, een der rechters van Oldenbarneveld: Door J. Houbraken. M. 2128. — Peckius, P. rechtsgelerde, geb. te Zierikzee. Z. n. v. gr. — Perre, P. van de, raad van Middelburg en gezant naar Engeland voor de vredesonderhandelingen. Op satijn. v. S. 4197. — Perre, P. van de, bisschop van Namen. Z. n. v. gr. — Philips IV, koning van Spanje 1621—1665. Z. n. v. gr. In: Pacificatores. — Pilaar, J. C., kapitein ter zee, directeur v. d. Marineschool te Medemblik. Lith. door T. Hooiberg. — Plevier, J., predikant te Middelburg. Door P. Tanjé. M. 4234. — Ploegh, C. van der, chirurgijn in Kennemerland en burgemeester van Jisp. Z. n. v. gr. M. 4235. — Poll, J. van de, oud-schepen van Amsterdam. Door J. Houbraken naar J. M. Quinkhard 1755. — Poll, J. van de, burgemeester en raad der stad Amsterdam. Door J. Houbraken. M. 4249. — Poll, Pieter van de, burgemeester van Amsterdam in 1748. Door J. Houbraken. M. 4252. — Poot, H. Kz., dichter en landbouwer te Abtswoude. — Post, E. M., dichteres. Door R. Vinkeles. M. 4277. — Potcamp, G., R. C. past. te Lingen en vicar. apost. in Nederland. Door F. Bleiswyck. M. 4280. — Pous, B. M., staatsman. Door R. Vinkeles, 1799.

Radermacher, J., koopman te Middelburg. Z. n. v. gr. M. 4363. Radermacher, S., burgemeester van Middelburg. Door J. Houbraken. M. 4364. — Idem. Grafnaald. Middelburg, 1761. — Raep, P. A., thesaurier extraord. van Amsterdam. Door H. Pothoven. v. S. 510. — Recxstoot, J. P., raadpensionaris van Zeeland. Door J. Houbraken. M. 4395. — Reede, Godard van, heer van Nederhorst, gevolmachtigde bij den vrede te Munster. Door C. Galle. M. 4397. — Reigersbergen, Maria van. Borstbeeld rechts. Steendruk van T. Hooiberg. — Idem. Borstbeeld links. Door J. Houbraken. M. 2043. — Idem. M. 2045. — Ripperda, W. van, heer van Hengelo. Door M. Borrekens. v. S. 4530. — Ripping, G., predikant te Middelburg. Door G. Kockers. v. S. 4536. —

Idem. Silhouette, rechts. — Roelofszoen, E., burgemeester van Amsterdam. Door J. Houbraken. M. 4537. — Roggeveen, A., wis-, zeevaart- en sterrekundige te Middelburg. Door J. Koole. v. S. 4572. — Rossum, M. van, heer van Pouderoeyen, veldmaarschalk van Gelderland. — Rovennius, Ph., deken van Salland, vicar. apost. in Nederland. Z. n. v. gr. M. 4574. — Roy, J. de, predikant te Middelburg. Door G. Kockers. v. S. 4625^a. — Royaards, H., professor te Utrecht. v. S. 4633^a. — Rue, P. de la, dichter en schrijver te Middelburg. Door G. Kockers. M. 4594. — Ruykhaver, N., kolonel onder prins Willem I. Door J. Houbraken. — Ruijter, M. A. de, als vice-admiraal. Naar Aldewerelt door Mourijn. Zie M. 4633. — Idem. Borstbeeld. M. 4634. — Idem, als luit.-adm. Vergelijk M. 4622. — Idem. Door A. Blootelingh. M. 4639. — Idem. Door P. de Jode. v. S. 4703. — Idem. Door F. Bol. Lith. F. B. Waander. v. S. 4705. — Idem. Door J. van Somer. v. S. 4712. — Idem. Door R. Vinkeles en C. Bogerts. — Idem. In gewone kleeding met gebloemd onderkleed. — Idem. Door J. Houbraken. In Atlas van Zeeland. — Idem. Ten halve lijve, staande voor het kanon, gem. C. L. 1844. — Idem. Staande achter een kanon, op den achtergrond een zeegevecht. — Idem. Standbeeld, door F. Molenaar. — Idem. Graftombe. Door Mulder. M. 4648. — Idem. Standbeeld en graftombe. — Rycke, P. de, Eerste Edele van Zeeland. Door J. Houbraken. M. 4654. — Idem. Afdruk in-4^e.

Sautijn, J., burgemeester van Amsterdam. Door J. Houbraken. M. 4705. — Schenk van Toutenburg, F., 61e en laatste bisschop van Utrecht. Z. n. v. gr. M. 4785. — Schoor, J. van, secretaris-generaal van N. I., onder den gouverneur-generaal graaf van den Bosch. Door Mourot. Lith. de Desquerrois & Co. — Schraever, A., inspecteur van 's Rijks waterstaat onder Koning Lodewijk. Silhouette rechts. — Schrijver, C., luit. admiraal van Holland en West-Friesland. Door J. Houbraken. M. 4847. — Scriverius, P., historieschrijver en dichter. Door J. Houbraken. M. 4898. — Segaar, C., professor te Utrecht. Door L. Brasser. v. S. 5084. — Selstede, Jacoba van, op haar 24ste jaar getrouwd met Jacob van Hoorn. M. 2562. — Sifflé, A. F., dichter te Middelburg. Door P. Velijn. 12°. Afdruk in 8°. M. 4986. — Idem. Alsvoren. Proefdruk voor alle letter. — Slingelandt, G. van, pensionaris van Dordrecht en secretaris van den Raad van State. Door J. Houbraken. M. 4964. — Slotemaker Cz. A., predikant te Middelburg. Silhouette links. — Idem. Silhouette rechts. — Smits, D., dichter te Rotterdam. Door P. Tanjé. M. 4984. — Solms, G. E. graaf van, krijgsoverste in dienst der staten, 1563—1602. Door C. F. Fritsch. v. S. 5196. — Idem. Zonder randschrift. Door C. W. Fritsch. — Suikers, G., rechtsgelerde en geschiedschrijver. Door P. van Gunst. M. 5204. — Somer, J. P., makelaar en kunstliehebber, vriend van Rembrandt. Zwartekunst door Aquila. M. 5014. — Sontag, J., brigade-generaal in Eng. dienst en in 1809 kommandant van Middelburg. Gekeurde teekening. — Spex, J., dichter. Door J.

Houbraken. M. 5071. — Speyk, J. C. J. van, luitenant-ter-zee. Door Clermans. — Spiegel, H. D., burgemeester en raad van Amsterdam. Door J. Houbraken. M. 5077. — Idem. Door J. Munnikhuizen. M. 5073. — Spiegel, L. P. van den, raadpensionaris van Holland. Borstbeeld, blootshoofds. Door R. Vinkeles. — Idem. Met korten pruik. Door R. Vinkeles. M. 5091. — Idem. Hetzelfde portret. Proefdruk. — Staringh, E. C., kapitein-ter-zee. Door R. Vinkeles en G. Bogerts. v. S. 5301. — Stavenisse, C., pensionaris van Zeeland. Door H. Danckerts. M. 5115. — Steengracht, A., raadpensionaris van Zeeland. Door J. Houbraken. M. 5136. — Steveninck Az., L. van, med. dr. te Middelburg. Door P. G(aal). v. S. 5338. — Idem. Door R. Vinkeles en C. Bogerts. — Idem. Proefdruk voor alle letter.

Tak, A., Silhouette links. — Teelinck, E., ontvanger-generaal van Zeeland. Z. n. v. gr. M. 5277. — Teelinck, W., predikant te Middelburg. Door P. de Jode. M. 5280. — Idem. Door D. van Brenden. M. 5279. — Temminck, E. de Vry, burgemeester van Amsterdam. Door J. Houbraken. — Timmerman, P. J. de, dichteres. Silhouet. — Tocht, J. van der, pensionaris van Gouda. v. S. 5573. — Tollé, H. A., predikant te Vere. Door J. Schwartzbach. — Tombe, A. I. I. baron des, luitenant-gen., kommandant van Maastricht. Door C. Kimmel. v. S. 5595. — Torre, J. de la, aartsbisschop van Ephese, vicar. apost. in Nederland. Z. n. v. gr. M. 5382. — Treslong, Willem van Blois van, admiraal van Zeeland. Door R. Vinkeles. — Trigland, J., professor te Leiden. Door J. Houbraken. M. 5406. — Tromp, M. Harpertszoon, luit.-admiraal van Holland. Door J. Houbraken. — Tulp, Nic., med. dr. te Amsterdam. Naar Rembrandt door J. Houbraken. M. 5484. — Idem. Met weglating van J. Houbraken sculp. — Turc, Pierre le, kapitein op het Vlissingch kaperschip de Zeeuw in den 4den Engelschen oorlog. Door D. W. van Megen. M. 5493. — Tuyl van Serooskerke, Hieron. van, luitenant-adm. en gouverneur van Bergen-op-Zoom, overl. 30 Mei 1571.

Uytendogaert, J. hofprediker te 's Hage, kerkhistorieschrijver. Door J. Houbraken. M. 5529.

Valckenier, G. burgemeester te Amsterdam. Door J. Houbraken. M. 5549. — Valdez, don F. de, Spaansch krijgsbevelhebber. Door J. Houbraken. — Velde, J. van de, predikant te Zierikzee. Door N. v. d. Meer Jr. v. S. 5708. — Velse, H., predikant te 's Hage en schrijver van eene Nederl. Concordantie. Door D. Coster. M. 5586. — Idem. Door G. J. Xavery. M. 5590. — Verburg, I., geschiedschrijver. Door P. van Gunst. M. 5612. — Verdooren van Asperen, G., vice-admiraal in 1813. — Verheye, J. raadpensionaris van Zeeland. Door J. Houbraken. 8°. M. 5626. — Idem. Afdruk in 4°. — Vlaming, P., dichter. Door C. Troost. M. 5725. — Voet, J. E., dichter en geneesheer te 's-Gravenhage. Door J. Houbraken. M. 5735. — Voetius, G., professor en predikant te Utrecht.

Door J. Snijderhoef. M. 5745. — Voorda, B., professor te Leiden. Door Th. Koning. M. 5812. — Vosmaer, S., vicar. apost. in Nederland. Z. n. v. gr. M. 5859. — Vries, Tj. H. de, luitenant-admiraal van Friesland. Door J. Houbraken. — Idem. Door J. Houbraken. (Zonder G. van Eeckhout delin.). M. 5747.

Waller, G., predikant te Middelburg. Silhouette rechts. — Idem, Silhouette links. — Water, J. W. te, professor te Leiden, historieschrijver van Zeeland. Door A. van der Horn. M. 5965. — Idem. A. Delfos delin. — Idem. Lith. schetsteekening. Z. eenige letter. v. S. 6072. — Wavere, A. O. van, burgemeester van Amsterdam. Door J. Houbraken. — Wijnen, J. van der, predikant te Middelburg. Z. n. v. gr. M. 5976. — Idem. Door Fred. Bouttats. v. S. 6088. — Weede, E. van, heer van Dijkveld. Door J. Houbraken. M. 5979. — Wellington, veldmaarschalk van het Eng. leger. Door W. van Sennus. — Werf, P. Az. van der, burgemeester van Leiden. Borstbeeld rechts. Door J. Houbraken. — Idem. Borstbeeld links. Door J. Houbraken. — Westerbaen, J., heer van Brandwijk, dichter. Door C. de Visscher. M. 6038. — Westerhoff, J. H., predikant te Amsterdam. Door J. Houbraken. M. 6040. — Wilhelmij, P., echtgenoot van Ferdinand Gruwardus. Z. n. v. gr. Fraaie gravure. M. 2059. — Wilhelmus, W., professor te Leiden. M. 6068. — Willems, J. F., Vlaamsch taal- en letterkundige. Door Brouwer. v. S. 6152. — Willemsen, J., professor en predikant te Middelburg. Door R. Vinkeles. M. 6081. — Idem. Proefdruk vóór alle letter. — Willigen, P. van der, predikant te Tiel. v. S. 6156. — Wind, G. de, med. dr. en doopgez. pred. te Middelburg. Door P. Tanjé. M. 6105. — Wind, P. de, med. dr. te Middelburg. Door R. Vinkeles. M. 6106. — Wind, S. de, ondervoorzitter van het Prov. Gerechtshof te Middelburg. Door J. H. Hoffmeister. v. S. 6162. — With, Witte Corn. de, vice-admiraal van Holland. Door J. Houbraken. — Witsen, C. Jz., burgemeester en raad van Amsterdam. Door J. Houbraken. M. 107. — Witsen, J. J., burgemeester van Amsterdam. Door J. Houbraken. M. 6194. — Witsz, G. J., burgemeester van Amsterdam. — Witt, Jacob de, burgemeester van Dordrecht, vader van Jan en Cornelis. Door J. Houbraken. M. 6187. — Witt, J. de, raadspensionaris van Holland. Door J. Houbraken. M. 6179. — Witt, C. de, staatsman. Door J. Houbraken. M. 6164. — Witt, Jan en Cornelis de, Borstbeeld in med., Jan links, Cornelis rechts. Door Th. Koning 1780. — Wolzogen, L., professor te Amsterdam. Door J. Gole. M. 6288. — Woordt, A. van der, dichter te Vlissingen. Silhouette.

Zeeus, J., dichter te Amsterdam. M. 6298. — Zoutman, J. A., vice-admiraal van Holland. Door R. Vinkeles. M. 6318. — Zweerts, K., dichter. Door J. Houbraken. M. 6331. — Zweerts, Ph., dichter. Door J. Houbraken. M. 6333. — Zwenke, Cornelia, bijgenaamd Ruige Keet. Met vers, beginnende: Zie hier het evenbeeld van Kaat het Mosselwif. — Idem. Door J. Hulstkamp 1786.

VIII. Tijdrekenkunde; Oorkondenleer.

Bedae Presbyteri Anglosaxonis De natura rerum et temporum ratione libri duo. Nunc recens inventi et in lucem editi. Basileae, Henr. Petrus. 1529. fol.

Achter: Chronicon divinum eruditiss. autorum etc. Basilea, H. Petrus. 1529. fol.

Chunmannus Flinsbach, Confirmatio chronologiae, atque locorum difficilium, qui in tota computatione occurrunt, expositio, una cum conjecturis extremi judicii. (Argentorati, Wendelinus Rihelius). 1552. 12°.

Joh. Funecius, Chronologia: h. e. omnium temporum et annorum ab initio mundi, usque ad annum 1578 producta computatio. Item commentariorum libri X. Witebergae, Matthaeus Welack. 1578. fol.

Th. Lydiat, Tractatus de variis annorum formis usurpatis a gentibus quarum illustria fuerunt regna et res gestae: praecipue vero de antiquissima et optima. Londini, 1605. 8°.

Ubbo Emmius, Opus chronologicum novum, pluribus partibus constans, elaboratum et concinnatum. Groningae; J. Sassius. 1619—1620. fol.

Jos. Scaliger, Opus de emendatione temporum: hac postrema editione, ex Auctoris ipsius manuscripto, emendatius, magnaue accessione auctius. Addita veterum Graecorum fragmenta selecta. Coloniae Allobrogum, typis Roverianis. 1629. fol.

Ulug-Beig, Epochae celebriores astronomis, historicis, chronologis Chataiorum, Syro-Graecorum, Arabum, Persarum, Chorasmiarum usitatae: ex traditione Ulug Beigi, Indiae principis (Arab. et Lat.) eas primus publicavit, recensuit

et commentariis illustravit Joan. Gravius. Londini, Corn. Bee. 1650. 4°.

Hiermede in denzelfden band: Chorasmiae et Mawaralnahrae, hoc est, regionum extra fluvium Oxum descriptio, ex tabulis Abulfedae Ismaelis, Principis Hamah. Londini, 1650. 4°.

B. Baillius, Operis historici et chronologici libri duo. Amstelodami, J. Janssonius. 1663. fol.

Christoph. Helvici Theatrum historicum et chronologicum, aequalibus denariorum, quinquagenariorum et centinariorum intervallis; cum assignatione imperiorum, regnorum, dynastiarum, regum etc. digestum. Nunc de novo recognitum, auctum, continuatum a Joh. Justo Winkelmanno. Editio V^a. Francofurti ad Moenum, sumptibus Viduae Chr. Kleinii. 1666. fol.

M. Z. Boxhorn, Chronologia praecipuorum universi orbis imperiorum, regnorum, principatuum, rerumque publicarum ortus, mutationes, atque occasus designans, edita atque aucta a D. Hartnaccio. Budissae, sumpt. F. Arnsti, typis A. Richteri. 1677. fol.

Sethi Calvisii Opus chronologicum, ad annum 1685 continuatum, cui praemissa est Isagoge chronologica etc. cum indice personarum et rerum gestarum copiosa. Francofurti ad Moenum et Lipsiae, Chr. Gensch. 1685. fol.

Henr. Noris, Annus et epochae Syromacedonum in vetustis urbium Syriae nummis expositae. Additis Fastis Consularibus anonymi. Access. dissertationes de paschali Latinorum cyclo annorum LXXXIV, ac Ravennate annorum XCV, auctore Henr. Noris. Lipsiae, Thom. Fritsch. 1696. 4°.

Het laatste stuk met afzond. titel en paginatuur.

Franc. Blanchinus, De kalendario et cyclo Caesaris ac de paschali canone S. Hippolyti martyris dissertationes duae. Access. enarratio de nummo et gnomone Clementino. Romae, 1703. Met pln. fol.

Tabula chronologica regum, dynastarum, urbium, rerum, virorumque illustrium a mundo condito ad annum circiter 4000. Lugd. Bat., P. van der Aa. 1714. In plano.

Tabula chronologica imperatorum, regum, dynastarum, paparum, rerum, virorumque illustrium a Christo nato ad annum 1714. Lugd. Bat., P. van der Aa. 1714. In plano.

C. G. Haltaus, Calendarium medii aevi, praecipue Germanicum, in usum historiae ac rei diplomaticae. Lipsiae, 1729. 8°.

D. Petavius, Rationarium temporum in partes duas, libros tredecim tributum. Accedunt Supplementum historiae ad hanc usque aetatem continuatae, tabulae genealogicae etc. Lugd. Bat., 1745. 3 dln. 1 bd. 8°.

L'Art de vérifier les dates des faits historiques, des chartes, des chroniques et autres anciens monumens par le moyen d'une table chronologique etc. Par des Religieux Bénédictins de la Congrégation de S. Maur. Paris, 1750. 4°.

A. J. Weidenbach, Calendarium historico-christianum medii et novi aevi. Chronologische und historische Tabellen zur Berechnung der Urkundendaten, so wie zur Bestimmung der christlichen Feste mittler und neuer Zeit. Nebst einem Verzeichniss der Cardinalstitel und bischöflichen Sitze der katholischen Kirche im 13ten Jahrhundert. Regensb., 1855. Dw. fol.

J. Lieblein, Recherches sur la chronologie égyptienne d'après les listes généalogiques. Avec tables. Christiania, 1873. 8°.

J. Lieblein, Aegyptische Chronologie. Ein kritischer Versuch. Herausgegeben von der Gesellschaft der Wissenschaften zu Christiania. Christiania, 1863. 8°.

- J. ter Pelkwijk**, Tijdrekenkundige verhandelingen, diennende ter bevestiging en verklaring van eene tijdrekenkundige tafel voor de geschiedenis der Israëlitcn en andere Aziatische volken, vergeleken met die der Grieken en Romeinen. Zwolle, 1818. 8°. Met tafel in plano.
- F. J. Brockmann**, System der Chronologie unter besonderer Berücksichtigung der jüdischen, römischen, christlichen und russischen Zeitrechnung sowie der Osterrechnung. Stuttgart, 1883. 8°.
- O. van Reinsberg-Düringsfeld**, Katechismus der Kalenderkunde. Belehrungen über Zeitrechnung, Kalenderwesen und Feste. Mit 2 in den Text gedruckten Tafeln. Leipzig, 1876. 8°.
- A. Drechsler**, Kalenderbüchlein. Katechismus der Chronologie, mit Beschreibung von 33 Kalendern verschiedener Völker. 3te Auflage. Leipzig, 1881. 8°.
- C. M. A. Douglas**, Vergelijkende kalender van de Gregoriaansche en Fransch-republikeinsche tijdrekening (22 Sept. 1792—1 Jan. 1806). Assen, 1878. 8°.
- J. W. de Crane**, Historische verhandeling over den zogenaauiden Nieuwen Stijl, en deszelfs invoering in ons vaderland, bijzonder in Friesland. Workum, 1826. 8°.
- James de Fremery**, De jaarsdagstijl, de jaarstijl der heeren van Naaldwijk, der heeren van Voorne tot 1872, en de gemeene stijl van Holland. (Overgedrukt uit de Bijdragen voor Vad. Gesch. en Oudheidk. 3^e Reeks, deel 9). 8°.
- James de Fremery**, Dateeringen van graven uit het Hollandsche huis, alsmede van eenige Hollandsche en Zeeuwsche steden. (Overgedrukt uit Bijdragen voor Vaderlandsche Geschiedenis en Oudheidkunde. 3^e Reeks, deel 10). 8°.

B. Fruin Th. Az., Naschrift op het opstel van den heer de Fremery. (Overgedrukt uit de Bijdragen voor Vad. Gesch. en Oudheidk. 3^e Reeks, deel 10). 8°.

J. de Fremery, Grafelijke dateeringen. Naschrift, verbeteringen. (Overgedrukt uit de Bijdragen voor Vad. Gesch. en Oudheidk. 3^e Reeks, deel 10). 8°.

B. Fruin Th. Az., Over de dateering van eenige oorkonden der Hollandsche graven. (Overgedrukt uit: Bijdragen voor Vaderlandsche Geschiedenis en Oudheidkunde. 3^e Reeks, deel 10). 8°.

R. Fruip, De jaarstijl der Middelburgsche abdij. (Overdruk van het Nederlandsch Archievenblad, 1906/1907). 8°.

R. Fruin, Met welken dag beginnen Dionysius Exiguus en Beda Venerabilis de anni dominicae incarnationis? (Overgedrukt uit Ned. Archievenblad XV). 1907. 8°.

(Godefridus Besselius, Abbas Gotwicensis), Chronicon Gotwicense, seu annales Monasterij Gotwicensis, ordinis S. Benedicti. Tomus I. Typis Monasterii Tegernseensis. 1732. Met pln. en krtn. fol.

Inhoud: I. De codicibus antiquis manuscriptis; II. De imperatorum ac regum Germaniae diplomatibus; III. De eorundem palatiis, villis et curtibus regiis; IV. De Germaniae medii aevi pagia. — Het tweede deel, dat de eigenlijke kroniek moest bevatten, is niet verschenen.

D. E. Baring, Clavis diplomatica, tradens specimina veterum scripturarum, quibus praemittuntur introductiones necessariae, subiiciuntur scriptores rei diplomaticae. Hanoverae, 1737. 4°.

Chr. H. Eckhard, Introductio in rem diplomaticam praecipue germanicam. Editio altera. Jenae, 1753. 4°.

Joh. Fried. Joachims Einleitung zur teutschen Diplomatiek,

worin die Regeln an die Hand gegeben werden, nach welchen die schriftlichen Urkunden der teutschen Könige und Keiser können gelesen, beurtheilet und die wahren von falschen unterschieden werden. 2te Auflage. Halle, 1754. 8°.

Nouveau traité de diplomatique, où l'on examine les fondemens de cet art etc., avec des éclaircissemens sur un nombre considérable de points d'histoire, de chronologie, de critique et de discipline etc. Par deux Religieux Benedictins de la Congrégation de S. Maur (D. Ch.-Fr. Toustain et D. René Prosper Tassin). Paris, 1750—1765. 6 dln. Met pln. en facsim. 4°.

Dom de Valnes, Dictionnaire raisonné de diplomatique. Avec planches. Paris, 1774. 2 deelen. 8°.

K. Mannert, Miscellanea meist Diplomatischen Inhalts. Mit Kupfern. Nürnberg, 1785. 8°.

J. J. Oberlinus, Artis diplomaticae primae lineae. Argentorati, 1788. 8°.

C. T. G. Schönemann, Lehrbuch der allgemeinen besonders älteren Diplomatik. Leipzig, 1818. 8°.

F. Leist, -Urkundenlehre. Katechismus der Diplomatik, Paläographie, Chronologie und Sphragistik. Mit 5 Tafeln Abbildungen. Leipzig, 1882. 8°.

O. Posse, Die Lehre von den Privaturkunden. Mit 40 Tafeln. Leipzig, 1887. 4°.

H. Bresslau, Handbuch der Urkundenlehre für Deutschland und Italien. Erster Band. Leipzig, 1889. 8°.

F. Leist, Die Urkunde. Ihre Behandlung und Bearbeitung für Edition und Interpretation. Stuttgart, 1884. 8°.

K. H. Roth von Schreckenstein, Wie soll man Urkunden ediren? Freiburg i. B., 1886. 8°.

Bepalingen over de uitgave van handschriften. (Uitgegeven door het Hist. Genootschap te Utrecht, 1884). 8°.

IX. Geslacht-, Wapen- en Zegelkunde.

A. INLEIDING, BIBLIOGRAPHIE; — TIJD-SCHRIFTEN; — HANDBOEKEN; — GENEALOGISCHE TABELLEN.

A. A. Vorsterman van Oyen, Over de heraldiek als hulp-bron bij het beoefenen van de geschiedenis. (Overdruk). 8°.

A. A. Vorsterman van Oyen, De geslacht-, wapen- en zegelkunde. (Overgedrukt uit de handelingen van het prov. genootsch. van kunsten en wetenschappen in Noord-Brabant over het jaar 1881). 's Hertogenb., 1881. 8°.

Bibliographisch overzicht van belangrijke werken en geschriften over Geschied-, Oudheid-, Geslacht-, Wapen- en Zegelkunde, in de jaren 1881 en 1882 in druk verschenen. 's Gravenh., 1883 en 1884. 2 dln. 8°.

Naamlijst der boeken van het Genealogisch Heraldiek Genootschap De Nederlandsche Leeuw, gevestigd te 's Gravenhage. Amsterdam, 1893. 8°.

Naamlijst der boeken van het Geneal. Herald. Genootsch. De Nederlandsche Leeuw, gev. te 's-Gravenhage. Supplement. 's Gravenh., Z. j. 8°.

Catalogus van genealogieën in handschrift, berustende in het Genealogisch en Heraldisch Archief te Rijswijk. Rijswijk, 1900. 8°.

Catalogus van het Genealogisch en Heraldisch Archief gevestigd te Rijswijk. Rijswijk, 1902. 8°.

Genealogische, heraldische of geschiedkundige werken, geschreven door A. A. Vorsterman van Oyen of onder zijne leiding uitgevoerd van 1871—1904. Rijswijk, 1904. 8°.

Catalogus en prospectus van het Centraal Bureau voor Genealogie en Heraldiek, gevestigd te 's Gravenhage. 's Gravenhage. 1905. 8°.

Catalogue de livres de généalogie, héraldique, histoire de la noblesse, provenant en grande partie des successions de W. J. d'Ablaing van Giessenburg et J. B. Rietstap. La Haye, 1893. 8°.

De Nederlandsche Heraut. Tijdschrift op het gebied van geslacht-, wapen- en zegelkunde. Jaargang I—VIII. 's-Gravenhage, 1883—1897. 8 dln. 8°.

Maandblad van het genealogisch-heraldiek genootschap De Nederlandsche Leeuw. Jaargang 1—23. 1883—1905. 's Gravenh. Met pln. 23 dln. in 4 bdn. 4°.

Algemeen Nederlandsch Familieblad. Tijdschrift voor Geschiedenis, Geslacht-, Wapen-, Zegelkunde, enz. Onder leiding van A. A. Vorsterman van Oyen, met medewerking van anderen. Jaargang II—XII. 1885—1895. 's Gravenh. en Oosterwijk. 11 dln. — Idem, onder leiding van A. A. Vorsterman van Oyen en J. F. van Manen. Nieuwe serie. Jaarg. XIII—XVII. Rijswijk, 1900—1904. 5 dln. Samen 16 dln. 4°.

Genealogisch-heraldische bladen. Maandblad voor geslacht-, wapen- en zegelkunde, onder redactie van E. B. F. F. Wittert van Hoogland. Jaargang I enz. — 's-Gravenh., 1906 enz. 8°.

Vervolg van het voorgaand.

E. von Sacken, Katechismus der Heraldik. Grundzüge der

Wappenkunde. 3^e verbesserte Auflage. Mit 202 in den Text gedruckten Abbildungen. Leipzig, 1880. 8°.

J. ter Gouw, Studiën over wapen- en zegelkunde. Met platen en houtsneden. Amst., 1865. 8°.

L. Ph. C. van den Bergh, Grondtrekken der Nederlandsche zegel- en wapenkunde. 3e op nieuw vermeerderde druk. Met 5 platen. 's Gravenh., 1881. 8°.

(Hierome de Bara), Le Blason des Armoiries, auquel est montrée la manière de laquelle les anciens et modernes ont usé en icelles. Traicté, contenant plusieurs escus différens, par le moyen desquels on peut discerner les autres, et dresser ou blasonner les armoiries. Reveu, corrigé, amplifié par l'auteur. (Lyon), B. Vincent. 1581. kl. fol.

M. de Vulson, La Science héroïque, traitant de la noblesse, de l'origine des armes, de leurs blasons et symboles, des tymbres, bourlets, couronnes, cimiers, lambrequins, supports et tenans, et autres ornemens de l'escu: de la devise et du cry de guerre, de l'escu etc. des anciens chevaliers; et des marques extérieures de l'escu de nos roys, des reynes etc. Avec la généalogie succincte de la Maison de Rosmadec en Bretagne. Paris, S. et G. Cramoisy. 1644. Met pln. fol.

M. de Vulson, La Science héroïque, traitant de la noblesse, de l'origine des armes etc., (Als voorgaand). Paris, S. et G. Cramoisy. 1644. Met pln. fol.

Hetzelfde werk in prachtband, met gekleurde titelplaat. Zie over dit werk Brunet, Manuel du libraire, deel 5.

Nicolai Uptoni De studio militari libri IV. Johan de Bado Aureo, Tractatus de armis. Henrici Spelmanni Aspilogia. Ed. Bissaeus e codicibus Mss. primus publici juris fecit, notisque illustravit. Londini, R. Norton. 1654. Met afbeeldingen. fol.

Ch. Segoing, Trésor héraldique ou Mercure armorial, où sont démontrées toutes les choses nécessaires pour acquérir une parfaite connoissance de l'art de blazonner. Enrichy de figures et du blazon des maisons nobles et considérables de France et autres royaumes et estats de l'Europe. Avec deux tables fort amples. Paris, Clouzier. 1657. Met afbeeldingen. fol.

Louvan Gelliot, La vraye et parfaite science des armoiries, augmentée par P. Palliot. Dijon, P. Palliot, et Paris, J. Guignard, G. de Luynes et H. Josset. 1660. Met platen. fol.

[**Le Père Anselme** (Pierre de Guibours)], La Science Héraldique du Blason, contenant l'origine et l'explication des armoiries, l'institution des ordres de Chevalerie, avec les armes, gravées en taille-douce. Ensemble les généalogies historiques des illustres maisons de France et autres nobles familles de l'Europe. Paris, Estienne Loyson. 1675. 4°.

Méthode nouvelle pour apprendre l'art du blason, ou la science des nobles par dialogues, avec un discours sur les devises, supports, cimiers, lambrequins et tombeaux, enrichis des pavillons et des enseignes que chaque nation porte en mer etc. Amsterd., D. de la Feuille. 1695. 4°.

J. Siebmacher, Das grosse und vollständige anfangs Siebmacherische, hernacher Fürstische und Helmerische, nun aber Weigelische Wappen-Buch in sechs Theilen, mit einer Vorrede J. D. Köhlers. Nürnberg, Wittwe Christoph. Weigels, 1734. 6 dln. in 3 bdn. Met pln. fol.

Blason ou art héraldique. (Encyclopédie méthodique. Histoire. Planches). 4°.

Verzameling platen betreffende de wapenkunde, behoorende bij de afdeeling Histoire van de Encyclopédie méthodique. (Zie deel I, blad. 3).

J. B. Rietstap, Armorial Général, contenant la description

des armoiries des familles nobles et patriciennes de l'Europe: précédé d'un dictionnaire des termes du blason. Avec 5 planches. Nouvelle édition. Amst., 1875. 8°.

J. B. Rietstap, Armorial Général, précédé d'un dictionnaire des termes du blason. 2e édition, refondue et augmentée. Gouda, 1884—1887. 2 deelen. Met pln. 8°.

Armoiries des familles contenues dans l'Armorial Général de J. B. Rietstap, publiées par l'Institut Héraldique Universel. Livraisons 1—29. Paris, 1903—1907. 4°.

Théod. de Renesse, Dictionnaire des figures héraldiques. Tome I—VII. Bruxelles, 1894—1903. 7 dln. Met pln. 8°.

A. Grenser, Zunft-Wappen und Handwerker-Insignien. Eine Heraldik der Künste und Gewerbe. Nach urkundlichem Materiale zusammengestellt. Mit 263 Abbildungen auf 29 Tafeln. Frankfurt a. M. 1889. 8°.

Jean van Malderghem, La bataille de Staveren 26 Septembre 1345: Noms et armoiries des chevaliers tués dans cette journée, publiés pour la première fois d'après le manuscrit original du héraut d'armes Gelre, conservé à la Bibliothèque de Bourgogne, et d'après un grand nombre de chroniques inédites et imprimées. Bruxelles, 1870. 8°.

Vict. van der Haeghen, Les armoiries des registres scabinaux de Gand. (Extrait du Messenger des sciences historiques de Belgique. 1889). Gand, 1889. 8°.

Silvester Petra Sancta, Tesserae gentilitiae, ex legibus Feclialium descriptae. Romae, 1688. fol.

Ant. Albizius, Principum Christianorum stemmata, cum brevibus ejusdem notationibus, opera et impens. Dominici Custodis aeri incisa. Editio 2^a. Augustae Vindel. 1610. fol.

Ant. Albizius, Principum Christianorum stemmata, etc.

Editio 4*, nunc auctior et emendatio. Campedoni, Chr. Kraus. 1617. fol.

Joan. Herold, Exegesis, sive successionis Palatinae Francicae, verae illius Germanae et nobilissimae stirpis, à Joanne Herold Hohstattensi delineatae, brevis ac succincta declaratio: in qua, ab ipso autore, quibus rationibus hoc opus susceptum, quo consilio editum, ejusque usus ostenditur. Basileae, J. Oporinus. 1556. 8°.

Met de geslachtstafel. Met het voorg. in één band.

Johan Hubner's Genealogische tabellen, of geslachtrekenkundige tafelen. Benevens daar-toe behorende genealogische beknopte vragen tot verklaring der staatkundige historie. Leyden, 1735 en 1729. 2 dln. dw. fol.

Chr. Saxius, Tabulae genealogicae, sive stemmata deorum, regum, principum, virorum illustrium etc. Traj. ad Rhen., 1783. fol.

G. Dorn Seiffen, Geslacht-tafel der koningen van Europa van 1500—1852 en overzicht der staten, regerende vorsten en staatsvormen tot 1852. 2° druk. Breda, 1852. 8°.

L. A. Cohn, Stammtafeln zur Geschichte der deutschen Staaten und der Niederlande. Braunschweig, 1871. dw. fol.

G. S. Wollschläger, Genealogische Tabellen für die hervortretenden Partien der Weltgeschichte. Eisenach, 1874. 8°.

B. WERKEN OVER DEN ADEL; JURISPRUDENTIA HEROICA; RIDDERORDEN.

(Thomas Milles), Nobilitas politica vel civilis, personas scilicet distinguendi, et ab origine inter gentes, ex principum gratia nobilitandi forma. Londini, typis G. Jaggard. 1608. Met pln. fol.

J. P. van den Brande, *Oratio de prisca apud Romanos nobilitate*. Delphis, 1733. 8°.

G. A. de la Boque, *Traité de la Noblesse, de ses différentes espèces, de son origine etc.* Avec plusieurs questions et maximes qui concernent la Noblesse, confirmées par grand nombre de chartres et autres titres autentiques. Paris, Estienne Michallet. 1678. 4°.

Observationes eugenologicae et heroicae, sive materiem nobilitatis gentilitiae, jus insignium et heraldicum complectentes. Coloniae Agrippinae, sumpt. Balth. ab Egmond et Soc. 1678. 4°.

(J. B. Christyn), *Jurisprudentia heroica sive de jure Belgarum circa nobilitatem et insignia demonstrato in commentario ad edictum Séréniss. Belgii Principum Alberti et Isabellae emulgatum 14 Decembris 1610.* Bruxellis, B. Vivien. 1668. Met pln. fol.

J. B. Christyn, *Jurisprudentia heroica etc.* (Als voorgaand). Bruxellis, Fr. Foppens. Met pln. 1689. 2 dln. in 1 bnd. fol.

H. F. de Malte, *Les nobles dans les tribunaux, traité de droit, enrichi de plusieurs curiositez utiles de l'histoire et du blason.* Liège, G. H. Streel. 1680. fol.

Ph. Knipschildt, *Tractatus de juribus et privilegiis nobilitatis et ordinis equestris etc.* Campoduni, 1693. 2 dln. fol.

L. Galesloot, *Pierre-Albert et Jean de Launay, hérauts d'armes du Duché de Brabant. Histoire de leurs procès (1643—1687); avec notes et pièces justificatives, entre autres, une liste de certificats de noblesse.* Bruxelles, 1866. 8°.

A. A. Vorsterman van Oyen, *De Hooge Raad van Adel beschouwd in verband met zijne boekerij en archief, benevens een woord over een nieuw soort van belasting.* Leiden, 1880. 8°.

J. Acquoy, Rechtsgeschiedenis van den adel in Nederland.
Eerste stuk. Acad. proefschrift. Leiden, 1893. 8°.

Joann. Jac. Chiffletius, Insignia gentilitia equitum ordinis
velleris aurei, fecialium verbis enuntiata. Le Blason des
Armoiries de tous les Chevaliers de l'ordre de la Toison d'or.
Antverpiae, ex officina Plantiniana Balth. Moreti. 1632. 4°.

Hierachter:

Julius Chiffletius, Breviarium historicum inclyti ordinis
velleris aurei. Antverpiae, ex officina Plantiniana Balth.
Moreti. 1652. 4°.

A. Schoonebeek, Historie van alle ridderlijke en krijgsorders;
behelzende haar instellingen, plegtelykheden, gebruyken,
voornaamste daden, en levens der Meesters; nevens desselfs
Dragten, Wapens en Zintekenen. In 't koper gesneden.
Amsterdam, 1697. 2 dln. in 1 bnd. 8°.

J. M. Gassier, Histoire de la chevalerie Française, ou re-
cherches historiques sur la chevalerie, depuis la fondation
de la monarchie jusqu' à Napoléon-le-Grand. Paris, 1814. 8°.

Jacques Morin, Les Armes et Blasons des Chevaliers de l'ordre
du Saint Esprit crééz par Louis XIII, Roy de France et
de Navarre. Paris, Pierre Frens. (1623). Met pln. kl. fol.

W. H. J. van Westreenen, Essai historique sur les anciens
ordres de chevalerie, institués dans les Pays-Bas. La Haye,
1807. 8°.

E. Dambreville, Abrégé chronologique de l'histoire des ordres
de chevalerie, depuis l'Ordre de Saint-Jean de Jérusalem
ou de Malte, en 1113, jusqu' à l' Ordre royal de Hollande,
en 1807. Paris, 1807. Met pln. 8°.

Gedenkschriften van de Koninklijke Orde der Unie voor
de jaren 1807, 1808 en 1809. Amsterdam, 1810. Met
afbeeldingen. 8°.

W. J. d'Ablaing van Giessenburg, Wapenboek der Ridders van de Duitsche Orde Balije van Utrecht sedert 1581; opgeluisterd door hunne vier opgezworen adellijke quartieren en acht stamdeelen, huwelijken en kinderen. 's Gravenh., 1871. Met pln. 4°.

A. Beeloo, De instelling van de orde van St. Jacob, door graaf Floris V van Holland, in den jare 1279. 2° druk. Amsterd., 1845. 8°.

Iets over Nederlandsche en Luxemburgsche ridderorden. 's Gravenh., 1874. 8°.

**C. GESLACHT- EN WAPENKUNDE, MET BETREK-
KING TOT NEDERLAND; — DE NEDERLAND-
SCHE VLAG; — 'S RIJKS WAPEN ENZ.**

Th. de Rouck, Den Nederlandtschen Herauld ofte Tractaet van wapenen en politycken Adel. Amst., Jan Janssen. 1645. Met houtsn. en pl. fol.

Achteraan met afzond. paginatuur: Tweede deel des Nederlandtschen Herauld: ofte korte beteekeninghe der Konstwoorden ende formulen van spreeken in Herauldie, door den selven Autheur Th. de Rouck.

A. Matthaeus, De Nobilitate, de Principibus, de Ducibus, de Comitibus, de Baronibus, de Militibus, de Equitibus, Ministerialibus, Armigeris, Barscalcis, de Advocatis Ecclesiae de Comitatu Hollandiae et Dioecesi Ultrajectina libri IV. in quibus passim Diplomata et Acta hactenus nondum visa. Amst. et Lugd. Bat., J. Waesbergius et F. Lopez. 1686. 4°.

J. J. van Hasselt, Notae et observationes ad A. Matthaei Libros IV de Nobilitate etc. Adjunctus est index plerumque rerum ac verborum quae in dictis libris continentur. Traj., 1777. 4°.

C. Backer de Jonge, Specimen acad. inaug. exhibens ge-

neralia quedam de antiquae nobilitatis superioris, et inferioris differentia in Belgio. Lugd. Bat., 1785. 4°.

Phil. de l'Espinoy, Recherche des antiquitez et noblesse de Flandres. Contenant l'histoire généalogique des comtes de Flandres etc., un recueil des nobles et riches chastellenies, baronnies etc. Enrichie de plusieurs figures et divisée en deux livres. Douay, M. Wyon. 1631. fol.

Phil. de l'Espinoy, Recherche des antiquitez et noblesse de Flandres enz. (als voorg.). Douay, M. Wyon. 1632. fol.
Hetzelfde werk als het voorgaand, doch het voorwerk bevat 12 blz. meer.

F. van Dycke, Recueil héraldique avec des notices généalogiques et historiques sur un grand nombre de familles nobles et patriciennes de la ville et du franconat de Bruges. Bruges, 1851. Met. wapens. 8°.

Jean le Carpentier, Histoire généalogique des Païs-Bas, ou histoire de Cambray et du Cambresis, contenant ce qui s'y est passé sous les Empereurs et les Rois de France et d'Espagne; enrichie des généalogies, éloges et armes des Comtes, Ducs etc. et presque de quatre mille familles nobles etc. Leide, 1664. 2 dln. 4°.

Jacq. de Hemricourt, Miroir des nobles de Hasbaye, composé en forme de chronique, par Jacques de Hemricourt, où il traite des généalogies de l'ancienne noblesse de Liège et des environs, depuis l'an 1102 jusques en l'an 1398, avec l'histoire des guerres civiles dudit pays... Mis du vieux, en nouveau langage... par le Sr. de Salbray. Bruxelles, E. H. Fricx. 1673. Met pln. fol.

J. Le Roux, Recueil de la Noblesse de Bourgogne, Limbourg, Luxembourg, Gueldres, Flandres, Artois, Haynau, Hollande, Zeelande, Namur, Malines et autres Provinces de Sa Majesté Catholique, représentant les noms et surnoms des titrées et de ceux desquels les lettres patentes

de Chevalerie, de noblesse etc. sont enregistrées à la Chambre des Comptes du Roi commençant en l'an 1424 et continué jusques à l'an 1714. Bruxelles, Simon t'Serstevens. 4°.

Nobiliaire des Pays-Bas et du Comté de Bourgogne. Par M. D**** S. D. H.**. Avec supplément. Louvain, 1760—1775. 3 dln. 8°.

J. Huytens, L'art de vérifier les généalogies des familles Belges et Hollandaises. Bruxelles, 1865. 8°.

Van Weleveld en Okellij Jr., Algemeen Wapenboek van het Koninkrijk der Nederlanden, overeenkomstig de registers uitgegeven. 1830. fol.

L. A. van Weleveld, Handboek van den Nederlandschen Adel. Met woordenlijst en supplement. 's Gravenh., 1848—1852. 4°.

J. C. van der Muelen, De Nederlandsche Adel. Naamlijst van de afstammelingen der edelen in Nederland. 's-Gravenh., 1879. 8°.

De Nederlandsche Adel of alphabetische naamlijst van familiën en personen, wier titels of adeldom op de registers van den hoogen raad van adel zijn ingeschreven. Met bijlagen. Zalt-Bommel, 1846. 8°.

Annuaire de la noblesse et des familles patriciennes des Pays-Bas. 1re Année. 1871. Rotterd., 1871. 8°.

Onder redactie van F. Caland, A. Fahne, J. J. Habets, B. Th. Baron van Heemstra van Froma en Eibersburen enz.

Niet verder verschenen.

Annuaire généalogique des Pays-Bas, publié sous la direction de A. A. Vorsterman van Oyen et G. D. Franquinet. Années 1874 et 1875. Maestricht, 1874—1876. 2 dln. 8°.

Niet verder verschenen.

A. A. Vorsterman van Oyen, Dictionnaire nobiliaire. Répertoire des généalogies et des documents généalogiques qui se trouvent dans la bibliothèque, les collections et les archives de A. A. Vorsterman van Oyen. La Haye, 1884. 8°.

A. A. Vorsterman van Oyen, Catalogus van boeken, platen, enz. verkrijgbaar tot zoolang de voorraad strekt bij het Genealogisch en Heraldisch Archief te 's-Gravenhage, alsmede Supplement op den Dictionnaire Nobiliaire. 's-Gravenh., 1889. 8°.

Genealogische Kwartierstaten van Nederlandsche geslachten onder redactie van M. A. van Rhede van der Kloot en B. N. G. M. Bär, met medewerking van V. J. G. Beelaerts van Blokland, Fred. Caland, B. F. W. von Brucken Fock, R. C. E. G. J. Snouckaert van Schauburg, C. A. van Sypesteijn, J. H. J. van Wageningen thoe Dekema, Heerke Wenning, A. L. F. T. van der Wijck en anderen. De wapens geteekend door J. M. Lion. 's-Gravenh., 1887—1892. Dw. fol.

A. Ferwerda, Adelyk en aanzienelyk Wapen-boek van de Zeven Provinciën, waar by gevoegt zyn een groot aantal genealogien van voornaame adelyke en aanzienelyke families. Uit veele oude stukken in deeze order gebragt. Leeuw., 1760—1772. 2 dln. 4 stn. in 3 bdn. fol.

I. Genealogiën van oude Friesche adelyke families. — II. Genealogiën van genaturaliseerde adelyke families in Friesland. — III. Genealogiën van oude aanzienelyke families in Friesland. — IV. Genealogiën van adelyke en aanzienelyke families uit de zeven Provinciën.

M. de Haan Hetteema en A. van Halmael Jr., Stamboek van den Frieschen, vroegeren en lateren, adel, uit oude en echte bescheiden en aanteekeningen, en met bijvoeging van de wapens der onderscheidene geslachten opgemaakt. Leeuw., 1846. 2 dln. 8°.

I. Geslachtsregisters. — II. Aanteekeningen.

B. F. W. von Brucken Fock, De oude Friesche adel. (Overgedrukt uit het Jaarboekje van den Frieschen Adel, 1884). 8°.

Zeeland veredelt. (Wapenkaart in M. Smallegange, Nieuwe Cronyk van Zeeland. Middelb., 1696). fol.

Hierin: *a.* het wapen van Zeeland; de wapens der stemmende steden van Zeeland; die der Gecommitteerde Raden en ter Admiraliteit; die der Gecommitteerden ter Rekenkamer; die der leden van den Raad van Vlaanderen; — *b.* de wapens der Landen en Heerlijkheden Bewester- en Beoosterscheide; — *c.* die der edele en aanzienlijke geslachten van Zeeland. Met eene Beschryving van den Zeelandschen adel, door M. Smallegange.

Zeeland veredelt. (Met) Beschryvinge van den Zeelandschen adel. (Aan het einde:) Te Haarlem by Bernardus Kleynhens. fol.

Afzonderlijke uitgaaf van de wapenkaart van Smallegange op zwaar papier met breede randen, met den tekst in één kolom in plaats van twee, de achterzijde der bladen onbedrukt. De wapens zijn voor een groot gedeelte fraai gekleurd.

Wapens van Boddaert, du Bon, van Borssele, van den Brande, de Bruijn, van Citters, Cocquelle, v. Dishoeck, Duvelaar, van Hoorn, Huyssen, Lampsins, Mathias, Mauregnault, Ockersse, Parker, van de Perre, van der Poort, Radermacher, van Reigersberg, Scheyderuit, Schorer, Steengracht, Thibaut, Trezel, Tulleken, Verwout Noiret, Veth, voorkomende op de kaart van Middelburg door A. Zehender van het jaar 1739. pl°.

A. van Dam, Wapenkaart behelzende de wapens der burgemeesteren van Middelburg sedert den jare 1498, (tot het midden der 18° eeuw). pl°.

W. te Water, Het hoog adelyk, en adelryk Zeelant, vertoont uit eenige ongedrukte lyst en Ridderschappen en Edelen van Zeelant, met verklaringen en aenteekeningen opgehelderd en bevestigd en met de wapenen der Edelen van Zeelant verrykt. Middelb., 1761. 8°.

Fred. Caland, Verzameling van overdrukken van mededeelingen op genealogisch gebied. 8°.

B. F. W. von Brucken Fock, Genealogische varia uit Lillo en Liefkenshoek in de gemeente Rilland-Bath op Zuid-Beveland. (Uit het Maandblad van het Geneal.-Herald. Genootschap „De Nederlandsche Leeuw.” Jaarg. 1888). 4°.

J. C. de Jonge, Over den oorsprong der Nederlandsche vlag. 's Gravenh., 1831. 8°.

D. G. Muller, De oorsprong der Nederlandsche vlag, op nieuw geschiedkundig onderzocht en nagespoord. Amsterd., 1862. 8°.

Onder de bijlagen komt hierin voor eene opgave van de vlaggen op de Middelburgsche muurtapijten en van de wapens en vlaggen van de steden in Zeeland.

J. ter Gouw, De oorsprong der Nederlandsche vlag. Amsterd., 1863. 8°.

J. ter Gouw, De prinselijke afkomst der Nederlandsche vlag gehandhaafd. Amsterd., 1864. 8°.

P. J. Vermeulen, Nederlands vlag. Utrecht, 1865. 8°.

C. de Waard, De Nederlandsche vlag. Nieuwe bijdragen tot de kennis harer kleuren. Met eene vlaggenkaart naar teekeningen van Jac. H. Hollestelle. Gron., 1900. 8°.

J. A. de Bergh, Het wapen des Konings en des Rijks, thans gevoerd, is in strijd met de wet. 's Gravenh., (1880). 8°.

J. A. de Bergh, Het wapen des Konings en des Rijks, thans gevoerd, is in strijd met de wet. 2° aanmerkelijk vermeerderde druk. Met grootere wapenteekening en volledige omschrijving. 's Gravenh., (1880). 8°.

Kalender voor het jaar 1900, uitgegeven door Het Nieuws van den Dag. Amsterd., 1899. kl. fol.

Met heraldieke gegevens van Nederland, zijne provincien en kolonien: vlaggen, wapens, enz. ook uit vroegeren tijd, geteekend door T. v. d. Laars.

D. GENEALOGIEËN VAN AFZONDERLIJKE GESLACHTEN EN FAMILIËN.

E. F. Mooyer, Ueber die angebliche Abstammung des normannischen Königsgeschlechts Siziliens von den Herzögen der Normandie. Eine genealogische Untersuchung. Minden, 1850. 4°.

F. M. Ferrerius a Labriano, Augustae regiaeque Sabaudae domus arbor gentilitia. Aug. Taurin., 1702. Met portretten. fol.

Généalogie historique de la maison royale de France, exposée dans des cartes généalogique et chronologique, tirées des meilleurs auteurs; avec des explications historiques et les armes différentes de chaque branche. Paris, 1738. 4°.

Dit werk is het 3e deel van de Généalogies historiques des Maisons Souveraines, tirées d'Hubner et autres auteurs.

Oct. de Strada a Rosberg, Genealogia et series Austriae ducum, archiducum, regum et imperatorum, a Rudolpho I ad Ferdinandum II. Nunc primum aeri incisa et publico usui data. Francofurti, impensis E. Kieseri, typis C. Röteli. 1629. fol.

Ph. Jac. Spenerus, Sylloge genealogico-historica, e numero praecipuarum familiarum, quibus suos Principes Germania debet, duodecim exhibens, et earum tum originem tum varias divisiones explicans. Editio II^a. Francofurti ad Moenum, J. D. Zunnerus. 1677. 8°.

Statuts de l'ordre chapitral d'ancienne noblesse des quatre empereurs d'Allemagne. Langue germanique ou primitive. Anvers, 1838. 8°.

Quatuordecim tabulae genealogicae, quibus exhibentur praecipuae familiae hodiernorum principum imperii. Editio 4^a,

prioribus tribus longe auctior. Tubingae, impensis J. G. Cottae, typis J. H. Reisii. 1685. fol.

Scip. Ammirato, Delle famiglie nobili Fiorentine parte prima. Firenze, Gio. Donato, e B. Giunti e Compagni. 1615. fol.

Gotth. Fridem. Loeber, De burggraviis Orlamundanis commentatio, documentis genuinis et nunquam antehac editis variisque observationibus comitum maxime Orlamundanorum historiam illuminantibus illustrata. Jenae, 1741. 4°.

M. Smallegange, Geslacht-rekening der Doorluchtigste Vorsten van Nassau en Oraenjen, waer in den oorspronk, aenwas en voortganck der selver, met het gene sy verricht hebben sedert den jare 682 tot het jaar 1675 kortelyk t' saem-gesteld. Amsterd., Jan Claessen ten Hoorn. 1675. 8°.

M. Smallegange, Geslacht-rekening der Doorluchtigste Vorsten van Nassau enz. 2° Druck, met Figuren. Amsterd., Jan ten Hoorn. 1690. 8°.

Handboekje behoorende bij den Geslachtboom der stadhouders, Prinsen van Oranje-Nassau, van Prins Willem I tot Koning Willem I; of korte levensschetsen van de voornaamste personen uit dit geslacht. Gron., 1834. 8°.

(K. Wielemaker), Stamtafel van 't Huis van Nassau, voorzover dit in betrekking staat met de geschiedenis der Nederlanden. Uitgave van F. P. D'huy te Middelburg. Eén blad in plano.

Stamboom van het Huis Oranje-Nassau, beginnende met Willem den Oude, Graaf van Nassau enz. tot op H. M. Wilhelmina, Koningin der Nederlanden. Door T. v. d. Laars. Amsterd., 1901. fol.

Den abonnés der N. Rott. Courant aangeboden bij het huwelijk van Koningin Wilhelmina.

J. A. Alberdingk Thijm, Afstamming van Z. M. Koning

Willem III en Koningin Sophia uit Keizer Karel den Groote. Amsterd., 1874.

A. A. Vorsterman van Oyen, Het Vorstenhuis van Waldeck en Pyrmont, benevens de uitgestorven en grafelijke takken van dit stamhuis. Utrecht, 1879. Met portretten en afbeeldingen van wapens. 4°.

(A. C. Snouckaert van Schauburg), Afstamming van H. M. Wilhelmina, Koningin der Nederlanden, uit de Walramsche en de Ottonische linie van het Huis van Nassau. 1893. fol.

Alvarez. — J. van der Baan, Het geslacht Alvarez. (Overgedrukt uit de Bijdragen tot de Oudheidk. en Geschied., inzonderheid van Z. Vlaand. Deel VI). 8°.

Met geschreven bijvoegsels en verbeteringen.

Audejans, d'. — De Croeser, Généalogie de l'ancienne noble famille d' Audejans, dressée sur titres et bonnes preuves. Bruges, 1789. fol.

Baan, van der. — J. van der Baan, Genealogie van de Zierikzeesche familie van der Baan, met aantekeningen en bijlagen. Zierikzee, 1893. 8°.

Barmon, N. de. — De Pontaumont, Recherches généalogiques et héraldiques sur la famille Nicolazo de Barmon et ses alliances. Cherbourg, 1858. 8°.

Bastert. — J. J. Bastert, Geslacht Bastert. (Met wapen). 4°.

Bastert. — J. J. Bastert, Niet Baster, maar Bastert. Met genealog. lijst en wapen. (Overgedrukt uit het Herald.-Genealog. Archief). Brussel, 1900. 4°.

Beaufort, de. — D. G. van Epen, Het geslacht de Beaufort. Geslachtsregister met biographische aantekeningen. 's-Gravenhage—Brussel, 1902. 8°.

Berdenis van Berlekom. — F. Beelaerts van Blokland, Het geslacht Berdenis van Berlekom. (Overgedrukt uit het Maandblad van het Genealogisch-heraldiek genootschap „De Nederlandsche Leeuw,” 1901). 8°.

Beveren, de. — Geslachtslijst van de familië de Beveren. 8°.

Boeije. — A. A. Vorsterman van Oyen, Genealogische aantekeningen betreffende het geslacht Boeije en Schuurbeque Boeije. (Overgedrukt uit het Jaarboek van den Nederlandschen Adel). 's Gravenh., 1887. Met wapen. 8°.

Bönninghausen, von. — R. E. Hattink, Geslachtkundige aantekeningen. Von Bönninghausen. (Overgedrukt uit de Bijdragen tot de Geschiedenis van Overijssel, deel IX). 8°.

Borssele, van. — F. Nagtglas, Iets over een handschrift getild: Genealogie van den Huyse van Borssele. (Overgedrukt uit de Bijdragen tot de Oudheidkunde en Geschiedenis, inzonderheid van Zeeuwsch-Vlaanderen. Deel VI). 1862. 8°.

Borssele, van. — R. Fruin Th Az., Beschrijving eener verzameling charters en papieren, meerendeels betreffende de familie van Borselen van Brigdamme en Souburg, berustende in het Rijks archief-depôt in de provincie Zeeland. Met genealog. lijst. (Overdruk). 8°.

Braakenburg. — L. J. A. Braakenburg, Genealogie van het geslacht Braakenburg. 8°.

Bruyn. — J. G. de Groot Jamin Jr., Geslachtslijst van de familie Bruyn, uit echte bescheiden en familieaantekeningen opgemaakt. Bijlage tot het Patriciaat van Amsterdam (genealogie Boelens). Amsterdam, 1896. gr. 4°.

Canisius. — B. F. W. von Brucken Fock, De Zeeuwsche tak (?) Canisius. (Overdruk). 8°.

Chasteigners, des. — André du Chesne, Histoire généalogique de la maison des Chasteigners, justifiée par chartes de diverses églises, arrests de la Cour de Parlement, titres domestiques et autres bonnes preuves. Paris, Seb. Cramoisy. 1633 et 1634. 2 dln. in 1 bnd. fol.

Croeser, de. — Épitaphes, mémoires et inscriptions sépulcrales de la famille de Croeser, originaire de la province de Zélande, anciennement comprise dans la noblesse chevaleresque de l'Isle de Walcheren. Accompagnées de notes et remarques généalogiques. Bruges, 1790. fol.

Feltz, von der. — A. Neyen, La maison dynastique et baronnale von der Feltz, issue du Luxembourg, continuée jusqu' à nos jours dans une de ses branches habitant le Royaume des Pays-Bas. Mémoire rédigé d'après les sources historiques et les actes originaux. Luxembourg, 1866. Met pln. 4°.

Fock. — (B. F. W. von Brucken Fock), Genealogie van het geslacht Fock (von Brucken Fock). (Middelburg, 1908). fol.

Gelre, van. — B. F. W. von Brucken Fock, Het geslacht van Gelre, in Tholen, later in Zierikzee. (Overgedrukt uit het Algemeen Nederlandsch Familieblad). 's Gravenh., 1891. 4°.

Grancy, C. P. de Senarclens de. — P. J. van der Does de Bijé, Genealogische deductie voor Jhr. Charles Pierre de Senarclens de Grancy. 's Hertogenbosch. Z. j. 4°.

Groenenberg. — Fred. Caland, Genealogische aantekeningen betreffende het geslacht van Groenenberg. 's-Gravenh., Genealogisch-heraldisch archief. 1887. 4°.

Groeninx van Zoelen. — D. G. van Epen, Genealogische aantekeningen betreffende het geslacht Groeninx van Zoelen. 's-Gravenh.—Brussel, 1902. 8°.

Groot, Cornets de. — F. Caland, Cornets de Groot. (Overgedrukt uit „de Navorscher,” 46^e jaargang). 1896. 8°.

Groot, Hugo de. — A. A. Vorsterman van Oyen, Hugo de Groot en zijn geslacht. Amsterd., 1883. Met portretten, wapen en plaat. 8°.

Hesse(n) van Piershil. — Fred. Caland, Hesse(n) van Piershil. (Overgedrukt uit het Maandblad van het Genealogisch-heraldiek genootschap „De Nederlandsche Leeuw,” 1896). 8°.

Heyden, van der. — N. J. van der Heyden, Notices historiques et généalogiques sur les nobles et très anciennes maisons van der Heyden etc. Anvers, 1847. 8°.

Hogendorp, van. — J. H. Scheffer, Het geslacht van Hogendorp van de 14de eeuw tot op heden. Met een veertigtal familiewapens opgeluisterd door Fr. D. O. Obreen. Met een gesteedrukt portret van Gijsbert Karel graaf van Hogendorp. Rotterdam, 1867. 8°.

Hooft. — J. A. Alberdingk Thijm en A. A. Vorsterman van Oyen, Het geslacht Hooft, eene genealogie, uit ongedrukte bescheiden opgemaakt en met vele levensbizonderheden gestoffeerd. Amsterd., 1881. 8°.

Hooft. — Het geslacht Hooft. (In De Amstelbode, 1 Maart 1881). fol.

Hooft, P. Cz. — A. A. Vorsterman van Oyen, De vrouwen van Pieter Corneliszoon Hooft. (In De Amsterdammer. Weekblad voor Nederland. 1 April 1881). fol.

Hoorn, van. — D. G. van Epen, Het geslacht Van Hoorn van 1571—1899. Geslachtsregister met biographische en heraldische aantekeningen, en wapenafbeelding. Brussel, 1899. 8°.

Hucht, van der. — J. van der Baan en P. D. de Vos Azn., Genealogie der Zierikzeesche familie van der Hucht. (Overgedrukt uit het Algemeen Nederlandsch Familieblad). Oosterwijk, 1893. 4°.

Huybert, De. — B. F. W. von Brucken Fock en P. D. de Vos, Genealogie der uitgestorvene familie De Huybert. Middelb., 1905. fol.

Jonge, de. — A. A. Vorsterman van Oyen, Genealogie van het geslacht de Jonge, (ook de Jonge van Ellemeet, de Jonge van Oosterland, de Jonge van Campensnieuwland, de Jonge van Bruinisse en de Jonge van Zwijnsbergen). (Overgedrukt uit de Heraldieke Bibliotheek). 's Gravenh., 1879. 8°.

Kater, de. — J. van der Baan, Genealogie van het geslacht De Kater. (Overgedrukt uit het Algemeen Nederlandsch Familieblad). 's Gravenh., 1891. Met wapen. 4°.

Keersmaker. — Fred. Caland, Geslacht- en wapenkunde: geslachten Keersmaker, Manteau en Leydekker. (Overgedrukt uit „De Navorscher”). Utrecht, 1899. 8°.

Kerckhove. — P. E. de Borcht, Mémoire historique et généalogique sur la très-ancienne noble maison de Kerckhove; traitant spécialement de la branche de Kerckhove dite van der Varent. Anvers, 1839. 8°.

Kerckhove. — N. J. van der Heyden, Notice sur la très-ancienne noble maison de Kerckhove, dite van der Varent, et sur son représentant actuel. 2° édition. Anvers, 1859. 8°.

Labrijn. — P. de Vlaming, Genealogische aantekeningen betreffende het geslacht Labrijn. (1907). Met wapen. 8°.

Laer, toe. — A. A. Vorsterman van Oyen, Geslachtlijst der familie toe Laer. 's Gravenh., 1890. 8°.

Leydekker. — Zie Keersmaker.

Lom, van. — A. F. van Beurden, Genealogieën. Geslacht van Lom. Roermond, 1896. 8°.

Lutsenburg, van. — A. J. E. van der Crab, Fragment-genealogie der familie van Lutsenburg.. (Overgedrukt uit het Maandblad van het Geneal.-heraldiek genootschap „De Nederlandsche Leeuw,” 1896). 8°.

Manteau. — Zie Keersmaker.

Mogge. — B. F. W. von Brucken Fock, Het geslacht Mogge te Zierikzee, ook te Amsterdam gevestigd. 1338—1806. Zierikzee, 1895. Met portret en afbeeldingen van zegels. 8°.

Montbrun, du Puy de. — De familie Du Puy de Montbrun en haar Nederlandsche tak. Z. j. e. p. 8°.

Ockersse en de Vager. — F. Caland, Iets over de Zeeuwsche geslachten Ockersse en de Vager, naar een handschrift berust hebbende onder wijlen den heer A. A. des Tombe te 's Gravenhage. (Overgedrukt uit het Maandblad van het Geneal.-heraldiek genootsch. „De Ned. Leeuw,” 1903). 8°.

Pous. — B. F. W. von Brucken Fock, Genealogie der uitgestorvene Zierikzeesche regeeringsfamilie Pous. 8°.

Reinach. — Chartes de la Famille de Reinach déposées aux archives du Grand-Duché de Luxembourg. Années 1221—1455. 1° Fascicule. Luxemb., 1877. 8°.

Remoortere, van. — Notice généalogique sur la famille van Remoortere. Gand, 1864. 4°.

Renesse, van. — I. W. des Tombe, Het geslacht van Renesse van den oorsprong tot 1430. 's Gravenh., 1897. Met kaart en afbeeldingen van zegels. 4°.

Reynders. — B. F. W. von Brucken Fock, De familie Reynders in Zeeland. (Overdruk). 4°.

Rieux, de. — A. J. E. van der Crab, Het geslacht de Rieux. (Fragment). (Overgedrukt uit het Maandblad van het Geneal.-herald. genootschap „De Nederlandsche Leeuw,” 1896). 8°.

Rouvière. — J. G. de Groot Jamin Jr., La famille Rouvière d' Amsterdam. 8°.

Schoutheete. — Schoutheete de Tervarent, Histoire de la maison de Schoutheete; du Pays de Waes, issue de celle de Van Zuylen, de Hollande. St. Nicolas, 1861. 8°.

Stochove. — De Croeser, Généalogie de la famille de Stochove, originaire de la province de Gueldres, dressée sur titres et bonnes preuves. Bruges, 1790. fol.

Hierachter: Recueil de plusieurs titres et mémoires réclamés dans la généalogie de la famille de Carnin.

Stork. — R. E. Hattink, Het geslacht Stork in Twenthe. Aanteekeningen. 8°.

Teelink. — J. van der Baan en P. D. de Vos Az., Genealogie Teelink. (Overgedrukt uit het Maandblad van het Genealogisch-heraldiek genootschap „De Nederlandsche Leeuw”). 1892. 8°.

Vassy, de. — D. G. van Epen, Het geslacht de Vassy. 's-Gravenh.—Brussel, 1903. 8°.

Voorhis, van. — A. Welles, American family antiquity, being an account of the origin and progress of American families traced from their progenitors in this country, connected with their history abroad. Illustrated with portraits, and emblazoned coats armorial. New York, 1881. 4°.

I. Van Voorhis or Van Voorhies, Van Voorhees, Van Voorhuys.

Vrijberghe, van. — D. G. van Epen, Het geslacht van Vrijberghe ($\pm$ 1450—1901). Geslachtsregister met biographische en heraldische aantekeningen. 's-Gravenh.—Brussel, 1901. 8°.

Wakkene-Kapelle. — R. Fruin Th. Az., Beschrijving eener verzameling charters en papieren betreffende de familie van Wakkene-Kapelle, berustende in het Rijks archief-depôt in de provincie Zeeland. Met genealog. lijst. (Overdruk). 8°.

Waller. — F. G. Waller, Genealogie van het geslacht Waller. Voorloopige uitgave. 's Gravenh., 1888. Met gekleurde wapens. gr. 4°.

Wateringe, van de. — J. G. Frederiks, Het geslacht van de Wateringe. Eene bijdrage tot de geschiedenis van den Hollandschen Adel. (Overgedrukt uit de Bijdragen voor Vaderlandsche Geschiedenis en Oudheidkunde). 1872. 8°.

Weede, van. — (E. W. v. Weede), Uittreksel van de genealogische verzameling van het geslacht van Weede, alsmede opgave van de daaruit in de vrouwelijke lijn afstammende Duitsche vorstenhuizen. ('s Gravenh.), z. j. fol.

Zijnen. — F. Caland, Geslacht Zijnen. (Overdruk). 8°.

E. ZEGELKUNDE.

H. Grotefend, Über Sphragistik. Beiträge zum Aufbau der Urkundenwissenschaft. Breslau, 1875. 8°.

A. Chassant et P. J. Delbarre, Dictionnaire de sigillographie pratique, contenant toutes les notions propres à faciliter l'étude et l'interprétation des sceaux du Moyen Age. Paris, 1860. Met afbeeldingen. 8°.

Lecocq de la Marche, Les sceaux. Paris, (1889). 8°.

Gust. A. Seyler, Geschichte der Siegel. Leipzig, (1894).
Met afbeeldingen. 8°.

Illustrierte Bibliothek der Kunst- und Kulturgeschichte. Band 6.

Der Wappensiegel-Sammler. Anleitung für die Jugend zum Anlegen, Einrichten und Ordnen von Wappensiegel-Sammlungen. Mit 150 geprägten Wappensiegel-Abbildungen auf 10 Tafeln. Leipzig, 1861. 8°.

Siegel des Mittelalters aus den Archiven der Stadt Lübeck. Herausgegeben von dem Vereine für Lübeckische Geschichte und Alterthumskunde. Heft 1—10. Lübeck; 1856—1879. 10 dln. 4°.

Holsteinische und Lauenburgische Siegel. (Städtesiegel und Siegel adeliger Geschlechter). Heft 1, 3, 5, 6 u. 7.

Mecklenburgische Siegel. Heft 2, 4.

Lübecker Bürgersiegel. Heft 7, 9 u. 10.

Siegel der Holstein-Schauenburger Grafen. Heft 8, 9.

(L. Ph. C. van den Bergh), Beschrijving der vroegere Nederlandsche gemeentezegels in het Rijks-archief en ook elders bewaard, benevens der buitenlandsche in het Rijks-archief berustend. 's-Gravenh., 1878. 8°.

W. J. d'Ablaing van Giessenburg, Nederlandsche gemeentewapens, uitgegeven naar het officiële register. Vervolgd door J. M. Lion. Arnhem, z. j. 4°.

W. J. d'Ablaing van Giessenburg, Nederlandsche gemeentewapens, of wapenboek der gemeenten, heerlijkheden, waterschappen en corporatiën, welke sedert 1815 deel hebben uitgemaakt van, of behoord hebben tot het Koninkrijk der Nederlanden, zoowel noordelijk als zuidelijk gedeelte. — Provincie Zeeland. (Met toelichtenden tekst). Utrecht, z. j. (1867). — Idem. Vervolg. Arnhem, 1884. 4°.

J. C. van der Muelen, De wapens van gemeenten en heer-

lijkheden in Zeeland. (In het Maandblad "De Nederlandsche Leeuw." 1889). 4°.

Jos. M. H. Eversen en J. L. Meulleners, De Limburgsche gemeentewapens, vergeleken met de oude plaatselijke zegels en beschouwd in het licht der locale geschiedenis. (Publications de la Société hist. et archéol. dans le Duché de Limbourg. Tome XXXV). Maastricht, 1899. 8°.

F. A. Hofer, Zegels van Hattem. Met platen. (Overgedrukt uit het Algemeen Nederl. Familieblad 1895). Oisterwijk, 1895. 8°.

B. F. W. von Brucken Fock, Schepenzegels van Nijmegen. (Overgedrukt uit: "De Nederlandsche Heraut"). 8°.

J. Dirks, Vijf oude zegels beschreven en toegelicht. Leeuwarden, 1892. Met pl. 8°.

Fred. Caland, Zegel van Wolfaert van Borssele. (Overgedrukt uit de Navorscher). 8°.

X. Munt- en Penningkunde.

A. IN HET ALGEMEEN.

1. INLEIDING. HANDBOEKEN; ALGEMEENE VERHANDELINGEN. TIJDSCHRIFTEN.

Anselmi Bandurii Bibliotheca nummaria, sive auctorum qui de re nummaria scripserunt. Curante Jo. Alberto Fabricio. Hamburgi, 1719. 4°.

Charles Patin, Histoire des médailles ou introduction à la connoissance de cette science. Paris, Veuve Mabre Cramosi. 1695. Met pln. kl. 8°.

Joh. Georg. Wachter, Archaeologia nummaria, continens

praecognita nobilissimae artis, quae nummos antiquos interpretatur. Lipsiae, 1740. 4°.

Laurentius Begerus, Observationes et conjecturae in numismata quaedam antiqua. Acced. duae Ez. Spanhemii ad authorem epistolae. Coloniae Brandenb., 1691. 4°.

G. van Loon, Hedendaagsche penningkunde, zijnde een verhandeling van den oorspronk van 't geld, de opkomst en 't onderscheyd der gedenkpenningen; den aardt en de rekenwijze der legpenningen, de wijze van 't syfferen der ouden, den oorspronk der syfferletteren, toverpenningen en noodmunten. Mitsgaders van de vaste grondregelen, die in 't ontwerpen, vergaderen, schikken en behandelen der penningen moeten worden inachtgenomen. 's Gravenh., 1734. Met afbeeld. fol.

C. W. de Renesse-Breidbach, Mes loisirs, amusemens numismatiques. Ouvrage posthume, publié par son fils, comme spécimen d'un grand ouvrage numismatique projeté par l' auteur. Anvers, 1835—1836. 3 dln. 8°.

I. Médailles Grecques et Romaines. — II. Médailles et monnaies des empereurs, rois, électeurs, papes et personnes ecclésiastiques, comtes d' Anhalt, ducs de Bade et de Bavière. — III. Médailles et monnaies des ducs de Brabant, Bourgogne etc., des princes, comtes et seigneurs, hommes illustres, républiques et des villes, pièces obsidionales.

J. Yonge Akerman, A numismatic manual. London, 1840. Met pln. 8°.

J. H. Schulze, Anleitung zur älteren Münzwissenschaft, worin die dazu gehörigen Schriften beurtheilet, und die Alterthümer aus Münzen erleutert werden. Zum Druck befördert von J. L. Schulze. Halle, 1766. 8°.

Joseph Eckhel, Kurzgefaszte Anfangsgründe zur alten Numismatik. Neue vermehrte Auflage. Wien, 1807. 8°.

Joh. Christ. Rasche, Lexicon universae rei numariae ve-

terum et praecipue Graecorum ac Romanorum, cum observationibus. Praefatus est Chr. Gottl. Heyne. Lipsiae, 1785—1805. 7 dln. in 14 bdn., (waaronder drie supplementbanden). 8°.

Aug. Sassen, Bijdrage tot de kennis van het middeleeuwsch geld- en muntwezen, geput uit de Cameraarsrekeningen van Deventer (1837—1884). (Overgedrukt uit het Tijdschrift van het Kon. Ned. Genootschap voor Munt- en Penningkunde, 1904). 8°.

Lodewyk Joberts Kennisse der aloude en hedendaagsche gedenkpenningen. Uit het Fransch vertaald en met aantekeningen verrykt door Mr. J. A. Leiden, 1728. 8°.

Sig. Haverkamp, Algemeene Histori der zaaken in Asie, Afrike en Europe zederd het ophouden der Fabel-eeuwe tot op dé Heerschappy van Karel den Grooten, enz. met duizenden historipenningen verrykt en opgehelderd. 's Graavenh., 1736—1739. 3 dln. Met krtn. en pln. fol.

Georg. Chanler, Nieuwe Keyzers Chronica ofte Gheschicht-boeck van alle de Roomsche, soo Oostersche als Westersche Keyseren, van Cajus Julius Caesar af, tot op den tegenwoordigen Keyser Mathias toe, ghetoghen wt de munten enz. Wt den Hoochduytschen (vertaald) door G. Chanler, des Autheurs soons sone. Amsterd., N. Biestkens. 1617. Met afbeeld. fol.

Luis Joseph Velazquez, Ensayo sobre los alphabetos de las letras desconocidas, que se encuentran en las mas antiguas medallas y monumentos de España. Madrid, 1752. Met pln. 4°.

J. Dirks, Médailles historiques en bois servant de disques au jeu de toccodille ou de trictrac. Bruxelles, 1873. 8°.

J. Dirks, Lettres numismatiques. 1859—1879. (Extraits de la Revue de la numismatique belge). 5 stn. 8°.

Marie de Man, Over gouden en zilveren munten versierd met de teekens van den dierenriem. (Overgedrukt uit het Tijdschrift van het Kon. Ned. Genootsch. voor Munt- en Penningkunde). Amsterd., 1900. 8°.

Marie de Man, De oorsprong der zilveren Manen. (Overdruk). 8°.

J. E. ter Gouw, Des fausses monnaies au 17e siècle. I—III. (Extraits de la Revue belge de numismatique, 1893, 1895 et 1897). 3 stn. 8°.

Marie de Man, Een praatje over valsche munten en valsche munters. (Overgedrukt uit het Tijdschrift van het Kon. Ned. Gen. voor Munt- en Penningkunde). Amsterd., 1900. 8°.

J. E. ter Gouw, De munt in de volkstaal. (Overgedrukt uit het Tijdschrift voor Munt- en Penningkunde). 1903—1906. 5 stn. 8°.

J. E. ter Gouw, Een numismatisch Zangspel. (Overgedrukt uit het Tijdschr. voor Munt- en Penningkunde, 1907). 8°.

Spink and Son's Monthly numismatic circular. Vol. I—IV. 1893—1896. London, 1893—1896. 4 dln. fol.

E. Cartier et L. de la Saussaye, Revue numismatique. Année 1854, n°s 1, 3, 4 et 6. Blois, 1854. 8°.

Revue belge de numismatique, publiée sous les auspices de la Société royale de numismatique. 1870—1907. Bruxelles, 1870—1907. 38 dln. 8°.

Statuten van het Nederlandsch Genootschap voor Munt- en Penningkunde onder de kenspreuk „Concordia res parvae crescunt.” (Vastgesteld in de eerste jaarlijksche vergadering 12 Juni 1892). 8°.

Tijdschrift van het Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Munt- en Penningkunde onder de zinspreuk „Concordia res parvae crescunt” te Amsterdam. Jaargang I—XV. Amsterdam, 1893—1907. 15 dln. 8°.

Index op jaargang I—X (1893—1902) van het Tijdschrift van het Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Munt- en Penningkunde, bewerkt door W. K. F. Zwierzina. Amsterd., 1903. 8°.

2. VERZAMELINGEN EN MUNT-KABINETTEN.

Jo. Foy Vaillant, *Selectiora numismata in aere maximi moduli e museo Fr. de Camps, concisis interpretationibus per Vaillant illustrata*. Parisiis, A. Dezallier. 1695. Met pln. 4°.

Laur. Begerus, *Thesaurus ex thesauro Palatino selectus, sive gemmarum et numismaticum quae in Electorali cimeliarchio continentur elegantiorum aere expressa, et commentario illustrata*. Heidelberg, Ph. Delborn. 1685. Met pln. fol.

Laur. Begerus, *Spicilegium antiquitatis sive variarum ex antiquitate elegantiarum vel novis luminibus illustratarum vel recens etiam editarum fasciculi*. Coloniae Brandenburgicae, 1692. fol.

Laur. Begerus, *Thesaurus Brandenburgicus selectus: sive gemmarum et numismatum Graecorum in Cimeliarchio Electorali Brandenburgico elegantiorum series, commentario illustratae*. Coloniae Marchicae, 1696. fol.

Laur. Begerus, *Thesauri Electoralis Brandenburgici continuatio: sive numismatum Romanorum, quae in Cimeliarchio Electorali Brandenburgico asservantur, tam Consularium*

quam Imperatoriorum, series selecta, aere expressa, et commentario illustrata. Coloniae Marchicae, Z. j. fol.

Laur. Begerus, Thesauri Regii et Electoralis Brandenburgici volumen tertium: continens antiquorum numismatum et gemmarum, quae in Cimeliarchio Regio-Electoralis Brandenburgico nuper accessere, rariora, dialogo illustrata. Coloniae Marchicae, Z. j. fol.

Laur. Begerus, Numismata Pontificum Romanorum, aliorumque ecclesiasticorum, rariora et elegantiora: ex cimeliarchio Regio-Electoralis Brandenburgico selecta, aereque expressa, et dialogo illustrata. Colon. Brandenb., 1704. Met afbeeld. fol.

Numismata moduli maximi vulgo medaiglioni ex cimeliarchio Ludovici XIV, ad exemplar Parisiense servato et ordine numismatum et numero XLI tabellarum recusa. Eleutheropoli, 1704.

41 platen zonder tekst. In één band met:

Laur. Begerus, Numismatum modernorum cimelarchii Regio-Electoralis Brandenburgici sectio prima, continens Numismata Pontificum Romanorum, aliorumque ecclesiasticorum, rariora et elegantiora, aere expressa et dialogo illustrata. Colon. Brandenb., 1704. fol.

Christ. Sigism. Liebe, Gotha numaria, sistens thesauri Fridericiani numismata antiqua descripta. Acced. Andr. Morellii Excerpta, et Epistolae tres Ez. Spanhemii. Amst., 1780. Met afbeeld. fol.

Numismata aerea selectiora maximi moduli e museo Pisano olim Corrario. Venetiis, Jo. Bapt. Albritius Hier. filius. (1740—41). 92 pln. zonder tekst. fol.

Sig. Havercamp, Nummophylacium reginae Christinae. — Médailles de grand et moyen bronze du cabinet de la reine Christine, frappées, tant par ordre du Sénat, que

par les Colonies Romaines, et par les Villes Grecques, gravées par Pietro Santes Bartolo, expliquées par un commentaire (en latin et en français). La Haye, 1742. Met platen. fol.

(Jos. Pellerin), Recueil de médailles de rois, qui n'ont point encore été publiées ou qui sont peu connues. Paris, 1762. — Recueil de médailles de peuples et de villes, qui n'ont point encore été publiées, ou qui sont peu connues. Tomes I—III. Paris, 1763. 3 dln. — Mélange de diverses médailles, pour servir de supplément aux Recueils des médailles de rois et de villes. Tomes I et II. Paris, 1765. 2 dln. — Suppléments aux six volumes de Recueils des médailles de rois, de villes etc. (Supplément I—IV). Paris, 1765—1767. 2 dln. — Lettres de l'auteur des Recueils de médailles de rois, de peuples et de villes, imprimés en huit volumes. Paris, 1770. — Samen 9 dln. in 4 bnd. 4°.

J. Eckhel, Numi veteres anecdoti ex museis Caesareo Vindobonensi, Florentino magni ducis Etruriae, aliisque. Viennae Austriae, 1775. 2 stn. 1 bnd. 4°.

J. C. de Jonge, Notice sur le cabinet des médailles et des pierres gravées de Sa Majesté le Roi des Pays-Bas. La Haye, 1823. 8°.

J. F. G. Meijer, Aanwinsten van het Koninklijk Penningkabinet, 1 Jan.—31 Dec. 1858. (Overgenomen uit den Alg. Konst- en Letterbode. 1859). 8°.

Verslag omtrent den toestand van het Kon. Kabinet van Munten, Penningen en Gesneden Steenen te 's-Gravenhage over de jaren 1894, 1898 en 1899. (Overgedrukt uit de Verslagen omtrent 's-Rijks verzamelingen van geschiedenis en kunst. 8°.

Catalogue du Cabinet de monnaies et médailles de l'Aca-

démie Royale des Sciences à Amsterdam, rédigé par A. J. Enschedé et J. P. Six. Amsterd., 1863. 8°.

P. O. van der Chijs, Aanwinsten van het Munt- en Penningkabinet der Leidsche Hoogeschool, van 8 Febr. 1850—8 Febr. 1851. 2 stn. 8°.

P. O. van der Chijs, Het Munt- en Penningkabinet der Leidsche Hoogeschool in 1867. Leiden, 1867. 8°.

Catalogus der Noord- en Zuid-Nederlandsche munten, en der historie en andere penningen van het Provinciaal Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in Noordbrabant. 's-Hertogenb., 1860. 8°.

A. H. G. Fokker, Catalogus der penningen en munten in het kabinet van het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen. Middelb., 1869. 8°.

A. H. G. Fokker, Catalogus der penningen en munten in het kabinet van het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen. (Doorschoten exemplaar met bijgeschreven aanwinsten). Middelb., 1869. 8°.

Hierbij verschillende geschreven catalogussen van het Munt- en Penningkabinet van het Zeeuwsch Genootschap, 4 stn. fol. .

M. G. A. de Man, Catalogus der numismatische verzameling van het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen. Middelburg, 1907. 8°.

Aanwinsten van het Munt-, Penning- en Zegelkabinet van het Friesch Genootschap van geschied-, oudheid- en taalkunde van 1853—1890. 16 stn. 8°.

Joh. W. Stephanik, Catalogus van de muntverzameling van het Kon. Oudheidk. Genootschap te Amsterdam, bevattende tevens een overzicht van het muntwezen aller tijden en landen. Amsterd., 1897. 4°.

Beschrijving der verzamelingen van het Groot-Oosten der

Nederlanden. Gedenk-, draagpenningen enz. (Door Th. M. Roest). 's Gravenh, 1893. 8°.

Catalogus der numismatische afdeeling van het Museum van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen, (bewerkt door J. A. van der Chijs). Batavia, 1869. 8°. — Hetzelfde. Tweede druk. Batavia, 1877. 8°. — Hetzelfde, door J. A. van der Chijs. Derde druk. Batavia en 's Hage, 1886. 8°.

J. A. van der Chijs, Catalogus der numismatische verzameling van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen. Vierde druk. Batavia, 1896. 4°.

M. Nahuys, Cabinet de jetons historiques d'or et d'argent, formé par Louis de Coster. (Extrait de la Revue belge de numismatique, 1883). 8°.

3. MUNTVONDSTEN.

C. A. Rethaan Macaré, Verhandeling over de bij Domburg gevondene Romeinsche, Frankische, Brittannische, Noord-sche en andere munten. Middelb., 1838. Met pln. 8°.

C. A. Rethaan Macaré, Tweede verhandeling over de bij Domburg gevondene Romeinsche, Frankische, Brittannische en andere munten. Middelb., 1856. Met pln. 8°.

Marie de Man, Monnaies anglo-saxonnes, mérovingiennes et carolingiennes inédites trouvées à Dombourg. (Overdruk). Met pl. 8°.

Marie de Man, Monnaies trouvées sur la plage de Dombourg. (Extrait de la Revue belge de numismatique, année 1891). Brux., 1891. 8°.

La trouvaille de Hulst (Zélande). Catalogue d' une collection intéressante de monnaies antiques, Grecques et

Romaines, etc. et enfin de la trouvaille de Hulst. Amsterdam, Fred. Muller. 1894. 8°.

Marie de Man, Beschrijving van de muntvondst te Domburg, bestaande uit 135 gouden en 8 zilveren munten. Publieke verkooping door G. Th. Bom en Zn. te Amsterdam, 1894. 8°.

Marie de Man, Muntvondst te Vlissingen. (Overgedrukt uit het Tijdschrift van het Kon. Ned. Genootsch. voor Munt- en Penningkunde. 1900). 8°.

J. Dirks, Les Pompei Frisons et leur importance au point de vue numismatique. (Extrait des Mémoires présentés au Congrès International de Numismatique). Bruxelles, 1891. Met kaart. 8°.

J. Dirks, Monnaies anciennes trouvées en Frise. (Extrait de la Revue de la numismatique belge, t. II, 4° série). Bruxelles, 1858. 8°.

J. Dirks, Monnaies anciennes trouvées en Frise. II. (Extrait de la Revue de la numismatique belge, t. III, 3° série). Bruxelles, 1859. 8°.

J. Dirks, Monnaies anciennes trouvées en Frise. (Extrait de la Revue de la numismatique belge, t. I, 4° série). 1863. 8°.

J. Dirks, Médaillon et monnaies anciennes, en or, trouvées en Frise. (Extrait de la Revue de la numismatique belge, t. III, 4° série). 8°.

J. Dirks, Trésor de Wieuwerd. Ornaments et monnaies Mérovingiennes et Byzantines en or. (Extrait de la Revue de la numismatique belge, t. V, 4° série). 8°.

J. Dirks, La trouvaille de Pingjum (Frise), en Juin 1868. (Extrait de la Revue de la numismatique belge, t. I, 5° série). 8°.

- J. Dirks en J. E. Hooft van Iddekinge**, De muntenvond van Beets in Friesland afgebeeld en opgehelderd. (Afdruk uit „De Vrije Fries,” 1876). 8°.
- J. Dirks**, De vondsten van Onna en Feins, beschreven en toegelicht. Leeuwarden, 1886. 8°.
- J. Dirks**, La trouvaille de Drongrijp en Frise. (Extrait de la Revue belge de numismatique, année 1887). 8°.
- J. Dirks**, De vondst van gouden voorwerpen en gouden Merovingische munten te Drongrijp. Leeuwarden, 1887. 8°.
- A. A. Looyen**, Vondst van gouden munten te Kudelstaart, bij Aalsmeer, in Juli 1892. (Overgedrukt uit het Tijdschrift van het Ned. Gen. voor Munt- en Penningkunde). 8°.
- J. H. Coronel**, Vondst van zilveren munten te Grave, in April 1893. (Overgedrukt uit het Tijdschrift v. h. Ned. Gen. voor Munt- en Penningk.). 8°.
- Th. M. Roest**, Description d' une partie de la trouvaille d' Amersfoort, propriété de M. M. van der Heijden, contenant 617 monnaies en or et 339 en argent. Amsterd., 1894. 8°.
- Th. M. Roest**, Description d' une partie de la trouvaille d' Amersfoort, propriété de Mr. Jan van de Wetering, contenant 639 monnaies en or et 344 en argent. Amsterd., 1894. 8°.
- Th. M. Roest**, Muntvondst op de Zelhemsche heide. (Overgedrukt uit het Tijdschrift v. h. Ned. Gen. voor Munt- en Penningk.). 1894. 8°.
- Catalogus** van munten afkomstig van de muntvondst in Februari 1894 op de Zelhemsche heide. Amsterd., 1894. 8°.

4. VERKOOPCATALOGUSSEN.

Verzeichniz einiger raren Thaler, Contrefact und Noth-Müntzen. Kiel, 1756. 8°.

Verzeichniss einer Sammlung, theils von alten Bracteaten oder Blechmünzen, theils von neueren, grötentheils raren silbernen Münzen und Medaillen. Hamburg, 1758. 8°.

Museum numarium Milano-Viscontianum, h. e., quod Gisbertus Franco de Milan--Visconti apparatus servavit et locuplevavit. Traj. ad. Rhen., 1786. 8°.

Catalogue du magnifique cabinet de M. le comte de Renesse-Breidbach. Anvers, 1835. 3 dln. 8°.

Catalogus van het penning- en muntkabinet, nagelaten door P. Smidt van Gelder te Zaandam. Amsterd., 1846. 2 dln: 8°.

C. P. Serrure, Notice sur le cabinet monétaire de S. A. le Prince de Ligne. Gand, 1847. 8°.

Catalogus van het beroemde munt-kabinet, nagelaten door Pieter Verkade. (Verkocht te Amsterdam, 26 Febr. 1849). 8°.

Catalogus der gedenkpenningen en munten, alsmede van boeken over penning- en muntkunde, nagelaten door L. U. baron Rengers. (Verkocht 4 Oct. 1854). Gron. 8°.

Lijst van gouden, zilveren en andere gedenkpenningen en munten, den 7 November 1855 te Middelburg verkocht. 8°.

Catalogue d'une riche collection de médailles et jetons relatifs à l'histoire des dix-sept provinces des Pays-Bas, monnaies du moyen age et méreaux, formant le cabinet du greffier Goddons, à Louvain. (Verkocht te Gent 24 Mei 1859). Bruxelles, 1859. 8°.

Catalogus der penningen en munten, nagelaten door Jhr. C. A. Rethaan Macaré. (Verkocht te Amsterdam 8 April 1862). Amsterd., 1862. 8°. Met de prijzen.

Catalogus der boeken over numismatiek, nagelaten door

Jhr. C. A. Rethaan Macaré. (Verkocht 8 April 1862).
Amsterd., 1862. 8°.

Catalogus eener belangrijke en kostbare verzameling Nederlandsche munten, antieke Grieksche en Romeinsche, en vreemde munten, historiepenningen, noodmunten, enz. nagelaten door Jhr. Mr. J. van Iddekinge en F. Schermacher. Amsterd., G. Theod. Bom. 1867. 8°.

Catalogus eener hoogstbelangrijke en kostbare algemeene muntverzameling, eener rijke collectie historiepenningen en noodmunten enz., nagelaten door J. C. Noot, W. Nagel e. a. Amsterd., G. Theod. Bom. 1868. 8°.

Catalogue d'une très-belle collection de monnaies de Flandre et d'une série de médailles et jetons et d'antiquités formée par un amateur distingué. Tournai, 1870. 8°.

Catalogue d'une jolie collection de monnaies anciennes, jetons, médailles romaines etc. dont la vente a eu lieu à Tournai, le 17 Mars 1875. Tournai, 1875. 8°.

Catalogue d'une belle collection de monnaies, jetons, médailles romaines et gauloises, dont la vente a eu lieu le 15 juillet 1875. Tournai, 1875. 8°.

Catalogue d'une belle collection de médailles romaines, consulaires et impériales et de jetons, monnaies et médailles des Pays-Bas, dont la vente a eu lieu le 25 Novembre 1875. Tournai, 1875. 8°.

Catalogue de la collection de poids anciens, sceaux, méreaux, jetons et médailles, réunie par feu M. Louis Minard. (Verkocht te Gent 24 Mei 1883). Gand, 1883. 8°.

Catalogus van fraaie en zeldzame Amsterdamsche gedenkpenningen, munten, gildepennningen en armpennningen, schutters- en brandspuitpennningen. Amsterd., G. Theod. Bom en Zn. 1889. 8°.

Catalogue de la collection de médailles historiques, de jetons, de méreaux, de monnaies, de monnaies obsidionales et de nécessité etc. délaissée par J. B. Schöne. Amsterd., G. Theod. Bom. 1892. . 8°.

Catalogue d'une riche collection de monnaies, Thalers modernes (Neuere Prägungen), monnaies d'or et d'argent des divers pays de l'Europe, série de monnaies d'outremer, formant la première partie de la collection Dr. O. Thöne. Vente, Sept. 1900. Amsterd., 1900. 8°.

Catalogue d'une riche collection de médailles, formant la collection du Dr. O. Thöne. Vente Sept. 1900. Amersfoort, 1900. 8°

Catalogue de monnaies et de médailles. Collections: Chevalier Gustave van Havre d'Anvers, prof. dr. J. W. Wurfbain, Joh. W. Stephanik (supplément), e. a. Collections spéciales: La ville d'Amsterdam, Anvers, Brabant, Corporations, Essais de monnaies, Napoléon, Maison d'Orange, Amiraux, Guerre de 80 ans, etc. (Avec index et planches). Amsterd., Fred. Muller en Cie. 1907. 4°.

Médailles et monnaies en or. Autriche, Hongrie, Bohême etc. Série d'essais en or de monnaies des Pays-Bas. Plaquettes modernes. Amsterdam, Fred. Muller en Cie. 1907. Met pln. 4°.

Catalogue de jetons, méreaux, sceaux et cachets en vente aux prix marqués chez. R. Dupriez. Bruxelles 1891. 8°.

Catalogues de monnaies, médailles, jetons historiques etc. en vente aux prix marqués chez J. Schulman, numismatiste et antiquaire à Amersfoort. Amersfoort, 1883—1893. 13 stn. 8°.

Catalogo di monete antiche e moderne in vendita a prezzi segnati della casa G. Morchio e N. Majer. Venezia. Serie IV. Num. 33. Monete Italiane ed estere. Venezia, 1902. 8°.

**B. MUNT- EN PENNINGKUNDE VAN AFZON-
DERLIJKE VOLKEN.**

1. OOSTERSCHE VOLKEN, GRIEKEN, ROMEINEN; —
NIEUWERE VOLKEN.

Jo. Foy-Vaillant, *Historia Ptolemaeorum Aegypti regum, ad fidem numismatum accommodata.* Amstelædami, 1701. Met afbeeld. fol.

B. P. Moors, *Le système des poids, mesures et monnaies des Israélites d'après la Bible.* Paris, 1904. 8°.

Joan. Harduinus, *Chronologiae ex nummis antiquis restitutæ prolusio de nummis Herodiadum.* Parisiis, J. Anisson. 1693. 4°.

H. Sauvairé, *La plus ancienne monnaie Arabe d'Abdul-Malek.* (Extrait de la Revue de la numismatique belge, t. IV, 3e série). Bruxelles, 1860. 8°.

Heinrich Nützel, *Münzen der Rasuliden nebst einem Abriss der Geschichte dieser jemenischen Dynastie. Inaugural-Dissertation zur Erlangung der philosophischen Doctorwürde an der Universität Jena.* Berlin, 1891. 8°.

J. Foy-Vaillant, *Arsacidarum imperium, sive regum Parthorum historia, ad fidem numismatum accommodata.* Tom. I. Parisiis, 1725. 4°.

Jo. Foy-Vaillant, *Achaemenidarum imperium, sive regum Ponti, Bosphori, et Bithyniae historia, ad fidem numismatum accommodata.* Tom. II. Parisiis, 1725. 4°.

H. N. Stuart, *Catalogus der munten en amuletten van China, Japan, Corea en Annam, behoorende tot de numismatische verzameling van het Bataviaasch Genootschap*

- van Kunsten en Wetenschappen. Batavia en 's-Gravenh., 1904. 4°.
- H. C. Millies**, Recherches sur les monnaies des indigènes de l'Archipel Indien et de la péninsule Malaie. Ouvrage posthume, publié par l'Institut Royal pour la Philologie et l'Ethnographie de l'Inde Néerlandaise. La Haye, 1871. Met 36 platen. 4°.
- E. Netscher en J. A. van der Chijs**, De munten van Nederlandsch Indië beschreven en afgebeeld. (Verhand. Bat. Gen. Deel 31. Batavia, 1864). 4°.
- Uytrekking** van de goude en silvere munts waardye, inhoud der maten en swaarte der gewigten, in de respective gewesten van Indiën. Middelburg, 1691. 4°.
- J. E. ter Gouw**, De muntslag voor Nederlandsch-Indië met het jaartal 1790. (Overgedrukt uit het Tijdschrift voor Munt- en Penningkunde). 8°.
- H. C. Millies**, Onderzoek van eene verzameling Oostersche munten. (Overgedrukt uit Verslagen en Mededeelingen der Kon. Akad. v. Wetenschappen. Afd. Letterkunde. Deel V). 8°.
- J. E. ter Gouw**, Het muntwezen op Lombok. (Overgedrukt uit het Tijdschrift voor Munt- en Penningkunde). 8°.
- E. Babelon**, Traité des monnaies grecques et romaines. Première parti. Tome premier. Paris, 1901. 4°.
- F. Imhoof-Blumer**, Monnaies Grecques. Publié par l'Académie Royale Néerlandaise des Sciences. Amsterd., 1883. Met pln. 4°.
- Laur. Begerus**, De nummis Cretensium serpentiferis disquisitio antiquaria etc. Colon. Marchicae, 1702. Met afbeeldingen. fol.

Reg. Stuart Poole, On two Cretan coins in the British Museum. London, 1861. Met pl. 8°.

G. Rathgeber, Mémoire sur le χρυσῶν θέρος et sur quelques médailles de Métaponte et de Cyrène. Paris, 1844. 8°.

J. C. Schlaeger, Commentatio de numo Alexandri Magni cum summa raritate tum typo singulari conspicuo et Thesauri Fridericiani ornamento maximo. Accedit de Thesauro supellectilis antiquariae sive collectione opusculorum rariorum quibus viri eruditi numos gemmas lapidesque veterum Graecorum et Romanorum illustrarunt. Hamburgi, 1736. Met pln. 4°.

Th. Mommsen, Geschichte des Römischen Münzwesens. Berlin, 1860. 4°.

Julius Friedlaender, Die Oskischen Münzen. Mit zehn Kupfertafeln. Leipzig, 1850. 4°.

Const. Landi Selectiorum numismatum, praecipue Romanorum, expositiones. Lugd. Batav., B van der Aa. 1695. Met pln. 4°.

Fulvius Ursinus, Familiae Romanae quae reperiuntur in antiquis numismatibus ab urbe condita ad tempora divi Augusti. Adjunctis familiis XXX ex libro Ant. Augustini Ep. Ilerdensis. Romae, J. de Angelis. 1577. Met pln. fol.

Jacques de Strada, Épitome du trésor des antiquitez, c'est à dire, pourtraits des vraies médailles des Empereurs tant d'Orient que d'Occident. De l'estude de Jaques de Strada, Mantuan antiquaire, traduit (du latin) par Jean Louveau d'Orleans. Lyon, par Jaques de Strada et Thomas Guerin. 1553. 4°.

Regum et Imperatorum Romanorum numismata aurea, argentea, aerea. Access. Ant. Augustini, Antiquitatum

Romanarum Hispanarumque in nummis veterum Dialogi. Antverpiae, H. Aertssens. 1654. Met pln. fol.

Ad. Occo et Fr. Mediobarbus. Imperatorum Romanorum numismata a Pompeio Magno ad Heraclium, ab Adolfo Occone olim congesta, nunc Augustorum iconibus, notis et additamentis illustrata et aucta, studio et cura Franc. Mediobarbi. Mediolani, L. Montia. 1683. Met afbeeld. fol.

Jo. Foy-Vaillant (Jean Foy), Nummi antiqui familiarum Romanarum perpetuis interpretationibus illustrati. Amstelædami, 1703. Met pln. 2 dln. fol.

Jo. Foy-Vaillant, Numismata aerea Imperatorum, Augustarum, et Caesarum, in coloniis, municipiis, et urbibus jure Latio donatis, ex omni modulo percussa. Parisiis, D. Horthemels. 1695. Met afbeeld. 2 dln. 1 bnd. fol.

Jo. Foy-Vaillant, Numismata aerea Imperatorum, Augustarum et Caesarum, in coloniis, municipiis, et urbibus jure Latio donatis, ex omni modulo percussa. Parisiis, D. Horthemels. 1697. 2 dln. in 1 bnd. Met afbeeld. fol.

Jo. Foy-Vaillant, Numismata Imperatorum, Augustarum et Caesarum, a populis, Romanae ditionis, Graece loquentibus, ex omni modulo percussa. Editio altera, ab ipso auctore recognita. Amstelædami, 1700. Met afbeeld. fol.

Appendicula ad numos Augustorum et Caesarum, ab urbibus Graece loquentibus cunos, quos Cl. Vaillantius collegerat etc. Viennae, 1734. 8°.

Jac. de Bie, Imperatorum Romanorum a Julio Caesare ad Heraclium usque numismata aurea, Caroli ducis Croii et Arschorani studio collecta, industria Jacobi de Bie in aë incisa, brevi et historico commentario explicata. Berolini, J. A. Büdiger. 1705. Met pln. 4°.

Jac. de Bie, *Imperatorum Romanorum a Julio Caesare ad Heraclium usque numismata aurea etc.* Accedit Lud. Smids *Romanorum imperatorum pinacotheca*, Sigeo. Havercampus recensuit et auxit. Amstelod., 1738. Met pln. 4°.

S. Schijnvoets *Muntkabinet der Roomsche keizers en keizerinnen, in vaarzen beschreeven door A. Bôgaert.* Met 70 kopere platen verciert. Amst., 1695. 8°.

A. Bogaert, *De Roomsche Monarchy, vertoont in de muntbeelden der Westersche en Oostersche keizeren; beginnende van Cesar, en eindigende met Leopoldus.* Alles naer de vermaarde muntpenningen van haare Zweedsche Majesteit Christina te Rome getekent en in 't koper gesneden. Utrecht. F. Halma en W. van de Water. 1697. 4°.

J. Oudaan, *De Roomse Moogentheid, bevat in een naauwkeurige beschrijving van de magt en heerschappij der oude Roomse keizeren enz.* Alles aangewezen en opgeheldert uit de oude Roomse gedenkpenningen. Met een bijvoeging van des zelfs aantekeningen en vermeerderingen, en verrikt met de geleerde opmerkingen van Pieter Deinoet. Met 122 kopere platen. Gouda, 1706. 4°.

Lud. Smids, *Romanorum Imperatorum Pinacotheca; sive duodecim imperatorum simulacrâ, elogiis, numismatibus et historia Suetoniana illustrata atque exornata.* Amst., 1698. 4°.

W. Caland, *De nummis M. Antonii III viri vitam et res gestas illustrantibus commentatio.* Specimen litterarium inaugurale. Lugd.-Batav., 1883. 8°.

Rariora *maximi moduli numismata, selecta ex bibliotheca Casp. Carpegnae et Jos. Monterchii, commentariis illustrata.*
— *Selecta nummi duo Antoniniani, ex bibliotheca Camilli*

Cardinalis Maximi, editi a Jo. Petro Bellorio. — Amsterdam, 1685. 8°.

(Gisp. Cuperus), *Historia trium Gordianorum*. Daventriae, A. Fronten. 1697. 12°.

(L' Abbé du Bos), *Histoire des quatre Gordiens*, prouvée et illustrée par les médailles. Paris, Fl. et P. Delaulne, 1695. 12°.

De twee bovengenoemde werken in één band.

Bernh. Köhne, *Die auf die Geschichte der Deutschen und Sarmaten bezüglichen Römischen Münzen*. Mit drie Kupfertafeln. Berlin, 1844. 8°.

Jo. Jac. Luckius, *Sylloge numismatum elegantiorum*, quae diversi imp. reges principes comites republicae diversas ob causas ab anno 1500 ad annum usque 1600 cudi fecerunt: concinnata et historica narratione illustrata. Parisiis, J. Guignard. 1660. fol.

Jo. Jac. Luckius, *Sylloge numismatum elegantiorum*, quae diversi imperatores, reges, principes, comites, republicae diversas ob causas ab anno 1500 ad annum usque 1600 cudi fecerunt: concinnata et historica narratione illustrata. Argentinae, typis Reppianis. 1660. fol.

Thesaurus numismatum modernorum hujus seculi, sive numismata mnemonica et iconica quibus praecipui eventus et res gestae ab anno MDCC. illustrantur, figuris aeneis expressa, addita Latina et Germanica explicatione. . . Historische Gedächtnisz-Müntzen des gegenwärtigen Seculi u. s. w. Nürnberg. Z. j. fol.

Beschrijving van de historiepenningen der jaren 1700—1709.

Curieuses Müntz-Lexicon, oder kurtze Beschreibung der vornehmsten Müntz-Sorten in- und ausserhalb Europa. Frankfurt am Mayn, W. Chr. Multzen. 1740. kl. 8°.

Catalogue of English coins in the British Museum. Anglo-Saxon series. Vol. I. London, 1887. 8°.

B. E. Hildebrand, Anglosachsiska mynt i Svenska Kongliga Myntkabinettet, funna i Sveriges jord. (Monnaies Anglo-saxonnes du Cabinet Royal de Stockholm toutes trouvées en Suède). Trykt på Kongl. Witterhets, Historie och Antiquitets bekostnad. Stockholm, 1846. Met pln. 8°. Svenska Kongl. Myntkabinettet. I. Anglosachsiska mynt.

B. E. Hildebrand, Anglosachsiska mynt i Svenska kongliga Myntkabinettet funna i Sveriges jord. (Anglosaxon coins in the Royal Swedish Cabinet of Medals at Stockholm, all found in Sweden). Ny tillökt upplaga. Stockholm, 1881. Met pln. gr. 8°.

F. de Haan en W. Eekhoff, Angelsaksische munten, in 1866 gevonden in Friesland, beschreven en historisch toegelicht. Leeuw., 1866. 8°.

J. Dirks, Les Anglo-Saxons et leurs petits deniers dits Sceattas. Essai historique et numismatique. Bruxelles, 1870. 8°.

J. Dirks, De Angel-Saksen en hunne oudste munten (Sceattas). Eene verhandeling naar aanleiding van muntvonden in Friesland en elders. (Uittreksel, met bijvoegsels, uit zijne verhandeling: Les Anglo-Saxons et leurs petits Deniers, dits Sceattas. Essai historique et numismatique, geplaatst in de Revue de la Numismatique Belge, 1870). 8°.

Marie de Man, Sceattas anglo-saxons inédits ou peu connus. (Overgedrukt uit het Tijdschrift van het Ned. Gen. voor Munt- en Penningkunde). Amsterd., 1895. Met pln. 8°.

Marie de Man, Considérations sur trois sceattas Anglo-saxons identiques du cabinet numismatique de la Société Frisonne à Leeuwarden. (Overgedrukt uit het Tijdschrift van het Kon. Ned. Gen. voor Munt- en Penningkunde, 1904). 8°.

A. Blanchet, *Traité des monnaies Gauloises*. Paris, 1905.
2 dln. Met pln. 8°.

M. Prou, *Catalogue des monnaies françaises de la Bibliothèque Nationale. Les monnaies mérovingiennes*. Paris, 1892. 4°.

Cl. Fr. Menestrier, *Histoire du règne de Louis le Grand par les médailles, emblèmes, devises, jettons, inscriptions, armoiries, et autres monumens publics*. Édition nouvelle, corrigée et augmentée de plusieurs médailles et figures. Paris, Rob. Pepie. 1693. fol.

J. Goeree, *Historische Gedenk-penningen van Lodewijk den XIV. Vertonende al het voorgevallene onder de regering van dien koning. Zedert zijne geboorte tot op deze tegenwoordige eeuw: naar de oorspronkelijke medaliën in 't groot, en de korte historische beschrijving, benefens de verklaring van yder penning en opschrift, uit het Fransch in 't Nederduits overgebracht*. Amsterdam, 1712. Met platen. 8°.

(G. B. Fleurimont), *Médailles du règne de Louis XV*. Zonder pl. of j. fol.

Bevat 78 pln. en taille-douce, van de jaren 1715—1748.

De Marsy, *Les faux monnayeurs dans le Bas-Maine*. (Extrait de la Revue belge de numismatique, année 1890). 8°.

Christ. Schlegelii *De nummis antiquis Isenacensibus, Mulhusinis, Northusinis et Weissenseensibus exercitatio historica, qua simul Landgraviorum Thuringiae Arelatensis lineae historia succincte exponitur, vera Bracteatorum nummorum aetas asseritur, et contra quorundam objectiones vindicatur etc.* Jenae, 1703. 4°.

Christ. Schlegelii *De nummis antiquis Gothanis, Cygneis, Coburgensibus, Vinariensibus et Merseburgensibus, dis-*

sertatio, in qua simul obiter de nummis quibusdam prisci aevi Altenburgensibus, Augustanis, Halensibus, Francofurtensibus, Noribergensibus et Ulmensibus agitur. Francofurti et Lipsiae, 1717. — Christ. Schlegelii De nummis abbatum Hersfeldensium apotelesma. Gothae, 1724. 4°.

Jo. Henr. a Seelen, Selecta nummaria, quibus variae res, sacrae, civiles ac literariae, ut et Lubecenses, illustrantur, seorsum antea; nunc conjunctim denuo edita, et accessionibus novis aucta. Lubecae, 1735. 8°.

Ger. Ern. Hamm, Moneta Ubio-Agrippinensis ab urbe condita dissertatio historica. Coloniae. Z. j. 8°.

C. J. Tornberg, Numi cufici Regii numophylacii Holmiensis, quos omnes in terra Sueciae repertos. (Impensis Reg. Academiae Litt. Hum. Hist. et Antiquitatum). Upsaliae, 1848. Met. pln. 4°.

Kongl. Svenska Myntkabinettet. II Kufiska mynt.

B. E. Hildebrand, Minnespenningar öfver Enskilda Svenska Män och Qvinnor. Stockholm, 1860. 8°.

B. E. Hildebrand, Sveriges och Svenska Konungahusets minnespenningar, praktmynt och belöningsmedaljer. Stockholm, 1874—1875. 2 dln. 8°.

L. B. Stenersen, Myntfundet fra Graeslid i Thy dalen beskrevet. Med 7 plancher i lustryk udførte af J. Schøber i Durlach, Baden. Christiania, 1881. Met. pln. 4°.

Georges Cumont, Bibliographie générale et raisonnée de la numismatique belge. Bruxelles, 1883. 8°.

Georges Cumont, Les monnaies des États-Belgiques-Unis. Révolution Brabançonne 1789—1790. Bruxelles, 1885. 8°.

Alph. de Witte, État actuel de la numismatique Névienne. Bruxelles, 1888. 8°.

Alph. de Witte, Notes sur les Roëttiers, graveurs généraux des monnaies aux Pays-Bas Méridionaux. I—III. (Extraits de la Correspondance historique et archéologique. Année 1895). 3 stn. 8°.

Alph. de Witte, Conférence monétaire internationale tenue à Bruges en 1469. Bruxelles, 1893. 8°.

B. Serrure, Moreium. Conjectures sur la situation de cet atelier monétaire et considérations sur la numismatique de Gaucher de Châtillon. 8°.

B. Serrure, Éléments de l'histoire monétaire de Flandre. Gand, 1879. 8°.

L. de Coster, Nouvel atelier monétaire du Comté de Flandre. (Extrait de la Revue de la numismatique belge, t. II, 2e série). 8°.

Ch. Cochetoux, Notice sur les monnaies des archiducs Albert et Isabelle contenant quelques renseignements particuliers sur les monnaies frappées à l'atelier de Tournai. Bruxelles, 1876. 8°.

Ch. Cochetoux, Des monnaies épiscopales de Tournai. 1^r. et 2nd. articles. (Extraits de la Revue belge de numismatique, 1880 et 1882). 2 stn. 8°.

B. Serrure, L'atelier monétaire des évêques de Tournai. — Un florin d'or inédit de Jean I, comte de Nassau-Dillenburg. (Extrait du Bulletin mensuel de numismatique et d'archéologie, année 1882). Bruxelles, 1882. 8°.

J. J. Becker Bz., Beoordeeling van het werk over de Luiksche munten, van den graaf van Renesse-Breidbach. Amsterd., 1833. 8°.

2. NEDERLANDSCHE MUNT- EN PENNINGKUNDE.

Histoire abrégée des Provinces-Unies des Pais-Bas, etc.
Enrichie d'un grand nombre de figures. Amsterdam, J.
Malherbe. 1701. fol.

G. van Loon, Alonde Hollandsche histori der Keyzeren,
Koningen, Hertogen en Graaven; welken, sedert de komst
der Batavieren in het thans genaamde Holland, tot de
herstelling van 's Graaven Florents den Eerstens zoon,
aldaar het hooggebied gehad hebben. Opgehelderd met
de noodige Landkaarten, Geslachtlysten, Keyzer- en Ko-
ninklyke Penningen en andere Gedenkstukken. 's Graa-
venh., 1734. 2 dln. fol.

F. van Mieris, Histori der Nederlandsche vorsten, uit de
Huizen van Beijere, Borgonje en Oosténrijk enz., met
meer dan duizend historiepenningen gesterkt en opgehel-
derd. 's Gravenh., 1732—1735. 3 dln. fol.

P. Bizot, Medalische Historie der Republyk van Holland.
In 't Fransch beschreeven, en uit die taal in 't Neder-
duitsch gebracht, en wel twee derden vermeerderd (door
J. Oudaen Fz.); nevens alle de Medalien der overtocht
van Z. H. na Engeland, deszelfs krooning enz. Met een
Byvoegsel van de grafsteden ter eere der dappere helden
opgerecht. Amst., P. Mortier. 1690. Met pln. 4°.

G. van Loon, Beschryving der Nederlandsche Historipen-
ningen: of beknopt verhaal van 't gene sedert de over-
dracht der heerschappye van Keyzer Karel den Vijfden
op Koning Philips zynen zoon, tot het sluyten van den
Uytrechtsen vrede, in de 17 Nederlandsche gewesten is
voorgevallen. (1555—1714). 's Gravenh., 1723—1731.
4 deelen. fol.

G. van Loon, Histoire médallique des XVII provinces unies des Pays-Bas, depuis l'abdication de Charles V jusqu' à la paix de Bade en 1716, traduite du hollandais. La Haye, 1732. 5 dln. fol.

Beschrijving van Nederlandsche Historie-penningen, ten vervolge op het werk van G. van Loon. Uitgegeven door de Tweede Klasse van het Kon. Nederl. Instituut (en de Kon. Akad. van Wetenschappen). Stuk I—V. (1714—1766). Amst., 1821—1848. — Stuk VI—X. (1766—1806). Amst., 1861—1869. 10 stn. in 2 bnd. fol.

G. van Orden, Handleiding voor verzamelaars van Nederlandsche historiepenningen, bevattende eene beschrijving van een aanzienlijk aantal Nederlandsche leg- of rekenpenningen, welke in de penningwerken van Bizot, van Loon en van Mieris niet worden vermeld. Leyden, 1825—1830. 2 dln. 8°.

J. de Vries en **J. C. de Jonge**, Nederlandsche gedenkpenningen verklaard. 's Gravenh. en Amsterd., 1829—1839. 3 dln. Met. pln. 4°.

Koninklijk Kabinet van Munten, Penningen en Gesneden Steenen. — Catalogus der Nederlandsche en op Nederland betrekking hebbende gedenkpenningen. Deel I en II. 's Gravenh., 1903—1906. 2 dln. Met platen. 8°.

J. Dirks, Penningkundig Repertorium. Mededeelingen ter aanvulling der penninggeschiedenis der Nederlanden. 1879—1892. 4 dln. 8°.

Deel I en II zijn overdrukken uit den Navorscher 1879—1890, deel III en IV afzonderlijk uitgegeven.

J. Dirks, Numismatische mededeeling (over de leemten, die in de beschrijving der Ned. gedenkpenningen voorkomen). Overgedrukt uit de Verslagen en Mededeelingen der Kon. Akad. van Wetenschappen. Afd. Letterkunde. Deel V). Amsterd., 1875. 8°.

P. O. van der Chijs, De munten der Frankische- en Duitsch-Nederlandsche vorsten. Uitgegeven door Teyler's Tweede Genootschap. Haarlem, 1866. Met pln. 4°.

D. Groeße, Handleiding tot de kennis der Nederlandsche munten, welke sedert ruim drie eeuwen hier te lande zijn geslagen, gangbaar waren en thans geheel ingetrokken of buiten omloop zijn gesteld; alsmede over den oorsprong, de benamingen, enz. Amsterdam, 1850. 8°.

J. Dirks, Numismatiek. I—VI. (Over Nederlandsche munten uit de elfde eeuw). 1851. 8°.

J. Dirks, Quelques mots sur des monnaies du onzième siècle. (Extrait de la Revue de la numismatique belge, tome I, 4e série). 1863. 8°.

(L. W. A. Besier), Catalogus der gouden, zilveren en koperen specien geslagen in de Nederlandsche gewesten door de Frankische en de Duitsch-Nederlandsche Vorsten, de Hertogen, Graven, Heeren en Steden, van de vroegste tijden af tot de Pacificatie van Gend. (Utrecht, 1892). 2 stukken. 8°.

Munt-kabinet van 's Rijks Munt te Utrecht.

Geschiedkundige catalogus der verzameling munten van Nederland, Bezittingen en Koloniën, bijeengebracht en beschreven door Joh. W. Stephanik, en in bruikleen afge- staan aan het Rijksmuseum. Met platen. 1888. 4°.

Description du Cabinet de jetons historiques d'or et d'argent frappés dans les Pays-Bas, à partir du milieu du 15e siècle jusqu' à nos jours, formé par L. de Coster, et description d'une suite de médailles d'or et d'argent. Brux., 1883. 8°.

A. Perreau, Essai de monographie des méreaux des corporations de métiers des Pays-Bas. (Extrait de la Revue de la numismatique belge, t. II, 3e série). Bruxelles, 1858. 8°.

J. Dirks, Deux cents méreaux des corporations de métiers des Pays-Bas. (Extrait de la Revue de la numismatique belge, t. III, 3e série). Bruxelles, 1859. 8°.

J. Dirks, Encore deux cent trente méreaux des corporations de métiers des Pays-Bas. (Extrait de la Revue de la numismatique belge, t. V, 5e série). Bruxelles, 1873. 8°.

J. Dirks, Souvenir de la Haye. Description de soixante jetons de présence aux funérailles, etc., des quartiers de cette ville. Bruxelles, 1859. 8°.

J. Dirks, Essai d'une monographie des médailles et méreaux des corporations armées des Pays-Bas (1550—1800). (Extrait de la Revue de la numismatique belge, t. IV, 4e série). 8°.

J. Dirks, Second supplément à l'essai d'une monographie des médailles et méreaux des corporations armées des Pays-Bas (1550—1800). (Extrait de la Revue de la numismatique belge, t. IV, 5e série).

J. Dirks, Supplément aux notices sur les méreaux des corporations de métiers des Pays-Bas. (Extrait de la Revue de la numismatique belge, 5e série, t. VI). 8°.

L. Minard-van Hoorebeke, Description de méreaux et autres objets anciens des gildes et corps de métiers, églises, etc. Gand, 1877—1879. 3 vol. Met pln. 4°.

De afzond. titels voor de drie deelen zijn:

I. Beschrijvingen van de Gilden en Neringen der stad Gent. — II. Noord-Nederlandsche Gildepenningen, Presentie-, Kerk- en Armlodjes van de 15e tot de 18e eeuw. — III. Brabandsche en Vlaamsche Gildepenningen, Presentie-, Kerk- en Armlodjes van de 15e tot de 18e eeuw.

J. Dirks, Méreaux appartenant aux Pays-Bas. Description de méreaux, jetons, etc., par Minard-van Hoorebeke. 2e partie, révisée par M. Dirks. Bruxelles, 1879. 8°.

J. Dirks, De Noord-Nederlandsche Gildepenningen, wetenschappelijk en historisch beschreven en afgebeeld. (Ver-

handelingen uitgegeven door Teyler's Tweede Genootschap. Nieuwe reeks. Deel II). Haarlem, 1878—1879. Met Atlas van platen. Haarlem, 1879. Samen 3 dln. 8°.

L. W. A. Besier, De Muntmeesters en hun muntslag in de provinciale en stedelijke munthuizen van de Republiek der Vereenigde Nederlanden en van de Bataafsche Republiek en in de Utrechtsche Munt van het Koninkrijk Holland en tijdens de inlijving bij het Fransche Keizerrijk. (Utrecht, 1890). 8°.

D. Groebe, Beantwoording der prijsvraag over de munten, en hetgeen daartoe betrekking heeft, sedert 1500 tot den jare 1621 ingesloten; uitgeschreven door de Kon. Akademie van Wetenschappen en Fraaije Letteren, te Brussel. Brussel, 1835. 4°.

P. Verkade, Muntboek bevattende de namen en afbeeldingen van munten, geslagen in de zeven voormalige Vereenigde Nederlandsche Provinciën sedert den vrede van Gent tot op onzen tijd. Delft, 1831. Met pln. 4°.

P. Verkade, Muntboek bevattende de namen en afbeeldingen van munten, geslagen in de zeven voormalige Vereenigde Nederlandsche Provinciën, sedert den vrede van Gent tot op onzen tijd. (Met vervolg). Schiedam, 1848. Met pln. 4°.

(L. W. A. Besier), Catalogus der gouden, zilveren en koperen speciën van de Republiek der Vereenigde Nederlanden, geslagen sedert de Pacificatie van Gent tot het einde der 18° eeuw. (Utrecht, 1884). 8°.

Munt-kabinet van 's Rijks Munt te Utrecht.

(L. W. A. Besier), Catalogus der gouden, zilveren en koperen speciën van Europeeschen oorsprong voor Nederlandsch Indië geslagen, sedert de oprichting der O. I. Compagnie tot heden. Voorafgegaan door eenige aan-

teekeningen omtrent de geschiedenis van den muntslag in dien tijd. (Utrecht, 1886). 8°.

Munt-kabinet van 's Rijks Munt te Utrecht.

Catalogus der medailles of gedenk-penningen, betrekking hebbende op de voornaamste historien der Vereenigde Nederlanden, vervaardigt door de medailleurs M. en J. G. Holtshey tot Amsterdam. Amst., 1755. 4°.

Bouwstoffen voor eene geschiedenis van het Nederlandsche geld- en muntwezen. (Overdrukken uit het Tijdschrift van het Kon. Ned. Genootschap voor Munt- en Penningkunde). 6 stukken. 8°.

R. Fruin Th.Az., Eene muntberekening van 1500. (Overdruk uit den jaarg. 1899).

A. Hollestelle, De twee oudste daalders. (Overdruk uit den jaarg. 1900).

A. Hollestelle, Iets over het bepalen van ponden en munten. (Overdrukken uit de jaargg. 1900 en 1901).

A. Hollestelle, Het pond van 10 gulden halling en het Tournooisch van het pond groot van 10 schilden. (Overdruk uit den jaarg. 1900).

Copie van der Ordonnancie up 't stuck van der munten gemaect in den jaere 1434. Medegedeeld door Fred. Caland. (Overdruk uit den jaarg. 1901).

Placcaet ende Ordonnantie vande ... Staten Generael ..., soo opten cours van 't Geldt, als opte Politie ende discipline betreffende d'exercitie vande Munte, ende Muntslach. Midtsgaders 't stuk vanden wissel, ende wisselaers, Scheyders, Affineurs, Gout ende Silver-smeden; Juweliers, ende alle andere, in de vereenichde Nederlanden (6 Juli 1610). 's Gravenh., 1610. 4°.

Beeldenaer ofte Figuer-boeck, dienende op de nieuwe ordonnantie van der Munte, gearresteert ... den sesten Julij 1610 ... 's Gravenh., 1610. 4°.

Manuael ofte Handtboeck, inhoudende die weerde vanden Marck, Once, Engelsche, ende Aes, van alle ghevalueerde ende onghevalueerde Munte, dienende den gheauthoriseerde Wissel-bancken ende Wisselaers deser Vereenichde Neder-

lantsche Provincien, voor Instructie op d'ordonnantie vander Munte, van den Jare 1610 ... 's Gravenh., 1610. 4°.

Benovatie van 't Placcaet van de Munte, van den 21^{en} Julij 1622, mette Ampliatie van dien (van den 12 Aug. 1626), waer nae alle ende yeghelijke Ingesetenen der Vereenighde Nederlanden, hun voort-aen sullen hebben te reguleren. 's Gravenh., 1626. 4°.

Beeldenaer ofte Figuer-boeck, dienende op de Nieuwe Ordonnantie van der Munte, gearr. 21 Julij 1622, met de Ampliatie van dien van den 12 Augustus 1626. 's Gravenh., 1626. 4°.

Caerte oft lyste inhoudende de prijs van elck Mark, Once, Enghelschen, ende Aes Troys gewicht, van alle de specien van gout oft silver zijnde verboden, te licht, oft te seer versleten, ende oversulcx gehouden voor billoen, gelijc daar vooren gehouden zijn te betalen de Munt-meesters ende ghesworen Wisselaers, naar advenant d'ordinancie van hunne Hoocheden... van Januario 1621 met de figuren van de voorsz. penninghen. Antw., H. Verdussen. 1621. 4°.

Ordonnantie ende Instructie naer de welke voort-aan hen moeten reguleeren die gesworen Wisselaers ofte Collecteurs van de goude en Silvere penningen, wesende verboden, geschroijt, te ligt off te seer versleten enz. Antwerpen, H. Verdussen. 1633. fol.

P. O. van der Chijs, De munten der voormalige hertogdommen Braband en Limburg, van de vroegste tijden tot aan de Pacificatie van Gend. Uitgegeven door Teyler's Tweede Genootschap. Haarlem, 1851. Met pln. 4°.

P. O. van der Chijs, De munten der leenen van de voor-

malige hertogdommen Brabant en Limburg, enz. van de vroegste tijden tot aan de Pacificatie van Gend. Uitgegeven door Teyler's Tweede Genootschap. Haarlem, 1862. Met pln. 4°.

Alph. de Witte, Une monnaie d'or de Philippe de Saint-Pol, comte de Ligny, duc de Brabant-Limbourg. (Extrait de l' Annuaire de la Société de numismatique, année 1887). Macon, 1887. 8°.

R. Serrure, Quelques mots sur les moutons et les doubles moutons d'or de Jeanne et Wenceslas, ducs de Brabant. Macon, 1898. 8°.

M. A. Snoeck, Bijdragen tot de penningkunde van Noord-brabant. ('s-Hertogenb., 1883). 8°.

H. Pallier, Lijst van enkele en dubbele stadhuisspenningen der stad 's-Hertogenbosch. 2° druk. 's-Hertogenb., 1851. 8°.

Beschrijving van de enkele en dubbele vroedschaps- of stadhuisspenningen der stad 's-Hertogenbosch, van 1704 tot 1793. 's-Hertogenb., 1874. 8°.

M. A. Snoeck, De 's-Hertogenbossche block- of bedelpenningen, met aantekeningen en platen. 's-Hertogenb., 1874. 8°.

M. A. Snoeck, De 's-Hertogenbossche honden-penningen. 's-Hertogenb., 1875. 8°.

(M. A. Snoeck), Over brassen en over den braspenning. 's-Hertogenb., (1875). 8°.

Th. M. Roest, Les monnaies des seigneurs de Bronchorst-Batenbourg. (Overgedrukt uit het Tijdschrift v. h. Nederl. Genootsch. van Munt- en Penningk.). Amsterd., 1898. 8°.

P. O. van der Chijs, De munten der voormalige graven en hertogen van Gelderland, van de vroegste tijden tot

aan de Pacificatie van Gend. Uitgegeven door Teyler's Tweede Genootschap. Haarlem, 1852. Met pln. 4°.

P. A. van der Chijs, De munten der voormalige heeren en steden van Gelderland, van de vroegste tijden tot aan de Pacificatie van Gend. Uitgegeven door Teyler's Tweede Genootschap. Haarlem, 1853. Met pln. 4°.

W. J. de Voogt, Geschiedenis van het Muntwezen der provincie Gelderland. Amsterd., 1874. Met pln. 4°.

Th. M. Roest, Essai de classification des monnaies du comté, puis duché de Gueldre. Bruxelles, 1893. 8°.

C. P. Serrure, Notice sur les monnaies d'or de l'ancien duché de Gueldre. Bruxelles, 1847. 8°.

W. J. de Voogt, Aanteekeningen betreffende de leg- of rekenpenningen, van de Geldersche rekenkamer. Amsterd., 1869. 8°.

Th. M. Roest, Nog niet teruggevonden Gouden leeuw van Karel den Stoute voor Gelderland. (Overgedrukt uit het Tijdschrift van het Ned. Gen. voor Munt- en Penningk.). 1893. 8°.

W. J. de Voogt, Aanteekeningen betreffende de Nijmeegsche vroedschaps- en vereering-penningen. Amsterd., 1866. 8°.

J. Dirks, **W. J. de Voogt**, Aanteekeningen betreffende de Nijmeegsche vroedschaps- en vereeringspenningen. (Extrait de la Revue de la numismatique belge). 1866. 8°.

Th. M. Roest, Monnaies de 's-Heerenberg et de Stevensweerd. (Overgedrukt uit het Tijdschrift v. h. Nederl. Genootsch. v. Munt- en Penningk.). Amsterd., 1898. 8°.

Th. M. Roest, Die Münzen der Herrschaft Anholt beschrieben und erläutert. Amsterd., 1895. 8°.

K. van Alkemade, De goude en zilvere gangbaare penningen der graven en gravinnen van Holland, in ér egte stand en waare weezens vertoond en behandeld, en med een korte beschrijving der prinselijke levens-bedrijven opgehelderd. Delft, 1700. fol.

Lud. Smids, Emblemata heroica, of de medalische sinnebeelden der 36 graaven van Holland, met konstplaatzen verciert. Amst., 1712. 8°.

P. O. van der Chijs, De munten der voormalige graafschappen Holland en Zeeland, alsmede der heerlijkheden Vianen, Asperen en Heukelom, van de vroegste tijden tot aan de Pacificatie van Gend. Uitgegeven door Teyler's Tweede Genootschap. Haarlem, 1858. Met pln. 4°.

Marie de Man, Onbeschreven of weinig bekende munten van het Graafschap Holland en Zeeland. (Overgedrukt uit het Tijdschrift voor Munt- en Penningkunde, 1902). Amsterd., 1902. 8°.

Catalogus van gedenkpenningen, munten, gildepenningen, armenpenningen, enz., betreffende de stad Amsterdam. (Verkocht 2 Sept. 1889). Amsterd., 1889. 4°.

J. Broekema, Geschiedenis der Zeeuwsche Munt van hare oprichting tot de uitvaardiging van de generale ordonnantie van het jaar 1606, waaraan o. a. is toegevoegd eene chronologische lijst van de van 1580 tot 1798 in Zeeland geslagen munten. (Overgedrukt). Middelb., 1881. 8°.

Marie de Man, Mélanges de numismatique Zélandaise. (Extrait de la Revue belge de numismatique, année 1890). Brux., 1890. Met pl. 8°.

I. Médaille de Pierre Manteau van Dalem. — II. Méreaux Zélandais, inédits: 1. Méreau des boulangers de Zierikzée; 2. Méreau des charpentiers de Middelbourg; 3. Méreau inconnu des fruitiers de Middelbourg; 4. Méreau des épiciers de Middelbourg.

Marie de Man, Plagerijen der Staten van Holland en West-

Friesland in muntzaken, naar aanleiding van den Zeeuwschen vijfschellincxpenninck. (Overgedrukt uit het Tijdschrift van het Ned. Gen. voor Munt- en Penningkunde). Amsterd., 1898. 8°.

Marie de Man, Een halve gulden van Zeeland van 1719. (Overdruk). 1899. 8°.

Marie de Man, Les dutes Zélandaises à la légende Luctor et ementor. Bruxelles, 1900. 8°.

Marie de Man, La numismatique du siège de Middelbourg de 1572 à 1574. Bruxelles, 1903. 8°.

Marie de Man, Iets uit de geschiedenis der Zeeuwsche assignaten in 1795. (Overgedrukt uit het Tijdschrift van het Ned. Genootsch. voor Munt- en Penningk. 1896). Amst., 1896. 8°.

Marie de Man, L'émission des assignats et monnaie de nécessité en Zélande pendant l'an I de la République Batave. (Extrait de l'Annuaire de la Société de Numismatique, année 1896). Paris, 1896. 8°.

Marie de Man, Over Zeeuwsche Loodjes. Bijdrage tot de penningkunde van Zeeland. Middelburg, 1892. Met pln. 8°.

Marie de Man, Aanvullingen van mijn „Zeeuwsche Loodjes.” (Overgedrukt uit het Tijdschrift van het Kon. Ned. Genootsch. voor Munt- en Penningkunde. 1900). 8°.

Marie de Man, Gildepenning van Abraham Hildernisse, deken van het timmermansgilde te Middelburg. (Overgedrukt uit het Tijdschrift van het Ned. Gen. voor Munt- en Penningkunde). Amsterd., 1896. 8°.

Marie de Man, Iets over het Vettewariersgilde te Middelburg en 'over een tot nu toe onbekenden begrafenispennning van dit gilde. (Overgedrukt uit het Tijdschrift van het Kon.

Nederl. Genootschap voor Munt- en Penningkunde). Amsterd., 1901. 8°.

Marie de Man, Iets over de penningen van het St. Lucas-gilde te Middelburg. (Overgedrukt uit het Tijdschrift van het Kon. Ned. Genootsch. voor Munt- en Penningkunde. 1902). 8°.

Marie de Man, Presentiepenningen van Zierikzee. (Overgedrukt uit het Tijdschrift van het Ned. Gen. voor Munt- en Penningkunde). 1892. 8°.

Marie de Man, Vervalschte Raadspenningen van Zierikzee. (Overgedrukt uit het Tijdschrift van het Ned. Gen. voor Munt- en Penningkunde). 1894. 8°.

Marie de Man, Iets over een gildepennning van de scheepstimmerlieden te Zierikzee. (Overgedrukt uit het Tijdschrift van het Ned. Gen. voor Munt- en Penningkunde). Amsterd., 1897. Met pl. 8°.

Marie de Man, Penningen van het St. Lucia- of Bakkerinnengilde te Zierikzee. (Overdruk). 8°.

Marie de Man, Gildepennning van het St. Jans-, Goedeluyden- of Arbeidersgilde te Vere. (Overgedrukt uit het Tijdschrift voor Munt- en Penningkunde, 1906). Amsterd., 1906. 8°.

F. van Mieris, Beschryving der bisschoppelijke munten en zegelen, van Utrecht in 't byzonder, midsgaders van den oorsprong van 't geld, het verschil der muntstoffen en weegingen, de waarde der metaalen, 't recht van geldmunten en het eerste geldgebruyk in 't algemeen. Leyden, 1726. Met afbeeldingen. 8°.

A. D. Schinkel, Aanteekeningen van Frans van Mieris, op zijne Beschryving der bisschoplyke munten en zegelen,

van Utrecht in 't byzonder. Met twee muntafbeeldingen. 's-Gravenh., 1838. 8°.

P. O. van der Chijs, De munten der bisschoppen, van de heerlijkheid en de stad Utrecht, van de vroegste tijden tot aan de Pacificatie van Gend. Uitgegeven door Teyler's Tweede Genootschap. Haarlem, 1859. Met pln. 4°.

Alph. de Witte, Mites d'Utrecht frappées sous Charles Quint à Anvers, 1537—1539. (Overgedrukt uit het Tijdschrift van het Nederl. Genootsch. van Munt- en Penningk.). Amsterd., 1894. 8°.

J. Dirks, Utrechtsche gildepenningen. 1868. 8°.

P. O. van der Chijs, De munten der voormalige heeren en steden van Overijssel, van de vroegste tijden tot aan de Pacificatie van Gend. Uitgegeven door Teyler's Tweede Genootschap. Haarlem, 1854. Met pln. 4°.

J. Dirks, Bijdragen tot de penningkunde van Friesland.
 1. Munten van Staveren en Dockum uit de elfde eeuw.
 2. Munten van Leeuwarden, Sneek en Bolsward, uit de vijftiende eeuw. Workum, 1843. 8°.

J. Dirks, Nieuwe bijdragen tot de penningkunde van Friesland. N°. 1—X. Workum, 1858. 8°.

P. O. van der Chijs, De munten van Friesland, Groningen en Drenthe (der heeren van Koevorden), van de vroegste tijden tot aan de Pacificatie van Gend. Uitgegeven door Teyler's Tweede Genootschap. Haarlem, 1855. Met pln. 4°.

J. Dirks, Beschouwingen naar aanleiding van het werk getiteld: De munten van Friesland, Groningen en Drenthe enz. door P. O. van der Chijs. (Afgedrukt uit de Vrije Fries. 1858). 8°.

H. O. Feith, Het Muntregt der Ommelanden. Bijdrage tot de geschiedenis der vaderlandsche munten. Gron., 1857. 8°.

M. Th. C. F. N. Nahuys, Histoire numismatique du Royaume de Hollande, sous le règne de Louis-Napoléon, roi de Hollande, ou récit détaillé des événemens historiques de cette époque, dont le souvenir est rappelé par des médailles, monnaies, décorations etc., avec documens et planches. Amst., 1858. 4°.

M. Th. C. F. N. Nahuys, Histoire numismatique de la Hollande, pendant la réunion à l'Empire Français, ou récit détaillé des événemens historiques de cette époque, dont le souvenir est rappelé par des médailles, monnaies, décorations etc. avec documents et planches. Précédé d'un supplément à l'histoire numismatique du Royaume de Hollande sous le règne de Louis-Napoléon du même auteur. Utrecht, 1863. 4°.

(L. W. A. Besier), Catalogus der gouden en zilveren speciën, geslagen in het tijdvak van het Bataafsch Gemeenebest, het Koninkrijk Holland en het Fransche Keizerrijk. Voorafgegaan door eenige aanteekeningen omtrent de geschiedenis van den muntslag in dien tijd. 1795—1813. (Utrecht, 1885). 8°.

Munt-kabinet van 's Rijks Munt te Utrecht.

(L. W. A. Besier), Catalogus der gouden, zilveren, koperen en bronzen speciën van het Koninkrijk der Nederlanden 1813—1887. Voorafgegaan door eenige geschiedkundige aanteekeningen betreffende den muntslag. (Utrecht, 1888). 8°.

Munt-kabinet van 's Rijks Munt te Utrecht.

Muntkabinet van 's Rijks Munt te Utrecht. Vervolg der verschillende catalogi houdende de aanwinsten verkregen sedert het opmaken daarvan tot 1899. Utrecht, 1900. 8°.

G. van Orden, Bijdragen tot de penningkunde (numismatiek) van het Koninkrijk der Nederlanden. Zaandam, 1830. 8°. Met 24 pln. in 4°.

F. I. van Heeckeren van Brandsenburg, Beschrijving en afbeeldingen van Nederlandsche gedenkpenningen, welke sedert 1815 tot 1838 aan 's Rijks Munt te Utrecht zijn geslagen en verkrijgbaar gesteld. Utrecht, z. j. Met pln. 4°.

J. Dirks, Beschrijving der Nederlandsche of op Nederland betrekking hebbende penningen, geslagen tusschen November 1813 en November 1863. Met tweede toevoegsel, bewerkt door Th. M. Roest. (Verhandelingen, uitgegeven door Teyler's Tweede Genootschap. Nieuwe reeks. Deel III). Haarlem, 1889—1894. 3 dln. 8°.

J. Dirks, Atlas behoorende bij de (voorg.) beschrijving der Nederlandsche of op Nederland betrekking hebbende penningen enz. Uitgegeven door Teylers Tweede Genootschap. Haarlem, 1892—1894. 5 stn. fol.

W. K. F. Zwierzina, Beschrijving der Nederlandsche of op Nederland en Nederlanders betrekking hebbende penningen, geslagen van 1864 tot 31 Augustus 1898. Uitgegeven door het Kon. Ned. Gen. voor Munt- en Penningkunde. Amsterd., 1902—1905. 2 dln. 8°.

Joh. W. Stephanik en W. K. F. Zwierzina, Beschrijving van de gedenk-, strooi-, prijs- en draagpenningen, gedenk- en penningplaten, draagteekens enz., vervaardigd naar aanleiding van de inhuldiging van H. M. Wilhelmina, Koningin der Nederlanden. Uitgegeven door het Ned. Gen. voor Munt- en Penningkunde. 1899. Met portret van Koningin Wilhelmina, benevens vele afbeeld. in den tekst. 4°.

C. VERHANDELINGEN OVER AFZONDERLIJKE MUNTEN EN PENNINGEN.

Jos. Eckhel, Numi veteres anecdoti. Pars I complectens

numos in Europae urbibus signatos. Viennae Austriae, 1775. 4°.

L. de Coster, Nouvelles considérations sur des monnaies restituées à Charlemagne. Bruxelles, 1855. 8°.

Alph. de Witte, Un triens inédit du monétaire Theudegisilus. (Extrait des Annales de l'Académie d'Archéologie de Belgique). Anvers, 1894. 8°.

Marie de Man, Sou d'or barbare trouvé en Frise. (Extrait de la Revue belge de numismatique, année 1894). Brux., 1894. Met pl. 8°.

Marie de Man, Onuitgegeven variëteit van een denarius van Pepijn den Korte en het Swastika of hakenkruis. (Overgedrukt uit het Tijdschrift van het Ned. Gen. voor Munt- en Penningkunde). Amsterd., 1898. 8°.

J. Dirks, Souvenirs numismatiques des Croisades. (Extrait de la Revue de la numismatique belge, t. V., 3e série). 1861. 8°.

Over een munt uit den tijd der Almohaden in Spanje, begin der 13e eeuw, gevonden bij Norden in Oost-Friesland.

J. Dirks, Een Friesch Bruno muntje ten onregte toegeschreven aan de heeren van Kuinre en aan Mewekinus, heer van Ruinen. 1866. 8°.

Marie de Man, Iets over de Spaansche pesos of piasters met ingestempeld borstbeeld van den Engelschen Koning George III. (Overgedrukt uit het Tijdschrift van het Kon. Ned. Genootsch. voor Munt- en Penningkunde). Amsterd., 1901. 8°.

Marie de Man, Penning van den kleermakersbond te Bergen op Zoom. — Onbeschreven timmermansgilde-penning. — Zege bij Praag. Voorstelling op zilveren boerenbroekstukken van 1774, het jubeljaar van Middelburg's vrij-

heid. (Overgedrukt uit het Tijdschrift voor Munt- en Penningkunde, 1905). Amsterd., 1905. 8°.

Marie de Man, Gestempelde Soeratsche ropijen. (Overgedrukt uit het Tijdschrift voor Munt- en Penningkunde, 1905). Amsterd., 1905. 8°.

Th. M. Roest, Le florin dit „Strampraische gulden.” (Overdruk). 1895. 8°.

J. E. ter Gouw, Braspenning, kruis. (Overgedrukt uit het Tijdschrift voor Munt- en Penningkunde, 1904). 8°.

A. Hollestelle, Het Schild en de daarmede in verband staande Pondenstelsels. Handleiding voor het berekenen van geldswaarden, in charters en oude rekeningen onder den naam van Hollandsch, Utrechtsch, Brabantsch, Fransch en Engelsch payment voorkomende, en in oude en nieuwe Ponden Groote, Tournooisch, Myten, Parisis, Flandres en Sterling uitgedrukt, met tal van berekeningen voor het bepalen der waarde van voormalige munten. Tholen, 1892. 8°.

A. Hollestelle, De drie merkwaardige schellingen: het Schild, het Lam en de Gulden van gewicht of de munten van 3, $2\frac{1}{2}$ en 2 tremissen met de daarmede in verband staande pondenstelsels. Uitvoerige beschrijving van het Middeleeuwsche pond- of geldwezen met tal van berekeningen, zoo voor het bepalen van het gewicht, als voor de waarde van oude munten. 1°—4° gedeelte. Tholen, 1896—1905. 4 stn. 8°.

Jeronimo de Vries Jz., Médaille de Saint-François de Borgia, duc de Gandie, 3me général de la Compagnie de Jésus. (Extrait de la Revue de numismatique belge, t. II, 5e série). 1870. 8°.

Alph. de Witte, Jeton d'argent inédit frappé en commémoration de l'inauguration du roi Philippe V en qualité

de comte de Namur. 1702. (Extrait de l'Annuaire de la Société de Numismatique, année 1895). Paris, 1895. 8°.

Marie de Man, Médaille mortuaire de Thierry van Cloon, Gouverneur général des Indes Néerlandaises. (Overgedrukt uit het Tijdschrift van het Ned. Gen. voor Munt- en Penningkunde). Amsterd., 1893. Met pl. 8°.

De gedenkpenning van het herstel der bisschoppelijke hiërarchie in Nederland. kl. 4°.

J. A. Smits van Nieuwerkerk, Beschrijving van den nieuwen eere- of prijspenning van het teekengenootschap Pictura te Dordrecht; met eene korte beschrijving van de geschiedenis van dat genootschap. Dordrecht, 1864. 8°.

Marie de Man, Twee herinneringsmedailles uitgereikt te Vlissingen. (Overgedrukt uit het Tijdschrift van het Ned. Gen. voor Munt- en Penningkunde). 1894. 8°.

Marie de Man, Le Président Krüger en Europe. Les médailles frappées en son honneur ou concernant les Boers. (Overgedrukt uit het Tijdschrift van het Kon. Ned. Genootsch. voor Munt- en Penningkunde). Amsterd., 1901. 8°.

Marie de Man, Médaille uniface de Levinus Bloccenus à Burgh. (Extrait de la Revue belge de numismatique, année 1895). Brux., 1895. 8°.

Marie de Man, Penning ter eere van Leendert Bomme. (Overgedrukt uit het Tijdschrift voor Munt- en Penningkunde, 1905). Amsterd., 1905. 8°.

Th. M. Roest, Médaillon au buste de Joann Lotin. — Aanstelling van Antonij Crijnen tot servijsmeester te Nijmegen. (Overgedrukt uit het Tijdschrift v. h. Ned. Gen. v. Munt- en Penningk.). 1893. 8°.

Marie de Man, Gedenkpenning uitgereikt aan Mr. G. N. de Stoppelaar. (Overgedrukt uit het Tijdschrift van het

Kon. Ned. Genootschap voor Munt- en Penningkunde.
1896). 8°.

Marie de Man, Geboortepenning van Daniël de Vagher.
(Overgedrukt uit het Tijdschrift v. h. Kon. Ned. Gen.
v. Munt- en Penningkunde, 1907). 8°.

XI. Oudheidkunde.

A. IN HET ALGEMEEN.

1. INLEIDING, BIBLIOGRAPHIE; — CATALOGI VAN OUDHEDEN.

C. J. C. Beuvens, Oratio de archaeologiae cum artibus
recentioribus conjunctione. Lugd. Batav., 1827. 4°.

J. C. Overvoorde, Bescherming van monumenten. Dord-
recht, 1901. 8°.

J. A. Fabricius, Bibliographia antiquaria, sive introductio
in notitiam scriptorum, qui antiquitates hebraicas, graecas,
romanas et christianas scriptis illustraverunt. Ed. 2^a, auctior.
Hamb. et Lipsiae, 1716. 4°.

Moeurs et Coutumes. Livres-Estampes. En vente aux prix
marqués. Amsterd., Fred. Muller et Cie. 1898. 8°.

J. de Witte; Description des antiquités et objets d'art qui
composent le cabinet de feu M. le Chevalier E. Durand.
Paris, 1836. 8°.

Catalogue de la collection d'antiquités et objets d'art de
M^e. la Baronne de C... de H... Gand, 1883. 4°.

Catalogue de l'importante collection d'antiquités, délaissée
par feu M. Henri Melges. Anvers, 1892. Met pln. 8°.

Catalogue des collections d'antiquités au château de Hees-

wijk. Musée „Baron van den Bogaerde.” Amsterd., Fred. Muller. 1899. gr. 4°.

J. D. E. Schmeltz, Ethnographische musea in Midden-Europa. Verslag eener studiereis 19 Mei—31 Juli 1895. Met 3 bijlagen, 1 plaat en 35 tekstillustraties. Uitgegeven op last van Z. E. den Minister van Binnenl. Zaken. Leiden, 1896. gr. 4°.

2. TIJDSCHRIFTEN; WERKEN VAN OUDHEIDKUNDIGE
GENOOTSCHAPPEN.

N. Westendorp en C. J. C. Beuvers, Antiquiteiten. Een oudheidkundig tijdschrift. Deel I—III, 1° stuk. Gron., 1819—1826. 3 dln. in 2 bdn. 8°.

N. Westendorp, Verhandelingen over onderwerpen uit het gebied der oudheidkunde en godenleer. Delft, 1826. 8°.

I. Over het beduidende van den vorm, van de rigting en van de inrigting der heidensche tempelen. — II. Over de grensscheidingen van Zeeland, ten tijde der middeleeuwen. — III. Over den oorsprong der benamingen, onder welke het booze wezen in den Bijbel voorkomt.

Mémoires de l'Académie Celtique, ou recherches sur les antiquités Celtiques, Gauloises et Françaises; publiés par l'Académie Celtique. Tomes I—V. Avec Table. Paris, 1807—1810. 5 dln. 8°.

Mémoires et dissertations sur les antiquités nationales et étrangères, publiés par la Société royale des antiquaires de France. Tomes I—IX. Paris, 1817—1832. 9 dln. Met pln. en atlas. — Nouvelle série. Tomes II, IV, V et VI. Paris, 1836—1842. 4 dln. Met pln. 8°.

Zeitschrift für die Alterthumswissenschaft, begründet von L. C. Zimmermann, in Verbindung mit einem Vereine von Gelehrten fortgesetzt und mit einer Gymnasialzeitung vermehrt von K. und F. Zimmermann. Jahrgang VII—IX.

1840—1842. Darmstadt, 1840—1842. 3 dln. — Zeitschrift für die Alterthumswissenschaft, herausgeg. von Th. Bergk und Julius Caesar. Jahrgang I—XV. 1843—1857. Marburg, 1843—1857. 15 dln. — Samen 18 dln. 4°.

Jahrbuch der Gesellschaft für bildende Kunst und vaterländische Altertümer zu Emden. Band V—XVI. Emden, 1882—1905. 12 dln. Met pln. 8°.

L. Oldenhuis Gratama, Korte aantekeningen van het 8ste voorhistorisch oudheidkundig congres, van 3 tot 12 September 1876 gehouden te Buda-Pesth. (Overgedrukt uit de Prov. Drentsche en Asser Courant van September 1876). 8°.

Congrès International d'archéologie préhistorique et d'anthropologie. Août 1892. Moscou, 1892—1893. 2 dln. 4°.

Congrès Internationaux d'anthropologie et d'archéologie préhistorique et de zoologie. 1892. Matériaux réunis par le Comité d'organisation des congrès. Moscou, 1893. 2 dln. 4°.

Le Comte de Marsy, Discours prononcé à la séance d'ouverture du Congrès archéologique de France à Nantes, le 1 Juillet 1886. Paris, 1886. 8°.

Annales de l'Académie d'Archéologie de Belgique. IX—XLVI. Anvers, 1852—1890. 8°.

Bulletin de l'Académie d'Archéologie de Belgique. (2°—5° série des Annales). Anvers, 1868—1906. 8°.

Annales de la Fédération Archéologique et Historique de Belgique. Tomes I, VII, VIII, XI, XII et XIV. Anvers, 1886—1899. 8°.

I. Compte rendu des travaux du Congrès tenu à Anvers les 28—30 Septembre 1885, sous la direction de l'Académie d'Archéologie de Belgique, par P. Génard. Anvers, 1886. 8°. — VII. Congrès archéologique et historique de Bruxelles. 1891. 1. Mémoires, documents, questionnaire, etc. 2. Compte rendu. Publié par P. Saintenoy et V. Jacques. Bruxelles, 1891—1892. 2 dln. — VIII. Congrès archéologique et historique d'Anvers et cinquantenaire de l'Académie d'Archéologie de

Belgique. 1892. Compte rendu. Anvers, 1893. — XI. Compte rendu des travaux du Congrès tenu à Gand du 2 au 5 août 1896, par G. van den Gheyn. Gand, 1897. 2 dln. — XII. Annales du Congrès archéologique et historique, Malines 1897, publ. par L. Stroobant. Malines, 1898. — XIV. Documents du Congrès archéologique et historique d'Arlon. 1899. 1er Fascicule. Arlon, 1899.

Annales de la Société d' Archéologie de Bruxelles. Mémoires, rapports et documents. Publication périodique. Tomes I—XX. 1887—1906. Bruxelles, 1887—1906. 20 dln. Met pln. 8°.

Annuaire de la Société d' Archéologie de Bruxelles. Tomes I—XVII. 1890—1907. Bruxelles, 1890—1907. 17 deelen. 8°.

Antiqvarisk tidskrift för Sverige. Utgifven af Kongl. Vitterhets Historie och Antiquitets Akademien. Dl. II—XVIII. Stockholm, 1869—1900. 18 dln. Met pln. 8°.

Kongl. Vitterhets Historie och Antiquitets Akademiens månadsblad. Jaarg. 14—29. 1885—1902. Stockholm, 1886—1902. 16 dln. Met pln. 8°.

Koninklijk Oudheidkundig Genootschap te Amsterdam. — Jaarverslagen in de algemeene vergaderingen van 1863—1888, 1890, 1895—1906 uitgebracht. 39 dln. 8° en 4°.

Koninklijk Oudheidkundig Genootschap te Amsterdam. Buitengewone bijeenkomst ter herinnering aan het 25-jarig bestaan, 20 September 1883. 8°.

Wet en huishoudelijk reglement van het Koninklijk Oudheidkundig Genootschap te Amsterdam. 1905. 8°.

3. WERKEN VAN GEMENGDEN INHOUD.

Thesaurus Graecarum antiquitatum, congestus a Jac. Gronovio. Lugd. Batav., 1697—1702. Met pln. 13 dln. fol.

I—III. Effigies virorum ac foeminarum illustrium, quibus in Graecis aut Latinis monumentis aliqua memoriae pars datur etc., adjecta brevi descriptione singulorum, auctore Jac. Gronovio.

IV. N. Gerbelius, In Graeciae Sophiani descriptionem explicatio. — J. Laurenbergius, Enarratio Graeciae antiquae, tabulis geographicis exornata. — Ubbo Emmius, Vetus Graecia. — J. Meursius, De populis et pagis Atticae; — Athenae Atticae; — Cecropia; — Ceramicus geminus; — Regnum Atticum; — Archontes Athenienses.

V. Guil. Postellus, Tractatus de republica, seu magistratibus Atheniensium. — A. Thysius, De republica Atheniensium discursus politicus. — Id., Collatio legum Atheniensium et Romanarum. — J. Meursius, Pistratus. — C. Sigonius, De republica Atheniensium; de Atheniensium temporibus; Lacedaemoniorum tempora. — J. Meursius, Fortuna Attica; — Atticarum lectionum libri IV; — Piraeus; — Themis Attica; — Solon; — Areopagus. — M. Freherus, Decisionum Areopagiticarum sylvula. — M. Schoockius, Achaja vetus. — J. Meursius, De regno Laconico; — Miscellanea Laconica. — N. Cragius, De republica Lacedaemoniorum lib. IV.

VI. J. Stephanus, De jurisdictione veterum Graecorum. — J. Perionius, De Magistratibus Graecorum et Romanorum. — Heraclides, De politis Graecorum. — J. A. Osiander, De asyis gentilium dissertatio. — J. B. Crophius, Antiquitates Macedonicae. — P. Hendreich, Massilia. — B. Niderstedt, Melita vetus et nova. — P. Gyllius, De Bosporo Thracio; — De topographia Constantinopoleos. — G. Dousa, De itinere suo Constantinopolitano epistola. — L. Aretinus, Commentariorum rerum Graecarum liber. — W. Lazius, Graecia antiqua variis numismatibus illustrata. — J. Laurentius, De rebuspublicis, suffragiis, conciliis etc. — E. Feithius, Antiquitatum Homericarum libri IV. — N. Damascenus, De moribus Graecorum, aliarumque gentium.

VII. D. Clasenius, Theologia gentilis. — J. Laurentius, Varia sacra gentilium. — A. Ortelius, Deorum Dearumque capita ex antiquis numismatibus collecta. — J. C. Bulengerus, De oraculis et vatibus; — De templis ethnicorum. — J. H. Eggelingius, Mystera Cereris et Bacchi, in vasculo ex uno onyche; cum figuris. — J. Meursius, Panathenaea; — Eleusinae. — J. Nicolaus, De ritu antiquo et hodierno Bacchanaliorum. — J. J. Hellerus, De Deo Ignoto Atheniensium. — J. Sponius, Ignotorum Deorum arae. — S. Byzantinus, De Dodone. — J. Triglandus, Conjectanea ad quaedam obscura fragmenti de Dodone loca. — J. A. Venerius, De oraculis et divinationibus antiquorum. — Symbolica Dianae Ephesiae statua a Claudio Menestreio exposita. — J. P. Bellorius, Notae in numismata apibus insignita; — Symbolici Deae Syriae simulacri. — Marmorea basis. — L. Pignorius, Magnae Deum Matris Idaeae et Attidis initia. — J. Fasoldus, De festis Graecorum. — P. Castellanus, De festis Graecorum. — J. Meursius, Graecia feriata. — J. Jonstonus, De festis Graecorum. — J. C. Bulengerus, De ludis veterum. — J. Meursius, De ludis Graecorum. — D. Souterius, Palamedes, sive de tabula lusoria, alea et variis ludis. — A. Senfflebius, De alea veterum. — C. Calcagninus, De talorum ac tesserarum et calculorum ludis, ex more veterum.

VIII. J. Meursius, *Orchestra, sive de saltationibus veterum*. — J. B. Casalius, *De ritu nuptiarum, ac de jure connubiali veterum*. — J. Laurentius, *De sponsalibus et nuptiis antiquorum*. — B. Brissonius, *Ad legem Juliam de adulteriis*. — J. Laurentius, *De adulteris, ac meretricibus*. — J. Meursius, *De puerperio*. — J. Laurentius, *De natalitiis, conviviisque, quae in iisdem agitabantur; De praeconibus, citharoedis, fistulis, ac tinnabulis*. — L. G. Gyraldus, *De comoedia*. — J. C. Scaligerus, *De comoedia et tragoedia; — De versibus comicis tractatus*. — J. Camerarius, *De comicis versibus diatriba*. — J. B. Casalius, *De tragoedia et comoedia*. — A. Gentilis, *De actoribus et spectatoribus fabularum non notandis disputatio*. — Evanthius et Donatus, *De tragoedia et comoedia*. — *De fabularum, ludorum, etc. antiqua consuetudine*. — J. L. Fabricius, *De ludis scenicis*. — P. Faber, *Agonisticon, sive de re athletica etc.* — *Inscriptiones athleticae nuper repertae*. — B. Brissonius, *De spectaculis et feriis*. — J. Laurentius, *De histrionibus, acclamationibus et osculis*. — J. Meursius F., *De tibiis collectanea*. — Musonius Philosophus, *De luxu Graecorum*. — P. Bellonius, *De admirabili operum antiquorum praestantia*. — Ph. Byzantius, *De septem orbis spectaculis, cum notis L. Allatii*. — Phlegon Trallianus, *De rebus mirabilibus*. — J. F. Gronovius, *De museo Alexandrino*. — D. Neocorus, *De museo Alexandrino diatriba*.

IX. J. Cornarius, *De conviviis veterum Graecorum*. — A. Baccius, *De conviviis antiquorum*. — J. B. Casalius, *De tricliniis, conviviis etc.* — J. Laurentius, *Opuscula de conviviis etc.* — J. Sponius, *De origine strenarum*. — J. Ph. Tomasinus, *De tesseriis hospitalitatis*. — J. Laurentius, *De prandio et coena veterum*. — P. Castellani, *De esu carniū*. — H. Mercurialis, *De potionibus ac eduliis antiquorum*. — J. Freinshemius, *De calidae potu*. — A. Turnebus, *De vino*. — J. H. Meibomius, *De cervisiis veterum, potibusque et ebriaminibus extra vinum aliis commentarius*. — J. B. Casalius, *De thermis et balneis veterum*. — P. Servius, *De odoribus*. — L. Bayfius, *De vasculis*. — P. Gauricus, *De sculptura*. — L. Demontiosius, *De sculptura, caelatura et pictura antiquorum*. — A. Manutius Pauli F., *De caelatura et pictura veterum*. — Philostratus, *De pictura*. — J. C. Bulengerus, *De pictura, plastice, statuaria*. — J. B. Casalius, *De insignibus, anulīs etc.* — J. Laurentius, *De re vestitaria*. — O. Sperlingius, *De crepidis veterum*. — Th. Gaza, *De mensibus Atticis*. — P. Hagnelonus, *Calendarium trilingue, seu de mensibus Hebraeorum, Graecorum et Romanorum*. — J. Lalamantius, *Dissertationes de tempore, de anno Macedonum, de anno Attico*. — P. Castellanus, *De mensibus Atticis*. — S. Petitus, *De anno Attico*. — S. Pighius, *Themis Dea, seu de lege divina; — Mythologia in anni partes*. — J. Usserius, *De Macedonum et Asianorum anno solari*. — J. Laurentius, *De annis*. — Phlegon Trallianus, *De Olympiis*. — E. Puteanus, *Olympiades*. — J. Meursius, *Denarius Pythagoricus*. — J. Camerarius, *Historia rei nummariae*. — L. Porcius, *De re pecuniaria antiquorum*. — J. Scaligerius J. C. F., *De re nummaria anti-*

quorum. — W. Snellius, De re nummaria. — C. Patinus, De numismato antiquo Augusti et Platonis epistola. — S. Faeschi, De nummo Pylaemenis Evergetae, Regis Paphlagoniae, epistola.

X. L. Cresollius, Theatrum rhetorum. — Origenis philosophica. — G. Morellius, De veterum philosophorum origine etc. — D. Chytraeus, Series philosophorum. — D. Jacotius, De philosophorum doctrina. — J. Meursius, Aeschylus, Sophocles, Euripides, sive de tragoediis eorum; — Thesens. — R. T. du Fresnoy, Epistola de Charondae effigie. — J. Meursius, Dionysius; — De Heraclide; — Theophrastus; — Lectiones Theophrasteae. — J. Ph. Tomasius, Cecropii votum. — O. Falconerius, De nummo Apamensi. — G. Schubartus, De diluvio Deucalionis. — P. Faber, Vitae poetarum Graecorum. — D. J. Barberius, De miseria poetarum Graecorum. — P. Castellanus, Vitae veterum et illustrium medicorum, qui toto orbe, usque ad seculum XIII, floruerunt. — J. H. Boeclerus, De scriptoribus Graecis et Latinis. — Helladii Besantinoi Chrestomathiae, cum interpr. J. Meursii. — J. a Wower, De Polymathia tractatio. — J. Laurentius, De professoribus, oratoribus etc. — J. Meursius, Bibliotheca Graeca; — Bibliotheca Attica. — L. Allatius, De patria Homeri; — Homeri natales.

XI. Dicacarchus, Geographica. — H. Stephanus, Dialogus de Graecorum moribus. — E. Vindingius, Hellen. — L. Bayfius, De re navali. — S. Doletus, De re navali. — C. Calcagninus, De re nautica. — J. Schaefferus, De varietate navium. — J. Laurentius, De varietate navium. — J. Camerarius, Hippocomicus, seu de curandis equis etc. — J. C. Bulengerus, De triumphis, spoliis bellicis etc. — F. Modius, De triumphis, ludis etc. — J. Meursius, De funere. — J. Laurentius, De funeribus antiquorum. — J. A. Quenstedius, De sepultura veterum. — P. la Seine, Homeri nepenthes, seu de abolendo luctu.

XII. Veterum sepulera, seu mausolea Romanorum et Etruscorum, cum explicationibus J. P. Bellorii. — Veterum lucernae sepulcrales, cum explicat. J. P. Bellorii. — J. Potterus, Archaeologia Graeca, sive antiquitatum Graeciae corpus absolutissimum, ex Anglico in Latinum versum. Cum figuris aeneis.

XIII. Index generalis.

Thesaurus antiquitatum Romanarum, congestus a Joan. Georg. Graevio. Traj. ad Rhen. et Lugd. Batav., 1694—1699. Met platen en kaarten. 12 dln. fol.

I. Ferrarius, De origine Romanorum. — P. Manutius, De civitate Romana. — C. Sigonius, De antiquo jure civium Romanorum. — O. Panvinus, De civitate Romana; — De imperio Romano. — P. Manutius, De comitiis Romanorum. — N. Gruchius, De comitiis Romanorum; — Responsio ad binas C. Sigonii reprehensiones. — C. Sigonii, Disputatio de binis comitiis et lege curiata. — N. Gruchius, Ad C. Sigonii disputationem refutatio. — C. Sigonius, De lege curiata magistratuum et imperatorum, et eorum jure. — P. Manutius, De senatu Romano. — J. S. Zamoscius, De senatu Romano.

II. P. Manutius, De legibus Romanis. — A. Augustinus, De legibus cum notis F. Ursini. — C. Sigonius, De antiquo jure Italiae; — De antiquo jure provinciarum; — De judiciis. — S. T. Sicama, De judicio centumvirali. — F. Hottomannus, De magistratibus Romanorum, eorumque institutione; — De senatu et senatusconsulto; — De formulis antiquis. — N. Rigaltius, I. Bullialdus et H. Valesius, Observationes de populis fundia. — C. Sigonius, De nominibus Romanorum. — O. Panvinus, De antiquis Romanorum nominibus. — J. Castañio, Adversus feminarum praenominum assertores disputatio; — De antiquis puerorum praenominibus.

III. F. Robortellus, De provinciis Romanorum; — De judiciis. — J. Rabirius, De hastarum et auctionum origine. — F. Robortellus, De magistratibus Imp.; — De gradibus honorum et magistratuum Rom. — G. Pañcirollus, De magistratibus municipalibus; — De corporibus artificum. — S. Rufus, De regionibus urbis. — P. Victor, De regionibus Romae. — B. Marlianus, Urbis Romae topographia. — O. Panvini, Antiquae Urbis imago. — G. Pancirolli, Urbis Romae descriptio. — G. Fabricius, Descriptio urbis Romae. — A. Donatus, Roma vetus ac recens.

IV. F. Nardinus, Roma vetus. Libri VIII ex Italica in Latinam linguam translatis a J. Tollio. — O. Falconerius, De pyramide C. Cestii Epulonis; — Ad C. Datum epistola. — I. Vossius, De antiqua urbis Romae magnitudine. — O. Borichius, De antiqua urbis Romae facie. — S. J. Frontinus, De aquaeductibus urbis Romae. — R. Fabrettus, De aquis et aquaeductibus veteris Romae. — J. Chiffetius, Aqua Virgo, fons Romae celeberrimus. — L. Holstenius, In veterem picturam nymphaeum; — De pila staffilari; — De milliario aureo. — P. Ciacconius, In columnae rostratae inscriptionem. — Antiquae inscriptionis explanatio. — J. Castalio, De pacis templo; — Explicatio ad inscriptionem Augusti obelisci. — P. A. Bargaens, De aedificiorum urbis Romae eversoribus; — De obelisco. — J. Castalio, De columna triumphali Antonini. — Fragmenta vestigii veteris Romae, ex lapidibus Farnesianis nunc primum in lucem edita, cum notis J. P. Bellorii.

V. J. Gutherius, De veteri jure pontificio urbis Romae. — J. A. Borsius, De pontifice maximo; — De pontificatu maximo Imp. Rom. — M. A. C. de la Chausse, De insignibus Pontificis maximi. — A. Niphus, De auguriis. — J. C. Bulengerus, De sortibus; — De auguriis et auspiciis; — De ominibus; — De prodigiis; — De terrae motu et fulminibus. — J. B. Bellus, De partibus templi auguralis. — J. P. Valerianus, De fulminum significationibus. — J. Lipsius, De Vesta et Vestalibus. — E. Spanhemius, De nummo Smyrnaeorum. — Antiquae tabulae marmoreae solis effigie, symbolisque exculptae explicatio. Auctore H. Aleandro. — M. A. C. de la Chausse, Deorum simulacra. — J. B. Hansenius, De jure jurando veterum. — S. Trelarius, De jure jurando. — E. Puteanus, De jure jurando antiquorum. — M. Z. Boxhornius, Quaestiones Romanae.

VI. F. B. Ferrarius, De veterum acclamationibus et plausu. — P. Berthaldus, De ara. — B. Bacchinus, De sistria. — C. Sagittarius, De januis

veterum. — L. Bayfius, De re vestiaria. — O. Ferrarius, De re vestiaria. — A. Rubenius, De re vestiaria veterum. — O. Ferrarius, *Analecta de re vestiaria*. — J. B. Donius, De utraque poenula. — B. Bartholinus, De poenula. — A. Manutius, De toga Romanorum; — De tunica Romanorum; — De tibiis veterum. — Th. Raynandus, De pileo, caeterisque capitis tegminibus.

VII. R. Streinnius, De gentibus et familiis Romanorum. — A. Augustinus, De familiis Romanorum. — Familiae Romanae nobiliores, e Fulvii Ursini commentariis. — Notitia dignitatum utriusque Imperii orientis scilicet et occidentis ultra Arcadii Honorique tempora. — Marmor Pisanum de honore Bisselii.

VIII. Vetus Kalendarium Romanum. — P. C. Toletanus, Notae in Vetus Romanorum Kalendarium. — F. Ursinus, Notae ad Kalendarium rusticum Farnesianum. — Kalendarii fragmentum, quod visitur in Aedibus Capranicorum. — S. Siccama, Commentarius in Fastos Kalendarum Romanorum. — Aliud vetus Kalendarium, quod in libris antiquis praefigitur Fastis Ovidii. — Kalendarium Romanum sub Imp. Constantio etc. compositum. — Lambecius, Notae in Kalendarium vetus. — Th. Demsterus, Kalend. Rom. — D. Petavius, Kalend. vetus Romanum. — P. Gassendus, Kalend. Rom. compendiose expositum. — P. V. Vicetinus, De veterum novaque Romanorum temporum ratione libellus. — Hadr. Junius, De annis et mensibus; — Fastorum liber. — J. Lalamantius, De anno Romano. — M. J. Christmannus, De kalendario Romano. — F. Robortellus, De mensium appellatione ex nominibus Imp. — J. Scaliger, De veteri anno Romanorum. — S. Petitus, De anno et periodo veterum Romanorum. — W. Langius, De vetere anno Romanorum. — E. Puteanus, De bissexto. — P. Taffinus, De veterum Romanorum anno seculari. — E. Puteanus, De nundinis Romanis. — E. G. Tholosanus, De nundinis et mercatibus. — J. B. Bellus, De Pharsalici confictus mense et die. — P. Morestellus, Philomusus; — De feriis Romanorum. — J. C. Bulengerus, De tributis ac vectigalibus. — V. Contareus, De frumentaria largitione. — J. Schefferus, De novis tabulis. — B. Brissonius, De ritu nuptiarum. — A. Hotmannus, De veteri ritu nuptiarum; — De sponsalibus. — J. Meursius, De luxu Rom. — S. Kobierzykius, De luxu Rom. — J. J. Maderus, De coronis.

IX. O. Panvinus, De ludis circensibus. — J. C. Bulengerus, De circo Romano. — O. Panvinus, De ludis saecularibus. — A. Mariscottus, De personis et larvis. — M. Freherus, Cecropistromachia. — J. Lipsius, Saturnalia libri II; — De amphitheatro. — O. Panvinus, De triumpho commentarius notis et figuris illustratus a J. J. Madero.

X. N. Bergierius, De publicis et militaribus Imp. Rom. viis, cum notis H. C. Henninii. — F. Patricius, Res militaris Romana. — H. Gromaticus et P. Megalopolitanus, De castris Romanis. — R. H. Schelius, De Sacramentis; — De custodia castrorum etc. — Cl. Salmasius, De re militari Rom. — J. H. Boeclerus, De legione Romana. — F. Robortellus, De le-

gionibus Romanorum etc. — E. Puteanus, De stipendio militari apud Romanos. — V. Contarenus, De militari Rom. stipendio. — M. A. C. de la Chause, De signis militaribus. — P. Ramus, De militia C. Julii Caesaris.

XI. E. Spanhemius, Orbis Romanus, seu ad constitutionem Antonini. — Fasti magistratuum Romanorum. — Fasti consulares Idatiani. — T. Prosperus, Chronicon ab Adamo ad Romam captam a Genserico Wand. rege. — Fasti consulares Anonymi. — Anonymus, De praefectis Urbi etc. — H. Noris, Epistola consularis. — S. Ursatus, De notis Romanorum. — L. Savotus, De nummis antiquis. — A. Rubenius, De gemma Tiberiana; — De urbibus Neocoris. — M. Freherus, De re monetaria vet. Rom. — R. Cenaldis, De vera mensurarum ponderumque ratione. — L. Paetus, De mensuris et ponderibus Romanis et Graecis. — Priscianus e. a., De nummis, ponderibus, etc. — A. Sardus, De nummis.

XII. V. Butius, De potu antiquorum. — J. C. Bulengerus, De conviviis. — E. Puteanus, Reliquiae convivii prisci. — A. Baccius, De thermis veterum. — F. Robortellus, De sudatione. — F. M. Turrigius, Notae ad Urbi Togati inscriptionem. — M. Lipenius, Strenarum historia. — M. Meibomius, De fabrica triremium. — C. Opelius, De fabrica triremium Meibomiana epistola. — I. Vossius, De triremium constructione. — J. Ph. Thomasinus, De donariis et tabellis votivis. — V. Alsarius, De invidia et fascino veterum. — J. Schefferus, De antiquorum torquibus. — M. A. C. de la Chause, De vasis, bullis, etc.; — de Mutini simulacris; — de lucernis. — O. Ferrarius, De lucernis sepulchralibus. — Picturae antiquae sepulcri Nasoniorum. — J. Gutherius, De jure manium; — De orbitate toleranda; — Pompa feralis.

Novus Thesaurus antiquitatum Romanarum, congestus ab Alb. Henr. de Sallengre. Cum figuris aeneis. Hagae-Comitum, 1716—1719. 3 dln. fol.

I. J. Minutoli, Dissertationes hist. crit. Romanam antiquitatem illustrantes. — L. Faunus, De antiquitatibus urbis Romae. — J. M. Suaresius, De foraminibus lapidum in priscis aedificiis. — A. Alciatus, De magistratibus. — L. Joubertus, De gymnasiis; — de balneis. — H. Noris, De duobus nummis Dioclet. et Licinii; — de votis. — Poggius, De fortunae varietate urbis Romae. — F. Contelorius, De praefecto urbis. — Th. Reinesius, Marmoris Patavini interpretatio. — F. de Rebatu, Delineatio Dianae Arelatensis. — J. J. Chiffletius, Geminiae titulus sepulchralis explicatus. — H. T. Chiffletius, De Othonibus aereis. — Cl. Chiffletius, De antiquo numismate. — G. Grenius, De rusticatione Roman.; — De villarum antiquarum structura. — A. Manutius, Dissertatiunculae. — P. Jovius, De Romanis piscibus. — J. B. Donius, De restituenda salubritate agri Romani. — G. Guiranus, Explicatio duorum vet. numismatum Nemausensium. — J. Graserus, Antiquitates Nemausenses. — Eubenius, De ordine equestri vet. Rom.

— J. Servilius, De mirandis antiquorum operibus, opibus etc. — Ph. L. Hannekenius, De cura domestica Romanorum.

II. A. Cirinus, De urbe Roma ejusque rege Romulo. — Cl. Salmasius, De secretariis. — O. Ferrarius, De pantomimis et mimis. — N. Calliachius, De ludis scenicis mimorum et pantomimorum. — J. A. Astoriis, De Deo Brotonte; — De antiquo Alcmanis monumento. — J. A. Crusius, De nocte et nocturnis officiis apud veteres. — P. Bertius, De aggeribus et pontibus. — L. F. Marsillus, Epistola de ponte supra Danubium — P. Petavius, In Francorum curia consilarii antiquariae suppellectilis portiuncula: nec non ejusdem vet. nummi. — C. Bretus, De ordine antiquo judiciorum civilium apud Romanos. — H. Magis, De tintinnabulis; — De equuleo. — F. A. Roccha, De campanis. — H. Bossius, de toga Romana; — De senatorum lato clavo; — Isiacus, sive de aistro opusculum; — De strenua.

III. G. Cuperus, De elephantis in nummis obviis. — J. Gutherius, De officiis domus Augustae. — H. F. Salomon, De judiciis et poenis Rom. — P. Lanzonus, De coronis et unguentis in conviviiis. — H. Baruffaldus, De armis convivalibus; — De praeficiis. — J. Lanzonus, De luctu mortuali veterum. — L. I. Molin, De clavibus veterum. — Interpretatio inscriptionum et epitaphiorum Antiquariae. — Ph. a Turre, Explicatio taurobolii Lugd. — P. D. Purpurinus a Faventia, Ad kalendarium Romanum. — D. Aulsius, De gymnasii constructione et mausolei architectura; — De colo Mayerano. — R. Volaterranus, De magistrat. et sacerdotiis Roman. — J. Gulielmus, De magistratibus Reipub. Rom. — G. Vauchopius, De magistratibus vet. Pop. Rom. — Ae. Praevotius, De magistratibus Pop. Rom. — H. Bebellius, De sacerdot. et magistrat. Roman. — P. Faber, De magistrat. Rom. — E. Puteanus, Pecuniae Romanae ratio. — H. Conringius, De studiis liberalibus urbis Romae et Constantinopolis. — C. Cellarius, De studiis Roman. litterariis in urbe et provinciis.

Novus Thesaurus antiquitatum Romanarum, congestus ab
Alb. Henr. de Sallengre. Cum figuris aeneis. Amsterd.,
1719. 3 dln. fol.

Hetzelfde werk als het voorgaande.

Thesaurus antiquitatum et historiarum Siciliae, Sardiniae,
Corsicae etc., digeri coeptus cura et studio Jo. Georg.
Graevii, cum praefationibus Petri Burmanni. Lugd. Bat.,
1723—1725. Met pln. en krtn. 15 dln. fol.

I. Ph. Cluverius, Sicilia antiqua, cum tab. geogr. et figuris aere expressis. — M. Arctius, Siciliae chorographia. Cui adj. D. M. Nigrus, Siciliae descriptio. — P. Carrafa, Sicaniae descriptio et delineatio. — A. Mogitor, Regni Siciliae delineatio.

II. Oct. Cajetanus, *Isagoge ad historiam sacram Siculam*. — A. Piccolus, *De antiquo jure ecclesiae Siculae*. — A. de Amico, *De urbis Syracusarum antiquo archiepiscopatu*. Cum dissertationibus F. Baroni ac Manfredi. — R. Pirrus, *De patriarcha Siciliae, de metropoli Siciliae, de praesulum Siciliensium electione*. — R. Pirrus, *Sicilia sacra, disquisitionibus et notitiis illustrata*. Vol. I.

III. R. Pirrus, *Sicilia sacra*. Vol. II. — R. Pirrus, *Regiae Cappellae S^{ti} Petri Urbis Panormi notitia*. — C. Baronus, *De monarchia Siciliae*.

IV. Th. Fazellus, *De rebus Siculis*. — F. Maurolycus, *Sicanicarum rerum compendium, sive Sicanicae historiae libri VI*.

V. M. Ritibus, *De regibus Siciliae eorumque origine et successione*. — F. Sandeus, *De regibus Siciliae et Apuliae*. — R. Pirrus, *Chronologia, regum, penes quos Siciliae fuit imperium post exactos Saracenos*. — G. Malaterra, *De rebus gestis Roberti Guiscardi, ducis Calabriae, et Rogerii, comitis Siciliae*. — H. Falcandus, *De rebus gestis in Siciliae regno historia*. — Descriptio victoriae per Carolum, regem Siciliae etc. contra Manfredum anno 1265 obtentae, ut et gesta Petri, Arragonum regis. — S. Malaspina, *Rerum Sicularum libri VI, 1250—1276*. — N. Specialis, *Rerum Sicularum libri VIII, 1282—1387*. — Anonymus, *Chronicon Siciliae*. — C. Vecerius, *Historia de duabus seditionibus Siciliae sub imperio Caroli V*.

VI—VIII. Ph. Paruta et L. Augustinus, *Sicilia numismatica*. Studio et industria S. Havercampi.

IX. J. Bonfilii et Constantius, *Messanae urbis descriptio*. — P. Reyna, *Urbis Messanae notitia historica*. — A. P. de Homodeis, *Aetnae topographia atque ejus incendiorum historia*. — P. Carrera, *Descriptio Aetnae, ut et A. Burgos, Descriptio terrae motus Siculi 1693*.

X. P. Carrera, *Monumentorum historicorum urbis Catanae libri IV*. — P. Carrera, *Disquisitio de vero significato numismatum quorundam Messanensium seu Mamertinorum, Catanensium etc.* — J. B. de Grossis, *Catanense decachordum, sive Sacrae Ecclesiae Catanensis notitia*.

XI. J. B. Guarnerius, *Dissertationes historicae Catanenses, quibus de origine et antiquitatibus urbis Catanae, patriae S. Agathae, de martyrio S. Agathae etc. exponitur*. — V. Mirabella et Alagona, *Ichnographiae Syracusarum antiquarum explicatio, ut et numismatum aliquot selectiorum*. — J. Bonannus et Columna, *Syracusarum antiqu. illustrat. libri II*.

XII. J. P. Chiaranda, *Plutia sive Platia, civitas Siciliae, antiqua, nova, sacra et nobilis*. — M. Pax, *Antiquitates Caltageronis, urbis Siciliae*. — M. Perellus, *Antiquitas Scicli, quam olim vocarunt Casmenas, secundam Syracusanorum coloniam*. — V. Littara, *De rebus Netinis*. — P. Carrafa, *Motucae descriptio, seu delineatio*. — A. Inveges, *Carthago Sicula*.

XIII. M. Valguarnera, *De origine et antiquitate Panormi, primisque Siciliae et Italiae incolis dissertatio*. — F. Baronius ac Manfredi, *De Panormitana majestate libri IV*.

XIV. A. Inveges, *Panormus antiqua*. — A. Mongitor, *Sacrae Domus Mansionis S.S. Trinitatis militaris ordinis Theutonicorum urbis Panormi, et magni ejus praeceptoris, monumenta historica*. — J. V. Auria, *Notitia historica originis et antiquitatis Cephaledis, urbis Siciliae*. — H. Ragusa, *Elogia Siculorum, qui veteri memoria literis floruerunt*. — B. Cochorella, *Tremitanæ olim Diomedæe insulae descriptio*. — P. Fuscus, *De situ orae Illyrici*. — J. Lucius, *De regno Illyrici*. — J. Lucius, *Inscriptiones Dalmaticae*.

XV. Ph. Cluverius, *Sardinia et Corsica antiquae*. — J. F. Fara, *De rebus Sardois historia*. — S. Vitalis, *Annales Sardiniae*. — Q. Haeduus, *Descriptio insulae Melitæ*. — C. Secundus Curio, *De bello Melitense historia*. — J. F. Abela, *Descriptio Melitæ atque adjacentium insularum*.

Thesaurus antiquitatum et historiarum Italiae, collectus cura et studio Joan. Georg. Graevii, et ad finem perductus a P. Burmanno Lugd. Batav., 1704—1723. 9 dln. in 30 bdn. Met pln. en krtn. fol.

I. 1. P. L. Casella, *De primis Italiae colonis*. — J. Bracellius, *Orae Ligusticae descriptio*; — *De claris Genuensibus* — G. Merula, *De Gallorum Cisalpinorum antiquitate ac origine*. — B. Castillioneus, *De Gallorum Insubrum antiquis sedibus*. — U. Folieta, *Historiae Genuensium libri XII*.

I. 2. U. Folieta, *Clarorum Ligurum elogia*; — *Conjuratio Joannis Ludovici Flisci*; — *Tumultus Neapolitani*; — *Caedes Petri Ludovici Farnesii, Placentiae ducis*; — *De sacro foedere in Selimum libri IV*; — *Ejusdem variae expeditiones in Africum, cum obsidione Melitæ*; — *Opuscula varii argumenti*. — J. Bracellius, *De bello inter Hispanos et Genuenses*. — J. Bonfadius, *Annales Genuenses 1528—1550*. — H. de Marinis, *Genua*. — P. Bizarus, *De universo reipubl. Genuensis statu et administratione*; — *Reipubl. Genuensis leges novae, 1576*.

II. 1. A. Alciatus, *Rerum patriae, seu historiae Mediolanensis libri IV*. — T. Calchus, *Historiae Patriae libri XX*; — *Residua, h. e. historiae patriae liber XXI et XXII, aliaque opuscula de nuptiis principum Mediolanensium*. — J. Ripamontius, *Historiae urbis Mediolani libri XXIII, ab anno 1313*.

II. 2. J. Ripamontius, *Historiae urbis Mediolani continuatio*. — G. Capella, *De bello Mediolanense, seu de rebus in Italia gestis pro restitutione Francisæ Sfortiae II, Mediolanensium ducis, ab anno 1521 usque ad 1530*.

III. 1. G. Merula, *Antiquitates Vicecomitum*. — P. Jovius, *Vitæ duodecim Vicecomitum, Mediolani principum, singulorum veris imaginibus illustratae*. — J. A. Castellionæus, *Mediolenses antiquitates*. — B. Saccus, *Historiae Ticinensis libri X*. — J. C. Zanchus, *De Orobiorum sive Cenomanorum origine, situ, ac Bergomi rebus antiquis libri III*. — J. B. Villanova, *Laudis Pompejæ, sive Laudæ (nunc Lodi) urbis historia*.

III. 2. O. Morena, *Historia rerum Laudensium*. — E. Puteanus, *His-*

toria Cisalpina. — A. Duker, Comi urbis historia et descriptio. — C. Ghilinus, Descriptio lacus Larii et vallis Tellinae. — P. Jovius, Descriptio lacus Larii, sive Comensis. — G. Capella, De bello Mussiano. — L. Cavittellus, Cremonenses annales. — U. Locatus, De Placentinae urbis origine, successu et laudibus.

IV. 1. J. de Cermenate, Historia Ambrosianae urbis, ac de Mediolanensium gestis sub imperio Henrici VII, 1307—1313. — J. P. Puricellus, Ambrosianae Mediolani Basilicae ac monasterii, hodie Cisterciensis monumenta.

IV. 2. L. A. Muratorius, De corona ferrea, qua Romanorum Imperatores in Insubribus coronari solent, commentarius. — B. Jovii, Historiae patriae, sive Novocomensis libri II. — O. Rubeus, Monumenta Brixiana, sive civitatis Brixiae antiquitates. — A. Gattus, Historia gymnasii Ticinensis a saeculo V ad finem saeculi XV, nec non de ejus urbis antiqua nobilitate. — B. Sacchus, Historia Mantuae.

V. 1. B. Justinianus, De origine urbis Venetiarum rebusque a Venetis gestis. — D. Jannotius, Dialogus de republica Venetorum. — G. Contarenus, De magistratibus et republica Venetorum. — N. Crassus, De forma reipublicae Venetae. — B. Flavius, De origine et gestis Venetorum. — P. Bombus, Historia Veneta. — M. A. Coccius Sabellicus, De situ urbis Venetae, magistratibus, et officio praetoris etc.

V. 2, 3. Splendor urbis Venetiarum, e figuris et descriptione emicans.

V. 4. A. Stella, Elogia Venetorum navali pugna illustrium. — N. Crassus, Elogia patritiorum Venetorum belli, pacisque artibus illustrium. — B. Facius, De bello Veneto Clodiano, ut et aliud parvi temporis bellum Venetum. — A. de Ville, Pyctomachia Veneta; J. Laurentius, De desponsatione maris Adriatici; J. Vallaerius, Spectacula Veneta. — A. Mocenicus, Bellum Cameracensis adversus Venetos. — B. Arlunus, De bello Veneto libri VI.

VI. 1. Rolandinus, Liber chronicorum, sive memorialis temporum de factis in Marchia. — Monachi Paduani Chronicorum libri III, de rebus in Insubribus et Euganeis. — G. Maurisius, Dominorum de Romano et Marchiae Tarvisinae historia. — A. Godus, Chronica; N. Smeregus, Chronicon; Ricciardus, Sancti Bonifacii vita; Laurentii de Monacis Ezerinus III. — G. et A. Cortusii, Historia de novitatibus Paduae et Lombardiae, 1256—1364.

VI. 2. A. Mussatus, Historiae augustae de gestis Henrici VII Caesaris, libri XVI, de gestis Italicorum post Henricum VII libri XII, ejusdemque Ludovicus Bavarus ad filium. — A. Mussatus, Tragoediae duae, Eccerinis et Achilleis, ut et alia poemata.

VI. 3. P. P. Vergerius, De Carrariensium familia et de illustrium ejus principum rebus gestis historia. — B. Scaideonius, Historia Patavina. — L. Pignori, Origines Patavinae; — Antenor.

VI. 4. A. Riccobonus, De gymnasio Patavino. — H. Paladius, Rerum

Foro-Julienſium libri XI, nec non de oppugnatione Gradiscana libri V. — B. Zancarolus, Antiquitates Fori-Julii. — J. Candidus, Commentarii Aquilejenſes. — Ph. a Turre, De Beleno diſſertatio etc. — J. B. Goynaenus, De ſitu Iſtriae. — M. A. Sabellicus, De vetuſtate Aquilejae et Fori Julii. — P. Pincius, De Timavo fluvio. — J. P. Valerianus, Antiquitatum Bellunenſium ſermones. — A. Deville, Portus et urbis Polae descriptio.

VII. 1. P. M. Kavina, Faventia redeviva. — J. Villanus, Ariminenſis Rubicon in Caesenam Scipionis Claramontii. — Sc. Claramontius, Caesenae urbis historia. — Vincentius, De Rubicone antiquo. — J. Villanus, De Rubicone antiquo Ariminensi. — G. Naudaeus, Exercitatio in qua aſſerit, quod nomen Senae non Caesenae, ſed Senogalliae conveniat. — F. Lucetus, Pro urbis Caesenae antiquitate apologia. — S. Claramontius, Contentio apolog. de Caesena triumphante. — Ph. Antoninus, Sassina antiqua. — J. M. Garuffius, Lucerna lapidaria accensa. — J. F. Angelita, Urbis Recineti origines, historia et descriptio. — F. Adamus, De rebus geſtis in civitate Firmana.

VII. 2. B. Dulcinus, De Bononiae vario ſtatu ab ejus origine uſque ad annum 1625. — J. B. Agocchus, Fundatio et dominium antiquum urbis Bononiae. — G. Quapnerus, Descriptio Bononiae antiquae et hodiernae. — C. J. B. Gyraldus, De Ferrara et Ateſtiniſ principibus; L. Schraderus, Urbis Ferrariae descriptio et monumenta. — A. Cagnacius, Fragmentum historicum antiquitatis Ferrariae. — H. Angelerius, De antiquitate urbis Ateſtinae. — D. Spretus, De urbis Ravennae origine etc. — H. Rubeus, Italicarum et Ravennatum hitoriarum libri XI.

VIII. 1. G. Poſtellus, De Etruria regione. — F. Dynus, Antiquitates Etruriae. — F. Dynus, De antiquitate Umbrorum etc. diſſertatio. — B. Scala, Historia Florentinorum. — Poggius, Historia Florentina. — J. M. Brutus, Historia Florentina.

VIII. 2. F. Contareus, Historia Etruriae. — B. Varchi, Istoria delle guerre della repubblica Fiorentina. — M. Palmerius, De captivitate Piſarum historia.

VIII. 3. F. H. Noris, Cenotaphia Piſana. — D. Angelus, De depraeſatione Caſtrenſium historia. — J. Fontaninus, De antiquitatibus Hortae. — A. Mugnotius, De Ereſmo Camalduleneſe. — C. Orlandinus, De urbis Senae ejuſque episcopatus antiquitate. — A. Maſſa, De origine et rebus Falſcorum. — J. Mazzocchius, Veji deſenſi. — F. Nardinus, Veji antiqui. — D. Mazzocchius, Vejorum deſenſoris epistola apologetica. — P. Angelottus, Descriptio et antiquitates urbis Reate.

VIII. 4. D. B. Matthaenus, Memoriae hitoricae Tuſculi antiqui, quod nunc dicitur Frascati. — J. Manillus, Descriptio villae Burghesiae. — P. Ligorius, Descriptio villae Tiburtinae Hadrianae. — P. Martius, Historia Tiburtina. — A. del Ré, Antiquitates Tiburtinae. — J. M. Suareſius, Praeneste antiquae libri II. — Ph. a Turre, Monumenta veteris Antii. — N. Alemannus, De Lateraneniſibus parietiniſ reſtitutiſ.

IX. 1. B. di Balco, *Antiquitates Neapolis et ejusdem agri*. — H. Baccus, *Descriptio regni Neapolitani*. — A. Sanfelicius, *De situ ac origine Campaniae*. — C. Peregrinus, *Historia principum Langobardorum etc.*

IX. 2. C. Peregrinus, *Dissertationes de veteri significato vocis Portae, et de origine antiquae familiae di Colimonta*; — *De Campania Felice*. — J. C. Capacius, *Antiquitates et historiae Neapolitanae*.

IX. 3. J. C. Capacius, *Antiquitates et historiae Campaniae Feliciae*. — M. A. Surgeus, *Neapolis illustrata*. — B. Facius, *De rebus gestis ab Alphonso I, Neapolitanorum rege*. — J. J. Pontanus, *Historia Neapolitana et res suo tempore gestae*. — A. Fonticulanus, *Belli Bracciani, Aquilae gesti, narratio*.

IX. 4. F. Loffredus, *Antiquitas Puteolorum*. — Sc. Mazzella, *Urbium Puteolorum et Cumarum descriptio*; — *Situs et antiquitas Puteolorum*. — J. F. Lombardus, *De balneis Puteolanis synopsis*. — A. Ferrus, *Apparatus statuarum Cumis inventarum*. — J. C. Capacius, *De balneis*. — A. Leo, *De Nola*. — H. Brenemannus, *De republica Amalphytana, et de Amalphi a Pisanis direpta*. — A. Mazza, *Urbis Salernitanae historia et antiquitates*. — M. Phoeboinus, *Historiae Marsorum libri III*.

IX. 5. Lucius Camarra, *De Teate antiquo*. — *Tabula aerea Canusii, illustrata per Damadenum*. — P. A. de Tarsia, *Historiarum Cupersanen-sium libri III*. — G. Barrius, *De Calabriae antiquitate et situ*. — J. Juvenis, *De antiquitate et varia fortuna Tarentinorum*. — A. Galateus, *De situ Japygiae, nec non urbis Callipolia descriptio, ut et de villa Laurentii Vallae*.

IX. 6. Ph. Pingonius, *Augustae Taurinorum chronica et antiquitatum inscriptiones*. — P. Jofredi, *Nicaea civitas sacris monumentis illustrata*. — B. Accoltus, *De praestantia virorum sui aevi dialogus*. — P. Azarius, *Chronicon gestorum in Lombardia*. — A. Bilius, *Historiae patriae libri IX, quibus Joannis Galeaz et Philippi Mariae, Mediolani ducum, res gestae commemorantur*. — G. Florus, *De bello Italico et rebus Gallorum gestis*. — P. P. Boscha, *De origine et statu bibliothecae Ambrosianae*. — C. Giarda, *Liberalium disciplinarum icones symbolicae*.

IX. 7. D. Macaneus, *Verbani lacus locorumque adjacentium chorographica descriptio*. — F. Bellefinus, *De origine et temporibus urbis Bergomi*. — V. Coronellus, *Rerum ac temporum Bergomensis ecclesiae synopsis*. — B. Farina, *De Bergomi origine et fatiis*. — A. Cornazzanus, *De vita et gestis Bartholomaei Colei*. — H. Capreolus, *Chronicorum de rebus Brixianorum libri XIV*. — A. Squadronus, *Fasciculus laudum Regii Lepidi*. — T. Sarayna, *De civitatis Veronae origine etc.*; — *Historiarum et gestorum Veronensium libri III*.

IX. 8. A. Chioccius, *De collegii Veronensis illustribus medicis et philosophis*. — P. Cigalinus, *De C. Plinii Secundi vera patria*. — P. Palermus, *De vera C. Plinii Secundi patria, atque ea Verona*. — J. N. Doglioni, *De origine et antiquitate civitatis Belluni ejusque variis fatiis*. — L. Ma-

rucinus, *Basanum*, sive dissertatio de urbis antiquitate et de viris ejusdem illustribus. — H. Barnfieldus, *De poetis Ferrariensibus*. — C. Brixius, *Urbis Caesenaë descriptio*. — B. Manzonius, *Caesenaë chronologia*. — G. Marchesius, *Civitatis Forolivii compendium historicum*. — A. Ciccarellus, *De Clitumno, Umbriae flumine*. — G. Naudaeus, *Tabularii majoris templi Reatini instauratio*. — N. Naldius, *Vita Jannoctii Manetti senatoris Florentini*. — M. Manfredi, *Monumentorum historicorum urbis Lucae libri V*. — G. de Gozze, *De inscriptione columnae rostratae, olim in foro Romano dissertatio*. — F. M. de Aste, *In memorabilibus Hydruntinae ecclesiae epitome*.

(P. Burmannus), *Catalogus rarissimorum et praestantissimorum librorum, qui in Thesauris Romano, Graeco, Italico et Siculo continentur*. Leidae, 1725. 8°.

Alphabetische lijst van de in bovenstaande verzamelingen voorkomende werken met hunne volledige titels.

B. ZEDEN EN GEWOONTEN.

1. VAN ANDERE VOLKEN.

G. Hagemans, *Le poignard de silex. Étude de mœurs préhistoriques*. Bruxelles, 1888. 8°.

Alex. Sardus, *De moribus ac ritibus gentium libri III. Nunc primum in lucem editi*. Venetiis, Ex officina Stellae Jordani Zileti. 1557. 8°.

L. Begerus, *Specilegium antiquitatis sive variarum ex antiquitate elegantiarum vel novis luminibus illustratarum vel recens etiam editarum fasciculi*. Col. Brandenb., 1692. fol.

Dissertationum rariorum de antiquitatibus sacris et profanis fasciculis. Recensuit et schediasma de fontibus praecipuis ex quibus scriptorum profanorum errores circa res Judaicas admissi fluxerunt praemisit J. C. Schlaegerus. Helmaestadii, 1742. 4°.

Dissertationum rariorum de antiquitatibus sacris et pro-

fanis fasciculus novus. Recensuit et schediasma de jure caelibatus apud Lacedaemonios praemisit J. C. Schlaegerus. Helmaestadii, 1744. 4°.

Met het voorg. in één bánd.

Jo. Guil. Stuckius, Antiquitatum convivalium libri III, in quibus Hebraeorum, Graecorum, Romanorum aliarumque nationum antiqua conviviorum genera, nec non mores, consuetudines, ritus ceremoniaeque conviviales, atque etiam aliae explicantur. Tiguri, Christoph. Froschoverus. 1582. fol.

Fortunatus Licetus; De lucernis antiquorum reconditis libri VI. Patavii, Matth. Cadorinus. 1662. Met afbeeldingen. fol.

F. Scacchus, Thesaurus antiquitatum sacro-prophanarum, in quo ex antiquis Graecis ac Latinis scriptoribus, quidquid ad nomina, usum, et abusum oleorum et unguentorum, ex sacris habetur litteris, explicatur. Hagae-Comitum, J. Swart. 1725. Met pln. fol.

Joann. Wunderlich, Commentatio de pugillaribus, in qua nonnulla juris civilis loca hactenus fere neglecta illustrantur. Jenae, 1756. 4°.

Jo. Conr. Stiglitzius, De menide sacro antiquorum codicum ornamento commentarius criticus, cui accessit de lunulatis veterum gentilium insignibus exercitatio parengica. Erfordiae, 1747. 4°.

C. Elix, Specimen inaug. commentationis histor.-paedagog. de instituendi finibus atque ratione, apud tres Orientis populos primarios. Lugd. Batav., 1830. 8°.

P. Lansens, De l'influence de la religion sur l'emploi des mains. Anvers, 1859. 8°.

P. O. Schjött, Samlede Philologiske Afhandlinger. Christiania, 1896. 8°.

- J. Dirks**, Brokstukken uit mijn dagboek, (23 en 24 Junij 1864: De Friesche-Zweedsche sage in het Ober-Haslithal). Workum, 1865. 8°.
- L. Rank**, Prolegomena sociologica ad antiquitates Graecas et Romanas. Specimen inaugurale. Lugd.-Batav., 1906. 8°.
- J. D. E. Schmeltz**, Das Schwirrholtz. Versuch einer Monographie. Mit einer Tafel. (Separatabdruck aus Verh. des Vereins für naturw. Unterhaltung zu Hamburg, Bd. IX). Hamburg, 1896. 8°.
- J. D. E. Schmeltz**, Schnecken und Muscheln im Leben der Völker Indonesiens und Oceaniens. Ein Beitrag zur Ethnoconchologie. Leiden, 1894. 8°.
- B. d'Herbelot**, Bibliothèque orientale, ou dictionnaire universel contenant tout ce qui fait connoître les peuples de l'Orient; leurs histoires et traditions tant fabuleuses que véritables; leurs religions et leurs sectes; leurs gouvernements, politique, loix, mœurs, coutumes, et les révolutions de leurs empires; les arts et les sciences, les vies de leurs saints, philosophes, etc. La Haye, 1777—1779. 4 dln. 4°.
- Th. W. Juynboll**, Over het historische verband tusschen de Mohammedaansche bruidsgave en het rechtskarakter van het oud-Arabische huwelijk. Leiden, 1894. 8°.
- J. S. Speijer**, Specimen lit. inaug. de Ceremonia apud Indos, quae vocatur jâtakarma. Lugd. Batav., 1872. 8°.
- W. Caland**, Die Altindischen Todten- und Bestattungsgebräuche mit Benutzung handschriftlicher Quellen dargestellt. (Verhandelingen der Kon. Akad. van Wetenschappen te Amsterdam. Afd. Letterkunde. Nieuwe reeks. Deel I). Amsterd., 1896. 8°.

W. Caland, Altindisches Zauberrituaal. Probe einer Uebersetzung der wichtigsten Theile des Kausika Sutra. (Verhandelingen der Kon. Akad. van Wetenschappen te Amsterdam. Afdeeling Letterkunde. Nieuwe reeks. Deel III). Amsterd., 1900. 8°.

J. Groneman en J. P. N. Land, De Gamelan te Jogjakarta, met eene voorrede over onze kennis der Javaansche muziek. Met twee platen. (Letterk. Verh. Kon. Akad. van Wetenschappen. Deel XIX). Amsterd., 1890. 4°.

N. B. Over de zeden en gewoonten van de volken in N. O. Indië raadplege men ook de werken over land- en volkenkunde van den Oost-Indischen Archipel op bladz. 184—203 van deel I van dezen catalogus.

W. H. Prescott, Zeden, gewoonten en regeeringsvorm in Peru, vóór de komst der Spanjaarden. Uit het Engelsch vertaald door G. Mees Az. Amsterd., 1849. 8°.

P. Petitus, De Amazonibus dissertatio. Editio 2^a, auctior et correctior. Amstelod., 1687. 8°.

L. Begerus, Poenae infernales Ixionis, Sisyphei, Oeni et Danaidum ex delineatione Pighiana desumptae et dialogo illustratae. Colon. Marchicae, 1703. fol.

L. Begerus, Ulysses Sirenes praetervectus, ex delineatione Pighiana, subjectis aliis quibusdam de Ulysse antiquitatibus, dialogo illustratus. Colon. Brandenb., 1703. fol.

L. Begerus, Examen dubiorum quorundam. Accedit Conjectura in locum Lycophronis, hactenus non satis dilucidatum. Berolini, Typis Ulrici Liebperti. 1604 (lees: 1704). fol.

De drie bovenst. werken in één band.

W. Leignes Bakhoven, Disput. lit. inaug. de Concilio Amphictyonum Delphico. Amstelod., 1825. 8°.

K. F. Hermann, Lehrbuch der griechischen Staatsalter-

thümer, aus dem Standpuncte der Geschichte entworfen.
2te Auflage. Heidelberg, 1836. 8°.

A. L. Brugsma, Specimen inaug., continens gymnasiorum
apud Graecos descriptionem. Groningae, 1855. 8°.

J. G. Vos, Specimen literarium inaugurale de Sycophantia.
Amstelodami, 1868. 8°.

D. C. Hesseling, De usu coronarum apud Graecos capita
selecta. Specimen litter. inaugurale. Lugd.-Batav., 1886. 8°.

J. L. Chaillet, De orationibus, quae Athenis in funeribus
publicis habebantur. Specimen litterarium inaugurale. Dote-
comiae, 1891. 8°.

J. H. Holwerda, Quaestiones de re sepulchrali apud Atticos.
Specimen liter. inaug. Lugd.-Batav., 1899. 8°.

H. D. Verdam, De senatu areopagitico. Specimen litter.
inaug. Lugd. Batav., 1902. 8°.

A. Rutgers van der Loeff, De ludis Eleusiniis. Speci-
men litter. inaug. Lugd.-Batav., 1903. 8°.

S. Pitiscus, Lexicon antiquitatum Romanarum: in quo ritus
et antiquitates cum Graecis ac Romanis communes, tum
Romanis peculiare, sacrae et profanae, publicae et priva-
tae, civiles ac militares exponuntur. Cum figuris in aes
incisis. Leovardiae, 1713. 2 dln. fol.

S. Pitiscus, Lexicon antiquitatum Romanarum. Cum figu-
ris in aes incisis. Hagae-Com., 1737. 3 dln. fol.

Q. Sept. Florentis Tertulliani Liber de Pallio. Claud.
Salmasius recensuit, explicavit, notis illustravit. Lutetiae
Parisiorum, Hier. Drouart. 1622. 8°.

Franciscus Francus, Confutatio animadversorum Antonii

Cercoetii ad Claudii Salmasii Notas in Tertullianum de Pallio. Middelburgi, Sim. Moulert. 1623. 8°.

Franciscus Francus, Refutatio utriusque elenchi Cerco-petaviani. Parisiis, 1623. 8°.

De drie bovenstaande werken in één band.

Casp. Sagittarius, De januis veterum liber singularis, cum dissertatione epistolica et analectis in eundem. Jenae, H. Christoph. Crökerus. 1694. 8°.

W. du Choul, Verhandeling van de legerschikking en krygs-tucht der Romeinen, van de badstoven en oude oeffeningen der Grieken en Romeinen. Uit het Fransch vertaelt door M. Smallegange. Amst., J. en G. Janssonius van Waesberge. 1684. 4°.

Achter: W. du Choul, Verhandeling van den godsdienst enz.

Paulus Merula, Opera varia posthuma: de Sacrificiis, Sacerdotibus, Legibus, Comitiiis, Praemiis, etc. Romanorum. Lugd. Bat., 1684. 4°.

J. P. Cassellius, Dissertatio antiquaria de fausto Romanorum omine ex sue Albana ejusque apud posteros in numis et statuis memoria. Magdeb., 1749. 4°.

Jo. Struckmann, Commentatio de portitoribus in literis Romanis obviis ad illustranda varia veterum loca. Lemgoviae, 1750. 4°.

J. F. E. Schlichting, De Vestalibus et jura Vestali populi Romani. Helmstadii, 1754. 4°.

J. Wunderlich, Commentatio de pugillaribus in qua nonnulla juris civilis loca hactenus fere neglecta illustrantur. Jenae, 1756. 4°.

Car. Arbutnotius, Tabulae antiquorum nummorum, mensurarum et ponderum, pretiique rerum venalium, variis

dissertationibus explicatae et exemplis illustratae. Ex Anglica in linguam Latinam conversae opera Dan. Königii. Traj. ad Rhen., 1756. 4°.

P. van der Velden, Disquisitio literaria de Comitibus Curia-
riatis apud Romanos. Medemelaci, 1835. 8°.

J. C. G. Boot, Considerazioni sul carattere dell' antico
popolo Romano. (Estratto dalla Rivista Urbinate. Anno
1869). Urbino, 1869. 8°.

G. van Helbergen, Leges annales Reipublicae Romanae.
Specimen litter. inaug. Lugd.-Batav., 1874. 8°.

J. H. Wilmink, Quaestiones ad antiquitatem Romanam
pertinentes. Dissertatio litteraria inauguralis. Lugd.-
Batav., 1877. 8°.

J. F. Houwing, De Romanorum legibus sumptuariis. Spe-
cimen literarium inaugurale. Lugd.-Batav., 1883. 8°.

L. Dietrichson, Antinoos. Eine kunstarchäologische Un-
tersuchung. Christiania, 1884. Met pln. 8°.

Jul. Jung, Leben und Sitten der Römer in der Kaiserzeit.
Prag, 1883—1884. 2 dln. Met pln. 8°.

W. C. K. Capel, De beneficiis apud Romanos. Specimen
litterarium inaugurale. Hagae-Comitum, 1900. 8°.

D. A. H. van Eck, Quaestiones Scenicae Romanae. Spe-
cimen liter. inaug. Amstelodami, 1892. 8°.

J. Strutt, Angleterre ancienne, ou tableau des mœurs, usages,
armes, habillemens etc. des anciens habitans de l'Angle-
terre; c'est-à-dire, des anciens Bretons, des Anglo-Saxons,
des Danois et des Normands. Traduit de l'Anglois par
M. B***. Paris, 1789. 2 dln. 1 bnd. 4°.

Alph. de Witte, Poids de marchandises des anciennes pro-

vinces Beligiques. Un quarteron de Binche. (Extrait de la Revue belge de numismatique, année 1890). Bruxelles, 1890. 8°.

2. VAN DE NEDERLANDERS.

De Oude Tijd. Geschiedenis, maatschappelijk en huiselijk leven, monumenten, volkseigenaardigheden, overleveringen, kunst, nijverheid, gebruiken, kleeding, volksverhalen, spreekwoorden, liedjes uit Noord- en Zuid-Nederland. Onder leiding van D. van der Kellen Jr. en J. ter Gouw met medewerking v. a. Haarlem, 1869—1874. 6 dln. Met afbeeld. 8°.

H. van Wijn, Huiszittend leeven, bevattende eenige mengelstoffen over afzonderlijke en voorheen weinig of niet bewerkte onderwerpen betrekkelijk tot de letter-, historie- en oudheidkunde van Nederland. Deel I. Stuk I—V. Deel II. Stuk I. Amst., 1801—1812. Met pln. 2 dln. 8°.

H. van Wijn, Historische en letterkundige avondstonden, ter opheldering van eenige zeden der Nederlanderen, byzonderlyk in derzelver daaglyksch en huislyk leeven, en van den stand der Nederduitsche dichtkunde, sedert de vroegste tyden, tot aan het begin der 16^e eeuw. Amst., 1800. Met pln. 8°.

Verslag van de Commissie voor den Atlas van afbeeldingen betreffende Zeden en Gewoonten. (Overgedrukt uit het Jaarverslag van het Kon. Oudheidk. Genootschap over 1895). 4°.

C. de Koning L.Dzn., De voorvaderlijke levenswijze en gewoonten hier te lande, van de vroegste tijden af, tot aan het einde der 16^e eeuw beknoptelyk voorgesteld. Haarlem, 1830. 8°.

W. J. Hofdijk, *Ons Voorgeslacht in zijn dagelijksch leven geschilderd. Met platen. Haarlem, 1859—1864. 6 dln. 8°.*

N. de Roever, *Het leven van onze voorouders. Voortgezet door G. J. Dozy. Amsterdam. Z. j. 6 deelen. Met platen. 8°.*

J. van Lennep, W. Moll en J. ter Gouw, *Nederlands geschiedenis en volksleven. Met 100 staalplaten. Leiden, 1880. 2 dln. 4°.*

C. F. van Duyl, *Overzicht der beschavingsgeschiedenis van het Nederlandsche volk. 2° druk. Groningen, 1895. 8°.*

T. Pluim en J. N. van Hesteren, *Schetsen uit onze beschavingsgeschiedenis. Een boek voor studeerenden en belangstellenden. Purmerend, 1898. 8°.*

Cd. Busken Huet, *Het Land van Rembrand. Studiën over de Noordnederlandsche beschaving in de 17^e eeuw. Haarlem, 1882—1884. 2 dln. 3 stn. 8°.*

H. de Groot, *Over de zeden en den inborst der Atheniensen, Romeinen en Hollanderen. Uit het Latijn vertaald en met aanmerkingen opgehelderd door J. Meerman. Haarlem, 1801—1804. 4 dln. 8°.*

(E. M. Engelberts), *Verdediging van de eer der Nederlandsche natie. Amst., 1763. 8°.*

H. Beijerman, *Redevoering, dat het geenszins de Engelsen zijn, zoo als Montesquieu zegt, maar de Nederlanders, welke ter zelfder tijd die drie gewigtige zaken, de godsdienst, de vrijheid en den handel ten meesten maatschappelijken nutte wisten aan te wenden. Amsterd., 1839. 4°.*

A. de la Barre de Beaumarchais, *Le Hollandois, ou*

Lettres sur la Hollande ancienne et moderne. Francfort, 1738. 8°.

(Pilati de Tassulo), Lettres sur la Hollande. La Haye, 1780. 2 dln. 8°.

Y. van Hamelsveld, De zedelijke toestand der Nederlandsche natie, op het einde der achttiende eeuw. Amsterd., 1791. 8°.

Y. van Hamelsveld, De zedelijke toestand der Nederlandsche natie, op het einde der achttiende eeuw. 2° druk. Amsterd., 1791. 8°.

F. Nagtglas, Herinneringen uit de laatste twintig jaren der achttiende eeuw. Uit de papieren van een tijdgenoot. (Overgedrukt uit Het Leeskabinet). 1865. 8°.

Nederland, zoo als het was, is en worden zal of kan. Uit het Hoogduitsch. Met ophelderingen en teregtwijzende aantekeningen van F. W. von Mauvillon en van den vertaler. Amsterd., 1845. 8°.

C. A. X. G. F. Sicherer, Lorelei. Plaudereien über Holland und seine Bewohner. Leiden, 1870. 2 dln. 8°.

F. Nagtglas, Wat het was en hoe het werd. Een blik op het maatschappelijk leven in de laatste 60 jaren, Utrecht, 1894. 8°.

J. H. Gallée, Moeurs et coutumes. (Tiré à part de Les Pays-Bas, publication offerte aux journalistes étrangers le 6 Septembre 1898). 8°.

H. J. Koenen, De Nederlandsche boerenstand, historisch beschreven. Haarlem, 1858. 8°.

J. Dirks, Nieuwe bouwstoffen voor de geschiedenis van het verblijf der Heidens of Egyptiërs in Nederland. (Overge-

drukt uit de Bijdragen voor Vad. Geschiedenis en Oudheidkunde, deel X). 8°.

G. D. J. Schotel, Oude zeden en gebruiken in Nederland. Dordrecht, 1859. 8°.

S. Muller Fz., Over claustraliteit. Bijdrage tot de geschiedenis van den grondeigendom in de Middeleeuwsche steden. (Letterk. Verhand. v. d. Kon. Akad. van Wetenschappen. Deel XIX). Amsterd., 1890. 4°.

J. ter Gouw, De Gilden. Eene bijdrage tot de geschiedenis van het volksleven. Amsterd., 1866. 8°.

D. Buddingh, Het boetregt; bevattende eene oudheid-, geschied- en letterkundig onderzoek naar den oorsprong en naambeteekenis van het geslacht Buddingh', benevens de genealogische verspreiding van dien stamboom en zijne takken. Delft, 1863. Met portret. 8°.

D. Buddingh, Podhem of Poddinghem, Sage, Schaar en Schaarmannen. Tiel, 1865. 8°.

G. A. Fokker, Geschiedenis der loterijen in de Nederlanden. Eene bijdrage tot de kennis van de zeden en gewoonten der Nederlanders in de 15°, 16° en 17° eeuwen. Met aanteekeningen, bijlagen, loterijkaart en plaat. Amsterdam, 1862. 8°.

G. D. J. Schotel, Het maatschappelijk leven onzer vaderen in de 17° eeuw. Met platen. Haarlem, 1869. 8°.

G. D. J. Schotel, Het Oud-Hollandsch huisgezin der zeventiende eeuw. Tweede, verbeterde en geïllustreerde uitgave door H. C. Rogge. Leiden, (1906). 8°.

A. F. van Beurden, Het lijffgewins legerboek van Swolgen van het huis Blitterswyck, 1600—1637. 8°.

A. F. van Beurden, Gewoonten op een adellijk kasteel, A°. 1780. 8°.

V. Bing en Braet von Ueberfeldt, Nederlandsche klederdragten, naar de natuur geteekend. Amsterdam, Frans Buffa & Zonen. z. j. fol.

G. D. J. Schotel, Bijdrage tot de geschiedenis der kerkelijke en wereldlijke kleding. 's-Gravenh., 1856. 8°.

H. van Wyn, Verhandeling over de bellen, voornaemlijk aan de klederen; een aenzienlyke dracht onzer voorvaderen, en andere nabuurige volkeren, in de vijftiende en vroegere eeuwen. 4°.

Uit de Werken van de Maatsch. der Nederl. Letterkunde. Deel IV. Leyden, 1779.

M. Z. van Boxhorn, Spiegeltjen, vertoonende 't lanck ende cort hayr, by de Hollanders ende Zeelanders ghedragen. 3° druk. Leyden, 1745. Met afbeelding. 8°.

J. Dirks, Hoe waren de Friezen in het midden der dertiende eeuw gekleed en gewapend? Welke waren hunne middelen van bestaan? Twee vragen, beantwoord naar aanleiding van eene muurschildering in den Dom van Munster. Met plaat. 1888. 8°.

K. van Alkemade en P. van der Schelling, Nederlands displegtigheden, vertoonende de plegtige gebruiken aan den dis, in het houden van maaltyden en het drinken der gezondheden, onder de oude Batavieren en vorsten, graaven, edelen en andere ingezetenen der Nederlanden weleer gebruikelyk, nevens den oorsprongk dezer gewoontens en derzelyver overeenkomst met die van andere volken. Rotterdam, 1732—1735. 3 dln. Met afbeeldingen. 8°.

G. van Hasselt's Bydragen voor d' oude Geldersche maaltyden. Arnhem, 1805. 8°.

Florence E. J. M. Baudet, De maaltijd en de keuken in de Middeleeuwen. Geïllustreerd met authentieke afbeeldingen. Leiden, z. j. 8°.

J. Scheltema, Volksgebruiken der Nederlanders bij het vrijen en trouwen. Met Aanhangsel over de gebruiken bij verjaarseesten van den trouwdag, of over de koperen, zilveren en gouden bruiloften. Utrecht, 1832. 8°

J. Scheltema, Geschied- en letterkundig mengelwerk. Deel IV, 8.

Corn. van Alkemade, Inleidinge tot het ceremonieel en de plegtigheden der begraavenissen en der wapen-kunde: uit deszelfs oorspronkelykheid aangewezen en opgeheldert. Met kopere plaaten. Delft, 1713. 8°.

R. Westerhoff, Oudheidkundige verhandeling en aantekeningen betrekkelijk de kleine rookpijpjes, waaruit, naar 't volk hier en daar gelooft, de reuzen, alven, feeën en aardmannetjes oudtijds gerookt zouden hebben. Eene bijdrage tot de geschiedenis van het pijpenmaken en rooken. Gron., 1860. Met pl. 8°.

P. Lansens, De Klokipputten. Bijdrage tot de kennis der aloude vaderlandsche zedekundige geschiedenis. Antwerpen, 1858. 8°.

R. Westerhoff, Verhandeling over de kol- of heksekringen, ook wel tooverkringen genaamd. Gron. 1859. 8°.

Koddige en ernstige opschriften op luyffens, wagens, glazen, uithangborden en andere taferelen, van langerhand by een gezamelt en uitgeschreven door een liefhebber der zelve (Hier. Sweerts). Amsterd., Jeroen Jeroense. 1719. 4 dln. 1 bnd. 8°.

J. van Lennep en **J. ter Gouw**, De Uithangteekens in verband met geschiedenis en volksleven beschouwd. Amst., 1868. Met afbeeldingen. 2 dln. 8°.

J. van Lennep en J. ter Gouw, Het boek der Opschriften. Eene bijdrage tot de geschiedenis van het Nederlandsche volksleven. Amst., 1869. Met afbeeldingen. 8°.

(**F. Nagtglas**), Iets over volksvermaken. Bekroonde prijsverhandeling, uitgegeven door de Maatschappij: tot Nut van 't Algemeen. Amst. enz., 1866. 8°.

J. ter Gouw, De volksvermaken. Geïllustreerd met 86 houtgravuren tusschen den tekst. Haarlem, 1871. 8°.

Het kegelen en zijne geschiedenis. Bekroonde antwoorden ingekomen op de prijsvraag uitgeschreven door de kegelclub „De Kroon” te Haarlem. Haarlem, 1897. 8°.

Verhandelingen over het kegelspel door F. Sagers, C. L. F. Sarlet, A. W. Schols e. a.

P. T. Helvetius van den Bergh, Kunstspelen voor liefhebbers van het schaken. Wijk bij Duurstede. 1853. 8°.

A. de Cock en Is. Teirlinck, Kinderspel en kinderlust in Zuid-Nederland. Met schema's en teekeningen van H. Teirlinck. Bekroond door de Kon. Vlaamsche Acad. voor Taal- en Letterkunde. Gent, 1902—1906. 6 dln. 8°.

Eerste deel: Inleiding. — I. Loopspeleu. — II. Springspeleu. Tweede deel: III. Dansspeleu. Derde deel: IV. Werppeleu. — V. Vinger-, Hand- en Vuistspelletjes. Vierde deel: VI. Ambachtpeleu. — VII. Raadpeleu. — VIII. Schoommelspeleu. Vijfde deel: IX. Marbelspeleu. — X. Toppeleu. — XI. Kinderspeeltuig. Zesde deel: XII. Kind en Natuur.

Kinderspeleu uit Vlaamsch België, verzameld door den Westvlaamschen onderwijzersbond, voorzitter Remi Ghesquiere. Bekroond door de Kon. Vlaamsche Academie voor Taal- en Letterkunde. I. Speleu met Zang. Gent, 1905. 8°.

C. MONUMENTEN.

1. VAN ANDERE LANDEN.

P. E. Jablonski, De Memnone Graecorum et Aegyptiorum,

hujusque celeberrima in Thebaide statua syntagmata III, cum figuris aeneis. Francof. ad Viadrum, 1753. 4°.

Korte opgave der Aegyptische monumenten van het Nederlandsche Museum van Oudheden te Leyden. Leyden, 1840. 8°.

C. Leemans, Description raisonnée des Monumens Égyptiens du Musée d'antiquités des Pays-Bas, à Leide. Leide, 1840. 8°.

J. Lieblein, Die aegyptischen Denkmäler in St. Petersburg, Helsingfors, Upsala und Copenhagen. Mit Tafeln. Christiania, 1873. 8°.

C. J. C. Beuvers, Lettres à M. Lettronne sur les papyrus bilingues et grecs et sur quelques autres monuments gréco-égyptiens du Musée d'antiquités de l'Université de Leide. Avec atlas. Leide, 1830. 4°.

Horapollinis Niloi Hieroglyphica (Graece). Edidit, diversorum codicum recenter collatorum, priorumque editionum varias lectiones et versionem latinam subjunxit, adnotationem, item hieroglyphicorum imagines et indices adjecit Conr. Leemans. Amstelod., 1835. 8°.

G. Ebers, Ueber das hieroglyphische Schriftsystem. Vortrag, gehalten im Saale des Gewandhauses zu Leipzig am 17 März 1871. Mit vielen Holzschnitten. Berlin, 1871. 8°.

W. Pleijte, Over drie handschriften op papyrus bekend onder de titels van Papyrus du lac Moeris, du Fayoum et du Labyrinthe. Met 8 platen en een kaart. (Letterk. Verh. Kon. Akad. Deel XVI). Amsterd., 1886. 4°.

Savignhac and Pearson, Asiatic museum illustrated part I, comprising figures of all the models that were presented to the museum by miss Tytler. Calcutta, 1828. dw. fol.

A. H. Layard's Populärer Bericht über die Ausgrabungen zu Niniveh. Nebst Beschreibung eines Besuches bei den chaldäischen Christen in Kurdistan und den Jezidi oder Teufelsanbetern. Nach dem grösseren Werke von ihm selbst abgekürzt. Deutsch von N. N. W. Meiszner. Leipzig, 1852. Met pln. 8°.

C. J. C. Reuvers, Periculum animadversionum archaeologicarum ad cippos Punicos Humbertianos Musei Antiquarii Lugduno-Batavi. Lugd.-Batav., 1822. Met pl. 4°.

J. H. Pareau, Antiquitas Hebraica breviter descripta. Traj. ad Rhen., 1817. 8°.

M. Henriques Pimentel, Iets over de bouwkunst onder de Hebreëen. (Overgedrukt uit het Verslag van 1866/67 van de afd. 's Gravenhage der Maatsch. tot bevord. der Bouwkunst). 8°.

Jaacob Jehuda Leon, Afbeeldinghe van den tempel Salamonis, in de welke cortelijck beschreven is de forme van 't ghebou des tempels, ende van alle de vaten ende instrumenten waer mede den selven bedient wierdt. Middelb., Wed. S. Moulert. 1642. 4°.

E. O. Houtsma, Dr. H. Schliemann en zijne opgravingen te Mycenae. Eene studie. Groningen, 1878. 8°.

A. H. Kan, Iets over de opgravingen op Creta. (Overdruk uit Onze Eeuw. 1906). 8°.

N. Cornelissen, (Aankondiging van het werk:) Monumens de Rhodes, par le colonel Rottiers. Gand, 1828. 8°.

Erh. Reusch. Capita Deorum et illustrium hominum, nec non hieroglyphica, abraxea et amuleta quaedam, in gemmis incisa, quae collegit Jo. Mart. ab Ebermayer; enarravit observationibusque illustravit Erh. Reusch. Francofurti, 1721. Met pln. fol.

E. Corsinus, Herculis quies et expiatio in eximio Farnesiano marmore expressa. Met pl. fol.

G. Cuperi Harpocrates et monumenta antiqua inedita. Accedit Stephani le Moine Epistola de Melanophoris. Traj., Guil. Broedelet. 1694. Met pln. 4°.

Laurentius Begerus, Meleagrides et Aetolia, ex numism. apud Goltzium. Coloniae Brandenb., 1696. — Contemplatio gemmarum quarundam Dactylothecae Gorlaei. Coloniae Brandenb., 1697. — Cranae insula Laconica, eadem et Helena dicta, et Minyarum posteris habitata: ex numismatibus Goltzianis demonstrata. Coloniae Brandenb., 1696. 4°.

G. Rathgeber, Hekate Epipyrgidia d'Alcamene sull' Acropoli d'Atene. (Estratto dagli annali dell' Istituto di corrispondenza archeologica, vol. XII). Roma. 8°.

G. Rathgeber, Ueber 125 mystische Spiegel. Sendschreiben an die Königl. Preuss. Akademie der Wissenschaften zu Berlin. Gotha, 1855. fol.

Marco Sadeler, Vestigi delle antichità di Roma, Tivoli, Pozzuolo et altri luoghi. Stampati in Praga da Aegidio Sadeler, scultore. 1606. Dw. fol.

Hierin vindt men o. a. eene afbeelding van het slot Hellenburg bij Baarland in Zuid-Beveland. Zie Zel. III.

Paulus Aringhi, Roma subterranea, in qua post Ant. Bosium, Jo. Severanum et celebres alios Scriptores, antiqua Christianorum coemeteria illustrantur etc. Coloniae, 1659. 2 dln. 1 bnd. Met pln. fol.

Fragmenta vestigii veteris Romae ex lapidibus Farnesianis nunc primum in lucem edita cum notis Jo. Petri. Bellorii. Romae, typis Jos. Corvi. 1673. Met afbeeld. fol.

Petr. Marcellinus Corradinus et Jos. Roccus Vulpus,

Vetus Latium profanum et sacrum. Tom. I—IV. Romae et Patavii, 1704—1727. 4 dln. Met pln. 4°.

Mich. Ange de la Chausse, Le grand cabinet Romain ou recueil d'antiquitez que l'on trouve à Rome (trad. en français avec des remarques par D. Joach. Roche). Amsterd., 1706. Met pln. fol.

Antiquitez sacrées et profanes des Romains expliquées ou discours historiques, mythologiques et philosophiques sur divers monumens antiques comme statues, autels, tombeaux, inscriptions etc. (Lat. en Fransch) par M. A. V. N. La Haye, 1726. Met pln. fol.

Raphael Fabretti, De columnae Trajani syntagma. Access. explicatio veteris tabellae Iliadis et emissarii lacus Fucini descriptio, una cum historia belli Dacici auctore F. Alph. Ciacono. Romae, F. A. Gallerus. 1690. fol.

Marmora Taurinensia dissertationibus et notis illustrata (ex recens. Ant. Rivautellae et Jo. Paulli Ricolvi). Augustae Taurinorum, 1743. Met pln. 4°.

Bidolfino Venuti, Marmora Albana sive in duas inscriptiones gladiatorias Collegii Silvani Aureliani conjecturae. Romae, 1756. 4°.

Bidolfino Venuti, Osservazioni sopra il fiume Clitunno, del suo sulto, ed antichissimo tempio etc. Romae, 1753. 4°.

Bidolfino Venuti, Spiegazione de bassirilievi nell'urna sepolcrale detta volgarmente d'Allessandro Severo. Romae, 1756. 4°.

Bidolfino Venuti, La favola di Circe rappresentata in un antico Greco bassorilievo di marmo commentata. Romae, 1758. 4°.

Joh. Bapt. Passerius, Picturae Etruscorum in vasculis

nunc primum in unum collectae explicationibus et dissertationibus inlustratae. Romae, J. Zempel. 1767—1775. Met pln. 3 dln. fol.

Gio. Battista Nazari, Bressa antica, nella qual si contiene l'origine d'essa città, con li suoi culti di Dei antichi. Bressa, per Lodovico de Sabbio. 1562. 12°.

Notizie del memorabile scoprimento dell' antica città Ercolano, avute per lettera da varj celebri letterati. Aggiunta la Statua Equestre di marmo, eretta in onore di M. Nonio Balbo, ed una dissertazione sopra la Mensa Sacra degli Ercolanesi (door Jo. Bapt. Passeri). Firenze, 1748. 8°.

Le Antichità di Ercolano esposte con qualche spiegazione. Napoli, nella regia stamperia. 1754—1771. 7 deelen. Met platen. fol.

Catalogo degli antichi monumenti dissotterrati della discoperta città di Ercolano, composto da Ottav. Ant. Bayardi. Napoli, 1754. 1 dln.

Le Pitture. Tom. I—IV. Napoli, 1757—1765. 4 dln.

Le Bronze. Tomo I. Busti. — Tomo II. Statue. Napoli, 1767—1771. 2 dln.

B. de Montfaucon, *Diarium Italicum, sive monumentorum veterum bibliothecarum, musaeorum, etc. notitiae singulares in Itinerario Italico collectae. Additis schematibus ac figuris.* Parisiis, 1702. 4°.

G. B. de Lagrèze, *Pompée, les Catacombes, l' Alhambra. Étude, à l' aide des monuments, de la vie païenne à son déclin, de la vie chrétienne à son aurore, de la vie musulmane à son apogée.* Paris, 1872. Met grav. 8°.

Joannis Macarii Abraxas seu aristopistus; quae est antiquaria de gemmis Basilidianis disquisitio. Exhibita et commentario illustrata a Joanne Chiffetio. Antverpiae ex officina Plantiniana Balth. Moreti. 1657. Met pln. 4°.

Leon. Augustinus, *Gemmae et sculpturae antiquae, addita earum enarratione in Latinum versa ab Jac. Gronovio,*

cujus accedit praefatio. Ed. 2°. Franequerae, 1694. 2 dln. in éen bnd. Met pln. 4°.

Jo. Jac. Baierus. Gemmarum affabre sculptarum thesaurus, quem collegit Jo. Mart. ab Ebermayer; digessit et recensuit Jo. Jac. Baierus. Norimb., 1720. Met pln. fol.

Descriptio brevis gemmarum quae in museo Guil. S. R. J. L. baronis de Crassier. Leodii, 1740. 4°.

Henr. Cannegieter, De gemma Bentinckiana, item de Iside ad Turnacum inventa, nec non de Dea Burorina. Traj. ad Rhen., 1764. 8°.

Marmora Oxoniensia, ex Arundellianis, Seldenianis aliisque conflata (Gr. en Lat.). Recensuit et commentationibus explicavit Humphr. Prideaux. Oxonii, e Theatro Sheldoniano. 1676. Met pln. fol.

Joach. von Sandrart, Sculpturae veteris admiranda, sive delineatio vera perfectissimarum statuarum, unà cum artis hujus Theoria. Novimb., 1680. Met pln. fol.

Jean-Ange Canini, Images des héros et des grands hommes de l'antiquité, dessinées sur des médailles, des pierres antiques et autres anciens monumens; gravées par Picart le Romain (le texte ital., avec la trad. par de Chevrrières). Amst., 1781. 4°.

James Kennedy, A new description of the pictures, statues, bustos, basso-relievos, and other curiosities at the Earl of Pembroke's House at Wilton. A new edition, with an engraving of the busto of Apollonius Tyanaeus. Salisbury, 1768. 8°.

James Kennedy, A description of the antiquities and curiosities in Wilten-house. Illustrated with 25 engravings of some of the capital statues, bustos and relievos. Salisbury, 1769. 4°.

J. de Witte, Description des vases peints et des bronzes antiques qui composent la collection de M. de M***. Paris, 1839. 8°.

G. Rathgeber, Sopra il simulacro del Mercurio sedente conservato nel Real Museo Borbonico in Napoli. Ed. 2^a. Gotha, 1842. 4°.

Joh. Gotlob Boehmius, De Augustino Olomucensi et patera ejus aurea in nummophylacio Sereniss. Princ. Reg. Elect. Dresdae adservata commentariolus. Accedit ejusdem paterae delineatio adornata a Guil. Ern. Tenzelio. Dresd. et Lipsiae, 1758. 8°.

J. de Witte, Description d'une collection de vases peints et bronzes antiques provenant des fouilles de l'Étrurie. Paris, 1837. 8°.

J. Roulez, Choix de vases peints du Musée d'Antiquités de Leide. Gand, 1854. Met pln. fol.

Galliae Antiquitates quaedam selectae (a Fr. Scip. Maffeo) atque in plures epistolas distributae ad Parisinum exemplar iterum editae. Accedunt epistolae duae, altera Sorbonorum Doctorum ad Auctorem, altera March. Joan. Polenii de Olympico Theatro. Veronae, 1734. Met afbeeldingen. 4°.

Alexandre Lenoir, Musée des monumens Français, ou description historique et chronologique des statues en marbre et en bronze, bas-reliefs et tombeaux des hommes et des femmes célèbres, pour servir à l'histoire de France et à celle de l'art; ornée de gravures, et augmentée d'une dissertation sur les costumes de chaque siècle. Paris, 1800—1802. 3 dln. 8°.

Alexandre Lenoir, Musée Impérial des monumens Français. Histoire des arts en France, et description chrono-

logique des statues en marbre et en bronze, bas-reliefs et tombeaux des hommes et des femmes célèbres, qui sont réunis dans ce Musée. Paris, 1810. 8°.

L. de Pontaumont, Les Olim du château de Tourlaville près Cherbourg. 8°.

(L. de Pontaumont), Histoire mystérieuse du château de Tourlaville près Cherbourg. Tourlaville, 1856. 8°.

L. de Pontaumont, Promenade archéologique au Rozel près Cherbourg. Cherbourg, 1855. 8°.

J. de Wal, Notice sur un autel élevé par un Amiénois en Suisse. (Extrait du Bulletin de la Société des Antiquaires de Picardie, 1845). Amiens, 1845. 8°.

Ch. Rahlenbeck, Les tapisseries des rois de Navarre. (Extrait du Messager des sciences hist. de Belgique). Gand, 1868. 8°.

Jacq. Deyron, Des antiquités de la ville de Nismes. Nismes, J. Plasses. 1663. 4°.

H. Gautier, Histoire de la ville de Nismes et de ses antiquitez. Avec figures. Paris, 1724. 8°.

Eclaircissemens sur les antiquités de la ville de Nismes, par Monsieur***, Avocat de la même ville. Dernière édition. Avec figures. Nismes, 1775. 8°.

Bory de St. Vincent, Sur ce que les Espagnols appellent los toros de Guissando. Avec figures. (Extrait du Mercure Belge, 1819). Bruxelles, 1819. 8°.

Leitfaden zur Nordischen Alterthumskunde, herausgegeben von der Kön. Gesellschaft für Nordische Alterthumskunde. Kopenhagen, 1837. 8°.

I. Hallenberg, Quatuor monumenta aenea e terra in Suecia eruta, tabulis aereis et brevi commentatione illustrata. Accessere nonnulla de litteratura cufica. Stockholmiae, 1802. 8°.

C. A. Holmboe, Norske Vaegtlodder fra fjortende Aarhundrede. Christiania, 1868. 4°.

L. J. F. Janssen, De Germaansche en Noordsche monumenten van het museum te Leyden. Met twee platen. Leyden, 1840. 8°.

Gustav Klemm, Handbuch der germanischen Alterthumskunde. Mit 23 Tafeln in Steindruck. Dresden, 1836. 8°.

Anzeiger für Kunde der deutschen Vorzeit. Neue Folge. Organ des germanischen Museums. Band II, VI, VIII, XVI—XVIII, XX, XXVI, XXIX u XXX. Nürnberg, 1855—1880. 10 dln. 4°.

Anzeiger des germanischen Nationalmuseums, herausgegeben vom Directorium. Jahrgang 1884—1899. Nürnberg, 1884—1899. 15 dln. 8°.

Mitteilungen aus dem germanischen Nationalmuseum, herausgegeben vom Directorium. Jahrgang 1884—1899. Nürnberg, 1884—1899. 15 dln. Met pln. 8°.

Anzeiger und Mitteilungen des germanischen Nationalmuseums. Jahrg. 1900—1905. Nürnberg, 1900—1905. 6 dln. 4°.

Katalog der im germanischen Museum befindlichen Gewebe und Stickereien, Nadelarbeiten und Spitzen aus älterer Zeit. Mit Abbildungen. Nürnberg, 1869. 4°.

Katalog der im germanischen Museum befindlichen Kirchlichen Einrichtungsgegenstände und Geräthschaften. (Originale.) Mit Abbildungen. Nürnberg, 1871. 4°.

Katalog der im germanischen Museum befindlichen Glasgemälde aus älterer Zeit. Mit Abbildungen. Nürnberg, 1884. 4°.

Katalog der im germanischen Museum befindlichen Gemälde. Nürnberg, 1885. 4°.

Katalog der im germanischen Museum befindlichen Kartenspiele und Spielkarten. Mit Abbildungen. Nürnberg, 1886. 4°.

Katalog der im germanischen Museum befindlichen vorgeschichtlichen Denkmäler. (Rosenberg'sche Sammlung.) Mit Abbildungen. Nürnberg, 1887. 4°.

Katalog der im germanischen Museum befindlichen deutschen Kupferstiche der XV Jahrhunderts. Bearbeitet von Dr. Max Lehrs. Mit 10 Tafeln von 9 Lichtdruckkupferplatten der kais. Reichsdruckerei und einer alten Originalplatte. Nürnberg, 1888. 4°.

Katalog der im germanischen Museum vorhandenen interessanten Bucheinbände und Teile von solchen. Mit Abbildungen. Nürnberg, 1889. 4°.

Katalog der im germanischen Museum befindlichen Originalskulpturen. Mit Abbildungen. Nürnberg, 1890. 4°.

Katalog der im germanischen Museum befindlichen Kunstdrechslerarbeiten des 16.—18. Jahrhunderts aus Elfenbein und Holz. Mit Abbildungen. Nürnberg, 1891. 4°.

Katalog der im germanischen Museum befindlichen Bronzeepithaphen des 15.—18. Jahrhunderts. Mit Abbildungen. Nürnberg, 1891. 4°.

Katalog der im germanischen Museum vorhandenen zum Abdrucke bestimmten geschnittenen Holzstöcke vom XV.—

XVIII. Jahrhunderte. Mit Abdrücken von solchen. Nürnberg, 1892—1894. 2 dln. 4°.

Katalog der im germanischen Museum befindlichen Gemälde. Dritte Auflage. Mit Abbildungen. Nürnberg, 1893. 4°.

Katalog der Gewebesammlung des germanischen Nationalmuseums. Teil I: Gewebe und Wirkereien, Zeugdrucke. Im Auftrage des Direktoriums verfasst von Dr. Theodor Hampe. Mit Abbildungen. Nürnberg, 1897. 4°.

Katalog der mittelalterlichen Miniaturen des germanischen Nationalmuseums, verfasst von E. W. Brecht. Mit Abbildungen. Nürnberg, 1903. 4°.

(J. Dirks), Romeinsche ouden heden te Hildesheim gevonden. (Overgedrukt uit de Navorscher). 8°.

Joh. Engling, Die Römerbegräbnisse auf den Gemarkungen der Gemeinden Waldbillig, Heffingen und Steinfurt. (Overdruk). 4°.

Ant. Roschmannus, Veldidena urbs antiquissima Augusti Colonia et totius Rhaetiae princeps in tractu praecipue Wilthinensi et Venipontano e tenebris eruta et vindicata insertis compluribus adhuc ineditis quae per Tyrolin supersunt, monumentis Romanis. Ulmae, 1744. 4°.

Collection des pierres antiques dont la chasse des trois rois mages est enrichie dans l'église métropolitaine à Cologne, gravées après leurs empreintes avec un discours historique analogue par J. P. N. M. V. Bonn, 1781. Met pln. 4°.

Fr. Fiedler, Antike erotische Bildwerke in Houbens Römischem Antiquarium zu Xanten abgebildet und erläutert. Xanten, 1839. Met pln. fol.

Denkmäler von Castra Vetera und Colonia Trajana in Ph. Houben's Antiquarium zu Xanten abgebildet auf 48 colo-

ritten Steindruck-Tafeln nebst einer topographischen Charte.
Herausgegeben von Ph. Houben, mit Erläuterungen von
Fr. Fiedler. Xanten, 1839. Met pln. fol.

W. Baxter, Glossarium antiquitatum Britannicarum, sive
syllabus etymologicus antiquitatum veteris Britanniae atque
Iberniae, temporibus Romanorum. Acced. Eduardi Luidii
de fluviorum, montium, urbium etc. in Britannia nomi-
nibus adversaria posthuma. Ed. 2^a. Londini, 1732. 8°.

William Stukeley, Palaeographia Britannica: or discourses
on antiquities in Britain. London, 1743. 2 stn. in één
bnd. Met pln. 4°.

Joan. Battely, Opera posthuma, viz. antiquitates Rutupinae
et antiquitates S. Edmundi Burgi ad annum 1272 perductae.
Oxoniae, 1745. Met pln. 2 dln in 1 bnd. 4°.

H. van Weede, Rapport over het onderhoud der monumenten
in België, aan de Nederlandsche Regeering uitgebracht.
1839. 8°.

F. Sweertius, Monumenta sepulcralia et inscriptiones pu-
blicae privataeque Ducatus Brabantiae. Antverpiae, G.
Bellerus. 1613. 8°.

J. de Bast, Recueil d'antiquités Romaines et Gauloises,
trouvées dans la Flandre proprement dite, avec désignation
des lieux où on les a découvertes. Gand, 1804. 8°.

J. de Bast, Recueil d'antiquités Romaines et Gauloises,
trouvées dans la Flandre proprement dite, avec désignation
des lieux où elles ont été découvertes. Nouvelle édition,
augmentée de deux tiers par l'auteur, avec 300 gravures
et enrichie de remarques historiques et critiques. Gand,
1808. 4°.

J. de Bast, Premier supplément au Recueil d'antiquités Ro-

maines et Gauloises, en réponse à l'ouvrage intitulé *La topographie de l'ancienne ville de Gand*, par Ch. L. Diericx. Gand, 1809. 4°.

J. de Bast, Second supplément au Recueil d'antiquités Romaines et Gauloises, contenant la description de l'ancienne ville de Bavai et de Famars, suivi de remarques historiques et critiques sur les prétendus Forestiers de Flandre, sur les Missi Dominici, sur nos premiers comtes etc. Avec figures. Gand, 1813. 4°.

J. de Bast, Recherches historiques et littéraires sur la langue Celtique, Gauloise et Tudesque, pour servir de supplément au Recueil d'antiquités. Gand, 1815—1816. 2 dln. 4°.

La Flandre. Revue des monuments d'histoire et d'antiquités. Directeur Émile van den Bussche. Années 1875, 1878 et 1879. Bruges, 1875—1879. 3 dln. 8°.

W. H. Holmes, A notice of the ancient remains of southwestern Colorado examined during the summer of 1875. — **W. H. Jackson**, A notice of the ancient ruins in Arizona and Utah lying about the Rio San Juan. — **E. Bessels**, The human remains found near the ancient ruins of southwestern Colorado and New Mexico. (Extracted from Bulletin of the geological and geograph. survey of the territories. Vol. II. No. 1). Wash., 1876. 8°.

Antiquitates Americanae sive scriptores septentrionales rerum ante-Columbianarum in America. Edidit Societas Regia Antiquariorum Septentrionalium. Hafniae, 1837. Met pln., krtn. en facsim. gr. 4°.

2. VAN NEDERLAND.

Victor de Stuers, Da Capo. Een woord over regeering, kunst en oude monumenten. 's-Gravenh., 1875. 8°.

W. Pleyte, Open brief aan de bestuurders der geschiedkundige verzamelingen in Nederland. 1878. 8°.

Verslag van de Commissie der Koninklijke Akademie van Wetenschappen tot het opsporen, het behoud en het bekend maken van de overblijfsels der vaderlandsche kunst uit vroegere tijden, over de jaren 1861—1872. (Overgedrukt uit het Jaarboek). Amsterd., 1861—1872. 8°.

Verslag van de Rijks-Adviseurs voor de Monumenten van geschiedenis en kunst over het jaar 1874. 8°.

Mededeelingen van de rijks-adviseurs voor de monumenten van geschiedenis en kunst. Uitgegeven door het Departement van Binnenl. Zaken. Deel I. Afl. 1 en 2. 's Gravenh., 1876—1878. 2 stn. Met pln. 4°.

Jaarverslagen van de Rijkscommissie tot het opmaken en uitgeven van een inventaris en eene beschrijving van de Nederlandsche monumenten van geschiedenis en kunst. 1903—1905. 3 stn. 8°.

Verslagen omtrent 's Rijks verzamelingen van geschiedenis en kunst. I—XXVIII. 1878—1905. 's Gravenh., 1879—1906. 28 dln. 8°.

Verslag der Commissie ter verzekering eener goede bewaring van gedenkstukken van geschiedenis en kunst te Nijmegen over de jaren 1879—1906. 27 stn. 8°.

Beschrijving van de voorwerpen van Germaanschen, Germaansch-Celtischen en Romeinschen oorsprong en van lateren tijd, uitmakende de Gemeente-Verzameling te Nijmegen, door J. V. W. Krul van Stompwijk en J. H. A. Scheers. Nijmegen, 1864. — Met bijlagen. 1864—1870. 8°.

Beschrijving van de Gemeente-Verzameling te Nijmegen van gedenkteekenen van Voor-Germaanschen, Germaanschen en Romeinschen oorsprong en van lateren tijd, door J.

H. A. Scheers en Th. H. J. A. Abeleven. 2° vermeerderde en omgewerkte druk. Nijmegen, 1873. 8°.

Bijlage tot den tweeden druk der Beschrijving van de Gemeente-Verzameling te Leiden enz. door J. H. A. Scheers en Th. H. A. J. Abeleven. Nijmegen, 1878. 8°.

Catalogus van het Museum van Oudheden te Nijmegen. 1° Gedeelte. Gedenkteeken van V66r-Germaanschen, Germaanschen en Romeinschen oorsprong. Door Th. H. A. J. Abeleven en A. M. van Voorthuijsen. 3° herziene en vermeerderde druk. Nijmegen, 1889. 8°.

Catalogus van het Museum van Oudheden te Nijmegen. 2° Gedeelte. Gedenkteeken van middeleeuwschen oorsprong en van lateren tijd door Th. H. A. J. Abeleven en A. M. van Voorthuisen. (3° herziene en vermeerderde druk). Nijmegen, 1890. 8°.

Catalogus van het Museum van Oudheden te Nijmegen, door Th. H. A. J. Abeleven en C. G. J. Bijleveld. 4° herziene en vermeerderde druk. Nijmegen, 1895. 8°.

Bijlage tot den 4^{en} druk van den Catalogus van het Museum van Oudheden te Nijmegen door Th. H. A. J. Abeleven en C. G. J. Bijleveld. Nijmegen, 1902. 8°.

Th. H. A. J. Abeleven en C. G. J. Bijleveld, Catalogus van de bibliotheek van het Museum van Oudheden. Nijmegen, 1892. 8°.

Catalogus van het Museum in de Alvazaal van Gebr. Hesselink en Co., groothandelaren, Compania Holandesa, Jerez de la Frontera en Arnhem. 8°.

Verslagen van de Commissie van beheer over de verzameling van geschied- en oudheidkundige voorwerpen te 's Gravenhage over 1894, 1897, 1898, 1899. 4 stn. 8°.

Jaarverslagen van de Vereeniging voor Geschiedenis en Kunst te Rotterdam over 1879—1883. Rotterd., 1880—1884. 5 dln. 8°.

L. J. F. Janssen, De Germaansche en Noordsche monumenten van het Museum te Leyden kort beschreven. Met platen. Leyden, 1840. 8°.

C. Leemans, Het Rijks Museum van Oudheden en het Rijks Ethnographisch Museum te Leiden, gedurende de jaren 1869 en 1870. Leiden, 1870—1871. 2 stn. 8°.

Verslag van den Directeur van het Rijks Museum van Oudheden te Leiden over de jaren 1887, 1888 en 1890—1906. 18 stn. 8°.

Oudheidkundige mededeelingen van het Rijksmuseum van Oudheden te Leiden. I. ('s-Gravenh., 1907). 8°.

Verslag van den Directeur van het Rijks Ethnographisch Museum te Leiden over de jaren 1890—1906. 13 stn. 8°.

Aanwinsten van het Rijks Ethnographisch Museum te Leiden over de jaren 1894 en 1895. 18 stn. 8°.

H. J. Bool, Het Rijks Ethnographisch Museum te Leiden en de Minister van Houten. 1897. 8°.

Verslag der Commissie van beheer van het Stedelijk Museum te Leiden over de jaren 1879—1899. 21 stn. 8°.

Catalogus van het Stedelijk Museum te Leiden, 1879. Met 1°—10° supplement. 1886—1899. 8°.

Catalogus van het Amsterdamsch Museum van het Koninklijk Oudheidkundig Genootschap, in de zalen van het Oude-Mannenhuis. Amsterd., 1877. 8°.

Catalogus der bibliotheek van het Koninklijk Oudheidkundig Genootschap te Amsterdam. Amsterd., 1878. 8°.

J. C. de Man e. a., Naamlijst der voorwerpen van de in het gebouw van het Zeeuwsch Genootschap zich bevindende ouderwetsche kamer. De meubelen zijn deels van een burger- deels van een boerengezin en van vóór 1800. (Achter: Verslag van het verhand. in 'de algem. vergad. v. h. Zeeuwsch Gen. d. W. 1880—1884). 8°.

J. C. de Man e. a., Naamlijst van geschiedkundige en ethnographische voorwerpen, toebehoorende aan het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen. 1885. 8°.

Catalogus der archeologische verzameling van het Prov. Utr. Gen. van Kunsten en Wetenschappen. (Bewerkt door P. J. Vermeulen). Utrecht, 1868. 8°. — Vervolg benevens wijzigingen en toevoegels op den Catalogus der archeologische verzameling v. h. Prov. Utr. Gen. v. K. en W., (bewerkt door G. A. Hulsebos). Utr., 1890. 8°.

S. Muller Fz., Catalogus van het museum van oudheden. Utrecht, 1878. Met pln. 8°.

Catalogus der tentoonstelling van voor Nederland belangrijke oudheden en merkwaardigheden, in de provincie Zuid-Holland voorhanden, of met betrekking tot die provincie elders bewaard, gehouden te Delft, Julij—Augustus 1863. Delft, 1863. 8°.

Catalogus der tentoonstelling van Zeeuwsche oud- en merkwaardigheden, in de Provincie Zeeland of elders voorhanden. Gehouden te Middelburg, van den 1 Augustus tot den 3 September 1870. 2° druk. Middelburg, 1870. 8°.

Aanvullingen op den Catalogus der tentoonstelling van Zeeuwsche oud- en merkwaardigheden enz. Middelb., September 1870. 8°.

Catalogus der tentoonstelling van voor Nederland belangrijke oudheden en merkwaardigheden in de stad en pro-

vincie Utrecht voorhanden, gehouden te Utrecht in 1857.
Utr., 1857. 4°.

Catalogue des collections d'antiquités au chateau de Heeswijk. Musée Baron van den Bogaerde. I. La salle d'armes. Amsterdam, Fred. Muller en Cie. 1899. gr. 4°.

Catalogue descriptif des objets qui ont figuré à l'Exposition-concours des anciennes gildes, corporations et chambres de rhétorique, par D. Brouwers et G. Terme, approuvé par D. van de Casteele. Liège, 1900. 8°.

J. H. Holwerda, Inleiding tot een archaeologie van Nederland. (Overdruk uit Onze Eeuw, 1906). 8°.

J. H. Holwerda Jr., Nederland's vroegste beschaving. Proeve van een archaeologisch systeem. Met 13 lichtdrukplaten naar origineele teekeningen van mevr. N. Holwerda-Jentink. Leiden, 1907. 4°.

W. Pleyte, Nederlandsche oudheden van de vroegste tijden tot op Karel den Groote. Afbeeldingen naar de oorspronkelijke voorwerpen of naar photographieën met begeleidenden tekst en oudheidkundige kaart. Leiden, z. j. 2 dln. Met portefeuille met kaarten. 4°.

G. van Hasselt, Geldersche oudheden. Eerste deel. Arnhem, 1806. 8°.

Niet verder verschenen.

Jo. Fred. Gronovii, Nic. Heinsii et Jo. Smetii De lucernis veterum reconditis in agro Neomagensium suburbano et intra oppidi pomoeria effossis epistolae ex autographis editae. Neomagi, 1783. 8°.

Cl. Salmasii, Jo. Fred. Gronovii et Jo. Smetii De fibulis antiquorum vestiariis in agro Neomagensium suburbano ad Gallicam Vahalis ripam erutis epistolae ex autographis editae. Neomagi, 1783. 8°.

Jo. Is. Pontani en Jo. Smetii De columna milliaria Imp. Caes. Nervae Trajani supra Neomagum in pago Beek effossa epistolae ex autographis editae. Neomagi, 1783. 8°.

De Castris veteribus, Ulpiis sive Trajanis, Colonia Trajana, Burginacio, Harenacio, Batavorum oppido illustrium eruditorum epistolae ex autographis editae. Neomagi, 1783. 8°.

Gisberti Cuperi De aris et lapidibus votivis ad Neomagum et Sanctenum effossis epistolae ex autographis editae. Neomagi, 1783.

Jo. Is. Pontani et Jo. Smetii De monumentis sepulcralibus praesidiariorum militum Romanorum legionis X geminae ad Neomagum conditorum epistolae ex autogr. editae. Neomagi, 1783. 8°.

Gisberti Cuperi De Mercurii Harpocratis aliisque Romanorum sigillis ad Neomagum erutis et inscriptionibus antiquis epistolae ex autogr. editae. Neomagi, 1784. 8°.

De zeven bovenstaande werkjes in één band.

L. J. F. Janssen, Een Romeinsche tegel voorzien van Latijnsch cursiefschrift, gevonden in de nabijheid van Nijmegen. 's Gravenh., 1844. 8°.

D. Buddingh, Nieuwe wandelingen door de Betuwe, ter oorsprong van Germaansch-Bataafsche, vooral van Romeinsche oudheden. Tiel, 1865. 8°.

C. Leemans, Het Romeinsch grafteekel van Dodewaard. (Letterk. Verh. Kon. Akad. Deel VIII). Amsterd., 1875. 4°.

C. Leemans, Over een tot schaats bewerkt paardebeen en andere voorwerpen, onlangs te Haarlem opgegraven. (Overgedrukt uit de Verslagen en Mededeel. der Kon. Akad. v. Wetensch. Afd. Letterk., deel XI). Amsterd., 1868. 8°.

Henr. Cannegieter, Dissertatio de Brittenburgo, etc. Acced.

ejusdem notae atque observationes ad A. Muntingii dissertationem historico-medicam de vera antiquorum herba Britannica. Hagae-Com. 1734. 4°.

De Westreenen de Tiellandt, Recherches sur l'ancien Forum Hadriani et ses vestiges, près de la Haye, en Hollande. Amsterd. et La Haye, 1826. Met kaart. 12°.

C. J. C. Reuvens, Opdelving van een Romeinsch gebouw bij Voorburg. (Overgedrukt uit de Staats-Courant van 5 September 1829). 4°.

C. J. C. Reuvens, Korte beschrijving en plan der Romeinsche bouwvallen, gevonden ter waarschijnlijkste plaatse van het Forum Hadriani, op de hofstede Arentsburg, bij 's Gravenhage. (1829). Met pl. fol.

C. J. C. Reuvens, Notice et plan des constructions Romaines, trouvées sur l'emplacement présumé du Forum Hadriani, à la campagne nommée Arentsburg, près de la Haye. (1829). Met pl. fol.

G. van Arkel en A. W. Weissman, Noord-Hollandsche Oudheden beschreven en afgebeeld. Uitgegeven van wege het Koninklijk Oudheidkundig Genootschap te Amsterdam. Deel II, 2—VII. Amsterd., 1895—1905. 4°.

Victor de Stuers, De ruïne van Brederode. Met 3 houtgravuren en 2 photolithographien. 2° uitgave. Haarlem, 1880. 4°.

De Marsy, Quelques fondeurs de cloches originaires de Lorraine ayant travaillé en Hollande. Nancy, 1886. 8°.

N.B. De werken over oudheidkunde van Zeeland, die hier zouden moeten volgen, zoeken men in de afdeling Geschiedenis en Plaatsbeschrijving van Zeeland, op bladz. 87 e. v.

L. J. F. Janssen, Oudheidkundige ontgravingen bij Wijk bij Duurstede. (Overgedrukt uit de Staats-Courant v. d. 31 December 1842, n°. 310). 8°.

J. Picardt, Korte beschryvinge van eenige vergetene en verborgene antiquiteiten der provincien en landen gelegen tuschen de Noord-Zee, de Yssel, Emse en Lippe enz. Amsterd., 1660. 40.

Friesche Oudheden. Afbeeldingen van merkwaardige voorwerpen van wetenschap en kunst, gevonden in de archieven, kerken, kasteelen, terpen enz. van Friesland. In 32 platen met historische toelichtingen, uitgegeven door het Friesch Genootschap van Geschied-, Oudheid- en Taalkunde te Leeuwarden. Leeuw., 1874. 4°.

J. Dirks, Friesche oudheden. Mededeelingen I—IV. 1875. 8°.

Luigi Pigorini, I terpen della Frisia. (Estratto dal Bulletino di Paletnologia Italiana. 1881). 8°.

Luigi Pigorini, De terpen van Friesland en de eerst bewoonde plaatsen van Friesland. Twee verhandelingen. Uit het Italiaansch vertaald en met een naschrift vermeerderd door J. Dirks. Leeuwarden, 1883. 8°.

B. Paludanus, Oudheid- en natuurkundige verhandelingen, meestal betreklyk tot Westvriesland of het Noorderkwartier. Eerste stuk. Leyden, 1776. Met kaart. 8°.

Niet verder verschenen.

J. van Lier, Oudheidkundige brieven, bevattende eene verhandeling over de manier van begraven enz. der oude Germanen, en in het byzonder de beschryving van eenen alouden steenen grafkelder by Eext in Drenthe ontdekt. Uitgegeven en met een voorreden en aantekeningen vermeerderd door A. Vosmaer. 's Gravenh., 1760. Met pln. 8°.

N. Westendorp, Verhandeling over de Hunebedden. 2° druk. Groningen, 1822. 8°.

L. Oldenhuis Gratama, Open brief aan het collegie van

Gedeputeerde Staten van Drenthe over de zorg voor en het onderhoud der hunnebedden. Assen, 1868. 8°.

L. Oldenhuis Gratama, De hunnebedden in Drenthe en aanverwante onderwerpen. Assen, 1886. 8°.

R. Westerhoff, Sporen der steendienst uit het heidensche tijdperk. — Iets over de zoogenaamde looden kruiskogels. — Twee oude sleutels van brons. (Overgedrukt uit de Bijdr. tot de geschied- en oudheidk. inzond. v. de prov. Gron. VII). 1870. 8°.

C. Leemans, Over eene oude kano, in een veen onder Nijveen, prov. Drenthe, en over oude vaartuigen in andere landen ontdekt. (Overgedrukt uit de Verslagen en Mededeel. der Kon. Akad. v. Wetensch. Afd. Letterk., deel I). Amsterd., 1871. 8°.

C. Leemans, Romeinsche oudheden te Maastricht. (Met 1 kaart en 5 platen in 4°). Leyden, 1843. 8°.

D. INSCRIFTEN.

Inscriptiones antiquae totius orbis Romani in absolutissimum corpus redactae a Jano Grutero, ex recensione et cum annotationibus Joan. Georg. Graevii. Amstelaed., 1707. 4 dln. in 2 bdn. fol.

Inscriptiones antiquae Graecae et Romanae in Etruriae urbibus extantes, cum notis Ant. Mar. Salvini, cura et studio Ant. Fr. Gorii. Florentiae, 1727—1743, 3 dln. Met pln. fol.

Marquardi Gudii Antiquae inscriptiones, quum Graecae, tum Latinae, nuper a Joanne Koolio digestae, nunc a Francisco Hesselio editae cum adnotationibus eorum. Leovardiae, 1731. fol.

Petr. Aloys. Galletthius, *Inscriptiones Venetae infimi aevi Romae exantes. Romae, 1757. 4°.*

Car. Caes. Malvasia, *Aelia Laelia Crispis non nata resurgens etc. Proeve van verklaring van het raadselachtige grafschrift bij Bologna gevonden. Bononiae, 1683. 4°.*

Frid. Osann, *Sylloge inscriptionum antiquarum Graecarum et Latinarum. Fascic. I—V. Jenae, 1822—1824. fol.*

M. van Lier, *Specimen antiquarium inaugurale de inscriptionibus Salpensana et Malacitana. Traj., 1865. 8°.*

L. J. F. Janssen, *Musei Lugduno-Batavi inscriptiones Graecae et Latinae. Lugd. Bat., 1842. Met Atlas. 2 dln. 4°.*

C. Leemans, *Animadversiones in Musei Antiquarii Lugduno-Batavi inscriptiones Graecas et Latinas, a L. J. F. Janssen editas. Lugd. Bat., 1852. 4°.*

C. Leemans, *Grieksche opschriften uit Klein-Azië in den laatsten tijd voor het Rijks-Museum van Oudheden te Leiden aangewonnen. Met zes platen. (Letterk. Verh. Kon. Akad. Deel XVII). Amsterd., 1888. 4°.*

C. Leemans, *Grieksche opschriften uit Klein-Azië, in den laatsten tijd voor het Rijks-Museum van Oudheden te Leiden aangeworven. Met vier platen. (Letterk. Verh. Kon. Akad. Deel XIX). 4°.*

Sophus Bugge, *Etruskisch und Armenisch. Sprachvergleichende Forschungen. Erste Reihe. Christiania, 1890. 8°.*

Sophus Bugge, *Rune-indskriften paa Ringen i Forsa Kirke i nordre Helsingland. (Saerskilt aftryk af Christiania Universitets festskrift i anledning af Upsala Universitets jubilaum 1 September 1877). Christiania, 1877. Met platen. 4°.*

Laurenz Lersch, Centralmuseum rheinländischer Inschriften. (I. Cöln. — II. Bonn. — III. Trier.) Bonn, 1839—1842. 3 deelen. 8°.

C. Walther, Niederdeutsche Inschriften in der Krypte der Domkirche S. Laurentii zu Lund. (Separatabdruck aus dem Jahrbuch des Vereins für niederdeutsche Sprachforschung. Jahrg. 1883). Norden u. Leipzig, 1884. 8°.

Collectio monumentorum, rerumque maxime insignium Belgii Foederati; e templ. et locis pub. urbium et academ. a primordiis Reipub. hucusque deducta, qualis nunquam antehac divulgata: exhibens monumenta multa et in ejusdem assertione victoriarum ac triumphorum etc. Per Phileleutherum Timareten. Amstelod., 1684. 8°.

(J. in de Betouw), Vertaaling en korte uitlegging van de opschriften op altaaren en gedenk-steenen der Romeinen, binnen en omtrent Nijmegen uitgegraven, en op het Raadhuis aldaar geplaatst. Nijmegen, 1787. 8°.

C. Leemans, Romeinsche opschriften onlangs onder Vechten gevonden. (Overgedrukt uit de Verslagen en Mededeel. der Kon. Akad. van Wetensch. Afd. Letterk., deel XII). Amsterd., 1869. 8°.

---

nschrit
1939—

pte der
ck au:
achit:
t. 6:

Belg:
tem. i
nquar
ejis
P:

an t
iner
Kaa:

ee:
Me
ert.

